2

Sempronij Amaranthi est iste liber, quem emit ab ysidoro s Moscati florenis quatuor

In nomine domini amen: Infra scripte sunt Rubrice statutorum cois Spoleti et Addictionum eius :

Rubrice primi libri de regimine civitatis :

1 De adventu potestatis et suorum officialium et ipsius officio Judicum et Notariorum
2 De Juramento potestatis Capitaneorum et Judicum Appellationum.
3 De Juramento Judicum domini potestatis et quod per se ipsos debeat testes examinare et de quibusdam eis Incubentibus.
4 De Juramento Militum seu sociorum domini potestatis.
5 De Juramento notariorum domini potestatis domicellorum berariorum et de quibusdam spectantibus ad ipsorum officium.
6 De quod in Civitate Spoleti sit et esse debeat unus potestas et de eius Jurisdictione
7 De Juramento et promissionibus faciendis per populares Civitatis Spoleti.
8 De Electione dominorum Priorum et ipsorum officio.
9 De forma Juramenti prestandi per dominos priores populi.
10 De electione Capitaneorum Artium.
11 De electione quatuor bonorum hominum super bullecta.
12 De electione quatuor bonorum hominum super [illegible] et ipsorum officio.
13 De electione Consiliariorum Consilij populi et ipsorum Auctoritate et Juramento.
14 De electione Camerarij et ipsius notarij et ipsorum officio et Juramento et elemosinis per ipsum faciendis.
15 De electione Notarij Reformationum.
16 De expensis faciendis et quo pecunia et avere cois possit et debeat expendi per Camerarium.
17 De electione Notarij super Registro et eius officio et instrumentis Registrandis
18 De electione Assessoris dominorum potestatis Judicis gabelle et viarij et ipsorum officio. Judicis gabelle viarij
19 De electione potestatum Castrorum comitatus et districtus Spoleti
20 De electione Notariorum Custodie Civitatis Spoleti et Gabelle.
21 De electione Gabellariorum debentium stare ad portas Civitatis Spoleti pro executione gabelle.

22 De electione officialium super Catasto Communis.
23 De electione unius boni Magistri in gramaticalibus.
24 De electione duorum bonorum hominum de parrochia ut denuptiet mallia potestati.
25 De electione sindicorum et vallariorum villarum comitatus Spoleti.
26 De electione sindicorum castrorum comitatus
27 De electione superstitis super reparatione conductorum fontium civitatis Spoleti eligendorum in civitate
28 De electione sectorum custodium eligendorum in civitate Spoleti et qualibet villa comitatus ipsius super dapnis datis et quod familia potestatis serviret pro ipsis.
De sindicis et pauperis eligendis pro communi Spoleti qui pro relictis fratribus minorum agere valeant pro ipsis.
30 De electione duorum bonorum hominum et unius notarii ad sedendum in troyta ecclesie sancte Marie.
31 De electione Advocati et Sindici communis Spoleti.
32 De electione duorum hominum qui sit quando fit mostra equorum et peditum Civium et forensium.
33 Quod si prima electio non valuit possit iterato fieri per electores eosdem.
34 De modo eligendi Notarios in Catastis
35 Quod nullus elector eligat patrem filium fratrem vel nepotem vel aliquem de sua familia
36 Quod nullus uno et eodem tempore possit habere ultra unum officium cum salario.
37 De electione Capitanei partis Guelfe.
38 De electione Notariorum Causarum Civilium Communis Spoleti 37.
39 Quod nullus qui non sit subiectus communis Spoleti possit eligi vel eligere ad aliquod officium in communi
40 Quod qui fuit electus ad aliquod officium Civitatis Spoleti debeat ipsum per se principaliter exercere
41 De electione Custodis Carceris communis.
42 De electione quatuor bonorum hominum super investigatione et reparatione bonorum communis.
43 De officio bapnitorum et de hiis que spectant ad ipsorum officium.
44 De electione Bayulorum communis Spoleti et de hiis que in eorum officio exercere debent.
45 Quod Camerarius communis faciat aliquas solutiones de aliqua pecunie quantitate non recepta gabelle sex denariorum pro libra
46 Quod domini Priores populi possint populum congregare et in consiliis proponere et quelibet mittere ad confines et quibuslibet obediat supradictis.
47 Quod ultimis .x. diebus officii prioratus non possit priores aliquid ordinari in forma ista.
48 De inmunitate et plegiis dominorum priorum populi durante ipsorum officio et post.
49 De modo tenendo de litteris communis et sigillum per et pro duos priores populi sigillandi.
50 De Arbitrio non concedendo alicui officiali.

51 Qđ dñs Potās ⁊ quilibet alius off. Audiat benigne de se ipo ⁊ suis offialibȝ
cōquerentes ⁊ Appellatores vl Appellant vl ptestant nō grauet.
52 Qđ dñs potas ⁊ alij offi teneant ire i Ambaxiatas cor expensis.
53 Qđ potati ⁊ alijs offialibȝ salariū nō Addatur.
54 Qđ potas debeat reassignare libros ⁊ acta sui officij ⁊ vltio mēs sui offij
nō ferat absolutorias sñias n̄ testes publicet nullus nō pbantes.
55 De obseruat Stat et ordin Cōis Spo.
56 De sindicatu potis ⁊ alior offialuȝ ⁊ hijs ipaȝ maȝ ptinent
57 Qđ camerarius retineat tertiaȝ parteȝ salarij cuilibet offi forens.
58 De mostra facienda p officiales forenses.
59 Qđ nullus off forensis Ciuit Spo tpre sui officij sindicet
60 De modo ⁊ forma tenenda p potateȝ Ciuit Spo in festo Ste Marie de Augusto.
61 De modo tenendo p dños pores ppli de uictualibȝ vendend i Ciuitat.
62 De partitis mictendis ad bussulas ⁊ palluctas
63 Qđ oiā fortellitia custodiant p populares ⁊ nō p exbapnitos ⁊ gdepnat cōis Spo.
64 De nudinis faciendis in Ciuitate Spoleti.
65 Qđ Artes in bono Statu conseruentur.
66 Qđ omnes populares Ciues faciant Artem.
67 Qđ nulla gdepnatio cassetur vl exbapdit quis exbapdiatur n. facta solut recora cam
68 De Juramento pstando p hoies comitat
69 De pace fienda Inter discordant ⁊ i Juratos.
70 De remissionibȝ faciendis p Ciues ⁊ comitatens Spo bonor mobiliū tpre guere sbrado
71 Qualiter Rephensalie Concedantur.
72 Qualr floren ⁊ moneta q i Ciuit Spo expenduntur expendi debeat p districtū et p quilibet
teneatur ipam recipe p qntitat quaȝ recipit Camerarius Cōis.
73 De partiserijs ⁊ eorum officio.
74 De Capuditijs i Ciuit ⁊ comitatu renouandis.
75 De Ambaxiatoribȝ i seruituȝ cōis transmictendis.
76 Qđ dñi pores ppli possit cognoscere de baractarijs ⁊ lucris illicit offialiū dči cōis
77 De bonitibȝ paramēta Calices libros ⁊ alia res ecce Ste. M. diuino cultui deputat.
78 De salario ⁊ officialibȝ Judicis Appellat.
79 Qđ campana magna cōis pulsetur p illuȝ q ad hoc fuit deputat
80 Qđ nullus officialis possit mictere familiaȝ i comitatu.

81 Qd nullu Castru vl villa faciat aliqd Statutu qt coe Spoti et qd Rectores ipo castro possint Inquirere.

82 De cappella fienda i palatio Comunis.

83 De ggregatione homi cuilibz ville faciend p electt cap dce ville.

84 Qd i arenga ppli ubi aliquid dz pponi debeat tertius nus itec.

85 Qd dni potas ul alius offialis no possit i pone alicui q no laget ul ipuz ponere ad ofines.

86 Qd no adhibeat fides scpturis notario qui no st i matricula notario descripti.

87 Qd nulla lra missa coi Spoti possit apiri sine licentia dno por.

88 Qd potes Castro possit i pone pena fra forz statut.

89 Qd dni priores ppli faciant solui elimosinas i statut desc pet

90 Qd soluat census q debet coi Spoti i festo sce M. de Augto zq iordiq repiat

91 Qd tpre casse gab grosse Intersint quattuor de Bullecta.

92 Qd dni pores ppli possit cu capitanij Artiu offere z libare captiuos i certis festiuit.

93 Qd offiales forens cois Spoti teneant ire i festiuitatibz i scpt ad ecclias istas cu Tubis sonantibz ante ipos

94 De elimosinis faciendis fratellis de Monteluco z hospitali sce Crucis de Spto

95 Qd dni pores ppli pponat i osilio ppli de cassandis odepnatonibz i scpt

96 Qd dni pores no vadant ad nuptias ul ad funera mortuo.

97 Qd Judices z notarij Spoti sindicent.

Explicit Rce pmi libri :-

.6.
32

Rubrice Secundi libri super mallitijs

De Jurisdictione domini potestatis et Judicis mallitiorum in Criminalibus causis. 1.
De notificatione Accusationum denumptiationum et Inquisitionum dominis potestatibus per facienda. 2.
De Citatoribus et extrapnimitis in mallitijs et ipsorum ordine atque forma. 3.
De pena facientis aliquem citari extra Jurisdictionem Communis Spoleti. 4.
Quod sententie Criminales ferantur in Consilio populi. 5.
De penis Mitigandis propter pacem. 6.
De quarta pene propter confexionem. 7.
De quarta parte pene mitiganda propter solutionem. 8.
De hijs qui eximuntur a penis. 9.
De quibus sine tormentis et quo casu et ordine quis possit et debeat tormentari. 10.
De modo examinandi testes super Causis Criminalibus. 11.
Quod Mulieres et maiores .xiiij. Annis testificari possint in Causis Criminalibus. 12.
Quod filij familias maiores .x. Annis possint in causis criminalibus Interesse absque curatoris consensu vel paterno. 13.
De multa imponenda per dominum potestatem et Judicem Appellationum et offitio eorum. 14.
De pena testium non venientium ad probandum testimonium. 15.
Quod Judex mallitiorum possit in favorem communis Jura producere et Allegare. 16.
Quod de similibus ad similia in mallitijs procedatur. 17.
Qualiter pene delinquentibus dupplicentur. 18.
De pena blasfemantis deum et alios sanctos et Jurantes per uiscera et hijs similia. 19.
De pena negantis offitiales parentelam mortem vel vitam vel aliam de quibus in fit mentio. 20.
De pena non probantis quam porrexit Accusam. 21.
De pena Nobilis offendentis aliquem popularem. 22.
De quarto pluri soluendo post condempnationem si infra x. dies condempnatus non solverit de se fienda. 23.
De pena committentis homicidium. 24.
De pena committentis homicidium vel aliquid aliud mallitium extra comitatum Spoleti in persona alicuius. 25.
Quod accusor non succedat accuso. 26.
Quod decumptato accusore heredes accusati partem faciant cum heredibus accusoris. 27.
De pena facientium tumultum tractatum vel coniurationem in pacificum statum communis Spoleti. 28.
De pena facientis vindictam contra consanguineum sui offensoris. 29.
Quod facientes fieri aliquid mallitium vel prestans auxilium consilium et favorem ad ipsum committendum puniantur ea pena qua principalis. 30.

De pena Nominantis aliquam partem vel septam . 31 .
Quod dominus teneatur pro maleficio commisso ab eius famulo . 32
De pena Nobilium intrantium palatium potestatis et dominorum priorum populi vel ipsius
claustrum . 33 .
De pena facientis insultum contra aliquem cum armis vel sine . 34
De pena ducentis forensem vel exbannitum comunis Spoleti pro maleficio ad aliquod
maleficium committendum . 34 .
De pena Civis offendentis forensem . et forensis civem et forensis forensem . 36 .
De pena facientis falsam monetam et scienter facientis . 37 .
De pena facientis falsum instrumentum vel testimonium . 38 . De periurio vide in libro 3° capitulo 6° .
De legitima conservanda filijs in confiscatione bonorum et omnia bona condempnatorum sint obligata pro
quantitate condempnationis . 39 .
De pena committentis furtum vel derobantis aliquem . 40 .
De pena percutientis aliquem cum Armis . 41 .
De pena percutientis aliquem cum manu vel cum lapide . 42 .
De pena offendentis aliquem in exercitu vel cavalcata vel aliquo consilio vel Arengha . 43 .
Qualiter quis possit se et alium defendere et quod cuilibet liceat capere homicidam et
inferentem aliquod vulnus sanguinolentum . ac se velle se intromictere et de non succurrente
Clamanti . 44 .
De pena offendentis potestatem . Judicem Appellationum et alios officiales et eorum familiam Civitatis Spoleti
Et de pena ipsorum officialium offendentium Cives vel comitatenses . Spoleti . 45 .
De pena offendentis potestatem vel officiales castrorum . 46 .
De pena cognoscentis carnaliter aliquam mulierem . 47 .
De pena committentis peccatum contra naturam . 48 .
De pena Arma portantium . 49 .
De pena Rumpentis Carcerem Comunis . 50 .
De pena non solventis collectas et non facientis alias factiones comunis . 51 .
De pena facientis aliquod laboratium diebus dominicis et festivis . 52 .
De pena proicientis de domo turri seu arce lapides ignem ferrum vel quadrellum . 53 .
De pena revelantis aliquam Cavalcatam vel aliam credentiam iuratam comunis . 54 .
De pena balistantis vel proicientis lapides super tectum et fenestras etc. etc. . 55 . et aliam etc.
De pena receptantium exbanditos et quod exbanniti possint impune offendi . 56 .
De pena stantium in locis rebellibus in veniendo in Cavalcata contra comune Spoleti et quod possint impune
offendi . 57 .

De pena hominum villarum non trahentium ad rumorem occasione exbapniti. 58.
De fide mulieribus recipiendis ab Accusato vel Inquisito. 59.
De pena ementis possessiones ab aliquo qui certo venditionis tempore non possederit vel re litigiosam. 60.
De pena euntium per Civitatem post tertium sonum Campane. 61.
De Inquisitione facienda contra Iniuriantes pauperes hospitalium. 62.
De pena extrahentium granum vel aliud bladum et portantium castrones et alia victualia extra territorium Spoleti et confines infrascriptos. 63.
De pena declinantium iurisdictionem communis Spoleti et facientium citari cives Spoleti vel eius offitiales extra curiam dicti communis. 64.
De pena extrahentium extra districtum Spoleti aliqua lignamina vel calamum. 65.
De pena supraprehendentium vel occupantium de bonis communis vel alterius spetialis persone. 66.
De pena dicentium alicui verba Iniuriosa. 67.
De pena reipperantium alicui aliquas Iniurias. 68.
De pena incoptimantium bladum in Civitate vel districtu Spoleti. 69.
De pena Nobilis occupantis possessiones alicuius popularis. 70.
De pena Invadentium possessiones vel tenutam alicui datam per curiam. 71.
De pena subtrahentis bladum de barca vel meta. 72.
De pena Intrantis possessiones alicuius post prohibitionem sibi factam. 73.
De pena removentis terminos. 74.
De pena frangentium domum vel hostia alicuius domus. 75.
De pena transeuntium per loca prohibita in vitiis custodibus. 76.
De pena mulieris portantis coronam et alias res prohibitas. 77.
De modo tenendo in lamentitiis et corruptis defunctorum. 78.
De pena facientis Adunantiam pro aliquo sacerdote debente dicere missam et mulierem volente Ingredi Monasterium. 79.
De pena euntis ad nuptias et facientis aliquam mancam alicui mulieri nupte vel sponsate. 80.
De Cereis et bapdereiis deferendis circa funus defuncti. 81.
De pena facientis aliquod vestimentum alicui puero. 82.
De pena retinentium porcos in Civitate Spoleti. 83.
De pena ludentium ad ludum taxillorum et ad alium ludum prohibitum et mutuantium in dictis Ludis. 84.
De pena petentis debitum iam solutum. 85.

:M V

De pena Occupantis vias co(mun)is . 86 .
De pena Vccellantis ad Colu(m)bos . 87 .
De pena treccul(orum) u(e)l p(ri)zicarol(orum) ve(n)de(n)tiu(m) pane(m) i(n) platea fori (et) i(n)ta(m) (et) t(em)p(o)re matutino die fori . 88 .
De pena victuralis po(rtan)tis barriles muffatos (et) no(n) sigillatos . 89 .
De pena facientis putredinem u(e)l sucgurram . 90 .
De pena ru(m)pentis u(e)l Inpedientis Aqueductum Aque . 91 .
De pena deriua(n)tis Aquam de sua poss(essione) ad alia(m) ripa(m) exhe(un)tis de cursu suo . 92 .
De pena deuastantis Rostam u(e)l clausuram Aque . 93 .
De pena facientis fornacchiam i(n)tra muros Ciuitatis . 94 .
De pena p(ro)hicie(n)tis turpitudi(n)em sup(er) casalenu(m) alicui(us) u(e)l via(m) pu(bli)ca(m) u(e)l plateam . 95 .
De pena mura(n)tis inx(ta) via(m) publica(m) u(e)l vicinale(m) sine licentia mag(ist)ri . 96 .
De pena facie(n)tis i(n)gobora(men)tu(m) sup(er) portas Ciuit(atis) (et) p(ro)p(ri)e . 97 .
De pena opponentis se Bayulo . 98 .
De pena alienatis seu vende(n)tis alic(ui) bona i(m)mobilia con(tra) S(ta)t(u)to no(n) subiecto . 99 .
De pena mactonario(rum) no(n) facie(n)tiu(m) mattones for(ma)e ista(m) (et) d(e) loco vbi fu(er)it ordina(n)do . 100
De pena P(ro)hibentis alicui ne laboret poss(essiones) (et) poss(essiones) p(ro)hibita(m) laboratis . 101 .
De p(re)tio accipie(n)do p(er) cimatores pa(n)no(rum) (et) de pena accipie(n)tis vlt(ra) da(n)du(m) p(re)tiu(m) . 102 .
Q(uod) i(n) ca(n)delis cereis mictat(ur) papirra bo(m)bicis (et) de pena (contra) facie(n)tis . 103 .
De pena edificantis i(n) mo(n)te Arroni . 104 .
b De pena eu(n)tis (ad) alq(uod) offi(ci)o ex Ciuit(ate) (et) no(n) Appo(r)tat absolut(ionem) offi(ci)i sui . 104 .
a De pena lauantis pa(n)nos u(e)l facie(n)tis sucçura(m) i(n) pusterula u(e)l ali(i)s fo(n)tib(us) Ciuit(atis) (et) contad(us) S(po)l(eti)
De modo (et) ordi(n)e tene(n)do p(er) macellarios Ciuit(atis) Sp(olet)i (et) de pena (contra) facie(n)tiu(m) . 107 .
De pena po(rtan)tis ca(usa) ve(n)dendi i(n)tra Ciuit(atem) Sp(olet)i carnes morticinas . 108 .
Qu(omod)o (et) q(u)ale vendant(ur) Carnes sicce . 109 .
De pena p(ro)hicie(n)tis a(n)i(m)al mortuu(m) i(n)tra Ciuit(atem) Sp(olet)i (et) i(n) bugis (et) macera(n)tis linu(m) u(e)l ca(n)nip(em) i(n) d(i)c(t)is locis . 110
Vbi (et) quo ordine vendant(ur) pisces i(n) Ciuit(ate) Sp(olet)i . 111 .

De Ausura i(n) cap(itul)o . i . i(n) p(rimi)s Add(itionibus) c(apitul)o . 47 .

Rubrice dapnorum datorum statutorum comunis

Qualiter dapna furta incendia guasta data et facta in villis et castris Spoleti si non invenitur malefactores debeant emendari . 112 .

Qualiter et quomodo solui debeat extimationes dapnorum datorum et alie quantitates dapnorum per villarum homines et Castrorum . 113 .

Quod pater et maior de domo teneatur pro dapno dato per familiam . 114 .

Quod in dapno dato credatur domino in certam quantitatem . 115 .

Quod nullus possit esse procurator in dapnis datis . 116 .

De pena facientis aliquem citari pro dapno dato . non comparentis in termino . 117 .

Quod sindici villarum non possint denuptiare homines alterius ville . 118 . // Sindici villarum teneantur dampni factores . alias teneantur dapnum em[endare]

De pena dapnum dantis cum bestijs . 119 .

De pena dapnum dantis in vinea . 120 .

De pena dapnum dantis in orto campo seminato prato custodito et alijs fructibus . 121

De pena dapnum dantis in sepibus alienis . 122 .

De pena colligentis fructus ficus vel uvas denarii . 124 .

De pena deferentis uvas . 125

De pena habitantis in Civitate euntis noctis tempore ad accedendum in vinea . 126 .

De pena incidentis Arborem domesticam vel siluestrem . 127 .

De pena retinentis canem solutum a kalendis Augusti . usque ad festum omnium sanctorum . 128 .

De pena retinentium Capras . 129 .

De pena facientis fossatum prope terminos . 129

De pena incidentis ligna in Monteluco . 130 .

Quod domus vel cappanna que est in confinibus aliquarum villarum intelligatur esse et sint de villa propinquiori . 131

Quod ubicumque sunt duo vel tres faculares teneantur emendare dapna que fierent in eorum contrata . 132

Quod homines de comitatu teneantur et debeant fructus custodire . 133 .

De pena Auferentis linum vel canipam . 134 .

De pena facientis congregationem gentium in Civitate vel comitatu Spoleti . 135 .

De pena non observantis pacem . 136 .

De pena dantis aliquid alicui officiali contra formam Statuti . 137 .

De pena opponentis exceptionem contra septingentos . 138 .

De pena facientis vel reparantis aliquod fortellitium in comitatu vel districtu Spoleti . 139 .

De modo tenendo per Capitaneum Artium ut maleficia puniantur . 140 .

De pena comitatensis venientium ad Civitatem Spoleti tempore rumoris vel suspitionis absque licentia dominorum prior[um] .

De pena associantis aliquem ad capiendum vel apprehendendum tenutam vel possessionem alicuius castri vel alterius rei . 142

· De pena attinalis teneat aliquem in palatio ultra tres dies · 143 ·
· De pena exeuntis contra in qua habitat tempore rumoris vel impedientis aliquem cui liceat trahere ad rumorem · 144
De pena emendi pisces causa vendendi in Civitate Spoleti · 145 ·
De pena macellariorum tenentium in banca ultra sex libras carnium incisarum non sigillatarum et
bancam clausam et extendentium pellos in macello · 146 ·
De pena retinentium ultra quatuor capras in villa yaani · 147 ·

Explicit liber secundus :·~

Incipiunt Rubrice tertii libri super civilibus causis.

De citationibus faciendis in Civilibus causis · 1 ·
Qualiter procedatur contra reum contumacem · 2 ·
De modo et ordine tenendo in causis civilibus non excedentibus x libr. reo comparente · 3 ·
Quod questiones et cause civiles in xxx dies utiles terminentur et de modo excipiendi
et super exceptionibus procedendi · 4 ·
Quod opponens aliquam exceptionem et non probans ipsam non audiatur nisi postea vel
soluta pena isti · 5 ·
Quod recusans Jusiurandum a parte delatum habeatur pro confesso · 6 ·
· De Salario soluendo in Civilibus · 7 ·
Quod bonis patrum h proponat an lis contra et quod valeat Judicium habitum cum filio
familias vel alio maiore xviij Annis · 8 ·
De ferijs in Causis Civilibus · 9 ·
Qualiter et quando Instrumenta et Articuli producantur · 10 ·

Qualiter ius reddatur inter Cives et forenses. 11.
Quibus horis teneantur ire officiales ad Banchas. 12.
· Quod per comparitionem domini non intelligatur procurator revocatus nisi per substitutionem manu substituentis exprimeretur. 13.
· De advocatis et procuratoribus dandis et de pena ipsorum recusantium. 14.
Quod nullus apprehendat possessionem alicuius rei non requisito possessore. 15.
Quod prior creditor potior sit in iure et quod iudices appellatione remota questiones diffiniant.
Quod creditores audiantur ypotecaria actione et non facta discussione bonorum non obstante constitutione civili Laycali. 16.
· De confexionibus factis ex iudicium vel coram non suo iudice. 17.
· De testibus ad perpetuam rei memoriam examinandis et publice publicandis. 18.
Quando et quando detur consilium sapientis et de ipsius salario et pena petentis frustratoria. 19.
De expensis restituendis per victum victori. 20.
· Qui non dare tutores Curatores et actores possint et auctoritatem super emancipationibus et aliis actibus Interponere. 22.
De divisionibus rerum communium et iudiciis divisoriis. 23.
De questionibus inter coniunctos compromictendis. 24.
Quod Maritus lucretur quartam partem dotis. 25.
· Qualiter mulieres possint contrahere et testari. 26.
Quod filie femine superstite Masculo non succedant et qualiter tunc dotentur. 27.
De alimentis prestandis mulieri, mortuo viro. 28.
Quod mercatores pro pactis legitimis habeantur tam in agendo quam in defendendo. 29.
Quod stetur scripturis mercatorum usque in quantitatem C. lib. in favorem ipsorum et qualiter credatur ipsis in preiudicium aliorum 30.
De questionibus que inter mercatores verterentur compromictendis. 31.
De contractibus fictitie factis. 32.
· Quod nullus minor .xx. Annis possit se pro aliquo obligare. 33.
De Iustitiis executioni mandandis. 34.
De questionibus cogendis et quando carcerari possint. 35. et quando non.
Quod contra exbapnimentum summam seu precium non possit opponi excepto salarii non soluti. 36.
Qualiter Iudices Civitatis hominum ad civilia deputati possint suspectari. 37.

6v

De termino dando heredi ad faciendum inventarium. 38.
Quod potestas et quilibet alius officialis comunis Spoleti faciat summarium ius procuratori hospitalis novi de Stella et quod de bonis ipsorum non solvatur colta vel gabella. 39.
Quod fiat summarium ius pupillis hospitalibus orfanis et miserabilibus personis. 40.
Quod habentibus bona accatastata in comuni Spoleti non solventibus pro ipsis coltas non reddatur ius nisi iustitie complementum. 41.
De fideiussoribus in depositis observandis. 42.
Quod nullus recipiat iura cessa ab aliquo forense. 43.
De salario percipiendo per notarios de eorum scripturis. 44.
Quod notarii civitatis et comitatus assignent contractus officialibus gabelle. 45.
Quod protocolla notariorum premortuorum committantur alicui fideli et legali notario in matricula notariorum descripto. 46.
De facientibus debitum ex civitate et comitatu Spoleti ex quo dapnificetur aliquis Spoletanus. 47.
Quod contractus facti per detemptum in carceribus non valeant nisi servato ordine iuris. 48.
De permixione fienda piscatoribus Ronzenorum et de extimatoribus eorundem. 49.
De relictis factis ad pias causas et ecclesie Sancte Marie per notarios assignandis. 50.
Quod quicumque habet arborem vel sepem pendentem super possessionem debeat elevare. 51.
De nuntiatione novi operis. 52.
Qualiter cassores possint edificare in muro comunis et domos comunis claudantur inter eos. 53.
Quod venditor teneatur rem venditam emptori defendere. 54
De appellationibus interponendis in causis criminalibus et civilibus contra sententiam. 55.
De salario solvendo in causis appellationum. 56.
In quo casu condempnatus vel intus vel aliqua comunitas possit et sibi liceat appellare. 57.
Quod iudex appellationum debeat ferre criminales sententias in conspectu populi. 58.
De responsione que fieri non debet appellanti. 59.
Quod si per capitaneum vel iudicem appellationum cassaretur aliqua sententia criminalis propter acta non scripta manu notarii competentis puniatur ista pena quam condempnatus protulit. 60.
Quod quilibet quietus possit se appellare pro hoc quieto detempto absente vel alias impedito. 61.
Quod nullus officialis debeat impedire officium iudicis appellationum. 62.
Quod baiuli debeant deponere pignora que vadunt in comitatu. 63.
De modo tenendo per dominos priores quando civis vel alius Spoletanus molestaretur a religiosis ut ipse aliquid peteret ab eisdem. 64.

De pmixionibus vi tactis ul' metu de dotib9 Mulierum. 69.

Explicit liber tertius

Incipit Rce quarti libri exordium

De Assignatione facienda tessentiu panos i stamegnas i Cun^te Spo^tu. 1.
Qd quilibet teneatur ad solutionem Gabelle. 2.
De mensuris i Camera Gabelle retinendis. 3.
De modo mensurandi Bladum cu cuppa media cuppa seu alia mesura et
qd retinentes ipas debeat retine sigillat i iustas. 4.
Qd fornarij ad petit cuilibet petentis panem quoquant. 5.
De modo tenedo p moledinarios i quo bladu ponderet matinet i referat. 6.
Qd moledinarijs no detur potar put hacten9 est seruat. 7.
De ptio qd recipe debet molentes oliuas i qm mole debeat ad petit cuilibz postulanti. 8
Qd magri panoz lan possit lauare panos i lauatorio i de ipius Actatione faciend. 9.
Qd ars mercatoz panoz nouoz i vetez Ars sit vna. 10.
Qd quilz vedens vinu adminutu ipuz vedat cu mis iustis i sigill sigillo cois. 11.
De scetinio faciedo p militez potatis d' retinetib9 belancias i alia podea min9 iusta. 12.
Qd nullus off cois Spo^tu audat psumat pp pe aliqu d'contatu q apportet ligna ul' similia. 13
Qd scadule lastre tectu l' lignam pedes sup casalenu l' re alti no puidiret dno dee rei. 14
Qd coe Spo^tu teneat defende oia bona locata i p ipuz aliqu coptimata. 14.
Qd oia clauata incepta cpleantur vsqz ad exitu Cun^te S. 16.
Qualr Captiui stantes i carcerib9 debeant ptractari. 17.
Qd catastu castAroni i castlac i collpott debeat poi i cam cois Spo^tu. 18.
De salario dado mazafortis i alijs laboatorib9 tm i pecunia nuata. 19.

Quod quicumque habet murum proprium iuxta domum sui vicini ipsum actet ita quod dampnum non inferat suo vicino. 20.

Quod Judices et medici de Spoleto non teneantur ire in exercitu vel cavalcata. 21.

Quod aliqua domus vel turris non possit devastari pro colta vel condepnatione. 22.

Quod Jus Laboratoris sit saluum. 23.

Quod habentes bona in Civitate comitatu vel districtu Spoleti faciant ipsa accatastari in terminum statutum. 24.

Quod ab annis triginta vel forenses soluant collas pro bonis et possessionibus quas habent in Civitate comitatu vel districtu Spoleti. 25.

Quod forenses Accatastentur in comitatu in quo sunt accatastati homines loci in quo habitant. 26.

Quod qui habitavit in Civitate Spoleti a xv. Annis citra et ... redierit ad habitandum in villa tamquam comitatenses factiones faciant in comitatu. 27.

Quod bona vxoris Accatastentur et extimentur cum bonis Mariti. 28.

Quod non recipiatur pedagium venientibus cum blado grascia sive carbonibus [illegible]

Quod cuilibet sit licitum facere carbones in locis consuetis. 30.

Quod pacta et quietationes facta inter Comune Spoleti et Nobiles de Clarignano per potestates et dominos priores populi observentur. 31.

Quod bona condepnatorum et exbanditorum accoptimentur sindicis villarum et castrorum. 32.

Quod qui non habet viam vnde vadat ad suam possessionem possit eam emere ab alio vicino. 33.

Quod liceat monialibus istorum locorum levare in Monteluco. 34.

Quod sit licitum monialibus monasterii Sancte Clare de Colpetuso habere vnam cannellam aque de Aqua vallecthe. 35.

Quod potestas teneatur cogere sindicos castrorum et villarum ad laborandum terras. 36.

Quod quilibet tam de Civitate quam de comitatu et districtu Spoleti possit apportare carnem et coria vendendam. 37.

Quod potestas et Judex Appellationum teneantur manutenere possessiones emptas per Comune Cassie. 38.

Quod potestas teneatur dari facere ad petitionem cuiuslibet petentis fideiussores de non offendendo. 39.

Quod palatium Reficiatur In platea Sancte Marie. 40.

Quod magistri lignaminum lapidum non graventur per aliquos officiales ad faciendum aliquod opus nisi per ipsorum Capitaneos fuerint requisiti. 41.

Quod officiales habentes equum ex officio debeant dare lectam fratribus minoribus de Spoleto. 42.

Quod laboratores Civium vel comitatensium habentes possessiones ex districtu Spoleti possint ad Civitatem Spoleti venire 43

De deceptis et inventis in pluribus Artibus quam in vna. 44.

De domo Meretricibus Assignanda. 45.

Qualiter eligatur vexillifer militum et peditum quando fit exercitus vel cavalcata . 46
Quod nullus discedat ab acie sine schiera in fuerit deputatus . 47 .
De modo et ordine tenendo per equites et pedites et quo tempore et signo debeant se parare . 48 .
Quomodo equites et pedites debeant se reducere ad vexilla . 49 .
Quod nullus debeat teptoria seu tendas de exercitu elevare absque licentia . 50 .
Quod omnes pedites debeant portare cervellerium et arma ista . 51 .
Quod domini potestas et Capitaneus possint banna et penas imponere et auferre summarie
et defectos omnes in hobedientes in exercitu vel in alia cavalcata . 52 .
Quod nullus possit facere cavalcatam sine licentia potestatis vel Capitanei . 53 .
Quod pro comuni Spoleti habeatur Marescalcus quando vadit in exercitu . 54 .
Quod vaziatorium piscarie repleatur et fiat novum iuxta ipsum . 55 .
De stratis mactonandis in Civitate Spoleti . 56 .
Quod non vendatur aliqua gabella ultra Annum nec aliqua res seu possessiones ultra triennium . 57 .
De Campana populi Reficienda . 58 .
Quod qui non fuerit Accatastatus in comuni nullus possit habere officium in eodem . 59 .
Cui non habet bona Accatastata fiat sibi catastum extimationis L . librarum . 60 .
Quod pedagium Comunis non vendatur . 61 .
Quod tintores pannorum lane in tinta non mittant amurcham fecie vini nec faciant tintam cum pechis . 62 .
Quod non teneatur strate coperte a platea fori usque ad fontem Macchabey . 63 .
Quod fiant una vel due valchiere ad petitionem Capitanei Artis lane . 64 .
Quod in Civitate Spoleti habeatur unus tintor forensis . 65 .
De foraneis faciendis per comune Spoleti pro calcina danda domos destructas volentibus reparare . 66 .
De Aqua ferrabulli et Fonchette conducenda ad Aqueductum comunis . 67 .
Quod domini priores populi teneantur proponere in Consilio de Silva Accorri . 68 .
Quod pacta pacis et quietationes inde sequute in Registro Camere registrentur . 69 .
Quod Aqua et cursus Saleeti et cavallicuri in capo Cassianorum ponatur in vocabulo capirroppori dirizetur . 70 .
Quod fiat lavatorium de Aqua qui exit de fonte pusterule . 71 .
Quod habentes possessiones in uno miliari prope Civitatem debeant habere ortos in possessionibus andas . 72 .
Quod in qualibet contrata ubi sunt vinee fiat una bertesca pro custodia vinearum . 73 .
Quod ubicumque per formam Statutorum datur aliqua pars banni Accusatori Intelligatur de denumptiatore
et Accusatore Spoletano . 74 .
Quod Cola Anglicti non gravetur stare in palatio si potestas exhabatur . 75 .

De partitis pditis no remictedis z palluctī ipto qlz nutrit. 76.
De vendembijs faciendis. 77.
Qt renouentur Ordinamta Gabelle. 78.
De Conducta Conestabilis z famlor dnor por z mostra ipor z mo peos tenedo. 79.
De Assignation facieda pprur hospital sce Crucis ex potā sci pet debois ipi hospital.
Qt gstitutiōes z ordiamta fca gt hereticos z fauores offici iqsit heretice prauitatis debeat ab omibz hoibz obseruari. 81.
Qt siq cap repiut i hoc volumie gt libtate ecce habeant p no scriptis. 82.
Qt Statuta hui volumis ac breuis fruct oibz alijs reuocatis. 83.

Expliciūt. Rce. libri quarti z ultimi Statutorum:.~

Rce primarz Addictionum factarum: 1348.:~

Addictio. Cō. 8ā. pmi li. sup electione dnor por z certor alior off. 1.
Addictio. Cō. 37. pmi. li. de election capitan partis guelfe qualit debeat ee duo. vnus nobilis alt popularis. 2.
Addictio. Cō. 13. dā pmi. li. de election Consiliarior z cor potats z de modis z forma i dca election gtent. 3.
Addictio. C. 14. dā pmi libri de election Cam Came z el notrij q sufficeant ee etats. xxv. Annor saltz. 4.
Addictio. Cā. 14. dā pmi. li. de election reformat qualit debeat offm p se ipuz exercere. 4.

Addictō. C°. 17. dā p̄mi lib. loquētis de Registro q̄ testā ⁊ alij ɔtract⁹
nō registrati tp̄re mortalitatis valeant. 6.
Addictō. C°. 20. p̄mi. li. de electiōn notarior̄ custodie ⁊ gabelle et
C°. 21. dā lib. de electiōn gabellarior̄ ⁊ notarior̄ possit hui⁹mōi ele
ctiones fi p eos quib⁹ p Capitan̄ sup̄dcā ɔcessio. 7.
Addictō. C°. 21°. p̄mi lib. de electiōn Sindicor̄ villar̄ ⁊ forēn ɔtra. 8.
Addicto. C°. 26. p̄mi. li. de electiōn Sindici castror̄ q̄ notificatio
fiat p licteras ⁊ non p baiuli nuntium. 9.
Corectto 29. C°. dā p̄mi li. q̄ loquit᷑ de sindicat⁹ ⁊ procurat⁹ fratrū minor̄
qua daz capitulum cassatur Intotuz. 10.
Addictio. C°. 93. p̄mi. li. de electiōn baiulior̄. 11.
Addictio. C°. 60. dā p̄mi. li. loquit᷑ de arbitrio nō ɔcedēdo alicui off. 12.
Addictio. C°. 73. dā p̄mi. li. de partiserijs ⁊ ipor̄ offitio. 13.
Addictio. C°. 100. 2i lib. loquit᷑ d' mactonarijs ⁊ qualr̄ fi debeat macto
nes ⁊ ipor̄ forma. 14.
Corectio. C°. 84. p̄mi li. loquit᷑ de Arengha .i. aliqd deberet propo
ni et sit nūs Mille homi qua reducit᷑ ad nūm. 300.
Corectio. C°. 32. 2i libri. de modo procedēdi ī criminalib⁹ qua corrigit᷑
nō habeat locū q̄ fecisse citati alique ext Iurisdict᷑ cōīs. 16.
Addictio seu declaratō. C°. 7. 2i lib. q̄ loquit᷑ de quāta parte minuēda
pp ɔfexiōēs qua disponit᷑ q̄ postq̄ se excusaūt semel de nouo nō admictat᷑. 17
Modificatō. C°. 9. 2i. lib. de hijs qui excipiunt᷑ a penis ī qua declara
tur ɔputatoēz fi debe᷑ scdm Jus canonicum. 18.
Addictio. C°. 24. li. 2i loquētis de homicidio qua addit᷑ q̄ tp̄us Annor̄
duor̄ deceptions Incarceribus. sit ad minus. 19.
Addictō. 46. dā. 2i. lib. de acceptatiōn ex baiulior̄ qua Addit᷑
dumodo sit pena. V°. lbr ul' ab ī de sup̄. 20.
Corectō. C°. 10. ⁊ dā. 2i. li. qua pena amator̄ reducit᷑ ad maiore mēde. 21.
Corectō. C. 119 dā li. de pena dapn̄ dant᷑ cū bestijs ad. v. s. .i. loqt᷑ de. x. 22.
Modificatō. C°. 3. li. de pena nō probant᷑ exe. q̄ reducit᷑. ad. C. s. 23.
Addictō. C°. 29. dā li. loquētis q̄ marit⁹ lucret᷑ quartaz partez dotis

vxoris sue qua disponitur quod mulier lucretur quantum C. libr. non transcedat. 24.
Declaratio. 34. c. ~~quod testus codicillum~~ d(omi)n(o)rum li. .B. Rea. de Insistis executori man-
dandis quod tollitur quod testus codicillum vel legatum non habet locum. 25.
Addictio. c. 44. dominorum li. .B. Rea. de Appellationibus Intermediis que certa sit declaratio ut ibi. 26.
Addictio. c. 46. dominorum li. de salario soluendo in causis Appellationum quod exiistatur depositum. 27.
Addictio c. 6. 4. li. .B. Rea. de modo tenendo per molendinarios quod disponitur quod siue
bladum fuit ponderatum fuit siue non credatur domino sine ceremitzia. 28.
Addictio. C. 50. 2. li. de pena committentis malleum quod perdes penam sbractat qui
prestiterit auxilium consilium fauorem vel patrocinium. 29.
. Quod restitutiones dotium restitui possint pro restitucione debentur in possessionibus secundum
extimationem Catasti. 30.
Quales hereditates possint Apprehendi et quonam modo et forma. 31.
Quod notarii Rogati de aliquibus testis seu codicillis in quibus per eum
aliquid continetur debeat producere et dimictere coram prioribus. 32.
Quod fideycommissarii in testis vel codicillis non possint satisfacere
legatis .n. sint parentes filii vel fratres carnales testantium. 33.
Quod Artifices debeant in quacumque Arte prestare exercitium et non prestans puni-
atur in .x. libr. den. 34.
. De pretiis Accipiendis per Notarios de testamentis. 35.
Quod scripture et testamenta facta tempore mortalitatis producantur presentes coram
domino Assessore et certis aliis personis. 36.
Quod certa testamenta et contractus facti tempore pestilentie per mulieres sine parentia con-
sanguineorum valeant non obstante Statuto .3. li. ponentis quales mulieres
possint contrahere et testari. 37.
Quod reformatio in fauorem locatorum et conductorum possessionum. 38.
. Quod errores catastorum possint corrigi per officiales catorum vnacum Assessore
dominorum priorum si ad est alias parte priorum. 39.
. Quod quilibet notarius contractus prius scribat quam Roget. 40.
Quod pro honore officii dominorum priorum sint quatuor cerea et duo bachetta. 41.
. Quod relicta et donationes facte alicui collegio seu conuentuale secularium non valeat. 42.
Quod nullus possit laborare possessionem forensium sine licentia priorum. 43.
Addictio septingentorum condempnatorum et de executoribus in bonis priorum. 44.

Q(uod) Cives p(ro)p(ter) h(ab)itat(ionem) i(n) comitatu no(n) teneant(ur) ad fact(iones) ville . 45 .
Q(uod) c(on)de(m)pnat(i) i(n) carc(er)ib(us) po(n)tis p(ro) q(ui)ndecim die(bus) q(ui) fuint i(n) carc(er)ib(us) c(om)puteº(n)t(ur) duos ß . 46 .
Qualit(er) puniant(ur) Incendiarij (et) igne(m) i(m)mictent(es) i(n) domo seu cappana . 47
De p(e)n(a) occide(n)tis seu vulnerantis equu(m) vel aliam bestiam . 48 .
De familia tenenda per dominos Priore . 49 .
De Salario Barbitonsor(um) . 50 .
De salario recipiendo p(er) Manescalcos de ferris . 51 .
Q(uod) qui h(ab)itau(er)int i(n) Civit(ate) p(er) decenniu(m) sc(ri)pt(i) i(n) capodecijs (et) custodia faci(e)n(te)s (et) h(ab)ent(es)
casa(m) i(n) Civit(ate) (et) comitatu reducatur ad Civitate(m) p(er) not(ariu)m catasti . 52 .
De p(e)n(a) conciandi coria nisi in locis deputat(is) . 53 .
Cap(itul)o . 34º . 2º . li(bri) . de p(e)n(a) Macellarior(um) . Additio ut ibi . 54 .
De Confinibus ville Egij . 55 .
De scripturis notarior(um) p(re)mortuor(um) bancu(m) siue ca(rt)ar(um) Civiliu(m) . 56 .
Qualit(er) Cives debeant h(abe)re a forensib(us) (et) h(ab)itantib(us) castror(um) n(ost)ror(um) possint ip(s)os c(on)stringi fac(er)e . 57
De modo procedendi c(on)t(ra) heredes defuncti / pro debito . 58 .
Qualit(er) filie femine succedat vna cu(m) filio masculo ab i(n)testato (et) qualit(er) dotent(ur) sup(er) quo
Vide Capitulu(m) . 27 . 3º . lib(ri) . c(apitulu)m . 59 .
Q(uod) nulla mulier dotata a p(at)re m(at)re Avo (et)c(etera) no(n) succedat ab i(n)testato dotanti
sup(er)stite Masculo . 60 .
De p(e)n(a) Currentis equum dieb(us) fori i(n) locis p(ro)hibitis . 61 .

Explicit R(ubrice) p(ri)mar(um) Addictionu(m)
R(ubrice) Secundar(um) Addictionu(m) factar(um) . 1364 .

Q(uod) vbi statutu(m) loquit(ur) de potestate (et) eius offi(ci)o i(n)telligat(ur) (et) de vicario . 1 .
Q(uod) officiales dampnor(um) dator(um) h(ab)eant de i(n)ventis p(er) . 2 . miliare medietate(m) . 2 .
Additio f(a)c(t)a . C(apitulo) . 67 . p(ri)mi . li(bri) . disponent(is) de Iuram(en)to saluit(er) (et)c(etera) . 3 .
Additio . C(apitulo) . 86 . p(rimi) . li(bri) . ponent(is) sub R(ubri)ca q(uod) no(n) debeant fidex (?) sup(er)stis notarior(um) i(n) matricula no(n) d(e)sc(ri)ptor(um) . 4
Q(uod) q(uo)d c(on)de(m)pnatos p(er) potestates castror(um) ad petit(ionem) ip(s)or(um) potestatu(m) (et) ip(s)or(um) heredu(m) fiant potes(tates)

Civitatis Spoleti et quibuslibet aliis officialibus executionem personalem. 5.
Quod dupplicatio pene non habeat locum in habitante domum parum vel conductam in loco commissi maleficii propter parvam pertinentiam. 6.
De pena invadentis possessionem et tenutam alicuius per eum qualiquo modo possessam. 7.
De modo et forma faciendi mactones et de pena contrafacientium. 8.
Addictio facta Capitulo Statuti 27. 3. libri. Qualiter filie femine non succedant superstite masculo. 9.
Quod Capitulum 39. dicti 1. libri loquentis de hospitalibus locum habeat in hospitali sancte crucis. 10.
De modo tenendo per fornarios et pena contrafacientium. 11.
Quod fiat Sindicus per commune ad remictendum dampna et qualiter fictiones Statuti habeantur pro remissis. 12.
Quod forenses habitantes in Civitate per quinquennium non debeant gravari pro oneribus personalibus. 13.
De duobus medicis conducendis per Commune uno fisico et alio cirugico. 14.
Qualiter sindici villarum non teneantur denumptiare mallefitia in uno officio. 15.
Quod notarius extraordinariorum habeat officium viarum fontium et Aqueductuum. 16.
De modo et forma registrationis Instrumentorum et quando sufficiant ea Registrari. 17.
Quod testamenta et Instrumenta facta per mulieres certo tempore sine presentia consanguineorum valeant et teneant. 18.
Qualiter detur fides Instrumentis et scripturis notariorum premortuorum et de forma sumendi illa. 19.
Quod villa ubi est minor numerus quatuor focularium Addatur et pro Addita habeatur proximiori ville habenti ultra quatuor. 20.
Qualiter Ars notarie Interdici possit et modo et forma. 21.
De pena retinentis pecudes in villa Beroyti. 22.
Qualiter comitativi habitantes extra villas teneantur reduci ad illas. 23.
De stratis Mactonandis et quo modo. 24.
Quod gradus consanguinitatis et Affinitatis computentur secundum Ius canonicum. 25.
Qualiter omnia bona mulieris tempore contracti matrimonii Intelligantur data in dotem si specificata non fuerit. 26.
De executione illorum de castro Petrani et Cupi. 27.
Quod bona ecclesiastica empta a secularibus Accatastata stent in catastis ipsorum. 28.
Quod detur fides scripturis notariorum habentium [illegible] et registri non obstante prohibitione Statuti. 29.
De electione et assignatione baiulorum facienda per sindicos villarum et ipsorum salario. 30.
De pena vendentium Olera in platea fori. 31.

Incipit liber primus de Regie Ciuitatis.

In nomine domini amen

Cum qui sine saluatore sa
lutem habere Et sine uera
sapientia extimat se prude
ntem . non sapiens set
demens . Non sanus set eger insanieta
te ac acerbitate nimia permanebit . Ide
o in principio eorum que aguntur nomen
domini nostri yhesu xpisti quod quando recolli
mus flectere debemus genua saltem
cordis simpliciter et humiliter Inuo
cetur . vt sui sola clementia et virtu
te ad sui reuerentiam et honorem .
Pacem perpetuam Statum pacificum
et tranquillum Ciuitatis Spoleti
eiusque districtus Ciuium dirigat
disponat et ordinet que sequuntur .

Effrenata cupiditas
pacis emula mater litium
Iurgiorum materia . tot
producat scandala quod nisi
iustitia eius conatus reprimeret concordia
extra mundi terminos exularet . Et licet
ab olim Iura sint prodita vt appetitus
bonorum noxius angustetur . Quia
tamen nulla Iuris sanctio quantumcumque perpe
nsa digesta consilio . ad humane nature
varietatem et macchinationes eius
inoppinabiles sufficit nec ad decisi
onem lucidam sue nodose ambig
uitas attingit cum ab adolescentia
viri sensualitas humana declinet
et vergat ad malum Et secundum
varietatem temporum Statuta varientur
huma . Pro eo quod nouis morbis
noua conuenit antidota preparari .
Ideo resecatis superfluis similibus
et contrarijs in Statutorum et Breuium
Ciuitatis predicte codicibus inuolutis
presens Statutum et Breue populi
Ciuitatis Spoleti . eius territorij
et districtus . Ad honorem Reue
rentiam atque laudem Omnipotentis
dei et Gloriosissime Virginis
Marie eius matris sub cuius tutela
et potenti suffragio . Commune et populus
Ciuitatis prefate defenditur et in pace
tranquilla suorum interuentu precami
num gubernatur . Et Beatorum
Apostolorum Petri et Pauli Et
Beati Iohannis olim Archiepy
Spoletani . Et Sanctorum Gregorij
Abundtie et Pontiani . Et beatissi
mi Micchaelis Arcangeli et beati
Britij et omnium Sanctorum dei . Necnon
ad honorem et Reuerentiam Sa
crosancte Romane Ecclesie et
Sanctissimi patris et domini domini
Clementis pape . Sexti . Et ad hono
rem Magnificentiam unitatem
Statum pacificum et tranquillum
Communis populi popularium et Ciuium
Artium et Artificum et Partis
Guelfe Ciuitatis et comitatus
eiusdem . Et in fauore et augumentum
popularis Status et pacis perpetue co
ruidem .

Sapientes et pru—

11v

udi viri Duchictus Alexij. Cola
Anglicti. Petentius Victi. Iacobu
tius Petrutij. Cicchus dni Bertholi
et Cola Alexandri Ciues hono
rabiles Spoleti Statutarij Bre
uiaroli Ordinatores et conditores
Legis Municipalis Statutorum et
breuis Coıs et ppli Spoletanj.
Ad hoc assupti positi et electi per
oportuna Consilia Ciuitatis prefate
p que in hac parte toti Cois et
ppli vires gerunt. De cosilio No
bilis et sapientis viri dni Bertholi
saxa de Gualdo decretorum doctoris
ex auctoritate et balia eisdem conce
ssa in ista serie et forma duxerunt
sollepniter ordinandum Statue
ntes ac vnanimiter ordinantes
Quod omnia et singula ista Capitula
et i eis contenta coniter et diuisim in
Ciuitate Spoleti eius comitatu terri
torio et districtu adiecte apture et
publicationis i antea, prout scripta et
publicata apparet manu mei Maffei
Conicti Francischicti de Spoleto notarij
et apparet i alio volumine similiter
Statutorum manu Ser Matheu Petri
de Gualdo notarij ad dicum Statutu
et breue p ipsos Statutarios ac Coe
scribendu legitime deputatu pro
legibus Statuto et breui haberi et
teneri ab omibus debeat et iniolabi
liter obseruari. Et quod durent et
firma pmaneat quousque fuerint
Iuridice reuocata. Et omibus alijs ca
pitulis Statutorum et breuis populi

I.

prisionibus Ordinamentis Decretis
et Reformationibus i hoc volumine
no insertis preualeat et Robur efficax
debeat optinere. De aduentu dni
potestatis et suorum offitialium et ipsi offio et
Iudicium et notariorum eiusdem.

QUONIAM toti fami
lie status et ordo mutatur
si quid i membris requiritur
no inuenitur i capite. Ideo a dno po
testate velut a digniori capite i cola
ntes vt et Integritas atque ordo salu
tem generet subditorum. Predicti dni
Statutarij statuerunt et Ordinauerunt
Quod Potestas Ciuitatis Spoleti. qui
p tempore fuerit quatuor diebus ante
Initium sui Regiminis venire debeat
et esse i Ciuitate cum istis suis officia
libus et familia. Et quod tam ipse quam
etiam sui officiales sint et esse debeant
fideles Sacrosancte. Ro. Ecclesie et
partis Guelfe. Et habeat et habere
debeat toto tempore sui Regiminis i Ciuitate
Spoleti. duos Iudices Iuris peritos, et
quinque notarios i arte tabellionatus
expertos. duos sotios siue milites lic
teratos. Sex domicellos. xx. famu
los siue berrouarios dicte Ciuitatis
et popularis Status zelatores et sex equos
quorum quatuor sint armigeri. Et
ipsorum Iudicum vnus sit ad maleficia
et sup dapnis datis cum duobus ex
dictis notarijs ad scribendum maleficia
spectantia. Et eius notarius ad offi
cium dapnorum datorum sit cum Iudice
supradicto. Alius uero Iudex sit et esse debe
at ad Ciuilia et sup causis ciuilibus

Sup dapnis da[...] co. c. 28. i fauore p[...] et. li. 2. c. 120.

Notarius et exordin p. offy hre sup vijs ... ut s. i ad. r. c. 10.

Ciuitatis et comitat eidem. Quart notarius sit ad Exordinaria cu vno exdcs militibus sup exigendis Impositis et iponendis collectis et sup execuitionibus cdepnationum factar et etiam fiendar tpre sui officij. quas vbi fideiussores ituerit ipcessibus vn veniat si no fuit execut tam potas q ipe milex et cor quilibet Centum libr den pena icurrat iquibs codepnet tpre sindicat. Et deipis codepnationibus tatum ppiat salarium potas et no aliunde sibre pot addcam penam et eas cu effectu exequatur cu psonis et rebus put eius exigit et requirit et etiaz sup rimatione illor qui arma portaret ct formam pntium Statutor. Alius uo milex cu alio notso sit et ee debeat tam dedie q denocte sup custodia Ciuitatis cu diligeti sollicitudie quata decet et sup oibs alijs que sibi vl eis p dcum potatez vl pores ppli mandarent. Ipoz aut officialium nullus sit exititius sue terre vl de terra de qua oriundus eet expulsus qui fuit in officio aliquo i Ciuitate Spoleti a. quinq Annis citra al tam potas ipuz ducens q ipe ductus i cetum libr den pquolibet sindicat tpre codepnet. Notarij aut pdicti omnes et singulas scripturas. i. quitam diem postq ordinati fuerint mictere debeant adquiternum et Copiam de scripturis pdictis facere debeat cuilibet postulanti nec pprma seu sa scriptura mercedem recipiat quaqmodo.

Potas ds hre salariu sui de pecunijs mallior.

Nec ipi n alius officialis potatis p aliquo officio exercendo i Ciuitate vl comitatu pdcis aliquid possit recipe vl hre. Potas uo cu omnibus alijs suis offialibus familiaribus et equis stare et morari debeat plite dictis quatuor diebus et sex msibs i officio. et finitis sex msibus tam ipe q omnes sui officiales et familiares stare debeat ad sindicatuz et roem reddere de ipor officio de hijs omnibus q i dco officio ministrarut et administrare debuerut cora offialibus seu sindicatoribus digedis p Coe Spoleti ad sindicanduz officiales pdictos cora quibus ea die qua fuit citat cu omnibus andcs suis offialibus et familiaribus psonalr copebit dcor sindicator mandatis effectualr paritur et toto dco tpre et octo diebus post finem sui offitij i mediat sequentibus cu omnibus suis offialibus et familia stabit i dca Ciuite et Inde no discedet nisi pmo fuit absolutus vl codepnatus. Saluo q i comitatu familiam mictere possit p suo offitio excendo et suis expensis put et sicut eidem ccedituz p formam Statut. Et etia ipse potas p suis omnibus offialibus et familia atq equis erit ctet suo salario et plus no petet nec recipiet directe vl indirecte a Coi vl ali a spali. p. Salarium eidem potestati debitum singulis duobimsis

Ad sindicat. ut s. co c. 46.

No q potas et ei familia nil possit vlr salariu

Vt. i. p.hibet. c. c. 40.

p rata tpris psoluat. et no possit dcus
potas vel aliquis suus offialis aliquod
arbitriu i dca Ciui et comitatu pete
vl hre. et si qua fecerit vigore ali
cui abitrij quod sibi ocederetur ali
ter .q p formam pntis Statuti sit
Irritum ipo Iure. Dcus aut po
testas et oms sui offiales et familiare
veniat et stent oni eor resico pi
culo et fortuna. s. Ignis aque fur
ti Robarie Incursus hostium
et oium alior casuum fortuito
rum qui sibi quolibet euenirent
qui p expssis et declaratis penit
habeantur ac si eent hic seriose et
p ordinem declarati. Et habitatoe
sibi deputatam debeat ab oi Incen
dio custodire al no possit euenir
absqz sua et offialium et familie
culpa ad osruandum i depne Coe
Spoleti et i Quingentis libris den
sindicat tpre odepnet. Et oia
et singula supdca dcus dns pote
stas et alij sui offiales et quilibet
ipor quibus aliqd p supdcum
capitulum si mandaret seu etia
i hiberet teneant obsruare vinci
lo Iuramti et pena i Statuto oten
ta p qualibet vice i qua sindicat
tpre codepnet.

nu. no. f. h. c. c. 44.

De Iuramento potatis. Cap et Iudic Appellation

.2. Dei nomine In
uoco. Ego Potas Ciuita
tis Spoleti. comitat et
district eiusdem Iuro et Iurando

pmicto Ciuitatis Spoleti eiqz district
libtatem honorem Iurisdictionem
et statum pacificum ipis toto tpre
mei Regiminis Regere manute et
augumentare p posse et defendere
et cosruare pplum et pplares psonas
Ciuitatis et comitat eiusdem osilii
ppli Officium dnor pior et Artes
et Artifices dce Ciuit Statuta omia
Reformationes Ordinamta Proui
siones et decreta facta et i futuru
fienda p ipos dnos Priores et Cosiliu
ppli et p quoscuqz potatem hntes
attendere et effectuale obsruare
et toto tpre mei Regiminis cu tota
mea familia et equis stare et mora
trahere i Ciuit pdca nisi Icem pro
factis dci Cois et cu licentia opotuna
vl nisi mea familia Iret i comitatu
p officio excendo sm q michi erit co
cessum vt ipam possim transmittere.
cuilibet petenti Ius et Iustitiam facia
et p meos offiales faciam fi et ipam
nemini denegabo. Et maxie Orfanis
viduis et pupillis et misrabilibus psoas
manutenebo. et p posse defendam loca
sacra Religiosa et pia Ciuit et comitat
pdcor. Hereticos. Scismaticos eorqz
receptatores et fautores malefcores
et alios hoies male codictiois puniam
et psequar iuxta Iuris censuram. Et
no recipiam n recipi faciam a Coe
Spoleti vel ab alia spali psona aliquod
donum vel aliquid aliud cotra forma
Statutor. Exbapditos Rebelles et
adusarios Cois Spoleti p posse hre
in meam fortiam pcurabo et eos
puniam vt fuit osonu ror Collectas

ĩpoitas et ĩponendas no solutas et
ɔdepnationes et oms redditus Cois
p̃dicti exequar et ad man͛ Camerarij
Cois no alterius p̃. facia puenire.
Et no pmictam n̄ petam me sin
dicari durante meo officio/ s3 ipo
finito stabo octo diebus ĩ dcã Ciuitate
ad reddendum roem plenariam ad
mistratois mei officij coram offialib3
ad hoc deputatis/ Et de dcã Ciuitate
no discedam n̄ pmo fuero a dcis sin
dicatoribus absolutus seu finaliter
ɔdepnat᷒. Et vbi fieret ɔdepnatio
de me vel meis offialibus qntitatem
ɔdepnationis psoluam et ab ipa ɔdep
natioe no reclamabo n̄ ɔt ipam ali
quid obiciam vel opponam p quod
ipius executio ĩpediatur seu aliqualr
retardetur. Vigetem pacem ĩ dcã
Ciuitate et pacta pacis Inita ĩt quos
cuqȝ Spoletanos manutenebo et ɔsrua
bo et ɔt facientes ad posse puniam et
copellam. Et peurabo q ĩ ipa Ciuitate
et comitatu pax vigeat et pplaris
Status. Credentias m̃ ĩpoitas pme
et meos offiales nullaten᷒ reuelabo.
Et m̃ aliqd' arbitrium ɔcedatur no
petam. Circa Custodiam Ciuitatis
et Castroꝶ Roccharꝶ et fortillitioꝶ
comitat᷒ et district᷒ Ciuitatis p̃dce pme
et meos officiales et familiares ero solli
citus et attentus/ et mictam familiaꝶ
de die et de nocte p custodia Ciuitatis
et burgoꝶ et Rimabo p euntibus et
facientibus ɔt forma Statutoꝶ. In
sup Iuro Et sum fidelis Sacrosca
Romane Ecclie et Partis Guelfe. Et

q ɔnaliter omia et singula faciam et
p meos officiales faciam fi adque
teneor et tenetur vigore alicui Sta
tuti vl reformationis dcã Cois et
maxie Statutoꝶ ĩ hoc volumie ɔp
hensoꝶ ĩ fauorem Ciuium et spali
um psonaꝶ Et oia faciam et fieri
faciam ab ipis meis offialibus et
familiaribus bene et legalr piis ma
nibus fidelr et sollicite ad motis
hodio amore p̃ce p̃cibus/ fraude
timore/ Iuris illicitas et oi alia hu
mana gra si deus me adiuuet ad
scã dei euangelia sup Statutis cla
usis dcã Cois ipis p me corporalr
manutactis Et Idem Iurametuȝ
faciat Capitaneus siue Iudex appe
llationum obmissis hijs que ad ipu
officium no spectant. De Iuramto
Iudicu dni potatis et q p se ipos
debeãt testes examĩare et d' qui
bus alijs eis Incũbentibus.

3. Iudices dni potatis Iure
ant ad scã dei euangelia et ɔsilio
ppli pma die ipoꝶ officij/ officium eo
rum ad quod erunt deputati bona
fide atqȝ sollicite excere sm forma
Statutoꝶ Cois Spoleti. Et vbi ipa
Statuta no loqueretur sm Ius coe
et dare ɔsilium ipi dno potati. v
dnis Prioribus et Coi Spo. quotiens
cuqȝ fuit petitum put Iustitia
suadebit/ et Credentias eis ĩpoitas
tenere secretas oi fraude et dolo ces
sante/ Et diffinire lites cas ɔsti
ones tam motas q mouẽdas put
tenentur et debent sm forma Statut

Nõ q Potas Iurat q no pmictit se sindicari durante offitio

De hoc habet. j. co. c. 78.

13v

Et quod testes examinabunt per se ipsos in palatio vel in loco ubi iura per eosdem redduntur, per eorum predicto nisi essent muli eres honeste vel alie persone infirme vel iu sto inpedimento gravate que producerentur in testes quas examinare possit in ecclesia vel alio loco congruo et honesto. Salvo quod in causis in quibus in quo ... concedetur alteri possit examinatio committi testium predictorum et facient scribi dicta testium per notarios ad hec deputatos aliter ipsa re ceptio et examinatio et missio non vale at ipso iure. Et quod assentiet iustis simis et dissentiet iniustis manus puras habebunt et nichil recipient a Comuni Spoleti vel ab alia persona ... occasione ipsorum offi cij. Omnes accusationes et denuntiati ones que coram eis dabuntur recipient et micti faciet ad quaternum infra quintu diem post exhibitionem ipsarum. Et idem facient de omnibus defensionibus Arti culis depositionibus testium et alijs qui buscumque actitandis in officio coram eis. Et iustitiam facient omnibus petentibus Dilationes et terminos dabunt secundum formam Statutorum et quod nullum gravabit contra Ius et iustitiam vel leges municipales Spoleti. Copiam eorum faciet et sede bunt ad bancum Iuris horis et temporibus debitis, prout tenetur secundum formam Statutorum

Infra ut c. i. li. 3. c. 10.

Et erunt actenti et circumspecti circa corruptores qui eos per sordes vel alio modo reprobo corrumpere actentare et ipsos Rectoribus Comunis Spoleti. Dominis Prio ribus et consilio populi revelare et propo sse curare quod culpabiles in predictis pena debita puniantur. Et si contrafecerit in predictis vel aliquo predictorum in quinquaginta

Debitis quod in tertijs vel vesperis ut in i. li. 3. c. i. et 2. c. 12. in diebus feriatis. et li. 3. c. 9. Et alias supra partem pretoris et i. li. 3. c. 12.

libr. den. pro quolibet puniatur, ubi non esset aliqua pena expressa. Et generaliter omnia et singula facient que ad eorum officium spe ctant per formam dicti Statuti et quod semper totis conatibus operabuntur quod pax vigeat in Civitate Spoleti. et popularis status Et solliciti erunt punire offendentes quoslibet populares.

De Iuramento Militum domini Potestatis.

4\. Milites seu sotij domini pote statis prima die ipsorum officij in consilio populi iurent ad sancta dei evangelia tactis corporaliter scripturis Quod eorum officium faciet bona fide secundum Statuta et ordinamenta Civitatis Spoleti. Et constringet in avere et persona omnes condepnatos Comunis Spoleti. et fideiussores eorum donec ipsas con depnationes solverit cum effectu postquam in Rem transiverit Iudicatam. Omnes et singulas Collectas impositas et imponen das per Comune Spoleti et omnes alios Introitus et proventus debitos dicto Comuni devenire fa cient ad manus Camerarij Comunis et non ad aliam personam. Custodiam de die et de nocte per Civitatem Spoleti. et eius districtu ubi fuerit necessarium faciet et fieri facient per familiam potestatis. Malefactores ex banditos Comunis Spoleti capient et capi facient iuxta posse et ad hoc ut promptiori Intuitu ad ipsos capiendos propensius ... avientur habeat dominus potestas et habere debeat de pecunia et avere dicti Comunis pro quolibet condepnato et exbandito in persona capto per suos officiales et familiam et ducto in fortiam ipsius et Comunis predicta facta executione ... de eodem Quinquaginta libr. den. Et pro quolibet exbandito et condepnato in

Non quod potestas lucretur ... libr. ...

I

mebris capto et executoe fca i mebro i
xxx^ta libr den. Et p quolibet exbadito
et odepnato i pecunia facta executioe de
odepnatione duos sold' den p qualibet libr
eius qd' deuenire faciet i Coi quos duos
soldos p libra soluat dcis odepnat' vltra
odepnatioem de ipo factam et vltra illud
qd' soluet i Coi ita q de odepnatioe ni
chil diminuat' Coi dumodo h no ven
dicet sibi locum i odepnatis et exbaditis
tpre sui Regiminis. Et q discutet z discu
ti faciet tabernas et tabernarios vende
ntes vinum et alios vendentes carnes
panem et alia victualia et tenetes ponde
ra et mensuras no iustas et no sigilla
tas sigillo Cois. Mulieres portates or
nameta et alia vetita. Et facientes cor
ruptum et clamosas lamentatoes ad mor
tuum et hoies vociferates scapiglantes
faciem seu vestem lamates. Quotiens
scieuerit i aliqua parte Ciuit^tis aliquem
mortuu ee et max^e hora qua defunctus
debeat ad Ecc^iam deportari. Et p luden
tibus ad taxillos et ad ludum p(ro)hibitum.
Et portatibus Arma vetita de die et de
nocte ot for^a Statutor quotiens opus fu
erit adminus qualibet die semel. Et
psequentur malefcores z omitetes ma
leficia uix posse. Et gnalr oe ad offi
cium faciet et exercebit ad quod tenetur
sm for^am Statutor vl quod eis p dnm
potatem et dnos pores ppli omictetur.
Et oms vias publicas vicinales et
plateas rimari faciet et mudari. Et
q a Coi z spalibus p^s. no recipiet aliqd
p directum vl obliquum. Credentias
eis i portas no maifestabit. Bona et
auere Cois saluabit. Dnos Priores
et Consilium ppli Capitaneos Artium
populares p^as i eor libertatibus honoribz

Tabernas ut i li. 4. c. 11.
Carnes ut i li. 2. c. 172
li. 4. c. 12.
Pondera z mensuras ut i li. 1°
4. c. 12.
Ornamenta ut i li. 2. c.
77.
Corruptu ut i li. 2. c. 78.
Ludentibus ut i li. 2. c.
84.
Arma ut i li. 2. c.
49.

et statu pacifico oseruabit z ad posse defende
nt et i omnibus eor officium exercebunt
absqz dolo fraude hodio amore pretio
p(re)cibus vl timore. De iur^to notior
dni potatis domicellor bero
uarior eidez et d' qbusdaz spe
ctatibz ad ipor officium.

Notarij Potatis i Consilio po
puli Iurent ad sca dei euange
lia tactis corporalr scripturis fideliter et
sollicite scribere Accusationes Inquisitiões
et denuptiationes necno recipe petitioes
que porrigeret coram Iudice sb quoad
eius bancum fuerint deputati ita tam q
nichil scribant i actis sine ipius Iudicis
oscia. Et no recipiat aliqua Accusam vl
denuptiatioem nisi de oscia potatis vl
Iudicis malefior. et no pandet pcessus
aliquos ante testium apturam n aliqua se
creta Ciuit^is et Cois Spoleti. Et oms scrip
turas ordinate ponat ad quaternum. i.
quintum diem et oium actor Copiam
peteti cuilibet erogabut ea die vl sequen
ti qua petita fuit. Et nil a Coi vl spali p^a
p p(ri)mis vl secudis scripturis recipiant
quoquomodo. Et oia z singula facient
ad que tenent' et debent ex forma Stat^i.
Et que p dnm potatem seu Priores
ppli omictent' eisdem. Cont^a no faci
entes vbi alia pena no ee expssa i pdcis
vl aliquo pdcor i libr quinquagita den
vice qualibet odepnet'. Omsqz domi
celli et berrouarij potatis pdci Iurent
quecuqz eis et cuilibet ipor i cubentia
fidelr exercere et ad capiendu malefa
ctores et custodiam Ciuit^is et ad Riman
dum p ludentibus ad taxillos z potatibz
arma vetita et exercetibz alia p(ro)hita
sollicitos se hre. Et de hijs q i venerit
veram faciat relatioem. Et q nichil

Quod notarij malefior qd n. recip possint p p(ri)mis ut. sec. scripturis de q. 5. c. 1.

recipient ultra qd eis concedatur a Coi seu
a singulari psona. et qd pacem Cois Spoleti
Dnos Priores et statum pplarem totis
viribus defensabunt. Quod i Civitate
Spoleti sit et ee debeat unus pplus
et de ipius iurisdictione.

6\. Quia Comune Spoleti
retroactis tpibus inimico
humani gnis opante zizaniam semi
nante fuit pp partialitates divisum
et inter Cives ipius Civitatis seditioes
et discordie fuunt exorte. Et sic scri
ptum. Omne Regnum i se divisum
desolabitur. Ideo ut i unitate vige
at et pacis tranquillitate ipe pplus
ofruetur maxie pntibus tporibus qbus
inter quoscumqz Cives extirpata sunt
iurgia et pacis amice seminate virtu
tis. Statuerunt et ordinaverunt dcti
statutarii. Quod Civitas Spoleti eiusqz
comitatus teritorium et districtus et
omnia iura et iurisdictioes eiusdem
universaliter et singulariter Regantur
et gubernetur et manuteneantur ad
populum et p pplum pplares et Arti
fices psonas Civitatis pdcte. Et qd ipe
pplus pplares Artes et Artifices ipius
habeant et hre intelligantur omne Re
gimen omnemqz iurisdictioem bayli
am auctoritatem potestatem et liberum
Arbitrium quod et quam totum ipz
Coe et tota universitas hoium Civitatis
et comitatus eiusdem hnt et hre hacte
nus osueverunt quocumqz iure modo
vel forma. Et qd dcum Regim iuris
dictio auctoritas imperium et potestas
pleno iure i mediate spectet et ptineat
ad ipum populum populares artes
et Artifices Civitatis pfate ppetuo diu

na mediante gra duratur. Cassantes
et Annullantes omne Arbitrium liberta
tem iurisdictioem et quacumqz immuni
tatem datum et datas concessum et
concessas alicui singulari psone cuiuscumqz
conditionis existat. Quod p hoc capitu
lum non intelligantur cassate et Annulla
te immunitates que p dctos dnos po
res Capitaneos Artium et osilium
ppli declarentur debere i sue firmi
tatis robore pmanere. pactis factis
inter intrinsecos remanetibus sem
per firmis que pacta i ferius i hoc
volumine describuntur. De iuram
to et pmixioibus faciedis p
populares Civitatis Spoleti.

7\. Per dnos Priores ppli
infra mesem post publicatoez
pntium. Ad pena et sub pena .C. librarum
den p quolibet qui otrafaceret. fiat et
fi debeat unus liber in quo scribantur
et scribi debeant noia illorum popula
rium et Artificum Civitatis Spoleti. quorum
ipis poribus videbuntur ovenire.
Et postqm sic fuunt scripti faciant
dcti dni pores et opentur cum effectu qd
oms et singuli sic scripti Compareant
et qualiter veniant coram ipis infra
tminum octo dierum et quilibet ex ipis
iuret ad sca dei euangelia corporaliter
tactis scripturis. Officium Prioratus
Populum et Artes dcte Civitatis et pplare
Statum ipius manutenere et augu
mentare i bono et pacifico statu
iux posse et velle ac opari qd i Civitate
Spoleti manuteneatur iustitia et
unicuiqz reddatur ius suum. Et
non pmictere qd dictus pplus et pplaris

status deuastetur seu i aliquo ofun
datur et manutenere et augere de
bono i melius. Ciuitatem Spoleti. co
mitatum Iura Iurisdictiones et
libtatem ipius et sequi potatem Co
nfalonerium et pores et dare eis
auxilium osilium et fauorem vt
mallia puniant et pene iponte p

Fauor dz dari offiali p mallis puniendis.

mallys exequant Et si ad aderet
Qz deus aduertat q aliqs Rumo
eet vt fieret i Ciuite Spoleti p quem
status pacificus z pplaris posset tu
bari trahere ad dnos Priores et
ad palatium ppli. et ipos sequi et
eor madatis ptutela ad defension
dci pacifici et pplaris stat totalr
obedire Et de dco loco no recede
don deus Rumor eet sedatus vel
hret aliud i mandatis et no sequi
vt trahere ad aliquem vt aliquaz
pa Nobilem vt popularem. Et
si ad eius notitiam puenerit q
aliquis vt aliqui traheret vt ordi
narent aliquid ot Ciuitate pstatu
el statum pacificum et pplarem
hoc dnis Prioribus sine more di
ffugio Intimabit Et si ordinaret
p ipos dnos Priores q ad pulsatioez
certe Campane vt alio dato signo
dci Iurati debeat Accedere ad pala
ppli ppli vt alium certum locum
q statim audita Campana vt signo
signo illuc Accedat sine tpris in
teruallo Et siquis recusauit daz
Iuramtum pstare vt postq Iura
uerit et no ad Impleuerit quod iu
rauit in .V. libr den vice qualibet

Nobilenon. i. li. 2. c. 139.

No q trahete s ad rumore ad domum spalis p. idem e i comitatiuis ut. i. c. 83. et. li. 2. c. 141. z. 144.

codepnet Qua odepnatioem si no
luere no poterit sibi pes totaliter
amputet et de hijs potas ad penaz
centum libr den Inquirere teneat

De Electione dnoz Poz ppli et ipoz Offitio

.8. Quia quod a pluri
bus querit facilius ivenit
Ideo pdicti Statutarij Statuerut et
Ordinauerut p Statu populi Ciuitis
Spoleti Qz dni Priores ppli sint z
ee debeat nuo duodecim vz de quali
bet vayta vnus Et qz ipoz officiu
credit vtiliter ee factum pduobus
annis pxime venturis iceptis i kl.
Augti. iam elapxis Et que iuste sut
ordinata no ouenit retractari Qz
illi sint et Intelligantur ee Priores
qui repiut et repient imissi i Co
fanecto Cois quod e i Epatu Spono
penes dnm Epum Spoletanum. qd
Cofanectu debeat ee clausum tribus
firmamtis cu tribus clauibus quaz
vnam teneat dni Priores aliam te
neat dns potas Ciuitis pdicte et etiaz
Prior frum pdicatoz et sigillatu
bulla ipoz dnoz Prioz et sic sit et
ee debeat clausum et sigillatum i
posteg. Et officium ipoz duodecim
dnoz Prioz duret duobus msibus
tm et eoz qui mo sut i officio. quoz
officium Incipit i kl Augti pteriti ab
hodie iantea et p totum msis Septebr
Et qui sint i dco officio Prioratus dece
diebus ante finem sui officij faciant
alios extrahi de Cofanecto pdco pro

Ibi addit. i. i. p. addit. c. i.

Ad offic dnoz poz facit. 83. capta. 7. porta. vz. c. 46. 47. 48. 49. 61. z 60. 89. 96.

15v

alijs duobus mensibus et sic quibuslibet
duobus mensibus extrahantur quousque
cedule scripte que lacent in dicto sacche
cto durabunt quibus omnibus sic extra
ctis. Ultimi dni Priores ante finem
ipsorum officij uno mense. vinculo iuramenti
et pena xxv libr. den. pro quolibet tene
antur et debeant Consilium ppli facere
Congregari In quo inter sint ipsi dni
Priores Consiliarij ppli Capitanei
Artium Quatuor de bullectis et
Quatuor sup propositis vel due partes
ipsorum adminus. Et in ipso Consilio pro
ponant de Noua electione dnorum Priorum et
pro ipso tempore et si in minori numero eligi de
beant in futuro Et quicquid per ipsos consiliari
os Capitaneos et alios supradictos presentes in
dicto consilio vel duas partes ipsorum fuerit
deliberatum et ordinatum circa predictam
electionem valeat et teneat ac si delibera
tum et ordinatum esset per totum Commune
Ciuitatis predicte Saluo quod esse non possit in
officio prioratus qui in ipso officio fuit infra
Annum a die depositionis officij numerandum
Et si aliter eligeretur vel electus Acceptaue
rit officium non valeat quod fieret. Et
tam eligens quam electus in quinquaginta
libr. den. vice qualibet condempnetur.
Teneantur autem dicti dni Priores simul
stare morari et habitare in palatio ppli
constricti et ibidem Iacere comedere et
bibere et habeat a Communi pro ipsorum salario
et expensis quinque soldos den. pro quolibet
ipsorum et qualibet die donec steterit sic
constricti et pro expensis eorum consuete fami
lie nichil possint ultra dictos quinque sol
dos petere recipere vel habere. Nullus
aut ipsorum dnorum priorum procuret per se vel ali
os suos sotios aliquem suum consanguine
um eligere ad aliquod officium cum
salario siue electio fiat pro tempore quo dur
at officium siue pro alio tempore subsequenti et

Et sic prior non potest eligere aliquem consanguineum ad aliquod officium et sic iurat vt. i. co. c. 9o.

si contrafactum fuit non valeat ipso iure et
in xxv libr. den. tam eligens quam electus si
Acceptauerit pro quolibet condempnetur Et simi
li pene subiaceat qui ultra dictum salarium
aliquid reciperet vel haberet. Nec possit se in
miscere de causis que cernerent aliquos Ci
ues Ciuitatis et comitatus Spoleti nec aliquem Ciuem
constringere vel carcerare nec detineri
facere sine consensu et deliberatione que
fiat ad bussulas et palluctas omnium suorum
sotiorum vel trium partium ex ipsis et
quilibet contra faciens in xxv libr. den. vice
qualibet condempnetur. Et si aliquis vel aliqui
ipsorum dnorum Priorum antequam extrahantur de
cofanecto predicto vel postea durante offi
cio quocumque decesserit vel se absentauerit
a Ciuitate Spoleti vel eius comitatu possi
nt superstites in officio residentes morte
et absentia unius vel plurium non obstante
eorum officium exercere ac si tales mortui
vel absentes de prioratus officio non fuisset.
Ipsi vero dni Priores semper habeant Inter se
de eorum numero unum priorem quem eligant
hoc modo. Nam prima die Introitus ipsorum
officij faciant tot breuia quot sunt ipsi
dni Priores in quibus sint scripta nomina
ipsorum scilicet in quolibet unum nomen et ipsa
breuia ponat in quodam cappello et de dicto
cappello primo extrahatur unum et ille cuius
nomen scriptum reperietur in breui sic
extracto sit prior et retineat bullectam
pro rata temporis ita quod quilibet eorum habeat bul
lectam et sit prior tanto tempore usque ad fine
officij. Et ille qui habebit bullectam
possit eos congregari facere ad suum velle
Et Inter eos proponere et reformare et in
nullo habeat maiorem actoritatem alijs
suis sotijs. Teneatur autem dictus Prior
vinculo Iuramenti et ad penam. C. sold.
quotiens defecerit saltem semel in die Omnes
suos sotios in palatio residentes congregare
et inter eos proponere si aliquid faciendum
pro utilitate communis et ut mallia puniantur

Non non liceat priorum in miscere se in causis ciuibus.

Electio prioris bulle.

// Erill.gh

Prior bullecte tenetur omni die congregare priores

vl pro Statu pacifico et ppl'ari dce Ciuit
et id quod erit inter eos deliberatum
fiat statim executioni mandari Et
recepta copia alicui' Inquisitionis ul' de
nuptiationis facte palum q p'iuriatu
adno Potate teneatur mittere p'iuriato
et vnacu Assessore eis deputato ab ipso
exquire veritatem maleficij qd' dicere
tur i sua p. comissum et recipe ab ipo
noia testium quos diceret de dco mallio
scire veritatem et ipor testium nomina
mittere potati seu Iudici mallior et sibi
scribere vl' oretenus dicere q ipos testes
examinet sup ipa Inquisitione vl' den
uptiatioe. Q si i pdcis fiunt neglige
ntes et no ad Impleuerint que supius
describuntur i x. libr den vice qualibet
cdepnent Et eamdem penam icurrat
omes et singuli priores qui se ipos et
aliquem ipor elegeret ad aliquod offici
um i Coi vl aliud vn sibi salarium a
Coi vl spalibus psonis deberet Et faciat
ipi Priores fi exactioes Collectar iporta
rum et iponendar ad penam xxv libr
den p quolibet Nec audeant dci Priores
n aliquis ipor comedere seu bibere i pa
latio ppli n alibi q i domo ppa durate
ipor officio cu aliquo Ciue Spoletano
ad penam x libr den et eadem pene
sbiaceat qui cu eis vl aliquo ipor come
deret seu biberet Exceptis iiij debulle
cta iiij de pportes quos ad hac penam
et pores pdcos cu eis comedentes et
bibentes no teneri volum no teneri
Dicti aut Priores dcum palatiu ppli
de die n de nocte no exeat p facto ali
cui' spalis psone n ad potatem seu aliu
officialem Accedant nisi pmo delibe
raret q possint ad ipos Accedere et
causam quare vadunt qua causam
eidem officiali pponat et no aliam sub

pena x libr den p quolibet et qualibet vice qua
cotrafecerint i pdcis. De forma Iura
menti pstandi p dnos
priores populi.

Iurent pdci dni Priores et ipor
quilibet corporalr tactis scripturis cor officiu
fideliter et legalr excere et q vigilanti stu
dio opabuntur et facient omia que poterunt
vt pacificus status ppl'aris de bono i melius
augumetetur et q erunt pronti et solliciti
vt mallia puniantur Et q omem honorem
Iurisdictioem Iura Inmunitates et priui
legia Cois Spoleti cosuabit Et q pecu
nia et auere Cois no pmictent q i debi
te expendatur. Et q omibus et singulis
fia Iustitia et q nullus ot Iusti Iusti
tiam opprimat et q no sequentur parti
alitatem aliquam Sz statum ppl'arem
Et q de pecunia et auere Cois nichil
pcipient vltra q sit eis cocessum vl
alterius singularis psone Et q se
ipos vl aliquem cor cosanguineu
no eligent ad aliquod officium
et q non comedent seu bibent cu
aliquo Ciue Spoletano i palatio
ppli nec alibi q i domo ppa don
erunt i officio porat Et gnaliter
q facient et obsuabunt omia et
singula otenta s. i proximo capi
tulo loquente de ipor electione
et ad que tenentur secundum
formam Statutor et ordinam
entor dicti Cois. Remotis hodio
amore precio precibus vl timo
re et omni humana gra.

Priores q eligunt se ad aliquod officium cadunt i penam

.10. De electio(n)e Capitaneo(rum) Artiu(m) . : ~ 7 cap(itul)o

Capitaneor(um) Artiu(m)
sex mensibus duret officium
et eligantur de sex m(en)sibus i(n) sex m(en)ses
hoc modo v(idelicet). Q(uod) Capitane(i) cuiuslib(et)
Artis octo diebus ante finem officij
capitaneat(us) faciant de sero p(re)conizari
p(er) loca c(on)sueta Ciui(ta)tis q(uod) om(n)es Artifices
ipsius Artis debeant se c(on)signare et
cohadunare i(n) certo loco die seque(n)ti
facti bandime(n)ti certa hora die(i) in
banime(n)to declarata ad faciendum
et celebrandum electio(n)em de nouis
capitaneis In qua c(on)gregatione
ip(s)a die (et) hora deputata ip(s)i Arti
fices eligant capitaneos et Ars
que c(on)sueuit h(abe)re quatuor capita
neos eligant octo Que c(on)sueuit
h(abe)re duos eligant . iiij(or). Ita q(uod) semper
duplicati eligantur in qualibet arte
Qui sic electi dentur et assignentur
Cancellario et d(omi)nis Prioribus p(o)p(u)li
ea die qua fu(er)int electi Quo facto d(i)c(t)i
Priores faciant (con)gregari capitaneos
veteros ad huc in officio reside(n)tes in
ter quos no(m)i(n)a o(mn)ium taliu(m) electo(rum) pu
blicentur . Et i(n)ter ipsos d(omi)nos p(ri)ores
et Capitaneos p(re)d(i)c(t)o(rum) fiat scruptiniu(m)
secretum capitaneo(rum) cuiuslibet Artis
de p(er) se et illi qui scruptinio plures
voces habebu(n)t remaneat et sint Ca
pitanei illius Artis p(ro) qua fu(er)int ele
cti s(ecundu)m nume(rum) c(on)suetum. Possint aut(em)
dicti Capitanei co(rum) Artes (con)gregare et
in eis p(ro)ponere ordinar(e) (et) deliberare
facta et negotia co(rum) Artis et ad ipsam
Artem p(er)tinentia. Saluo q(uod) ordinare
no(n) possint n(ec) reformare q(uod) aliquid ven
datur certo p(re)tio vel aliud q(uo)d tendat
ad dapnum alicuius certe p(er)sone que
no(n) sit de ip(s)a Arte nisi cu(m) volu(n)tate
co(n)sensu et deliberatione d(omi)no(rum) Prio(rum)
vel dua(rum) partium i(p)so(rum). Debeant aut(em)
i(n)teresse d(i)c(t)i Capitanei Consilio p(o)p(u)li et
i(n) ipso illam vocem et auctoritatem qui
libet eo(rum) h(ab)eat qua(m) h(abe)t quilibet (con)siliari(us)
Consilij sup(ra)d(i)c(t)i . Et q(uod) semel i(n) p(ri)ncipio
cuiuslibet p(ri)orat(us) debeant Artem ipso(rum)
(con)gregar(e) et i(re) vnacum Artificib(us)
d(i)c(t)e Artis ad d(omi)nos Priores p(o)p(u)li et eis ex
ponere que crediderit fore vtilia p(ro) Co(mmun)i
et p(ro) Statu pacifico et p(o)p(u)lari Ciui(ta)tis p(re)dicte
et vt malitia puniantur i(n) eadem Et qui
co(n)trafecerit i(n) p(re)d(i)c(t)is vel aliquo p(re)d(i)c(t)o(rum) in
decem libr(is) den(ariorum) p(ro) quolibet (et) qualibet vice
puniat(ur). Electores d(i)c(t)o(rum) Capitaneo(rum)
no(n) possint eligere de se ipsos. Nec eo(rum)
p(at)rem f(rat)rem carnalem seu p(ri)uum filium
vel nepotem carnalem vel minorem xx(ti)
Anno(rum). Et qui fuit Capitaneus infra
Annum a die depositio(n)is officij nu(m)erandum.
Et qui no(n) exercet artem vt exercet fac(i)
unt alij Artifices dicte Artis al(iter) no(n) valeat
electio ipso Iure et quilibet eo(rum) electo(rum)
in .x. libr(is) den(ariorum) (con)depnet(ur). Et simili pe
ne subiaceat q(ui) d(i)c(t)am electionem Acceptau(er)it. | Non p(otes)t eligi i(n) cap(i)taneu(m) qui no(n) ex(er)cet Artem.

.11. De electione quatuor bono(rum) ho(mi)nu(m) de bullecta . 8 cap(itul)o

Quatuor boni ho(mi)nes de
Bullecta eligant(ur) hoc ordine v(idelicet)
q(uod) p(ri)ores p(o)p(u)li qui erunt de m(en)s(e) Septembr(is) p(ro)
xime venturo ante finem ipso(rum) officij . xv :

diebus tenean̄t et debeat facere ꝯgregari
Capitaneos Artium quatuor de bullectis
qui tūc erūt ī officio ⁊ iiij sup ꝑpositis et
due partes ipoꝝ adminus Et tūc inter
ipos eligan̄t xvj boni hoīes qui sint
et ēē debeāt officiales de bullecta ꝑ duo
bus Annis ꝑxīe sequuturis Incipiēdis
in kl' octubr̄ et vt sequit' finiendis.
Et de ipis xvj fiant iiij cedule et ī qua
libet ipaꝝ scribantur quatuor nomia ꝑdcōꝝ
xvj et hec cedule īvolute ī quadam pallu
cta de Cera singulariter et ꝑse ita copte
ꝙ nullatenus videantur mictant' ī quo
dam Cofanecto ī quo Iacent pores et
sigillato bullecta poꝝ et octo diebus an
finem officij eoꝝ qui modo sunt offiāles
de bullecta extrahat' vna ex dcīs bullectis
ut palluctis. Et qui ī cedula erūt scrip
ti sint et ēē Intelligant' Officiales de
bullecta ꝑ sex mēs. s. a kl'. octubr̄ vsq3
ad kl'. Aꝑlis exclusiue Et isto ordine
de sex mēs ī sex menses extrahant' donc
omnes sint extracti. Et postq̄ ōmes
fuūnt extracti eo ordine et forma de
alijs xvj. Electio renouet' et sic fiat
successiue hoc Statuto durante. Offia
um aūt auctoritatem et bayliam ha
beant ipi Quatuor Qꝛ omnes expēn
que fiende erūt ī Cōi Spoleti de pecūia
ipius Cōis debeant deliberari ⁊ adpro
bari ꝑ ipos vl' tres ex eis vbi oms sint
ꝑntes ꝙ si vnus ex eis fuīt mortuus
vl' absens a Ciuīte et districtu Spoleti.
ul aliꝰ iuste īpeditus ꝙ cū sotijs ēē nō possit
ꝑ duos ex tribus ꝑntibus ad bussulas et
palluctas et alr̄ expendi nō possit pecūia
et auere Cōis, ꝑ vt infra ī cap̄ de expēn
ꝯmictetur. Et sint et ēē Intelligantur
dcī iiijor ⁊ ipoꝝ quilibet de ꝯsilio ppl'i ⁊ ī ipo
illā auctoritatem et vocem hāt qua hēt
quilibet alius ꝯsiliarius. Teneatur aūt

Iurare dcī quatuor eoꝝ officium facēr bona
fide et nō ꝯsentire ꝙ aliqua pecūia dicti
Cōis expendatur nisi ꝑ vtilitate cōis ꝑdā
et ī expendendo ipam hēnt illam dilige
ntiam quam ī fcīs ꝑprijs ⁊ ꝑ oculis hāt
solum deum. 12. **De electione qua
tuor bonoꝝ hoīuꝫ super
prepositis** xiij cap.

Cum ꝑncipijs sit
obuiandum ne ꝑ inordinatas
ꝑpositas dapnum Cōi et piculum ꝯsequa
tur. Ideo ꝑdcī Statutarij statuerūt et
et ordinauerūt ꝙ sint et ēē debeāt boni
hoīes sup ꝑpositis faciendis ī quibuscū
q3 ꝯsilijs vl' Arrengha Et ꝙ illi quatuor
boni hoīes qui fuerint electi et ordinati
sup ꝑpositis ꝑdictis sint et ēē debeant
ad dcīm ꝯsilium cū dcā auctoritate et
baylia que est eis ꝯcessa man Ser Barna
bey dnī Lapi notarij reformationum Ciuitatis
Spoleti. Et ꝙ ꝑ dnōs pores nō possit
aliquid ꝑponi nec aliqua ꝑposita fi' ī ali
quo ꝯsilio ppl'i ul Arenga n' ꝑmo deliberato
ad albūm ꝑposita q' eēt facienda fuīt deli
berata ⁊ Approbata ad bussulas ⁊ palluc
tas ꝑ ipos quatuor vl' tres ex eis qui ⁊
eoꝝ aliquis nō possit cogi realr̄ vl' ꝑsonalitēr
ad deliberand' aliquam ꝑpositam ad pena
Centum libr̄ deñ ꝑ quolibet qui ipos coge
ret vl' grauaret et qualibet vice. Et
si aliquis ipoꝝ iiijor eēt mortuus vl' abses
a Ciuitate Spoleti et eiꝰ districtu ul aliter
Iusto īpedimeto detent' ita ꝙ Interēē nō
possit dicte deliberationi sufficiat ad delibera
ndum dictam ꝑpositam ꝙ duo ex tribus sint
ꝯcordes et nichilominus dcā ꝑposita debeat
debari ꝑ dnōs pores ppl'i ul duas partes ex
eis Et demū ꝑ Capitaneos Artium ul maio
rem partem ipoꝝ. Et si nō facta primo

17v

delibatione ipoꝝ dnoꝝ Prioꝝ et secūdario
dictoꝝ quatuor et ttio ipoꝝ Capitaneoꝝ
et coꝝ que deberent pponi aliquid ppone
retur ī Aliquibus Consilijs vt vbi ppo
ni deberet ī Arengha an nō delibaret
ī ɔsilio ppli post delibatioēm dno Prioꝝ
Quatuor de ppoitis et Capitaneoꝝ Ar
tium nō valeat ppoita nec id quod fie
ret sup ea ꝫ sit Irritum ipo Iure
Et potas Priores et quilibet alius cō
siliarius qui dcām ppoitam ppoñet deli
beraret et sup ea cōsuleret et notīs qui
ipam scriberet: seu legeret ī. C. libr
deñ vice qualibet ɔdepnet. et quideaꝫ
ante finem tpris quo durare debet offi
cium deoꝝ xxxij sup dcis ppoitis faci
endis Dni pores qui tūc erūt ī officio
teneatur et debeat facere ɔgregari cō
silium ppli inquo pponat et ppōnere
debeant de noua electiōe fienda dequatu
or sup propoitis de ipoꝝ auctoritate et
p quāto tpre renouetur Et quicquid
deberatum fuit circa pdcām electionem
et sibi concessa p maiorem partem dicti
ɔsilij inquo Inteē debeant due partes
adminus ɔsiliarioꝝ valeat et teneat et
habeat plenum Robur ac si factum eet
p totum Cōe auctoritate pntis Statuti.
Et q semper dcā. iiij. sint et ee Intelli
gantur de ɔsilio ppli et ī ipo habeant
Auctoritatem et bayliam quam habet
quilibet alius ɔsiliarius dcī Consilij Et
quilibet ipsoꝝ Iuret ad sancta dei euan
gelia tactis corporaliter scripturis
ipsorum officium facere bona fide
et non deliberare nec ɔprobare ali
quam propositam qua nō videat ɛrep
· 13 · utet ad cōis vtile redūdare. De electio
ne Consiliarioꝝ ppli et au
ctoritate et iure ipoꝝ .:~

Consiliuꝫ ppli.

Anno quolibet renouetur ī Prio
res populi qui p tpre erūt ante fine cōsilij
populi qui modo viget ī tūc pdicta eligāt
de qualibet vayta Quinq cōsiliarios popu
lares et Rei publice Celatores et sint
nūo. Ita. et duret ipoꝝ officium vno Ano
et qui erit tūc ī dcō ɔsilio et nūo. Ita. ɔsilia
riorum nō possit eligi p Ano sequenti.
Possint etiam ī dcō ɔsilio tractari ordinari — Nō quando fit ī cōsilio
et deliberari de collecta ī ponenda dūmodo
tpre bandimēti quod fieret de dcō ɔsilio exp
mat q ī cōsilio ɔgregando debet pponi d
noua collecta īponenda de stipediarijs ɔduce
dis de guerra mouenda / de pace fienda.
Saluo q nō possit aliquid delibarari ɔsit
ɔt pacem et pacta quoꝝ tenor ī hoc volu
mine ɔphendet. de quibuscuqꝫ expensis
faciendis ī Cōi Spoleti. de pecunia et
auere ipi Cōis. et de electiōe quorucuqꝫ
officialium. de repreh̄esaliaꝝ ɔcessiōe Et
omnibus alijs factis et negotijs necessarijs
expedientibus in dcō Cōi. Saluo q non
possit pponi delibari vl ordinari aliquid
qd eet ɔt forāꝫ pntium Statutoꝝ. Et de — Condepnatiōes nō possūt tolli ul suspendi.
ɔdepnationibus bapndis vl pcessibus ipp
tuum vl ad tpus remictendis cassandis su
spendendis vl tollendis. Vel q aliqua Iu
risdictio vl īmunitas detur ul cōcedatur
alicui Spoletano ī ppetuum vl ad tpus Vel
q bona stabilia Iura et Iurisdictiones dicti
Cōis et que ipium Cōe ht ī omnibus et
singulis villis et Castris comitat Spoleti
vl alibi vendant dent seu quouis alio — Nō nō pot poni p̄stantia alicui Spo
titulo Alienent etiam largo supto voco.
Et q ī ponatur aliqua p̄stantia alicui Spono
q si secus fieret ī aliquo casuum pdcoꝝ nō
valeat ipo Iure. Et pponens ɔsules vel
Arenghans scribens vl legens ppoitaꝫ
sup pdcās vice qualibet et p quolibet ī. C.
libr deñ ɔdepnetur Quicqd aūt delibera

Nota quale parta debeat obtineri i consilio

bitur reformabit͛ ꝛ ꝓuidebit͛ ī dcō ꝯsilio debeat obtineri ꝑ duas partes ꝯsiliarioꝝ et tres partes dnoꝝ ꝑoꝝ. Et de ipo ꝯsilio Intelligant͛ ee ꝛ sint dni Priores. Cap Artuum. Quatuor de bulletta ꝛ iiij.or super ꝓpositis. Et quilibet ꝑdcoꝝ hat tantum vnam vocem. Et ad dictum ꝯsilium quilibet teneatur venire al' puniat͛ ī trib' sold' deñ ꝑ qualibet vice nisi se Iuram͞to suo q̄ venire nō posset ad dcum ꝯsiliuꝫ excusaret. Et quilibet ipoꝝ. Lx.ta hat ꝛ hre debeat a Coī ꝓ toto dcō Anno vnaꝫ libram piperis ī festo natiuitatis. Et quilibet. Cap. ī fine eoꝝ officij mediuꝫ libra piperis. Et in ipso aut ꝯsilio nō possit de nuo. Lx.ta ꝯsiliarioꝝ vno ꝛ eodem tpre ee pater ꝛ filius fres carnales patruus ꝛ nepos et minor. xx.ti Annoꝝ. Et qui nō eet ī capudicijs et nō sit subiect' Iurisdictionis Cōis Spoleti. Et ī ipo non possint fi vlt͞. iiij.or ꝓposita sup quibus vna vl' pluribus nō ꝯsulant ult͞ quatuor ꝯsiliarij et ī eoꝝ dictis vtant͛ breuitate et aliam materiam q̄ ad ꝓpositam se nō extendant nisi cū licentia dnoꝝ ꝑoꝝ et nō surgat ad cōsulendum nisi semel vinculo et pena. xx.ti sold' deñ ī quibus vice qualibet et ꝑ quolibet puniatur. Et si ī dcō ꝯsilio nō adeet nūus de quo. s. vl nō vinceret͛ ꝑ duas pātes ꝓntium qd' ꝓponit͛ in eodem nō valeat qd' fieret. Et q̄ nullus qui nō sit de ipo ꝯsilio possit ipi Interee. Et si eet ī missus mandato alicui offitialis teneat͛ publice dicē ꝑoribus Ego nō sum de ꝯsilio s; fui ī missus pena quinq; libr deñ. Et eadeꝫ pene sbiaceat siquis viderit talem astantem ī ꝯsilio si ipum nō denuptiat ipis dnis ꝑoribus. Omēs aut qui sūt de nūo dcī ꝯsilij ī pncipio ipoꝝ officij. Iurent eoꝝ officium facere bona fide ad dictum venire ꝯsilium et cōsulere et ad partitum mictere qd' eis videbit͛ mag' vtile pro coī. Et hoc capitulum teneatur notās reformationum dictis ꝯsiliarijs legere ī vulgari ī ipoꝝ pmo ꝯsilio et ī quolibet ꝯsilio faciat bapniri notās ꝑdict' q̄ qui non est de ipo ꝯsilio debeat inde discedere.

Nota salarium ꝯsiliarioꝝ

Nota salarium Cap.

14. De electione Cam͞ ꝛ ipi' notarij et ipoꝝ offiō ꝛ elimosinis ꝑ ꝑpiuꝫ faciendis.

Camerarij Comuņ Spoleti sex mēs duret officiuꝫ et p. xv. dies ante fin officij eius qui nuc est ī officio. Priores tuc tpr teneantur et debeat vinculo Iurameti ꝛ pena. x. libr deñ ꝑ quolibet Congregari facere Capitaneos Artium quatuor de bulletta et quatuor de ꝓpositis ita q̄ ad minus ipoꝝ oium Intsint due ptes et tuc ꝑ maiorem ptem ipoꝝ eligant͛ tres boni hoēs Spoleti Ciues etatis saltem xl. Annoꝝ ꝑ quolibet ipoꝝ qui nō fuerint ī officio Cam͞ a duobus Annis cit͛ et ipis electis fiat Inter oms scutrinium secretum et qui plures voces habebit in dcō scutrinio ipe sit Camerarius Cōis Spoleti ꝑ sex mēsibus ī cipiendis finito officio ꝑdecessoris cū salario quatraginta libr vsualis monet͛ ꝛ talis Cam͞ sic electus habeat ad sui custodiam oms ꝯdepnationes libros massaritias et alias res q̄ sunt ī Camera Cōis Spoleti et que adsignabunt͛ sibi ī posterū et de eis faciat Inuentariū man notarij reformationum dcē Ciuitatis ꝑma die sui officij si aliud Inuetarium de dcis libris ꝛ rebus nō appareret ī Coī ante fine sui officij.

Hec pars reduct͛ ad xx.o Annos ꝑ corept͛ ut. ī. c. 44.

In ipso Inuentario faciat Addi oms libr
os res et massaritias dc̄i Cōis ad suas
manus puentas tp̄re sui officij ⁊ s̄m
ipum Inuentariu teneat ipas res
reassignari eidem ī officio successori.
¶ Item faciat aliud publicum man
sui notrij sc̄ptum de omibus assidib;
suppedanijs. Clauibus seramibus desdis
bandis et omibus alijs massaritijs
et rebus existentibus ī domibus et
palatijs h̄itionis dn̄i potatis Iudic
Appellationum. Iudicis gabelle via
rij. Notarij Reformatiōum ⁊ cuiuslib;
alterius offialis. vz. ea die qua deha
bitatione offialis recedet. Teneatur
vinculo Iuramti. et ad pena .xxv. libr
den̄ quoties ↄtrafecerit Ire ad faciedū
sibi assignari ad dc̄o offiali res ī dc̄o
Inuentario ↄtētas et put sibi fuer
int assignate ita q̄ nouo offiali
ī dc̄a tali h̄itatiōe morati reassignet.
¶ Et si aliquis dc̄or offialium non
reassignauerit res ⁊ massaritias s̄.
assignatas et ī dc̄o Inuētario ↄtētas
eidem Cam̄ pen posset ⁊ debeat
dc̄us Camerarius duplum ext ip
sar rer nō reassignatar sibi p
Cōi / de salario ipius offialis reti
nere absq; aliqua ↄdēpnatione
fienda de emendatiōn predicta.
¶ Ad manus aut dc̄i Cam̄ puenirt
et puenire debeat omes pecunie
ↄtitates et quicqd solui debet
dc̄o Cōi a quibuscūq; Castris vi
llis ⁊ singularibus p̄s. Et si alr
fieret solutio solues nullatenus
liberetur. De hijs que percperet

cōicū faciat p notrm ad h̄ deputa
tum publicam scripturam et Integ
ram solutiōem recipiat ī pecunia
nūata ubi pecūa debet eius qd' quis
tenetur soluere ī Cōi et aliam pecu
niam nō soluat alicui absq; Apodi
ssa de qua mētio fit ī cap̄. ī. sb' Rca.
de expensis submictet. ¶ Possit tam
sine aliqua Apodissa expendere de
pecūa et auere dc̄i Cōis vsq; ī ↄtita
tem. C. sold'. pro Carta. atrame
to. pagnoctis de sepo. vernice. lignis
p falonibus et similibus ad Camera
rium seu p Cam̄ opportunis. ¶ Possit
et debeat dc̄us Camerarius elimosinas
istas psoluere h̄ita Appodissa. fr̄ib;
minoribus ī festo Sc̄i Lodouici. Fr
tribus p̄dicatoribus ī festo Sc̄i Domi
nici. fr̄ibus heremitanis ī festo
Sc̄i Augustini. Lxta. libr p quolibet
ordinum p̄dc̄or. fr̄ibus seruor Sc̄e
Marie de Augto. xxxta. libr den̄. hospitali
nouo Sc̄i Stephani. lxta. libr den̄. Hospi
tali Sc̄i Mattey seu paupibus ipius. decē
libr den̄. Mōni istis vz. Collis floriti
de capitis Sc̄i Iohannis de Colle ↄsilij. Sc̄e
Agnetis. Sc̄i Concordij. Sc̄e Crucis
intra muros Ciuitis Collis lucis gratie.
Sc̄e Marie de misericordia. Sc̄e Clare.
Sc̄e Margarite. Et Sc̄i Bartholomei d'
de moteluco xl sold' den̄ puor p quoli
bet dc̄or locor. Et ī festo p̄dc̄o Sc̄i Lodo
uici fr̄ibus minor / bti Petri martiris
fr̄um p̄dicator / et in festo Sc̄i Nicolay
fr̄um heremitar. et ī festo Sc̄i Luce fr̄um
seruor / et ī festo Sc̄i Andree Apli duos
cereos Cere p̄tio. C. sold' den̄ paruor
inter ambos pro quolbet dc̄or locor. Et

I

expensis Cois faciat q lampas seu spera que
est ante Ymaginem Bte Marie virgi
nis factam p Coe Spoleti i Ecclia Spoleta
na semp ardeat ante ipam ymaginem
die et nocte pen. x. libr den. Et soluat
victuras equor bipnitor quotiens ierit
obuiam potati vl alicui dno seu p exe
cutione psonali facienda. Et solua oms
den necessarios p dca executioe ptli facti
enda ad volutatem militis potatis Et
penes se hat oia Statuta loquetia de sua
electioe et officio ad pena. xxv. libr den
Et no faciat aliquas expensas i pala
tio ppli n i hitatoribus aliquor offi
cialium forensium n p us fuit delibe
ratum p pores Et tpre cuilibet pora
tus faciat Legi itroit et exit et expe
nsas i cosilio ppli Et quotiens vende
ret aliquid debois Cois faciat illud
publice bapndiri pluribus vicibus et
diusis diebus Et nullus officialis
vl eius familiaris vl ille cui fuisset reg
que venderet pse vl aliam psonam
possit ipam emere ad penam. C. sold
den. ipi cam et cuilibet gt facienti vi
ce qualibet. Et no possit cogi dcus
Cam p aliquem offitialem Cois Spoti
Addandum et soluedum eidem ali
quam pecunie qtitatem vl ad eme
dum aliquam rem p hitatioe et
vsu officialium ipor. n ad salariu
eisdem debitum de expssa cosena
dnor por et tpre quo debet. Nec
cogi possit p dnos pores ppli adda
ndum et soluendum aliquid eisdez
ul alio n p mo ipi cam fuit signa
ta Apodissa sm formam Statutor
Iuret aut dcus Cam officium suu

Nos p cam no pot cogi
ad soluend aliqs qtitatez

legalr facere et q libros res pecuniaz
et auere Cois et quicqd ad ei manus
debois dci Cois puenerit custodire
et saluabit et nichil expendet nisi
sm forma Statut Et pmictet obs
uare pdca sub pena. v. libr den
Et det et dare debeat fideiussores
ydoneos de pdcis Notarius
ipius Camerarij eodem die et
eadem forma p dco tpre eligat
vt sup de Cam e expssum cum
salario. xxv. libr den i. vj. mss
Et no possit ee notis camerarij
qui no sit scriptus i matricula
notarior vl sit osanguineus
Cam vl affinis vsq i tertiu grad
um vl eadem vayta et qui i ipo offi
cio fuit Induos Annos ab electioe tpre nuia
ndos Officium dci notij sit diuisim
scribere omes Introit collectar et odep
nationum solutar et oium alior puen
tuum qu Cam soluerentur Et vnaquaq
mam pse ponere i quatrno ita q de pdcis
possit rationatoribus Cam reddere roem
et odepnatioes de quibus fca fuit mera
solutio Cam eius qd deberet signet in
margine psolutis et dce sc ptur scribat
et sialr dce odepnatioes signaret vl in
eis aliquid scibet i. iij. libr den qualibet
odapnetur quas si soluere no poterit
manus dextra sibi abrachio amputet
Et teneat facere librum vnu cartar
pecudinar In quo scribat massaritias
et res mobiles que sut i habitationib
officialium et libros cartas et alias res
existentes i Cam supdca si de ipis no
appareret factum adinuentarium. Et
teneatur obstendere qui fuit i Cam Cam

cuilibet notario de sp(ecchi)o p(ro) copia exhenda. Sal
uo q(uod) i(n) gtumacia gdepnatis cor(um) gdepna
tionum et pcessuum no(n) fiat copia n(ec)
pmictat copiari n(isi) de exp(re)ssa licentia
dnor(um) p(ri)or(um) vl duar(um) partiu(m) ex eis de qua
man(u) notarij reformationum debeat appa
rere. Ite(m) libro vl cartas no(n) dimictat
alicui absq(ue) sui p(rese)ntia vl camerarij. r
.I. Nec pmictat exhi(bere) libros p(re)dictos et
cartas de Cam(er)a sup(ra)dicta sub pena .C. libr
den(ariorum) Et no(n) audeat vl p(re)sumat directe
vl indirecte p(ro) p(ri)ma scriptura vl p(ro) aliq(ua)
Apodissa vl solutione alicui(us) q(ua)ntitatis que
fiet p(er) Camerarium seu sub p(re)textu alicui(us)
sui laboris que sustinet occasione dicti sui
officij i(n) s(er)uitium alicui(us). aliquod do
num vl aliqua q(ua)ntitatem pecunie pe
tere vl recipere exceptis secundis scriptu
ris p(ro) quibus possit mercedem recipe(re)
competentem et si (contra) fecerit i(n) .l. libr
den(ariorum) vice qualibet gdapnetur. Et eide(m)
pene subiaceat Camerarius si recipit
aliud vlt(ra) salarium sibi debitum et
quilibet possit (contra) facientem accusare
et hat etiam partem bapni seu gdep
nationis et aliam etiam ptem hat potas
si gdepnatio p(re)dicta suo t(em)p(o)re lata fuit
et exequut(us) ipam. Et credatur sac
ramento Accusatoris cu(m) vno teste de
ponente de visu. Et dictus Camerarius
et notarius et quilibet ipsor(um) reperti
culpabiles cum officio Comunis sp(ecchi)o
Inperpetuum sint priuati. Et
Iuret dictus notarius coram dictis
dnis Prioribus ante Introitum
sui officij p(re)dicta omnia et singu
la obseruare.

Ao (contra) Camerarium recipientem
Aliquid vltra eius salarium

Potas hat etiam partem pene per
Cam(erarium) solut(e)

14. De Electione Notarij Reformationum.

Reformationum
notarius p mensem ante fine
officij pntis Cancellarij eligat p sex mnsibus
p dnos pores et osilium ppli i quo it sint
Capit Artium. iiij de bulletta . iiij. de
pportis et sint ad minus due partes pory
osiliarior Et pntum due ptes sint cu
salario quidem xv libr den p quolibet
ms. Qui nots sit forensis et i Arte
notiat expt bonus scriptor bone con
ditiois et fame legalitate virtutibus
decorat. Et teneatur dcus nots scber
et ad quaternum ponere oem delibatoem
et Reformatoem et quicqd delibabit et
reformabit p dnos pores ppli osiliu
ppli et quascuq alias Cernas osilia vl
Arenghas. i octo dies a die quo facta
fuit dca Reformatio seu deliberatio
et qualibet Apodissam cuicuq solutois
fiende p Camerarium Cois scribat
sua manu et in ipam suam bullam po
nat Et ipas Apodissas quolibet mense
legat i osilio ppli Et literas q dirigunt
aliquibus vl alicui Cotrati vl spali pson
p dnos pores ppli et Coe Spo Et omes
alias scpturas faciat ad ipius officium pti
nentes de quibus fiet metio i aliquo cap
Statuti. Et teneatur scribe quicqd eidem
p dnos pores mandaret et faciat scri
bi expensas cois et oia ordinamenta tange
tia ad officium poy at et iter eos legat
omi ms cu ptestatioe q no faciat et ipa
q si secus fecerit ipe nots no scribat.
faciat aut copiam dcus nots sui libri
et pcessor suor qui sut apud eum et
cuilibet petenti pmittat exhibere copiam
cuiusq scripture i publicam forma absq
aliquo ptio. Saluo q si eet reformatio vl
scptura cui p palatio ee posset pudicium
Cois q tuc no teneatur nec debeat ipius
copiam facere n cu licentia maioris ptis
dnor por. Et no recipiat aliquod pre
tium p pmis scripturis vl apodissis
n vlt salarium sibi costitutum aliquid
recipiet a Coi seu spali psona. Et no
Intret domum alicui spalis psone n
nu ea comedat n bibat. Pro secudis
aut scripturis siquis ea voluit manu
dci notij mercedem recipiat opetetem
Et secreta eidem iporta vl eent tene
nda nulli pandat. Et pdca omia
singula obsuare teneat debeat vin
culo Iuramti et pena xxv. libr den
i quibus si qt fecerit vice qualibet
odapnet Et nichilomin possit p dnos
pores et Capitan Artium vl maiorem
ptem ipor quotiens eis placuit ab offi
cio remoueri et salarium petere no
possit nisi p rata tpris quo seruiuit.

16 De expensis faciendis et quo Auere cois Spo pos sit debeat Expendi.

Pecunia et Auere Co
munis Spoleti no expendatur
indebite qm prodigalitas expensar Reg
es et Regna quertit i indilum aie
et corpori iducat graue piculum. Ideo
pdci dni Statutarij statuerunt ordina
uerunt q dni pores ppli vl due partes
ex eis possit et eis liceat facere Apodis
sam bullam notij reformationu bulla
tam bullatas ipius man ut ei viceem

Vide Addict. c. 4. ii. mandat q notis no possit absentare sin licentia dnor por.

gerentis septam et septas que ipsi omnes
contineat quantitatem .xx. sold. den. vel abinde
infra et non ultra per qualibet die. Et quod dictis
dominis prioribus liceat usque in quantitatem .xx.
sold. predictorum prout eis visum fuit esse
utile pro Communi qualibet die expendere
absque aliqua deliberatione quatuor
debullecta vel alterius consilii et solum
ad hoc sufficiat quod superius est expressum.
Et camerarius dictam quantitatem possit
et debeat solvere dictis receptis Apodis
sis. Ultra vero .xx. sold. predictos non possit
aliquam Apodissam facere nec aliquam
expensam fiendam ee ordinare re
formare vel disponere nisi ordine isto.
videlicet. Quod qualibet expensa fienda per
Camerarium Communis de pecunia et avere
dicti communis legatur singulariter et distincte
in vulgari sermone in presentia domi
norum priorum et quatuor debullecta et mic
tatur ad partitum quelibet per se sit
lecta inter dominos priores et deliberari et
approbari debeat per duas partes ipsorum ad
bussulas et pallucteas Simili modo si
erit obtentum per duas partes ipsorum
dominorum priorum mictatur ad partitum inter
quatuor debullecta vel tres ex eis alio motivo
vel absente vel iuste impedito ita quod cum sotiis
esse non possit Et obtineri debeat per tres
ex eis ubi quatuor sint presentes et per duos
ex eis ubi tantum tres presentes essent et demum
de tali expensa sit approbata fiat apo
dissa manu dicti Cancellarii vel alterius
eius locumtenentis et ponatur in ipsa bulla
dominorum priorum .iiii. debullecta et cancellarii
predicti Et tali Apodisse sic tribus bul
lictis bullate detur per Camerarium plena fi
des eius quod contineretur in ipsa Apodissa
faciat solutionem dummodo dicta bulla una
vel plures non possint excedere Centum libr.
per quolibet mense cuilibet prioratui. Ultra vero di
ctas centum libr. possint dicti priores cum
dictis .iiii. debullecta et Capitaneis artium presentibus
missis inter ipsos dominos priores et .iiii. debullecta
vel dictum est supra. Et obtento inter eos et demum
inter dictos Capitaneos quorum due partes sint
presentes et presentium sint in concordia due partes
deliberare et ordinare quod possit expendi
de pecunia et avere communis per quolibet mense
officii prioratus predicti. C. libr. Et Apodis
sa vel apodisse que fierent pro solutione
ipsarum. C. libr. simili modo fieri debeat
et bullari facta mentione in ipsis apodissis
sint unanimiter Capitaneis approbate. Et ta
libus apodissis una vel pluribus receptis
dictus Camerarius solvere teneatur quod continetur
in illis. Alie autem expense non possint
fieri vel deliberari per ipsos dominos priores. quatuor
debullecta et Capitaneos Artium Et si occurre
rent fiende deliberentur in consilio populi in
quo saltem sint due partes ipsorum consiliariorum
et due partes sint concordes et quod deliberatum
fuerit in dicto consilio per Camerarium possit libere
dari et solvi recepta Apodissa ut supra
bullata. Salarium autem debitum
ipsis dominis prioribus et quibuscumque officialibus
Communis Spoleti. et omne aliud quod debetur ali
cui vel aliquibus vigore aliquorum Statu
torum in hoc volumine comprehensorum non
possit nec debeat dictus Camerarius solvere vel
dare absque deliberatione dominorum priorum quatuor
debullecta vel alterius consilii nisi recepta de
predictis Apodissa tribus bullis sigillata
Et hee expense debite vigore Statutorum
non computentur in quantitatem Centum libr.
quas possint expendere domini priores cum
deliberatione dictorum .iiii. debullecta. Nec in ali
is. C. libr. quas possint expendere cum
capitaneis Artium. Et quod non potest dici
consensus ubi vis vel cohactio intervenerat

non presumat dicta

Priores nō cogat quatuor debulletis.

no p̄sumat dc̄i p̄ores vt eor aliquis cogat
vt detinere aliquem ex dc̄is quatuor d'
bulla vt aliquis expensis cōsentiat ꝫ
ipor quatuor officium sit liberū pro
vt decet Et siquis ex dc̄is p̄oribus
g̃tfecerit ī p̄dc̄is ī Centum libr den̄
vicequalibet cōdēpnet᷑. Quaꝝ qui
accusauit dimidiam h̄at sic detept᷒
vt cohact᷒ Et nichilominus qd' fieret de ta
lis cohactionis no valeat ipo facto.

17 De Electione notiꝫ sup Re
gistro ⁊ ei᷒ offīo, ⁊ Instris
registrandis.

Super Registro

p dn̄os Priores populi et Capitan
Artium et quatuor debulla vt duas
ptes ex eis Elignatur decem diebus an
finem officij illi᷒ qui indc̄o officio est
ad p̄ns Et duret sex m̄s ipius offi
cium Et h̄at et h̄re debeat p suo sa
lario p toto dc̄o t̄pre. xv. libr den̄. Et
debeat ee qui eliget᷑ scriptus ī matri
cula notꝫoꝝ Ciui᷒s Spoleti. Et no po
ssit ee ad dc̄m officium qui fuit
ī eodem a quīqꝫ Annis citra. Et debe
at aut̄ et teneatur dc̄us not᷒s star
et mora trahere ad excercendum eius
officium ī loco ꝯsueto. vꝫ. subt᷒ pala
tium Cōis p̄pe gabbellam et alibi no
debeat officium sibi commissum ex
cere ad pena. xxv libr den̄ ī quibus
quotiens fieret g̃t cōdēpnet᷑. Spet
aut̄ suu officium et ad ipum spec
tet Registrari ī Registro cōis ꝫ ꝯpo
ponere omnia et singula publica In

Hoc caplum cassum fuit Aº MiiJ lxxxvij die xxvij m̄s otobr

stra tam venditionum q̄ emptionum, Instrumenta registrada
depositoꝝ, Mutui, donationu, dotiu
testamtoꝝ, Quietationum, et di
uisionum, qꝫ et cuiuscumqꝫ gn̄is
Instroꝝ quocumqꝫ nomine Censean
tur de quibus s̄m forma aliquoꝝ
ordinamtoꝝ gabella solui debeat
ꝯtinentium q̄titatem. xl. sold' den̄
vl̄. s. que ī posteꝝ celebrabuntur
vl̄ fient ī Ciui᷒te comitatu vl̄ dist'
ctu Spoleti. sumatim hoc modo. vꝫ.
Qꝫ ponat diem cōsulem locum
nomina ꝯtrahentium testes qui in
dc̄o Instro et ꝯtractu īt᷒fuerunt Et
ponant q̄titatem seu rem p̄mi
xam et ꝯtentam ī dc̄o Instro
Registrando Instra Ciuium. ī
xv. dies adie celebrati ꝯtractus.
que uero fient inter Ciues et comi
tatenses vl̄ int' Ciues ⁊ comitatenses
Ciui᷒s p̄dc̄e ext̄ comitatum ⁊ distri
ctum Spoleti p vnam diem vel
ī fra. similit᷑ debeat Registrari
ī dc̄o Registro Cōis. ī. vnum mēseꝫ
adie celebrati ꝯtractus. Instra uero
que fient et celebrabunt᷑ vltra dc̄am
diem vbicumqꝫ inter dc̄os Ciues et
comitatenses īt᷒ se vl̄ cu alijs possi
nt et debeant ꝯtrahentes vl̄ alter
ex eis. ī. vnum mēsem post q̄ redi
uerint ad Ciuitatem Spoleti. facere
restrari de cui᷒ reditu credat᷑ sacra
mto eius, p̄stito coram officiale dc̄i
Registri p eum scribendo iusta Re
gistrationem dc̄i Instri Et si
Registrata no fuerint Instra sup
dc̄a tam ī Ciuitate ⁊ comitatu q̄
alibi vbicumqꝫ celebrata ī Terris

Nō
Non registrata nihil valent

L

21 v

supdās, no valeant n̄ teneat ipso
Iure. Nec p aliquem offi̇̄alem de
cis alicui ius reddat. Et eodem
modo nō valeat nec teneat n̄ ex
eis Ius reddat alicui. Omnia
et singula Instra facta retrohac
tis tpribus tpre publicationis dcī
Registri usqȝ ad tpus publicationis
Instri nisi infra duos abho
die ī antea nūandos fuint regis
trata. Et h nō Intelligatur in
donationibus iam factis que nulli
sint valoris si nō fuint ut debuit
registrat. et dcā Instra registra
ta infra tpra supͦ ɔtenta. Saluo qꝫ
dcā tmini ī testamētis codicillis
et ultimis volūtatibus ɔputentur
et currere īcipiant a die mortis testa
toris et valeant et teneat ⁊ hant
plenum robur ɔt que nichil po
ssit obici vl opponi allegari vel
īpetrari p quod eorꝫ vi alicui eorꝫ
exequutio īpediat nisi tres excep
tiones put ɔtinet. ī. ī tertia parte
hui9 voluminis sb Rca de Instris
exequutioni mandandis. Et dcus
notarius vinculo Iuramti et pena
Inferius declarata nullo modo po
ssit vl debeat Registrar dcā Instra
vl aliud eorūdem nisi pmo hita
recepta et visa p ipum Apodissa
solutionis gabelle p dcīs Instris
et quolibet eorūdem sm ordine
et tenorem gabelle Cois Spolti.
Ꝯdummodo psolutione dce gabelle
nō pīudicet Statuto vl ordina
mto qd loquit de solutione sala
rij. Et dcā salaria ut pus sm dcm

ordinem psoluant. Exceptis te
stamtis codicillis et alijs ultimis
volūtatibus p quibus ⁊ eorꝫ aliquo
nulla soluatur gabella sn̄ possit
vl debeat Registrari nisi pmo
fcā requisitione ⁊ notificatione ei9
qui dicet Ius aliquod cessisse vel
alr alienasse ī ipo Instro ul eē ei9
hrēs, successor vl qui obligat est
ex dcō Instro quo petit registrai,
psonalr vl ad domum sue solite
hitationis vicinis Audientibus
si hitauerit vl hitauerit ī Ciui te
vl comitat Spoleti. p pte dcī not
p baylulum dcī cois vl p ipum
notm ad opponendū quicqd volut
ɔt dcm Instrum ut nō debeat
registrari. Et ɔt ipum Instrum
ī. certum tm ī requisitione ⁊ noti
ficatione ɔtentum. Teneatur
etiam dcūs nots testa codicillos et
alias ultimas volūtates ī secreto tene
re et nulli pandere, reuelare vl ob
stendere ubi contingat ipa registra
ra, testatore viuente, si adeo testator
sibi fuit īiunctū q teneat ī secreto.
Testatore aut mortuo decui9 morte
fidem recipiat ab hrēdibus vl ab ali
quo ex legatarijs siue fideicōmissari
is et p propium Iuramtum cū duob
vl tribus testibus fidedignis qui
ptent mortem testatoris saltim
p famam et dicta talium scribat
man sua ut si appareret ɔtrium
eius quod deponit possint de falso
redargui, possit ipa obstendere et
propalare absqȝ pena. Et dictus

Registratio nō fiat nō vocato hnte interesse

nots nichil recipe possit vel debeat
p se vel int'positam. p.3 p directum
vl obliquum a Coi vl spali psona
sz solum sup dco salario sit gtent9
Et infra mesem post finem sui
officij Registrum factum p ipuz
restituat dnis Prioribus ppli sic Et
pdci et quilibet pdcor teneatur
dcis not/s obsruare et i nullo gt
facere vinculo Iuramti qd p̄star
teneat9 et debeat de obsruando
pdca/ pena. iiij. libr den p qualibet
Inquibus p potatem sigt fecerit
gdapnetur. De electione As

Pena registrantis nō seruatis hoc capitulū.

sexoris pior Iudicis gabelle
et viarij et eius officio :—

18 Assexor et Iudex
cui gsilium hre possint
semp qn expediet dni Priores ppli
eligat9 hoc modo vz. Qt dni priores
ppli qui modo sut. i xv. dies post
apturam pntis Statuti teneantur
et debeant facere ggregari Capitan
Artium quatuor de bulla et iiij. de
sup propositis In qua ggregatione
sint et ee debeant due ptes ipor
et p ipos dnos priores et alios sup dco
fiat electio de quodam Iudice fo
rense Iuris perito et i Iudicat9
officio exercitato qui venire debe
at ad Ciuitatem Spoleti. i tmino
p ipos tuc i electione declarando
cum duobus notarijs i notariat9
officio bn exptis cu quatuor fa
mulis armigeris quor vnus sciat
legere z scribere gpetent' et vno
equo qui cu pdcis omibus nota
rijs et famulis et equo teneat9
et debeat stare i Ciuit Spoleti. sex
msibus post eius aduentum
die aduent9 minime coputata
ad exercendum officium ad quod
fuit deputat9 et quinqz diebus ad
scindicatum finito suo officio sed
cui9 officium spectet ee ad minus
semel i die et quotiens fuit requi
situs cu dcis Prioribus ppli et
eisdem i omibus que petierint
cosilium dare vtile p Coi et pro
defensione Iurium z Iurisdicti
onis et cuiuscuqz cause z qois quas
hat Coe Spoleti cu Quibuscuqz
psonis allegare verbo et i scrip
tis et dare gsilia opportuna ita
q iura et Iurisdictiones Cois
gsruentur et dce cause Iuridice
defendantur. Et habeat cura
et sollicitudiem vt malefia que
gmiterent9 i Ciuitte Spoleti z eius
comitatu modo debito puniant9
et maxie his i mis p quirat oms
et singulas copias denuptiationuz
Inquisitionum z Accusationuz
que eent dcis dnis prioribus. po
testatem offiales ipius et accusato
res assignare quas dni priores
teneantur et debeant sibi absqz
aliqua diminutioe p ut ipas re

ceperint vinculo iur. et pena xxv.
libr den pro assignare Et cu dcis
cedulis dcis Iudex teneatur et debeat
vinculo iur. et pena. C. libr den p.
bis i mese vna cu dcis quatuor ul
sex ex dcis prioribus ppli et cancellario
dci Cois ad palatium dni potatis
Accedere vt mictat dni Priores
pro Iudice malliorum qui psonalr
venire debeat coram eis pena V.
libr den. cum libris malliorum i pa
latio ppli statim facta requisitoe
de ipo et dcas copias cu processu fco
i curia dni potatis seriatim exaiar
et cum potate et suis offialibu confe
rre vt cum Iudice malliorum qn ad
priores veniet vt ipor processum et
maleficiorum comissor. veritas p.quira
tur Ita q ipa mallia de quibus
proceditur no transeant i punita
Et si in ipis processibus aliquem
defectum i veniret ul q tpus ut
q forma Statutor concedit ad ex
pediendum processum ect elapsum
illud et illud facia scribi p cance
llarium et vnum ex suis notariis
vt tpre sindicatus potatis talis de
fectus et negligentia no valeat
occultari Et q potas et sui offi
ciales teneantur et debeat vinculo
iur. et ad penam quigentar libr
den p quolibet et qualibet vice om
et singulor processuum qui peter
entur ab Assessore pdco sibi dnis
prioribus et cam pdcas copia facere
ita q ipos possint p ut voluerit

examinare Et nichilominus teneatur et debeat
dci dni Priores protestari dicto dno
potati et Iudici malliorum vt ipor alti
q ipos processus expediant infra
terminum ordinatum Et sit dili
gens dictus Assexor q p priores po
puli pro i iuriatis de quor Iniuri
is p modum Inquisitionis seu de
nuptiationis ab alio Institute q ab
i iuriato procederetur i curia potatis
trasmictatur et examinationi fiende
ac etiam Investigationi de ipis et
assignationi testium quo dicent
de malliis pdictis scire veritatem
i esse sit vna cum prioribus andictis.
Et paurct sollicite q ipor testium
noia potati illico transmictatur
p ipos dnos priores p ut ipi dni po
res tenentur ex forma Statuti de
ipor electione loquentium. Et nichilominus
penes se retineat copia nomin testi
um trasmissor vt tpre quo exami
nauerit processus potatis videre possit
si testes no fuint examinati. p quo
libet teste no examinato ubi eius
pntia hri potuit Potestas ipe in
L. libr den vice qualibet condapnetur
Et talis defectus examinationis
tpre vt supius de aliis dicitur adno
tetur Et spectet ad ipum officiu
Iudicatus gabbelle Cois spo et sit
et ee Intelligatur Iudex gabelle
pdicte Cum omni potate auctoritate
et baylia qua habuit et het Iudex
gabelle tpribus retroactis Et si
mili modo sit et ee Intelligatur offici

alis sup vijs pontibus & fontibus Aq
rum cursibus et omibus et singulis
alijs sup quibus viarius qui fuit tpri
bus ptitis et modo e hunt auctorita
tem et bayliam et illam potatem hat
et baylium. Et pdca officia vz. gabe
lle et viarij possit p se et dcos suos
notos p ut ad pdca deputauit opari.
Et possit ipe Assexor et teneatur
et debeat ad petitioem quorucumqz vnu
ex suis notarijs quem voluiit mictere
ad videndum loca Inquibus diceretur
fi aliquem ponte vl aliquod aliud
opus laborerium siue reparam pro
vtilitate Cois & singularium psonar
Et si eidem vl dicto suo notso vide
bitur opportunum dcim opus quod
viderit tuc infra octo dies faciat
requiri et ggregari omes adiacetes
opis andicti. Et quod p maiorem
ptem adiacentium fuit deliberatu
faciat executioi mandare cogendo
ipo# reale et psonale ad pdca et
etiam sine pdca deliberatioe adiacen
tium qn sibi videbitur opus facien
dum vl reficiendum possit supsti
tes ponere ad faciendum ipum fi
et expensas it adiacentes distribu
ere Et quicqz declararetur p ipuz
ee adiacentem no possit se excusar
vl dicere q no sit adiacens Et po
ssit cuilibet sibi no pareti penaz
iponere vsqz i. x. libr den et sine
strepitu & figura Iudicij alte et
basse et sine platioe alicui Sme
p vt & sic sibi placuit exigere
et q supstitibus ipe posuerit

ad aliquo laborituum repandu3
vl denouo faciendum quilibet
teneatur et debeat obedire ad
pena xl. sold den qua quilibet
dcor supstitum possit iponere
et ipam sumarie et de facto exi
gere et auferre Et teneatur po
tissime dcus offialis ad petitioez
cuilibet petetis mictere ad facie
ndum reparari et adiacetes qr
cursus Marrubie tissini vel
alterius cursus Aque no iferat
alicui dapnum et no exeat lectu
suum Et sit solitus p potem
Bosi & Bari Et Actentur ad
enam et calce et teneatur mi
ctere quolibet msi vnu suum
notum Ad cursus & Alueos Aqua
rum et eos videre i omi parte
Et simili modo vias plateas
pontes fontes & Clauatos vbicu
qz fuiit opportunu faciat repa
rari. Et i pdcis et circa pdicta
tam ipe q notis que ad hec de
putare voluiit hat plenu Ar
bitrium ducendi Aquas per
possioes quorucuqz et faciendi
Arboresiadi cuicuqz p. dumodo
satisfieri faciat dapnum passis
ab adiacentibus de ptio opetēti
Et siquod opus eet de nouo fa
ciend vl repandum iquo eet
queuies Coe Spo gtribuere con
ferat de hoc cu dnis poribus
ppli. iiij. de bulla. & Capitan Arti
um et omes expense q p pdictos

vl maiorem partem ipor delibabunt fiende possint et debeant fi de pecuia et auere. Et Cam dare z soluere teneatur recepta tam bulla eo mo quo delibatum e sup i Cap de expensis. Et teneatur dnis offialis p se z suos notf ios facere ac reparare omem pontem viam publicam vicinalem plateam fontem Clauatum Cursus Aquar. Rostas fossata puteos et oia alia laboreria pro vt sibi i poneret p dnos pores et Capitan Artium siue expensis Cois siue adiacentium solui siue vtriusq. i. tm qui sibi adsignabitur a pdcis vinculo pstitiluz. et pena xxv libr den pqualibet qua cotrafecerit i pdcis vl aliquo pdcor. Et teneatur semel im se facere Inquisitioem gt occupates et applendentes vias publicas Ciuit et comitat Spoleti. Et sup ipa recipiat adminus dequalibet vayta duos testes Et quod i venerit occupatum i statum pstinum reduci faciat et reponi Et tales occupatores et quelibet eor possit suo Arbitrio punire sumarie absq alia platione Somie vsq i qtitatem. xxv libr den Et genalr teneatur et debeat facere que per dnos pores populi sibi i ponerentur absq aliquo alio salario qm declarato in electione de ipo fienda. Et ipo salario tm sit gtetus et vlt dcum salarium aliquod donum vl pecunie qtitatem a Coi vl spali psona p se ipo z suis officia

libus et familia no recipiat. Et predca omnia et queq alia capta z ordinameta Cois Spoleti. loquetia de offio gabelle et offio Viarij teneatur et debeat tam ipe qm sui offiales Integralr obsruare ad penam. L. libr den pquolibet et vice qualibz vbi alia pena no ee expssa. Et hoc capitulum possint dni pores cu. iiij or. debulla et iiij or de ppositis et ipor maior pars supplere Augere z minuere put de ipor pcesserit volutate tpre fiende dce electionis dci Assexoris et alior Soccessor. Et Quod suppletum diminutum et aductum fuit valeat et teneat ac si i pnti Statuto foret expssuz et de verbo ad verbum p ordinem declaratum.

De election Potestatum Castror comitat z districtus Spoleti.

.19. Electiones potestatum Castror districtus Spoleti fiant et fieri debeant in Arengha banita vna die pro altera et festiua Ad sonum Campane i platea Sce Marie. et quelibet vayta vadat de p se ad fabam Et ordinatis omnibus cuilibet vayte ad rotum i equos no possit ee aliquis minor. xviij Annor vl qui no ee scriptus i capudi

Non erit potestas
Minor xviij. anis
No scriptus i capudiqs
Bayulus.

I.

Nõ subiect⁹ cõi.
famulus altius.
Molendinarius.

cijs vl' bayulis vl' banditor vl' qui
non sit subiect⁹ Cõi Spõ. vl' famu
lus altius. vl' molendinarius ad
penam decem libr pro quolibet / et
electio que fieret p ipum sit nul
lius valoris / et hoc tpre electiois
fiende publice bapniatur et nũe
ntur quot sit pbapnitores / Et
ĩ cappello mictantur tot fabe albe
quot sit hoĩes dc̃e vayte Inter
quas sit vna nigra / et exhat de
cappello fabam vnam Et cui In
teruenerit faba nigra sit electõ
et extractione breuium dc̃az pote
statiaz / que breuia sint et ee debe
ant vno modo plicata tot quot
sit ipe potestarie / et ĩ quolibet
breue ponat⁹ nomen vnius pote
starie / et diuidantur ante / more
solito p pores ita q sint tãtum xij
potestarie. pmo exthat⁹ breue p
illo cui obuenerit faba nigra / et
ante q pcedatur ad alia debeat
dictus elector facere electiõem dc̃e
potestarie que sibi obuenerit / al'
no teneat quod fieret ipo Iure
Et possint digere prem frem et
alium sibi ɜiuntum / aliquo Statuto
no obstante. Et de qualibet vayta
pdc̃o ordine sic fiat. Et quicũq
electus ad aliquam potestariam
debeat coram dc̃is dnis poribus
die electiois vl' sequẽti Acceptar̃ n
fuit absens a Ciuitate Spõ. et comi
tatu eius vl' alit ĩpedit⁹ ita q dc̃o
tpre Acceptar̃ no possit / quo casu
p aliquem sibi ɜiuntum vsq ĩ tertiũ
gradum coram dc̃is dnis poribs
debeat allegari dc̃a absentia et
Iustum ĩpedimentum. Et tũc per
ipos dnos pores Adsignet⁹ certus
tmin⁹ ĩ. quem dc̃us electus ipiũ
potestarie officium debeat Accepta
re. Qd si ĩ pmo tmino vbi no est
allegata absentia et tminus assi
gnatus no acceptaret officium /
no valeat dicta electio et dc̃o cau
et etiam vbi no renuptiaret elect⁹
electio dicte potestarie fiat p dnos
pores et Capitan Artium ea die
vl' sequenti et ad ipos tãtum pti
neat electio supdc̃a. Quicũq
aut fuit electus potas alicui⁹ Ca
stri dc̃i district⁹ dc̃um officiũ
exerceat p se ipum et alicui commi
ctere no possit gratis vl' ptio
vices suas. Et qui ɜtrium fece
rit tam ɜmictens q recipiens
dc̃o officio sint puati et no vale
ant fieret. Et ĩ vigintis libr
den̄ pro quolibet ɜdãpnet⁹. // No
tarius Reformationum vinculo
Iur. et pena xxv. libr den̄ non
scribat aliquas lr̃as aliquibus
Castris vl' comitatibus q obedia
tur aliquibus tanq potatibus
vl' eoz vices gerentibus nisi
tãtumodo illis qui erũt electi.
Et q aliquod Castrum seu ho
mines aliquoz castroz non
debeat alicui vicar̃ seu vices
gerenti obedir̃ set tãtu obediat

Potas Civit tenr facē Ius sumarium potatibus castroꝝ ꝑ(ri)us no sit ī potaria offio te tpis. ꝛ h exfor̄ addict. c.

potatibus et hijs qui sūt electi ī po
testates ad penam. v. libr̄ den̄ cui
libet contati ipoꝝ castroꝝ. et. l. libr̄
den̄ cuilibet singulari ꝑ. ī ponēda.
¶ Potestates aūt ꝑdicti ꝛ quilibet · vid ī addictōe · spl ·
coꝝ no possint dare licentiam ali
cui de coꝝ castris no veniendi
ī exercitum qui fiet p Coē Spoleti
vl redeundi de ipo exercitu sine
licētia Capitaney exercitꝰ. nec
aliquem facere exbandiri uel
debapno et ꝯdēpnatiōe extrahi
de dc̄is Castris qui ꝯdepnatus
eēt vl ꝯdēpnaretꝰ et exbapni
retur ī postꝝ nisi de volūtate
Rectoris et potatis qui talem fe
cisset ꝯdepnari exbāpdiri ac de
licentia dn̄oꝝ Prioꝝ ad penam. l.
libr̄ den̄ ī quolibet dc̄oꝝ casuū
vꝫ. vbi daret licentiam vl re
bapdiret et p qualibet vice et
quolibet exbapdito, et dc̄a licētia
et rebāpdimētum sit nullum ꝛ
nullius valoris. ¶ Et teneatur Ca
strum vbi talis potas erit offi
cialis et rector de omi offensa
que eidem et suis offitialibus īfe
rretur p quoscūqꝫ ī dc̄o Castro
vl eius teritorio Nisi talem offē
dentem vl offendentes caperet
et duceret ī fortiam Cōis Spoleti
vt. ī. ī Cap̄. de electione sindi
coꝝ ꝯtinetꝰ. Et si castrum non
recipet electum ī potestatem ipl
ī. v. libr̄ den̄. Et ad solutionem
salarij sibi debiti teneatꝰ ac si exē
cuisset officium. Et ꝯtalibus
potatibus et quibus no eēt de
ipoꝝ salario satisfactum, Potas
Civitatis Spoleti teneatꝰ facere Ius
sumarium et facta sibi fide
ipis potatibus p lr̄as Cōis Spoleti
que ꝯceduntꝰ ipis potatibus in
ꝑncipio coꝝ officij vl p electiōeꝫ
fcām de eis que ī hoc casu ꝯfu
erint potates dc̄oꝝ Castroꝝ fa
ciant plenam fidem. Cogat rea
liter et ꝑsonaliter hoīes dc̄oꝝ Castro
rum ꝛ quālibet singularem ꝑsonaꝫ
ipoꝝ Ad satisfaciendū ipis pote
statibus et cuilibet coꝝ de salario
eorundem. Et quā ꝑ singulis que
solueret hēat regressum ꝯtra Coē
Castri p quo soluit ad ideēpnita
tem ipius. ¶ Et si aliquis ex
dictis potatibus peteret sibi
satisfieri de salario, et Appare
ret sibi satisfactum fore ī. C.
libr̄ den̄ ꝯdēpnetꝰ. ¶ Et tene
atur Potas Civitatis Spoleti sub penā
xxv libr̄ den̄. Ad petitionem
potatum seu potatis Castroꝝ
qui sūt et qui erunt p tpr̄a dar
eis et cuilibet ipoꝝ Auxilium
ꝯsilium et fauorem ad exeque
ndum et executioni mādanduꝫ
Sn̄ias ꝛ ꝯdēpnationes latas da
tas et factas ī ipis Castris per
ipos vl ꝑcessores ipoꝝ ꝛ eis dare

pro executiōe p̄dicta et causa ca
piendi exbāpditos et ↄdepnatos
Berroarios et famulos ipius visa
Sniā vl Snijs ↄdepnatioībus
ↄt̃ quos peteret̃ exequutionem
fi. ¶ Et etiam ad ipoꝝ petitiōe
debeat Potestas Ciuit̃s Spoleti mi
ctere lr̃as vbi ēent tales ↄdepna
ti q̄ ipos cogant ī auere ⁊ psona
doñ departe ↄdepnatiōis ipoꝝ de
bita talibus potatibus satisfiat
et simili modo q̄ eis satisfaciat
de coꝝ salarijs vbi nō ēe satisfac
tum. ¶ Et q̄ si aliquod castrum
ēet negligens ī faciendo qd' eid'
mandaretur p dc̄as lr̃as potestatis
ipius potestatis Arbitrio puniat'
¶ Ipsi vo potestates teneatur
et debeant Iurare ad scā dei eua
ngelia officium potestarie ipoꝝ
nō vendere alicui vl ↄcedere ali
quo p̄tio vl mercede et dare et
soluere Coi Spō ↄtitates istas
p vno Anno quo durar' debet offi
cium coꝝ potestarie. Potestas
Castri Cerreti. libr quīquagīta
deñ. Potestas Camori ⁊ Orsani
libr quīquagīta deñ. Potestas cast'
paterni. libr xxv. deñ. Potestas
castri Vallis. libr. xv. deñ. Pote
stas castri Sci felicis. Criptarum
Nara et Ceppe Rosiani. xx^ti. libr
deñ. Potestas Montisleonis et
Vetranule. lxxx^ta. libr deñ. Po
testas Castri Gaudij. Casi ⁊ Spote
lleti. xx^ti. libr deñ. Potestas Clouani. xxv. libr deñ. Potestas Ciuite
lle et Montissancti viti. x. libr deñ.
Potestas Caselli Potani ⁊ Rigadoui
ti. x. libr deñ. Potestas Montisfr
andri. xv. libr deñ. Potestas cast'
Meualis. C. sold' deñ. Potestas
Aquefrandre. xx^ti. sold' deñ. Pote
stas Castri Campelli ⁊ Pissignani
Sex libr deñ. Potestas castri Acere
tres libr deñ. Potestas castri Sancte
Analie et Schnagini. xx^ti libr deñ.
Potestas Castri ritaldi. Centu sold'
deñ. Castrum Spine. xl. sold' deñ.
Potestas Collis Marchionis. xx^ti sol
deñ. Et p̄dictas ↄtitates p̄dicti
potestates dent et soluant. ī quin
decim dies a receptioꝫ coꝝ officij
potestarie ī mediate sequētes ad pe
nam. xxv. libr deñ p quolibet ↄtfa
ciente. Et electio et Acceptatio facta
p ipum nō soluentem sit nulla
et nullius valoris et alius addatꝫ
officium vt sup' ī alijs caibus est
expssum p dn̄os priores et Capitan
Artium eligatur. ¶ Et quia ordi
natum ē q̄ dc̄e ↄtitates soluat'
pro parte ↄdepnationum ⁊ Sniaꝝ
quam Coe Spoleti debet hr̄e ad dc̄a
Castris. Predicti potates habeant
partem ↄdepnationum qua Coe
Spoleti hr̄e debet cu omnibus alijs
Iuribus que dcum Coe ht ī dictis
Castris p dc̄o Anno quo durare
debet ipoꝝ officium. Reseruatis
ipi Coi salarij focularium et collectis

Potas ht illam partem ↄdepna
tioꝫ quā ht coe.

et q dictum est sup Q no possint
aliquem vicarium gstituere n aliaj
cocedere vices suas et q alij q po
testati no obediant et castrum et
singulares psone ipsius Et q nots
no ponat i lris talis potatis nisi
nomen electi no hat locum i vica
rijs et locutenetibus ipoz potesta
tum qui eent et erut de Castris
et locis potestarie talis gmitentis
et costituentis vicarium. Set i illis
vicarijs et locutentibus qui eent Ci
ues Spoletani et de alijs locis q
de pdcis Et valeat et teneat quod
fieret p tales vicarios et locutene
ntes qui erut de locis potestarie co
stituentis et comictentis ac si potas
pdcus psonalr exceret aliquo qd
supdictum eet no obstant.

De Electione notarioz Custodie .:.

.20. Eligantur p dnos Priores ppli Capitan Artiu
ul maiorem partem ipoz. i. decem
dies post publicat pntis Statuti
xxiiij notarij Spoletani et i matricula
notarioz scripti Et de ipis fiant. xij.
cedule et i qualibet ipaz cedulaz scri
pta sint duo nomia pdcoz et omes
iste cedule mictant in quodam sacche
cto sigillato bulla dnoz poz qd sit
et ee debeat Cam cois Et tribus die
bus ante finem cuilibet ms extrhatur
de dco saccheto i pntia dnoz poz

una cedula Et qui erut scripti in dicta
cedula sint z Intelligantur notarij
sup custodia Ciuitatis Spoleti p uno ms px
venturo, et sic fiat quolibe ms succe
ssiue donec oms sint extracti. Et
notarij sic extracti faciat et facere
teneantur que gsueti sunt facere nota
rij positi sup custodia supdca tprib
retrohactis. Et p ipoz salario z labo
re hant a Coe Spoleti p quolibet ipoz
quatuor libr et decem sold den. et
occaxione ipoz officij plus no hant
petant n recipiant a Coi vl spali
p. sub pena xxv libr den p quo
libet et qualibet vice et offio sint
priuati et ad aliquod officium non
possint adsumi i dca Ciuitate usq ad
quinq Annos. Et quilibet possit ipuz
vl ipos Accusare et teneat sibi secre
tum et credatur suo dicto cu iura
meto de nouo pstando et hat me
dietatem bapni. Et simili modo
eligantur .xvj. notarij Spoleti Ciues
et scripti i matricula notarioz dce
Ciuitatis, et de ipis sic electis fiat
octo cedule et i qualibet cedula po
nant duo nomia pdcoz et hec
cedule mictant in alio saccheto
sigillato bulla dnoz poz et sit
et ee debeat penes dnum Camera
rium Cois et tribus diebus ante .21.
finem officij notarioz qui sut sup
gabella i pntia dnoz poz extrahat
una cedula et qui eent scripti
i dca cedula sint et ee Intelligant
notarij sup gabella tribus mensibus

tuc px sequuturis Incipiedis finito
officio pcessor et tenentur Apodissas
gabelle scribere. Et omnia et singula
facere q consueta sunt fi retrohactis
tpribus p notarios dce gabelle. Et
hant et hre debeat pipor salario et
mercede a Coi Spoleti quatuor libr
den p quolibet mense. et quolibet ipor
Et plus a Coe ipor officij accaxion
no hant petat vl recipiat a Coi vl
spali p. sub pena. xxv. libr den
p quolibet et qualibet vice et offio
sint priuati et ad aliquod officium
no possint adsumi i dca Ciuitate.
vsq ad quinq Anos. Et quilibet
possit ipum et ipos Accusare et
credatur suo cu Iuramento denono p
stando et teneatur sibi credentia
et hat medietatem bapni. Et po
stq fuint exti de omes de pmo
sacchecto et etia desecudo modo et
forma pdcas suis tpribus ipor
electio renouetur. De Electione
Gabellarior deputatur stare
ad portas Ciuitatis Spoleti pro exa
ctione Gabelle.

.21. Gabellarij Portarum
qui sint nuo. lxxij. bone co
vide i Add. c. 47 dictionis et fame et hoies legales elig
antur p dnos pores ppli. iiij. sup bulla
et quatuor sup propositis et ipor dua
partes. infra octo dies post publicatioez
presentis Statuti et de ipis sic electis fiant
xxxvj cedule et i qualibet ipar pona
ntur duo nomia pdcor. Et omes
iste cedule ponantur i quodam sacche
cto sigillato bulla dnor por q sit
et ee debeat penes Cancellarium
Cois et singulis diebus extrahantur
de dco sacchecto i pntia dnor porum
tres cedule et duo descripti i pma
cedula que extraheretur sint gabellarij
porte Sci Gregorij. Alij descripti
i secunda cedula sint gabellarij ad
portam Sancti Massey. Et descrip
ti i tertia sint ad portam Sci Petri
p. xv. diebus et no vltra et sit qui
buslibet. xv. diebus oms dce Cedu
le sic extracte quibus omibus sic
extractis talis electio renouetur Et tales
sic extracti no possint recusare tale
officium ad penam. xxv libr den
pro quolibet et stare debeat ad
portam eis deputatam amane ex
quo aperitur Ianua vsq ad sero quo
clauditur. Et pecunia que debet solui
de quibuscumq rebus que Intrat
vl exeat portas Ciuitatis accipiat
et i cassa ad deputata reponat
vt moris. Et p gabella soluen
da no recipiat pignera set mone
tam et nulli faciat credentiam
nisi tm ad soluendum. Et p ipor et
cuiusq cor salario hant et hre de
beat tres sold den p quolibet
die Et quilibet Iuret facere
fideliter suu officium. Et quicumq contra fece

rit in decem libr. den. pen. p quolibet et vice qualibet puniatur.

De Electione offitialium Super Catasto Cois Spoleti.

22. Proponatur in Consilio ppli de modo et forma eligendi offitiales sup Catasto et de ipsorum officio et salario et quicquid p maiorem partem dci Consilij fuerit sup hoc deliberatum auctoritate pntis Statuti hat firmitatem. Et quicuqz fuit sup dco catasto no possit rem Accatastatam subiecto Cois eleuare et ipam ponere no subiecto. Et qui ponendi heredes alicui laycos tantum ponat i catasto pdicto ad penam quinquaginta libr. den. quotiens ofecerit i aliquo de pdcis. Et talis delinquens ab offitio ppetuo sit priuatus.

Item vide cap. 24. quarti li. Incipiente Si Rectores Cois hntes bona et c.

De Electione vnius boni Magistri in Gramaticalibus.

23. Magister in Ciuitate Spoleti ad legendum scolaribus i gramaticali scientia ac etiam loycali qui sit forensis bonus sollepnis et sciens moribus z vita laudabilis et sciar huiusmoi no ignarus p vno Anno cu salario .L. libr. den. vsualis monete p dnos Priores ppli i mense post apturam pntis Statuti eligatur et fiat electio trium ad hoc vt si vnus renuptiauerit alter hat et debeat ee i Ciuitate Spoleti ad Incipiendum studium i festo bti Luce qd est de mense octubr vel saltem i kl. nouembr. quod salarium habeat et sibi soluatur tpribus istis vz. i pncipio tertiam ptem i medio tpre aliam tertiam. In fine residuam partem residui supdci. Et nichilominus possit recipe a scolaribus quibus leget. Et ad pdcam electionem faciendam teneatur dci dni pores ad pena. xxv. libr. den. p quolibet et vinculo Iuramti.

De Electione duorum bonorum p parochiam Qui denuptient mallia potati.

24. In principio Regiminis potatis. i. octo dies teneatur potas hre dnos pores ppli et ipos in suo palatio ogregare z facere q p ipos eligantur duo boni hoies et legales i qualibet parrochia Ciuitatis Spoleti quos ipe potas coram se faciat oparere i. quintam diem post electionem iporum et Iurare q eidem potati et suis offitialibus omia maleficia que omicterent in parrochia vn sunt et malefctores et

loca ubi fuerit comissa denuptiar
i. quintam diem postquam fuerit comissa
ad penam .xxv. libr. den. quotiens
contrafecerint in predictis et qui se representabunt
coram Iudice malliorum qualibet edomo
da semel pena .x. libr. den. Et quod pote
stas teneatur facere fieri dictam electionem
et per priores digere dictos denuptiatores
antequam se cedant de palatio potestatis
ubi ad dictam electionem fiendam voca
ti erunt pena .C. sold. den. pro quolibet
et vinculo Iuramenti. Et eadem pe
nam subiaceat dicta denuptiatores electi
si dictum tale officium recusaret. Et
predicta non habeant locum in mallijs comissis
inter familiares sive Actinentes sibi ad
invicem usque in tertium gradum et ali
as personas exceptuatas a pena per for
mam Statuti et etiam in verbis inju
riosis non Reipperatorijs in iurie de
qua pax et concordia foret facta. Ab
alijs autem quam predictas nulla recipiatur
denuptia nisi denuptians Interfuit.

De Electione Sindicorum et uallariorum villarum comitatus Spoleti.

.24.

Sindici et Vallarij Villarum comitatus Spoleti eligantur hoc ordine. Vz. Quod in principio Regiminis cuiuslibet potestatis mandato ipsius potestatis congregentur homines cuiuslibet ville ad sonum Campane ali cuius Ecclesie dicti loci et connumeratis maioribus tamen viginti Annorum habeant tot fabe quot sunt ipsi homines et tres

Sindici eliguntur per homines ville. l. i. C. de irenarcis li. x. Item eliguntur per capita ut non bar. l. i. C. de muli. et in quolibet oueni. l. x. et de tex in l. 1. de ... villa. C. de hc. et mu. gueri et per ... et fi. li. x.

tantummodo sint nigre et ponantur in quodam Cappello dequalibet trahat unam. Et tres quibus obvenerint dicte nigre remaneant congregationis predicte alijs recedentibus ab eisdem et eligant ipsi vel maior pars ipsorum sindicum et vallarios de dicta villa et habitatores in ipsa. Et non sint Cives Spoletani nec familiares alterius. Et hanc electionem faciant antequam discedant aloco predicto. Et non eligant patrem filium vel fratrem carnalem alicuius ipsorum et si secus fecerint non valeat talis electio. Et quilibet talium electorum in .xxv. libr. den. condapnetur. Qui autem fuit in aliquo sex mensibus non possit esse in eodem deinde ad tres Annos si villa habet .xx.^ti^ focularia vel ab inde supra. // Si non haberet minus viginti usque in .x. deinde ad duos Annos. Et si minus a .x. in. deinde ad unum Annum a die depositionis officij. Et si minus aliqua non haberet quatuor foculares sibi proximiori sit addita et adiuncta et ad emendationem dapni et ad faciendum omnes alias factiones cum illis de dicta villa teneantur. Et qui fuit vallarius eo Anno non possit esse sindicus et econtra nisi villa non haberet vel ubi reperiretur in ea ultra quatuor foculares quo casu possit eligi unus qui sit sindicus et vallarius dicta pena in casu quolibet dicto electo si officium acceptaret imponenda.

Excusantur a sindicatu minores xxv. an. secundum bal. in l. exigendi. C. de pr.
Salarium distribuitur per capita secundum Bar. in dicta l. i. C. de muli. et in suo loco.

Vide pro ad dicta supra cap. c. 48. que est verius.

Vid. ... li. 4. c. 20.

Si villa non habet quatuor foculares proximior villa tenetur facere

Et si villa no faceret fi dcum sindicum et vallarios i pncipio officij cuilibet potatis .i. decem dies cu requisitione vl sine dca potatis soluat noie pene vice qualibet xxv. libr den. Qui aut fuit sindicus alicui ville no possit n debeat aliquam Collectam iponer vl facere aliqua ordinamta nisi cu volutate homium dce ville et de licetia dnor pori ppli ul maioris partis ipor q si secus fieret sit Irritum et iane et qfacietes pene sbiaceat supdicte. Ipsi no sindici et vallarij teneantur malefactores assignare cuilibet dapni quod fieret i villa .i. qntam die postq dapnum fuit datum ad penam decem libr den pquolibet et qualibet vice. Et denuptijs siue accusis ipor detur et adhibeat plena fides absq alia pbatioe. Et malefactores denuptiati de ipis dcis pnis teneatur ad emedationem ipor dapnor.

Punitur villa no faciens syndicum.

No q h c. e correptu p add r. quult q sindici heant potat denuptiandi vsq i x. libr

No q stat denuptiation sindicor absq alia pbatioe.

De Electione scindicor Castror Comitatus et de pmixione fienda p ipos dno Potestati.

.26.

Vide reformat. i. c. 49.

Precipiat Potestas Ciuitatis Spoleti qui erit de mense Maij. quolibet Anno dco mis cuilibet vniusitati Cui Coe Coe Spoleti. dat signoriam seu potestariam q faciat sindicum ad ad omia ista. vz. Q hat i madatis pmictere ipi potati noie vice cois Spoleti. et oium quor Intererit stipulat q reciperet ipa vniusitas cui est sindic potatem quez sibi dabit Coe Spoleti cu honor et ipum no offendere nec offendi facere nec aliquem de sua familia i p. vl rebus. Et si aliquis i territorio ipius Castri offenderet ipum potatem vl aliquem de sua familia et hoie ipius Cast no ducerent malefactor i fortiaz Cois Spoleti et dni potatis cum effectu .i. sam diem post maleficium comissum. ipa vniusitas Coi Spoleti duplum pene ctete i Statuto dco Cois de tali mattio loquet. Et si maleficiu accidet vn malefactor i psona deberet puniri Q dcum Castrum et dca vniusitas soluat nomie pene Coi Spoleti duomilia libr den. Et q ipa vniusitas no receptabit aliquem exbapnitum et cdepnatum Cois Spo. Et q no fiat et aliquod Statutum ul ordinamentum ct Coe Spo. Et libertatem et Iurisdictioem dci cois Et q quolibet Anno et quoties sibi fuit i Iunctum faceret Statutum ipius Castri apportare et tradi illi officiali Cui p pores ppli

comicteretur ad videndum examinandum
et corrigendum. Et viso mandato
in quo continetur omnia supradicta faci
at dictus sindicus dictam permixionem ma
nu notarii Reformationum et penes
ipsum notarium remaneat sindicatus.
Et pro dictis omnibus et singulis
observandis det dictus sindicus fide
iussores ydoneos. Et si non venerit
ad dictum sindicatum in termino sibi assi
gnato et recusaret facere dictam
permixionem dicta universitas in Mille
libr. den. puniatur. Et potestas qui
fuerit pro tempore faciat hec omnia supradi
cta executioni mandari pena Qui
gentarum libr. den. De Electione

Superstitis super reparatione
Aqueductuum et fontium
Civitatis Spoleti.

·27· Hoc officio Asse
xoris, domino Priore Attribu
atur Potestas reparandi et reparari
faciendi Aqueductus, fontes et pon
tes et hiis similia que tamen solet effi
cacius adimplere quod specialiter iniungitur
quam quod alteri generaliter impartitur. Ideo
predicti domini Statutarii Statuerunt et
ordinaverunt Quod per priores populi
et Capitaneum Artium vel maiorem
partem ipsorum in .i. mense post publicationem
presentis Statuti Eligatur quidam
bonus homo et legalis Spoletanus
Civis Qui sit superstes Aqueductus
Vallecchie et Curticcioni a Venis
ipsarum Aquarum usque ad Civitatem
Spoleti. et per ipsam Civitatem cuius
officium duret uno Anno cum
salario .xv. libr. den. den. Et
talis superstes teneatur vinculo iuramenti
qualibet edomada ad minus semel
videre examinare et discutere dictos
Aqueductus et ipsos Actare et ma
nutenere ita quod Aqua tempore pluvie
non possit turbari vel torbidari
et nulla turpitudo vel putredo
possit immicti vel proici. Et similem
curam et sollicitudinem habeat de
fontibus platee fori platee Sancte
Marie. et eos teneatur facere
remundari et reparari quando fuit
opportunum. Et si eos in aliquam
partem invenerit devastatos fa
ciat ipsos reparari quam citius potest et
Aquam in eosdem remicti Ita quod
ex eis non exeat vel labatur. Et
teneatur denuptiare domino potestati
devastantes ipsos Aqueductus si
sciverit, et si nesciverit denup
tiet Villam vel castrum in qua vel
in quo fractus est vel devastatus est
vel illum iuxta cuius possessionem fuit vel
predictus devastatus. Et castrum
vel villa vel ille cuius possessionem fractus re
peritur vel incomoratus quod que vel
qui denuptiatus fuit teneatur reac
tare et remundare omnibus suis

suptibus et expensis. Et si castrum
vel villa fuit alicuius spalis. p. dns talis
castri vel ville teneatur ad pdca.
Et nichilominus tale castrum vel
villa vel dns cuius eet i. x. libr den
condepnetur. Et si dca Aqductus es
sent deuastati vel i gomorati alr
q defectu vel ope alicuius faciant ipe
supstes reactari expensis cois vel
expensis illor qui gduxerunt mo
lendina Cois, si ad pdca tenere
tur ex aliquo pacto i gdictione
deducto. Et pdca omnia et singu
la teneatur dcus supstes actende
re et obseruare vinculo pstiti
28. luri. et pena. x. libr den. De
electione secretor custodum
eligedor i Ciuit Spo. et i qlibz
villa comitatus ipius sup dapnis da
tis et qd facilius potitis seruetur
p ipis dapnis datis . :

Secreti custodes

Vide addit. B23.

Custodes. iiij. vel duo sz
qualitatem cuiuslibet ville comita
tus Spo. Eligantur i qualibet
villa. Sz si villa no hret. x. focu
lares eligatur vnus custos, et
potas teneatur et debeat. i. quinde
cim dies post itroitum sui of
ficij vinculo iuri et pena. l. libr
den, fieri facere Electioez dcor
custodum, quor custodum offi
cium sex mses tm duret. Et q

fuit i dco offo no possit ee i code
i. Annum. Et teneatur dci cu
stodes denuptiare et Accusare oes
dapn dantes i ipor villis i quibz
cuiqz rebus et possessioibus. i. octo di
es a die dapni dati coputados ad
x. libr den p quolibet et vinculo
iuri qd pstare teneatur de obser
uando pdca. Et Accusationi et
denuptiationi cuiuslibet talium custo
dum cum Iuramto denouo pstado
sup ipa stetur et credatur et habeat
pro plena et legitima pbatione
et habeant dimidiam partem bapni
Et qualibet edomada se pntent
semel cora offiale dapnor dator
pena. x. libr den. Et post factaz
denuptiam debeat talis custos ire
ad Cam cois et sibi denuptiare
simili modo dapnum dant. Et
quos denuptiauerit offiali dapno
r dator pena. x. libr den. Et
dcus Cam teneatur facere vnu
librum i quo sint scripte dicte
denuptie manu sui notarij, et mse
quolibet vadat dcus Cam. ad do
minos pores cum dicto, et p dnos
pore mictatur p notario dapnorum
dator et cum ipis fiat examinatio
talium denuptiationum et videa
tur quid factum est sup dcis de
nuptijs et ubi i veniretur notarius
negligens notificetur potati, et
nichilominus. scribatur p notarium

Reformatoum talis defectus ut
sindicatus tpre 9dapnetur. Notarius dapnoꝝ dat teneatur vi
nculo Iuramti et pena. xxv. libr
deñ. dare nom̃a custodum de Ciuit
et comitat Camerario Cois sa
die post electioem et ad similem
electionem et ad om̃ia supdc̃a te
neantur custodes Ciuit sb eadē
pena. Et Camerarius et nots
ipius teneantur pdicta omnia
et singula obsruare ad penam
xxv. libr deñ. p quolibet vincu
lo sacramti. Et si aliquis di
ctoꝝ custodum falso denuptia
uerit ea pena qua puniri debet
denuptiatus 9dapnet et expensas
omnes reficiat cuilibet accato. Et
potas teneatur et debeat mictẽ
familiam suam ad portas Ciuitis
Spoleti et ext ipam Ciuitez p vnu
miliare circumcirca Ciuitez pdcãz
saltim bis i qualibet edomada pro
dapnudantibus et fructus phibi
tos deferentibus ad scrutandũ
sb pena. xxv. libr deñ. In quibus
quotiens negligens 9dapnet et
hat dedc̃a familia medietatez
dapni qd soluerint quos iuenerit
dapnum dare et fructus vetitos
portare. Et relationi ipoꝝ cuilibz
cu Iurto. de nouo pstando credat
et talis relatio hat p plena et
legitima phatioe. Sit tam lia
tum cuilibet de possoe sua quos
voluit fruct colligere et deferre
cu bulla ptatis vl oi poꝝ ppli cu
Iurto. ipius Apportantis qd st de
possoe sua vl dni sui vl ipius
cui poss. laboret. Priores aute
ppli teneatur et debeat vin
culo Iur et pena dece libr
deñ. p quolibet. i. xv. dies post
apturam pntis Statuti eligẽ
.iiij. custodes secretos p qualibz
vayta hoies qui p laboritijs fa
ciendis vl p suis factis 9sueti
sint ire ext Ciuitez Spoleti. et
ppe ipam Ciuitez p vnu miliare
circum circa qui debeat et tene
atur denuptiare dapn dant in
poss. que sunt intra Ciuitez Spoleti
et ext ipam p vnum miliare
et medietatem dapni habeat
et credatur relationi eoꝝdem
Et eodem modo et forma dc̃i
tales custodes teneant denup
tiare dapn dantes et simili pe
ne sbiaceat si fuerit neglige
ntes et falso denuptiauerint
p vt sup de comitatensibus custo
dibus e expssum. Quibus aut
possit de dapnis datis accusare
siue i possoe sua vl alterius et
teneatur. s. secretum 7 credat
dc̃o Accatoris cu Iurto 7 vno teste
. de visu

No

29 De sindicis et procuratoribus eligendis per commune Spoleti qui pro relictis fratribus fratribus minoribus agere valeant .:~

Procuratores et sindici usque in quatuor quos voluerit Guardianus fratrum minorum de Spoleto . fiant et constituantur insolidum per dominos potestates et consilium populi infra octo dies postquam a dicto Guardiano fuerint requisiti ad petendum et exigendum omnia Iudicia relicta et legata debita conventui fratrum minorum et singulorum fratrum predicatorum de Spoleto . qui sunt et erunt in dicta Civitate pro tempore. Qui procuratores et sindici et quilibet ipsorum insolidum sint et esse intelligantur veri et legitimi sindici et procuratores dictorum conventuum et Capituli fratrum et cuilibet ipsorum sit licitum petere et exigere omnia et singula Iudicia relicta legata et debita dictis capitulo et conventui et fratribus relicta et relinquenda. Et habeantur et sint ad predicta et ista ipsi procuratores et sindici et quilibet ipsorum insolidum pro legitimis et pro personis legitimis agere et defendere possint in Iudicio et extra. Et potestas et quilibet positus ad ius reddendum possit et debeat ipsos sindicos et procuratores dictorum fratrum et conventus et cuilibet ipsorum tam in agendo petendo et defendendo quemadmodum si fuissent veri et legitimi sindici et procuratores illorum. Qui agere et convenire possint pro predictis iudicijs relictis et legatis ac debitis quemadmodum si essent alegatis. predictis non obstantibus aliqua exceptione que fieret in contrarium Set ipsa et ipsos obmissis et receptis predicti potestas et alij offitiales et quilibet ipsorum qui fuerint requisiti de facto et sine strepitu et figura Iudicij compellere teneatur in rebus et persona omnes et singulos a quibus dicta relicta Iudicia et legata et debita deberentur et qui tenentur et teneri dicerentur ad solutionem et satisfactionem omnium et singulorum predictorum virtute presentis Iuris et pena quingentarum librarum denariorum de ipso salario persoluenda. Et fiat ipse sindicus expense prout de Iure tenetur et debet.

30 De electione duorum bonorum hominum et unius notarij ad scribendum Introitus et Exitus Ecclesie Sancte Marie .:~

// Cassiz. i. i. Add. p.[15] c. 10.

Duo boni hoĩes maiores. I. Annoꝝ super opere Ecclie Sancte Marie Ecc Spoletane / et unus notꝭs pscribendo Introitꝰ oblationum que fieret ad adymagines dce Ecclie p Priores et ɔsilium ppli eligantꝰ ante finez officij coꝝ qui sut ĩ officio dã opis nuc ad pns. sub pena. xxv. libꝝ deñ p quolibet ipoꝝ poꝝ si ipam electi onem no faceret ut tenetꝰ. Et ipoꝝ officium duret uno Anno Et qui ad illud fuīt no possit ee ad idem. ĩ. tres Annos adie deposi tionis officij antedcã. Teneantꝰ aut pdci boni hões sollicitare et pcurare ad posse q deum opus copleatꝰ Et omẽs oblationes que fierent addcãs ymagines colligãtꝰ et reponatur ĩ pilone qui e ĩ dcã ecc. qui claudatꝰ duabus clauibus quaꝝ unam teneat unus excappellanis dce Ecclie. et aliam dã boni ho mines. Et ipas oblationes quoties videbitꝰ extrahat de dco pilone et ĩ utilitatem ɔuertat opis andicti Et singulis tribus mẽsibus de dcis Introitibus et expensis Camo dce Ecclie reddant roem. Saluo q xv. diebus ultimis ipoꝝ officij ni chil expendere possint de Introi tibus antedictis / s ipos Intrꝰ re adsignet fideliter successoribus eorudem Adpenam. xxv. libꝝ deñ p quolibet ĩponenda. Et q onã palia Illata et offerenda ĩ festo Sce Marie de Augto debeat ɔsruare et alicui no dare ñ ipa ɔcede. ostendenda ĩ dco facto cu alijs pa ramtis. Et finito coꝝ officio qui tuc eent ĩ officio pcuratus teneantꝰ reddere ratioem. Et quia qui ad bonus eligitꝰ copelli no debeat amercede. Gaudeant pdã boni hões et notarius ĩ munitatꝭ. v3. q no teneantꝰ ad aliquam custodiam Ciuitꝭ nec ho stilitatem accedere tpre antedco. Operarij ɔnotꝭs. no te neatꝰ ad anera plia.

31. De Electione Aduocati et Sindici Comunis Spoleti.

Ut cauẽ hres et questiones Cois ordine debito defendantꝰ et Ius Cois in aliquo no ledatꝰ. Teneatꝰ Potestas pmo mẽs sui Regiminis vinculo Iurti. et pena. C. libꝝ deñ Inɔsilio ppli Ciuitꝭ Spoleti facere unum bonum et legalem hoiem ĩ sindi cum et psindico Cois Spoleti. ad defendendũ et mouedum causas questiones et cois pdã. Et que dam bonum et sufficietem aduo catum / qui eidem sindico patro cinetur ĩ obus opportunis cu salario ĩ ɔsilio declando. Et dã aduoca tus et sindicus tam ĩ agendo q ĩ defendendo pdco salario ĩcausis

pauperum et miserabilium p. patro
cium debeant exibere.

32. De electione duorum hominum qui
sint quando fit mostra equitum
et equorum et peditum Civium et
forensium.

SVper mostra
equitum et equorum et peditum
Civium et forensium et aliis ad mo
stram spectant. Eligantur duo
boni homines populares per dominos Priores
populi et tempore et cum salario quod eis vide
bitur convenire.

33. Quod si prima electio non valuit
possit iterato fieri per electores
eosdem.

Si electio que
fieret per Electorem vel
electores alicuius offitialis in aliquo consi
lio Arengha vel alibi. Ex eo quod ele
ctus ad dictum officium ad quod
electus est eligi non valeret per illum
vel illos qui primo eligent alius
ydoneo eligatur. Saluo quod id quod
supradictum est de electione potestatum Ca
strorum et quorumcumque aliorum offitialium
quorum sindicatus tenetur electio iterato de
beret fieri per priores vel aliud consilium
electio predicta in sua remaneat roboris firmitate.

34. De modo eligendi notarios in
Castris.

Castrum aliquod
districtus Spoleti non eligat
aliquem notarium ad operandum aliquod
officium in dicto Castro aliunde quam de Ci
uitate et districtu Spoleti et si aliter
fieret non valeat et ipsius scriptu
ris fides nullatenus adhibeatur.
Qui vero elegerit et electus accep
tans in C. libr. den. pro quolibet et
vice qualibet condempnetur. Et ad dictam
penam puniat potestas ipsius Castri
eidem offitiali sic electo officium operari.
Et ad petitionem cuiuscumque notarii Ci
uitatis Spoleti possit et debeat
potestas dicti Castrum inquirere quod
contra faceret in predictas.

34. Quod nullus elector eligat patrem
filium vel nepotem vel aliquem
de sua familia

Elector alicuius
offitialis non eligat ad officium
ad quod aliquem habet eligere patrem
fratrem carnalem, filium vel nepotem
vel aliquem cum quo habitet, vel se ipsum
et si contra fecerit in XXV. libr. den. vi
ce qualibet. et ipsa talis electio non
valeat ipso iure. Et si officium
acceptaret electus, penam incurrat

supradicti. Saluo quod hec non intelligatur in electionibus potestatum Castrorum per consilium populi ut priores cum Capitaneos Artium faciend.

Quod Nullus in eodem tempore possit habere ultra unum officium cum salario

·36· Vltra unum officium eodem tempore cum pro salario pro Comune soluendo Ciuis aliquis Spoletanus non possit habere. Et si contrafecerit in xxv. libr. den. vice qualibet condempnetur. et electio que de tali fieret non valeat ullo iure. Et hec locum non habeat in hijs qui extrahuntur priores ut quattuor super propositis, ut de bulla nec in consiliarijs Consilij populi et Capitaneorum Artium. Qui possint ad hoc officium eligi et assumi non obstante quod aliquod officium habeat in com. et etiam ipsis Capitaneis Artium Consiliarijs populi. Quatuor super propositis et bulla possint ad alia officia eligi cum salario si tempore electionis aliud officium non haberet prohibitione facta prioribus quod ad alia non eligantur officia semper firma.

De electione Capitaneorum partis Guelfe.

·37· Postquam extracte fuerint omnes pallucte et cedule in quibus scripta sunt nomina Capitaneorum partis Guelfe prout iacet in Cofanecto dominorum priorum, proponatur de electione Capitaneorum in consilio populi Et quod tunc deliberabitur in dicto consilio de dicta electione habeat plenum robur. Possint autem dicti Capitanei qui sunt extracti et existent de dicto cofanecto ire quotiescumque voluerint et intrare ad dominum potestatem et priores populi et cum eis conferre de statu pacifico populari dicte Ciuitatis Et saltem semel in mense sollicitare et potestatem et suos officiales quod maleficia puniantur cum illa solicitate bonum que eis videbitur Et habeant quoddam sigillum cum quo possint quas voluerint litteras pro statu et conseruatione partis Guelfe trasmictere et sigillare et ipsum sigillum habeat unus ex capitaneis antedictis.

dominorum

Nota quod ubi cum puniatur seu puniri debeat sic absolute, potius intelligi est de facto ut dicitur. In. i. c. cum tu et filij. ex. de testi. allat. l. i. et ij. ff. de. obsequijs liber et. lxj. q. i. c. s. plenum.

·38· De Electione Notariorum causarum Ciuilium.

Ad Civiles causas
scribendas et alia consueta.
in Curia Potestatis, p sex mensibus inci
piendis i pncipio cuilibet potatis.
Eligantur septem Notarii Spo ni
i matricula notior scripti commo
et forma quibus Capitan colleg
ii notior et congregationi ipo ut
maiori parti placuit et videbit dum
modo qui electi ad dcum officiu exe
rceat p se ipos ad penam. xxv libr
den pqualibet et qualibet vice. Et
qui addcum officium fuit no pos
sit ee i eodem adie depositois
officii. i. duos Annos. Q Nu
llus qui no sit subiectus
Con Spo posit eligere ul eli
gi ad aliqd officiu i Con

39 Non subiectus
Coi Spoleti et qui in curia
Cois Spo civilr et crimialr no se
cstrinxerit eligi no possit ad aliqd
officium i Coi nec ipe ad aliquas
sortes ire psumat tpre alicui electiois
nec aliquem ut aliquod officiu eligere
Et qui ct forma pntes Statuti tales
no subiectum eliget i. l. libr den
cdapnet et electio ipa no valeat ipo
iure et electus atali no sbiecto si offm
ad quod fuit electus Acceptauit i simi
li pena cdapnet et excere no possit
officiu antedictum d. Et Potestas
teneat Inquirere de pdcis Et adpban
dum q aliquis no sit sbiect Coi Spo
ut q civilr et crimialr se i cuia dicti
Cois no cstringat sufficiat duor fide
dignor testium fame publice depo
sitio et habeat p plena i legitima
pbatione. Q qui fuit elect
ad aliquod offm i Civitatis
Spo debeat ipiu officium
p se psonaliter exercere.

40 Electus civis
ad aliquod officium i Civi
Spoleti et qui i postey eliget cn ipius
Industria electio psumit ee facta p
se ipum exceat et alti no cmitat et
siquis ctfecerit i xxv libr den cdap
net Et qui ptali sic electo ipum
officium exerceret eadem pena solue
teneat. Et ipor utq de tali officio
sit pvat Et aliquod officium. ifra
quinquenium eligi no valeat i Coe
nisi ee gravi Infirmitate detetus
quo cau si officium sit merit ad
quod fuit electus de csensu dnorum
por ut trium partium ex eis poss
it alteri cmitte vices suas p illo tm
tpre quo durat ifirmitas i no plus.
De Electione Custodis
Carceris.

41 Custos carceris
Cois p octo dies an tpris pnt
custodis, p dnos pores et csilium ppli

diğatur in quo ꝯsilio ꝑponatur de
custodia et cōcessione carceris et
de modo tenedoꝝ pdc̄is et ꝑut de
liberatum fuit ī dco ꝯsilio ita
executioī mandet᷑ ut vendi non
possit nec aliquo modo ꝯcedi. Et
qui fuit electus ad custodiam car
ceris sup̄dcam ydonee satisdare.

De Electionē quatuor bono rum hoīuz sup̄ reacquisiti one bonoꝝ Cōis.

.2. Tenean̄tur dn̄i
Priores vinculo iur̄ et
pena .xxv. libꝛ den̄. ꝑ qualibet digē
quatuor bonos et legales viros .ī.
.xv. dies post publicatioēm pn̄tis
Statuti qui p̄stito iuramto de fa
ciendo bona fide ipsum officium.
Possint teneat᷑ et debeat .ī. duos
mē̄s Inquirere Investigare et in
dagari ꝑ bonis possessionibus iuribꝫ
iurisdictionibus et pactis Castroꝝ
et Cōis. Et ea que Invenerint
occupata et deficer̄. ī. dcum tp̄us
dn̄is Prioribus et cōsilio ppli referat
et ꝯsignet. Et quicqd' tuc ī dicto
ꝯsilio de dc̄is bonis delibabitur
occupat᷑ executioī mandet᷑ ꝑ
dn̄m Potatem et alium offitialem

quelibet cui ī poneret᷑ et comicter
tur aliquid de p̄dcis sub pena .x.
libꝛ den̄. quotiens ꝯtfecerit in
aliquo p̄dcoꝝ.

De officio Bapnitorꝫ:

.43. Bapnditores
Cōis Spoleti sint tres
debeat ēē ad bnplacitum dn̄oꝝ
Prioꝝ ppli. vz. Vannictus Si
monicti Iohannicti. Angillus
Petruccipti beluerde. Iacciorus
Blonde. Massius Simonicti
Sinutie. Petrucciolus Vgolini.
Radzentius quondam de Ca
muro. Quoꝝ officium sit et
ēē debeat tale. vz. q' debeant
bapdire et bapdimeta facē et
subastatiōes. Et bapdire festiui
tates et mortuos quos bapdir̄ nō
debeat nisi ꝑmo facta fuit noti
ficatio de mortuo et ubi hitat.
Militi Potatis ad pena decem libr
den̄. Et omia et singula facere
que ad officium bapditoꝝ ptinet
et spectant. Et si recusauerint
facere ipi vł aliquis ipoꝝ q' spectat
ad ipoꝝ officium in .xl. sold den̄. vi

Additio. C. 91.

ee qualibet gdapnetur. Et qulibet
possit Accusare et cdatur sacra
meto Accatoris. Et dca pena p
quecumque offic exigi possit de facto
et sine strepitu et figura Iudi
cij. Et que facta sut et fient
i poster p eos valeat et teneat
velud p bapnditores legitimos
facta forent Possint aut citatões
et relationes facere et omia alia
que spectant ad officiu bapditor
Et qulibet bavulus Cois Spolti
facere et excere pot, et p veris
et legitimis bayulis hant. Et
nullus debeat ad mortuu acceder
n pmo fuit requisit appriquoib
dca defucti ad penam. C. sold' den
pquolibet et qualibet vice. Et
nullus ipoz possit ee peur tutor
vl curator vl sindicus alicui n
sindicus Cois Spo. ad eadem pe
nam, et si fuit no valeat n tene
at ipo Iure. Et q no possint
de aliquo gsilio ee n ad brevia
ire n aliqua electioem facere
sub pena pdicta et ipius electio
ipo Iure sit nulla. Et qulibet
ipoz ano quolibet p ipoz salaio
habeat z hre debeat a Coi Spo
viginti libr den. Quas Camerari
Cois Spo eisdem soluere teneat
et debeat vinculo psstiti Iuramti
hita z recepta pus Apodissa.
// Nullus aut ipoz bapditoz debe
at ire ad pntandum electioem alicu
i offic foresi qui p Coe Spoleti
ad aliquod officium vocaretur. Et q
ipi bapditores quolibet Anno i festo
Sce Marie de Augti habeat z hre
debeat a Coe Spo pquolibet ipoz
bapditoz p vno pare panoz cu
fodere. xxj. libr den. Quia gtitate
pores ppli Spoti dare faciant pdas
bapditoribus et cuilibet ipoz per
Camerariu Cois sine aliqua solu
tione gab vinculo psstiti Iuramti
recepta tam Apodissa Et de ipis
den habeat ipi bapditores et
qulibet ipoz emere si panos cum
fodere dequibus Induant bapdi
tores pdicti. Et pdi Vannictus
Angelillus. Petrucciolus z qulibet
ipoz possint Ire ext Civitatez et
districtum ad Civitas Cavallarias
et festivitates gncuiq voluint hita
tam licentia dnoz poz vl duaz
ptium ex eis. Et totum qd' lucra
ti fuerit sit coe ipoz triu Et
aliquis alius parte de ipo lucro
hre no possit. Et Interim du
vadut stant z redeunt pdi luccio
rus. Massius et mactiutius debeat
facere omia bapdimta gsilioz et
oia alia que eis iponeret p offia
les Cois Spoti vl aliqu ipoz ad pe
na. C. sold' pqlibet eodem.

·44· De Electione bayulorum
cois Spoleti et de hijs que
i eoz officio debeant exe
rcere.

Bayuli . xlviij sint rec
debeant i Ciuitate Spoleti / et os
qui modo sut bayuli firmi remane
ant i officio don fuint repbati vl
p pores ppli reuocati / qua reuocatio
nem z repbationem facere possint
p vt eis placuit Et si i qualibet vayta
no cent quatuor bayuli . Prior ipius
vayte eligat qui deficiut ita q nus
copleatur . Eligi aut no possint
vl aliquid qd ad bayulatus officium
ptinet exercere . Pilucha . Stepha
nus de Casali . Martella z Caractus .
Qui aut eligerent de nouo Iu
rent ad sca dei euangelia officiu
bayulatus legaliter exercere et relatio
nem veram facere Et obseruare
oia et singula q i hoc capo gtinet.
Et tam illi qui sut i officio q ta
les eligendi postq Iurauerit mo
pdco hant et sint veri bayuli cois
Spoleti don cent reuocati Teneant
aut dci bayuli et facere debeant
omes citatioes z pignerationes et oia
et singula ad bayulatus officium spe
ctantia et ptinentia . Et q facta
sut et fient p ipos valeat z teneat
Et gtationes quascuq i Ciuilib
causis et pmam i criminalibus
facere possint sine aliqua commissi
one et quolibet loco et quolibet die
etiam feriato aucte ptis Statu
ti et ipor et cuilibet cor relatoni
stetur et credatur tanq publicis
Instris / qua relatioem facere
teneantur i . etiam diem ad pena
C . sold den quotiens gt fecerint .
Et ad petitioem cuiuscq teneat
et debeat facere omes z singulas
Citatioes Requisitiones et pcepta
p vt vnicuiq ipor i ponerentur .
tam etiam i Ciuitate Spoleti q et
i districtu . Et siquis recusauit
alicui peteti facere ambassiataz
siue ambassiatas citatoes et alia
q spectat ad officiu bayulatus
puniant de facto sine strepitu
et figura Iudicij p qualibet vice
i . xx . sold den . Et detineat i car
ceribus Cois don Camerario cois sol
uerit dcam pena . Et quilibet offi
cialis cois Spoleti possit exigere
dcam penam ad petitioem cuilibet
oquerentis cuius dicto cu Iuramto
stetur q dcus baiulus ambassia
tam facere recusauit . Deferat
aut bayuli pdci Guglectas siue
birreta de pano rubeo cu armis
Cois Spoleti / cotinuo discoptas
p Ciuitatem et comitatum Spoleti ad pe
nam . xx . sold den p quolibet et
qualibet vice eis de facto p pote
statis militem auferenda . Et
pores ppli teneatur facere emi
et fi dca birreta ita q ipa hant
quolibet Anno i festo Sce Marie
de Augusto expensis Cois sub pena
decem libr den p quolibet dcor
por . Et si dca birreta dci bayuli

Citatioes p bay fi possint
sine gmissione .

no portaret quilibet eis possit resistere
sine pena et impune ad omnes ipsorum pigne
rationes et executiones. Quorum bayulo
rum nullus possit esse procurator vel
curator vel sindicus alicuius ville Et
si fuerit constitutus vel factus vel constitueretur
tur in posterum non valeat nec teneat
ipso iure Et condapnetur pro quolibet
et qualibet vice qua operatus fuerit pro
curationem tutoriam curam vel sin
dicatum in xxv. libr. den. Et tene
antur et debeant dicti bayuli habitare
in Civitate Spoleti et non debeant soluere
collectas si non fuerint extimati a C.
libr. supra usque in quantitatem Centum
libr. habeant in munitatem. Et habe
ant pro eorum salario et mercede. s.
pro citatione et relatione in Civitate et bur
gos Spoleti duos den. et si fuerint plu
res homines citati ad petitionem unius
debeat habere pro quolibet homine unum
den. Et si fuerit citatio extra
Civitatem pro quolibet miliare habeat et
habere debeat ad plus pro quolibet qua
tuor den. Et si fuerint plures
citati debeat habere ad plus unum
den. pro quolibet homine. Pro tenuta
vero Accipienda in Civitate Spoleti sex den.
Extra Civitate vero intra unum mi
liare. xii. den. Si vero ultra unum
miliare in duobus sold. arbitrio Iudi
cis. Pro pigneratione vero in Civitate duos
den. Extra vero Civitatem Iudicio Iudicis
pro longitudine itineris secundum laborem
et dummodo dictum Arbitrium se non
extendat nec extendere possit ul
tra quantitatem trium sold den. Pro
captione autem alicuius exbapditi vel hominis

pro quolibet capto duos sold. den. In omnibus
aliis ipsorum ambaxiatis et officiis rema
neat in providentia Iudicis qui ipsos
mictit et eius mandato dicta officia et
ambassiatas faciat et forma superius
declaratis. Si vero lucrerit prefactis compensationem
habeat a communi pro quolibet die duos sol.
Et prima citatio fiat semper et fieri debe — prima citatio fit expensis actoris.
at expensis actoris sive accusatoris — Nota quod secunda citatio debet fieri
in quacumque parte Iudicii. Secunda vero — expensis rei
et deinceps rei et accusati in prima cita
tione contumacis Et si bayulus pri — Bayulus recusans puniatur
mus recusaverit facere secundas cita — in xx sold.
tiones expensis contumacis puniatur in
xx sold. den. vice qualibet eidem de
facto auferendis per militem potestatis
ad petitionem cuilibet conquerentes. Et
eidem pene subiaceat si ultra dictum
pretium receperit et accusatori credatur
prestito Iuramento Et quilibet possit
eum accusare Quilibet autem ex dictis
bayulis deferat secum continuo unum
picconem de ferro ponderis quinque
libr. pro executione qualibet facienda
Et non audeat ad penam x. libr. den. — Nota quod bayuli non possunt accipere
deguastare cornices hostia vel fene — pro pignore Arma
stras nec pro pignere accipere arma — Equos
equos sellam, frenum pannos mu — Sellam
liebres vel delecto si alia pignera — Frenum
invenirentur nec intrare in aliquam Ca — Pannos mulieris
meram Et quod priores digant et — vel delecto.
digere debeant unum hominem de
circumstantibus et habitantibus iuxta
plateam fori qui Iuret observare
bona fide omnia pignera que sibi
assignabuntur per bayulum antedictos Que
dicti bayuli teneantur assignare ipsi

officiali eadem die qua ipsa acceperint vel
sequenti ad penam xx. sold. den.
pro quolibet eorundem contrafaciente
et pro quolibet pignere. Et ta
lis officialis teneatur soluere baiulo
de suo salario super dictis baiulis
vt supra est expressum et scribere
in libro cuius mandato fuerunt dicta
pignera et cuius sint et per quem baiulum
fuerunt accepta. Et qui restituet
dicta pignera debeat recipere salarium
quod ipsi baiulo soluit et viii den. pro se
ipso et quolibet pignere et duret
officium vno Anno et cetera.

·45· Quod Camerarius comunis non facia
at aliquam solutionem de aliqua
quantitate pecunie non retenta
gabella sex den. pro qualibet libra.

Non fiat aliqua
solutio alicuius pecunie quantita
tis per Camerarium comunis alicui Domino Ciui vel
forensi officiali stipendiario vel sin
gulari. p. n. pmo per ipsum Camerarium
sex den. per libram teneantur dicte quantitatis
soluende et in qualibet electione officiali
um et stipendiariorum hoc exprimatur
expresse ad hoc vt omnis tollatur contentio.
Et qui dictam electionem vel aliquam
apodissam scripserit non expresso quod re
tineatur dicta gabella in xxv libr. den.
vice qualibet condempnetur. Et camerarius qui
contra fecerit pene simili sit subiectus

et eidem Camerario ad suum dampnum et
Comunis vtile computetur ac si retinuisset
eadem. Saluo quod de salariis dominorum
priorum domini potestatis et capitanei seu Iud.
Appellationum nulla retineatur gabe
·46· lla. Quod domini priores populi pos
sint populum congregare et consi
liis proponere et quemlibet mittere
ad confines et quod quilibet habeat
supradictis.

Congregare
Capitaneum Artium artes et
Artifices Nobiles et populares Ciues
comitatenses et populum Ciuitatis Spoleti
vniuersaliter cum armis et sine possint
domini priores populi vbi et quando et quo et
quotiens eis videbitur. Et confinatos
quos et quot voluerint facere tam in
Ciuitate quam etiam extra faciant et facere
possint pro ipsorum libito voluntatis. Et
illi quos confinauerint licite debeant ad
confines et de ipsis non recedere sine
ipsorum licentia et voluntate. Et contra eos
qui essent inobedientes tam in hoc
casu quam aliis quibuscumque eorum mandatis
possint penas et multas imponere pro
vt eis videbitur et placebit. Et
dominus potestas ad petitionem dominorum priorum
teneatur exequi omnia que ipsi domini priores
in predictis duxerint ordinandum. Sub

34v

pena Mille libr. den. quotiens cōtra fecerit i pdās. Et possint dci dni priores
i quibuscumq3 csilijs pponere z delibare que velint p Coi absq3 lic alterius offialis z alijs dispoitoibus
Statut et ordin dcē Ciuit remanentibus semper saluis. Q dni
~~Priores possit pplum~~
47 Vltis. x. dieb3 officij poratus nō possit p ipos aliquid ordinari nisi forensi.

Vltimus decem

diebus officij cuiulibet prioratus nō possint ipi dni priores ordinari deliberari vl reformare vl ad csilium ponere vl poni facere aliquid qd' eet vl ee posset i fauorem vel comodum aut p̃iudicium alicui spetialis psone seu p̃t. ad penam. xxv. libr. den. p quolibet et qualibet vice. Et qd' pponeret vl delibaretur no valeat ipo iure. Et eadem pena cdāpnetur potas qui pponeret vl qui csuleret et notus qui scriberet vl legeret aliquid p̃dcōz. Saluo qd fa cere et ordinari possint apodissas p opibus et seruitijs cois tpre ipoz officij factis vsq3 i x. libr. den. et no vltra. De Inmunitate et p̃uilegijs dnoz poz pp. durā ipoz offiō z post.

.48. # Gaudeant dni

Priores ppli imunitat. et p̃uilegijs istis. vz. q tpre ipoz officij et ipo finito p sex mē possint ipi et quilibet ipoz p Ciuitatem z comitatum Spo. ipune omia Arma portare Et q toto tpre officij coz et sex mē. nō possit dns potas n aliquis suus offialis cōtra ipos vl aliquem ipoz p viam Inquisitiois de aliquo maliō delicto vl excessu pceder n p̃mo mallium de quo debet pcedi pbaret p famam publicam p quatuor vel plures testes fidedignos et ipoz Atte statur fiet copia illi cōtra que deberet pcedi et cpetes tmin ad opponend' cōtra testes et dicta assignetur eidem et i ipo tmino nil opponeret vl pbaret p quod derogaretur oppoitoibus et attestatioibus eorudem. Et si aliquis dcōz poz molestatus citatus vocatus vl Inquisitus fuit tpre sui officij et sex mē sequentium modo aliquo cxē curiam dni potatis vl alterius offialis Cois Spoleti occurxiœ sui officij defendatur et defendi debeat expensis cois et credatur dicto talis molestati citati vel Inquisiti et de eo quod dixerit se expendisse Et teneantur dni Priores populi et quatuor de bulla i. octo dies post qp adicto tali molestato z citato fuint requisiti delibar et ordinari q ipi tali molestato et iquisito de expensis quas fecerit satisfiat et

Nō q si eet forensis
i csilio an cōtra eet dr poris
nō pot z cōtra ipm pcedi.
vide i. li. nouissio ac.
329.

facere sibi Apodissam qua recepta
statim Cam cois absque aliqua rete
tione gabelle id qd' cotinet' i apo
dissa pdca soluat eidem qtalis
fuit citat' molestat' ut Inquisit'
occaxioe dci sui officij declaretur
p dno pores ppli et capitan artu
quor declaration ut maiori pte
ipor fi debeat ad bussulas et
palluctas detur plena fides et
idem Intelligat' et obsruet' p
omia i quibuscumque alijs officijs et
qsultoribus et Arenghatoribus sup
factis Cois si exinde recipent mo
lestiam siue damnum ext cutanz

Non qoffendes aliquem ex dcis poribus i post p annum a fine offij puniet' i quatruplo.

Ciuitates pdce. Et quicumque offende
ret aliquem ex dcis poribus dicto
vl facto durante ipor offio et
post p Annum a fin ipius officij
qputandum puniat' i quadruplum
eius pene et qtitatis qua puniri
debet secundum forma Statutor
si alium offendiss Et nichilominus tene
atur talis talis offens ire ad qfi
nia Arbitrio dnor por et si post
dca tpra vl quicumque aliquis dcor dnor
por vl quicumque alius offalis cosi
liarius vl Arenghator occaxioe r
ptestu officij quod hiusset i Con
vl eius qd' qsuluiss vl Arengass
dicto vl facto offenderet' ab aliquo
talis offendes pena quadrupli sibi
qdapnet' Et q aliquis ex pdcis
fuit offensus occaxioe alicui quod
huiss i con vl q qsuluiss vl Aren
ghasset i aliquo qsilio. stet declarati
oni fiende p ipos dnos pores ppli et
Capitan artuum i alio casu supius
est expssum. De modo tene
ndo de litteris Cois et
Spaliuz psonar p dnos
Priores ppli sigillandis.

49. Littere que tran
smicteret' p dnos pores
ppli p facto cois deliberet' p ipsos
vl duas partes ipor ad bussulas z
palluctas et an qp ponat' sigilluz
bulla dnor por i dcis lris appo
nat'. Et si lre cent transmicten
de p parte ipor dnor et cois in
fruitum alicui spalis psone di
rigeretur dno. pp. Cardinali seu
Regi post deliberationem ipor do
minor por mictant' ad qsilium
ppli. et i ipo qsilio sint saltem
XXXta. qsiliarij vltra num dnor
por et legi debeant et p maiorez
ptem ipor qsiliarior adpbari Et
camus n pmo sibi fiat fides p Can
cellarium Cois de tali delibatoe et
q sruata sit forma pdca ad pe
nam decem libr den no debeat
aliquas lras sigillare.

De Arbitrio nō Conce
dendo Alicui officiali.

Arbitrium nō
.90. cōcedat' alicui potati vt alt'i
Addat' ē capto 92 officiali forensi Ciuitatis Spō et si
cōcederet' nō valeat ipo iure Et
pcessus p ipum officialem fiendus
et facti vigore talis Arbitrij sint
nulli Et tam ppnens q̄ cōsules
vt Arenghans notarius scribens
seu legens aliquid sup dc̄o Arbitrio
cōcedendo priuati sint offīo ipo fc̄o
et i. C. libr denꝰ p quolibet et vice
qualibet cōdapnet' Et nō possit
aliquod arbitrium cōcedi alicui
ciui vt Ciuibus Spōtinis n̄ pplari vt
pplaribus et i Arengha i qua si
nt ad minus .V. populares Ciues
Ciuit's pdict.

Q potas et
quilibet alius offīalis au
diat benigne de se ipo et
suis officialibꝫ cōquerētes
et Appellātes ul' ptestātes
nō grauet.

.91. Quilibet offīalis
Ciuitatis Spōleti quoslibet se cō
querentes de se vt suis offīalibus
siue dicēt q offīalis nō faciat sibi
ius vt si alr facta ppnere voluit
Et quascūqꝫ ptestatiōes sibi aliquid
vt appellantes corram ipo et cos sup
appellatione citantes sua iura et
exceptiōes pducētes et hijs simi
les benigne audiat et ptractet et
ipum vt ipos ea occaxiōe vt alio
colore quesito nō molestet uel
i palatio detineat ad penam. qui
quaginta libr denꝰ p quolibet et quo
tiens cōtfecerit i aliquo de pdc̄is.

Q potas et alij Offīales
teneant' ire i Ambaxiates
eorꝫ expensis.

.92. Pro aliqua am
bassiata cōis Spōleti vt singula
rium psonarꝫ ipius nō Accedā potas
vt aliquid alius offīalis cōis pdicti
n̄ cū deliberatiōne dnorꝫ porꝫ et
cōsilij ppli vt duarꝫ ptium ex eis
Et tūc tm suis expensis teneatur
ire i ambassiatam pdc̄am et simili
mō eius suptibus et expensis tene
atur ire i caualcatas et exercituꝫ
faciendum p ipum Cōe Spōleti put
p dc̄um cōsilium fuit delibatum
ad penam . C. libr den. quoties cōt
fecerit i aliquo pdc̄orꝫ.

Q potati et alijs officia
libus salariūꝫ nō Addat'.

Non Addatur

93 salarium potati vt alicui alij
offali Cois Spoleti. Nec aliquid ali
cui ipor donari valeat vt concedi v
occaxione custodie vt officij sibi
cmissi et i poster cmictendi vel
agumeti offalium ꝛfamilie vel
alio quocuq3 quesito colore vlt id
qd exforma Statuti sit cocessum
Et qui cot pdca aliquid pponeret
vt Arenghâret scriberet seu legêt
ppntam i .C. libr deñ vice qualib3
cdapnet et qd i ctrarium fieret
no valeat ipo iure. Qd dñ potas
debeat reasignare libros
et Acta sui officij. ꝛ q' vlti
mo mñ sui Regis nõ ferat
absolutorias sniãs ñ testes
publicet mall3 nõ pbantes.

Libros et acta

94 dñi Potatis factos ꝛ facta
p suos offiales tpre sui officij p xv.
dies ante finem ipius officij tene
atur dns potas vinculo Iuramenti
et pena .C. libr deñ . i cõsilio ppli
reassignare vnacum Actis que huit
pcessoris eidem. Et vltimo mñ ip
sius officij no fiat aliqua absolu
tio de aliquo mallio vt excessu ñ
testes sup processu ipi mallij et
excessu receptos ꝛ eorꝫ attestatioꝫ

Vltio mñ offij no posse publicari testes

qui mallium ꝛ excessum sup quo fu
erint requisiti et recepti no pbent
publicet dco mñ ad penam .C. libr
deñ Et nichilo no valeat absolutio
vel publicatio que fieret set ipo Iur
sit nulla. Et dni pores ppli eli
gant vinculo Iur ꝛ pena libr deñ
deñ p quolibet i dco cõsilio quatuor
Cives populares Spoleti quo duo
sint notarij qui vnacum Assexore
dnor por examinet dcos libros
et ordinate pquirat si dca Acta
dni potatis sunt scdm formam
Statutor ordin ac tpre debito
actitata Et ea que no invenerit
legitie facta scribat i quodam
quaterno qui sindicatori dci dni
potatis et suor officialiu pma die
sindicatus eor adsignet et detur
Et scdm qd i dco quaterno est scri
ptum ita re examinanet dcus
sindicator defect i ipo quaterno
descriptos et vt iuris fuit potatem
et suos offiales delinquentes corri
gat ad solvendum penas quas
incurreret. vel i quibus debeant
cdepnari prodefectu quolibet
eorudem absq3 aliqua alia cdep
natioe vt processu de ipis defec
tibus facienda et solum suffi
ciat ad examinatioem dce pene
q p ipa acta defect appareat et
ipum defectum Iudicis potatis
allegationibus no defendat. Te
neantur dci Assexor et quatuor

bones sic electi i ipo consilio iurar
examinationem facere bona fide
et q de contingentibus aliquid
non obmictent.

·94· De observatione Statutorum
et ordinum Spoleti.

Officialis quilibet
Cois Spoleti teneatur et debe
at vinculo iuramenti et ad penam i Statu
to et ordinamento Cois Omnia et
singula Statuta ordinamenta pro
visiones facta et fienda legitime
i ipo Coi loquentia de ipsorum officio
inviolabiliter observare et ubi non
esset adiecta pena xxv libr sit
et habeatur expressa i qua vice qualibet
et pro quolibet capitulo contrafaciens con
dempnetur. Et i quolibet iuram
to veniat omnia Statuta predicta
ac si essent i eodem expressa.

·95· De Sindicatu potestatis et
aliorum officialium et hiis ad ipsam
materiam pertinentibus.

Quoniam di
gnum est quod quilibet villi
cationis sue rationem reddat
ac sue administrationis prout gessit
premium seu penam reportet promissum
et ordinatum est Statuto et lege
presenti Quod potestas Iudex appellatio
num et Assessor Civitatis Spoleti
cum suis Iudicibus sociis notariis
domicellis et familiaribus omnibus
Necnon dni Priores populi quatuor
super bulla Camerarius et notarius ipsius Cance
llarius et ceteri officiales qui secundum for
mam eorum electionis ut deliberatio
nis que fiet per dnos priores populi
essent sindicandi deposito ipsorum
officio teneantur stare et morari
i Civitate Spoleti ad sindicatum.
vz. dns potestas cum suis officialibus
et familiaribus. viij. diebus. Ca
pitaneus sive Iudex Appellationum
cum suis officialibus et familie
v. diebus. Assessor cum suis offi
cialibus et familiaribus. v. qu
que diebus. Priores. viij. diebus.
Quatuor de bulla Camerarius et notarius
ipsius et. iiij. diebus coram sindi
catoribus forensibus qui electi
fuerint per dnos priores et Capitaneum
Artium ad sindicandum dictos
omnes officiales. Prioribus dum
taxat exceptis. Quorum sindica
tor per Capitaneum Artium ut duas
partes ipsorum octo diebus ante de
positionem officii eorum dnorum priorum
eligatur. Et nullus predictorum

Nota quod potestas iudices q
p ipsius quod suis litiga
toris male iudicaverit
apte extit appellavit
tempore sindicatus possit
effectualiter conveniri.
i. l. v. novo. c. 294.

Nota quod octo diebus debet
stare ad sindicatum Capi
taneus v. diebus
Assessor v. diebus
priores octo diebus
Quatuor de bulla
Camerarius
Notarius et } iiij diebus
Cancellarius

offialium forensium possit ul de
beat de dca Cuitte discedere ante
sniam condepnationum vel absolu
tionum set eum ul pro eo feredam
p sindicatorem pdcum Et in ipo
sindicatu servetur ordo istius. vz. qd
sindicator pfatus gnalem Inqui
sitionem faciat contra pdcos offiales
et quelibet ipoz de omnibus et
singulis malegestis culpa vel
fraude commissis vel obmissis contra
Ius et Iustitiam Et ptr vel contra
forma alicuius capli Statuti dicti
Cois de omnibus quoque p eos vel
ipoz aliquem inlicite et p sordes
extortis vel receptis et qd non
habuerint puras manus recipi
endo aliquid de pecunia vel avere
dci Cois et singularium psonaz
contra forma alicuius capli Statutoz
sui ppij Iuramti. Et gnaliter
de omnibus alijs excessibus et delic
tis culpis et fraudibus quos et
quas ipi vel ipoz aliquis tpre
ipoz officij comisissent. Qua
Inquisitione formata pma die
sindicatus eoz faciat dcus sindi
cator pdcos offiales et quelibet
eoz. Et ipoz potatis Iudicis Ap
pellationum et Assexoris familiam
vniuersam Citari qd i continenti ea
die citationis coram eo debeant
psonalr comparere ad respondendum

Forma Inquisitionis

Citatio

et se excusandum ab Inquisitione
pdca. Qui offiales cum vniuersa eoz
familia qua tenuerint et tenere de
buerint p forma pntis Statuti et
electionis eoz ipa die Citationis
psonalr compareant coram sindicator
pdicto suis pariturj mandatis
et Inquisitioni singlr responderi
Qui aut comparere et respondere ne
glesserit i tmino Assignato p
confexo habeatur de omnibus et
singulis i dca Inquisitione conte
tis. Post vero comparitionem et
responsionem ipoz ad testium
examinationem et aliaz pbationum
receptionem pcedat Et ita se ha
beat diligenter qd die vltia dci
sindicatus dcos pcessus p sniam
condepnatoriam vel absolutoriam
expediat. Interim aut ante
sniam pdcam Inquisiti et quilibet
ipoz quotiens fuerint requisiti
ex parte sindicatoris pdci coram
eo debeant psonalr vt si eet
causis torture possint subici questi
oni Ita tm qd nullus eoz possit
torqueri nisi p baractarijs lucris
et extorsionibus Et tunc pcede
ntibus legitimis Inditijs et qui fu
erit contumax habeatur p confexo et
conuicto et tamqz legitime confexus
et conuictus possit et debeat condepna
ri Faciat quoque dcus sindicator
pma secunda et tertia die dicti

Quid si pp defensionis offialium i dcuz tm no potuerit eu absoluere vel condepnare. an post dcuz tm potuerint de pdictis cognoscere. uide in li. mon. nc. 373.

Bannum dz fieri tribus diebus

sindicatus adminus semel i die pub
et alta voce i publicis locis et consue
tis Civitatis Spoleti bandiri Et qui
cumque vult aliquid petere vel oppo
nere alicui officiali vel familiari de
cuius agitur sindicatu infra dictos dies
bapdimenti debeat Comparere co
ram sindicatore predicto cum sua peti
tione denuntiatione vel accusa. Et
quilibet qui diceret se iuste grava
tum a tali officiali vel eius familia
vel de suis bonis aliquid indebite
percepisset admictatur et super petitione
vel accusa procedatur secundum forma Sta
tutorum vel Iuris comunis ubi ipsa Statu
ta non loquerentur. Et possit et
teneatur sindicator prefatus in
quolibet casu dicti sindicatus procedere
de plano et sine strepitu et figura
Iudicij et omni tempore et quolibet
loco obmissis sollepnitatibus qua
libet et ordine Iuris comunis et etiam
Statutorum Et quibuslibet diebus
feriatis etiam ad honorem dei
et sanctorum. Quicumque autem voluerit pro
dictis officialibus vel ipsorum alicui de
bentibus vel debenti stare ad sin
dicatum octo diebus. i. quinque dies
sindicatus ipsorum. Et officialibus
debentibus vel debenti stare ad di
ctum sindicatum quinque diebus
vel ab inde infra terminum bapdime
nti aliquid petere vel opponere fa
ciat infra terminos supradictos alias

nullatenus audiatur. Et exhibita petitione
denuptiatione vel accusa in terminis prelibatis
tis possit demum super eis procedere
vet Iuris fuerit. Nullus quoque de Civitate
vel comitatu Spoleti ipsis officialibus in
eorum sindicatu auxilium consilium
exhibeat vel favorem Et non admi
ctatur ad testimonium contra talem
officialem vel officiales tempore quo sin
dicatur aliquis qui fuerit condepnatus
per talem effectualiter vel aliquis consan
guineus eiusdem usque in tertium gra
dum inclusive Nec aliquis suo tem
pore fuerit positus ad torturam Et
si admicteretur eius dictum et attesta
tio sit nulla et omni careat firmi
tate et secundum acta sententia proferatur
vet Iuris est. Et si ipsum contingat
ipsum sindicatorem aliquem condepn
are faciat statum per officiales Civitatis
Spoleti quos ad hoc eligere voluerint
quod talis condepnatio executioni mande
tur et ubi absolvat culpabilem
non reptum culpabilem eadem ab
solutio per Cameram Comunis residuum sala
rij sibi debiti persolvatur. Et quia
non decet quod talibus officialibus sin
dicandis Iniuria inferatur nullus
attentet verbo vel facto eisdem
officialibus vel eorum alteri Iniuriam
tempore sindicatus Et qui contrafecerit
in duplum eius quo alias veniret pu
niendus secundum formam Statutorum
condepnetur. Nullus autem officialis
forensis seu Civis sive alia singu
laris persona presumat minas

Diebus feriatis potest procedi

Nota qui non admictuntur ad probandum contra officiales

Nota contra iniuriantes officiales

vt alia verba ɔtumeliosa vt rogato
ria pferre alicui vt cōtra aliquē
accusantem vt denuptiatem et
petitioem volentem porrigere
ɔt offiales pdcos vt ipo4 aliquē
ꝙ ipo4 retrahat vt recipiat
petitioem vt accusam porrecta
vt ꝙ ipam nō porrigat vel
ꝙ Ius suum sup ipa nō psequa
tur. Contrafaciēs uō si mina
tus fuit vt verba ɔtumeliosa
dixeri i libr. L. den et si solū
rogauit i. x libr den vice qli
bet puniatur. Ipsi aut offiales
forenses et ipo4 quilibet tpre
quo stabut ad sandicatum
in dca Ciuitate Spoleti nō fa
cient aliquod ɔuiuium i ipsa
Ciuitate et comitatu alicui ciui
vt comitatensi. Nec aliquis d'
dcis Ciuibus et comitatensibus
alicui dco4 offialium aliquod
ɔuiuium facere vt cū ipis cō
medere vt ad domum suam du
cere vt sibi aliquid donare p
sumat ad penam. C. libr den
i quibus ɔtfaciens quilibet vice
qualibet ɔdapnetur. deniqz nu
llus Ciuis vt comitatēsis Spolet nus
aliquem offialem forensem as
societ sub pena. C. libr den cu
ilibet Magnati et potenti de
Ciuitate et comitatu pdcis et
xxv. libr4 cuilibet pplari. Debe
ant aut dci dni Priores pro
honore Cois Spoleti ipos offia
les facere associari p quos eis
videbitur ɔuenire. Et pdci
bandiant pma die sandicatꝰ
ipo4.

97. Qr Camerarius cois re
tineat tertiaz partez salarij
cuilibet offitiali forensi.

Tertiaz partez salarij cuilibet offialis
forensis vinculo Iuramti et pena
xxv libr den Camerarius Cois
teneatur et debeat retinere
donec fuit absolutus vt rationa
biliter ɔdepnatꝰ. Et ad dand
dictam tertiam partem alicui
offiali foresi costringi nō de
beat ab aliquo vt copelli. Et
qui ɔtfecerit i. C. libr den
vice qualibet ɔdapnetur.

98. De Mostra facienda p
offiales forenses.

38v

Mostram dns potestas Iudex Appellat Assexor dnoz poz et ipoz qui libet et quilibet alius offialis fo rensis Ciuitatis Spo face teneat et debeat bis i mes de omnibus z singulis coz offialibus familia ribus et equis quos tene debent tpre ipoz officij cora dnis pori bus ppli sive sex ex eis et quatuo de bullecta ul duobus ex eis. vz. potas i platea fori subtus logiaz filioz de Sansis ubi Iura reddu ntur et alij offiales i palatio ppli residentie ipoz dnoz poz Et ipam mostram totiens face quoties p dnos pores ppli madaret. Et notis reformationum scribat et scribere teneatur omnia Spectatia ad dcam mostram Et puntar et signar omes offiales familiares et equos qui ad mostram et obstensi onem pdcam no aliter Intessent. Et si aliquis Iudex vel Sotius potas abeet et dicte mostre psonalr no Intesset soluat potas p quolibet libr. l. et vice qualibet et pquolibz notario et qualibet vice. xxv. libr. den. et pquolibet alio offiali fa miliar et equo. x. libr den et qua libet vice Et eamdem penam icurrant alij offiales pquolibet ipoz notioz familiarum et equoz vt sup de offialibus fa miliaribus equis dni potatis est expssum. Et si pcipales offiales essent tpre dce mostre absentes

Nō q si Iudex ul Sotius miles no adesset tpre mostre punitur potestas

ipi vl aliquis ipoz i. C. libr den pro quolibet et vice qualibet gdapnetur Et omes defect offialium famu loz et equoz quos ivenerit i dca mostra et ipoz abntia teneatur z debeat dcus Cancellarius vinculo Iur. et pena xxv. libr den statiz scribere ea die ul sequeti i Consi lio ppli Quod dni Priores ppli te neant ad dcam penam facere cogregari legat ipos defect expo nendo qui fuerint abntes z quot de offialibus famulis z equis pre dcis Et talis lectura facta i dco gsilio habeat plegitia gdepnator fca offialium pdcoz Et camerari tenatur vinculo pstiti Iuramti z pena. xxv libr den. qtitates vel qtitatem pene quas dci offiales et ipoz quilibet icurrerent ex defe ctu mostre pdce ponere ad Intro tum cois pdci et ad exitum offi cialibus andictis et i ipoz salario gputare. Et si i faciedo dcam mostram fi p quoscuqz offiales qui ipam facere teneantur dci dni Priores et Cancellarius fue rint negligetes i xxv libr den. vice qualibet gdapnetur.

Cancellar tenet legere defectus exponedo.

Nō negligetia poz i mostratiu adpoz

·99· Q Nullus offialis Ciuitatis Spo forensis tpre durate sui officij sindicetur :~

Vide s. 60. c. 20

Sindicari no possit nec debeat aliquis offi tialis ul forensis nec Civis Civitat Spoleti eius offitio durante. Si aut de co tempore sindicaretur no valeat ipo iure. Et offitialis qui se pmicteret et pete ret sindicari ultra formam pntis statuti i. C. libr den vice qualibz codapnetur. Et quicuqz pponeret gsuleret ut arengharet pportam scriberet ut legeret i gtrium p dictor similem pena solvat etc.

60. De modo z forma tenenda p potatez Civitatis Spoleti i festo Beate Marie de Augusto.

Octo diebus ante festum Bte Marie virginis gloriose de mense Augusti potestas qui p tpre fuit teneatur et debeat consilium ppli facere ggre gari. In quo pponat de modo et ordine tenendo p honore festi pre dicti. Et quicqd deliberabitur i dco gsilio faciat ipe potas executioni mandari. Et faciat pconizari bi nis tubis p loca pu. z gsueta Civitatis pdicte i die sabbati dcum festum et ipius vigiliam pcedentis. Priores Civitatis et comitatus Spoleti debeant ipum festum Bte Marie honorare ac sollepniter venerari et venire i vigilia dci festi et luminaria ppriis manibus apportare. Du tamen nullus possit hre dupplerium pon deris cere ultra duas libr. Et ante dcum festum p xij dies faciat re quiri p tras villas et castra cois Spoleti i quibus tris peparatur ho minibus dcar villar qr omes decem foculares debeant hre unu dupplerium ad min duar libr cere et si minoris nui fuit seu eet vi lla pdicta Nichilominus teneatur dcum dupplerium hre. Et debeat cum dictis dupplerijs ante cople torium diey vigilie ee i Civitate Spoleti. et dca duppleria accede et accensa portare dicto sero ut extitit hacten gsuetum. Et que libet Ars dce Civitatis cu Artificib suis luminarijs et dupplerijs sequa tur dnm potatem Iudicem Appe llationum. Priores ppli. Capitan Artium eorudem. Nullus aut offitialis terigena ut forensis dup plerium aliquod ad penam. x. libr den p quolibet habere valeat a Comuni. — Consuetudo e ignim(?).

61. De modo z forma tenendis p dnos priores ppli de victu alibus vendendis.

PROPONANT dñi Priores ppli quolibz mse in Consilio ppli de modo et forma tenenda vt panis vinum ꝛ Carnes et alia victualia iusto ptio vendantur Et quicqd fuit sup pdictis in dicto ꝯsilio deliberatum execu tioni mandet. Si aut dñi Priores fuint negligentes vl aliquis ipoꝝ puniat p quolibet et vice qualibet i decem libr deñ.

. 62 . De partitis mictendis ad Bussulas ꝛ palluctas . : ~

OMNIA pătita mictenda i quibuscūqz Consilys vl Arenghis et quicqd i ipis vl ipoꝝ aliquo debet deliberari mictant et deliberent ad bussulas et pallucta. Et quilibet teneat mictere manus i ambabus bussolis vz in qualibet bussula vnam manum. Et potas vicari ecclie vl eius iudex vl alius offialis Coĩ si Regat an qp mictat ad partitum ꝛ vulgari sermone dicat talis ꝯsultor ipsum nomando dixit et ꝯsuluit sic exp̄mendo i sba dictum eius Cuicūqz aut placet dictū suū mictat i bussulam albam del sic. Et qui vellet ꝯtrium mictat i bussulam rubeam del non. Et quilibet ꝯsiliarius mictat vnam palluctam i bussulam que sibi placuit. Qui aut partitū alr mictet in Centum libr deñ vice qualibet ꝯdapnet. Et quod i dco ꝯsilio vl Arengha deliberaret non valeat ñ teneat set sit Irritum et Inane Et qui nō micteret ambas manus i bussula vl vltra vnam palluctam i ipis vl aliqua ipaꝝ i decem libr deñ vice qualibet puniatur.

63. Qḋ oĩa fortellitia Custodiantur p populares et nō p exbāditos ꝛ ꝯdepnatos cois Spoleti . : ~

FORTELLITIA et Rocche que p Coẽ Spo custodiuntur et custodiri debent i posteꝝ Custodiant p populales tm Ciuits ꝑstate. Et aliqu exbandito vl ꝯdepnato Cois Spoleti vl alij q̄ populari i ipoꝝ custodia vl alicui eoꝝ ꝯmicti nō valeat vllo modo. Qui aut aliquē exbanditum vl ꝯdepnatū vl alium q̄ popularem elegerit vocauerit vl nomauerit ad custodiam supdcaꝝ Et talis sic electus vocatus ꝛ nomat acceptas dcam custodiam i . C . libr deñ p quolibet ꝛ vice qualibet ꝯdapnetur. Quicūqz nō popularis electus

. 1o . do .

64

fiut ad custodiam supdcam teneatur
ydonee satisdare de reassignando fortili
tium sive Roccham cuius sibi custo
dia gmicteretur liberum et liberam cois
Spoleti. Et qd adca custodia no di
scedat absqz licentia dnoz priorz
obtenta p ipos vl duas partes ipoz
ad bussulas et pallucttas. Et teneatur
dcus Custos et Castellanus tene et
hre toto tpre quo durabit dicta
custodia omes et singulos sergetes
quos tene debet sm forma sue elec
tionis Et dni Priores ppli tenean
tur vinculo iur et pena dece libr d
p quolibet mictere aliqua providaz
et discretam psonam ad faciendu
fi mostram de dcis castellanis et
sergetibus Qui vinculo iur tene
antur pntare quos Inuenerit
ab ee adca mostra ta castellanu
qm sergentes et pvt Inuenerit
statim postqm reduxerit dnis Pri
oribus itimare Et si dictus castellan
no erit ibi reptus soluat pqualz
vice decem libr den que pena ex
coputari debeat de suo salario Et
tam dni Priores qm quatuor de
bullecta an qm deberet apodissam sa
larij dci castellani exquirat quot hr
puctaturas Et nullus possit hre
vltra duos mss custodiam alicuius
fortillitij sive Roccke.

64. De Nundinis faciendis in Civitate Spoleti.

I

Nundine cuz ex eis Coi Spoleti honor resultet et vtile hoibus sequatur
comodum fiant quolibet Anno in
Civitate Spoleti Et dni priores ppli qui
erut de mss Aplis et maij pxe sequ
uturis vinculo pstiti iur et ad pena
quiquagita libr den teneantur et de
beant i pncipio coz officij facere
ggregari osilium ppli et i ipo ppone
de ipis nundinis faciendis. De modo
et ordine tenendo i dcis nudinis
faciendis Et vt ipe pueniat adno
titiam puincialium et de expensis
que sint p Coe fiende p pncipiar
ipaz nundinaz et vt venietes ad
ipas nundinas habeat et recipiat
opportuna i posteruz de bono i melius
augeatur. Et quicqd i dco osilio
delibabitur et ordinabitur Ipsi dni
pores et coz successores et qui e
runt i officio tpre ipaz nundina
rum ad dictam penam faciant
executioni mandare. Notarius
no reformationu sive cancellarius
Cois Spoleti qui erit de mss Apri
lis predicti vinculo pstiti Iura
menti et pena quiquagita libr
hoc capitulum legat i vulgari
sermone dnis poribus andcis et q
hic ptinetur obseruent et eisdem et
cuilibet coz protestetur.

64. Qd Artes in bono Statu ser
ventur.

Artes et artifices

Civitatis s[upradic]te Potestas Iudex appel
lationum dni Priores ppli et cete
ri offiales ta forensi qz Cives
Civitatis pdicte i eor bono statu
manuteneant et ostruet Et ca
pitan Artium quotiens ab
eis fuerint requisiti p bono sta
tu Artium pdictar pstent
auxilium osilium et favorez.

.66. Qd omnes populares Cives
faciant Artem.:~

Quoniam otio
sitas et voluptas arma sut
hostis antiqui admissas aias ca
piendas Et p artium et artifi
cum exercitum Civitas recipiat
emolumetum Statuerut et ordi
naverut Qd oms et singuli s[upra]p[osi]ti
Cives qui de stirpe Nobilium no
existut teneant et debeat arte
vl mercantiam aliquam p ut
eis magis ovenit exercere Et
qui hoc no fecerit suspition no
careat et officiu no hat i Coi.

Nō. q nō e Artifex no pot hr offm i Coi.

.67. De Iuramento Salutie prestan
do per homines comitat.:~

Sindici cuilibz
ville debeat et teneatur
ad penam quiquagita libr den
infra quidecim dies post aptura
pntis Statuti adunantia facere
gnalem hoium sue ville a xij.
Annis sup et a lxx[ta] Annis ifra
et ab omibus Iuramtum salutie
eligat hac forma. vz. Ego iuro
ad scta dei evanglia tactis copora
liter no iferre n facer aliquod
dapnum i possonibus et fructib
quibuscuqz alicui p. Civis vl
comitatinis Eccle vl secularis
appesate vl dolo Et illos quos
sciuero dapm dare i possonibs
et fructibus andictis sindico i
et vallarijs dce ville vl ipoz
altero itimabo infra secundaz
diem postqz ipoz dapm dare
sciuero vl videbo vt aut pdca
effectui mandentur dni priores
ppli qui erut tpre pntis Statu
ti teneantur et debeat vinculo
Iuramti et pena xxv libr den
pro qualibet mictere ifra xv.
dies pro omibus i singulis
sindicis villar comitat s[upra]p[osi]ti
et eis et cuilibet q pdicta et
ipoz quodlibet observent noti
ficent atqz madent Et simili
forma et modo mictant pro
Capitan laborator Civitatis pdce

Fhi Add...

Vid' ...

Qui capitanei faciant et facere
teneantur ggregare laboratores
dce Civitatis ac eor laboratpr qualibet
Iuret vt supius gtinet. Saluo q
damna que gmicti videbût notto
damnor dato denuptiare debeat
et referre z eor denuptijs cum
Iur^to de nouo pstando detur ple
na fides. Qui aut recusaret
pstare Iuramtum pdcum i xxv.
libr den. vice qualibet gdapnet.

Q Nulla Condepnatio cassetur ul exbāditus quis rebapniatur Nisi Facta solut Camerario ::

68. Condepnatio
aliqua no possit excōputari
cancellari cassari ul aditrorium
Cois poni vl micti nec possit ali
quis rebandiri ī ppetuum nisi
facta fuit pma solutio mera ve
ra et pura ī pecūia nūata Cam cois
Spo^ti totius qtitatis pecune que per
ipum gdepnatum soluenda veni
ret ī Coi Et etiam accatori vel
denuptiatori secreto cui^q partem
recipiat Cam Et p ipum tali accu
satori vl denuptiatori itegre
psoluatur recepta fide ab officiali

Vid' pmo c. 84.
2 li. d'pen lud et
ad ludu taxillor et q. Postea vide i c. 74. 4. li.

qui Smiam tulit qui sit accator et
denuptiator cui ipa pars debeatur
vbi pecuniaria ect cōdepnatio vel
n facta exequutioe ī p. vl membro
et frustigatioe pvt ī ipa accatois
Smia gtinet Et si cotra pdcam
forma fiet aliquid no valeat n
teneat ipo Iure Et ppones delibe
rans gsulens Arenghans Notas
ppoitaz scribens vl legens z ipor
qualibet ī gruum pdcor ī. C. libr
den gdapnet. et ppetuo sit īfamis
et officium hre nō possit aliquod
in Coi.

De Pace fienda Inter discordes ::

69. Bone rei et
amene paci dare gsultz
subsidium et Remuneratiois ete
rne decernit pmium. Nam ilata
gente et gloria est Regni ī dimi
nutioe gtentio pncipis Ideo pfa
ti dni Statutarij Affectantes itrin
secus pacem colere cū p ipam Ciui
tas Amplietur et p discordiam
gterat Xpi Beate Marie vir
ginis matris eius noībus z ipor
suffragijs ī vocatis sine quibus
nec qui plantant n qui Rigant

L

aliquid opantur Statuerut et ordi
nauerut Qd teneant et debeant
dni Priores ppli qui erut ptpre
apture pntis Statuti quiqz dieb
post publicatioem pntis Statuti.
Quatuor bonos hoies vinculo
Iur. et pena xxv libr den ~~tenea~~
~~tur et debeat~~ Requiri facere
et coram se psonalr cparere et
ab eis et ipor quolibet exigat
Iuramtum q fideliter et sollicite
pquirent et idagabunt omes
et singulas Inimicitias discord
ias et scandala pub vl occulta
que eent iter aliquos Ciues
Spo^nos et etiam comitatens Nobi
les et populares dequibus pax no
eet facta Et pro firmitate ipi
eet it ipos pacisentes vl paci
sci debentes Coniugium ~~cuiugium~~
aliquod vl affinitas cbenda Quo
Iuramto pstito teneant pdicti et
quilibet ipor vinculo dci pstiti Iu
ramenti et pena v. libr den pquo
libet i viginti dies imediate se
quentes pquirere idagare et ive
stigare cu cautela et sollicitudie
qua decet dedcis Inimicitijs Inimici
is discordijs et scandalis et que
parentele eent pfirmitate pacis
tam facte q fiende cbende
et dedotibus et alijs adiacetibus
et ptinetibus ad pdicta et antela
psuz tmini ~~supdci~~ xx dieru pre
dictor i scriptis reducat omia
supdca et ipi dno potati sic in

scriptis redacta debeant assignare.
Potestas aut qui de grege sibi
comisso no solum hoibus sz deo e
redditur idistricto examine ra
tionem postqz scripta pdicta per
ceperit pvt et sic i ipis ivenerit
declaratum seu p dcos bonos ho
mines declararet i posteru Cogat
remedijs omibus opportunis rea
liter et psonalr sumarie et de facto
oms et singulos qui p pace vna
vl pluribus fienda ac parentelis c
bendis sibi erut assignati p ipos
hoies supdcos ad faciendum ipas
paces et parentelas pdcas effectuali
ter cbendas cu omibus et singulis
Capitulis Clausulis obligationib
dotium pmixionibus penar adiec
tionibus Iuramtis et alijs necessa
rijs et opportunis expediendis in
pdcis Et quos ivenerit i obedie
ntes et resistentes eidem nolentes
ipius pare mandatis factis dedca
pace seu parentela coplendis po
ssit et sibi liceat icippare carcerare
domos et eor bona deguastare. Mu
ltare punire cdepnare de iure et
de facto sumarie et deplano sine
strepitu et figura Iudicij alte et
basse pvt sibi placebit Et de his
is que fecerit i pdcis no possit n
debeat sindicari barattarijs extor
sionibus et lucris illicitis du taxat
exceptis Et teneant dni Pri
ores ppli Capitan Artium et qui
ncqz alij offiales cois Spo. Eidem
dno potati ad pdca opanda dare

consilium auxilium et fauorem q̃
tiens ab ipso fuerint requisiti vincu
lo Iuramenti et pena Quingenta
libr. den. pro quolibet qui gtrafe
cerit ĩ p̃dcis. Et si dñs potas
fuit negligens ĩ faciendo fieri
paces vl parentelas p̃dictas vel
ipa℞ aliquam p vt erit eidem
assignate pena Quingeta℞ libr
den. quotiens gtfecerit seu noiut
ĩcurrisse :·

·70· De Remissionibꝫ faciendis p Ciues ꝛ comitatenses Spoletan̄ bono℞ mobiliuꝫ subtracto℞

Ut animarũ
onictur periculis ꝛ scan
dala corporis que expectata pue
niut occurratur. Dñi Priores
ppli sumope nitantur q ĩ quali
bet cappella et ecc̃ parocchiali Ci
uitatis Spoleti. et comitat et distri
ctus eiusdem / hoies ꝛ mulieres con
gregentur et omibus modis non
tam cohactis quibus eis videbitur
p Religiosos viros quos ad hoc ipi
dñi pores hrẽ. volunt Qui sic
dum erut ggreanti moneat et
salubriter inducant q Iniurie
offense ad ĩvicem facte et bona mo

bilia eis et cuilibet ipo℞ tp̃e guer
rarum subtracta et deguastata
et depopulata liberalr̃ remictat
vt eadem mesura qua messi fue
rimus nr̃is pximis ꝛ vicinis
adeo omni largitor remetia
tur et nobis ·:~

71 Qualiter Represalie Concedantur ·:~ ·71·

Repꝰhensaliaꝛ
concessio tam diuino℞
q humano℞ iuri gria no fiat
nisi modo et ordine istis. vz.
q si aliquis Spoletanus extra
teritorium Spoletanuꝫ ĩ aliaud
coitatis ul' dñi teritorio siue
fortia fuit captus seu derob
tus aliquibus suis rebus talis
captus ul derobatus ĩ tali loco
ul teritorio se receptet nec
talem captum et derobatum
liber relapsare seu restituere
uelit eadem res acceptas. Ta
lis coitas siue dñs ex parte
Cois Spoleti bis requiratur
et Interpelletur p Ambaxiato
res vl' lr̃as ipsius Cois Spolti

Nõ p repsalie nõ possit pcedi sine licẽtia spali. rectoris puincie p ut pꝫ ĩ gstitutiõe xxj · 4 · libri ·

Citatio

42v

p notarium Reformationu Comis
predicti registrand et concedend
omnibus ipsius petentis sumptib
et expensis qui certum tm compe
tetem faciat predictum relapsari
et derobato restitui res acceptas
Quibus terminis elapsis si talis
comitas vel dns fuerit negliges
circa talis capti vel derobati In
depnitatem vel circa eam oppor
tunis remedijs pvidere. Tunc
possint dni Priores populi
cum deliberatione quatuor de
pponitis pponere in consilio ppli
de ipsis repsalijs concedendis
vel non contra ipam comitatem vel
dnm et psonam dci territorij
vel districtus. Et quicquid in dco
consilio fuerit obtemptum p duas
partes ibidem presentium et
presentes debeant esse consilij due
partes habeat firmitatem
Et potestas teneatur quoties fuerit
requisitus illud exequi in favore
illius cui rephensalie sunt conce
sse quod erit in dco consilio ppli de
liberatum et ordinatum. Et qui
libet quibus dce rephensalie sunt
concesse possint quos voluerint quera
re et secum ducere ad capiendum
dcos tales contra quos rephensalie sunt
concesse in avere et psona et tamen
ipe et qui eos sotiaverint ad capi
endum predcos penam aliquam non
Incurrant aliter dce rephensalie con
cedi non possint. Et si concederetur
non valeant nec teneat ipso Iure Et
nichilominus qui eis fuerit usus forma non
servata predca in Centum libr den
vice qualibet condempnetur. Hoc
tn Intellecto quod in nullo casu quis
uti possit aliquibus rephensalijs
extra Civitatem Spoleti et comita
tum eiusdem Qui non voluerit
uti rephensalijs iam concessis
Compareat coram dnis prioribus
ppli et eis obstendat omnia
sua Iura quibus examinatis
si videbitur dnis prioribus cum
eo consilio quod habere voluerint quod
Iuridice sint concesse eas appro
bent et affirment et ad petitionem
uti volentis dcas rephensalias
et ipius expensis requiratur
communitas vel spalis psona contra
quam dce rephensalie sunt concesse
quod infra terminum .xv. dierum post con
cessionem ipsarum satisfaciat de
omnibus pro quibus eidem dce
rephensalie sunt concesse Et p
notarium reformationum hec
littere Registrentur. Et elapso
dco termino litterarum si sibi non
erit Iuridice satisfactum uti va
leat dcis rephensalijs non aliter.
Quicquid autem occasione dcarum
Rephensaliarum perceperit infra decem
dies postquam illud perceperit p no
tarium reformationum scribi
faciat et signari ad hoc ut ul
tra non habeat quam sibi concessum

extiterit Q si pdca no suua
uerit i duplum eius quod pet
perit odapnetur Et eodem mo
et forma concedi possint ipe
repbensalie tam de Ciuitate
qi de comitatu et districtus qui
bt aliquem debitorem quem
no possit ouenire i Ciuit Spoleti
si sibi i foro talis debitoris Jus
et Justitiam negaretur Q
.72. florent i moneta q i Ciuit. ex
pediunt expedi debeat p districtu
et q quilibz teneatur ipaz recipe
p pto recip Cam cons Spolti.

Florenus et
moneta que expenduntur
in Ciuitate Spo expendi debeat
p comitatum et districtum et
ab omnibus recipiatur p illa qti
tate p qua recipit ipuz Came
rarium Cois Et siquis otra
recusaret pdca vl aliquod p
dictor i. C. sold den uice qua
libet odapnetur Et quilibet
possit accusare delinquetes et
habeat medietatem bapni et
credatur sibi cu vno teste de
visu / et potas quolibet mese fa
ciat pdca bapniri . z c .!~

.73. De partiserijs z eor offio .!~

Partiserios pote
stas Ciuitatis Spoleti pmo ms
sui regiminis coram se faciat
ouocari et Jurare q officiuz ipor
opabuntur legaliter z bona fide
Et ad equentur ptice i quibz
a quolibet capite Anulus ferreus
imictatur Et omnia nomina
ipor partiserior p notis Cam
describantur et semp sint
penes ipsum Cam. / Possint
aut dca ptiserij et quilibet ipo
rum cognoscere z tminare q
stiones Confinium tminor
fossator Cursuum Aquarum
Arbor muror Stillicidior do
mor et oium alior que ad pu
cem de plano sine strepitu et
figura Judicij. Et iponere pe
nas z bapna usqz i. C. sold. au
ferendis p ipsos z p ipum vl
p aliquem ipsor officialem
Cois Spoleti et ad Cam Cois
sine odepnatione aliqua faciat
deuenire si no fuit eor man
datis debite obeditum Et si
omiserit fraudem i ipsor
officio i xxv libr den p quoli
bet et vice qualibet odepne
tur / Et de questionibz que
veniunt coram ipis debeant
hre tres den p libr extime rei
de qua eet questio Tres alij
den debeatur Coi Spoleti p matico

Vidas i Addict. c. 93.

43v

no et ipsorum labore. Si in unum mi
liare vel infra duo ad plus mesu
raverit proquolibet modiolo de
beant habere a decem infra. duode
cim den. aqualibet parte. Si non
fuerint. x. modioli debeat habere
quinque sold. aqualibet parte. A.
x. non modiolis. s. debeat habere
octo denarios pro quolibet modiolo
aqualibet parte ita quod dictum sala
rium non transcendat quatra
ginta sold. den. Si non fuerit
ad mensurand. ultra duo miliaria
habeat pro viatico suo. xxx.ta dena
rios aqualibet parte. pro mensura
non quatuor den. pro quolibet mo
diolo aqualibet parte litiganti
um. Et quilibet partiserius ad
petitionem et requisitionem cuilibet
petentis ire debeat et exercere
quod ad suum officium pertinet
et spectat. Et si recusaverit Ire
vel acceperit ultra quam debuit in. x.
sold. den. vice qualibet puniatur
Auferendis sibi de facto per
quoscumque officiales dominii potestatis
Et credatur Sacramento dictis
ipsum partiserium recusasse
vel ultra debitum aliquid re
cepisse cum dicto unius testis
et bandi dimidiam habeat
Accusator

·74· De Capudicijs in Civitate et

comitatu renovandis

Capudiciane reno
ventur adminus semel
in Anno Et milites potatis vel
alter ipsorum Cui per dominos pores
populi committentur primo mense
ipsorum renovari Capudiceas
hominum Civitatis et comitatus
Spoleti a xviij Annis supra usque
in. lx.ta et xviij. an infra et. xv
Ann. supra nullus possit nec debe
at gravari etiam si in libro ca
pudiciarum appareret scriptus
Et ad probandum quod quis sit
sexaginarius eius sufficiat
Juramentum si ipsi militi quod sit
eius etatis aspectu corporis vide
atur Et hoc locum habeat in
sexaginarijs et abinde supra
quorum filij filius in capudecijs re
piuntur al. in capudecijs descri
batur. De Ambaxiatoribus

·74· in servitium communis trasmittendis.

Ambassiatores
qui pro tempore in servitium
Communis vel alterius singularis
persone per dominos pores populi et
per parte quo mini trasmictetur

44 c

habeant p quolibet die z quolibet
equo quos duxerit .xx. sold' d.
Et ducere no possit ipsoruz
aliquis vltra tres equos. Et
si maius salarium videretur
dnis porībus ppli psoluendū
possint ipum cōstituere si due
partes ipoꝝ fiunt ī cōcordia
Et vinculo Iur̃ Ambaxiator
es no mictant nisi verisimi
liter Credatur factū de quo
agitur posse p l̃ras expendiri
Ipsi aut Ambaxiatores et
ipoꝝ quilibet Iurare amba
xiatam eis ī pontam facer
bona fide et in l̃ris credat
deferant pnta dicte Ambaxi
at facende qua sm pacta
pdcā diligenter faciant z
no aliter Et no possit aliqs
ipoꝝ Ambaxiatam eis ī poitaz
recusare ad penam .xxv. libꝝ
deñ Nisi iusta z euidens cā
excusaret eudem. Profacto
nō singulariuz psonaꝝ ul ali
cui singularis ul spālis pson
no mictantur Ambaxiatores
expensis cōis set expensis illius
ī cui seruitium ipa ambaxiata
micteretur Facta prius delibera
tione in cōsilio ppli de ipa Amba
xiata trasmictenda. Qui aut

no soluisset collectas īpoitas p Coe
p Ambaxiatore Cōis ul alterius
spetialis psone nullatenus tran
smictatur nisi pmo ipaꝝ colle
ctaꝝ fecerit solutionem inte
gram et pfectam .:~

.76. Qd dñi priores ppli possint cogno scere de Barattariis lucris illicitis offitialiuz dcī cōis .:~

Inquirant et
Inuestigationem faciant
diligenter dñi Priores ppli
quolibet mese ipoꝝ officij qt
omnes z singulos offitiales
dcē Ciuitatis si aliquid fui
ssent indebite lucrati. Et de
omni eo qd ilicite ad coꝝ ma
nus ul alterius coꝝ debōis
Cōis ul alterius singularis
psone eccēstice ul secularis
collegij ul vniusitatis ī debi
te pcepisset Et quia de pdi
ctis de facili pbatiões non
habentur et dñi priores ppli
pdicti legali scīa sint priuati
possint ipi z maior pars ipo
rum qt ipos efficaciter z que
libet ipoꝝ pcedere ī pdcīs su
marie et de facto z de plano p

ut placuit eisdem Et offic que
declaravit Baractariam uel
aliquod inlicitum comisisse et
indebite pcepisse Expellere
teneantur et debeant aboffio
et ipsum cogere ad soluendū
cōdēpnationem ad quā sim for
mam Statutor pdcā baracta
ria et extorsione tenetur ꝛ
ad restituendum qd pceperit
duplicatum Et offical cum
quo eet talis baractaria cōmi
ctens teneatur vinculo Juram
ti et pena. C. libr den sta
tim facta notificatione eidē
p dnos pores de baractaria
pdcā ipum de facto expellere
uel captum detinere ad volū
tatem dnor por Et suffi
ciat ī pdcīs deliberatio et
declaratio fienda et que fie
ret p dnos pores et ipis ste
tur et p plena ꝛ plenissima
pbatione habeatur ꝛ legitiā
sīmā cōdēpnation ꝛ pcessu et
ab ipā nō possit appellari re
clamari ul de nullitate agi
uel opponi Et hoc capitulum
ī election quorūcūqꝫ officialiu
Intimetur. Si aut dci dni po
res ppli uel aliquis ipor ī pdi
ctis fuint negligētes ī xxv
libr den p quolibet ꝛ vice qua
libet condapnetur .:~

77 De hntibꝫ paramenta Calices
libros ꝛ alias res Ecclie Sce
Marie diuino cultui deputa
tas

Decet cunctas
ecclas spalis defensionis
et auxilij fauoribꝫ adiuuari
Et īo ordinatum ꝛ statutum
est p ipos dnos Statutarios
Qꝫ dns potas et quilibet alius
officialis Ciuitatis Spoleti ad
Justitiam ponitus vinculo Jurati
et pena. C. libr den ad peti
tionem cuiuscūqꝫ teneatur
et debeat sumarie ꝛ de pla
no sine strepitu ꝛ figura iu
dicij sine alicuiꝰ salarij solutio
ne qualitercūqꝫ Informatione
recepta realiter ꝛ psonaliter que
libet qui haberet ul huisset
aliqua parameta Calices
libros ꝛ res alias deputatas
diuino cultui ecce Sce Marie
Spoletane ad restituend dcās
res ꝛ qualibet ipar extima
tionem dce Ecclie. Et si ali
qui haberent dcās res ī pīg
nore quia ī capa fuit ī reci

piendo easdem ipas teneatur
restituere et Regressum habe
ant pignerantes easdem :~

78 De salario et officialibus Iudicis
Appellat(ionum) :~

IUdex Appe
llationum qui p(ro) t(em)p(o)re fu
erit in Ciuitate Spoleti habeat
et h(abe)re debeat toto t(em)p(o)re sui
officij vnum bonum et exper
tum notarium qui omnia
acta spectantia ad officium
dicti Judicis in(ter) quitam dez
postq(uam) de ipis rogat(us) extiterit
mictere debeat ad quaternum
et de ipis Cuilibet postulan
ti copiam exibere. Quatuor
famulos et vnum equum
armigerum Et habeat et
h(abe)re debeat a Co(mun)i seu sindi
co d(ic)ti Co(mun)is p(ro) suo salario et
sui not(ari)j et d(i)c(t)or(um) famulor(um)
et equi p(ro) sex m(en)s(ibus) quingen
tas libr(as) den(ariorum) pus(illorum) et plus
non possit ad eo Co(mun)i percipere
ut h(abe)re. D(i)c(tu)m t(ame)n salariu(m)
soluatur eidem singulis duo
bus m(en)s(ibus) p(ro) rata t(em)p(o)ris t(er)tia
parte retenta ut sup(ra) de sala
rijs quoru(m)cu(m)q(ue) officialium
est prouisum :~

79 Q(uod) Campana magna
Co(mun)is pulsetur p(er) illum qui
ad hoc fuit deputat(us) :~

CAmpana ma
gna Co(mun)is Spoleti uel Ca
mpana populi pulsetu(r) ad
consilium populi ad Arenghu(m)
et ad penam duplam i(n) occasu
solis et q(uod) a pulsatione que fiet
de sero vsq(ue) ad pulsatio(n)e(m) q(ue)
fiet i(n) Aurora sit nox et p(ro)
nocte habeatur et ec(iam) Intelli
gatur et sit dies et p(ro) die
habeatur. Et ad pulsandu(m) d(i)c(t)a(m)
Campanam p(er) d(omi)nos p(ri)ores populi
q(ui)dam p(er)s(ona) specialiter deputetur
que p(er) ipsum pulsetur quotiens
p(er) p(re)d(i)c(t)is ut alijs expedierit. Et
max(ime) de sero tribus vicibus q(uando)
p(otes)tas mandauit p(ro) custodia
Ciuitatis. Q(uod) nullus vadat per
Ciuitatem post t(er)tium sonum

45v

Campane / Et intitio sono faciat
dari tres tocculos cū aliquod in
tuallo ut ad notitiam pueniat
hominum quod tunc petitio et ultima vice
pulsatur. Teneatur autem dictus
pulsator Campanam custodire
pulsare omnibus diebus non fe
riatis quibus Judices potestatis
pro tribunali sederint tam de
mane quam de sero ad hoc ut dum
Jura redduntur omnibus in
notescat pena .xx^{ti}. sold' den
quotiens contrafecerit in predictis.

80. Quod Nullus officialis possit
mictere familiam in comita
tum .:~

Ut grauaminibus
et expensis comitatensium
prouideatur Inposterum nullus o
fficialis Comunis Spoleti mictat nec
mictere debeat aliquem suum
familiarem seu famulum in
Comitatum uel districtum Ciui
tatis eiusdem ad aliquem seu
aliquos ipsius Comitatis aliqua
occaxione ut modo nisi primo
dictus talis ad quem micteret
fuerit citatus semel et Bis per
baiulos comunis mandato dicti officialis
qui eum micteret et contumax
extiterit quo casu possit mi
ctere unum de sua familia tan
tum cum uno baiulo et talis fam
ulus nichil possit percipere
ut habere pro suo salario sed ille
contra quem fuerit missus tenea
tur sibi dare comedere et
bibere per una die dummodo ta
lis comestio et potatio duos
sold' den non excedat Et da
re sibi aliquid aliud minime
teneatur. Et dictus famulus
non possit etiam recipere si da
retur Et nullus baiulus pro
aliquo famulo ut se ipso reci
piat ultra salarium constitutum
ad penam decem libr' den quo
tiens contrafecerit. Et ipsum
possit quilibet accusare et
credatur eidem cum uno
teste et habeat medietatem
dicti banni.

VA ~~Homines cuilibet~~ CAT .:

81. Quod nullum castrum uel villa faciat ali
quod statutum contra comunem Spoleti. Et quod recto
res ipsorum Castrorum possint In
quirere .:~

Statutum aliquod vel ordinatu[ti]
otra Comune Spo ac pacta hi
ta cum ipo Coi Castrum ul'
villa ipi Coi subiecta no fa
ciat et si fecerit no valeat
ipo Jure Et nullus Rector
ipa teneatur aliquatenus
obseruare . Rectores aut
ipo castro possint super
omnibus maleficijs Jnqrere
Statuto aliquo no obstante.

Obstat pacta que sut
it Coe Spolet et Castra

~~Q Nullum Castrum ul villa~~
~~faciat aliquod Statutum ot Coe~~
~~Spo[ti]. Et q Rectores ipo castro~~
~~rum possint Jnquirere~~ .!.~ cat.

82 De Cappella fienda i palatio cois .!.

Ad honorem
et Reuerentia Om
nipotentis dei et Gloriose vi
rginis matris eius fiat et
fieri debeat expensis Cois
Quedam Cappella vbi ca
pitan Artium ul maiorem
partem ipor iuder i palati
o ppli ut alia domo / ipi pa
latio otigua i qua oi man
missar sollepnia celebre
ntur p psbiteros et religio
sos sic videbitur dnis poribus
qui erut pepre et altar paramta
et altare missale Calix et alia neccia
fiant expensis dci Cois ipor Ca
pitan arbitrio et voluntate Et
quia no nisi ipacis tpre tn colit
pacis auctor dci dni Capitan
se habeat diligenter q pntibus
tpribus quibus i Spoletana Ciui
tate pax viget ipa Cappella cu
opportunis omibs costruatur ut
deo ppitio pax hic vigeat sepi
terna .:.~

83 De ogregation hom cuilibet
ville facienda p electio Capitan
dce ville .!.~

Homines cuilibz
ville et districtus Spo Cong
gati eligant vnum vnum Capi
taneum de melioribz dce ville Cora
quo pdicti homines Jurent ad
sancta dei euangelia bonum Sta
tum et Agumentum populi et
pacis Ciuitatis Spoleti diligeter
ad posse defendere. Et q para
ti stabut ad veniendum ad
Ciuitatem p Ciuitate pdca q
tiens fuit p dnos Priores po
puli requisiti et sequi ipos dnos
pores et aliam psonam no tra
here nec i fauorem alterius
ul ipius secte seu partis nisi
tm ad populum cu Prioribus

antedictis / Quo Juramento p(re)sti
to dictus Capitaneus i(n) s(upra)s(cri)ptis ap
portet et dare debeat Cancellario
Com(mun)is dictor(um) nomina Juratorum de quib(us)
expensis Com(mun)is dictus Cancellarius
scribi faciat vnum librum qui
sit semper penes priores populi
antedictos Et hoc dicti Priores
notificent villis cuilibet i(n)fra
post publicationem p(rese)ntis Statu
ti Que ville (et) q(ui)libet ip(s)ar(um) p(re)dicta
faciant cu(m) effectu i(n)t(ra) octo dies
postq(ua)m exstiterint requisiti :-

.84. Quando i(n) Arengha populi
vbi aliquid debet p(ro)poni debe
at certus n(umer)us Int(er)esse .:~

Quando exp
diret Arengha(m) populi
Ciuitatis Spoleti facere aggre
gari deliberet(ur) in ea p(ro)poni p(er)
dominos Priores populi Quatuor
de bullecta / Capitan(eum) Artium
et Consilium populi anted(i)c(t)a(m)
put Continetur sup(ra) sub R(ubri)ca
de Electione .iiij. sup(er) p(ro)positis
faciendis et quod p(ro)poneretur
i(n) ip(s)a obtineri debeat (et) delibe
rari p(er) duas partes hominu(m)
existentium in Arengha p(re)
dicta ad bussulas et palluctas

Videas Add(itio)ne c. 99.

Et vbi de minori n(umer)o no(n) e(ss)et
exp(re)ssum in hoc p(rese)nti volumi
ne Statut(is) debeant i(n) ip(s)a Interesse
adminus Mille homines Spo
letani Ciues Et si fieret aliter
dicta Arengha no(n) valeat nec
teneat quod p(ro)poneretur et de
liberaretur seu ordinaret(ur) i(n) ip(s)a
ymo sit Irritum ip(s)o Iure / Et
potestas d(omi)ni Priores et quilibet ex
eis seu quicu(m)q(ue) alius officialis
qui faceret aliquam p(ro)positam
in ip(s)a Arengha no(n) deliberata
vt supius co(n)tinet(ur) u(e)l mictere
tur ad partitum no(n) Interuenient(e)
dicto n(umer)o / Et qui co(n)suleret u(e)l
arengharet sup(er) ip(s)a p(ro)posita v(e)l
no(n) Interesset dictus n(umer)us Notarius
scribens seu legens p(ro)positam
et quilibet p(re)dictor(um) i(n) .C. libr(as) den(ariorum)
vice qualibet co(n)dapnetur / Cui
libet u(er)o co(n)trafacientem et co(n)tra
facientes i(n) p(re)dictis sit licitu(m)
accusare et dimidiam p(er)cipiat
dicti bap(n)ni .:~ Q(uod) d(omi)n(u)s po

.85. testas u(e)l alius officialis no(n) pos
sit i(m)ponere alicui q(uod) no(n) loqua
tur u(e)l ip(su)m ponere ad co(n)fines .:

Silentiu(m) alicui
Ciui u(e)l comitatensi Ciui
tatis Spoleti q(uod) no(n) loquatur vel
quilibet alius officialis Com(mun)is Spo(le)ti

Non i(m)ponat n(ec) cogat al(ite)r q(uam) sibi
p(er)mictatur p(er) formam Statutor(um)
aliquem Civem vel comitatensem
morari i(n) aliquo vel domo ext(ra)
comitatu(m) vel districtu(m) Spoleti
vel etia(m) i(n) ip(s)o comitatu (et) distric
tu ad co(n)finia et restar(e) vel mo
rar(e) absq(ue) co(n)scie(n)tia et deliberatio(n)e
d(omi)nor(um) Priorum vel maioris pa
rtis ex eis ad penam Centum
libr(arum) den(ariorum) quotiens (con)trafecerit
et Tale mandatum si fieret
no(n) valeat ip(s)o Iure. Saluo q(uod)
si coram ip(s)o d(omi)no potat(em) vel
quocu(m)q(ue) alio offi(ci)ale dicti Co(mun)is
aliquis vel p(ro)ferre v(er)ba Iniuri
osa tu(n)c eidem i(m)poni possit
silentium ne loquatur et tali
(con)t(ra)facienti penam i(m)ponere q(ue)
in obedienti i(m)ponitur s(ecundu)m for
mam et ordinem Statutor(um).

.86. Q(uod) no(n) adhibeatur fides i(n)st(rumen)tis notarior(um) qui no(n) su(n)t i(n) matricula notarior(um) Scripti .:~

Qui non sunt scripti in Matricula no
tarior(um) Civitatis Spoleti co
gantur ad petitionem colle
gij notarior(um) p(er) d(omi)n(u)m potesta
tem et suos offitiales ad facie
ndum se scribi in dicta matri
cula et ad soluendum. C. sold(orum).
Cam(er)a(rio) collegij antedicti p(ro) p(ro)p(ri)e
s(ecundu)m formam ordinamentor(um)
ip(s)ius Collegij. Et nichilominus an(te)
q(uam) i(n) dicta matricula scribant(ur)
ipi vel aliquis ipor(um) no(n) faciat
aliquam publicam scriptura(m)
Q(uod) si secus fecerit ip(s)i scrip
ture fides nullatenus adhi
beatur et no(n) valeat ip(s)o Iur(e)
et in .xxv. libr(arum) den(ariorum) p(ro) qualibet
scriptura publica puniat(ur).
Et eidem pene subiaceat Mi
nor .xx. Annor(um) aliquod pu
blicum conficiens Instrume(n)
tum .:~

.87. Q(uod) Nulla l(itte)ra missa Co(mun)i po(s)sit Aperiri sine p(rese)ntia d(omi)nor(um) priorum .:~

Licteram seu
licteras Co(mun)i Sp(ole)ti trasmi
ssas vel trasmissam nullatenus
aperiatur absque p(rese)ntia d(omi)nor(um)
p(ri)or(um) vel maioris partis ipor(um)
Et qui (con)trafecerit i(n) p(re)dictis i(n) .xxv.
libr(arum) den(ariorum) vice q(ua)lib(et) puniatur.

.88. Q(uod) potestates Castror(um) possit i(m)pone re penam s(ecundu)m for(mam) Statuti .:~

47v

Si potestas alicuius Castri Comitat(us) u(e)l district(us) Spo(leti) p(ro)cesserit c(ontra) aliquem p(ro) aliquo maleficio u(e)l excessu cui no(n) e(ss)et certa pena expressa in Statutis d(i)c(t)i Castri possit pro ip(s)o maleficio uel excessu penam i(m)ponere que i(n) Statutis et ordinamentis Ciuitatis Spoleti de tali maleficio uel excessu reperiretur expressa. Et talis valeat et teneat ac si p(er) statuta d(i)c(t)i Castri pena i(n) co(n)dep(n)atione (con)tenta fuisset declarata.

89. Q(uod) d(omi)ni priores faciant solu(er)e elimosinas i(n) Statuto (con)tent(as).

Elimosinis redimuntur peccata (et) p(ro)pitiatur deus peccatoribus p(ro)p(ter) largitionem ipsar(um). Ideo sint attenti d(omi)ni Priores p(o)p(u)li ut elimosine que deben(tur) solui Religiosis monasteriis et aliis piis locis co(n)stitutis et ordinatis t(em)p(o)ribus p(er)soluantur ad quo(d) teneant(ur) vinculo Iuramenti (et) pena .xxv. libr(arum) den(ariorum) p(ro) quolibet negligente facere solui p(er) Camerarium Co(mun)is elimosinas antedictas.

90. Q(uod) soluant(ur) census qui debent(ur) co(mun)i Spo(leti) i(n) festo S(an)c(t)e Marie de Aug(us)to et q(uo) modo (et) ordi(n)e recipiant(ur).

Censum quem dare tenentur Co(mun)i Spoleti et omne aliud quod o(mn)ia d(i)c(t)a census Castra (et) vniu(er)sitates district(us) et Comitatus eidem soluant et in festo S(an)c(t)e Marie de Aug(us)to debeant apportare et tu(n)c ip(su)m Censum p(er)soluere p(er) sindicum ad hoc spetialiter deputatum ad penam Mille libr(arum) den(ariorum) p(ro) vniu(er)sitate qualibet siue castro. Et si alt(er) aliqua vniu(er)sitas siue castrum vellet soluere d(i)c(tu)m Censum no(n) recipiatur s(ed) (contra) ipam (et) ipum procedatur ad exactionem d(i)c(t)e pene. Et siquis d(i)c(tu)m Censum receperit d(i)c(t)o sindicatu no(n) h(ab)ito, In .C. libr(arum) denarior(um) vice qualibet (con)dep(n)etur. Et notarius Camere teneat(ur) vinculo Iuramenti et pena .xxv. libr(arum) sindicatus p(re)dictos et Census solutos scribere (et) pone(re) ad Registrum co(mun)is (et) i(n) ipso publicare p(re)dictos.

91. Q(uod) t(em)p(o)r(e) Ap(er)ture Casse Grosse Gabelle Int(er)sint quatuor de bulletta.

Tempore aper
ture Casse grosse Gabelle
Int sint Quatuor de bulla
extraheret no possit expedi
ul tres ex eis, et pecunia que
exinde extraheret no possit
expendi absq cosensu et volu
tate ipor et si aliter aperire
tur uel expendiretur gt faci
ens in. C. libr den vice quali
bet codapnet et ipam expen
dens Coi Spoleti restituat ac
si ipam nullatenus expendisset:

92. Qd dni priores pp possit cu
capitan Artiu offerre et libe
rare captiuos certis festi
uitatibus. !~

Disciplina seu
misericordia destituitur
siue vna siue altera teneat
Ideo disciplina pdca dni Statu
tarij misericordia temperates
Statuerut et ordinauerunt
q ad honorem et Reuerentiam
omnipotentis dei cui pprium
est parcere et misereri detep
tos i carceribus Cois Spoleti
duobus Annis gtinue p aliquo
mallio no exeuntes soluendo eo
rum codepnatioem cum de ipo
mallio uel excessu debite re
manant Castigati et Corpus

Nō pot fi relapxatio n
steterit relapxandus
gtinue p duos annos.

suppleatur qd eor defecit marsu
beo Dni Priores populi uel
due partes ex eis possint cum
capitibus artium Ciuitatis Spoleti
ul duabus partibus ex eis et
ipis licitum existat facere re
lapsari absq aliqua solutione
facienda p codepnationibus pro
quibus pdicti detepti steterit
in Carceribus. Offerendo
Beate Marie semp virgini ma
tri dei i eius festo de mse Augusti
ul die veneris Sancti uel die
Natiuitatis dni dni vt melius
et decentius eis videbitur cuenire
Et facta oblatione pdictor uel
alicui ex eis Notarius Camere
facere possit et teneatur aucte
pntis Statuti Cassare et cancella
re summas et codepnatioes vigore
quarum detinebantur i carceribus
ipi oblati ponendo i margin co
depnatiois q ideo cassa est qi
codepnatus fuit oblatus et i car
ceribus pdca codepnatioe stetit
duobus Annis: Qd officiales

93. forenses teneantur se i festiuita
tibus istptis cu tubis sonantibus
ante ipos ad Ecclias istas. :~

Admissarium so

48v

llepnia tenèantur dn̄s potas Judex Appellationu Assexor dnor̄ pot et alij officiales forenses Ciuitatis Spoleti cū tribus sonatibus accedē ad festiuitates quaslibet istas vz. bti Simonis et etiā bti Francisci ad locum frūm minorū vbi corpus bti Simoīs ē sepultum / bti Nicolay et Bti Augustini ad locū frūm heremitar̄ Sci Augustini Et Beator̄ dominici Petri Martiris ad locum frūm p̄dicator̄. Beati Concordij ad Ecclesiam Sci Concordij extra Spoletum. Bti Johāis olim Archiepi Spō^ni ad ipius Ecclīam. et Bti Luce ad locū frūor̄ bte Marie. :~

94. De elimosinis faciendis fraticellis de Monteluco & hospitali sc̄e Crucis. :~

Heremitis siue fraticellis de monteluco. Teneatur et debeat Camerarius Cōis Spoleti. In festo Sc̄e Marie de m̄s Aug^ti pro eor̄ Indumentis dare L. libras den̄. Et hospitali Sc̄e Crucis detur banderia q̄ datur Comuni p comunitate Abbatie et duo cerei cere ponderis decem libr̄ ī festo Sc̄e Crucis ad quas teneatur et ad soluendū cogi possit camerarius antedictus p ut s̄ de alijs elimosinis p̄ipuū soluendis alij religiosis omib̄ est exp̄ssum. :~

94. Q̄ dn̄i p̄ores p̄ponant in Consilio p̄pli de Cassandis condēpnationib̄ istis. :~

Teneantur et debeant dn̄i Priores p̄pli pena xxv libr̄ den̄ et pena p̄stiti Jurameti. ī x. dies post aperturam p̄ntis Statuti Congregari facere Consilium populi Ciui^tis Spo^ti et ī ipo absq̄ aliqua deliberatione Quatuor de p̄poritis si dicti p̄porite voluint cōsentire p̄ponat & p̄ponere debeant si placet ipi c̄silio p̄uidere & ordinare q̄ Cipitus Marinicti guar^to Filluct Scoppa de Bazano / Massarutius

Gicti quatt Salamon condepnati i Cxxxij libr per Cinctum Simonellj de Perusio oli potestatem Civit Spoti vna cum Mariano Marinicti et Marcono Vannis, de Robbatoctoni Anno dni Mccclxvij. die xvij mensis junij. detrahantur de dicta condepnatione et banno prout extracti fuerunt dicti Marconus et Marianus ut dicatur ipsos inclusos fore et includantur ac sit inclusi in pace facta cum sindico Comunis Spoleti ut patet manu Jacobutij Bertholi de Spoleto cum error fuit in non exhendo predictos tempore quo alij fuerunt extracti de dictis condepnationibus atque bapnis et veritati parte facta cedere debeat error veritati et quicquid fuit ordinatum et reformatum in dicto consilio ita valeat et executioni mandetur ac si legitime factum esset et pro totum comune Spoleti et Arengham populi generalem auctoritate presentis capituli statuti. :~

96\. Quod dni priores populi non vadat ad nuptias vel ad funera mortuorum :~

Quoniaus super sit expresse prohibitum dnis prioribus populi ne exeant sine certis casibus palatium ad eorum deputatum habitatum quia in spiritualis prohibitio plus timetur et hac presenti lege sancitum quod nullus ex prioribus antedictis vadat vel accedat ad aliquas nuptias vel ad funera mortuorum vinculo sacramenti et pena .x. librarum denariorum pro quolibet quotiens contrafecerit in predictis nisi persona que nuptias contraheret vel defunctus usque in tertium gradum consanguinitatis vel affinitatis inclusive actineret alicui predictorum quo casu ipse actinens tantum possit ire cum uno sotio de ipsis dnis prioribus antedictis :~

97\. Quod Judices et Notarij Spoletani Sindicentur :~

Lr.

Judices et notarij
Spoletani ad civilia deputa
ti de gestis comissis et negle
ssis per eos eo tempore et modo per
sindicatorem potestatis sind
icentur quo sindicari debet
Judices et notarij potestatis et
eadem pena de comissis et
obmissis puniantur qua
puniendi sunt secundum formam
statutorum Judices et notarij
potestatis predicti

Explicit liber primus de Re
gimine civitatis. Incipit se
cundus de Maleficijs.

AMEN.

dico uobis.

De Jurisdictione dni Potestatis et Judicis malleficiorum In Criminalibus causis.

Inpunitas scelerum fideles exanimat et malorum terribiliter
armat audatiam contra bonos.
Ideo publice utilitatis existit
ne maleficia remaneant impu
nita Quos divinus timor
a malo non evocat temporalis saltem
cohibeat disciplina. Verum in
quo nichil prodesset iura condere
nisi ministri justitie haberentur
qui malis hominibus civitatem
purgarent. Et maleficia se
cundum legem debite cober
cerent. Per supradictos dnos
Statutarios est hac presenti lege
provisum Quod dns Potestas Civitatis
Spoleti et eius Judices maleficiorum
qui erunt pro tempore et eorum quilibet
habeat et habere Intelligantur
in Civitate comitatu et distri
ctu Merum et Mistum imperium
et omnem Jurisdictionem. Et
quod tam ipse potestas quam eius
Judex malleficiorum de omnibus et sin
gulis maleficijs que in Civita
te comitatu et districtu Spoleti

Imperium Jurisdictio dni potestatis

Maleficia de quibus cognoscere potest

commicterentur . . . tempore sui
Regiminis et de retro commi
ssis preter ... et etiam de
homicidio Robbaria proditione
falsitate Arsura et furtis
retro commissis infra duos
Annos . procedere et cogno
scere debeat per accusationem
denumptiationem et Inquisi
tionem etiam quod non precesserit
infamia aliqua de maleficio
de quo Inquireretur que esset
in actis redacta Et de hijs et
super hijs dictis dns potestas
Judex et quilibet ipsorum possit
et debeant cognoscere procede
re ac pronuptiare diebus qui
buslibet tam juridicis quam fe
riatis etiam ad honorem dei
introductis omnibusque alijs ju
ris sollepnitatibus pretermissis,
servata dumtaxat in et
super predictis et circa ea censu
ra et forma Statuti communis
Spoleti Et predicti dns potestas
et Judex maleficiorum et
utrique ipsorum dicta maleficia penis
debitis cohercere ac
punire teneantur iuxta teno
rem et formam probatio
num super ipsis casis malleficiorum

Homicidio
. Robbaria .
. Proditione .
. Falsitate .
. Arsura .
. Furtis .

Dies quibus cognoscere potest

Punit ita demum si maleficia probentur saltem in substantia

50v

factorum, considerata in ipsis probationibus, substantialitate seu essentialitate ipsorum malliorum obiectorum ipsorumque probationum, non aut forma vel qualitate quacumque, circa ipsorum malliorum seu penarum de ipsis imponendarum agravationem seu alleviationem, in ipsis accusationibus denuntiationibus vel inquisitionibus apposita vel adiecta. Qua non probata, videlicet nominis de ipso mallio iuxta probationis facte mensuram, pena debita imponatur, pactis partis remanentibus semper firmis et salvis. De notificatione accusationum denuntiationum et inquisitionum dominis potestatibus faciendis.

2.

Notificentur per dominum potestatem seu per iudicem malliorum eiusdem dominis potestatibus populi omnes inquisitiones que formarentur per ipsos vel alterum eorum contra quoscumque de quibuscumque malliis accusationibus et denuntiationibus exhibitis coram ipsis vel altero ipsorum in tertiam diem a die formationis inquisitionis denuntiationis exhibite vel accuse et ipsarum copiam de verbo ad verbum transmictat easdem per ut et sic iacent in quaternis sine nominibus testium, exceptis accusationibus denuntiationibus et inquisitionibus que fierent super damnis datis ad quorum notificationem et ipsorum copiam transmittendam predicti minime teneantur. Consiliarii vero dictas copias bene et diligenter in quodam libro de ipsis faciendo per ordinem registrari et in quibuslibet xv. diebus ipsas examinent et per iniuriatis mictant et circha predicta observent quod supra in prima parte in capitulo quod a pluribus queritur seriosius est expressum. Si aut potestas et eius iudex malliorum dictas copias obmiserit dimictere ut dictum est in .C. libr. den. condapnetur. De citationibus et exbandimentis in malliis faciendis et ipsorum ordine atque forma.

3.

Citationes super causis malliorum fiant et fieri debeant hoc modo videlicet qui- [Vide in ... add ...]

N.
51r

libet Accatus denuptiatus vel
Inquisitus contra quem procederetur
de aliquo mallio dequo ~~pena~~
veniret aliqua pena per form
am Statutorum vel Juris duabus
vicibus et diversis diebus et per
diversos bayulos dicti Comunis personali
ter vel saltem addomum sue
solite habitationis aliquo desua
familia maiori xiiij Annis
vel aliquo de suis vicinis etia
tis predicte audiente. Citetur

Coram dicto potestate si admulie ve fecit i. deloco pp honesta tem ut. i. c. c. 12.

et requiratur quod veniat coram
dicto domino potestate vel ei Judice
adse excusandum et defendendum
ab Accusa denuptiatione vel In
quisitione que fieret contra ipsum
infra secundam diem si talis re
us habitavit in Civitate Spoleti et
infra tertiam diem si in comi
tatu adie facte citationis accu
tionis inantea computando ipsa
die citationis minime computa
ta. Et prima Citatio possit fie

prima citatio in mallijs si fieri palam quam per bav

ri tamen verbo absque aliqua cedula
et commixtione. Et ne dum per
bayulum sed per quamcumque personam
que in hoc casu ac si esset legitimus
bayulus sit adeo legitima citatio que
citatum artet et preiudicium comunis
Spoleti censeatur ac si per legitimum
bayulum facta fuisset. Sexta non citatio

Si citatio cum cedula. Vide Addit. c. 90.

fieri debeat per bayulum cum cedula in
scriptis continente totam seriem
et qualitatem mallij sive malliorum cuius
vel quorum accatione procederetur contra
talem citandum. Et dicta cedula sit
subscripta manu notarij sicut actis
erit processus super qua emanat cita
tio in hac forma Ego talis exp
mendo nomen proprium notarij domini po
testatis dicte cedule misse. Et ta
lem cedulam continentem dictum
mallium et vt supra dicitur subscrip
ta dimictat addomum dicti Cita
ti Alicui de sua familia vel saltem
apud vnum de suis convicinis vel
personaliter sibi tradat. Et si aliter
fieret dicte cedule vel ipsa aliqua
non valeant ipso iure. Quando talis
Accatus denuptiatus vel Inquisitus

Citatio cotra absentes in loco contiguo

tunc temporis non habitavit in Civitate seu
districtu Spoleti et habitaret et moram
trahat in aliqua Civitate castro vel
comitatu et districtu alicuius Civitatis
vel castri contiguis comitatui et dist
rictui Spoletano notificetur per litteras
et bayulum comunis per potestatem vel Judicem
malliorum rectori vel officiali Civitatis
vel Castri vel vbi talis citandus
habitaret vel vbi domicilium habe
ret causa propter quam procederetur contra
eum. Et si per modum Inquisi
tionis denuptiationis vel accu
se cum termino aliquorum dierum
Arbitrio domini potestatis vel eius
Judicis assignando. i. que pos
sit dictus Inquisitus denuptiatus
vel accatus. considerata Loci

Citatio sono tube

distantia venire et comparere ad
se excusandum et defendendum
a tali inquisitione denumptia vel a
ccusa. Sed si talis inquisitus
denumptiatus vel accusatus non habita
ret nec domicilium haberet in aliqua
Civitate castro vel loco contiguis
comitatui et districtui Spoleti tunc
fiat citatio sono tube premisso
per unum ex banpnitoribus dicti
comunis publice et alta voce ad bancum
iuris ubi iura redduntur per ipsum
dominum potestatem et eius iudicem ma
leficiorum de tali inquisito denu
mptiato vel accusato cum termino viii
dierum eidem in ipsa citatione assi
gnando in quem venire possit
ad se excusandum a tali inquisi
tione denumptia vel accusa.

Bannum

Et si talis citatus vel requi
situs in quolibet omnium predictorum
in terminum ipsorum Citatus vel requi
situs non comparuerit tunc ipsis termin
is elapsis exbandiatur publice et
alta voce sono tube premisso per
unum ex banpnitoribus dicti
comunis cuius banpni in effectu hec sit
forma. Quoniam talis de tali loco
Citatus ex parte domini potestatis vel
Iudicis malleficiorum quod veniret coram
eo ad se excusandum et defendendum
ab accusa inquisitione vel denump
tia de eo facta in citationum
terminos vel aliquem eorum seu in
notificatione termini non comparuit

Idcirco dominus potestas sive Iudex
malleficiorum facit eum exbanpdi
ri de Civitate et comitatu
Spoleti in tantam quantitatem
pecunie etc. videlicet que de ipso ma
leficio imponenda veniret per
formam alicuius capituli Statuti
in persona seu membro si ex dicto
malleficio personalis pena vel
membri resultaret Set si plus vel
minus expmeretur in ipso banno quam
esse deberet secundum formam Statuti
non propter hoc vitietur sed ipsum banp
num intelligatur datum in debi
ta quantitate in quo banpno rema
neat si in tertiam diem a die
dati banpni si talis reus habita
uerit in Civitate burgis vel Sobur
gis Spoleti. Et si eius comitatu
vel districtu Spoleti in quintam diem
et in octauam diem si in eius
comitatu et districtu Spoleti non
habitauerit coram tali potestate seu
Iudice malleficiorum non comparuerit
tali inquisitione denumptie vel
accuse responsurus et suis pa
riturus mandatis. Ipsa die
dicti talis exbanpnimenti in dictis
terminis vel ipsorum aliquo mini
me computata. Elapsis vero tam
terminis dictarum citationum seu
notificationis predicte quam et termino
dicti banpnimenti talis reus si non
comparuerit ex nunc vigore et
auctoritate presentis capituli
Statuti pro contumace habeatur

Bal. in l. ubi eorum C. de Iudiciis dicit quod ista dilatio non prodiminuitur

Contumax pro conuicto

An valeat statutum quod dicit absentem condenari. vide Bal. in l. non sep. C. quomodo et quando Iudex

ac reputetur et censeatur legitime
convictus de omnibus et singulis in
ipsa inquisitione denuntiatione
vel accusatione contentis. Et proinde
dominus potestas sive iudex malleficiorum
eum contra eum ad sententiam condep-
natoriam procedere possit et
debeat ac si ipse reus contumax
de omnibus et singulis in ipsis in-
quisitione denuntiatione vel accusatione
contentis esset legitime convictus et
testibus superatus et legitimis
probationibus. ¶ Sane si infra terminum

Excusatio absentie rei

alicuius predictarum citationum vel
banni compareret aliquis pro ipso
reo coram ipso domino potestate vel
iudice malleficiorum allegans causam
absentie ipsius rei tunc talem
excusationem audiat prout eidem
domino potestati videbitur convenire
vel iudici malleficiorum inspecta qua-
litate mallefitii et conditione talis
rei. ¶ Preterea in omnibus citationibus

Credit baiulo et banitori

notificationibus et exbapnimentis
preceptis et ambaxiatis factis per
baiulos et bapnitores communis super in
causis et super causis huiusmodi
et in aliis quibuscumque et ex commixi-
one vel mandato dictorum domini potestatis
et iudicis malleficiorum vel alterius eorum
vel sine commixione ubi liceret
sine commissione citare. Et generaliter

Sine comixione ut s. li. i. c. 44.

de omnibus et super omnibus que ad ipsorum
spectat officium stetur et creda-
tur relationibus eorundem. ¶ Si

non reus in termino alicuius dictarum citatio-
num notificationis seu banni comparuerit
coram ipso domino potestate vel eius iudice
malleficiorum qualibet die etiam feriata ad
honorem dei eius comparitio admi-
ctatur. ¶ Et postquam ipsi accusationi

Respondens inquisitioni

denuntiationi vel inquisitioni responde-
rit et ydoneos fideiussores dede-
rit relassetur et detineri non
possit vel gravari occaxione alicu-
ius cause vel condepnationis vel delicti
precedentis ipsam excusationem nisi de
tali mallefitio ageretur in processu su-
per quo se excusavit de quo principaliter
vel secundario videlicet in defe-
ctu alicuius pene pecuniarie non
solute pena aliqua plus ipsi reo
imponenda veniret per formam alicuius
capituli Statuti. ¶ Ipsi autem reo post-

Terminus ad probandum

quam et ei responsionem assignetur
terminus x dierum ad omnes et singu-
las suas probationes et defensiones
fiendas et totidem accusatori ad
suam accusationem probandam qui terminus
habeatur et sit peremptorius infra quem
recipiantur testes et probationes u-

¶ Testes. Si steterit per testes quod non possit quis de suo iure probare non currit terminus x dierum. ut i. e. c. 14. Item pro salvo conductu testes vide i. e. c. 49.

triusque partis tam super accusatio-
ne quam super denuntiatione et inqui-
sitione et articulis defensionis. ¶ Et ipsis
testibus receptis statim post dictum
terminum publicentur partibus ad ipsam
publicationem requisitis. Et post pub-

Publicatio testium

licationem ipsis partibus terminus v
dierum assignetur ad accipiendum
copiam et opponendum contra testes et

dicta et totu processum vel factum ad probandum et probatione habendum per omnem modum probationis. et dicti termini tam primus quam sequentes habeantur pro datis et assignatis ac si per dictum potestatem vel ipsius Jud. maleficiorum dati essent et arctari non possit nisi reus malleficium sponte confessus dixerit se eius defensione carere. Notarius vero malleficiorum copiam omnium actorum et scripturarum super malleficiis, illa die vel sequenti qua ab eo peteretur dare teneatur postulanti. Et quousque eidem copiam non dederit, eidem non currat terminus. Et ex quo data fuerit nil addi vel minui possit in hiis de quibus data fuerit ipsa copia et si adderet non detur fides additis in eisdem et pena ti non noceat ullo modo. Teneantur autem dicti dominus potestas et Judex malleficiorum omnes et singulas causas malleficiorum inquisitionis de nuptiationis vel accusationis infra xxx.ta dies computandos a die excusationis ubi reus comparuerit, et a die prime citationis si extiterit contumax, per sententiam absolutoriam vel condempnatoriam terminare quod si non fecerit in L. libr. den. pro quolibet processu non terminato vice qualibet condampnentur. Et nichilominus

Copia actorum

ipsos processus et quolibet ipsorum terminent ad dictam penam. in viij. dies. ipsos xxx.ta dies proximos immediate sequentes. Salvo quod ultimo mense sui regiminis dominus potestas vel Judex maleficiorum non ferant nec ferre possint sententias absolutorias in dictis causis malleficiorum in testes ad offensam receptos qui malleficium super quo sunt recepti non probent legitime, publicare et si in predictis non currat eis terminus supradictus.

Ultimo mense sui regiminis potestas non potest ferre sententias absolutorias. ut. l. i. c. 94. ubi habetur quod non valet sententia non publicatio processus.

4 **De pena facientis aliquem citari extra Jurisdictionem Civitatis Spoleti**

Quid si fecit citari coram epo. Bal. i. l.

Extra curiam et Jurisdictionem Civitatis Spoleti aliquem seu aliquos facientis citari vel vocari civiliter vel criminaliter in principali causa vel appellatione. dominus potestas Civitatis predicte et eius Judex malleficiorum vinculo prestiti juramenti et pena. C. libr. den. pro qualibet vice teneatur et debeat quotiens fuerit requisitus ad petitionem talis citati cuilibet conquerentis cogere ac compellere modis omnibus quibus potest illum et illos qui talem eum vel eos citari fecerit et requiri ut desistat omnino a tali

Vide. 2. i. eo. c. 64 et i. i. ps. add. c. 16.

c q pot offendi ipun (s)tractes citari cui ex iurisdict Ciuit Spoleti

molestia gt eum. Et eudem i
C. libr den puniat z gdepnet
si est sub Jurisdictionis sbiect.
Sin aut no sbiectus existat co
gat eius prem ul eius frem
ul fres si ht aliquem expdcis
si uo no ht aliquem expdcis
cogat eius pximiores gsangt
ad soluendum ipam gdepnat
cuius dimidiaz sit cois Spo resi
duuz uo sit talis citati ul re
quisiti pdci. Et gtalis citat
seu requisit z sui sequaces po
ssint talem gtfacietem offen
dere Jnpune si no desisteret
ab ipa citation z molestia supdcis.
Et q dns potas adpetit talis
sic citati ul molestati debeat z
teneatur ipum defendere et
defendi facere expensis omnibz
cois pdci no obstant aliquo
caplo Statut dci cons igruu
loquet. Et si dcus dns potas
fuit negligens ipdictis pdat
desuo ppo salario. C. libr den
paruor. Et teneatur pdcus
dns potas ppomere i csilio po
puli dci cois pmo msis sui re
giminis si sup hoc aliquid est
addendum, et si aliquis non
sbiect dco coi gtfaciens in
pdcis hret aliqua bona sita in
Ciuit Spo ul eius comitatu te
neatur potas z Judex mallior
et quilibz ipor qui sup hoc
fuit requisit facere pcipi detepto
ribus ipor bonor ne ipa ultius
teneat ul laboret ptali gtfaciet
sb pena. C. libr den. qua incurrit
si post dcum mant ipam detinue
rit ul laborauerit. Jn talibz aut
bonis cuilibet liceat dampnu dare
absqz aliqua pena donec talis gtfa
ciens z cuius ecent bona ab ipa mole
stia cessauit. Cui gtfacienti nul
lus pstet patrocinium i ciuita Spo
pena. C. libr den pqualibet vice
et no audiatur i Criminalibz ul
ciuilibz don venerit ad mant dni
potatis z cois Spo. Et teneantur
dni Priores ppli vinclo sacmti
et pena. C. libr den Tales molesta
ntes aliquë ext Jurisdictionem
cois Spoleti no desistentes abipa
molestia mant cor ul dni potatis
i quodam libro ad hoc spaliter de
putato ordinato facere scribi
man notarij reformat. Et exquo
fuint sic scripti quilibet posset
eos z quelibet ipor ipune offen
dere i psona z rebus.:~

¶ Qd Sententie Criminales fe
rantur in Consilio populi.:~

53v

XL

Sententias om̄s malliorꝫ tam ɔdepnatorias q̄ȝ absolutorias, potas, Judex mallioꝛum et Judex appellationꝫ teneantur et debeant vinculo Juramti et pena centum libr den̄ p quolibet et qualibet vice ferre ī ɔsilio popu li banimto p̄misso, q̄ quicūqꝫ hꝫt facere ī curijs eoꝝ occaxiōe alicui mallij ut excessus veniat ī dcō cōsilio sniam auditurus. Et fcō dcō banimeto possit ipe snie ferri et alia citatio nō reqrat ad ipāꝫ sniam audiendam. Sꝫ dcūꝫ bannum habeatur p Jnde ac si p̄ ɔt quā feratur snia fuisset p̄liter legitime ⁊ p̄hentōe citata ad dcāꝫ sniam Audiendam. Predicti aūt officiales ⁊ ipoꝝ quilibꝫ sniās p̄ipos ferendas faciant p notm̄ qui de ipis reqsitꝯ extiterit ante ipaꝝ p̄lationem publicare ⁊ de ipis ɔficiā duos libros carte pecudine quoꝝ vnus statim ī dcō ɔsilio vbi dce snie legūtꝯ notto Camere assignetꝯ ⁊ alt̄ remaneat penes eos vt de ipis sententijs copiā faciāt cuilibet postulanti Quam dare teneatur quilibet requisitꝯ ea die ut seqūeti ad penā xxv libr den̄ Et donec copia fuīt exhibita ex quo petita fuīt ad Appellandum petenti p̄dcō t̄minꝯ nō labatur.

[margin:] Jn ɔdepnationibꝫ reqr̄ banmtuꝫ ɔsilij ad id spēcificum.

[margin:] Nō reqritꝯ citatio ɔdepnatoꝝ ad audiend̄ sniam. ut ī . p3 ī pnti c̄.

[margin:] Copia snie dꝫ dari n. currit tps ap̄lādi dōn dcetꝯ petita.

. 6 . De penis mitigandis pp pacem :~

Pace facta cuꝫ Jnimico ut eius pcurato re legitimo sit ipō mortuo cū pp̄inquioribꝫ ɔsanguine is eiusdem, de mallio de quo pcederetꝯ, p publicuꝫ Jnstrūꝫ. Et p malefactorem ɔt queꝫ pcedit si ipam pacem ī pub formā redactam pduxerit .ī. decēꝫ dies post ipius excusationis ī mediate seqūetꝯ, si dimidia pene pecuniaīe ī qua als puniretur, si ipam pacem nō fecisset ɔdapnetꝯ. Et talis malefactor pducens Jnstrum dce pacis habeatur p ɔfexo de omibꝫ mallijs ī ipō pacis Jnstro ɔtetis et de illis tm̄ spēcificatꝯ ī cōp sit eideꝫ pax pducta, Nō tn̄ maledicētibꝯ deo ut alicui scōꝝ ut Jurantibꝫ p corpus ipius et similia psit pax aliqua solutio ut ɔfexio que fieret :~

[margin:] Nō q̄ p̄dicatꝯ q̄ rupe pace [illegible] . nouo . c . 369 .

[margin:] Nō q̄ p̄x pōt facē pacē [illegible] filio [illegible] . Bar . [illegible] filio . [illegible]

[margin:] Nō q̄ lꝫ pponatꝯ [illegible] medietatis pene pp pacē [illegible] ɔfexio [illegible] pene ī statutꝯ ɔtēte de tali malefico. Sꝫ [illegible] pacis [illegible] tio dato ad sui defens et ē dimidia remanētis detracta [illegible] ɔfexiōes. Tertiū [illegible] pp tm̄ . [illegible] p̄ sniaꝫ . seqūetes ut ante sniam si solua tur nō expectata ɔdepnatione [illegible] pars remanentis post bn̄ficꝫ pacis.

[margin:] [illegible] solutis [illegible] ce . [illegible] libr de co q̄ mitigatur. Als nō ad mictitꝯ pa cis bn̄ficiū.

~~penis mitiganaiscat~~

. 7 . De quāta p̄te mitigāda pp ɔfexiones . : ~

Confexus maleficium tp̄re quo se p̄mo excusauerit ab Jnquisitꝯ accusatiōe ut denuptia, puniatur ī quāta parte minus pene que eidem deberetꝯ ipoī p illo mallio non

[margin:] Quid si p̄mo negat p̄ea v̄o [illegible] ɔfitetꝯ . vi [illegible] nepotis [illegible] .

[margin:] Jn Add' . ī . ī p̄mis Add' . c̄ . 17° . [illegible] . ɔ 7 vbi q̄ nō pōt bis excusare de eod̄ delicto.

cõfexo cum michi sit agendum
cũ spõte cõfexo cum testibus
superato :~

·8· De quarta parte pene mi
tiganda pp solutionem
ante terminum :~

Solventi came
rario Cois cõdepnationem
factam de ipo de aliquo male
ficio ĩ decem dies post lataz
sniam a die late snie cõputãdos
diminuat quarta pars qñtita
tis ĩ cõdepnatione cõtent

·9· De hijs qui excipiunt
a penis :~

d De offesioibꝫ
et delictis quibuscũqꝫ cõmixis
et ĩ posterũ cõmitendis Inter
ascendentes ⁊ descendentes
quẽcũqꝫ gradus existãt. Inter
fres alios collaterales usqꝫ in
tertium gradum Inclusiue In
ter Maritum ⁊ uxorem In
ter affines ĩ pmo gñe affinita
tis usqꝫ ĩ secũdũ gradum ĩclu
siue Inter Magrum ⁊ discipu
lum Inter Amasium ⁊ Amasiam
Inter minores xij Annoꝝ ut inter
aliquos qui sint ĩ moretũ in eadẽ
familia ut si quis offenderit Jocu
larem seu meretricem publicã
meretricãtẽ ut minorẽ xiiij
Annis ut si nũo xij Annoꝝ offe
nderit minorẽ xij Annoꝝ nõ
possit põtas Judex mallioꝝ ut alius
officialis pcedere cõgnoscere uel
punire. Sꝫ pdcẽ offensiones sint
totalr ⁊ oĩo Inpunes inte psonas
pdcãs nisi fiat uolũtaria Accu
sa
tio ptalem offensum ut prem
ipius aqua tñ accusatĩ possit ĩ
pũne accũtor desistere usqꝫ ad
sniam et ipõ desistente nõ possit
ultius sup ipa Accusa pcedere.
Sꝫ eo cãu officiat detali mallio cõ
gnoscens pnũptiet sup ipa accu
sa nõ ẽẽ ultius pcedendũ. Si uõ
ipis Accusis nõ renũptiaret po
ssit ⁊ debeat de mallijs cõmissis in
ter ps pdcãs ĩ ipis pena ĩ poni
Arbitrio Judicantis dũmodo ipe
Ipse Judicans penã nõ excedat
ĩ Statuto cõtentã sꝫ eã minuat
eius Arbitrio ⁊ uolũtate cõsiderata
qualitate ipius facti ⁊ cõdictioibus
pꝝ. Et pdcã nõ Intelligantur ĩ
mallijs ⁊ excessibꝫ ĩstis etiã cõmixis
ĩter psonas pfatas sup quibꝫ et
de quibꝫ dci dñs potas ⁊ Judex ma
leficioꝝ et ipoꝝ usqꝫ p Inquisitõ
denũptiãt ⁊ Accusam possit pcedẽ.

Marginal notes:

Infra Add ĩ ip. Add c. 18. ⁊ ĩ fris Add. c. 49. ubi declarat de gradibꝫ cõsanguinita tis ⁊ Affinitatis.

Nõ q ꝑ noꝝ sꝫ astitito p latũ ĩtellige deqbꝫ fac tum inter mo cõtrig cõ iuncto ĩ li. nono c. 284.

vide ex forti volẽtem

Meretricẽ ut ĩ li. 4. c. 44.

Offitiales capientes malefac tores sũt Inpunes de pcuxio nibꝫ ut 3. c. c. 45.

Vid ĩ ĩ. c. c. 15. u. c. quedaz ĩ pcutas.

Et nõ ĩ c. c. 44. de defen sioibꝫ c. 46. ⁊ 47.

et cognoscere et ipsis malefactoribus penam imponere suo Arbitrio Inspecta facti qualitate et consideratis conditionibus personarum. dummodo non excedat penam de ipso maleficio in Statuto contentam. ¶ Membro Amputato siue debilitato. Percussione facta cum sanguinis effusione / Cum cultello / Spata / Mazaferrata et alijs generibus Armorum ferreis Et talibus percussionibus factis de super predictis mallefitijs non possit renumptiari et si fieret nichilominus procedatur super ipsis ac si factum non foret. declaratur in predictis quod ubi supra loquitur de minoribus non Intelligatur de minoribus. x. Annis de quorum Rissis et maleficijs commissis per eos nulla pena resultet nec possit procedi contra eos per aliquem offitialem.

vid' i. sr. Add. c. 61.

Insuper quicumque Curreret Equum tempore nundinarum que fieret in Ciuitate Spoleti in loco seu locis ad casum nundinas deputatis si dicto tempore offenderit aliquem cum dicto equo et alijs temporibus siue locis. Si tamen gridauit alta uoce guarda / guarda seu leua ad penam nullatenus teneatur Alias subiaceat pene ac si taliter offensum cum equo proprijs manibus percussisset et offendisset.

vid' i. i. Add. p's. c. 18. ii. correct.

.10. De questionibus siue tormentis et quo casu et ordine quis possit et debeat tormentari.

8

Tormentorum Asperitas nec correctionem nec salutem Inducit et licet in mallefitijs perquirendis et reprendis Interdum sit Iustum adhibere tormenta non tamen passim et indifferenter est quo adhibenda. Nullus quod torqueri possit nisi pro proditione coniuratione conspiratione tractatu seu turbatione status pacifici Ciuitatis ut comitatus Spoleti ut alicuius Castri fortellitij ut Rocche eiusdem Ciuitati subiecte. Et nisi pro Robaria / furto / homicidio / falsitate / priuato carcere / Raptu virginum et quarumlibet honestarum Mulierum violatis / Incendijs ut guastis / dolose perpetratis / pro fractura Carcerum communis Spoleti seu Monasteriorum ut aliarum sacrarum domorum per sanguinolentis vulneribus siue percussionibus / per membri incisione seu debilitatione et Insultu facto ad domum habitationis alicuius noctis tempore In quibus casibus et quolibet ipsorum cum non sit in ipsius statuti Initio de questionibus incohandum procedere debeant Inditia legitima et probatio

¶ Raptu et violatione. vid' i. c. c. 47.

¶ Possunt et tormentari offitiales in sindicatu pro baractarijs et luxuris illatis. ut. s. li. i. c. 46.

fame pu et testium pdcoꝝ p
bantium attestationes et
dicta debeat publicari quoꝝ et
quaꝝ Copia detur ipsi reo et
t'minus ad opponendum ꝯt ipa
dicta ꝛ pbandum quicqd uolt
ꝯt testes et dicta. Et deinum
ad Allegandum coram capitaneo
seu Judice Appellat coram quo
p dnm potatem siue Judice ma
lefitioꝝ dca Inditia ꝛ pbatões
fame pducant' ꝛ exhibeant'
examinanda in dco t'mino fa
ciendaꝝ Allegationu. Et
illa Intelligant' ee legitia
Inditia ꝛ pbatio fame suffici
ens ad torturam q declarabu
tur et declarabit' p ipum Iu
dicem Appellationu Citat
pte prius p parte ipius Judicis
ad Allegandum de suo Iur
qr no sit facienda ipa decla
ratio et ꝯcedenda licetia sepe
ratio. Qui Judex Appellationu post
dcam declarat tenea' ꝛ debe
at vinculo sacramti ꝛ pena
C. libr den dare licetiam sta
tim ipi dno potati ut Judici
malleficioꝝ ponendi ꝛ poni faci
endum dcum talem ꝯ que
dca Inditia ꝛ fama pu pbat
fuerit ad tormta. Ex pso ꝛ
declarato ꝛ licentia mallio sup
quo talis torqatur de qua li
centia apparcat ꝛ apparere de

beat man notarij Judicis Appellationu
pdci. Et no possit aliquem de quo
huit licetia torquere n. dedie et
apta Janua palatij. Et si potas
ut Judex malliorꝝ ut quiuis alius
offitialis ꝛ familiaris ꝯt pdcam for
mam aliquem tormetauit aliquo
gnre tormentoꝝ In. C. libr den
potas p quolibet tormento ꝛ vice
qualibet ꝯdapnet'. Et nichilominus
ꝯfexio et dictum talis tormetati
no teneat ipo Iure. Et et snia ꝛ
pcessus qui ex tali dicto ꝛ ꝯfexiōs
sequeretur. Et ad pbandum q
talis fuit tortus ꝛ ꝯfexio ut eius
dictum p vim tormetoꝝ extorta
et extortum pbatio fame. V.
testium qui sint bone oppinionis
et fame ꝛ no actineat tali tormen
tato usqz i t'tium gradum ꝯsan
guinitatis ut affinitatis Inclusi
ue sufficiat. Qui Judex Appellat
dca pbation recepta ex suo offitio
ut ad petit cuiuqz teneat' ꝛ debe
at quicqd Inuenerit actitatum
vigore dce tormetature ut toture
p potatem ut Judice malliorꝝ et
suos officiales pnuptiet ꝛ decla
ret nullum ee et cassari ꝛ cacellari
de libris faciat ꝛ actis dci dni
potatis. Et Nichilominus p sinqui
sit denuptiat ꝛ accusat possit ꝛ
teneat' pcedere ꝯt ipum dnm

Nō monū pbatiōis fame qualr quis sit tortus.

55v

potatem et gt eius offiales quoscuq
tormentaret aliquem gt formam
pntis capli Statuti oi sollepnita
te z ordine Juris obmissis / Et
reptos culpabiles puniat et
gdepnet vt supius e expssum
et gdepnationem quam fecerit
faciat exigi z p Camerariuz
Cois i potatis salario gputari.
Et quia pleruqz accidit q reus
Inpma sui gpitione datis fide
iuxoribs relapsaret gt que dem
um pbarent Inditia z fama
pu, pp que merito e torquedus
et se in Judicio no repsentat
voluerut et ordinauerut pno
minati dni Statutarij q exquo
talem hita fuit licentia torm
tandi modo z ordine supdas
q ipe reus citetur q gparere
debeat . i . 8am diem ipa die
citationis no gputata / cora
dno potate ul Judice malliorz
ad gfitendum malliuz dequo
pcedit gt eum ul ad subeudu
torturam cu gt ipuz Inditia
legitia sint pbata / Quo tmi
no elapso si reus no gparue
rit habeatur de omibs z singu
lis mallijs dequibs data erit
licentia ipm tormetandi p gui
cto possit tanqu guictus legiti
me condepnari :·

ii De modo examinandi testes
sup causis criminalibus.

Testes per
Judicem maleficiorz | Nō p saluogductu dando testi i. co. c. 99°.
inquacuqz ca criminali fi
deliter z diligeter examines
ntur et eorz dicta pure et
simplr z extense p ut ipsi
testes verba ptulerit p nota
rios malliorz scribi faciant.
Qui quidem notarij eorz dicta
no scribant sub hac forma | Sub hac for. Et sic i auilibs caus vt i. li. 3. c. 10.
talis testis dixit vera que
i dca Inquisitione denuptia
ul accusa ul aliquo Articulo
gtinenf Et semp de hijs
sup quibs testificatus fuit
se aliquid scire Integetur
ipe testis p ipm Judice de ca | Vid. h. qn testes no itegantur de ca scie.
scie Qd si secus fecerit dcus
Judex seu notarius i . xxv libr
den uice qualibet gdapnetur
Et dictum talis testis non
valeat ipo Jure et parti lese
teneantur dampnum reficere
Integralr Et caueat sibi dcus | Publicatio pcess. fit no p. i. x. dies datos reo ad suam defens. faciendaz.
Judex q i ipis causis crimi
nalibs testes no publicet
i . illos . x . dies qui reo assig
nantur ad ei defensiones addcaz
penam. :·

562

12\. Qd Mulieres et maiores
xiiij Annorum testificari po-
ssint in causis criminalib3.

Mulieres et
maiores xiiij Annorum
testificari possint in causis ma-
leficiorum et ipsarum et eorum in d(ic)tis
causis valeat testimonium
sexus vel minoris etatis ex-
ception(e) no(n) obstant(e). Et Jud-
ex malliorum ipsas mulieres
si sup(er) aliquo processu deberent
se excusare de quo datis
fideiuxoribus no(n) veniret
detinende, vel testimonium
p(er)hibe(re), examinet in decenti
loco et honesto et valeat et
teneat ac si in d(i)c(t)o Judicio
se excusassent et testimonium
p(er)hibuissent et jurassent.

13\. Qd filij familias et maiores
x Annorum possint in causis
criminalib3 Interesse absq3
curatoris consensu vel pater-
no.

Filij familias
et maiores .x. Ann(orum)
de omnib3 et singulis mallis et
excessib3 que commissa esse dicere-
ntur per eos, possint se excu-
sare negare et confiteri et sup(er) causis
malliorum Judicis Interesse. Et d(omi)n(u)s po-
testas et Judex malliorum possint
contra tales procedere sine consensu et
patris auctoritate vel curatoris
eorum, et tales processus et sine que
inde sequerentur et appellat(iones)
defensiones Jurium productio-
nes et probationes quascumq3 fecerint
valeant et teneant no(n) obsta-
nte defectu etatis et consensus
paterni vel curatoris eorum.

14\. De multa imponenda per d(omi)n(u)m pote-
statem Judices Appellat(ionum) et eorum
offic(iales).

Multare possit
d(omi)n(u)s potestas et Judex Appe-
llationum et ipsorum usq3 sibi no(n)
obtemperantes et inobedientes in suo
officio usq3 in quantitatem. C. s(olidorum) den(ariorum).
Judex vero et milites potestatis et eorum
quilibet in .xl. sold(os) den(ariorum). Notarij
aut(em) alicui ipsorum et quilibet eorum
usq3 in quantitatem .x. s(olidorum) den(ariorum) prout
eis videbitur. Considerata in p(re)d(ict)is
qualitate inobedientie et p(er)sone inobe-
dientis et ipsas multas a quoli-
bet inobediente et qualibet
vice usq3 in quantitatem p(re)d(ic)tam vel

Minores .xv. Annor. [?] puniri ut s. c. c. 9.

Judicio s. criali sec(undu)m ia(m) vide ut .i. li. 3. c. 8.

In testificationib3 alia e(st) ut s. c. px.

qutat pdcas possint de fco exi
gere absq formatione pcessus
ul pmulgation snie alys capi
talis maiores penas iponentibus
semp saluis Et maiorem penam
possint iponere si p dnos potes
ppli i hobedienti tali declarabitur
14. Inponenda :~ de pena testium
no comparentium ad phibendum testi
monium i cais criminalibus et
Ciuilibus :~

(Q)uicumq fuit
vocatus ad phibendum te
stimonium i criali ca ul Ciuili
si no venerit i termino sibi dato co
dapnetur usq i. C. s. den Inspecta
qualitate negotij Et nichilominus
p offitialem cora quo et cui mandato
fuit requisitus realiter z psonaliter
cogatur ad testimonium phibendum.
Saluo q si p teste fuit absentia alle
gata z pbata, testi pdco adsignetur z absq
terminus i que venire possit et
Interim no currat terminus pducenti.

Q non stat p testem tunc no currit pducenti.

16. Q Iudex malleficiorum possit i fa
uorem Cois Iura producere
et Allegare :~

(I)udex malleficiorum
dni potatis et cois Spoleti pos
sit et debeat vinculo psti
ti Iuramenti z pena .xxv. libr
den. ex suo officio z nemi
ne psequente sup omnibus z sin
gulis Causis z pcessibus
criminalibus cora ipso ul dno
potestati vertentibus ul a
quibus esset appellatum ad iudi
cem Appellationum pbationes
quascumq inducere z fi facere
p parte z i fauorem dca cois
tam p testes q instra z p
quelibet aliud modum legitie
pbationis z Statuta z Iura q
libet i fauore cois ipsius fa
cientia pponere z allegare ad
hoc ut mallitia i lucem deue
niant z penis debitis puni
antur :~

17. Q de Similibus ad Similia
in maleficiis pcedatur :~

(U)bi certa pena
p mallicio de quo pcede
retur no Inponitur a Statuto
dnus Potestas cum osilio sui Iudi
cis malleficiorum Inponendo ipam
penam possit pcedere de simi
libus ad similia Et assimilato

Sūt tria statuta quorum unum dicit quod quicumque percusserit aliquem in facie cum cicatrice ... libr. in alio quod si quis percusserit propter tabernam dupplicatur. Alio statuto quod si nobilis offenderit popularem in quatruplum ... puniatur ... mag. nepo. a. c. 92 ... conpilatum.

que fieret per ipsum consilio Judicis antedicti valeat et teneat et habeatur proinde ac si in Statuto reperiretur expressa.

.18. **Qualiter pene delinquentibus duplicentur.**

Pene et bapna pecuniaria que veniunt inponenda secundum formam Statuti alicuius vel aliquibus pro malleficio vel maleficiis si quod committeretur vel committeretur duplicentur illi et illis qui ea comiserint tempore et post sonum campane que pulsatur et pulsari debet de sero ad penam duplam usque ad pulsationem Campane de die. Et eodem modo duplicentur si dicta maleficia committantur In platea fori et in loco qui dicitur Piccia, in palatio populi et in claustro ipsius palatii et in domibus domini potestatis et Judicis malleficiorum et Appellationum et cuiuslibet alterius officialis forensis. Platea vero fori Intelligatur esse ab Arcu ecclesie Sancti Ysabac usque ad domum heredum Magistri Simonis Marchionis. Item duplicentur pene in Strata ante Macellum et in ipso macello et usque ad domum que olim fuit domini Francisci Pauli oddi in qua olim habitavit Marcutius Francie. Et usque in trivium Sancti Johannis. Et in burgo Sancti Gregorii maioris. Et in trivio seu via qua itur ad pusterulam Infra usque ad portam Sancti Gregorii predictam. Et in platea Sancte Marie. Et in die mercati videlicet in diebus Mercurii et sabati, in die festi Sancte Marie de mense Augusti et die precedenti vel sequenti dictum festum. In diebus festivitatis nativitatis domini nostri yhesu xpisti Pascatis resurrectionis eiusdem Veneris Sancti in qua fuit crucifixus dominus noster yhesus xpistus. Et etiam in quacumque ecclesia Civitatis et comitatus Spoleti et tempore quo durabunt Nundine faciende in Civitate Spoleti de mense Augusti. Et in trivio quod est ante domum Benedictutii domini Jacobini. Et ante trivium filiorum Stephani, quod sit et esse Intelligatur a domo filiorum Gradaloni usque ad Angulum seu cantonum domorum Roberti Palicti Et usque ad domum Paulutii Egidiiti domine Macthie

Left margin notes:

Vide in Add. fo. 6o.

Nota quod pena blasfemantis deum in palatio duplicatur de quo vide in li. novissimo a c.

Right margin notes:

Videas reformationes in ... c. bj

Nota qualiter de nocte simplicatur

De penis duplicandis vide bal. C. ... ad l. aquil.

Vide in cap. 14. 3. li. quod punitur in duplum ille qui offendit advocatum vel ...

57v

Et quicumque commiserit aliquod maleficium
de nocte vel aliquo dictorum locorum pu
niatur et condempnetur in duplum
eius quod condempnari debuisset
si ipsum commisisset de die vel alio
loco. Et etiam puniatur pena dupli
quicumque offenderit aliquem quando
stat congregatus per aliquam citatam
vel sponsam vel per aliquo mortuo
in quacumque parte civitatis et comita
tus Spoleti. Et etiam in eundo et
redeundo ad citatam vel sponsam
et a citata vel sponsa et ad mortu
um et a mortuos et xv. diebus ultimis
offitij domini potestatis. Hoc tamen
intellecto semper quod ubicumque aliquod
statutum dicte Communis loquitur de aliqua
pena per aliquo maleficio imponenda,
duplicanda triplicanda vel quatri
plicanda, intelligatur quod semel tantum
possit duplicari triplicari vel
quatriplicari et non pluries vel ex
pluribus causis, dummodo hoc locum
non habeat in illis casibus vel eorum aliquo
in quibus vel quo vigore vel fictione
alicuius capituli statuti pena dupli
tripli vel quatrupli habeatur loco
simpli

Duplicatur et pene ut in co. c. 43. Et in c. c. 40. et c. 62. Et in li. 3. 14. Et in li. 4to. c. 42. Et s. li. i. c. 48.

Loco simpli. ut in c. c. 22. et alibi.

·19·

De pena blasfemantis deum et alios sanctos et jurantis per viscera et hijs similia.

Si quis verba protulit in conspectu dei et beate virginis ex utroque delicto debet puniri quia pena augetur ex pluralitate delictorum quando crescit multiplicatur propter explicitatem C. ad l. Jul. de vi quam multa et ibi et cetera et ff. de iniurijs l. i. § usque adeo. i. l. eius § aliqui de quibus in li. novissimo ad 176.

Quoniam est
grave eternam quam temporalem
ledere maiestatem, ideo
hac presenti lege specialiter est pro
visum quod blasfemans
vel maledicens deum vel
beatam virginem Mariam
cum in tantum scelus pro
silere nequiverit in c. libr.
den. Si vero aliquis alium
sanctum vel sanctam blasfemave
rit in xxv. libr. den. vice
qualibet condempnetur. Et si
predictus blasfemans vel male
dicens deum vel beatam vir
ginem Mariam dictas c.
libr. non solverit infra decem dies
a die late sententie numerandos, tribus
diebus sabbati in berleria
sedere debeat a mane usque
ad sero. Et nichilominus
publice fustigetur per civitatem
Spoleti et burgis ipsius ipsis
tribus diebus sabbati cum cauda
asinina quam deferat in
ore suo. Alios vero blasfe
mans alios sanctos et sanctas dei
vel ipsorum et ipsarum aliquem vel
aliquam si dictam penam xxv.
libr. den. non solverit in termino
supradicto una die sabbati in
berleria sedeat a mane usque
ad sero et fustigetur ipsa die
per ipsam civitatem et burgos.
Et predictos blasfemantes quemlibet
libet ipsorum possit quilibet accu

·i. no·

sare et denuptiare et teneatur nomen Accusatoris in secreto si voluerit et medietatem Accusato uel denuptiator habeat dicti bapni. et sibi credatur cum vno teste de auditu uel quatuor de fama probatibus contra talem denuptiatum uel Accusatum. ¶ Nullus quoque presumat dicere uel iurare per sconficitum uel scortecatum deum uel xpistum uel his similia pena decem librarum denariorum pro qualibet vice seu per corpus uel sanguinem seu budella siue aliquod membrum dei uel matris ad penam .xx.ti solidorum denariorum pro qualibet vice. ¶ Et has penas quilibet iparum dominus potestas et Iudex malleficiorum de facto exigere absque aliquo processu uel sententia possit sine diminutione aliqua cassatione pacis confexionis siue solutionis que fieret intermino. ¶ Et cuilibet sit licitum accusare et dimidiam partem bapni habeat Accusator. ¶ Et nichilominus dominus potestas vinculo iuramenti et pena .xxv. librarum denariorum quolibet mense teneatur inquirere contra predictos blassfemantes uel iurantes. ¶ Et bapniri facere per Ciuitatem Spoleti quod nullus blassfemet uel iuret ad penam supius declaratam. ¶ Et commissio et Relatio huiusmodi bapnimenti redigatur in actis.

Pacis. I de e.s. co. c. 50.

Accusator. ind. s. li. i. c. 68. et li. 40. c. 74.

20. De pena Negantis officiali parentelam mortem uel alia de quibus infra fit mentio.

Negans si qua cuiusque causa questione uel lite aliquem fuisse uel esse alicuius, patrem, Matrem, Auum, Auiam, filium, filiam, Nepotem, Neptem seu eidem superiori uel Inferiori gradu per lineam ascendentem siue descendentem coniunctum, siue fratrem, sororem, uel in alio vlteriori gradus ex linea trasuersali ex quocumque parentis usque in tertium gradum eidem inclusiue quantum, siue virum et vxorem siue Rectorem et officialem Ciuitatis Spoleti siue notarium de Ciuitate uel comitatu Spoleti, siue capitaneus alicuius Artis Ciuitatis predicte siue publicum baiulum uel personam Communis Spoleti. siue Episcopus. Abbatem uel Priorem uel Rectorem alicuius Ecclesie Ciuitatis et comitatus Spoleti siue aliquem esse mortuum uel

vmere si de pdas ɔstiterit ul
aliquo pdcoꝝ saltem p publicā
vocem et famam ī .xxv. libr
den vice qualibet ɔdapnetur
Cuius bapni dimidium habeat
ille ɔt quē fca fuit negatio su
pdcā / nisi ea die ul sequenti
reuocet ī eodem Judicio quod ne
gauit ɔfitendo rem expresse
negatum · Et pdca omnia locum
habeant siue ad Interogationem
Judicis siue ad Respōdendum
positioī siue excipiendo quoquo
modo sic fuisse ul ee directe ul
Indirecte negetur aliquid de pre
dictis ·:~

.21. De pena non pbantis quaz
porrexerit Accusaz ·:~

Accusās uel
denuptians aliquem uel
aliquos de aliquo homicidio Robariā
ul falsitate ul de aliquo malificio aut
excessu pena plus ul absolutio m
bri pure ul sub ɔdictione īponitur
p formam Statuti si ipam accaz
nō pbauerit ɔfexioe rei ul reo
rum / ɔtumacia qua sm formā
Statuti dn̄ reus ul rey habeātur
p ɔuictis ul alijs legitimis pbati
onibꝫ ul saltem Inditijs ꝛ fama
p que eet declaratū tales reos ul
reum et posse pri ad torturā

Ad torturā ut s. eo. c. .10.

p quolibet ipoꝝ Accatoꝝ uel
denuptiatoꝝ et vice qualibꝫ
ī .xxv. libr den ɔdapnetur
Et nichilominus detineatur
ī carceribꝫ Coīs tot diebus
quot detepti extiterit vnus
ul plures denuptiati ul
accati Et qui adās denup
tijs ul accusis veniat ab
soluendus Si uō de malifitijs
ul malificio de quibꝫ ul quo
īponeretur pena .CC. libr den
et abinde sup / ī .x. libr d
vice qualibet ɔdapnetur
et p quolibet accato uel
denuptiato si modo pdco
nō pbauit . Et si accauer
it ul denuptiauerit de
malificio de quo pena venir
et īponenda a .l. libr. s.
vsqꝫ ī .ij. p accato ul denup
nuptiato quolibet nō pba
uerit dcō modo ī .xl. sold
den vice qualibet ɔdapne
tur . Si uō a .l. libr. ī.
pena resultaret et nō pba
uerit modo quo sup . ī .xx.
sold den vice qualibet ɔda
pnetur Nulla aut accu
satio ul denuptia recipia
tur ab aliquo nisi ī scriptis
appareat nomen talis acca
toris ul denuptiatoris In
dcā processu ꝛ ydonee satisde
derit ꝛ porrexerit Accusaz
ul denuptiaz pen exhibitam

Secundum for^a hui

Secundum forma hui9 Statu
ti pbar adpenam i ipso
gtentam et i quolibet casu
ium pdcor i absolution que
fiet de ipis Accatis ut den
uptiatis fiat gdepnatio dcor
Accantium ut denuptian
tium i gtitatibs supdcis.
Et nullus offialis forensis ut
eius familiaris possit aliquē
accarere ut denuptiare nisi
de Armis, Ludis, dampnis da
tis z alijs sibi i hoc volūie Sta
tutis pmissis et si gt fiet
nō valeat pcessus. Et pdca
omnia z singula nō intelli
gant i hijs qui denuptiare
habeat mallia damnadatis
occax officij eorūdem .:~

Officij nō p. ee accatō
n i cas i h Stat. pmissis
Et quid si accā ut te forēsis
nō .i. li. 4. c. 74.

22\. De pena Nobilis offendentis
aliquē popularē i psona ul
rebus .:~

Nobiles uel
magnates non Audea
nt nec psumāt aliquem popu
larem Ciuitatis comitat9 ul
district9 Spō offendere i. p.
ul rebus, et qui gtrarium
fecerit offendens ul offendi
faciens talem popularem tri
plum eius gtitatis quā soluere
deberet p forma Statutis Cois

Spoleti popularis offendens po
pularem z simile mallium
gmictens soluere teneatur
et in dcō triplo qd' loco simpli
et p simplo tm habeatr p dco
mallio ul mallijs i p. popu
laris gmisso ul gmissis vice
qualibet gdapnetr. Et ne in
posteȝ qui sit z hātr p mag
natibs et nobilibs dubitetr
et i dubium reuocetr Nobil
es et magnates sint zee in
telligantr omnes Milites
Comites, Barones, Capitanei
filij z nepotes pdictoȝ z aulz
eoȝ et alij ab eisdem z eoȝ quo
libet descendentes tm pline
am masculinam legitimi ul
i legitimi. Et ad pbationem
q aliquis sit nobilis ul mag9
filius seu nepos alicui9 nobilis
ul magnatis seu ex eis pre
dictam lineam masculinam
descendens. Sufficiat pbatio
quatuor testium de publica
vox z fama, Que pbatio sit
et hātr i pdcis sufficiens et
legitima ac si pbatum veri
dicis z legitimis omnibus
modis esset .:~

Quid si gmisit de no
an k pen tplr iteȝ du
plicetur qz de nocte

23\. De quarto pluri soluēd' p odep
natis si .i. x. dies gdepnationē
nō soluerit dele factam .:~

Condepnat9

quicu[n]q[ue] fi[er]it co[n]depnat[us] i[n] a[li]qua
pecuniaria[m] de se f[a]c[t]am non
solverit i[n] x. dies post dicta[m]
co[n]depnatio[n]em i[m]mediate seque[n]-
tes ipa die dat[e] co[n]depnationis
minime co[m]putata. cogatur ad
solvendu[m] quartu[m] pl[us] co[n]depnatio[n]is
p[re]fate tam ip[s]e q[uam] fideiuxor ei[us]
dem no[n] obsta[n]t[e] q[uod] i[n] ipa co[n]dep-
nat[ione] de d[i]c[t]o quarto pluri nulla
f[a]c[t]a fuit me[n]tio. Et hoc quantu[m]
plus t[ame]n co[mun]is cedat ad utile. Et
de ip[s]o quarto pluri nichil p[ro]-
p[ar]tiat denuptians vel accusans.
Dummodo p[re]d[i]c[t]a locu[m] no[n] habeant
i[n] Sindicis co[n]depnatorijs i[n] quibus
co[n]tinetur q[uod] si ipi co[n]depnati no[n]
solverit etc fiat co[n]tra eos execu-
tio plus quo ca[su] no[n] curat
dictum quartum. Et si v[er]o
d[i]c[t]a co[n]depnat[us] Appellaretu[r]
et ipa[m] co[n]tingerit co[n]firma-
ri tunc vel ex p[ro]cesse i[n] ca[usa] Ap-
pellatio[n]is (va/eat) tionis nichiloni-
nus dicta[m] q[uan]titum pl[us] solvere
teneatur et si p[ro] p[ar]te e[ss]et co[n]-
firmata quo ad parte[m] que
remaneret co[n]firmata dicti
x. dies co[m]putent[ur] a die co[n]firm-
ationis p[re]d[i]c[t]e. Et nulla co[n]de[m]-
pnatio casset vel cancellet[ur]
n[isi] recepto d[i]c[t]o quarto pluri
unacum q[uan]titate i[n] d[i]c[t]a co[n]depna-
t[i]o[n]e co[n]tenta. Post lapsum dicto[rum]

decem dieru[m] t[er]mini sup[ra]dicti :~

24 De pena co[m]mictentis homicidium :~

Horrende i

humanitatis detestandiq[ue]
seminis eoru[m] qui mortem sitiu[n]t
alioru[m], furorem et noxiu[m] ap-
petitu[m] co[m]pesce[re] Affectantes Sta-
tueru[n]t et ordinaveru[n]t Sta-
tutarij p[re]d[i]c[t]i Q[uod] quicu[n]q[ue] de
Civitate comitatu vel distri-
ctu Sp[olet]o vel aliunde int[er]feceri-
nt aliquem vel aliqua[m] si fuit
masculus capite p[ri]vat[ur]. Si
mulier co[m]buratur Ita q[uod] ca[s]u
quolibet eoru[m] quilibet moria-
tur. Et p[re]d[i]c[t]a vendicent sibi
locum si malefactor hui[us]m[od]i
fuit i[n] fortia Co[mun]is. Si aut[em] in
fortia co[mun]is no[n] fuit p[ro]cedatur
co[n]tra eum ad co[n]depnatio[n]em p[er]sona-
lem v[idelicet]. si quo t[em]p[o]re p[er]venerit
In fortiam co[mun]is si fuit Ma-
sculus Caput sibi a spatulis
amputetur. Si mulier co[m]bura-
tur ita q[uod] penit[us] moriatur.
Et nichilominus o[mn]ia bona
talis malefactoris devastent[ur]
et destruantur et sic devasta-
ta et destructa veniant i[n] co[mun]i p[re]d[i]c[t]o
auct[oritat]e p[rese]ntis cap[itu]li Statuti. Res-
ervata legitima suoru[m] bonoru[m] filij[s]
vel nepotib[us] ex masculina lin[e]a

Salvo q[uod] si Sp[olet]o nu[n]c occidet[ur] forenses [et] pena V. libr[e] ut. i[n] c. c[apitul]o 36.

Legitima no[n] . . . co. c[apitul]o 39.

Vid. i. ip.ᵉ Add. c. 19. ü. reducat ad duos Annos.

descendentib' vni ul plurib'
sirpium ul ipos huiu malefa
ctor pdeus. Siquis eciam omi
serit homicidiu no ex pposito et
voluntarie n fuit i lata culpa,
i. iii. libr. den. condapnetur, et
i maiori qntitate, Arbitrio
potatis, Considerata quali
tate et casu homicidij omissi)
Et si dictum banum soluere
no poterit detineatur i car
ceribus eo tpre quo placiut
ipi dno potatis. Et si minor
xvj. Annor homicidiu omi
serit usque ad etatem .x. An
nor, ut pximo pcedenti
casu expmitur, condapnetur
set a .x. Annis i. ad penam
aliquam nullatenus teneatur.

.24. De pena comictentis homi
cidium ul aliqd maltium
ext comitatu Spoti i psona
alicui Spoletani. :~

Comictens homi
cidium ul aliquod alid
maltium i psona alicui Spoletani
ext comitatum et distrit
dce Ciuitatis Spoleti puni
tur i omnibus et pena ac si
homicidium et aliud male
ficium i Ciuitate ul comitatu
pdcis omisisset puention
aliqua no obstante. :~

.26. Qd occisor no succedat
occiso. :~

Occidens uel
occidi faciens aliquem
no possit n debeat ad talis oc
cisi successionem ex testo uel
ab intestato venire n de ipius
hereditate vnquam possit aliqd
pcipere ul here. Sed ab ipa sub
cessione et quibuscumque relictis
et legatis ei factis p occisum neque
ipius comodo ppo sit exclusus.

.27. Qd decapitato occisore
hered' occisi pacem faciant
cum heredibus occisoris. :~

Facta executi
one pdi occisoris per
Coe Spoti ul officiales ipius te
neatur et debeat dns potas
vinclo iuramenti et pena .C. libr. den.
omes et singulas utriusque par
tis, int quos con opprinion ho
minum Ciuitatis ul comitatus
Spoti cent inimicitie causa
dci homicidij omissi, ut ce
pessent i futur Copellere om
nibus remedijs oportunis re
aliter et psonaliter p ut eisdem
videbitur quenire ad pacis fedu
et ad uniem cum capitulis omnibus

28 para expedientibus convenientibus et quolibet opportunis :~ De pena facientis tumultum tractatum vel coniurationem contra pacificum statum Civitatis Spoleti :~

Si quis suadente diabolo in hoc scelus incurrerit Quod contra quietem publicam et Statum pacificum et popularem Civitatis Spoleti in ipsius status subversionem vel turbationem fecerit tractatum coniurationem conspirationem ligam, Rumorem aut gentium congregationem publice vel occulte aut palatium domini potestatis dominorum priorum vel aliud fortillitium Civitatis vel comitatus Spoleti invaserit vel occupaverit animo et proposito turbandi vel subvertendi Statum pacificum Civitatis vel comitatus Spoleti Et presentem Statum Iurisdictionem et Bayliam populi eius consilii et dominorum priorum populi antedicti, Bonis ipsius omnibus publicatis et applicatis ipsi communi Spoleti furcis laqueo suspendatur. Et quod ipsius filii et descendentes nullum habere possint in posterum officium in communi nec in Civitate Spoleti eius Burgis vel suburgis habitare vel intrare :~

Sed nota quod si appetit non turbatur status pacificus vel non fient contra eum sed non est pena pluris ut nota i. c. 7. et 83. et i. co. 134. 141. 144.

contra impeditoribus ut in co. 4. Idem de receptatoribus in locis rebellibus et nuntiis in cavalcata contra Spoleti ut in c. 40.

29 De pena facientis vindictam contra consanguineum sui offensoris :~

Offensus ab aliquo post ipam offensam non presumat alium quam offensorem ad sui vindictam offendere, Et qui contra fecerit in quadruplum eius pene quo alias regulariter de dicto maleficio per formam alterius capituli Statuti ipse reus condempnaretur. Hoc scilicet Intelligatur de omnibus coniunctis familis et sequacibus dicti offensi et de alijs omnibus qui dicta occasione alium quam principalem offensorem offenderit vel offendi fecerit. Pro principali autem offensore habeatur nedum qui suis manibus alium offendisset. Sed ille cuius mandato offensio facta fuit Et quilibet alius qui offensorem ad offensam faciendam associavit et eidem prebuit Auxilium consilium et favorem Et ipso principali offensore mortuo eius filius masculus sive masculi superstes sive superstites remanentes :~

30 Quod faciens fieri aliquod maleficium vel prestans auxilium vel favorem ad ipsum committendum puniatur ea pena qua principalis :~

Quicumque

fieri fecerit aliquod
mallium seu ad ipsum comic-
Vid. i. Add. p.is c.o 29o. tendum dederit auxilium
ut favorem Simili pena qua
puniendus veniret principa-
lis mallium comictens, puniatur
Non tamen possit nisi una pena
eadem pro comictens et comicti
faciens condepnari :~

31 De pena nominantis aliquam
partem seu septam :~

Nominans

partem aliquam seu
sectam ut se imiscens alicui
parti ut secte directe ut in-
directe i. x. libr. den. vice
qualibet condapnetur. Quas
dominus potestas exigat de facto
sine strepitu et figura iu-
dicii :~ Quod dominus teneatur

32 pro mallio comisso ab eius
famulo :~

Si famulus

alicuius Nobilis vel
magnatis dicto vel facto ali-
quod comiserit mallium et se
non presentaverit coram domino po-
testate et sua curia suis pari-

tiveris mandatis teneatur dominus tal.
famuli et cogatur pro ipso ma-
leficio ad solvendum penam
ad quam teneretur famulus eius
predictus sine aliquo processu
ut condepnatur contra dominum dicti fa-
muli facienda. Et si pena
fuerit plus teneatur dominus sol-
vere in con. V. libr. den. sine
aliqua diminutione. Et
ad probandum de familiaritate
et famulatu sufficiat proba-
tio publice fame per V. testes
qui super hoc recipiantur
sumarie et de plano et ipsorum
probatio habeatur pro plena et
sufficienti et legitima proba-
tione :~ De pena Nobilium

33 Intrantium palatium potestatis
dominorum priorum populi et ipsius clau-
strum :~

Palatium

domini potestatis et dominorum
Priorum populi et eius clau-
strum. Nullus Nobilis vel
de Nobilium genere Intrare
presumat nisi vocatus esset
ad consilium ad penam .xxv.
librarum den. pro qualibet vice

Saluo q cu licetia dnoz Pri
oz ut treu ptiuz ex eis obteta
ad bussulas z pallnctas Intra
possit dca palatia z claustru
et ipoz quolibet sine pena.
Et talis licetia no possit ee
gnalis s3 alla uice tm qua gce
deretur Nobili supdco Excep
tis ipdcas Notarijs nobilib3
qui imatricula notarioz st
scripti Qui possint Inpu
ne Intrare dca palatia et
claustru / Intrare quemadmo
dum possut pplarer. Et dni
Priores ppli et ipoz quil3
teneatr vinculo Iuramenti
et pena .x. libr den quoscu3
Nobiles ut magnates vide
rit ut sauerit Intrare pa
latium ppl ut claustru sta
tim dno potati Intimare ut
gt tales pcedatur ad executio
nem pdce .:~ De pena facie
34 tis Insultuz gt aliquez cuz
Armis ul sine .:~

Insultum.

Insultum faciens gt aliquem
ad domu ppam ut gductuz
habitationis Insultati ut ad po
ssexionem suam ut ppe lo
ca pdca p unaz ptiuz. Siue
Armis in .L. libr den. Si sin
i .xxv. libr den vice qualib3
puniatr. // Si uo alibi cuz   Pro Insultato no i. co. c. 93.
Armis i .xij. libr cu dia
et si sine Armis i sex libr
den vice qualibet gdepne
tur. Et si duis Insultu
fiet gt aliquos simul stan
tes p uno Insultu ac si
eet fcus uni habeatr. Insi
per si i ipo Insultu maius
malliuz gcurret cu Insultu
de maiori tm mallio puniatr
Et Insultus i ipo maiori
mallio gfundatr .:~ De pe
34 na ducentis forensi ul ex
bapditum cois spo p mallio
ad aliqd malluim gmic
tendum .:~

Duces forens

Duces forens aliquem seu ex bapni
tum Cois spo p mallio co
depnatr ad aliquod malliuz
gmictendu ut maleficiuz
aliquod gmicti faciens ea
pena p aliquem ex pdcas si
forensi duxerit ut p ipiuz
malliuz gmicti fecerit
ea pena qua puniendus
veniret ipe forensis. // Et

si exbāpditū ꝛ ɔdēpnatū du
xerit uel p̄pīuz ɔmicti fece
rit aliqd' malliuz ultra penā
ī Statuto ɔtētā remaneat
ipē ducens uel ɔmicti faciēs
malliuz ɔdēpnatus seu exbap
nit⁹ cōis Spō p̄ut erat ipē
ɔdēpnat⁹ ꝛ exbāpdit⁹ cōīs
Spō p̄dicti l'. forēs̄ .:~ De
36. pena Ciuis offendentis fo
rens̄ ꝛ forensis Ciuē uel
forens̄ .:~

Quis uel
comitatēsis Ciuitatis
et comitat⁹ Spō offendens
aliquem forensem soluat
dimidiam p̄tem ɔdepnati
onis pecunie quā solueret
si Ciuem uel comitatēsem
offendisset ¶ Et si occiderit
forensem ī. V.C libr' den̄
ɔdepnet' quas si nō soluerit
ī. t'm assignatū eidem capd'
a spatulis Amputet' ¶ Et ī quo
libet casuum p̄dcōrū plus uel
minus s'm q' appareret ī Sta
tut⁹ loci unde eēt talis forensis
offensus si ipē ibi Spōlīnuz offendis
set si de ipis Statut⁹ potati uel
Judici malliorū an̄ s̄niā p̄alique

partiū fuit f'cā fidex uel in
fra t'm ɔpetent' ad p̄dcā arbi
trio dn̄i potatis uel malliorū
Judici assignat⁹ . ¶ Forens̄ uō
occidens aliquem Spōlīnuz bonis
ipius oībꝫ publicent' ꝛ Applicent'
Coī, ultimo supplicio, Judicant'
Arbitrio puniat' ¶ De alijs — ¶ Forēsis offendens Spōlīnus
nō offensionibꝫ puniat' ī ī duplo — puniatur ī duplum
lo eius pene qua de huiusmōi
offensa puniret' Spōlīnus offen
dens alium Spōlīnū ¶ Et si forens̄
forens̄ offenderit puniatur
ī quolibet casu p̄dcōrū p̄ut Ci
uis puniret' si Ciuem offen
disset ¶ Et p̄dcā nō uēdicent
sibi locū ī forēsibꝫ qui ī Ciuitate
Spoleti uel comitatu Spōleti stete
rint ꝛ habitauerint a .x. Annis — ¶ A .x. Annis . [illegible]
qui quo ad offensas quas recē — [illegible]
pissent habeant' ꝛ sint Ciues .:~ — Annis
37. De pena facientis uel fieri
falsam monetā uel expen
dentis ipam .:~

Faciens uel
fieri faciens falsam
monetam ī Ciuitate comitatu uel
districtu Spōleti Igne ɔburat'
ita q' penit⁹ moriat' ¶ Et de
struatur domus ubi dcā mo
neta fabricata fuit ¶ Et bona

talis sed si fuit contumax publicatur et confiscantur ea sit communi sponte // Siquis uero totonderit rasit uel minuerit aliquam monetam uel ipsam monetam falsam scienter expendiderit in C. libr. den. vice qualibet condapnetur / Quas si soluere non poterit manus sibi dextra a brachio Amputetur. Et potestas in principio sui regiminis faciat requirere Campsores et mercatores dicte Ciuitatis et per ipsos prestito Juramento perquirat ab eis si sciunt aliquem falsam monetam facientem uel facientem ut ipsam tonderent raderet minuentes uel facientes expendentes Et contra quos inuenerit subspectos dicto ipsorum procedat et inquirat secundum formam statuti Et ipsis mercatoribus et Campsoribus mandet et precipiat quod perforet ipsam monetam falsam que ad ipsorum uel alicuius eorum peruenerat Ita quod ab omnibus cognoscatur :~

38. De pena facientis falsum instrumentum uel testimonium :~

Falsum instrumentum conficiens uel falsum testimonium proferens in iii. libr. den. vice qualibet condapnetur

f de periuro vid. i. li. 3o c. 6o

Quam penam si non soluerit infra tempus sibi datum Manus dextra a brachio Amputetur Et cum mitria incipiat per Ciuitatem sponte fustigetur et perpetuo sit infamis et ab officio notariatus priuatus. Et si in fortiam comunis non venerit Nichilominus in dictis penis condapnetur. Et eadem pena puniatur qui falsum testimonium sed fecerit uel qui Introduxerit in aliqua causa ciuili uel criminali uel contra falsos testes et falsum testem et dicto uel dictis ipsorum post aperturam dictorum testium uti voluerit et ipsam questionem et litem amittat et perdat. Et teneatur dominus Potestas vinculo Juramenti facere Intrare Capitaneum Iudices et notarios et ab eis perquirant si sciunt aliquod Instrumentum falsum uel suspectum. Et si inuenerit per dicta ipsorum uel maioris eorum saltim per famam aliquem esse suspectum uel falsum procedatur contra ipsum et cogatur eum ad confitendum et probatio dictorum Capitanei uel maioris partis eorum

i hoc casu plegitimis Indi
tijs habent q sufficiat ad
torturam sine alia exami
natione ul licentia facienda
et concedenda p Judice Appe
39. llat .:~ De legitima observanda
filijs i confiscation bonoz z quam
bona condepnati sit obligata com
p quantitate i condepnatione de
ducta .:~

In confiscation

publicat z Applicat
bonoz ectaxione alicuius
mallij facienda sm form
Statut Coit Spo / semper
Intelligant excepta z reser
uata filijs z descendentibz
legitis, legitima eis debita
iure nc. z siue delicta ī conde
pnati sit mentio an non ip
sa legitima ipis descenden
tibz reseruat z ipam ius
habeant petendi z exigendi
ac si eet mortuus ille cui
extiterit publicat. ¶ Insu
per bona quorumlibet condepna
toz sint z ee Intelligantur

adic mallij commissi de quo
ul quibz fuerit aliquis ul
aliquis condepnati ul condepn
atq ypothecata z obligata Com
usqz i quantitate i ipis condep
40. nationibz continent De
pena Comitentis furtum
et derobantis aliquez i loco
publico ul' occulto .:~

Furtum.

si quis commisit de
v. s. ul. i. i. x. libr den
vice qualibet condepnetur
¶ Si aut furtu commisit
de. xx. s. den. ul. i. usqz
i. v. ul de re valent decz
quantitat. i xxv libr den
puniat. ¶ Si uo commisit fu
rtu de xl. s ul de re vale
nt xl. sol den. usqz in
xx. In. l. libr den condapne
tur. ¶ Si aut fuit furat
x. libr den z abinde. i. usqz
i. xl. s ul re valentez decz
libr vel i. usqz i xl. sol
den. ~~et x. libr z abinde~~
~~usqz i xl [illegible]~~ vice
qualibet condapnet i. C.
libr den. ¶ Et a x. libr sup

puniatur sm̄ formā Juris
cons. Dum tn̄ p vno furto
nō possit quis ↄdepnari ad
mortem ul ad mēbri absci
sionem. ¶ Et si aliquo ca
suū pdc̄oꝝ nō soluit dc̄am
ↄdepnatiōez q̄ fieret de ipo, fu
stiget ul alr̄ castiget Ar
bitrio dn̄i potatis. ¶ Et i om
nibꝫ casibꝫ supdc̄is damnū
duplicatum emendet patiē
ti. ¶ Derobans uō aliquez
i strata publica ul alibi vbi
cūqꝫ sm̄ q supdcūz ē de
valorē reꝝ furataꝝ ↄ ꝑtim
tibꝫ furatis ita i his casibꝫ
ↄdapnet. ¶ Possit aūt pu
fures ↄ latrones si de ipis
ↄstiterit vltra duo furta
ul duas robarias ↄmissas
vltimo puniri supplicio
Jta q omibꝫ trāseat i exē
plum. ¶ Et nō possit ali
quis suspendi alibi q̄ in
furcis muratis sup Ecc̄iaz
Scōꝝ Apostoloꝝ versus te
sinum ↄ viam. De pena
percutientis aliquem cum
Armis.

.41. Percutiens ul vulnerans aliquē cū ez
ul comitatē sem Spoletanum
si sibi absciderit ul amputa
uerit mēbrum seu nasum ul
oculum extrasserit ul alio mo
do tecaverit i libr̄ den̄. uiij. pu
niatur p quolibet tali mēbro
¶ Et si ambas man̄ ul ambos
pedes amputauit sive absci
derit ul oculos ei extraxerit
seu tecauit i Mille libr̄ den̄
puniatur. ¶ Et si Auricu
lam ul aliquem digitum ma
nus ei amputauit puniatr̄
pena ista. vz. sive p pollice sive
digito grosso absciso ul am
putato i. ij. libr̄ den̄. p quolꝫ
alio digito i libr̄. CL. Et p
qualibet Auricula absciso
ul amputata i libr̄ den̄. ij.
puniatr̄. Et i quolibꝫ casuuz
pdc̄oꝝ dc̄e pene medietas sit
Iniuriati et alia medietas
sit Coīs Spo. Quam si sol
uere nō poterit ↄdepnatus
i x. dies a die sn̄e ↄdepnati
onis ↄ nō sn̄e nūandos ipa die
sn̄e ↄdepnationis minime ↄpu
tata simile mēbrū seu mēbra
seu similis Auricula sive
nasus sive similis digitus
sibi debeat Amputari ex hi
ul tecari ul sic i eo qd̄ deli
quit puniatr̄. ¶ Si uō aliquez
digitum pedis ei absciderit
ul amputauit p quolibꝫ tali
digito i libr̄. Lxx. den̄ puniatr̄ Nō. q medietas pene est i iuriati

Vs spo. h. d. pp id qd e. s. ro. c. 36.

¶ Si uero alio modo quam per amputa-
tionem siue detruncationem
membri aliquod eidem inutile fe-
cerit in iij. libr. den. paruor.
per quolibet membro sic inutile
facto uel debilitato condempne-
tur. ¶ Si autem totaliter ipsum
non debilitauerit uel inutile fe-
cerit sed in aliquo tamen in C L.
libr. den. per quolibet membro sic
debilitato puniatur. ¶ Si uero
aliquem digitum eius manus
aliter quam per amputationem uel
detruncationem penitus inutile
fecerit per quolibet tali digi-
to in C. libr. den. puniatur.
¶ Si uero non totaliter sed in aliquo
tamen ipsum digitum debilitauerit
in Lx. libr. den. per quolibet di-
gito taliter debilitato puniatur.
¶ Si uero digitum pedis aliter
quam per amputationem seu absci-
sionem inutilem fecerit uel debi-
litauerit totaliter uel non totaliter pu-
niatur in dimidia pena qua pu-
niretur secundum formam premissam si ali-
quem digitum manus totaliter debi-
litasset uel inutile fecisset. ¶ Et si
aliquod membrum dissoluerit siue Spa-
lam / Ancham uel Cossam et
Costam uel aliud hiis simile in
libr. C. den. pro ipsorum quolibet pu-
niatur. ¶ Si uero Costam fregerit
seu dissoluerit in libr. L. den. pu-
niatur // Si uero digitum pedis dis-
soluerit in libr. den. xv. puniatur
¶ Si uero Os siue ossum Cruris
tibie Coxe siue spalle uel an-
che uel aliud hiis simile in libr.
C. den. per quolibet puniatur
¶ Et si quis cum Spata / Spontone
transfero / Stocchetto / lancea /
Macça ferrata / securi / falcio-
ne / Cultello / Bidente / Van-
gha / Çappa seu cum alio simi-
li instrumento ferreo : Siue cum lapide
uel pugnilon / Bastone ligneo
uel alia similia re percusserit ali-
quem a spatulis supra et propter
sanguis exiuerit in C L. libr. den.
uice qualibet condempnetur. Et si
sanguis non exiuerit in libr. lxxv
puniatur. Et si propter talem percu-
ssionem factam sine san-
guine in terram ceciderit
eo casu in C. libr. den. ta-
lis percuciens puniatur. ¶ Si
uero expercussione facta in capi-
te cum aliquo dictorum armo-
rum siue instrumentorum uel
hiis consimili Coccia capi-
tis fracta fuerit siue fessa
seu si ex percussione facta in fa-
cie cum aliquo eorum / manife-
stum signum seu cicatrix
in dicta facie sit propter reman-
sura puniatur dictus ma-
lefactor in quolibet dictorum
casuum per qualibet tali percussi-
one seu uulnere in iij. C. libr. den.

Quam penam si i x. dies adie
late snie no sac nuando sipa
die late snie no oputata idez
malefcor no soluit cu effectu,
ei man cu qua talem pcussio
nem fec sine vulnus intu
lit Amputet ita q abrac
chio sepetur ¶ Si uo i spatu
lis et abide i. aliquē pcuxe
rit z pp sanguis exiuerit in
libr den. C. puniatur. Et si
sanguis no exiuerit. i libr
L. den odapnet. Et si pp
talem pcussionez sine sangu
ne i terram cciderit. i lxxv.
libr den puniat. ¶ Si autez
cum Cipello, Canna, Corigia,
Virga, ut alia re osimili ali
quis aliquem pcuxerit a spa
tulis sup et Sanguis pp exi
uerit i. L. libr den puniat.
Et si sanguis no exiuerit
i xxv libr den puniatur.
Et si i spatulis z abide infra
et sanguis exiuerit i xxv libr
den odapnet. Et si sanguis
no exiuerit puniat Indimi
dia dce pene. Et p quibuscuqz
pcussionib i vno mbro non
possit puniri vltra penam
que resultaret si dcum mu
tilass. Et eodem modo p mu
tilation seu debilitation plu
rium digitor eius manus
ul pedis no possit pea i poni
vltra illam que veniret i pone
nda si manus ul pes fuisset mu
tilat ul mutilatus s debilitat
.42. ul debilitat .:~

De pena percutientis aliquē cum manu ul pede .:~

Manu vacua

aliquem pcutiens si a spa
tulis sup z sanguis exiuerit in
L. libr den odapnet. Et si sa
nguis no exiuerit puniatur
i xxv. libr den. ¶ Si uo in
spatulis z abide i. z pp sanguis
exiuerit puniat i xxv. libr
Et si sanguis no exiuit puni
tur i. x. libr den. ¶ Si uo Ce
perit aliquem p Capillos no
tn eum i terram Cadere fece
rit puniat. i xxv. libr den
Et si pp talem Capturam
talis captus caderet i terram
puniatur dcus malefcor pro
tali captura seu caditura in
libr den. xL. Et si postqz ce
ciderit i terram euz p terram
trasinauit talis malefactor
p pdcis omib puniat i. L. libr
den. ¶ Si quis aut plena man
i furiose ot aliquem admina
uerit, ul lapidem ul aliud si
mile picerit z eu no pcusse
rit i. x. libr den. ¶ Sz si man
vacua quis ot aliquē irato

aio adminauit et eu͂z nō peu
sserit ī . C . ſ͡ den̄ ¶ Item quicū
q͡z cepit aliquem p̄ psonā siue
spinserit ⁊ obdc̄ām capturā͡z
siue spintam eum nō ceciderit
puniatur ī . x . libr̄ den̄ . // Si
uo ex dc̄ā casura siue caditu
rā ceciderit obdc̄ām captu
ra͡z siue spintam puniatur
p̄ ip̄is ⁊ de ip̄i omib͡z ī . xxv .
lbr̄ den̄ . ¶ Si uō ex dc̄ā casura
siue caditura sanguis exiue
rit decapite talis Cadentis
et Coccia ipius Capitis frac
ta fuit̄ de hijs ⁊ p hijs oib͡z
ī . CL . libr̄ puniatur . Et si
coccia nō fuit fracta ⁊ san
guis nō exiuerit a spatulis
sup̄ p̄dc̄a͡z casura͡z de hijs ⁊
p hijs omib͡z . ī . L . lbr̄ den̄ . pu
niatur . ¶ Si aut̄ ex dc̄a casu
ra sanguis de naso uł aliu
parte corporis a spatulis ī .
exiuerit ī clusiue ī xxv . lbr̄
den̄ puniat̄ . ¶ Quicūq͡z aut̄
talē pcusserit uł pede / si sa
nguis exiuerit uł nō exiue
rit et Ceciderit ī terā͡z uel
nō ceciderit Coccia capitis
fracta fuit uł nō fracta ip͡z
Cadentem postea strasina
uerit uł nō strasinauerit
ī quolibet casu͡z p̄dc̄or͡z puīa
tur ī omib͡z ⁊ p omnia ac
43 si manu c͡omixisset . : ~ De pena

offendentis aliquē͡z ī exercī
uł caualcata uł ī aliquo
c͡osilio uł Arengha . : ~

Tempore quo

fit exercit͡ꝰ uł caualca
ta Consilium uł Arengha
uł aliquo ip̄or͡z offendere
nullus p̄sumat aliquē ī dc̄is
excitu uł caualcata Consilio
uł Arenga uł aliquo ip̄or͡z
offendere . Et si q͡s ‹c›t fecerit
puniat̄ ī duplo illius pene
pecuniarie que ał͡s ex dc̄o ma
lefitio s͡m for͡ma͡z alicuis capłi
Statuti sibi ī ponenda ueī
ret . Et nichilominus si
dn̄o potati ⁊ dn̄is p̄oribus
uł duab͡z partib͡z ex eis
uidebit̄ c͡ouenire possit ī
m̄bri Amputationē uł alia
44 . psonali puniri . : ~ Qualr̄
quis possit se ⁊ aliu͡z defe
ndere / Et q͡d cuilibet liceat
capē homicida͡z ⁊ i ferēte͡z aliq͡d
uulnꝰ sanguinolētu͡z / et etiā
se uł sui ī c͡otinētis / Et de pena
nō succurrentis clamati . : ~

Cuilibet liceat

tam se q͡ꝰ ī aliu͡z c͡otra
offendentem seu offendere ¶ Vid' aliā ī putates ī co . c͡.
uolentem ip̄i resister̄ ut .43 . ⁊ 46 . nō . ī s͡ co . c͡ . 9 .
nō offendat . Et sicut cum

XL

.65v

Vid' clar' i. e. c. 46. ubi dicit q̄ condepnatos ut exbanitos hic e alibi caus' ab illo.

talem offendentem seu offendere volentem offenderit Nulla pena puniatur, dum tamen talis defensio et resistentia q̄ dicta occasione fierent fiant cum moderamine Inculpate tutele. Et possit quilibet in Civitate et comitatu spoleti sine pena capere et infortiam comunis Spoleti ducere quemlibet qui commiserit aliquod ~~maium~~ homicidium seu intulisset alicui aliquam percussionem cum sanguinis effusione In civitate et comitatu Spoleti. Et si dicta occasione talis Capiens aliquam percussionem inferret contra dictum homicidam vel malefactorem Nullam penam patiatur, Dummodo ex tali percussione non membri mutilatio vel debilitatio sequatur. Et quod quilibet offensus possit sine pena se ipso stanti non diver tendo ad alios extraneos actus vlasci sive vindicare non excedendo modum vindicte quem si excesserit puniatur de eo tamen quod ultra commisit. Quilibet et teneatur qui celerius potest succurrere ad clamantem sive postulantem succursum et ipsum ne offendatur totis viribus adiuvare. Contrafaciens non nisi iusta de causa fuit Impeditus in .xxv. libr. den. condepnetur quarum dimidia habeat accusator Et cuilibet sit licitum accusare et credatur sibi cum sacramento de novo prestando cum dicto unius testis fidedigni.

44. De pena Offendentis potestatem Judicem Appellationum et alios officiales et eorum familiares Civitatis Spoleti et de pena offendentis officiales Cives vel comitatenses Civitatis predicte.

Offendens dominum potestatem Judices milites et notarios domicellos et familiares ipsius vel aliquem ipsorum Et potestas Judices milites et alii officiales ipsorum vel aliquis eorum Offendens aliquem civem vel comitatensem Civitatis Spoleti in duplo eius pene que alias veniret imponenda si Civis Civem offendisset vice qualibet condepnetur. Et de hiis omnibus et singulis cognoscat, condepnet et puniat dominus Judex Appellationum Civitatis auctoritate presentis Statuti in predictis et circa predicta teneatur et sit eidem attributa potestas et Jurisdictio Et si dictus dominus

Iudex Appellat(ionum) d(omi)n(u)s Assess(o)r
d(omi)nor(um) p(otestatum) ~~ut aliquis ipsorum~~
Cancellarius eor(um) notarius
et familiares d(omi)nor(um) pot(estatum)
ut aliquis ipsor(um) offenderit
aliquem Civem ut comitate
nsem s(upra)s(crip)tum ut aliquis Ci
vis (et) comitatens s(upra)s(crip)tus offe
nderit aliquem ipsor(um) (con)dap
netur in d(i)c(t)a pena dupli ut
in alio casu supius (est) expressum
Et de p(re)d(ic)tis (con)dep(na)net (con)gno
scat (et) puniat d(omi)n(u)s pot(estas) ut
suus Iudex malleficiorum. Et si
i(n)t(er) p(re)d(ic)tos offi(cia)les (et) familia
res d(omi)ni potestatis ut Iud(ex) Ap
pellat(ionum) ut Int(er) p(re)d(ic)tos d(omi)n(u)m
potestatem (et) Iudic(em) Intuenerit
aliqua offensa (con)gnoscat (et)
puniat de p(re)d(ic)tis qui ad hoc
fuit deputatus p(er) d(omi)nos pot(esta)tes
p(o)p(u)li ut sindicatores t(em)p(o)r(e)
sindicatus taliu(m) offi(cia)liu(m)
et familiarior(um) qui ipsas
offensas (com)misissent Et
semp(er) de omnib(us) (et) singulis offe
nsis q(ue) fierent (et) (com)mictere
ntur Inter ipsos offi(cia)les et
familiares eor(um) ut eor(um) aliq(ui)s
d(ic)ta pe(n)a dupli Inponatur
et habeatur i(n) quolibet casu
pro expressa. Sit t(ame)n licitu(m)
cuilibet offi(cia)li (et) familiari
ipsor(um) Capere malefactores
et alios spectantes ad eor(um)
officiu(m) et si resisterentur
ipsis violent(er) ipsos percutere
et offendere dummodo ex
huius mors ut sanguinis ef
fusio no(n) sequat(ur). De

46 pena Offendentis pote
statem ut offici(ale)s alicui(us)
Castri.

Potestates

Castror(um) (et) notarios
ac familiares ipsor(um) (et) ipsor(um)
quelibet Quicu(m)q(ue) de castris
et locis ubi aliquis ipsor(um)
erit potestas notarius ut
familiaris offenderit
puniatur pena dupli eius
qua puniretur sive Ci
vem ut aliu(m) s(upra)s(crip)tum offen
disset. Et si ex d(ic)ta offen
sa accideret q(uod) p(er)cussus
moriretur talis offen
dens et occidens ultimo
supplicio puniatur et ca(sa)
et bona devastent(ur) (et) h(e)redes
occisoris deveniat devasta

ta. Et p̄dc̄a intelligatur
i potātib͡ȝ ⁊ notariis diligen
dis p̄tc̄ i p̄o i dc̄is Castris
ul vicariis potātuꝫ ipoꝝ &
s̄m formaꝫ statutis legiti
me c̄stitutis ⁊ familiarib͡ȝ
taliuꝫ ⁊ nō i aliis :·~

.47. De pena c̄gnoscentis car
nale aliquaꝫ mulieꝫ :·~

Cognosces
Carnaliter aliquā mulie
rem Nuptā viduam vir
ginem Monialem ul ali
am bone c̄dictiōis ⁊ fame
p vim ⁊ violentiaꝫ i. iiij.
libr̄ deñ vice qualibet et
qualibet talium mulieꝝ
c̄dapnet̄. Quas si nō sol
uerit i̅ . dec̄ dies a die
c̄depnatiōis nō sc̄e nūe̅
ndos ipā die c̄depnationis
nō c̄putata Manus dext̄a
sibi abrachio Amputetur
Qui si volūtarie cognouit
aliq̄ p̄dc̄aꝝ i medietate
dc̄e pene pecuniarie c̄dapn̄
Et i. C. libr̄ Mulier que
sic volūtarie pmisit se
c̄gnosc̄i. Saluo q̄ si talē
Mulierem volūtarie co
ḡtam post malliuꝫ c̄issū
i. xv. dies post p̄cessū iniciatum c̄t talem malefacto
rem Accepit i vxorem et
cau̅ i quo i. t. eos m̄rimoniū
ēe possꝫ devolutate p̄ris
ipius Mulieris si p̄rem hūit
ul frēs carnal' patre nō su
p̄stite ul alius p̄ximiōis
c̄sanguinei masculi tm̄ ad
aliquam penam ip̄e male
factor ⁊ muliē nullatenus
teneat̄. Et quia i p̄dc̄is
casib͡ȝ difficilis ē p̄bacō su
fficiat ad p̄batiōeꝫ quoruslib͡ȝ
taliuꝫ malliōꝝ fama p̄ur̄
.v. testiuꝫ fidedignoꝝ Et
habeat̄ p plena ⁊ legitima
p̄batione. De dictis aut ma
leficiis nō possit p inquisiti
onem denuptiatoeꝫ ul Accu
sationem p̄cedi nisi Accusatio
fieret p ipām Mulieꝫ
ul c̄sanguineū ipius vsq̄ꝫ
i t̄tiuꝫ graduꝫ i clusiue
quoꝝ quilib͡ȝ de p̄dc̄is ma
leficiis possit Accusare ⁊ sit
legitimus ⁊ etiaꝫ p̄te bapni
talis Accusator p̄cipiat su
p̄dc̄a

.48. De pena c̄mictentis peccatū
c̄tra naturam :·~

Quoniam omnium delictorum carnalium genus nam flagitium pessimum reputatur Et maiori pena plectendum. Nam quod scelerius committitur scelerius vindicatur Ideo provide hac lege et Statuto disponitur et solleptniter ordinatur Quod quicumque maior .xv. Annis vitium Sodomie commiserit aliquem vel aliquam extraordinarie polluendo Ignis incendio comburatur Ita quod penitus moriatur. Si vero fuit maior xv. et minor .xvj. Annis qui tale delictum commiserit. Nudus per Civitatem et burgos Spoleti fustigetur et in .L. libr. den. vice qualibet condapnetur. Et si aliquis predictorum maiorum .xvj. Annis super processu qui fieret contra ipsum de dicto maleficio fuerit contumax condapnetur in pena personali predicta et omnia sua bona deveniant in com(mune). Et si talis Inculpatus de tali maleficio diceret se non suppositum Iurisdictioni potestatis et com(munis) Spoleti possit impune offendi in avere et persona et talis offendens ad penam minime teneatur Et in quibuslibet criminalibus minime Audiatur Probato autem per publicam famam sit sufficiens ad hoc ut malefacto predictus possit subici questioni.

.49. De pena portantium Arma.

Arma aliqua vel aliquod genus Armorum Offendibilibus vel defendibilium Nullus deferat vel portare presumat in Civitate et burgis Spoleti seu per comitatum et districtum ipsius et qui contra fecerit pro cultello et similibus armis in .x. libr. den. pro quatrello sive stocchecto et similibus armis in xxv. libr. den. Pro Spata seu spontone Nacca seu bastone ferreo in .C. s. den. Pro cervellerio seu planella in .xxv. s. den. Pro coricto seu coraciis in .xl. s. den. Pro tabulaccio et bracciaiola in .xl. s. den. vice qualibet condapnetur Et potestas teneatur vinculo Iuramenti et ad penam .xxv.

lbr den. quolibet die mutet
Militem sotiuz et unu ex
notarijs p Ciuitate i bur
gos p portantib dca Arma
et reptos culpabiles i penis
pdictis puniat i condepnet.
Et de inuctioib Armor
seu alicui gnis Armor ste
tur i credatur relationi uniu
ut duor ex ipsis famul
ut familiaribus ipius
dni potatis cu Juramto
denouo pstando i pntia
partis et Judicis ad bracz
si pars ad hec citata esse
voluit / als sufficiat relato
tm Judici fca. Et talis re
latio p plena i legitia pba
tione habeatur gt quam
dicti possit obici ut opponi
Quicuq aut Aufugerit
ante familiaz dni potatis
vocatus ante p aliquez ex fa
miliaribus ipius ut i ipsa
fuga q no fugiat p noz
pprium Cognom ut Agnom
vz. O. tu vestitus de tali pa
nno ut qui defert tales ve
stes noli fugere ut qui se
no rimari pmisit a fami
lia dni potatis habeatur p confe
xo de omibus Armis que
contra deferunt hoies bene
Armati et tanq confexus
dedas Armis possit i valeat
condepnari. Et in hijs onibus
stetur i credatur relationi fa
milie dca dni potatis ut sprius
est expssum. Saluo tm in
pdcis q i comitatu i eundo i
redeundo ad comitatu et de
comitatu Jnuentus cu Armis
si tunc portauit dca Arma
ligata ut cu cipello ad peraz Cipellus
minime teneatur.

40 De pena Rumpentis Carcerez
Cois.

Rumpens seu
frangens Carcerez
seu Captiuitatem Cois Spoleti
siue ruptoribus ut fractoribus
ipius Carceris dans seu pre
stans Ausilium consiliuz uel
fauorem Capite puniatur.
Et si i fortiaz cois no vene
rit ut no eet condepnationis
tpre oia ipius bona destrua
ntur i destructa veniant
i Coi. Et quicuq dimis
erit ut dimitti fecerit ali
quem Captiuuz qui esset
i Carcere cois p maleficio seu
maleficijs condapnatus i ea pena
quam soluere tenetur talis
Captiuus deceptus. Et nichil

ipse Captiuus remaneat in eadem
pena qua erat obligatus. Et
si aliquis pro debito deceptus
Aufugerit de dictis carceri
bus Custos carceris illi cui
ad petitionem tenebatur omne
ipsius debitum reficere tene
atur.

91. De pena non soluen
tis collectas et non facientis
alias factiones.

Collectas impositas et imponendas per
Comune Spoleti Ciuitatis Spoleti
quilibet soluat et alia factiones
reales et personales faciat quas
tenetur ipsi Comuni Spoleti. Et qui
contrafecerit non soluendo uel non
faciens ipsas factiones uel
aliquam ipsorum in terminis ad ipsas
soluendum et fiendum deputa
tis post elapsum ipsorum termino
rum per potestatem et alios offi
ciales Comunis Spoleti predicte in Ciuilibus
uel Criminalibus Nullatenus
Audiatur donec soluerit et satisfe
cerit quod ex occaxione predicta soluere
et facere tenetur. Et interim
nullum habeat uel habere possit
officium in Comuni uel beneficium
Et quilibet hac exceptione pos

Non soluens collectas non
audiatur in ciuili uel criminali
nec potest habere officium in comuni uel
beneficium.

sit opponere contra eum in iudicio
uel extra iudicium. Potestas
non vinculo Iuramenti quos sci
uerit non soluentes colle
ctas uel non facientes alias fa
ctiones Comunis Spoleti remedijs
cogat omnibus opportunis ut
soluant integre et ipsi Comuni fa
ciant quod tenentur.

Potestas tenetur omnes exe
quendi factiones Comunis.

92. De pena facien
tis aliquid laboratium diebus
dominicis et festiuis.

Dies omnes
dominicos, Natiuitatis
domini, Pasca Resurrectionis
Epiphaniam. festum omnium
sanctorum. Ascensionem domini
Omnium festiuitatum Beate
Marie Virginis. Euange
listarum et Apostolorum. festiuitatem
Beati Michaelis Arcangeli.
veneris Sancti et omnes dies
veneris mensis Martij. festi
uitates Beatorum Martirum
Gregorij maioris. Sancti Bara
talis et Sancte Abundantie.
Omnes debeant venerari
Et nullus Audeat dictis
diebus uel ipsorum aliquo facere
aliquod laborerium in Ciuitate
uel districtu Spoleti, Nec deferre
uel deferri facere aliquam salmam

cū somario n̄ ducnt trabem
cum bobus ul cū alia bestia ul
cum bob9 / nec p̄stet bestiā
seu comodū ad p̄dca ul aliqd
p̄dcoꝝ si fecerit ad penam
xl . sold̄ den̄ ꝑ qualibet vice
qua ꝯt̄ fecerit i p̄dcas / et
quilibet possit Accusare z de
nuptiare et habeat dimidiā
ptem bāpni denuptiator
siue Accusator Cuiꝰ cū Jura
meto de nouo p̄stando ste
tur et credatur z dictum
eius hatur ꝑ plena ꝓbatiōe
Teneatur aūt dn̄s potas
qualibet die dominico et
Alijs festiuitatib3 sup̄dcis
Mictere familiam suā cū
vno ex notarijs ad portas
Ciuitatis Spo. Ad discutien
dum p̄p̄dcas . Et faciat
Jurare Gabellarios portaꝝ
qui denuptient ꝯt̄ facientes
Et eidem pene subiaceant
officiales forenses eoꝝ famuli
et ipoꝝ quilibet qui salmas
aliquas deferri facerent .
dieb3 z festiuitatib3 antedi
ctis . Et vinculo Juramti
nemini ipoꝝ aliquis det
licetiam ꝯt̄ p̄dca aliquatr
veniēda . Saluo qꝛ p̄dca no

vendicent sibi locū i Apor
tantib3 herbas / paleas / olera
et poma cū bestijs et sim̄ .
Et i facientib3 herbas ꝑ
43 . ipis bestijs . : ~ **De pena pro
icientis de domo turri ul
senayta lapidem Igneū ferrū
ul quadrellum . : ~**

p . PRoiciens
seu p̄ici faciens de do
mo Turri ul senayta / lapi
dem Ignem ferrum qua
drellos ul quecūq3 Arma
tpre alicuiꝰ pugne ul Rumo
ris in . ij . libr . den̄ vice q̄libet
puniatur . Et si dca domus
Turris ul Sennyta de qua
ul quibus dco tpre p̄iceret
p̄dca ul aliquod p̄dcoꝝ ēēt
Altitudinis . xxx . pedū
ul abinde sup̄ Reducatur
ad . xx . pedes z nō vltra
Et p̄dca nō hānt locum
qn̄ de p̄dcis locis p̄icerē
tur p̄dca ꝯt̄ rumorizan
tes et turbantes statū
pacificū Ciuitatis p̄dce . // Si
nō alr̄ aliquem quis p̄ie
cerit de dcis locis ul aliq
ipoꝝ lapidem Ingnem vel

. ferum quadrellum .

ferrum quadrellum vel que
cumque Arma soluat pro qualibet
vice . L . libr. den. Si ex dictis
rebus proiectis non fuit offensio
Quod si fuisset offensus du
plum eius pene quam soluisset
et soluere debuisset talis
offensor si malleum consilium
in alio loco existens commisisset
soluere teneatur et hec dupla
in loco simplicis habeatur. Cuicum
que non fuit Insultatus ad do
mum sue habitationis possit se
defendere et proiciendo qui
cquid voluerit de ipsa domo
talis Insultati Et ipsius
vicini possit eum iuuare
absque pena et banno .:. ~ De

94. pena Reuelantis aliquam
caualcatam vel aliam creden
tiam Iuratam Communis Spoleti .:. ~

Caualcatam

fiendam per commune Spoleti
faciens fieri vel reuelans vel
proditionem committens contra ipsum
Commune / per gulam laqueo suspe
ndatur et ipsius bona omnia
publicentur et deueniant in
Commune. Et simili pene subiace
at quicumque officialium fore
stierum vel ciuium Ciuitatis pre
dicte vel ipsorum familiariorum
talia perpetraret. Siquis
non Credentiam Iuratam Communis
Spoleti patefecerit vel reuela
uerit in . C . libr. den. vice
qualibet condapnetur et in pala
tio Communis vel populi depinga
tur in loco publico et manife
sto cum descriptione lectorum conti
nentium nomen ipsius talis
reuelantis Et quod reuelauit
Credentiam Communis. Et simi
lis pictura fiat de proditoribus
Communis et reuelantibus
caualcatam et talium quibus
hec non possit aliquod offi
cium in posterum in Communi et perpetuo sit

94. Infamis .:. ~ De pena balista
ntis vel proicientis lapides super
tectum vel fenestras ecclesie Sancte M.
et aliarum ecclesiarum et domorum .:. ~

Balistare seu

proicere pulsas vel lapi
des vel alias res in fenestris
siue ad fenestras siue in tec
tis Ecclesie Sancte M. vel alia
rum Ecclesiarum seu domorum
quorumcumque. Nullus Aude
at vel presumat et si contra fece
rit in . C . s. den. vice qualibet
condapnetur. Et quilibet
possit Accusare et credatur

sibi p̄stito iuramēto cum vno
teste de visu et hāt dimidiā
46. partez bāpni :~ De pena re
ceptantiū exbāpditos et q
exbāpditi īpune possint
offendi :~

Exbapnditi 47.

vl p maleficio ɔdēpna
tum Cōis Spoleti qui p̄sona
liter veniret puniendus vl
ī menbri Amputation̄ p̄na
palr aut ī defectū solutiōis
fiende / Quicuqȝ recepta
uerit, ī . l . libr den̄ vicequa
libet ɔdāpnetur . Si aūt
receptauiit aliquē exbāpdi
tum vl ɔdēpnatuȝ p aliq̄
mallio ī . C . libr den̄ vl a
C . libr sup̄ / ī xxv libr den̄.
Et si a . C . libr ī . vsqȝ in . l .
ī xl lib Et eisdem penis puniat
qui dederit eis auxilium
ɔsiliuȝ vl fauorez vl corr
aliquez associauerit
Et tales possit quilibȝ
Accusare et teneatur nom̄
eius ī secreto et sibi creda
tur cū dicto vnius testis
et hāt medietatē bāpni
Et vid. s. co. cap. 44. Exbāpniti nō ī p̄sona
vl mēbri Amputation̄ aquo
libet possint sine pena offe
ndi vsqȝ ad mortez ⁊ mbri
absasionem ɔclusiue Alij
nō exbāpniti p mallys ī pecuria,
possint etiam offendi sine pena
Citra mortem ⁊ mbri absasi
onem :~ De pena Stantiū
ī locis rebellibȝ ⁊ venientiuȝ
ī aliquaz caualcataz ɔt Cōe
Spoleti et q possint ī pune
offendi :~ Hic coreptoz . ī . ī p. Add. c. 20

Stantes ī cast.

seu locis inquibȝ Cōe
Spoleti hāt aliquaz iuisdicti
onem rebellibȝ ipi Cōi Spoleti
vl aliquo ipoȝ locoȝ ⁊ veniet
ī exercituȝ vl caualcataz ī teri
torio dci cōis ɔt ipūȝ Cōez
et taliuȝ quilibet ɔdāpnet
ī auere ⁊ p̄sona / vl ī auere
tm̄ ī spect qualitat negotij
et ɔdiction p̄t Arbitrio dni
potatis Et qm̄ lȝ taliuȝ po
ssit quilibet offendere reale
et p̄sonaliter vsqȝ ad mortez
et mbri Amputationez ɔclusi
48. ne absqȝ pena :~ De pena ho
minium villaȝ nō trahen
tium ad Rumorem ɔcitaxi
one exbāpditi vl maleficij :~

Poccaxion

aliciu exbapdimētu
ul maleficij ēēt Rumor in
aliqua villa ul castro tenea
ntur hoīes illius ville uel
castri trahere ad Rumorē
et pcurarē bona fide absq fra
ude p posse Qd talis exbapdi
tus siue malefcōr Capiatur
et potati Assignetur. Et
qui fuūnt negligētes hoīes
castri pdci ul ville ī facien
do pdcā ul aliquod pdcōr
si tale castrum ul villa ha
buerit. L. focularē ul abīde
supra ī. C. libr. deñ tale ca
strum ul villa puniatur.
Et si hūit. a. L. usq ī. xxv.
foculares puniatur tale ca
strū ul villa. ī. L. libr
deñ. Et si a xxv. infra. in
xxv. libr. deñ vice qualibet
cdapnetur. Et nichilominus quilibet
hō ipius Castri ul ville qui
ēēt ī dcō castro ul villa
et non traheret ad rumo
rem ī. x. libr. deñ cdepnetur.
Teneantur aūt pdcī et quilibet
ipor sub dcīs penis Insequi
malefcōres et exbapnitos usq
ad Castrū ul domū ī quo ma
lefacto ul exbapdit⁹ ītraret
si ēēt comitatus Spoleti. Et pos
sint pcipere hoībus castri uel
ville vbi dcūs malefcōr uel
exbapditus ēēt ul receptare
tur ul Intraret q debeant
ipiū eis tradde et assignarē
quod si nō fecerit ad eādem
penā puniatur Ad quā ipe ma
lefcōr teneretur p maleficio qd
cmixit ul ipe exbapnitus
si ēēt exbapnitus ī pecunia al' in
C. lbr. deñ tale castrū ul uilla
cdapnetur. Et quelibet sin
gularis. p. cui dcūz pceptu
fieret ī. xxv. libr. deñ uice
qualibet cdepnetur. Quicumq
nō reperit aliquē malefcō
rem ul exbapditū et eo die
ul sequenti nō duxerit ipm
ī fortiaz cōis Spoleti ī. ij.
libr. deñ. uice qualibet cdap
netur. Et potas Ciuitatis
Spoleti teneatur ī. xv. dies
ī pncipio sui Regiminis
notificare et pcipere Castris
ul villis comitatus Spoleti
q malefcōres et exbapnitos
capiant et supius omia cō
tenta obseruent et q pntis
Capituli sumat Copiā ut
Ignorātiā de pdcīs nō valeant
Allegare.

49. De fideiubxoribus recipien
dis ab Accusato l' Inqsito

et de licentia eis concedenda

Quolibet Acca
to denuptiato vel Inqui
to dns Potestas Judex malleficiorum
et quilibet alius officialis Com.
coram quo aliquis malefactor
se excusaret Recipiat bonos
et ydoneos fideiuxores de
soluendo condepnationem que
fieret de tali qui se excusaret
occaxione processus denuptiatus Inquisitus
vel citatus a qua se excusat. Et
ex quo voluit dare fideiuxo
res ydoneos non possit in car
ceribus vel alio certo loco ali
quale detineri vel eidem
precipi quod non discedat de
certo loco vel moretur in ipso
Nisi contra ipsum procederetur
de malleficio per quo pure vel ex
condictione pena aliqua personalis
Imponenda veniret. Quo
casu detineri possit et debe
at et non fideiuxoribus
relapsari donec Apparebit
ipsum de dicto malleficio de quo
procedere Innocentem. Insu
per civitatis ad Judicium
aditus liber esse debeat compa
rendi Teneatur et debeat

potestas vel Judex malleficiorum ipsius
vel alius officialis coram quo de
bet Inquisitus denuptiatus vel
citatus aliquis comparere ad se
excusandum vel testimonium aliquod
perhibendum, Cuilibet tali Inqui
sito denuptiato vel Accitato vel
ad testimonium vocato dare licen
tiam veniendi et standi ad se
excusandum et testimonium perhibe
ndum per ea die qua fuit Cita
tus et Redeundi per una die postquam
fuit excusatus et testimonium
tulerit et fuit libere relapsa
tus. Non obstante aliquo
malleficio exbapnimento condepnatione
seu debito seu alio quacumque
de causa, durante dicta licentia non
possit Capi Carcerari vel alia
causa gravari nisi malleficium de
quo procedere contra eum esset Adeo gra
ue quod personalis pena Imponenda
veniret et non valeat nec debeat
fideiuxoribus relapsari quo
casu pro ipso tamen malleficio teneatur.
Et si contra aliquem procederetur
de pluribus delictis seu malleficiis et
voluit ab aliquo se excusare
et super aliis existere contumacem
detur eis similis licentia quod
venire possit et de quo se
voluit excusare. Saluo quod pre
dicta non vendicent sibi locum
in aliquo rebelli vel proditore comunis

Idem c. s. co. c. 3.

De saluoconducto dando testibus per Judicem.

Relapsari. vt. s. co. c. 3.

Spo(leti) cui ul' quibus p(er) potatez ul'
alium offi(ci)alem licentia dari
no(n) possit et si daretur no(n) valeat
ipo iure .:~ De pena ementis

. 60. possessionem ab aliquo q(ui) eam
venditionis t(em)p(o)re no(n) possede
rit ul' re(m) litigiosam .:~

r

em litigiosaz

i Ciuitate ul' comitatu
Spoleti sitam de qua ee(sse)t q(uo)d
coram quocu(m)q(ue) iudice mota
p(er) Citatione(m) ul' libelli oblatio
nem ul' rem aliquam sitam
i locis p(re)d(i)c(t)is i cuius possexione(m)
no(n) ee(sse)t vendens t(em)p(o)re ven
ditionis Nullus Emat seu
vendat . Et qui (contra) fecerit
i . C . libr(arum) den(ariorum) vice qualibet
(con)dapnetur et ipsa venditio no(n)
valeat (et) sit nulla .:~

. 61. De pena euntis post t(er)tium
sonum Campane .:~

p

Ost tertiuz

sonum Campane q(ui)
de sero pulsatur p(er) Custodia
Ciuitatis (et) an(te) Campana(m) dictam
Nullus vadat p(er) Ciuitatez et
burghos Spoleti / Et qui
Inuentus fuit p(er) familia(m) pote
statis ul' offi(ci)alem custodie ul'
p(er) custodes Ciuitatis (contra) facere
in . xL . s(olidis) den(ariorum) vice qualibet
(con)dapnetur . Et quicu(m)q(ue) Aufu
gerit ante familiam p(re)d(i)c(t)orum
officialium ul' custodes hat(?)
p(ro)(con)texo de omnibus Armis . Et qui
aut sic fuit Inuentus det fide
iuxores ydoneos de rep(re)senta
ndo se mane sequenti coram
d(omi)no potestate ul' suis officialibus
et de soluendo (con)dep(n)atio(n)e(m) si qua
appareret facta de ipso occaxione
quacu(m)q(ue) et que fieret de eo
occaxione Inuentionis p(re)d(i)c(t)e .
Et si p(re)d(i)c(t)a faciet ad palatiu(m)
no(n) ducatur . Saluo q(uod) si ali
quis fuit Inuentus cu(m) Ar
mis ducatur ad Palatiu(m) po
testatis . Et si fuit forensis
cu(m) d(i)c(t)is Armis iuventus cu(m)
lumine ul' sine no(n) relapxetur
nisi pena soluta . Et fieri bap
nimento de mane si aliquis ali
quid vellet dicere (contra) ipsum / exce
ptis p(er)sonis euntibus p(ro) medi
cis ul' medicinis, p(ro) aliquibus
seruitijs faciendis p(ro) presbi
teris seu cappellanis p(ro) rebus
necessarijs circa funus de
functi ad notificandu(m) defun
ctu(m) . Molendinarijs qui va
dunt cu(m) bestijs . Furnarijs

Non possess(ionis) captu(m) no(n)
vocato possessore non
tenet et si data ee(sse)t
licentia p(re)iudicij . ut . j . lib.
3 . c . 149 (et) pentu(m) c . ut
r . eo . c . 66 (et) c . 71 . et
i Add(itionibus) . his . c . 7 .

Ca(m)pana cu(m)
Rodie . que
pulsatur de
sero .

R. Macellarijs et eorum famulis et suis adiunctatibus ut in 1. p.is Add. c. 94°.

euntibus ad furnum et ab ipso re
deuntibus cum pane vel cum ipsum
faciendi quoque, Macellarijs
qui possint Ire per Macellos et
adomo ipsorum macellariorum ad
ipsum Macellum. Spetiarijs,
Lanaiolis et quibuscumque Ar
tificibus qui ab Apotecis ipsorum
redeunt domum propter habitationis
et ab ipsa domo ad Apotecam
Recta via. Et omnibus euntibus
per aliqua necessaria cum personis In
uentis prope ipsorum domum propriam
ut conductam preter domos nu
merandas aquaticumque parte fu
erit utilius pro inuento cum lu
ne ut sine dummodo numere
tur ab ea parte aqua ad dictam
domum comode Iri possit.
Qui omnes et ipsorum quilibet
ad penam aliquam minime 5
No(ta) teneantur Dum tamen ipsorum qui
libet talium lumen deferat
et Inuentus non sit aliqua
. 62. Arma portare. De Inqui
sitione facienda contra Iniuria
ntes pauperes hospitalium.

Ubicumque sunt

Judices sunt singulari
ter pauperibus et miserabilibus
personis, in sua Iustitia releua
ndis oppressionibus debitores
Ideo teneatur et debeat Iudex

Iudex malleficiorum vinculo Iura(menti)
et pena. xxv. librarum denariorum quoli
bet mense mictere unum ex
notarijs malleficiorum ad hospitale
Sancti Stephani de Stella et Inqui
rat de omnibus Iniurijs dicto vel
facto contra pauperes et expositos
dicti hospitalis. Et idem faciat
de alijs hospitalibus prout inve
nerit ipse notarius Referat ipsi
Iudici ut predictis possit penam
contra comictentes et facientes in
iurias pauperibus antedictis.
. 63. De pena extrahentis et aliud
bladum porcos Castrones et alia
victualia extra teritorium Spoleti
et confines istos.

Ranum ordeum

um fabam et quodcum
que aliud Bladum vel legum
panes vel farina cuiuscumque
generationis existat Nullus
presumat bre extrahere extra teri
torium comitatum et districtum
Spoleti Nec extrahere vel extrahi
faciat aliquis extra confines
istos. videlicet ultra domos que
fuerunt domini Carli domini Ma
nentis sitas in villa petrogna
ni et ab ipsis domibus direc
te ad Molendinum quod est

i pede beroiti. Et ex daim
Molendinu directe usque
ad scuz Cipianuz. Et a domi
bus pdca dni Caroli usque
ad montez martanuz ad t
teriu pleb. Et a Sca Maria
de Strictura ex 2 i Motefra
neo. i. a Castagnacipa ex
et a Baptiferia ex. porcos
et Castrones, Mustu vi
num, boves, pullos, ova
et aliquas Bestias sine victu
alia ut aliquod de pdcas solu
ta ut no soluta gabella p
ets absque licentia Sub pena
admixionis Bestiaz cu qui
bus deferret ipsas res et
sine ipsaz rez 2 xxv libr
quotiens gtferret Et lice
at cuilibet denuptiare 2 Acca
re et credatur sacramto d
Accatoris et denuptiatoris
cu uno teste de quo banno
et Bestiaz et rez admissa
ruz dimidia hat Accator
Et daim licentiam Judex
Gabelle dare possit. de bob
et bestijs bovinis quibuscuque
tam forensibus q de comita
tu / Et quibuscuque alijs
Bestijs forensiuz que venisset
extra Comitatuz Spo 2 debe
rent extrahi de ipo comi
tatu et districtu Ceteris
Bestijs sine victualibus aliquam
licetiaz dare no possit dictus
Judex ut alius ad penam
xxv libr d. p qualibet lice
ntia. Et nichil ipsa no valeat
ipo iure except Equis et
Bestijs Equinis 2 Asininis
quas possit quilibet ex her
sine pena absque aliqua Apo
dissa soluta tn gabella de
illis de quibus solui dz secundum
ordinamenta Gabelle. Te
neatur aut quilibet capiens
aliquem deferentem aliquas
res prohibitas ducere i fortia
Cois die captionis ut seque
nti cu omnibus rebus cu quibus
Inventus fuit tpre captio
nis et ipsas res Camo cois
Assignet ad supdcaz penaz
Et potestas qui fuit p tpre
pmo mense sui Regiminis no
tificet scindicas villaz
gteta i hoc capo ad h ut i
gnorantia no valeant Alle
gare. : ~

64. De pena declinantis Jurisdictionez cois Spoleti et facientis citari Coe Spoleti vel aliquos eius offic extra iurisdictionez dce Cois. : ~

Vicumq3

sup aliquo pcessu
Inquisitiois denuptiationis
vl Accuse opposuerit Allega-
uerit vl aliquas lras Inpetr-
auerit pp qd directe vl In-
directe velit declinare et
Vid' i primis Add. c. 16 — declinare videat Iurisdictoez
dni potatis seu alterius offic
Cois Spo vl facient eu vocari
vl citari vl alit quouis mo
molestans siue Inquietans
Vid' 2. s. co. c. 4 — potatez vl aliuz quelibz offi
Ciuis Spo forensem siue Ci-
uem ptestu sui officij vl alia
de ca eor officio durante
Et postea toto tpre ipor san-
dicatus sit et ee Intelligatur
exemte ex pceptioez cois Spo
et aqualibet p possit offendi
reale et psonaliter absqz pena
et i. C. libr den vice quali- .69.
bet cdapnetur. Ad qua solu-
tionez teneatur pater frater car-
nalis patruus vl alius sibi
Attinens vsqz ad tm graduz
consanguitatis Inclusiue.
Quos et quelibet ipor Arbi-
trio et volutatis dni pota-
tis possit ipe dns potas
sumarie et de facto coge reale
et psonaliter psolutione
pdca. Et quicqd fecerit ipe
dns potas vl si faciet psuos
offiales contra dcum declinantes
suam Iurisdictes et cois Spoleti
vl alterius offialis dci cois
et eius consanguineos pdcos
faciat ipune itaqz depdcas
no possit sindicari vl mo-
lestari vl Inquietari tpre
sindicatus vl ante. Et si
Inquietaretur vl molestaretur
defendatur et idepnis conser-
uetur expensis cois Spo, Saluo
qd hoc capitulum no vendicet
sibi locum i illis psonis q
declararetur p dnos Priores
ppli et Cap Artiu vl duas
partes ex eis no posse que-
niri coram Iudice secula-
ri et sub Iurisdictioni cois Spo
constringi. :~ De pena extrahen-
tis ext districtu Spo aliquali-
gna vl calanaz. :~

Extrahens

aliquam trabem Ar-
borem vl ligna laborata
vl no laborata vl calanaz
ext comitatum et districtuz
Spo i. x. libr den vice qua-
libet condapnetur Et quilz

possit Accare et medietatem
bapni habeat Accator. Excep
tis Carratellis vegetibus
et circulis per easdem quos
possit quilibet soluta ga
bella extrahere sine pena ∴~

.66. De pena super apprehendentis vel occu
pantis de bonis comunis vel alterius
singularis persone ∴~

Vper apprehen

dens vel occupans de bonis
stabilibus Comunis vel singularis
persone in xxv lib. den. vice qua
libet condapnetur. Et quilibet
officialis ad petitionem cuiuscumque
de predictis inquirat et super apprehensam
Restitui faciat per
occupantem sine strepitu
et figura Judicij ∴~

.67. De pe
na dicentis alicui verba in
iuriosa ∴~

Vid. j. e. c.o 70. It. c.
71. et j. in Add. Bis.
c. 7. Et s. li. i. c.
18. de viis pu.cis col. pen.
et j. eod. c. 86

Vicumque

dixerit alicui re
naglioso / Homicidam / furem
Latronem / Sodomitam / Pa
tarenum vel hiis similia pro
qualibet vice in x. libr. den.
condapnetur. Pro Alijs vero verbis
Iniuriosis. videlicet mentiris / filij

.68. putte vel meretricis / Spurij
Ribaldo / Rubatore et hiis
similia. in C. sold. den. vice
qualibet condapnetur ∴~ De pena
reimproperantis alicui ali
quas Iniurias ∴~

Reimproperans

et recordans dicens
vel reputans aliquas iniuri
as vel offensas Mortem
Mallia et delicta commixa et
perpetrata hactenus in Civitate
vel comitatu Spoleti / in personis
vel rebus quorumcumque Spoleta
norum vel que committerentur in poste
rum de quibus pax facta fuis
set generalis vel specialis. in C.
libr. den. vice qualibet conda
pnetur. Et si fuit mulier
nupta teneatur maritus
ipsam quantitatem de sua dote
soluere ad quam soluendam
realiter et personaliter cogi possit.
Et si dictam penam soluere
non poterit vel noluerit. in
tantum eidem Assignatum vna
die sabati in berleria sedeat
tota die et alia die saba
ti que sequitur in platea fori

ad portam Sancti Gregorij fu
stigetur. Et si autem de dictis In
iurijs et maleficijs predictis non
esset facta pax talis sic repu
tans dictus recipperans re
cordans in medietate dicte pe
ne vice qualibet condapnetur.
Et simili modo si fuerit
mulier maritata Maritus
eius de sua dote soluere com
pellatur. Et de predictis verbis
Iniuriosis dictis et recorda
tis quilibet possit Accusare et
habeat dimidiam partem bapni
et teneatur sibi credentia
Et sibi credatur cum sacra
mento de nouo prestando et
dicto vnius testis. Et po
testas bapniri faciat hoc
capitulum Statuti. Et ad
probandum dictas Iniurias mo
tem uel ad offensas sufficiat
probatio quatuor testium de publica
voce et fama:

69\. De pena incopti
mantis bladum in Ciuitate Spoleti
uel comitatu eiusdem ∙:~

In Ciuitate

uel districtu Spoleti
Nullus presumat incoptimare
seu coptimari facere uel in
Canauari aliquod bladum
Et qui contra fecerit in .L. libr.
den. vice qualibet condapnetur
Incoptimatum perdat et sit Communis
Spoleti. Et quilibet possit Accusare
contra facientes et sibi cum sacramento
de nouo prestando credatur
et dicto vnius testis fidedignis
et medietatem dicti bapni habeat
et habere debeat Accusator. Saluo
quod quilibet pro suo victu possit
vsque in vnam salmam emere
et ab inde vltra possit emere
habita de hoc licentia et Apodissa
a dominis Prioribus populi et prestito
Iuramento per ipsum quod dictum bladum
velit pro sua familia et eius victu.

70\. De pena Nobilis occupantis
aliquam possessionem alicuius
popularis ∙:~

Si quis

Quilibet popularis conque
rens se de aliquo Nobili uel
magnate quem dicet aliquam
possessionem occupasse seu occupari
fecisse et ipsam occupatam
detinere/teneat, dominus potestas [et debeat]
vinculo Iuramenti et pena .ij.
libr. den. talem popularem
reponere et immictere et immis
sum manutenere in possessionem
dicte rei Et sufficiat ad pre
dicta duorum testium probatio re

ceptor de facto et sumarie sine
strepitu et figura Judicij. Ar
bitrio ipius dni potatis et d[omi]nis
Nobilis de occupatione talis po
ssexionis puniatur s[ecundu]m formam
et ordinem Statuti :~ De
71 pena Inuadentis tenutam
ul' possessionem alicuius :~

(Ordinem Statuti h. Ref. i. co. c. 71. et Add. Bis. c. 7. et i Add. p[ri]o c. 31.)

Inuadens au

ferens seu occupans te
nutam Alicuius datam per curiam
Spoletanam puniatur i xxv libr
den. Et nichilominus tenu
tam ut possessionem restituat
et damna et expen reficiat
Et nullus debitor reintret
poss datam et adiudicatam
creditori ex secundo decreto
et si contrafecerit i. L. libr den
72 vice qualibet contrafaciens: De
pena subtrahentis bladum
de barca ul meta :~

(Vid. i his. Add. c. 7. et i. p[ri]s Add. c. 31. ind. i. co. c. 141.)

Vi substraxerit

ul' Acceperit ul' bladum
de meta ul' barca i. L. libr den.
si de campo ul' aliunde i. xxv.
libr den vice qualibet contrafacien
tur et i quolibet de dictis casibus
dapnum emendet duplicatum

73 De pena Intrantis possessionem
alicuius post prohibitionem sibi
factam :~

Possexionem

cultam alicuius postquam
sibi fuit prohibitum per dominum po
ssexionis seu per bay[ulum] co[mun]is Spoleti
quicumque intrauerit cum bestijs
ut sine bestijs i. C. sold. den
vice qualibet contrafaciens. Cuius
dapni medietas sit co[mun]is et
alia dni rei seu poss Accantis
eumdem. Cui cum sacramento de
nouo prestando et dicto unius te
stis de visu credatur. Et si — (Nota pro dapnis datis.)
quis de aliqua villa comitatus
Spoleti dederit dapnum i poss ali
cuius postquam ad petitionem dni poss
fuit mandatum sindicis dicte vi
lle quod nullus de dicta villa i dicta — (Ad emendam aut tenentur ut i. co. c. 118.)
poss det dapnum i simili pe
na incurrat ut supius dictum contrafaciens.

74 De pena Remouentis ter
minos :~

Remouens

ul' mutans terminos im
missos per finibus alicuius possessionis
i xxv libr contrafaciens quas po
testas teneatur Auferre et
exigere absque platione s[ecundu]m for
pressas ex i de formando et soluendo

suffitiat q̄ ad ꝓbationem petẽtis Potas mictat Parciserium qui ꝑquirat et investiget veritatem de terminis mutatis et s̄m q̄ referet cũ ꝑũ voce et fama ita culpabilis habeatur qui ẽẽt de dicta motione et cõmutatione inculpatus et habeatur pro relatione legitima dicta relatio que fiet de terminis uno vel pluribus comutatis et ꝓbatio fame ꝑũ que ẽẽt q̄ aliquem comutaret

74. De pena Frangentis domum vel hostia alicuius domus :·:~

Frangens

aliq̄s domum vel hostia alicuius domus in Civitate et districtu Sp̃o vel in comitatu in L. libr den̄ vice qualibet cõdãpnet. In hoc locum nõ h̄at in Bay et alijs qui ꝑdicta faceret mand. alicuius offi ꝓ executione Collectar vel aliar rer: De pena transeuntium

75. ꝑ loca ꝓhibita invitis custodibus :·:~

Invitis custo-dibus nocturnis vel diurnis siquis Invenerit ꝑ loca ꝓhibita ꝑ cõe Sp̃o eius offi vel et ꝑ ipsos custodes puniatur usq̄ in L. libr den̄. Arbitrio dñi potatis. Et cõdatur

Juramento custodum tam de ꝓbatione q̄ et de transitu qui fiet q̄ voluntate eor: De

77. pena Mulieris portantis coronam vel alias res ꝓhibitas .:~

Mulier aliqua innuptam vel nupta nõ portet seu deferat sup̃ se Coronam vel aliquod fersium more datias seu frenectum seu aliud ornamentum pannis seu vestimentis insertum vel nõ insertum Exceptis Cinturis Bursijs et Anulis a p̃dictis, in qua quo vel quibus sit aurum vel Argentum aliu seu p̃ne lapides p̃tiosi, n̄ boctones Argenteos nisi ad manichas cu qui boctones duar vnciar pondus nõ excedat Nec etiam manicas alicuius guarnacie que pendeat a brachio vltra coxam pedem h̃ns, Contrafaciens in aliquo p̃dicto in xxv libr den̄ vice qualibet cõdãpnetur et maritus teneatur ad solutionem cõdepnationis p̃dicte. Et uxor eidem quetet de suis dotibus ¶ Et si mulier nõ h̃ret maritum Compellatur p̃r vel frater carnalis cũ quibus erit tunc

i familia soluere pena eadem. Et dns Potas et eius mili-
tes sive sotij teneantur vincu-
lo Juramenti et pena xxv librarum
denariorum pro quolibet festiuo mi-
ctere vnum ex notarijs cum fa-
milia ad inuestigandum predictas
que contrafacerent in predictis. Et
si aliqua dna vel mulier
ad mandatum dicti notarij non per-
mictet ut videri si defer-
ret Ornamenta prohibita in
xxv. libris denariorum condapnetur
et habeatur pro confessa quod tu-
lerit aliquod ex dictis orna-
mentis prohibitis. Et de inue-
tione ipsorum Ornamentorum et
rerum prohibitarum et quod non permi-
serit se videri si deferebat
Ornamenta stetur et credatur
relationi dicti notarij quam dno
Potestati faciet de predictis cum
Juramento de nouo prestando in ipsa
relatione per eundem. Et de
omnibus quantitatibus quas dns
potestas fecerit solui in Com
ex condepnationibus faciendis de
dictis mulieribus vel aliqua ipsarum
habeat tertiam partem:

78 De modo tenendi i Corruptis et lamentatijs defunctorum.

Tempore cor-
rupti vel lamentatij que
fierent de aliquo defuncto
vel defuncta vel postea quandocumque
Nullus Masculus sive femi-
na Audeat vel presumat ante
domum dicti defuncti declamare
faciem sive vestes vel se deca-
pillare vel capite non coperto
sive velato stare sive vocife-
rare et clamare ad penam x.
librarum denariorum pro quolibet et quali-
bet vice. Et mulier aliqua
non Audeat vel presumat tamen
in domo dicti defuncti vel de-
func, que extra reputare vel
facere reputari non vltra sex
mulieres vadant ad aliquod
monumentum ad faciendum doletitam
de defuncto. Et ibi non fa-
ciat aliquem clamorem repu-
tinum vel decapillatur ad penam
xxv librarum denariorum pro ipsarum qualibet
et quotiens contrafecerit. Et
si in dicto reputio diceret vel
exprimeret aliquas iniurias
vel offensas fratres et comixas
inter Ciues quoscumque vel comitatenses
Ciuitatis Spoleti puniatur secundum
formam Statuti Ciuitatis Spoleti
sub. Rca. de pena verba proferentis. Sub Rca. quae e. 3. c. 68.
Et quilibet possit accusare
et denuptiare quoscumque contrafacientes:

contrafacient in predictis vel aliquo
predictorum et medietatem habeat
dicti banni. Et credatur
Accusatori vel denumptiatori
cum dicto unius testis et nomen
denumptiantis vel Accusantis tene
atur si voluerit in secreto Et
ad solutionem bannorum contra ipsas
mulieribus contrafacientibus in pre
dictis. Maritus, pater vel frater pro
ut supra in proximo precedenti Capitulo
est expressum. Teneatur ille vel
illa in cuius domo fuerit defu
nctus vel defuncta ad penam
xxv librarum denariorum notificare domino
potestati vel uni ex suis sotijs
horam qua et ecclesiam et apud quam
dictus defunctus vel defuncta
debeat seppelliri Et nomen
defuncti vel defuncte predicti
et domum ubi Jacet. Et
facta dicta notificatione teneatur
dictus dominus potestas vinculo
Juramenti et pena xxv librarum
denariorum mictere ad dictam domum
vel prope ipsam unum ex notarijs
suis ad Inquirendum investi
gandum et videndum si aliquis
contrafecerit in hoc Statuto contentis
et relationi dicti notarij stetur
et credatur cum Juramento de
novo prestando quam relationem
faciet domino potestati Et quos

per relationem notarij predicti
vel aliter Invenerit culpabi
les de predictis cogat ad solvend
dictam penam de facto et sine ali
quo processu et condepnatione
fiend. Et de omni eo quod hac
de causa pervenire fecerit in com
recipiat etiam partem. Et
si in predictis potestas fuerit negli
gens vel remissus procedatur
contra ipsum tempore sindicatus.

79\. De pena facientis Addunan
tiam per aliquo sacerdote de
benti dicere missam et pro mulieri
volente Ingredi Monaste
rium.

p

Pro sacerdo
te aliquo vel cleri
co qui vellet vel deberet
Missam vel Evangelium
cantare vel per aliquam que de
beret monasterium vel car
cerem Intrare Nullus fa
ciat aliquam Adunantiam
hominum vel mulierum nec mictat
vel portet vel deferat ali
quam facculam de cera vel
offerat aliquam aliam
rem ad penam x librarum denariorum

p quolibet ꝛ qualibet vice
Exceptis ɔiūctis ꝛ ɔsang
ineis ipsius debent intrare
mon̄ vl missam caner
vsqꝫ ī ꝯtiuꝫ gradum in
clusiue qui pa tm posset
ipam mulierez intrātez
mon̄ vl carcerez sotiare :~

.80. De pena euntis ad nuptias
et facientis aliquā maitaz
maitaz alicui mulieri nup
te vl disponsate .:~

Vptiarū

tpre aliquis nō pre
sumat ad ɔiuiuiū accede
n̄ aliquā mātiam vl ense
niuz fare siue ad domuz
mulieris nupte vl mariti
vl ipi nupte vl marito
vl alteri p eis ptēr Attinētes
ipoꝝ vsqꝫ ī ꝯtium gradū
Et qui ɔtrafecerit ī .x. libr
den̄ vice qualibe ɔdāpne
tur et quilibet possit accusare
et dimidiā partez bapni ha
beat Accusator et sibi cū dicto
vnius testis fidedigni cre
datur . Et si ɔt delinquentes
pdcos vl aliquo pdcoꝝ et
alios ī pxiō pcedēti capº ꝛ
sequenti ɔtentos Potas p
Inquisitē percesserit ꝛ aliquis
vl aliquem culpabiles vl
culpabilez īuenerit medie
tatē pene eī qd deuenire
fecerit ī Coī habeat et
percipiat dn̄s potas pdcus.

.81. De Cereis ꝛ banderijs defe
rendis circa funus defuncti .:~

Vltra sex ce

reos, Circa funus
alicu' Nobilis vl Magna
tis Iudicis vl Medici et
vltra quatuor Circa fun'
alicu' popularis pondeis
p quolibet trium librarum cere
ad plus ꝛ Candele viginti
p libra nō possint portari
vl hēri n̄ circa funus
alicu' Nobilis vl magna
tis possit equus copriri
vl banderia deferri ī qua

76v

Intrent ultra sex bracchia
sindonis. Et si aliquo p(er)co
n(tra) q(uo)d fieret heredes talis
defuncti circa cui(us) funus
fuit q(uo)d factum, i(n) xxv libr(is)
den(ariorum) vice qualib(et) (con)dap(n)ent(ur).

82\. De pena facientis aliquod
vestimentu(m) alicui puero.

(V)estimentum
aliquod vel manciam
p(er) se vel alium excepta faciu
la de cera alicui puero vel pue
lle vel alicui p(er)s(one) q(uando) baptizatur
vel crismatur Nullus
faciat quoquomodo. Et qui
(contra) fecerit i(n) x. libr(is) den(ariorum) vi
ce qualibet (con)dapnet(ur) et (contra) fa
cientes possit q(ui)libet Accusare.

83\. De pena retinentium porcos
i(n) Civitate Spoleti.

(P)orcum aliquem
vel scrofam Nullus
possit h(ab)ere vel retinere i(n) Civitate
Sp(ole)ti nisi ipsum tenuerit
i(n) domo ligatum vel sit re
clusum q(uod) de domo non
exeat. Et qui (contra) fecerit
p(ro) quolibet porco vel scrofa
i(n) C. s(olidis). den(ariorum) vice qualib(et) (con)dap
netur. Et potestas mictat quo
libet m(en)se unum ex suis nota
rijs ad Inquirendu(m) de p(re)dictis
et rep(er)tos culpabiles puniat
et (con)dep(n)et sub virtute p(re)stiti
Juramenti.

84\. De pena ludentium
ad ludum taxillorum et ad aliud
ludum p(ro)hibitum et mutuantium
i(n) dictis ludis.

(A)d ludum taxi
llorum lupinorum vel mo
ticellorum vel priolorum vel quitra
narum i(n) quo aliquid vincatur
vel p(er)datur. Nullus i(n) Civitate
Spoleti vel districtu Ludat
et qui (contra) fecerit ludens ad
ludum taxillorum lupinorum
vel moticellorum i(n) x. libr(is) den(ariorum)
vice qualibet (con)dapnet(ur) puniatur
et i(n) xxv. libr(is) den(ariorum) puniatur
ille i(n) cui(us) domo fieret
dictus Ludus nisi i(n) eius domo
esset t(em)p(o)re dicti Ludi taberna
quo casu teneatur tabernarius
et no(n) ipse, excepto a p(re)dictis
ludis, Ludo tabularum et
Calculorum sive scaccorum cum
taxillis vel sine ad quorum
quolibet possit quilibet lu
dere sine pena. Et qui (contra) fe

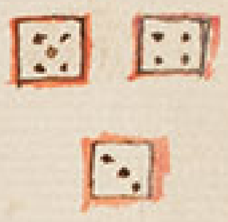

erit ludens ad ludū p̄dcōꝝ proloꝝ ul' quitanāꝝ soluat vice qualibet .v. libr den. Nullus aūt ad aliquem dcōꝝ ludoꝝ alicui mutuet cum pignere ul' sine et si ꝯt fecit nō valeat ipō Iure Et cui fieret ipūm mutuū ~~nō valeat ipō Iure~~ ad ipūꝫ restituendum et redendum nullatenus teneatur et Pignera q i dcō ludo pignerasset possit reaccipi sine pena. Et etiaꝫ qui mutuasset sup dcīs pignoribꝫ teneatur ipā restituere illi cui sunt absqꝫ aliqua solutione. Et nichilominus Accipiens aliqd' pignus ul' mutuans ad dcūm ludum et Notarius qui ficeret Instrūꝫ ul' cōtractuꝫ alicui mutui ul' aliquem alium ꝯtractum facꝫ sub spē mutuj dcī ludi et ipoꝝ qulibet i. xxv. libr den vice qualibet ꝯdepnetur. Et talis ꝯtractus nō valeat ipō Iure et quilibet possit tales ꝯtrafacientes et ipoꝝ quelibet accusare et credatur suo dicto cū dicto vnius. et medietatem banni habeat et pcipiat Accusator et eius nom teneatur i secretum. Teneatur aut dns

Medietate pene habeat Accusator sup q° vid. 5. li. i. c. 68°. et i. li. 4°. c° 74°. et ad[…] c xl°

ꝯputas vinculo Iuramenti et pena C. libr den de suo salario facere diligentem examinatoem ac Inquisitt et ꝯtrafacientes in p̄dcīs ul' aliquo p̄dcōꝝ. Et mittere qualibet die vnuꝫ ex dcīs notariis p Ciuit' ad videndum ludentes et facientes ꝯt pns capitulum Statut Et relationi ipī notarij ul' duorum famuloꝝ ex ipī familie cū Iur. de nouo p̄stando credatur et stetur Et p pbatoe legitima habeatur.

86. De pena petentis debitum iam solutum.

Petens debitū

iam solutum i duplo ꝙtitatis petite ꝯdepnetur cui banni et ꝯdepnationis medietas sit cois et alia eius ꝯt que solutū debitū petebatur talem petenteꝫ i iudicio Accusat. Et nichilominus cogatur sic petens quietas de petitis facere debitori. Et Instrūꝫ qd' appareret debiti reddere cancellatuꝫ. A p̄dcīs aut sint excepti heredes cessionarij et subcessores aliquoꝝ qui cū habent iustaꝫ ignorantiā etiaꝫ ad penā p̄dictaꝫ

minime teneantur. Sz cedēs
Ius remissum et quietatum
ad dcam pcam teneatur quē
admodum si ipse peteret ius
86. quod cessit. De pena occupa
ntis vias Cois.

trate pu ce

cois nō occupent per
Vid. s. li. 4° c. 14° aliquos Et nullus i dcas str
atis teneat aliquaz bancā
ul' bancas ext muros do
moz circūstantiū dce stra
te ultra mediū pedem ad
pedem ptice cois Spo. nec
ipsam viam teneat occupati
muris lignis ul' alijs Ingo
mborantis. Et nullus 87.
possit aliqd hēre ad pēsu
n extensuz sup dcas stra
tas. i. decez pedes ad pedē
dce ptice mensurando p
altuz Saluis p aulis reto
factis. Et q hntibz domō
ab utraqz parte vie liceat
sup viam hēre Annaue
nia Alta tn a via dictis
decem pedibz. Et qui c
trafecerit i xxv libz den
cdapnetur. Et Insuper
dns Potas. i. xv dies post
Apturam pntis Statuti faciat
bapnizi pu ce p Civitate pdcaz
Et dco bapnimto ts. x. di
eruz assignetur i quez possit
dcas banchas et gōbora
mta et quicqd hret appē
sum sup dcis stratis remo
ueri Et post elapsuz tmn
dci bapni vinculo Jura
meti et pea. xxv. lbr den
dcus dns potas mictat ali
quem ex suis offialibz ad
pquirendū p ct facientibz
i pdcas et reptos culpabi
les sm pns capitulum
puniat et cdepnet. De
pena vcellantis ad Colū
bos.

dcolūbos

ul' Colūbas, Nullus
vcellet ul' debeat vcellarē
cum Indicas ul' alio Inge
nio vcellandi. Qui aūt
ct fecerit i xxv libr den
vice qualibet cdapnetur. Et
quilibet hns Colūbariū
i Civi te ul' districtu Spolti
talem vcellantez possit et 88

valeat Accar̃ / Et de colũbis
quos assēret sibi captos stet̃
solũ suo Iuramto / et q̃ aliquis
vcellauit, sibi cũ vno teste cre-
datur / Et talis vcellans
dupluz emendet dapni qd̃
Intulit patienti. Sandic̃
nõ villar denũptiet. i. tres
dies dño potati vcellantes i
villa cor ad Colũbas p̃dc̃as
sal ad emedatt dapni colu
88. mbor dño teneatur. De pena
triccolor seu piczaraiolor
vendentiuz panez i platea
fori et Incoptimantiuz in
die fori .:. ~

r

Iccicaiolus

Iul triccolus ul sa
narius ul aliquis cor uel
alicui cor famul filius ne-
pos ul alius p eos · in diebus
Mercurij ul sabati ante ho-
ram None i Ciuit ul distri
ctu Ipõ nõ Emat ul icopti
met Caseum / Oua / Pullos
Pipiones / ul alias siue ani-
malia siluestria / Olera / Po
ma / Agrumiã ul hijs si
milia. Nec aliqs Macella
rius emat p se ul aliũ Ẽ dõs
zappos i Ciuitate ul ext i die
sabati ante Nonaz / ad peñaz
C. s den̄ p quolibet ⁊ quoties
g̃ fecerit. Et quilibet pos
sit g̃ facientez Accar̃ ⁊ de-
nuptiare et habeat dimidiã
partẽ dapni et eius dicto cũ
vno teste credatur. Et ei-
dez pene Subiaceat quilibet
qui dc̃is dieb3 ante horaz
None aliquid icoptimaret
ul emeret cũ reuẽdendi.
Insup Nullus triccolus
ul triccola seu panẽ vẽdes
i platea fori. vz. ab Angulo
Cam̃ cois p directuz ad An
gulum Apotece magri Jo
medici de mõtemartano
ad panem vendendũ star
possit ul seder ñ i dictis
locis Olera Poma ⁊ Agru
mina vender ad peñã. x.
tur den̄ p quolibet ⁊ q̃tiens
g̃ fecerit. Et quilibet vẽdẽs
panem ad peñaz. xx. s den̄
tenea i manu Baculum
cũ quo panem tingat
nõ cũ manib3 et ipsũ pa
nez coptuz cũ panno albo
89. et bñ nicto .:. De pena
victuralis portantis

barales muffatos z nõ si gillatos .:~

Vendebias

tpre quilibet victura lis ul' carregians mustuz p comuñ ul' distrietũ sub pol'i teneatur et debeat hre et portare Barales sigillatos ad sigillum coïs qd' i ipis barilibz debeat apponi Anno quolibet et sit ad minus capax triũ bruccarũ nõ muffati ul' alterius mali saporis ul' odoris i fecti Qui aut' qt fecerit i pdãs ul' aliquo pdcorũ i .C. ß d' uice qualibet cdapnetur Et nichilominus omne dapnũ qd' pateretur aliquis ex dãs barilibz mu ffatis ul' i fectis emendare debeat duplicatũ Et offi cialis tpre andeo rimari fa ciat p pdãs .:~

·90· De pena fa cientis putretudinez .:~

Turpitudinez

ul' sueguraz faciens ppe aliquaz eccãz p quinq3 pedes ul' i ipa ecc̃a ul' i ei cimiterio i .xx. ß d' uice qualibet cdap-
netur . Et officiales sup vijs ponat vnum hoïez p qualibet parocchia qui denũptiet qt fa cientes Cuius dicto credatur et hat dimidiaz partẽ bãpni

·91· De pena ipediens ul' deriua ntis Aqueductũ Aque .:~

Inpediens uel

Rumpens Aqueductuz Coïs ita q Aqua exeat ul' ipe diatur ne labatur p ipuz ul' alicui fontis Comuñis ul' comitatus sub pe i xv lbr deñ puniatur et ipuz Aqductũ faciat suis expẽs reacta ri / et possit quilibet qt facientes Acusare z habeat medietatez bãp ni et eius sacramto credatur cum vno teste :

·92· De pena deri uãtis Aquaz de sua po ssexione ad aliaz z ipaz ex trahens de cursu suo .:~

Deriuãs Aquaz

q labitur ul' exit de sua possexione alicui seu alicuius comuni ul' ipas extrahens de cursu Antiquo i piudiciũ alicui ul' ipuz Cursum nõ tenens libuz z remũdatuz

Cursus Aque dz teni mũdatus neqs ledatur

ita q nõ faciat ipedimtũ .

ita q no fiat ipedimentu
adiacentibus In .x. libr den p
tali malitio condapnetur et omem
nouitatem debeat remouere
ad petitionem cuilibet Iuriticet
et legitime conquerentis et sibi da
pnum qd Intulit emendare :.

93 · De pena deuastantis vel clausu
ram Aque :.

n Nullus deuastet
seu dapnum Inferat in
Rosta vel Clusuinie aliquo / fa
cto vel ordinato pro defension
alicuius possessoris ab Aqua / vel per
Aqua ducenda ad molendi
na vel alibi · pena . C . den in
quibus contrafaciens vice quali
bet condapnetur et dapnum
in duplum emendet cuili
bet patienti :.

94 · De pena fa
cientis fornachiam intra
muros Ciuitatis :.

f Fornachiam
aliquam Nullus faciat
ad penam . C . s . d . Intramu
ros Ciuitatis supradicte et remouere
teneatur quam fecisset seu fa

ceret In futurum . Et cuilibet
sit licitum Accusare et habeat
dimidiam partem banni
et eidem cum Iuramento credatur :.

94 · De
pena proicientis turpitudi
nem super casalenum alicuius vel
viam publicam vel plateam :.

Super casale
no vel solo vel re alterius
Nullus proiciat aliquam turpitu
dinem immunditiam vel rem aliam
ab alto vel extra sive super eo aliquid
versatorium seu necessarium
faciat vel teneat contra voluntatem
illius domini cuius esset dicta res vel
Casalenum nisi dicta seruitus eidem
competeret iusto titulo / quem titu
lum probare possit in effectu seu te
stibus . Et qui contra fecerit in . C . s
den vice qualibet condapnetur
et suis expensis ipsam turpitu
dinem vel rem aliam eleuet
vbi proiecit . ¶ Insuper Nullus
proiciat seu proici faciat aliquam
turpitudinem in vijs publicis nec
in aliquem fontem nec iuxta ipsum
per quatuor perticas ad . xl . sol
den pro quolibet et qualibet vice .
Nec proiciat Aliquis aliquam sor
diciam in aliquo loco vel de alto
in vijs seu aliqua via vel aquam
vsque ad tertium Campane que
de sero pulsatur pro custodia
Ciuitatis . ¶ Et qui proiceret

sonum

79v

aliquam Aquam dealto
post dc̄um t̄tiuz sonum
Campane debeat p̄mo trib;
viabus vociferar̄ ⁊ clamar̄
varda varda varda al̄ in
quolibet cañ p̄dc̄oꝝ incur
rat dc̄aꝫ penaꝫ. Et potas
vinculo Juramti ī qualibꝫ
Contrata vnuꝫ custodeꝫ
ad denūptiādūꝫ qui ɔtra
faceret ī p̄dc̄is et eius dic
to detur plena fides. Mo
lendinarij aut̄ oliuaꝝ et
ipsoꝝ quilibꝫ curet sollicit
cū effectu q̄ aliqua turpi
tudo ⁊ aliqua ī mundítia
molendini ī via publica
nō labatur. Et ipsoꝝ nul
lus h̄re possit aliquā cane
llam adsechiā nisi vno
digito largam ⁊ actatam
ad sensum Cañ Cois; ad
penam .x. lbr̄ deñ Cuilibꝫ
ɔtrafacienti ⁊ vicequalibet
96. auferenda: De pena mu
rantis iuxta viam ul̄ vicī
nalez sine licentia viarij .:.~

Iuxta viaꝫ
publicam ul̄ vicī
nalez ī Ciuit̄ Spoleti ul̄ di
strictu eī p quatuor mili
aria p̄pe ipāꝫ Ciuit̄eꝫ Nullus
muret ⁊ murari faciat nisi
ipā via fuīt p̄us terminata
et signata p officiālez sup vijs
deputatuꝫ ad penā .x. lbr̄ d.
et destructiōis dc̄i opis. Et
officiał̄ sup vijs ī. t̄tiaꝫ die
postq̄ fuīt requisitꝰ teneat̄
Ire ad t̄minād̄ ipāꝫ viam
Al's a t̄mino ī antea liceat
requirēti edificare ⁊ offi
cialis p̄dc̄us Incurrat penā
97. p̄dc̄am: De pena facientis
Ingomboramentuꝫ sup portas
Ciuit̄is ⁊ p̄pe .:.~

Aciens ul̄
fieri faciēs seu tenēs
aliqd̄ ī gomboramentū sup̄
portas Ciuit̄is Spoleti ul̄ p̄pe ipas
Intus ⁊ ext̄ p. L. pedes a terra
vsq; ad altum quoties ɔtrafe
cerit ī .x. libr̄ deñ puniat̄
et ī gōboramtū debeat eleuar̄
ad volūtatez cuilibet offiā
98. ali$ Ciuitatis p̄dcte: De penā
opponentis se Baiulo .:.~

Opponens se
Baiulo Birretū rube
um deferenti ⁊ nō p̄mictēs
se pignorari ab ipō ul̄ eidez

recaccipiens pronus gt cui volu
tatem i. xl. ß den vice qualibet
puniatur. Et i quolibet horu
cmu stetis bay et ei relationi
et dicto. Et si aliqua offensa
eidem bay fecerit i psonam
i duplo pene gtete i statuto
de ipo Mallio qd gmixerit
99 i p. da bay gdapnetur. De pena
Alienantis seu vendentis aliq
boa i mobilia coi Spo no sub
iecto.:~

Alienare domu

ul alia bona inmobilia
in districtu Spo sita Alicui no
sbiecto Jurisdictioi Cois Spo
Nullus psumat quoqo titu. Et
si fuit Castrum gt faciens .100.
i Mille libr den. Singularis
psona i .ij. lbr den vice qualz
gdepnetur. Potas uo pma mes
sui Regiminis faciat venire ple
ter coram eo / dnos de Arrono
et de Castrolacus z Cuilibet alti
us Castri sive fortellitij quod
ee i cofinibz ul ppe gfinia Ci
uitatis z districtu Spo z a quo
libz ipoz recipiat Juramtu p
mixioez et ydoneaz Cautioem
cu fideiuxoribz p dnos priores
ppli Approbandis de no Alie
nando aliqua re i mobilez sitt
i ipo Comitatu z districtu Spo
alicui no sbiecto ipi Coi ad pena
Mille libr den i quibz quilibz
gt faciens gdapnetur. Et nichilo
Contractus ul Alienatio qui ul
que fieret de aliqua ipaz rez
no valeat n teneat ß ipo Jure
ipa res Alienata sit z ee debe
at et Jntelligatur Cois Spolti
et ipa ipi Coi ptineat pleno
Jure. Et quilibet possit gt
facientes Accusare z denuptiare
Ad cuius denuptiatioes z Accusati
ones Potas procedat ad penam
C. lbr den. de suo salario so
luendam. Et pdca no Jntelliga
ntur Jnuedere ul Alienantes
pdca bona ul aliqd pdcoz cu
licetia Consilij ppli Ciuitatis
Spoleti: De pena Mactonari
oz no facientium Mactones
forma ista z de loco ubi fiunt
ordinando.:~

Mactones fi

debeant longitudinis
duoz submissoz / Grossitudi
nis triuz digitoz z Amplitu
dinis unius submissi p quo
libet. Et quilibet Coppus fiat
longitudinis unius pedis
ad pedez ptice / et Amplitu
dinis dimidij pedis a parte
ampliori dcoz coppoz. Et for

Vid. i. p^s Add. c. 14°
Itt. i. Add. fis. c. 8°.

80v

mas p pdcas mactonibus et coppis
fiendis habeant ipsi mactona
rij et quilibet ipsorum sigillatas .101.
sigillo Cois, cum quibus faciant
mactones et coppos et non cum
aliis. Qui vero in pdcas vel ali
quo pdcorum contrafecerit in .x. libr
den vice qualibet condapnetur.
Et simili pene subiaceat qui-
libet vendens miliare coppo-
rum ultra .vij. libr. et Mi
liare Mactonorum ultra .C. s.
Et quilibet possit contrafacientes
in pdcas vel aliquo pdcorum de-
nuptiare et Accusare et credatur
ipsius sacramento cum dicto unius
testis bone fame et habeat dimi
diam partem banni. Et po-
testas teneatur in principio sui Re
giminis facere iurare dcos
Macthonarios contenta in hoc ca
pitulo observare. Et vicarius
singulis .xv. diebus sub vir
tute prestiti Iuramenti in pena .xxv.
libr d. vadat ad dcm locum ubi
fient dci Mactones et Coppi
ad discutiendum si observant
pdca. Insuper dni Priores .102.
populi teneantur et debeant de
pecunia cois emere terrenum
zemi facere extra muro Ci
vitatis actum et sufficiens
p pdcis Mactonibus et coppis
faciendis et quoquendis et
p Aqua ducenda ad ipsum
Locum: De pena inhibentis
alicui ne laboret possessiones alicuius
et possessiones prohibitas laboran
tis ::

nhibentes

vel alicui contradicens quod
non laboret possessiones alicuius
Civis vel comitatensis vel alterius
stantis ad mandata Cois Spoleti
in .L. libr den vice qualibet conda
pnetur. Et simili subiaceat qui
Laboraverit aliquas possessiones pro
hibitas laboratori per formam
alicuius capituli Statuti vel ordin
facti vel fiendi per Coe Spoleti. Et
de pdcas quilibet possit accusare
et credatur cum uno teste bone
fame, et de pdcis etiam credatur
dicto alicuius laboratoris qui
suo sacramento dicet sibi in
hibitum fore per aliquem ne
possessiones ulterius laboret: De pretio
Accipiendo per Cimatores pannorum
et de pena Accipientis ultra debitum.

Imatores

Vid. Add. in p[1]s Add. c. 21.

pannorum et ipsorum qui-
libet teneatur et debeat ad

petitioꝫ cuiuscumqꝫ petentis Cimatorꝫ pannos et pro ipsis pannis quos cimaverint Accipere salarium istum vz. pro quolibꝫ bracchio panni francischi Milanensis vel florentini vel alterius loci valoris .L. ß vel abinde supra .iiij. den. a .L. ß .i. usqꝫ in .xx. ß tres den. et a .xx. ß .i. duos den. Qui vero contrafecerit in .xl. ß den. vice qualibet condapnetur. Cuius banni dimidiam habeat Accusator. Et quilibet possit Accusare et tali Accusatori cum Juramento credatur. Et potestas vinculo iuramenti et pena .xxv. librarum .104
den. infra .xv. dies in principio sui Regiminis faciat dictos Cimatores Civitatis et comitatus Spoleti cohadunari coram se vel aliquo ex suis officialibus et iurare
.103. quod observare debeat omnia que in hoc presenti Capitulo sunt Inserta: Quod in candelis cereis mictantur papiria de bombice et de pena contra facientis :·:~

Speciarius

et quilibet alius Civitatis Spoleti in Candelis cereis et alijs laborittijs cere sine aliqua de predictis imictat papiria bobicis tamen non de accia. Et nullus vendat aliquam ceram ab octo diebus ante festum Sancte Marie de Augusto inclusive nisi pro illo pretio et quantitate quod et quantum deliberabitur per dominos Priores populi qui erunt pro tempore. Et qui contra fecerit in .C. ß den. vice qualibet condapnetur. Et potestas Inquirere debeat de predictis et quilibet possit Accusare et sibi credatur prestito Juramento. Et habeat dimidiam partem banni: De pena euntis in aliquo officio extra Civitatem et non apportantis absolutionem sui officij ·:·~

Electus ad

aliquod officium extra Civitatem et districtum Spoleti Potestarie / Capitanei / Judicatus / Notariatus seu si alio nomine nuncupetur Si ipsum officium Acceptaverit et exercuerit debeat Instrumentum absolutionis dicti sui officij quod exercuerit deferre Et ipsum in publicam formam dominis prioribus exibere

infra quintam diem postquam recesserit a suo officio. Et quicumque contrafecerit in Quingentis libr. den. et plus et minus Arbitrio potestatis considerata qualitate officij et salarij quod talis perpetrauerit condempnetur. De pena

105 edificantis in Monte Arroni.

Edificans in Monte Arroni siue in pertinentijs Arroni et Castri Lacus uel fluminis Nerre ex illa parte uersus Castrum Luchi uel in monte Salceti uel In poss. com. Spoleti uel in predictis locis uel aliquo predictorum locorum aliquam domum uel cappanam in Centum libr. den. vice qualibet condempnetur. et edificatum debeat remouere quod fecisset. Saluis priuilegiis illis quibus esset concessum per Commune Spoleti quod possent in dictis locis uel aliquo ipsorum locorum hedificare que possit in illo tantum et eo modo et ordine quo eis concessum est hedificare et non aliter ad supradictam

106 penam. De pena lauantis pannos uel facientis sucturam in pusterula uel aliis fontibus Ciuitatis et comitatus Spoleti

Lauans pannos in pusterula uel vaççato uel in aliquo fonte Ciuitatis uel comitatus Spoleti seu in piscaria uel in aliquo exit de fonte piscarie et vadit ad vaççatorium uel in ipso vaççatorio et tota platea piscarie uel vaççatorij uel aliquem caldarellum uel calinatum siue aliud vas immundum immictens uel lauans aliquod genus olerum uel alia immunditiam seu turpitudinem immictens uel faciens in dictis locis uel aliquo predictorum uel prope aliquid ex eis puniatur in .xl. s. den. vice qualibet condempnetur. De modo

107 et ordine tenendo per macellarios Ciuitatis Spoleti et de pena contrafacientis.

Macellarij Ciuitatis Spoleti et quicumque alij volentes Macellare aliquas carnes intra portas veteres dicte Ciuitatis non possit nec debeat ipsi nec eorum aliquis ipsas macellare in alio loco quam in macello posito in vayta Sancti Johannis cui a primo strata publica dicti communis, a secundo via communis, a tertio et quarto Cardarellus Thomassitti et Vgulcionus Palcti. Quod macellum

hoc capitulum habetur Additionum primis Addit. c. 94.

sit rec debeat ad petitionem et vo-
luntatem off. gab. et ista boni
hominis expensis illorum quorum est solu-
endis tam per matellarios de
pensionem eis debita pro macello in
ipsa pensione computandis clausu-
tarum circa ita quod in ipso non possit
aliquis Intrare vel exire nec
carnes vel alias res inmictere nisi
tantum per portam ipsius macelli que porta
claudatur omni sero incontinenti
pulsata Campana pro penis du-
plicandis, et aperiatur demane
quando pulsatur Campana diey
et dicta Janua claudatur duobus
seraminibus cum una clavi pro quo-
libet et unam teneat Judex
gabelle et aliam teneat quidam
bonus et legalis popularis Civitatis
Spoleti qui eligatur per dominos Priores
populi ad predicta cum eo salario quo eis
videbitur pro duobus mensibus quibus tantum
durare debeat ipsius officium et non
ultra. In ipso autem macello non de-
beant nec possint aliquas bestias
occidere vel discoriare sed aliunde
ad ipsum, carnes portare et de-
ferre mortuas, discoriatas
et Integras applicatas capitibus
bestiarum predictarum. exceptis Capretis
et Agnis quos occidere et scoria-
re possit in dicto macello dummodo
sanguinem colligant et colligere
teneantur in Catinis ne per dictum
Macellum dictus sanguis aliqualiter
effundatur exceptis carnibus
bouinis quas carnes possit et
eis liceat portare et deferre di-
visas in quatuor partes tantum.
Ipsi non macellarij carnes
predictas quas modo predicto dictum
macellum inmiserit non exhibeant
de ipso macello nisi venditas
et statim quas vendiderint
et exhibi faciant de macello.
Eas tamen non Audeant vendere
vel alio macellare nisi primo per offi-
cialem gabelle fuerit ipse carnes
sigillate secundum ordinem gabelle
et ponderate et scripte per ipsum
officialem et dictum bonum hominem
de quo supra. Et si fuerint ca-
rnes bouine vel vitelline an-
tequam vendantur sit delibatum
et ordinatum per ipsum offic.
gabelle et dictum bonum hominem
quo pretio vendi possint et debe-
ant de quo pretio quod delibe-
ratum fuit per ipsos officiales
gabelle et bonum hominem Augen-
do non Audeant vel presumat
domini Priores populi se Intro-
mictere nec aliquid deliberare
sed tantum ipsam minuere possit
si eis videbitur minuendum. Et
omnes carnes bouinas et vitelli-
nas debeat deferri facere
et deferre ad dictum Macellum
demane ante tertia et eas facere,

De Ponderibus que debent tenere Macellarij.

ponderari et sigillari et pretium
et pretium quo vendant deli
berari ita quod ante nonas ipsas
carnes incipiant vendere et
vendant continue et alias carnes
amane usque sero omnibus volentibus
emere cum belantijs et non cum
Stateria .xxij. librarum inclusive
et cum ponderibus sigillatis sigi
llo Communis Spoleti et tenere et habere
Pondera ista dicto sigillo si
gillata. videlicet medium libram
et Libram. duas libras. tres
libras. Quatuor libras Quinque
libras. Sex libras et pro qualibet
libra sit in dictis ponderibus unus
Anulus Ita quod pondus sex
librarum habeat sex Anulos et sic
de alijs ut cuilibet manifestum sit ponde
ris ab omnibus cognoscatur. Et
cum ipsis ponderibus et ipsorum quo
libet et non cum aliquo alio fa
ciant pondus iustum. Et non
possint cum carnibus ponderare
capita vel pedes et crura be
stiarum. Nec possit coprire ali
quem Castronem cum raza
vel alia pinguedine Nec a
liquid intus mittere in are
gnonibus nec aliquid apponere
in quartis posterioribus adhoc
quod pili pellis testiculorum Ca
stronis Appareat omnibus evi
denter. Diebus autem dominicis et
festiuis non macellent ipsas
carnes Exceptis diebus dominicis

et festiuis mensis Junij Julij et
Augusti quibus et quolibet ipsorum te
neantur et debeant carnes
macellare. Et quotiens ei vel
alicui ipsorum foret iniunctum
per dominum potestatem vel aliquem
ex alium officialem per dominos priores
populi vel Judicem gabelle vel aliq
uem ex officialibus ipsorum quod ma
cellent aliquam bestiam. Insuper
non possit nec debeat dictus macce
llarij occidere vel scoriare
aliquas bestias nec habere aliquam
Apotecam vel domum vel tenere
vel habere Carnes in aliqua Apo
teca vel domo per quinque domos
prope ipsum macellum circum
circa nec in aliqua strata publica
vel vicinali vel alio loco publico
dicte Ciuitatis Spoleti possit occi
dere vel scoriare aliquas Be
stias vel aliquem sanguinem
vel immunditiam proicere. Et
dicti Macellarij non deferant
in dicto macello retineant in ba
nco vel alibi aliquas carnes
morticinas infirmas gra
nellosas, scrofinas, pecudi
nas, bicinas, montoninas
Caprinas vel bouinas quarum
bouinarum libre vendatur
a quinque denariis infra. et alias infir
mas et defectuosas. Sed ipsas

Sequitur Capitulum dic. 9m.

carnes postq[ua]m mortianas, gra
nellosas i[n]firmas vend[er]e te
neant[ur] et possit i[n] Macello q[uo]d
e[st] i[n] casaleno Duchicti Alexij
i[n] vay[ta] p[er]tengha et no[n] alibi si
gillat[as] cu[m] cera vierida et de
ipsis gabella soluta ut dicta
tur. Et i[n] uno et eod[em] t[em]p[o]re no[n]
possit h[abe]re du[a]s s[ortes] carnes bo
uinas ul[tra] vitellinas i[n] eadem
banca. Et om[n]es et singuli
macellarij qui a .x. Annis
citra [con]sueti fuerunt i[n] d[ic]to ma
cellar[e] i[n]t[ra] muros veteres Ciuitatis
no[n] possit alibi i[n] Ciuitate ul[tra]
burghis Ciuitatis carnes ma
cellar[e] ul[tra] vender[e] q[ua]m i[n] mace
llo p[re]d[ic]to. Banche no[n] vtriusq[ue]
macelli ad petitionem cuiuscumq[ue]
petentis diuidant[ur] quolibet
Anno eo modo et ordine quo
videbitur d[omi]nis Prioribus p[o]p[u]li
Et i[n] ip[s]o macello no[n] possit
aliquis macellarius tener[e]
ul[tra] h[abe]re aliquas scalas. Et
p[re]d[ic]ta om[n]ia et singula dicti
macellarij et quilibet ip[s]or[um] te
neantur et debeat obs[er]uar[e]
sub pena et ad penam .x. libr[arum] d[enariorum]
quotiens [con]t[ra]fecerit Ex no[n]
d[ic]t[u]m macellu[m] positu[m] i[n] vay[ta]
S[an]c[t]i Johannis p[ro]pe i[n] Burgo

S[an]c[t]i Gregorij. Nullus
macellet aliquas carnes et
ibidem macellantes i[n] omib[us]
et p[er] om[n]ia teneant[ur] ad om[n]ia
que sup[er]ius i[n] macellantib[us]
i[n] macello sup[ra] [con]finato s[unt]
exp[re]ssa, q[uae] ip[s]is possint adap
tari / Et qui [contra]fecerit
i[n] aliquo p[re]d[ic]tor[um] eid[em] pen[e]
subiaceat vice qualibet Et
quilibet possit Accusar[e] [contra]facie
ntem quelibet i[n] aliquo de
p[re]d[ic]tis et sibi cu[m] vno teste
credat[ur] et h[ab]eat dimidiam par
tem bapni et nom[en] Accusatoris
.108. si voluerit teneat[ur] secretum: De
pena portantis intra Ciuitatem
Sp[ole]ti causa vendendi car
nes Mortacinas et Infectas.

De macellarijs uide i[n] c. c. .149. et c. .146.

Carnes mor

tiianas ul[tra] i[n]firmas grancllosas
Nullus ca[usa] vendendi deferat
n[ec] vendat i[n]t[r]a Ciuitatem i[n]tra portas
d[ic]te Ciuitatis. Et qui [contra]fecerit
i[n] .x. libr. d[enariorum] vice qualibet pu
niat[ur] Et eid[em] pene subiaceat
qui ext[ra] portas p[re]d[ic]tas vende
ret aliter q[ua]m p[ro] mortiiciniis i[n]fir
.109. mis et grancllosis. Quo
et qualiter vedat[ur] carnes
siccè.

Non [con]dicitur capituli precedentis.

83v

Lardonez seu

seu carnes siccas. Nullus
vendat n̄ sigillatꝫ q̄ c̄mt por
ci masculi cum cera rubea
et scrofe cū cera viridi n̄
aliciu' scrofe ul' verri seu pō
ci nō sanati. Ullus vendat
p porcinis legitis ad penā
.C. s. d'. p qualibet vice
ī dc̄as pene subiaceat quicūqꝫ
venderet aliquas carnes
ul' lardonez ponderis. xij libr
et ab ide. i. cū alio pondere
q̄ cū belancijs ꝛ ponderibus
adiustatis ꝛ sigillatꝫ sigillo
cōis put ꝛ sic sup̄ de matt
Sup^a ut i. c. 107. llarijs est exp̄ssum. Et qui
libet possit c̄t facientꝫ accu
sare ꝛ credatur Accusatori
cum vno teste de uisu ꝛ hat
·110· medietem bapni :· De pena pici
entꝫ aial mortuū ītra Ciuitatez
Spō ꝛ eī Burgos ꝛ macerātis
linū ul' canapā ī dc̄is locis.

Animal mō

tuum piciens, seu
macerans linum ul' Canip
am ītra Ciuitatez Spō ꝛ eius bu
rgos i. C. s. d' vice qualibet
cōdapnetꝫ. et quilibet possit
Accusare c̄t facientꝫ et habeat
dimidiam partem bapni : Vbi ·111·
et quo ordine vendantur
pisces ī Ciuitate Spoleti .:.

Pisces generis

cuiuscūqꝫ recentes qui pō
rtabuntꝫ ad Ciuitatez Spō cau
sa vendendi recta via pōten
tur ꝛ searchentꝫ ī platea fori
et ibi vendantꝫ ꝛ vendi debeat
p deferentꝫ eosdez. Et postq̄ in
dc̄a fuerit Apportati de ipa de
die nisi venditi nō ex'bantur
Et si aliquis portans pisces
cā vendendi ipōs nō porta
uerit ꝛ scarcauit ī dc̄a plate
a tm̄ ul' alibi venderet ipōs
pisces seu dedit nō venditos
extraheret de dc̄a platea ꝛ quasi
ꝫ dedit retinet ī domo ppria
ul' conducta dc̄os pisces c̄t for
mam p̄ntis capli Statꝫ / i. x.
libr den' vice qualibet cōdap
netur de facto sine strepitu
et figura Judicij p gabbel
larium Auferend'. Et qui
libet possit c̄t facientꝫ accusare
et denuptiare ꝛ hat mediā ptez
bapni ꝛ sibi cū sacramento cre
datꝫ cū dicto vni' testis. Qui
quidem Pisces postq̄ scarca
ti fuerint ī dc̄a platea ut dāz

est vendant et vendi debeat illico quo scarcati fuerit illo die vel sequenti usque ad sonum campane guardie. Et si venditi no fiunt ut predr Attipiant et pauperibus tribuant. Marsianis piscatoribus dumtaxat exceptis in quibus no venditet sibi locum set vendant et vendi possint illo die quo scarcati fuerint ibi et alio die sequenti toto et in alio die imediate sequenti usque ad sonum campane guardie. Et in dictis terminis dicti pisces venditi no fiunt servetur modus in omnibus supradictis. Et si aliquis Appotaret dictos pisces ad Civitatem Spoleti et ipsos no venderet vel vendere nollet possit soluta tamen gabella libere retrahere de Civitate predicta et alio ad vendendum portare pro libito voluntatis.

De damnis datis libro secundo

·112· Qualiter dapna furta incendia et guasta data et facta in villis et castris Spoleti. Si no inveniuntur malefactores debeant Emendari.

Si in dapnis datis per Rusticos dapnum dantes vide s. eo. c. 73. Et no quod in dapnis datis pot procedi per inquisitionem ut in eo. c. 120.

Damna furta incendia et Guasta que darentur et fieret in villa vel castris comitatus et districtus Spoleti Emendentur per villam vel castrum ubi possit in qua damnum datum esset, et propinqua sive sita. Si malefactor huiusmodi no poterit inveniri talis qui sit de iurisdictione comunis Spoleti et qui se represen tet cum effectu pro ipso dapno dato coram curia comunis Spoleti vel esset Civis Spoleti vel comitatensis solvendo, et effectualiter cogi possit ad solvendum et satisfaciendum de ipso dapno dato. Si vero dapnum furtum guastum vel incendium vel aliquod

Vide s. c. 118
Vcellatio ad columbos similiter emendatur s. c. 87 et in dictis duobus cc. ponitur Emendatio dani dati in duplum

ipsorum excederet summam decem
librarum denariorum tunc superaddantur
ad emendationem dicti dampni tres
ville sive castra proximiores
illi loco sive possessioni ubi
dampnum datum esse reperiretur. Et
si in aliqua dictarum villarum
habitaret aliquis civis ad emen-
dationem dictorum dapnorum in quo-
cumlibet eorum teneatur prout
alii comitatenses et habitatores
ipsarum villarum vel castrorum. Dum-
modo hoc tamen intelligatur de
dapnis datis tempore quo talis
civis habitaverit in comitatu.
Si vero sindicus alicuius
ville vel castri diceret pos-
sessionem in qua dapnum datum esse
diceretur non esse sitam in villa
sua vel castro. Tunc mictatur
per sindico castri vel vil-
le in quo vel qua dictus sindi-
cus assereret dictam possessionem esse
et ipsis ambobus Assignetur
terminus Octo dierum ad faciendum
declarari in cuius villa vel castro
est dicta possessio. Et nichilominus qui-
libet Officialis coram quo esset
dicta exceptio cogat dictos sin-
dicos castrorum et villarum ad
ducendum secum partes servium
ad mensurandum et mensuram
ponendum a loco in quo dapn-
um datum fuit directe ad

proximas domos ipsarum villarum
vel Castrorum, Et illa que dice-
retur per partes servium proximior
ipsi loco, ad emendationem predictorum
teneatur. Et postquam constiterit
in qua villa vel castro sit sita
dicta possessio, si negaretur
dapnum datum esse per homines ipsius
ville vel castri Tunc dominus po-
testas et quilibet alius offici-
alis coram quo fieret dicta
negatio cognoscant de ipso
dapno dato et eius extimatione
summarie et de plano et sine
strepitu et figura iudicii ab-
sque libelli oblatione et salarii
solutione. Et ipsam questionem
expediat infra .xv. dies postquam
constiterit in qua villa vel castro
sit dicta possessio in qua dapn-
um datum esse diceretur. Et
dictus processus fiat solum contra
dictum sindicum ville vel castri
ubi erit sita dicta possessio
Et sententia ferenda contra ipsum
pareat preiudicium et etiam prout
dictis villis proximioribus que ad con-
tributionem dictorum dapnorum
datorum tenerentur quemadmodum
illi ville vel Castro cuius sin-
dicus fuit in iudicio contra quem
fereretur ipsa sententia. Et ad proba

Negat. damnum datum

nduz dcuz dapnuz fore da
tuz et ubicumqz ageret de
dapno dato, possit testifi
cari Vallarii et laboratores
Probat dānū datū
et omes de familia dapnū
passi uel eius consanguinei uel
Denūciatores dāni dati
affines. Et etiā adde denup
tiandum dequolibet dapno
dato admictatur dns uel qui
dns: usufructuarius: posse
xor sive Emphiteota: labo
rator, custos, uel Conductor
talis rei. Et eis et cuilibet
Vide j. c. 115
ipsorum credatur sic dno po
sessionis. Si uero de male
Apparet malefactor dāni datj
factor appareret et eet tal
qui subiectus eet Curie
Spoletane et se pntaret et
pntaretur p hoies dce ville
uel Castri i. octo dies post
ipuz dapnuz datum, coram
potestate et sua curia uel eet
Ciuis Spoletanus uel comitatensis
et eet soluendo et effectiua
liter cogi possit adsoluen
dum et satisfaciend de ipso
dapno dato, dca villa uel ca
strum ad penam aliquam nulla
tenus teneatur. In quolib
Procedendi modus in dāno dato
lio dapno dato siue ciuilr
agatur siue Criminalr po
ssit Officialis sup dapnis
datis deputatus pceder puni

re et condepnare ad denupti
ationem uel Accusatione uel ab
p. legitim, de plano su
marie et sine strepitu et fi
gura Iudicii absqz litis
contestation libelli oblation.
Et sufficiat una citato
in dapnis datis in quolibet
casu et p pemptoria habeatur.
Et similiter in uno libello
possit agi ciuilr et cralr
et reus p eadem Sniaz po
ssit condepnari tam ad pe
nam Applicandam Coi quam ad
dapnuz passo. Aliqua lege
in contrarium loquente non ob
stante. Si uero locus uel
Circa h no. i. c. c. 132.
poss ubi dapnuz eet datū
no eet i aliqua villa uel
castro tunc p coe Spo eme
detur dcuz dapnuz sine
tia parte minus extima
tionis fiende p duos ho
mines p dnos potes ppli
eligendos qui p tpre erunt
i offio portatus. Et hoc
qd dcuz e sup no vendicet
sibi locum i equis Iumentis
et aliis quibuscumqz aialibus
de nocte dimissis si pcu
terent magagnet vel

85v

cadentur ul' eis aliquod da
pnuz de nocte daretur siue
malefactor inueniri possit
siue nō sz dapnuz patiēs
agat tantumodo cōt malefa
ctorez si poterit repiri et
villa ul' castruz ad emēda
tionez dci dapni nullatenz
teneatur :· Qualr et
quō solui debeant exti
matiōes dapnoz dato
rū z alie qntitates da
pnoz p villaz hoīes et
Castroz

113

Extimatiōes et pene omnium
dapnoz datoz q̄ soluend'
venirent p vniusitatem
aliquam siue villam si dā
pna data fuerit gmixa p
bestias et cū bestijs emen
dentur z soluātur p hoīes
ville quī hnt z tenēt besti
as illius spei cui sīt bestie
ul' bestia q̄ dapna itulerit
p dcīz nuō bestiaz. Et
si dapnuz fuīt dat psō
nate soluatur sm nūz p'dcoz
Alia uō dapna z gdēpnati
ones q̄ soluend' erūt per
aliquam vniusitatez exigātur
et soluantur p contristuz et
sm extimatiōez boz homīz
dcē ville ul' castri p dimidia
et p alia fiat p capita homīz
masculoz dcē ville ul' castri
Et ad omēs penas z emēdas
teneantur vassalli quēadmo
dum hoīes liberi eiusdē spēi :· Qr
pater z maior de domo
teneatur de dapno dato
p familiam :·

114

Paterfamilias et quilibet maior ī fa
milia teneatur soluere penaz
et emēdam dapnoz datt pro
omībz z singulis qui erūt
ī eius familia dant aliquod
dapnuz pliter ul' cū bestijs
quēadmodū si ipse pluerit z cū
dcīs bestijs gmisisset :· Qr
ī dapno dato credatū
dnō vsqz ī certam
qntitatem :·

114

Domino possessor et cuilibet dapnum
passo credatur tam de dap
no dato q̄ de eius extimati

Cōtra malefcōrez ad' h. ind'. z. li. 1. c. 24. z. ī. c. 118.

one nisi aliud esset expressum,
cum iuramento denovo prestando
usque in decem ß. / et cum uno te
ste usque in C ß. / Et si dapnu
fuit extimationis certum et sup
pletur legitime per duos testes.

116 # Quod nullus possit esse procurator in dapnis datis:

Procurator in Agendo vel defende
ndo pro villis Castris et Speta
libus personis seu defensor in
dapnis datis Nullus esse po
ssit Salvo quod Bauli seu San
dici villarum et Castrorum qui sint
de ipsorum villis et Castris, tantum
possint et debeant admicti in
Agendo et defendendo Accu
sando et malefactores dando et
in denumptiando in dapnis datis
Et in predictis sint procuratores legitime et
pro procuratoribus legitimis habeantur. Exceptis
Mulieribus Pupillis Mentecat
ptis et legitime impeditis et Ci
vibus Spoletanis quibus et
cuilibet ipsorum sit licitum procurator
tutor Curatorem Actorem vel
sandicum in Causis dapnorum
datorum constituere et possit ipse procurator
Agere et defendere in ipsis ca
usis. Siquis non contrafecerit in
predictis vel aliquo predictorum in x. libr
den. condapnetur vice qualibet
Et quod fieret per procuratorem vel sa
ndicum vel alium alterius nomine
non teneat ipso iure.

117 # De pena facientis aliquem citari in dapnis datis non compa rente in termino.

Faciens aliquem Citari per aliquo dapno
dato si non comparuerit in termi
no Citationis facte de ipso ci
tato, vice qualibet ipso citato
comparente in x. ß d. condapnetur
de facto et sine aliquo processu
inde fiendo. Et si ultius
ipsum Citari fecerit super
eodem et non comparuerit, ul
terius contra ipsum non possit ali
quid dicere vel petere dicta
occasione:

118 # Quod sandici villarum non possit denumptiare homines alterius ville:

Sindici et

vallarij villarum et Ca
strorum vel aliquis ipsorum non
possint bestias vel malefa
ctores alterius ville accusare
in dapnis datis non laborato
res possessionis in qua dapnum
esset datum, nisi cum vno teste
probauit per aliquem predictorum,
dapnum de quo ipsum
denumptiauit, esse datum et
cum juramento ipsorum de nouo
faciendo. ¶ Ipsi vero sindi
ci et vallarij et quilibet ipso
rum teneantur ad petitionem
dapnum passi, dare male
factorem de quolibet dapno
dato ¶ Et si non dederint
postquam de hoc fuerint re
quisiti a dapnum passo infra
tres dies, villa vel castrum
teneatur ad emendationem
dicti dapni in duplum et quod
continetur in Capitulo Statutorum de
·119 tali dapno dato

Sindici tenentur assignare malefactores dannorum datorum vt hic et infra lib. 1. c. 25. § fi. Et ipsis sindicis plene creditur vt ibi

Emendatio dannj in duplum per villam Sed quomodo vide infra c. 113

De pena dapnum datis cum bestijs

Si bestie

alicuius dederint
in orto dapnum, Vinea vel
croco soluat Comuni ille cuius
bestie laboratorie sive socctus
penes quem sunt dicte bestie pro
qualibet capra, irco, porco
scrofa, Jumenta, boue vaccha
et Asino et pro qualibet vice
·x· solidos denariorum ¶ Si vero in campo se
minato, Prato custodito, se
pe, silua vel saleceto pro quali
bet vice tres solidos denariorum ¶ Et
pro qualibet alia bestia dap
num dante in predictis locis vel
aliquo ipsorum pro qualibet vice
xij. denarios ¶ Et pro qualibet Gal
lina Ansere Anetra vel
alio pullo dapnum dante
in vinea dum sunt vue in ea, or
to croco vel campo semina
to pro qualibet vice ·vj· denarios ¶ Et cui
libet sit licitum ipsos porcos pu
llos gallinas Anseres Ane
tras inventas in dictis locis vel
aliquo ipsorum occidere sine
pena. Dummodo Animal resti
tuat domino ea die qua mortu
um fuit vel sequenti ¶ Et
credatur sacramento dapnum
passi in quolibet casuum predi
ctorum tam de dapno dato
quam de extimatione vsque in ·x·
solidos etiam de morte ipsorum anima
lium tempore dapni dati ¶ Sit
etiam licitum cuilibet patienti

Hoc capitulum habet Additionem infra in prima Additione. 22º. ad carta clvj

Occidere licet animal dannum dans

Credit iuramento dannum passi de danno et estimatione et occisione animalis in danno

Capere et Retinere licet a(n)i(m)alia et Res pastor(um)

dapnu(m) / ducere bestias
dapnu(m) dantes sine pena
et ipas bestias retinere don(ec)
de dapno q(uo)d sibi dedisset
fuerit sibi plenarie satisfactu(m)
Dummodo d(omi)no taliu(m) bestia
ru(m) ip(s)a die denu(n)ptiet besti
as quas p(ro) ip(s)o dapno dato
tenebit / Et etiam Verberar(e)
custodem taliu(m) bestiar(um)
vel aliu(m) i(n)ductu(m) dapnum
dare i(n) d(i)c(t)is locis manu va
cua sine pena / Et ei sit cui
libet ip(s)or(um) Accipere res quas
secu(m) deferebat et tenere eas
donec erit ei de dapno sibi
illato plenarie satisfactu(m).

Verberar(e) vid(e) correptu(m) i(n) Add(itionibus) 15 p. c. 22.

120

Et siquis d(i)c(t)as bestias re
acceperit vel ip(s)as ducent(i)
seu ducere volenti i(m)pedi
mentu(m) prestiterit i(n) C. s(olidos) d(enariorum).
vice qualibet co(n)dapnet(ur)
Quor(um) C. s(olidorum) dimidia sit
co(mmun)is et alia sit ducentis
d(i)c(t)as bestias seu dicentis
se i(m)peditu(m) du(m) ip(s)as bestias
ducebat vel ducere volebat
Et de inventione et reacce
ptione et de i(m)pedimento
q(uo)d dicet sibi i(n) p(re)d(i)c(t)as vel

Reaccipiens bestias punit(ur)

Credit(ur) iuramento invenientis dam(n)u(m) datum

area p(re)d(i)c(t)a illatu(m) Et
q(uod) res Accepit du(m) dap
nu(m) daret / vel ip(s)u(m) tunc
t(em)p(o)ris verberaverit ste
tur et Credatur sacra
mento illi cui d(i)c(t)e bestie
fuerint reacceptie seu i(m)pe
dimentu(m) illatu(m) vel res
accepit vel ip(s)u(m) verbe
raverit et habeat(ur) p(ro) plen(a)
et legitima p(ro)batione / Et
semp(er) i(n) quolibet casu i(n) du
plu(m) dapnu(m) emendet(ur)
ip(s)u(m) patienti: De pena
dapnu(m) dantis i(n) vine
a :·?

Emendatio dam(n)i in duplum

Intrans vineam

altius t(em)p(o)re quo vue st(ant)
in ea / si de die i(n) C. s(olidos) d(enariorum).
Si de nocte i(n) xxv libr(as) den(ariorum)
vice qualibet co(n)dapnet(ur) / Et
semp(er) dapnu(m) i(n) duplu(m) eme(n)
det patienti / Alio(rum) t(em)p(o)re i(n) medietat(e)
d(i)c(t)e pene co(n)dapnet(ur) et dapnu(m)
debeat emendar(e) / Et super
talibus dapnis datis Accu
sationib(us) et inquisitionib(us)
faciendis de ip(s)is stetur et

Emendatio dam(n)i in duplum

Credat iuramento dāni passi seu personarum eius seu sindici De dāno et de estimatione

credatur iur(amen)to dñi vinee ul(tra)
filij filie nepotis carnalis seu
neptis, Vsufructuarij vel
possexoris siue Emphithe
ote ul' conductoris seu labora
toris seu alt(eri)us de ipsorum fami
lia et cuilibet secreti custod
is, vallarij seu sindici absq(ue)
alia p(ro)babatio(n)e tam de dāp
no dato q(uam) de extimatione
ipsius dapni vsq(ue) i(n) C. s. d.

dannum

Et tales dantes et ipsorum queli
bet possint omnes sup(ra)nomina
ti et ipsorum quilibet i(n) vineis
vbi reperirent aliquem intra
sse, capere Verberare man
vatua et expoliare rebus
secum deferentibus ul' defe
rent(ibus) et ipsas res tenere
vsq(ue) ad satisfactionem condigna(m)
dāpnum sibi dati et ipsum
ligare et i(n) fortia co(mmun)is duce(re)
sine pena. Et quilibet po
ssit Accusare quecumq(ue) dā
pnum dantes i(n) aliqua vi
nea dedi(t) ul' denotare. Et

Capere licet malefactore dāni dati et res eius

Credat accusanti cum iuramento et cum dicto vnius testis.

sibi credatur et stetur cum
iur(amen)to de nouo p(re)stando et dicto
vnius testis et habeat dimi
diam partem dapni. Po
testas uero et eius officiales
possint et debeant contra

comittentes p(re)dicta ul' aliquod
p(re)dictorum et contra quoscumq(ue) dapnum
dantes i(n) vineis Ortis fruc
tibus et alijs rebus p(er) Accusat(ionem)
denuntiationem et Inquisitionem
procedere et ipsos et quelibet ipsorum
punire et condepnare i(n) penis sup(er)
ius declaratis et Inferius
declarandis. Et teneatur
ipse d(omi)n(u)s potas vinculo iur(amen)ti
et pena C. libr(arum) den(ariorum), mictere
denarios vnum ex notarijs
suis cum alia familia que
dare voluerint dni Priores
p(o)p(u)li, ext(ra) Ciuitatem et rimari
facere contra comittentes p(re)dicta
dapna ul' aliqua, ad minus
semel i(n) Edomada de mensibus
Julij. Augusti. Septembris et
Octubr(is), et semel ad minus
quolibet alio mense. Et si
d(i)c(tu)s notarius qui fuerit ad
rimandum p(er) p(re)dictis aliquod
seu aliquas inuenerit dap
num dare in aliqua Vinea
Orto Meta ul' fructibus
pendentibus teneatur et
debeat man(u) sequenti ipsum
ligatum p(er)ducere Recta via ad pa
latium potestatis et penam ei
auferre et ipsam exigere ab
sq(ue) p(ro)latione alicuius Sententie

Inde dapnis datis p(ro)cedi p(er) Inquisitionem.

vl' processu exinde formādo
et ad manus Camerarij Cōis
faciat deuenire / Et ipsius pene
medietas sit cōis et alia sit dñi
potatis seu ipsius notarij / Caueat
tn̄ dn̄s notarius Ne de custode
fiat lupus et qd famuli quos
secum ducet dapnū nō infe
rat i possessionib3 alicui' : De pena
dapnū dant' i Orto. ~~Ca~~
121 ~~mpo seminat~~ z Prato cu
stodito ~~z alijs fructib3~~

Dapnū infe

rens Alicui colligēdo
Oliuas, Pira, Nuces, ficus,
Emindolas. Persica. fabā
ul' Citera ul' alios fructus
ul' aliquem ipo4 ul' aliqd'
dapnū dans i aliq Orto,
Si de nocte i. x. libr denā
Si uō de die collegerit oli
uas. i. C. ß den. / Sz si
alios fructus collegerit. i.
xl ß d'. vice qualib3 qdap
net' / Et simili pene sub
iaceat qui Emindolas an
kalen Augti. fabas ul' Ci
cera an kalendas Junij vuas
ante mediū mēs Septēbr

retinuerit ad uendendū
absq3 licentia officij sup
dapnis datis. / Si uō i
trauit Ortū de die et
i ipō dapnū dederit alr
qm̄ calpistando i. x. ß d'.
Et si solū calpistādo
i. V. ß den vice qualibet
qd apnetur / Et simili
pene subiaceat qdapnū
dederit i Prato custodito
/ Et si via eēt fracta ul'
guasta ita q p ipam nō
possit comode iri possit
quilib3 p Campū trāsi
re sine pena / Et i casu
quolib3 pdcō4 possit qui
libet Accusare recādez par
tem hapni hat. Et simi
li modo Accusatori cdatur
et dapnū emēdet patiē
ti put i supiori capō est
expressum: De pena dap
122 nū dantis i sepibus
Alienis :

Sepez alienaz

inuadens spazias ul' de
ipa ligna colligens ul'
p ipaz intrans i. xx. sol'

den vice qualibz odapnetur.

De pena Colligentis fructus ~~ficus~~ uel uuas de Nocte.

.123. Quicunque Colligerit aliquos fructus pos uel uuas de nocte uel inventus fuerit ipsos uel ipsas de nocte deferre i. C. s. d. vice qualibet condapnetur et credatur dicto Accusatoris et habeat dimidiam partem dapni: De pena deferentis uuas de die.

Sed quomodo liceat portare fructus de sua possessione vide 5. lib. 1. c. 28 § Sit tamen licitum

.124. Deferens de die aliquas uuas ante bapnimentum factum de vendemijs faciendis ad Ciuitatem uel per comitatum ipsius Si de alienis, et Inuentus non fuerit dapnum dare i vinea alicuius per quolibet racemo i. x. s. den. Si de proprijs vltra duos racemos per quolibet racemo i. v. s. den vice qualibet condapnetur et tali deferenti tamen duos racemos siue vnum credatur sacramento quod de sua propria Vinea deferat uel conducta. Et quilibet possit Accusare et habeat dimidiam partem bapni. De pena habitantis i Ciuitate Euntis noctis tempore ad faciendum in Vine.

.125. Habitans in Ciuitate Spoleti Non Audeat de nocte facere i aliqua vinea Orto uel Cappanna uel alibi prope ipsam Ciuitatem per vnum miliare absque licentia dominorum Priorum. Et si tempore talis licentie Intrauerit non Inferre aliquod dapnum alicui dicta nocte qua iacuerit extra Ciuitatem. Et qui contrafecerit. i. x. libr den vice qualibz condapnetur. Et nichilominus puniatur pena dupli de omni dapno quod tunc Inferret alicui quoquo modo Et quilibet possit talem contrafacientem Accusare et habeat dimidiam partem bapni Et eius nomen i secreto teneatur.

.126. De Pena Incidentis vel deuastans Aliquam Arbores domesticam uel siluestrem.

Incidens uel deuastans.

Incidens ul'

deuastans aliquam Arborez
domesticam i Ciuit Spo ul' bur
gis ipius i. L. libr den vice qua
libet cdapnetur Quas si soluer
no poterit Manus sibi abrach
io Amputetur. Et si deraa
morauit ul' deuastauit ali
non faciens ipam Arborez
oio i utilem ul' si Inaderit
Arborem modice cdictiois
et fructus i medietat dicte
pene et plus et minus Pote .127.
statis Arbitrio puiat. Et si
uo i comitatu ul' districtus
Spo aliquam Arborem dome
sticam Inaderit ul' deuasta
uerit in .x. libr den p Arbo
re qualibet cdapnetur
Et si uo Inaderit Arbore silue
strem Alibi q i Silua i. xl s d'.
Et si demorauerit i. xx. s
d'. vice qualibet cdapnetur.
Et si in Silua Inaderit ali
qua ligna et dapnum dederit
i ipa i. xx. s den vice qualib
cdapnetur. Et i quolibet casu
um pdcto dapnu patienti e
mendari debeat duplicatum
Et si Malefactor Inadens
ul' deuastans aliquaz Arbo
rem domesticam ul' ipsam .128.
deramans i Ciuit ul' burgis

Spo no potit repiri tuc fiat
talis Emendatio p Coe et
a Coi fiendam p porez ill'
Vayte i qua dapnuz erit da
tum cu iur denouo pstado
sup extimatioe pdca. Et
Potas fatiat p Cam Cois
dapnuz emendari patien
Dumodo patiens dapnu
Ad sca dey euangelia Iuret
illud dapnuz se no fecisse
nec scire talis dapni Ma
lefctorem : De pena re
tinentis Canem solutu
a kln Aug usq ad fe
stum oiuz Sanctoz.

Iurat dãnu passus se nõ fecisse dãnum.

Canem. a.

kalepn mss Aug iantea
usq ad festum Omniuz
scoz quilibet debeat tener
i comitatu ligatum. Et
qui ct fecerit i. C. s. den
vice qualibet cdapnetur
Et quilibet possit ipsum
Canem Inuentum i uinea
occidere sine pena. Et dns
Canis dapnuz emedar de
beat patienti : De pe
na retinentiuz Capras.

Capram ul'
ircos vnam ul' plures
Nullus p̄sumat hr̄e ul'
retiner̄ in Ciuit̄e Spō ul'
districtu .i. 9fines .i. scpt
Et adās 9finibꝫ citra ver
sus Spoletum . vꝫ . A . Molē
dino beroyti et A Ponte ta
tarene et A . Turri filiorum
dn̄i Albrici de Palatio
A Scō Seuerio ab Vnanello .
Et a Scō Gregorio de breg
nano A uilla cordiglani A
villa Sc̄i Jannis Impana
ria / A villa Yrani et a Scō
Jacobo tissini largi . A penis
Sc̄i Victoris / A Ciano vocat
felcarie / A matregnano
A villa Cerri . A Roccha
Mnardescha / Ab Arcu
Siluignani A Castro Cam
pelli ꝛ Pissignani p directū
a quolibet dc̄oꝝ locoꝝ . Et
qui 9tfecerit ī p̄dc̄is
p qualibet p qualibet Ca
pra ꝛ quolibet die quo
ipam retinuīt ī . xx . ß
d̄ . 9dapnetur . Et nichil
sit licitum Inuenienti ali
quam Capram sibi dapn̄
dante .i. dc̄os 9fines eam
Interficēl sine pena . ¶ Possit
aut̄ qui vellet lactar̄ ali
quem puerum lacte Ca
prino ul' dar̄ alicui in
firmo vnam Capram
cū licentia dn̄i potatis
que sit sigillata suo si
gillo ul' manu alicuius
sui notarij subscripta . Et
p̄stito Juramento p illum
cui dc̄a licentia 9cederetur
q' dc̄am Capram vult te
nere aliqua ex dc̄is caūs
et nō alia . Et si alr̄ dc̄a
licentia daretur nō valeat
Et quilibet Macellarius
possit tenere vnā capram
p lactando Edos et dan
do lac Infirmis ꝛ quot
voluīt de m̄ß Septembr
Octubr ꝛ Nouembr . cā
macellandi Dūmodo qui
libet ipoꝝ faciat ipas
et quālibet ipaꝝ custodir̄
q' dapnum nō Inferant
alicui / Alr̄ duplum pene
9tetur ī Statuto quotiens
dapnum fecerit capram
retinens 9dapnetur :·

.129. De pena facientis fossatum prope terminos .:~

Fossatum aliquod faciens iuxta terminos vel terminum immissum seu immissos inter possessionem suam et alterius sive iuxta possessionem aliorum per unum pedem in .xl. solidis denariorum vice qualibet condempnetur.

130. De pena incidentis ligna in Monteluco .:~

Lenans vel incidens in quadam petia silve posite in Monteluco a domo que fuit Francisci Jannis usque ad Carcerem fratris Leonardi sic recte procedendo ut ad Aqueductum, vel mittens bestias ad pascuandum in ipsa, ad penam .xl. solidorum denariorum vice qualibet condempnetur. Et quilibet possit accusare et habeat medietatem banni et teneatur sibi secretum et suo sacramento credatur. Et nulla mulier sine pinzota possit redire ad habitandum in carceribus Burghi Sancte Marie de Monteluco vel aqueducto Aque Vallecchie supra ad penam .x. librarum denariorum.

.131. Quod domus vel cappanna que est in confinibus aliquarum villarum intelligatur esse de villa propinquiori .:~

Domus aliqua vel cappanna que habitaretur si esset in confinibus aliquarum villarum. Si esse intelligatur de villa cuius propinquior erit mensurando ipsam domum vel cappannam a possessione in qua esset dapnum datum ad primas et proximiores domos ipsarum villarum et teneatur subire onera et factiones in villa sibi proximiori.

.132. Quod ubicumque sunt duo vel tres foculares teneantur emendare dapna que fierent in eorum contrata .:~

V Vbicumque intellige i circuitu Ciuit. ext muros et a villis. V Contrata q no e villa vt de contrate circa Ciuitatis.

V

V Si contrata hit quatuor ul' plures foculares tener facere Sindicum. Vid' s. li. i. c. 29.

Vbicumque st

ul' habitant duo ul' tres foculares ext muros Ciuit Spo teneat emendare dapnum qd' fieret i eor contrata p ut quelibet villa tenet. Nullus possit se excusare p eo q sit Ciuis Spo. Et i quacumque Contrata eent quatuor foculares ul' ab inde supra, ut alie ville Sindicum et alia quecumque facere tenent non obstant q sint Ciues Spo et sit Accastati i dca Ciuit Spo.

.133. Qd hoies de comitatu fructus teneantur et debeant Custodire.

h.

Habitantes

i districtu et comitatu Spoleti teneantur et debeant guardare et custodire villas et Castra et passus villar et Castror Legaliter ac fideliter bona fide itar taliter Qd Combustiones domor et dapna data aliar rer no fiant nisi possit in pjudicium hoim comitat et district Spo ad pena Auferendam arbitrio Potestatis. Et nichilominus villa ul' castrum et hoies ipsor vniuersitatum et castror teneant ad emendationem totius dapni nisi malefactores denuntient talem qui possit comode queri i Ciuitate Spo et se coram eum effectualiter pntare.

V Vid' i pmis Add'. c. 47.

No. Villa tnr ad emendam si no iveniet malefactore vid' s. e. c. 112. et 118.

134 De pena Auferentis linum ul' Canipam.

Auferens li

num ul' Canipam alicui Si de die i C s. d'. Si de nocte i x. libr den vice qualibet qdam pnet et dapnum emendare debeat duplicatum et teneatur.

134. De pena facientis Congregationem Gentium i Ciuitate Spoleti.

Nullus nobilis

ul' popularis Ciuis ul' comitatens psumat facere aliquam ggregationem gentium i Ciuit ul' districtu Spoleti vel nuz

V hic e finis dapnor datorum.

Si aut turbaretur statu[s]. Vid. S. e. c°. 28. p alijs Adunatijs et congregationibus prohibitis. No. S. li. 1°. c°. 7°. et c°. 83°. et li. e. c°. 141°. et 144°.

.x. Nec cu[m] ipsis simul cohadunatis ire p aliquam partem Civit[at]is uel comitat[us] Armati uel no[n] Armati, Vel vadant extra comitatu[m] Spoleti in s[er]uitiu[m] uel deservitiu[m] alicui[us] nisi cu[m] licentia d[omi]nor[um] p[ri]or[um] ad bussulas et palluctas p[er] ip[s]os uel duas partes ex eis obtenpta et i[n] publicam formam redacta, uel nisi facta p[re]dicta fieret occaxio[n]e aliquor[um] sponsaliu[m] seu matrimony [con]trahendi seu c[aus]a funeris alicui[us]. Qui aut[em] [con]trariu[m] fecerit i[n] .C. libr[is] den[ariorum] vice qualibet [con]da[m]pnet[ur]. Et simili pene subiaceat qui tali [con]gregatio[n]i Interesset uel Accederet cu[m] eadem. Exceptis a[n]p[ra]d[ic]tis Capitan[eo] Artiu[m] et alijs quib[us] licet s[ecundu]m formam Statutor[um] Aliquos congregar[e] .:~

Nota p Adunatijs pro sacerdot[ibus]. monali. ut S. e. c°. 79°.

136

De pena non observantis pacem .:~

Congruu[m]

est ut quod p[ro]mictitur op[er]ib[us] [con]pleatur Ideo omnes ad Inuice[m] pacisce[n]tes et qui pacisce[n]tur i[n] posteru[m] de Aliquib[us] i[n]iurijs seu offensis Et qui vigor[e] alicui[us] pacis facte uel faciende Ad ipa[m] obs[er]ua[n]da[m] [con] aliqua[m] p[ar]te obligat[us] sive de ip[s]a pace Appareat publicum Instru[mentu]m sive no[n], teneat[ur] ip[s]a[m] pace[m] effectualiter obs[er]uar[e]. Qui u[er]o [con]tra fecerit i[n] .V.c libr[is] den[ariorum] ultra pena[m] i[n] Statuto [con]te[n]ta[m] p malleficio q[uo]d [com]mictetur i[n] [con]tractu pacis [con]tent[e] vice qualibet [con]de[m]pnet[ur]. Et p[ro] proditor[e] et ta[m]q[uam] p[ro]ditor i[n] palatio populi depingatur i[n] loco publico et euidenti cum subscriptione litterar[um] continentiu[m] nomen ip[s]ius et quo Anno pacem rupit. Et hoc locu[m] h[ab]eat i[n] p[rese]ntib[us] p[re]teritis et futuris .:~

137

De pena dantis aliquid alicui officiali [con]tra formam Statutor[um] .:~

91v

Ans aliquid

Inhiatt Alicui offiali

9t forma Statuti ul' eorum

offiali ul' familiari ea pe

na qua puniendus veniret

ille cui daret aliquid vel

reciperet vice qualibet 9dap

netur. Saluo q si tpre sin

dicatus tal' offialis ul' fa

miliaris cui pdca donaret

ul' concederet ul' antea qncuqz. 139.

datum pipum offiali vel

familiari ppdcas ppalauit

sindicatori tpus off vel

dominis Prioribz populi

ante qz dedicto dato pipz

dantez z Accepto p ipsum

offic ostet i Judicio ad penz

·138· aliquam minime teneatur.

De pena opponentis excep

tionez 9t Septingentos.

Quicunqz

opposuit Aliquaz excep

tionem 9t aliquem deseptin

gent occaxion alicui 9dep

nat 9t ipos et ipoz quelibz

p Sanctissimuz prez z dnz -140·

nrũz Johannem. pp. xxij.

ul' Reuerendissimuz viruz

dnz Johannem de Amelio

olim Rectorem Spo ducatus

gnal subquacuqz 9ceptione

verbor no Audiatur vllo

modo sine hoc pponat agen

do exapiendo ul' alio modo

et ipa oppositio nullius sit

valoris z pcessus qui p seq

retur exinde Et nichilo tal'

Agens ul' oppones i. C. lbr

den vice qualibet 9dapnetur

Quar dimidia sit cois

et alia Accusatoris. De pena p

factis ul' reparatis aliqd

fortellitiuz i comitatu uel

districtu

Nullus aude

at uel psumat hedificare re

parare ul' Emere Roccham

Castrum ul' aliquod fortelli

tium i comitatu ul' distri

ctu Spo Absqz expssa licētia

dnor Prior et Consilij po

puli ul' duar partiuz eorudez

Sub pena. V. libr den Pactis

pactis remanentibz semper

saluis. Et tale fortellitiu

aliter hedificatum repatu

ul' Emptum debeat dirui

et deuastari. De modo

tenendo p Capitan artiu

vt maleficia puniantur.

Capitan

cuiuslibet Artis ad penam
xxv libr den. Teneantur
et debeant .i. xv. dies post
Apturam pntis et deinde
quilibet i pncipio sui officij
i. dcum tpis Artem suam
Congregare et ab omnibus Arti
ficibus eorum Artis Exigant
Juramentum qd ipsis et alijs
successoribus omnem iniuriam
et offensam q comicteretur
i psonam alicuius Artificis
Revelabunt. Et quotiens
post dcum Juramentum fuit
alicui Capitan aliqd male
ficium Revelatum teneatur
et debeat vinculo Juramti
et pena .xxv libr d. dno Pote
stati Intimare et etiam Can
cellario qui Cancellarius
ad eadem penam teneatur die
Intimationis sibi facte Re
ferre dnis Prioribus ppli In
timationem sibi factam. Nomen
supprimendo Capitan Inti
mantis. Et hoc capitulum
p Cancellarium i pncipio offi
cij Cap eisdem de verbo ad
verbum Intimetur pena psenti
Juramenti et .xxv. libr den.
Teneatur tamen dns Potestas

nomen talis Capitan i secreto
tenere et ipsum post notificati
factam eidem i palatio vel alibi
no detineri facere p malicio
quod notificavit ipsi / ad pe
nam C. libr den et vinculo
141 Juramenti. De pena co
mitatensium venientium ad Ci
vitatem spo tpre Rumoris
vel suspitionis absque licentia
dnorum por.

Nullus psu

mat Aliquis comitatensis vel
districtualis spo trahere ad
Civitatem spo ad petendum alicui
tpre alicuius Rumoris vel sub
spitionis absque spali licentia Vid' ...
et mandato dnorum por ppli vel ...
duarum partium eorundem ad pe c. 144 ...
nam .V. libr den pro quolibet ...
qd faceret. Quam si solvere
no poterit pes sibi totaliter am
putetur. Et Sindici villa
rum et Castrorum teneantur ta
les denumptiare dno potestati
put tenentur alios malefa
ctores. Alias Villa vel Castrum
pena .V. libr d. vice qualibet
puniatur. Et hoc capitulum i pnci
pio Regiminis cuiuslibet po
testatis publice bapniatur
142 De pena associantis aliquem

ad Capiendum ul' Apphedendu
tenutam ul' possessionem alicuius ecclesie
ul' alterius Rey . : ~

Nullus uadat

ad Apphendendum ul' Intra
ndum possessionem ul' tenutam alicu
ius ecclesie seu alterius possessio
nis cum comitiva sex hominum;
ul' ab inde supra absque licentia
spali dnorum Priorum ppli uel
duarum partium ipsorum, Et sem
per depredictas licentiam habeat
Judices competentes ad penam .V.
libr. den. Inquibus tam contra
faciens quam ipsum Associans
vice qualibet condapnetur et
p quolibet . : ~ De pena offi
cialis tenentis aliquem in pala
tio ultra tres dies . : ~

.143.

i.l.5 eo. c. 71. et
Bis Add. c. 7.

Non possit

dns Potestas seu alius officialis
Cois Spo aliquem cohactum
in palatio ul' alibi preterquam in
carceribus cois Spo detinere
p aliquo maleficio ul' testimo
nio perhibendo ul' alia qua
cumque de causa ultra tres dies
absque licentia spali dnorum Po
riorum ppli ad bussulas et pallu
ctas p duas partes ipsorum

obtenta de qua Apparere
debeat publicum Instrum
p Cancellarium Cois scriptum
pena .V. libr. den. quibus
quilibet contrafaciens sindi
cari tempore condapnetur . : ~ De
pena exeuntis contrata in qua
habitat tempore rumoris ul' impedientis
aliquem cui liceat trahere ad
Rumorem . : ~

.144.

Rumoris

tempore siquis esset In Civitate
Spoleti, Nullus presumat
exire seu recedere de Contra
ta in qua habitat nec Inpedire
dicto ul' facto . aliquem cui
liceat trahere ad rumorem
ad penam .V. libr. den. in qui
bus contrafaciens condapnetur
Quam penam si solvere
non poterit pes sibi ampu
tetur et atterere totaliter
separetur . Salvo quod si tempore
dicti Rumoris fieret pub
licum Bapnimentum ul' aliud
mandatum p dnos Priores ppli
quod quis debeat ad certum locum
trahere Talis trahens ul'
vadens ad penam aliquam
nullatenus teneatur Et

Exire . Vid. c. li. i.
c. 7. 28. c. c. 134. et
141

hec locum nō hāt Iuratis
ppli quibz liceat sm̄ corꝝ
Iuramētum trahere ad Ru
morem .:~ De pena emen
·144· tis pisces Causa vende
ndi ī Ciuitate Spo.ti :~

NVllus ma
cellarius p se suum filiuz
famulum uel paluum emat
aliquos Pisces cū vendendi
ī Ciuit uel districtu Spoleti
nec cū aliquo forense Ineat
n̄ faciat societatem ad vend
endum Pisces ī Ciuitate
pdicta . Qui aūt gt fece
rit ī . x . lbr̄ den̄ vice qualibz
cdapnetur . Et gt facient
possit quilibet Accusare et
habeat dimidiam partem
bapni et sibi credatur pre
stito Iuramento cum vno
teste de visu et euis nom
teneatur in secretum .:~
·146· De pena Macellarioꝝ tenēti
uz ī banca vltra sex lbr̄ cār
niuz incisaꝝ nō sigillataꝝ et
Bancaz clausaz et extēden
tiuz pelles ī Macello .:~

Quilibet ma
cellarius teneat Banchaz
aptam non clausam seu
parapectatam ab aliqua
parte . Et In Bancha p
dcā vbi carnes vēdit nō
possit tener̄ vltra Sex libr
carnium Incisas nō sigi
llatas . Nec pelles seu coria
aliquis ipsoꝝ extendat
uel Insalet in Macello ad
penam . x . lbr̄ . den̄ . pquoli
bet et qualibet vice qua
ctrafecerit in aliquo pre
dcōꝝ . Et quilibet possit
ctrafacientem Accusar̄
et Credatur sibi cū vno
teste de visu Et medieta
tem dcī bapni habeat .:~
·147· De pena retinētiuz vltra
Quatuor Capras ī villa
Vaani .:~

Vltra quatuor
quatuor Capras p foculari
in villa Vaani comitatus
Spo.ti Nullus retiner̄ possit
vel haber̄ Ad penam xx

93v

V. sui. scito. ut i. c. .12.

Statuto sup. posito, de pena re tinentium Capras declara tam et contentam. usque aut in quatuor per quolibet foculari retineri possint ibidem sine pena

Deo gratias Amen.

Explicit liber secundus de malleficiis
Incipit tertius liber de civilibus

.1. De Citationibus faciendis in civilibus causis.

Requiens et assidua querela quorum plurium

Auditum pulsavit Statutario-
rum presentium, ut Exceptionum
et Cavillationum Subterfugia
per que Cause principalis cognitio
plerumque perimitur, cum laboribus
gravibus Impeditur, expensis su-
perfluis dilatatur, Amputarentur
de medio et succiderentur in po-
sterum. // Ideo Statutarij pre-
fati qui voluntarios labores
Appetunt ut quies alijs prepare-
tur Iurgantium controversiam
Affectantes Celeri Sententia ter-
minare, cum equitati conveniat
et rigori ut unicuique amotis
litigiorum anfractibus reddatur
summarie quod est suum, eo tamen mo-
deramine ut saltem veritas
rei que petitur non sit dubia
et certa possit ferri Sententia
Super ea. ¶ Et quia Citatio li-
tis Censetur exordium et quem-
admodo fundamentum, est provi-
sum Quod Iudex causarum Civilium
et depositorum et quilibet alius
positus ad Ius Reddendum in-
Curie presente presentium faciat Reum citari
Ad istantiam cuiuslibet postula-
ntis, personaliter vel addomum

una die per alteram adminus, in
qua Citatione exprimatur Quod
veniat ante etiam vel ante ve-
speras vel in tertijs vel in vesperis,
petenti de Iustitia responsurus
// Et si fuerit Inventus personaliter
et non comparuerit in dicto termino
habeatur pro contumace et contra
eum procedi possit absque alia
Citatione fienda de eo ut Infe-
rius Somittetur. // Si vero fuerit
Citatus Addomum et personaliter non
Inventus Iterum requiratur
elapso die primi termini expensis
ipsius rei Quem si (baiulus) personaliter
non Invenerit tam prima quam
secundam Citationem domi
sue solite habitationis alicui
maiori xiiij. Annis in ipsa
habitanti notificet alta voce
Et si in ipsa domo, Citationis
tempore aliquis non adesset xiiij
Annis maior notificet ipse
bayulus predictam Citationem ali-
cui proximiori vicino etatis
antedicte. // Qui vero Citatus
bis addomum sub terminis
Citationum de ipso factorum vel
alicuius ipsorum non comparuit actore
Comparente et reum contumacem
Incusante sit et habeatur
contumax ac si peremptorie et
personaliter extiterit requisitus. Et
predicta sibi locum (vendicent) si In termino
dictorum Citationum nullus compareat

Veritas rei

Citatio

De iusticia responsurus

Nota quod sine commissione iudicis potest baiulus facere citationes. ut nota 5 li. i. c. 44.

Citatio expensis citati

94v

Allegatio absentie rei.

qui rei sic citati Allegat ab
sentiam vel proponat. Quod si
Allegaretur recepto Juramento
quod malitiose non proponitur vel
Allegatur et Actore presente vel
citato Judex Assignet suo
Arbitrio terminum competentem
in quem possit talis reus coram
ipso Judice comparere. Et si
in dicto termino dictus reus
effectualiter non venisset re
maneat contumax ut est dictum
et ulterius de Absentia proposita
non possit aliquis Allegare
obicere vel probare in quacumque parte
judicij dicte cause.

Citatio de vagabundo

Si vero
talis Citandus, esset Vagabun
dus vel non habitaret in Civitate
comitatu vel districtu Spoleti
et solitus fuit habitare in Civitate,
tunc debeat Citari per unum
ex preconibus comunis Spoleti sono tube
premisso in loco ubi solitus
erat habitare. Et si solitus
fuit habitare in comitatu vel
districtu possit et debeat in loco
consueto habitationis per unum ex
Bayulis dicti comunis eos citari,
Alioquin sufficiat ad Ban
cum Juris dicti comunis eos citari
sono tube premisso per Aliquem
precones dicti comunis Ita tamen quod in
quolibet casuum predictorum dicte
Citationes fiant saltem bis
et diversis diebus cum Intervallo
duorum dierum Inter unam Citatio
nem et Alteram. Et que supra
sunt dicta Intelligantur in
Citationibus faciendis ante
litem contestatam et in principio litis.

Citatio post litem contestatam

In Alijs vero Actis et que
sequuntur semper sufficiat
unica citatio facta personaliter
vel ad domum vel ad locum
ubi solitus erat habitare vel
ad Bancum Juris ut supra
est distinctum et tam in reo
locum habeat quam in Actore.

2 Qualiter procedatur contra
Reum contumacem.

Reo quidem vero

super Citato et contumace, et
Actore In termino Citationis
vel Citationum facte et facta rum
de ipso comparente et eius contu
maciam Incusante possit ipse
Actor quandocumque voluerit infra
.x. dies utiles post dictam contu
maciam petere contra ipsum reum
contumacem procedi. Et tunc
exhibita per ipsum petitione in scriptis
vel verbo in Actis redacto,
siquidem egerit personaliter, detur et
Assignetur tenuta sibi du

Decem dies actori ad petendum
Judici ad dandum tenutam
Reo ad recuperandum tenutam
per refectionem expensarum

Tenuta dupla

Tenuta tripla in actione
personali

pli mobiliu3 et tripli in
mobilium re4, talis debi
toris. Prestito ante p'p3
Actorem iur' q' no animo
calupnie petit q' debitore
Et In pnuptiation tenu
te .x. die4, tali Reo absnti
i eius absntia t'min' assigne
tur ad recolligendu d'cam
tenutam absq3 alia citatoe
fienda de ipo reo. Et talis
t'g die qua dabitur ul' se
quenti notificetur eidem
psonalr ul' ad domu3 gsuete
hitationis ul' ad Banchu3
Juris ul' p tuba3 cuilibet i
casu suo ut supi' i pmo. c'.
continet'. Et si Reus
i t'mino .x. die4 gparu
erit et ydonee ipi Actori
Satisdederit de Judicio
sisti z Judicatu soluedo
ac eidem refecerit omes
expesas p Actore3 i dicta
causa fcas, dca3 tenuta3
recupet et ex integ'o i ca
pdca pcedatur, remanete
pemptoria citation vigore
cui' fuit pcess ad datioe3
tenute, In eo statu quo
fuit die facte Citationis
pdce. Si vo i dco t'mino

x. die4 Reus no gparet
satisdaturus z satisfactur'
expensas ut sup' dcu3 est
Et Actor i dco t'mi fide3
fecerit Iud' p publicum
Instrum ul' p testes de
qntitate petita qua
quide3 eide3 possit facere
sumarie absq3 aliqua ci
tatione fienda de Reo,
tuc ite4 fiat citatio de
ipo cu certo t'mino quinq3
die4 .i. quos dca3 tenu
tam recolligat z Actori
satisfaciat de qntitate pe
tita z expesis. Et si cre
ditori satisfecerit de
ipa qntitate z expensis
fiat sibi quietatio p Acto
rem de qntitate petita et
expensis. Et res data In
tenuta3 Actori, ad ipu3
Reum redeat pleno iure
Als si fides fca no fuit
de qntitate petita non
obstante Assignation t'mi
ni .x. die4 possit Reus .i.
mes recupare dca3 tenuta
put sibi .i. dcos .x. dies
licet. Si aut In dco t'mi
no .v. die4 no gparuerit

Quinq3 dies reo ad
recolligendu tenu-
ta p solutionem
debitj.

tunc ipsa tenuta vendi possit
de licentia dicti Judicis premissis
tribus bapnimentis diversis
diebus festis de venditione ipsius
tenute in quibus terminis plus
offerenti vendatur si offer
tur quod videbitur iustum convenies
pretium Judici. Aliis eadem
creditori In solutum detur

Datio in solutum in tertio pluri

pro quantitate debita et tertio pluri
et expensis secundum extimationem
fiendam de dicta tenuta cum
Juramento per duos ex vicinis rey
stabilis seu immobilis si de
ipsa dicta tenuta fuit assignata
Aliis si mobilis per duos bonos
homines electos ad predicta per Judi
cem coram quo dicta causa
et tenute adiudicato postu
latur / que extimatio et Jura
mentum prestandum super ipsa in
actis curie Inseratur ¶ Ceterum

Contumax secunda vice ante litem contestatam non potest recuperare tenutam per refectionem expensarum

si contra contumacem secunda vice post
extramissionem sive revocationem
prime / fuit data tenuta eo
casu ipse Reus recuperare non
possit dicto modo nisi postquam
ipsa causa fuit congnita et finita

Tenuta in actione reali

¶ Si vero egerit reali in Rey
petite possessionem Actor immitta
tur ex primo decreto, facta
ut supra notificatione tali Reo
contumaci ipsius tenute, Assigna
to et dato sibi termino .xv.
dierum in assignatione tenute
infra quos possit dictus Reus
dictam tenutam recuperare sati
sfacto primo de expensis Ac
tori et satisdato ydonee
secundum formam Juris in quem
terminum si non comparuerit facta
fide Judici per Instrumentum vel
per testes de re petita uti supra
in actione plenius est expressum
Ipsi Actori ex secundo decreto
dicta tenuta per Judicem assi
gnetur quotiens per dictum
Actorem post lapsum dicti
termini peteretur Aliis non ob
stante termino supradicto lice
at reo posse recuperare infra duos
menses quemadmodum posset et
sibi liceret infra .xv. dies su
pradictos ¶ Ceterum si contra Contu
macem in reali fuit data
tenuta post extramissionem
prime eo casu non possit eam
recuperare dicto modo nisi
postquam ipsa causa fuerit cogni
ta et per Sententiam in
favorem Rey terminata.

·3· De modo et ordine tene
ndo in causis civilibus

Comparente

Reo i Judicio in termino Citationis fce de ipo et oblata petitione contra ipuz, si quantitatez continuerit .x. libr. d. vel ab inde infra, sive a maiori quantitate no dependeat vel annualez prestatioez no contineat vel maiori quantitat seu rei preiuditiuz no generet vel res i ea contepta .x. libr. d. extimatioez no excedet, legitimatis psonis Actoris et Rey, ipi petitioni si erit de facto ppo dci Rey pmisso vel stipto p euz, ipius hita copia vel eadez lecta et exposita p vulgare p notarium dce cause.

Causa decem librarum

Legitimatio personarum

Tenentur ipe Reus anteqz recedat a Bancha respondere ipaz confitendo vel negando. ¶ Et si confexus fuit fiat ei statim preceptuz qd infra tres dies ad plus Actori solvat vel restituat qd fuit confexus. Qd si no fecerit realr et psonaliter cogi possit ad solvendu vel restituend secundum mandat sibi factuz Creditori vel Actori. ¶ Et nichilominus i .x. libr. den. si petierit Actor vel Creditor, p mandato speto condapnetur. Cuius pene dimidia sit cois et alia creditoris vel Actoris. Et hoc locum habeat i quolibet confitente i totuz vel i partez rem petitam. ¶ Et Judicata causa pcedatur sumarie et deplano sine strepitu et figura Judicij. Reiectis quibuscumqz exc. et oppositionibz et quocuqz placuit Judici coraz quo questio ventilabr ita qp ipam expediat infra .x. dies utiles a die Responsionis fce petitioni p Reuz computandos, absqz libelli oblatione litis contestatione Jurto caliupn Snia i scriptis ferenda et oi Juris substantialit et sollepnitatibz obmissis et pretermissis. ¶ Et a Snia vel precepto exinde fered exquo Apparebit p instruz vel testes vel p confexionem Rey, rem petitaz fore debere Actori, et a quolibet alio articulo emergenti vel incidenti in dca ca no possit Appellari pclamari vel de nullitate opponi Agi vel excipi, nec etiam sapiens vel Consiliuz sapientis peti.

Et qui ctrafecerit i pdcas
ul' aliquo pdcor. Et Judex
qui Appellationi deferret
ul' petit csilij talis sapietis
seu ipam Appellat exceptu
nullitatis ul' Actorez seu pe
titioem sapientis Admicte
ret ul' ipam questioez pdco
tpre no expediret i. xxv lbr
den vice qualibz cdapnetur
Et ad dcam penam tenea
tur pcur ul' alt qui altius
nomine ctrafecerit i aliquo
pdcor. :~ Q̄ꝫ qstioes ꝛ
cause ciuiles. i. xxx. dies
utiles tminet, ꝛ demodo
excipiendi ꝛ sup exceptio
nibz pcedendi :~

Libello seu

petit Exhibita in iudicio p
Actorem, si Reus opposuerit
ct ipam aliquas Exceptio
nes pter istas Judex coraz
quo fiet ipa oppositio admic
tat eas i sptuz de Jure tene
tur ꝛ debz ꝛ alr no, Reserua
tis Juribus ipar exceptionz
et car vi virtute efficacia
et pbatioe post lit ctestat.
Et ita se hat diligent dcus
Judex q nisi manifeste ap

parerct i cptitudo libelli seu
petitiois, lit sup ipo. i. v.
diem a die exhibiti libelli ul'
petitiois exclusiue faciat cte
stari ubi veniret ctestada
si cu fuit ubi de Jure lix
debeat ctestari. Als faci
at ipi petitioi ul' libello re
spondere. Et nulla excep
tio dilatoria ul' peptoria
ul' alterius gnis i pediat
ul' retardz litis ctestat siue
responsionez faciendaz super
petition nisi ct pus oppone
retur q quid. i. dcos. v.
dies discuti debeat ꝛ pbari
nisi opponeretur rei Judicat
ul' solutiois exceptio quam
i. pfatum tm debeat et
possit pbare p Instrum pu
blicum tm ul' ptis cfexi
onem. Et deide tes utriqz
Assignetur. x. dier utu
liuz ꝛ peptorie post lit c
testat ul' responsioez fa
ctaz petitioi siue libello i
antea nuandor ipa die
minime cputata ad pban
dum in ipa causa deiporꝫ
Jur. Qui tes et si non
fuit Assignat p Judic au
ctoritat ꝛ fiction ps statuti

Litis ctestatio

Litis ctestatio

97r

habeatur p dato i Assigna to tam Actori qz Reo. Et nō possit minui nisi deuolutate ipaz Ambaz partiuz Exceptis causis reuocato et extramissionuz tenute et alijs i quibz pot sumarie p cedi de Jure ul' ex forma Statuti / Inquibz Arb' Judicis tminus Assignetur dummodo excedere nō possit tminū supdictuz. Et simili quilz Judex omes i singulas exceptiones et replicatoes coraz se opposita admictat sub hac qdictione i forma. vz. si et i qtuz recipi debeant et admicti et alr nō. Et talis Judex ita se habeat diligent Qz causas Ciuiles et qlibet ipaz vbi mai' tps pfixuz nō sit i. xxx.ta dies vtiles faciat p finiaz tminari. Nisi deqsensu Ambarum partiuz fuit tminus progatus ul' steterit per vtranqz partez. Et si neqligens fuit i. l. lbr den vire qualibet qdapnetur et talis istantia Juditij nō pptea pereat vsqz ad triennium adie lit qtestat numados.

Nō istantia iudicij.

Qz oppones aliquā exceptionez i nō pbās ipaz / nō Audiatur i posterum i causa / nisi soluta pena ista.

pponens

Aliquam Exceptionem i quacuqz parte Judicij dilatoriaz ul' pemptoriaz ul' alterius gnis sup qua pbationes veniunt recipiende. Si ipaz nō pbauit i tmino Assignato p formaz Statuti ul' stauendo p Judicez cadat i. x. lbr d. vire pquolibet i vice qualibet puniatur Cui bapni dimidiaz pars qz quam dicta appositio redundabat si pbata fuisset et Alia sit Cois. Quā penaz exigat i exigere possit Judex ex de facto i sine qdampnatione ul' pcessu, exinde formando Et nichilominus ante solutiones dicte pene nō Audiatur qui dictam exceptionem opposuit ad aliquid p bandum dicendū ul' Allegandum i dicta causa. Sz qz eius pcedi possit sup quocuqz Actu ac si adillum legitime i pemptorie fuisset requisitus et qtumax extitisset. Et si Judex cause qz dicet

Vid. i. i. p. lis Add. c. 23. ii. reduc ad centum ß.

97v

Alia parte talem quod dictam forma admitteret, vel esset negligens in exigendo penam predictam in .xxv. lbr. d. vice qualibet sindicentur tempore condapnentur et non valeat ipsa admissio et id quod fiet in ea in favorem et comodum talis opponentis et non probantis. Quod recusans

6. Juramentum a parte delatum habeatur pro confexo.

Petens ab quam rem in judicio cuiuscumque condictionis et valoris existat Et juramentum deferens super re petita Reo vel ipsum referat Actor suscipiat iste Reus dictum juramentum sibi delatum, vel ipsum referat Actori, alias habeatur de omnibus super quibus eidem juramentum defertum pro confexo. et ac si esset per sententiam condempnatus possit et valeat fieri executio contra ipsum. Quod si Actor juraverit quod sibi defertur super re quam petijt vel deferetur eidem per ipsum Reum, non subiret a-contentus in sua petitione et super

7 quibus delatum vel relatum fuit sibi juramentum sit et habeatur Reus absolutus, ac si per diffinitivam sententiam fuisset absolutus a predictis. Sit tamen salvum Actori non obstantibus dictis juramentis, reprobari juramentum delatum ipsi Reo et prestitum per Reum eundem, infra v. diem post juramentum prestitum probando rem petitam super qua delatum et prestitum fuerit juramentum sibi delatum per instrumentum vel testes vel alium modum legitimum probationis. Et hoc probato summarie et de plano absque alia probatione, litis contestatione vel alia substantialitate vel ordine juris, condapnetur dictus Reus ad dandum et restituendum ipsi Actori rem petitam. Et nichilominus in .l. libr. den. quia juravit quod non debuit, condapnetur. Et econtra possit Reus de Actore et idem in omnibus observetur. Et a tali condepnatione vel absolutione et processu super predictis factis non possit nec valeat Appellari vel de nullitate agi vel opponi. Et in quolibet casu Victus victori in expensis legitimis condapnetur. De salario sol-

Idem lex ex. de jur. calump. c. fi.

Adiectum an debeat solui salarium et gab. die datum terminum ad reprobandum et si non soluitur an reprobatio sit nulla.

Periurus punitur pena .l. libr.

ueđo ī Ciuilibus .:~

Ante litis

gtestatĳ vbi lix veneit gte
standa ul' ante responsiōez
faciendam petitiōi Judex co
ram quo erit quō faciat ex
primi ī actis extimatiōez
quam Actor fac̄ de re pe
tita vbi certa q̄ntitas non
peteretĳ et salariuz soluere · 8 ·
Cam̄ cōis p̄ro p̄ qualibet
q̄ntitatĳ petitĳ ul' extimati
onis fc̄e de re petita / sex
den. Et p̄dcm salariuz
soluatur ab Actor̄ ante litĳ
gtestatĳ ul' ea die qua fit execu
tio p̄cepti ul' die quo fit p̄cep
tum de soluēdo et ante p̄nup
tiationez tenute q̄ fieret gt̄
gtumacez ul' die p̄nuptiatiōis
Et si fieret gtestatio litĳ
sup exc̄ gt̄ p̄ceptuz a Reo op
positĳ salariuz ab Actor̄ pri
ncipali soluatĳ. Q si sa
lariuz nō solueretĳ ī casu quo
solui debeat litis gtestatō p̄
nuptiatō p̄cessr̄ z quicqd inde
fieret nō valeat vllo Jure
Et vt extimatō nō fiat frau
dolentĳ. Si Reus gdepnatĳ
ad dandū aliquaz rez / dare
voluit extimatiōez ab Actor̄
fc̄am teneatĳ Actor̄ gcedere

Vid. i. co. c. 36. ... p̄ solutione gab.

et dare Reo p̄ publicuz instr̄m
Salarium aūt p̄dcm quāta
cūq3 sit q̄ntitas que petitur
nō possit excedere q̄ntitatĳ
L. B. d. p̄ncipali cā ul' Appella
tiōis Et si questio fuerit
coram Judicĳ z notĳo Spole
tano Medietas sit cōis z
alia Judicĳ z notĳij Spoletani
et alijs Judicib3 et notarijs
nō vendicet sibi locuz .:~ Q
ħñs p̄tez hoc p̄ponat añ
litĳ gtestatiōn̄ z q° valeat
Judiciuz h̄ituz cū filio fami
lias ul' alio maior̄ xviij An
nor̄ .:~

Filiusfami

lias gūentus ī Judicio
ante litĳ gtestatĳ vbi lix gte
stabit ul' ante actuz qui seq̄tĳ
ipam litĳ gtĳ vbi lix nō gtesta
retĳ Alleget ul' p̄ponat se
p̄tez hr̄e ul' suo ab adūsario
p̄ponatĳ. Alioqn valeat p̄ce
ssus fcus et S̄nia lata gtra
talem Et si Allegaretur
ul' p̄poneretĳ talis exceptio
ante litĳ gtestatĳ ul' actum
qui ex sui nã ipaz sequitur
compellatĳ pater ad gsentie
nduz ipi Judicio z p̄cessuj

98v

-et q̃uis ɔsentiat pater tn̄
non cogatur ad sol
uendum n̄ fiat exequutio ĩ
bonis eius -Et nichilo҄ vale
at Judicium si ip̄i exp̄sse
ul' tacite recusauit ɔsentir'
Insup minores xviij. Ann
p̄se ⁊ p̃cur' ab eis ɔstituend'
Et vt p̃cur' alterius possit
ĩ Judicio star' ⁊ ip̄uz ĩ Agẽdo
et defendendo exercer' absq
ɔsensu curatoris ul' p̄ris.
Et valeat Judiciuz fcz cu' eis
pleno Jure .:~

De Ferijs · 9· ĩ Causis Ciuilibꝫ ·:~

Cum Judiciali's
ordo diebus debeat ɔquiesci
feriatis · Jdeo p̄ sup̄dc̃os
dños Statutarios est hac
Lege p̄uisum Qꝫ ad ho
norem ⁊ Reuerentiam
Omnipotentis Dei ⁊ Bt̃e
Marie Virginis m̃ris eius
et Omnium sc̃oꝝ ⁊ Sc̃taꝝ
Celestis Ciui'/ Dies isti qui
sequunt' sint ⁊ ee debeat in
omibꝫ causis Ciuilibꝫ feria
ti et de Judicioꝝ t'min' is de
traha͂nt' Nisi aliud ex forma
alicui' Statuti Caueret' · vꝫ ·
Omnes dies Dominicales :
Natiuitatis domini nr̃i cuꝫ
·viij· diebꝫ p̃cedentibꝫ ⁊ cu' · viij ·
sequẽtibꝫ ip̄uz festuz · Epifa
nie · Beati Johannis baptiste
natiuitat' ⁊ decollat' ipsius ·
Resurrectionis dñi nr̃i yhu
xp̄i cu' · vij diebꝫ p̃cedentibꝫ
et · vij · sequentibꝫ ip̄uz festuz ·
Assensionis dñi · Festiuitat'
Omz Apostoloꝝ ⁊ Euangelistaꝝ ·
Sc̃i Francisci · Sc̃i dominici ·
Sc̃i Augustini · Bt̃i Simonis ·
Bt̃i Lodouici · Bt̃i Gregorij
de Spo'tu · Bt̃i Barnabalis et
Sc̃e Abudantie · Bt̃i Michaelis
Arcangli · Bt̃i Ysahac · Bt̃i
Petri Martiris · Bt̃i Johanis
martiris olim Archiep̄i Spo'ni
Sc̃i Miliani · Sc̃i Feste · Sc̃i
Pontiani · Sc̃i Gregorij he
remita de Monteluco · Bt̃e
Catarine : Sc̃i Juliani · Sc̃i
Britij · Sc̃i Vincentij · Cuꝫ
dies qui p̃cedũt ⁊ sequitur
Festum Bt̃e Marie d'Augto ·
Dies omium Festiuitatuz bt̃e
Marie virginis · Dies quibꝫ
Cõe Spo'ti fuit ĩ exercitu · Dies
quibꝫ offic' teneret' Infir
mitat' quibꝫ nõ starent
ad Jus reddenduz · Et dies
quibꝫ ĩponeret' ferie ·

Marginal notes:

An mino' ĩ ciuilib' agens maior xiiij possit petere restit' ĩ iteg'm.

Jnuditio s. ciuili sed etiaz ĩ c'iali ut · s · li · 2º · c · 13 · Jt' maio' · xviij an' p' p̄se ⁊ ut pc' ĩ iudicio ĩ ẽẽ ⁊ p̄ · p̄t' ɔstitui' · lꝫ · al' sit a ml'e dispositu' · Et ĩ ml'. ĩ · c · c · 33 · p' ab ligatioibꝫ ·

Ex reformatione ɔsilij gn'al' fuerat celebratio Annalis Sancti Festiuz Sc̃i Thome de Aquino.

Et ĩ ml'. ĩ · c · fi · ex' d' ferijs ubi h'etur an ip̄is ferijs in honore dei ĩductis possit renunptiari.

quib; iponerent ferie i gsilio populi Et vno mense tpre messium. Et vno mense tpre vendemiar sic deliberatum fuit p Consilium ppli et non plus vno mense. Et dies veneris mense Martij no obst. si ferijs i aliquibus Instris esset renuptiatu. :~

.10. Qualiter et qn testes Instra et Articuli pducantur recipiantur et examinentur. :~

Liceat utriq;

post publicat testiu sive ante vsq; ad Snam pducere Instra. Curent etia Judices cois spo ad Civilia deputati et ipor quilibet testes p se ipos examinare vel ita agere ut aliqui vel aliquibus experto et exptis notarij de Civitate vel comitatu Spo ipis partibus vel ipar alter no Sospecto sive subspectis Ipsos testiu examinatio gmictatur quotienscuq; p ipas partes sive palteru ipar id fuerit ab ipis partibus postulatu Et si talis Judex gt fecerit i. x. lbr. d. vice qualibet gdapnetur. Et nichilo dapnu refitiat parti lese. Et q Notarij curiar dicta et Acte

Sed de testibus examinandis ad perpetuam rei memoriam vt i. c. c. 19.

stationes testiu et qualibet negationes gfexiones et responsiones factas sup pitionibus quibuscuq; sive Interogationibus diligent ac fidelit scribere teneantur et ipas Actestatioes et dicta nemini propalare anteq fuerint per Judices publicat et qn visu fuit Jud expedie Ire debeat dci notarij ad examinand i Comitatu Spo testes de ipso comitatu pductos expens pducentis i Cibo Potu et Equitatura. Et oibus opportunis Et q testes qui i causis civilibus pducunt debeant Jurare i. tmi datum partibus ad pbandu nisi steterit p Judice vel ei notu transe antedicte. Et qmus i ipu tmi pbatiois testes no fuerint examiati Nichilo postea examient nisi aliud sit ordinatu p for. altius Statuti. vz. q. i. etiu tmi aliquid debeat pbari quo casu fiat examiato ipor testium i tmino quo debet pbato et no vltra ipu tmi dumo i ipu tmi pbationis Juraverint quo casu valeant ipor Actestatioes ac Altius Statuti. h no pt. 34. i. 00

99v

si. i. t'm pbationis exaiati fuissent ita tn q ipa exaia tio fiat. i. t'm Assignatu3 ad faciendu3 deponere sigs fuit ad id p jud' ipius cause Assignat9. Et q dicta testi um i quacuqz ca civili etia si coram Arbitris sive Ar bitratoribz ceint pducti et et simpliciter q dci testes di cta ptulerint scribi debeat p notariu deputatu3 ad ipas Attestatiões scribendu. Qui notarius no debeat ponere illam Clausulaz usitataz. v3. q dixit vera ee que i dco Arti culo ptinet9 etc ul' similia v' ba s3 semp testis Jntoget9 de ca scientie sup testificat9 pou3 i quolibet ca Jn quo ex pediens fuit. Et si secus fece rit et ca fuit Civilis dictu3 talis testis ipo jure sit nullu3

Et examinari debeat ex Jntegro expensis pmi exaiatoris, no obstante publicat9 ipo2 Attestat9 seu q t'min' pbatois ac etia3 depositionis ipo2 testiu3 fuiss elapsus Et q testes nuqa exa minent9 s'm Jnt'rogatoriu3 Assignatu3 ab aliqua partiu3 nisi pmo ipu3 Jnt'rogatoriu3 fuit correptu3 a judice cora3

quo dca ca verteret9 quo ca su i ipa exaiat9 ~~examinati~~ pcedatur iux ipam correptio ne3 de eo factam. Et si alr examinati fuerit talis exa minatio sit. Et ite9 per eundem exaiat9 sius supti bus examinet9 iux forma3 pdcam no obstante publicat ipa Attestat9 seu lapsu t' mi pbatois et depositionis testiu3 pdco2 Et nichil talis examinator pquolibz teste pt sive pt. dena3 for am examinato i quolibz dco2 capitu3 i. C. s d'. puniatur

Testes vero qui pducti fue rint publicari no possint nisi elapso t'mino pbatois alti parti statuto et exaiat9 cu testibz seu elapso t'mino depositiois eo2. Positiões q atqz Articulos recipiat dict9 jud' s3 p dictiõe et for v3 Salvo Jnpertinentiu et no admittendo2 etc Quibz respondeatur habeatur p no responso. Et exinde pcedatur sup ipis ut respon deatur p parte3 ipis positioni bus Et testes sup hijs si opus fuit examinentur Jta tn q reservatu et salvu3

F. l. Potes dz extendere dictum testis et no dz dicere puitura ee etc

Decretalis sitr e in criminalibz. s. li. 2. c. ii.

Qui recu... Intogatori... habetur.

sit 7 esse Intelligatur omne
Ius suum alteri parti i presseu
ipius cause Ita q producenti
no possit 7 alteri parti non
obsit. Si de Iure tales arti
culi sive positiones admic
tendi sive admictende no
fuerint. Dummodo si pars
opponens vel Articulans pe
tierit ante responsionem alteri
partis sive ante Iuramenta testi
um declarari Utrum ipse
positiones sive Articuli sit
admictendi sive admictendi
de Iure vel no. Iudex teneatur
predicta ante quam respondeatur
sive procedatur ultius sua
interlocutoria sententia declarare.
Et si Interogatus super aliqua
positione et Iussus a Iudice ut ipse
respondeat et ipse no respo
nderet. habeatur dicta positio pro
confexata. Et Interogatus a Iu
dice ubi equitate suadente
ipsi Iudici videretur partem Interogare
et Interogatum no responderit
simili modo habeatur Interogatio
super facto quo ad suum preiudicium
confexata.:~ Qualiter Ius
Reddatur Inter Cives
et forenses.:~

Qui recusat rendere Interogationibus pro confexo habetur.

. ii .

De obligationibus

quibuscumque contractis Inter fore
nsem et Civem Spoletanum extra
teritorium Spoletanum. Illud Ius fi
at ipsi forensi Civiliter agendo
seu petendo personales actiones Spoletani
contra talem Spoletanum quod fieret
In Civitate vel terra tali forensi
Spoletano ibi civiliter agenti seu peten
ti contra ipsum forensem in similibus causis
seu causis. Civibus vero 7 co
mitatensibus Spoletanis ac etiam
forensibus qui per quinquennium
continuum ~~…~~ morum trans
ferint cum eorum familijs in
Civitate vel comitatu Spoleti. Et
ibi tamquam alij Cives sive co
mitatenses onera personalia subierint
illud Ius fiat contra alios fore
nses quod fit de Cive ad
Civem Spoletanum. forensibus non
predictis qui habitaverit ut pre
dicitur per quinquennium 7 onera
personalia subierit tam Agentibus
quam conventis contra Spoletanum vel a Spoletano
Illud fiat quod fit alijs Spoletanis
Inter ipsos Spoletanos. Quod si talis
forensis qui habitavit dicto tempore
vel alius forensis no possi
deret immobilia 7 no esset
solvendo in Civitate vel comita
tu Spoleti. Sive suspicaretur

De forensibus factis civibus ut ... l. ii. c. 36 ... c. x. Annorum

Nota de forensibus onera publica

Nota qualiter tractentur suspecti 7 fugitivi

Vid. i. i. p.ᵃ Add. c. 47.

de eius fuga facta pius aliqua
li fide offitiali coram quo Age
retur de debito quod Spoletanus pete
ret a tali forensi per Instrum. vel
testes vel si quantitas esset minor
x. libr. possit talis forensis ad
petitionem Spoletani Jurantis ipsum . 12 .
esse subspectum de fuga et non esse
soluendo personaliter detineri.
Nisi facta captione de tali
forense et detemptione ipse ta-
lis forensis faceret depositum
de quantitate petita vel de solue
ndo ipsam daret ydoneos
fideiussores possidentes in Ci-
uitate vel comitatu bona
valentia quantitatem que petitur
ab ipso forensi. Quibus casibus
et quolibet ipsorum dictus forensis
statim relapsetur. Postquam
uero fuit captus et detemptus
Incontinenti nullis obstantibus
ferijs et sollepnibus diebus bre
uiter summarie et de plano sine
strepitu et figura Judicij offi
tialis coram quo fuit causa
siue lix ipsam expediat prout
Justitia suadebit. Et si infra
tempus breuem postea statuendum
ipsi Spoletano non constabit legitime
de ipso debito relapsetur ipse
detemptus, et compellatur Actor
ipso instanti ad restitutionem omnium
expensarum et damnorum quas et
que passus fuit ipse detemptus
occaxione detemptionis predicte.
Si uero de ipso debito constite
rit detineatur ad uoluntatem
creditoris donec sibi erit sati
sfactum de quantitate petita et
expensis legitimis. Quibus
horis offitiales teneantur sede-
re ad banchas et ab eis
discedere.

Omnes et si-
nguli Offitiales communis Spoleti ad Iu
stitiam constituti et eorum notarij
tam ciues quam forenses tenea-
ntur et debeant vinculo Iu
ramenti et pena x. libr. d. pro
quolibet et qualibet die qua non
fuerit per formam Statuti seu Iu
ris communis feriata de mane pu
lsata Campana palatij dominorum
Priorum et de sero pulsata
Campana que pulsatur per custo
diam ad eorum consueta tribuna
lia Accedere et ibi stare ac
omnibus coram eis comparentibus
benignam Audientiam exhibere
sine personarum exceptione et inde
non discedere nisi hora congrua
recedendi. Et notarius cu-

101r

mere dictis horis compareat
loca tribunalium predictorum et
quem officialem invenerit in suo
tribunali non stare puniet et
signet in quodam quaterno super
hoc faciendo. Qui tempore
sindicatus officialium sic pu
nitatorum sindicatori assigne
tur et detur. Si tamen aliquis
dictorum officialium habeat excu
sationem legitimam non puniet
tur quam dictus notarius sollicite
et investiget.

13. Quod per constitutionem domini non intelligatur procurator revocatus nec per substitutum mandatum substituentis expiret

Propter compa

ritionem constituentis in
iudicio factam in qualibet par
te iudicii non intelligatur re
vocatus aliquis eius procurator ad
ipsam litem vel causam per ver
ba generalia sive specialia per eum
primitus constitutus. Et quod per sub
stitutionem factam per aliquem procuratorem
de aliquo loco sui et vigore
sui mandati non intelligatur
ipsum principale mandatum
in persona ipsius principalis procuratoris sub
stituentis aliqualiter expirasse,
nisi de contraria voluntate ta
lis constituentis vel substituentis
apparuerit manifeste.

14. De advocatis et procuratoribus dandis et de pena ipsorum recusantium.

Advocati et pro

curatores petenti suis expen
sis tam in civilibus quam in crimi
nalibus causis possint coram
quo erit dicta questio super qua
petiti fuerint denegari. Et si de
salario talium unius vel plurium
esset discordia arbitrio talis
officialis ipsum salarium ordi
netur considerata quantitate et
qualitate cause et personarum talium
advocatorum et procuratorum. Insuper
provideat dictus officialis ad expetit
cuiuslibet partis petentis quod eo
genera fiat distributio ad
vocatorum et procuratorum prout ei vi
debitur convenire. Et si aliquis
advocatus vel procurator fuerit re
quisitus quod suum petenti exhi
beat patrocinium quod quacumque

101v

psonam illud pstet ostituto
pus sibi salario opetenti. Co
ntrafaciens i si aduocatus fuit
xxv lbr d' vice qualibet odap
netur nisi idem aduocatus ul
pcur pus i eadem cam fuisset
oductus ab aduersa pte pete
ntis. Et nisi talis petens
causaretur cu aliquo inimico
osanguineo ul affinis uel
ai ipius aduocati ul pcur
vsqz i tertium gradum iclusi
ue. Et si aliquis offenderet
aliquem aduocatum ul pcur
occaxione alicui patrocinij
ul osilij ul pstandi i aliqua
ca i duplum pene q als veniret
i ponenda p forma Statuti si alium
offendisset, vice qualibet odap
netur. Et ad pband qd dca de
causa offensus sufficiant
dicta quatuor testium de pu
14. voce z fama deponentium :~

Offendes procur ul aduocatum puni dupli pena.

Nullus Apphendat poss alicui rei no requisito possexore :~

Auctoritate

sua seu alicui Instri Nullus
Intret ul Apphendat poss
ul tenutam alicui rei que
paliquem possideretur nisi cu
volutate z osensu talis po

No. et qsqs vendat poss pipuu no possexa tpre venditois [illegible] ipeam i adit z no valet ut sup. li. 2. c. 6.

ssexoris ul nisi ipo possexor
vocato z otumace ul non
Iuridice opponente p Iudice
opetentem data fuit licentia
Apphendi ul itrandi poss
ssionem talis rey. Et si Iudex
daret licentiam Alicui itra
ndi z apphendendi possoez
alicui rey no vocato ipso
possexore et no soluto sala
rio. vz. Sex den. p lbr in
xxv. lbr d. odapnetur. Et nota
qui ipam licentiam scriberet i. C.
s. d. vice qualibet odapnetur
Et talis licentia z apphensio no
valeat ipo Iure. Et nichilomin
Intrans seu Apphendens dcam
possoem i. L. lbr. d. vice qualz
odapnetur. quar dimidia sit cois
et alia ipiu possexoris Accusantis
16. ul denuptiantis eidem :~

No. no vocato possexor z no soluto salaio. vj. d. no valet tenuta.

Et si cent bon hereditaria ab Aliquo defuncto preuenir fore d qui. i. i. Add. i. c. Adoumandum. vz. cap. 31.

Por creditor potior e i Iure Et qd Iudict appellation remota otransferas diffiniat creditor :~

Si plures cre

ditores eiusdem tituli z etiam
diuisorum, Auctoritate Iure spone
tenutam rey sui debitoris
apphenderit et de ipa re seu

tenuta Apphensa eet otro
uersia verteret receptis Instris
et Juribus partium veritatem exa
minet et debeat . i . quinque dies
adie petitionis porrecte seu co
trouersie mote . et tunc quem
Inuenerit ee potiorem ipriо
rem de Jure pillo pnuptiet
et declaret alteri sub commina
tione pene . C . s . d . perpetui
silentium iponendo . Quam
penam ad petitorem Jus habentis ipa
contentori Infringat si de iure
uel de facto controuersia Intraret .
Et quod declaratum ipnupti
atum fuit perpetuum Judicem ro
bur obtineat cui in hoc articu
lo Appellatur cessante . Que
si Interponeretur frustatoria
censeatur et eadem nullatenus
deferatur . Ymo talis Appe
llans in . C . s . d . condapnetur .
Ceterum si tenuta data
primo creditori valet vltra
quantitatem sibi debitam quod plus
valeret Assignetur secundo credi
tori non obstante aliqua ad
iudicatione Insolutum uel ven
ditione facta Jure creditoris
ipsi primo creditori . Dummodo
habeatur consideratio dicte rei pro
quo ipsi creditori vendita uel
adiudicata fuit . Et si ali

qua res adiudicata fuit
uel Insolutum data seu ven
dita Jure creditoris alicui
creditori . Et Apparerat
alius creditor potiora iura
habens in dicta re adiudicata alij
creditori , non obstante pri
ma adiudicatione et Insoluti
dation restituatur Jura habe
potiora . Dummodo omnes ex
pensas restituat factas pro
adiudicatione et Jure credi
toris venditione illi cui
dicta res adiudicata uel In
solutum data Jure credito
ris fuit . Et si tenuta
aliqua fuit data in bonis
tertij uel executio facta in dictis
bonis non valeat nec teneat .
Et per Judicem competentem debe
at pnuptiari et declarari
nulla et ipam reuocari tene
atur ad petitionem Jus habentis
in ipsa re , non obstante ali
qua adiudicatione uel datione
Insolutum seu venditione dicte
rei Jure creditoris uel aucto
ritatis fisci . In predictis omnibus
possit procedi sumarie et
deplano sine strepitu et
figura Judicij Amotis omnibus
cauillationibus et subterfugijs
et medulla veritatis inspecta

salvo z reservato q si secundo
capiens tenutaz vel molestans
Apphendentez tenutaz primo
poss in alijs bonis debitoris
tenutaz apphendere licet po
tior sit in iure ad dictam molestia
cogatur desistere ut primo ca
pientez z Apphendentez
tenutaz no possit aliqualiter
molestare, nisi res in tenuta
et Apphensa eet tali cre
ditori speo ageti spaliter obli
gata cum odictione finium
dicte rei .:~

17. Quod creditores
Audiantur ypotecaria actione
et no facta excussione bonorum
no subiectorum curie laycali .:~

Agentes ypo
tecaria Actione contra subiectos curie
seculari et laycali coris spo, p
creditis vel legatis in quibus vel
pquibus no subiecti dicte curie di
cerentur eidem obnoxij. Judex
coris spo z ipsorum quilibet iu
risdictionez hntes Audiant
et admittant no obstante q
principales eorum debitores
sive fideiussores eorum no sub

iecti ut dicitur e prius, no fuint
a dicti Action quieti z odepnati
nec etiam ipsorum bona fuit facta
discussio put de iure eo requi
ritur. In quibus quidez casibus
pdicta exceptio nullatenus
18. admictatur .:~ De confexioni
bus factis extra Judicium
vel coram no suo Judice.

Si creditor
fuerit confexus se recepisse aliqd
quod ab alio recipere teneba
tur cum expressione certe rey
vel cee, in eo petendo decreto mi
nime Audiatur dicta sui debito
ris absentia no obstante. Et
pinde valeat ac si pars pr
fuiss. Et simili modo confexio
facta coram Judice maliorum va
leat z teneat ac si facta eet
coram Judice causarum civilium si
de eo q confexus fuit coraz
19. ipo iurisdictionez huisset .: De
testibus adppetuaz rei memo
riaz examinandis z publicandis.

Adppetuaz

rey memoriam ad pbationez
alicui9 gtract9 siue distractus
ul' obligatiois cuiuscumqz siue do
nationis inter viuos ul' cā mor
tis siue testamti ul' alterius
vltime volutat9. Siquis voluit
testes ydoneos pducere Judex
cāy ciuiliuz cōis Statuti tam
dieb9 Juridicis qm̄ et feriatis
illis dum taxat exceptis
qui ad dei honorez fuerit
feriati, faciat cosiurare
ipos eqz examinet p se ipuz
Atqz coy dicta pnotz ciuil
scribi faciat, et dictuz et
ipos testes et coy Attestatões
et dicta publicet, nō obstāt9
q lis nō fuit gtestata, ul'
de calupnia Juratuz dūmo
do hij quoy Interest, citati
fuerint legitime ad actus
quoslibet opportunos. Et oibus
sic partis coy dicta valeāt
et teneāt i futuy. Et Judex
qui sup hoc fuit requisit9
istante parte, hoc faciat
i. mēse ad peāz. xxv. lbr. d.:

20. Quō et qualiter detur Consi
lium sapientis et de ipius
salario et de pena petentis
frustratorie :~

Sapiens si petit
fuit sup aliquo puncto vel
diffinitiua Sniā pferenda
vbi al' nō sit inhibituz p
formā Statuti detur p Judice
postulanti i Ciuilib9 cāis
tm̄ et ipius expēsis. Et qui
petierit eā die deponat sala
riuz gsultorē et sapient9 pe
tito, scdm declarationez istaz,
et omnes causas pp quas
dic Judex sup puncto de quo
questio vertit9 debē p ipso
pnuptiar gcolligi siue
apphendi ex actis exprimat.
et ipā petitio sapient9 et p
ipās tm̄ tūc ppositas sapiens
gsulat et nō p alias. et sta
tim facta petitione anteqz
recedat a banco assignet. S.
Sospectos dūmodo p subspe
ctis Assignare nō possit vlt
duas partes Judicii Ciuitatis
Et sollepni stip tōe et ydonea
cautione pmictat nisi p
cōi et pte stip. Quod si gtin
gat gsiluz sup puncto
pdicto petituz reddi et
dari gt ipuz petentē, ul'
negligi ipuz gsiluz i. tpis
gstitutuz, solue peāz istam

103v

Et eodem modo cogatur
alia pars ut suos porrigat su
bspectos et no ultra nuz plibra
tum. Et michi aly qui
erut cfidat p eosdem assi
gnetur. Q si nullus repi
retur utriq parti cfidat
cogatur partes ut refren
ent nuz sbspector. Et et
ipe Jud possit si sibi videbit
refrenare. Postq no appa
rebit Jud partes he aliq
ul aliquos cfidatos. uni
Judici cofidato punctum
sup quo petit fuit sapies
cmictat csulendu et statiz
dns partibus Assignet ter
minus. viij. dier ctinuor
ad pducendu quicqd volut
et ad Allegandu de ipor
Jure coram csultore pdcto.
Jud no fca petitioe sapi
entis et cautioe psitta sic
pdca et assignatis causis
supdcis et p partez petetez
subspectis et cfidatis datis
i ca et sup pucto pdco no
pcedat et si pcesserit i x.
lbr. d. cdapnet et no vale
at qd fieret. Q si per
partem petetem no obs
naret pdcm ul aliqd pdcor

habeat dns sapiens pno
petito et ulterius sup ipo pu
ncto peti no valeat ab eodez
Et i ca sup puncto pdicto
pcedat ac si no fuisset sa
piens postulat. Teneat
aut dns csultor a die dati
termini utriq parti ad pro
ducedu coram ipo ratioez
tor dca die minime cppta
ta. i. xv. dies ctinuos sup
puncto sibi cmisso csiliuz
exhibere pprio sigillo robo
ratuz nisi die cmissiois vel
sequenti renuptiauit ad pnaz
x. lbr. d. quotiens ctfecerit
Auferendaz. Cui dimidia
sit cois et alia partis q petiet
cmixioez fi. Et ad hec ut
i pdcis no valeat Jgnoratia
Allegare teneatur notus roga
tus de dca cmissioe dca die
cmixiois notificare csultori
pdco cmixioez supstat sub
dca pena. et de notificatioe
et renuptiatioe siqua fac
ret faciat et i actis redeat
scripturaz ad dcaz penaz. Et
si ctingat renuptiare notifi
cet statiz Judici cmictenti qui
aly daz cmictat eo ordine
quo sup. Et i omibus obseruet
i fca cmixione et ultior fieda

super eodez puncto z 9silio
redendo oia supdca. // Sino
redituz fuit 9t petitez ul
neglectuz 9sili. Postq p
sapientez fuit acceptatuz
tuc quolibet cau pars que
petijt cam 9mitti i. C. ß.
d. inte qualibet 9dapnetur.
quoz dimidia sit cois et
altera partis aduersi vt timo
re pene 9siluz pdcuz causa
fraudantie i retardantie
lit no petat. Et Judex i
ca pcedat ac si sapiens pe
tus no fuisset. Et sup eodez
puncto vltius no petatur:
Vbi no partes no possent
9cordari vt cui dca ca con
sulenda 9mictatur tuc possit
ipe Judex Judicez forensi
eligere aliuz queuqz offitialez
i Ciuit Spo / cui nisi deuolu
tate expressa partiuz pu
nctus aliquis nullatenus
9mictatur et si 9mixio fieret
no valeat n tenea ipo iure.
Et quicqd exco quolibet
sequetur. Et tali forensi
9mictat dcuz punctuz obus
obseruatis q supius fuit expre
ssa. // Saluo q notis cause
notificare 9mixioez eidem
teneatur. // Teneatur aut

dcus Judex qui punctu 9mise
rit 9sulenduz z eius i officio
subcessor die qua recepit 9siliu
ul sequeti pntibz partibus
ul citatis scdm ipius 9silij for
mam pnuptiare i oibz idem
sequi. Et a tali pnuptiatione
nullus valleat Appellare nec
petere vltius 9siluz sapientis
Et idem obseruetur si 9sul
tor postq Acceptauit ul sal
tiz no renuptiauit tpre
notificat pdce ubi saltim
Acceptauit z 9siluz i. pre
libatuz tm neglexerit ex
hibere. // Salariuz In super
consultoris sup aliq dubio
i ca icadenti ul emergeti
xx. s. d. no excedat. Et
si 9mitteretur sup puncto
ce decision excede no po
ssit quatuor lbr d. // Saluo
q si 9mitteretur forensi po
ssit Judex maius salarium
ordinare tam p 9sultore q
pnuptio ipiz 9siluz trans
mictedo cu 9silio z 9sensu
Cap Judicuz si a parte que
salariu solue debet peteretur.

21. De expensis Restituedis
p Victum Victori :~

Victus in om[n]ib[us]
et singulis causis litibus et
questionib[us] Civilib[us] et extraordi
narijs vel sumarijs que verte
rentur coram quocu[m]q[ue] Iu
dice vel off[icial]i co[mun]is Sp[oleti] co[n]dap[n]e

¶ Expensis. vid[e] s[upra] li[bro] i° c° 44°.

tur victori i[n] veris et legiti
mis expensis factis i[n] tali ca[usa]
et question[e] i[n] quacu[m]q[ue] parte
Judicij no[n] obstante Iur[amen]to Calu
pnie i[n] ipa lite ca[usa] et questio[n]e
ac etia[m] q[uod] ip[s]a expens[e] no[n] fue
rint petite p[er] victore[m]. // Et
quicu[m]q[ue] ad petit[ionem] alicui[us] vocat[us]
fuit coram Judice et co[n]tumax

¶ Reus co[n]tumax no[n] audit[ur] n[isi] refectis expe[n]sis Actori.

fuit die t[er]mini no[n] Audiat[ur]
expensas no[n] restituit alte
parti fc[t]us i[n] d[i]c[t]a co[n]tumacia et
occaxione ipius co[n]tumacie.
Salvo q[uod] si co[n]tumax petierit
copia[m] eor[um] q[ue] dicunt[ur] fc[t]a i[n] d[i]c[t]a
co[n]tumacia. Iudex cora[m] quo
fuerint fc[t]a p[re]d[i]c[t]a eor[um] sibi
faciant copia[m] exhiberi et
t[er]mi[n]u[m] assignet[ur] eid[em] ad oppo
nendu[m] co[n]t[ra] ip[s]a. In quo t[er]mi
no si nichil opposuerit p[er]
quod co[n]tumax apparceat
expens[as] p[re]d[i]c[t]as reficiat et
alias occurrent[es] i[n] oppositi[o]e
co[n]t[ra] co[n]tumac[iam] si quas fecerit
pars adu[er]sa. Et post co[n]dep[n]a
tione[m] expensa[rum] i[n]t[ra] tres
dies postq[uam] fuint tassat[e]

¶ Per Judice[m] taxent[ur] die co[n]dep[n]ationis vel sequenti al[ite]r no[n] valet taxatio.

qua[rum] tassat[io] teneatur et
debeat Judex facere die
co[n]dep[n]ationis expensa[rum] vel
sequenti p[re]stito Iur[amen]to p[er] victo
rem s[ecundu]m for[mam] Iuris super
ip[s]is cogatur Victus ip[s]as
expensas real[ite]r et c[om]pliter Victo
ri satisfacere cu[m] effectu no[n]
obstant[e] aliqua Appellat[ione]
que fieret a co[n]dep[n]atione
p[re]d[i]c[t]a. Et si d[i]c[t]o t[em]p[o]re non
tassaret easdem no[n] possit
tassari i[n] futuru[m] n[ec] tassatio
q[ue] fieret valeat ip[s]o Iure.
¶ Iudex u[er]o Appellat[ionem] no[n]
admictat Appellat[ionem] q[ue] fieret
a S[ente]n[t]ia vel p[re]cepto nisi Vic
tus co[n]dep[n]at[us] eet i[n] expen[sis]
vel a co[n]dep[n]ation[e] ip[s]a[rum] ex
pensa[rum]. Nec aliqua[m] pe
tione[m] vel oppositione[m] nulli
tatis que fieret co[n]t[ra] p[ro]cessu[m]
s[ente]n[t]ia[m] vel co[n]dep[n]atione[m] expen
sa[rum] vel ab ea[rum] tassation[e] n[isi]
p[ri]us talis Appellans et de
nullitate Agens vel oppo
nens, expensas ip[s]i Victori
restituat. Et si co[n]t[ra] factu[m]

fuit processus qui fieret
sup ipa Appellation ul nu
llitati no valeat ipso iur.
// Teneatur tn dcus victo
si i ca Appellati ul nulli
tati subcubet ipa expensas
restituere unacu alys ec
22 antedicti .:~ Qui dare
tutores curatores et acto
res possit et aucte sup
emancipationibz et alys ac
tibz interponere .:~

Potestas ci
uitatis Spoleti eius iu
dex Ciuiliu et quilibz
alius Judex deputatus po
ssit et debeat quotiens expe
diens fuit dare tutores et
curatores tam gnales qz spe
tiales et et Actores et eisdez
administrati decernere ac
decretuz et Auctoritatez sup
ipis Int pone necno super
Alienationibz rer Minor
Prodigor Mentecaptor
et Furiosor et cor et super
cor contractibz et distractibz
ac sup emancipationibz et alys
et sup alijs oibz et singulis
actibz et casibz opportunis

Et quilibet dedictis Jud
quotiens opus fuit et inde
fuit requisiti Jre plur te
nenti adquoque cetlaz Ciuitatis
Spoleti ppredcas et quolibet pdcto
ruz explicandas. Possit etia
pdca omnia et singula fir p Judi
cez et notm Ciuitatis et comitatus
Spoleti hnti ipdcas auctori
tatez et iurisdictioez p formaz
ipor priuilegij. Et valeat
aquacuqz pdcor fca diebz tam
Juriticis qz feriatis et adho
norez Dei Introductis tam
p formaz Juris qz p formaz capitulor
Statuti et inquibuscuqz locis
dce Ciuitatis et comitatus eius
23 dem .:~ De diuisionibz
rer comuz et Judicijs
diuisorijs .:~

Teneatur po
testas et quilibet Iu
dex qui Ind fuit requisi
tus breuiter sumarie et
deplano sine strepitu et
figura Judicij cognoscere
de oibz diuisionibz et Judi
tijs diuisorijs et ipaz litem

et questioez · i · vnuz mēsem
a die porrecte petitiois ꝯpu
tandū p suam s̄niam di
ffinire et ipaz diuisionem
sic faceret cuz effectu Nisi
iusta ⁊ legitia obstaret exce
ptio Ad quaz diuisioez faci
endaz hoc ordine procedat
vz · Quod Ad petitioez pucantis
ipe potas siue Judex coraz quo
talis questio verteret citari
faciat partez puocataz · Et
p vtramqz partez faciant
eligi vnum pudentez virum
vel plures ex Amicis comuīb
qui ipaz diuisioem faciant
eque ⁊ iuste. ¶ Et si aliqua
ipaꝝ partium talem vel tales
diuisorez siue diuisores ne
gligeret siue ꝯtepneret cogat
ipas partez oīb Juris reme
dijs opportunis ad ipaꝝ
electioez faciendaz · Et si
oīo eet ꝯtumax i · x · lbr den
puniatur · Et nichilomin ad
dictaz diuisionez procedatur
p vnuz vel plures eligendū
vel eligendos ad faciendū
ipaz diuisioem p potatez vel
Judicez corā quo eet dcā qō
Et fcā dcā diuisione quelz
pars teneat partez sibi
Assignataz vel obueniente

*¶ Diuisioez · No · diuisi
onez fiert in mēcia
ntijs · ut · i · c · c · 31 ·*

eidez, recipe et Acceptare et
si excusaret puniat · i · x · lbr
den · Et nichilomin remaneat
firma diuisio q fieret. ¶ Ce
teruz siquis haberet rez coez
cū Aliquo ⁊ iux ipaz rez coez
haberet aliquaz rē ppaz debe
at hre ptez illius rei ꝯis
iux rem ppam hita ratiōe
semp melioramti ⁊ restauraa
menti ut exiget ꝯditas
dce rei. ¶ Siquis nō suo et
alterius noīe rez aliquā eme
rit vel alio modo Acquisiuit
Nō possit a tali suo ꝯsorte
ad aliquaz diuisioez ꝯpelli
Nisi pmo satisfaciat ei de oī
eo ⁊ toto quod noīe ei soluisset
i ipā re epta vel Acquisita
seu ipius occaxione. ¶ Que
stiones · nō · diuisorie de quib
cuiqz bonis exorte q orirent
Inter fres seu nepotes car
nales seu alr ꝯiunctos vsqz
In tertium gradum ꝯsangui
nitatis iclusiue, Breuit
sumarie ⁊ de plano ⁊ sine
strepitu ⁊ figura Judicij
cognoscant ⁊ decidantur
p duos bonos viros vtriusqz
ptis · ꝯsanguineos p ipos
eligendos quā electioez fi
faciat potas vel alius Judex

*¶ De quo · i · c · seq · l3 · i
alijs capitibus ·*

ad h' requisit(us). Et si aliqs
recusaret eliger(e) p(ro) parte
sua co(n)dapnet(ur) i(n) .x. lbr. den.
Et pot(esta)s ul' Judex p(re)d(i)c(t)is
eligat vnu(m) ul' plures ex
d(i)c(t)is (con)sanguineis loco sui
et tales electi ip(s)a(m) diuisio
nem facere teneantur
i(n)fra .x. dies postq(uam) fuit electio
de p(re)d(i)c(t)is su(b) ad pe(na)m .x. lbr.
den p(ro) quolibet (con)t(ra) facient(e)
Et nichil(ominus) ~~post~~ elapxis
d(i)c(t)is .x. dieb(us) possint p(re)d(i)c(t)i a(r)bit(r)e
cogi et co(m)pelli et i(n) palatio
detineri vsq(ue) quo fecerit
d(i)c(t)a(m) diuisio(n)e(m). Et si quis n(on)
p(ro)uocat(us) fuit ad diuisio(n)e(m)
alicui(us) rei / et fraudulé
ter siue temer(e) negau(er)it
tale(m) p(ro)uocante(m) i(n) re ip(s)a co(mmun)i
one(m) h(abe)re / (et) deinde p(ro)uocat(us) de
ip(s)a co(mmun)ion(e) p(ro)bau(er)it puniatur
negans co(mmun)ione(m) .xxv. lbr. d.
p(ro) sua negatione p(re)d(i)c(t)a. :~ De
questionib(us) inter (con)iunctos
(com)promictendis. :~

24 Jaliqua
questio lis ul' discordia siue
serectium eet i(n)t(er) aliquos (con)iun
ctos siue Actinentes i(n)fra sex(tum)
vsq(ue) Jntt(er)iu(m) gradum (con)s(anguinitatis)

Vid. s. c. px. d' diui
sionib(us).

nguinitatis ul' Affinitat(is)
Jnclusiue Pot(esta)s (et) q(ui)libet alius
potius ad Jus reddendu(m) tene
atur (et) debeat / quotiens ab a
liqua parte fuit requisit(us)
i(n) .x. dies vtiles a die Jncept(e)
litis seu cause p(er) Citationem
Jnt(er) ip(s)os Actinent(es). / Al(ia)s post
d(i)c(tu)m t(er)minu(m) nisi petitu(m) fuit
i(n) d(i)c(t)o t(er)mino nullatenus ip(s)o(rum)
aliquis cogi possit / ad (com)p(ro)mi
ctendu(m) s(u)b vinculo p(re)stiti Jura
menti et ad pe(na)m .C. lbr. d.
cogere omnib(us) Juris remedijs
opportunis Actinent(es) (et) q(ui)uis(is)
p(re)dictos ad (com)p(ro)mictend(um) ip(s)am
litem serectium (et) questio(n)e(m) (et)
(con)trou(er)sia(m) de Jur(e) ul' de facto
i(n)t(er) vnu(m) Actinent(em) eis vsq(ue) in
t(er)tium gradu(m) i(n)clusiue ul'
duos sic Actinent(es) quo(rum) qui
libet eligat vnu(m) ad dandu(m)
fideiubxores ydoneos q(uod) obs(er)
uabit q(uo)d laudatu(m) fuit per
d(i)c(tu)m Arbitru(m) seu Arbitros
Et de ip(s)o (com)p(ro)misso fiat
Jnstru(men)tu(m) publicu(m) cu(m) aiectio(n)e
pen(e) . Jur(amenti) . Jnt(er)positio(n)e (et) cu(m)
renu(n)ptiationib(us) (et) clausulis
opportunis et et (con)suetis p(ro)
ut ip(s)i potestati ul' alt(er)i offi(ci)ali
cora(m) quo fieret (com)p(ro)missu(m)
videbit(ur) (con)uenir(e). Dicti aut(em)

Arbitri sic electi vnus ul' plu
res ul' ipoꝝ aliquis no possit
cōpmissuꝫ renuptiar̄ ad penaꝫ
C. libr̄ den̄ pquolibet recu
sant Auferenda p potestateꝫ
sumarie ꝛ de fcō absqꝫ alio
pcessu ꝛ cōdepnatiō fiend
Et nichil possit eos et
quelibet ipoꝝ possit reale
et psnalit cogere ad ipum
cōpromissuꝫ Acceptandu
ut s. videbit cōvenir̄. Ip
si nō Arbitri vnus uel
plures ipuꝫ cōpromissuꝫ i.
xv. dies a die facti cōpmissi
et acceptati cōputandos
p sniaꝫ debeant t̄minar̄
sal spiret cōpmissuꝫ et dcī
Arbitri i. x. libr̄ d. pquoli
bet cōdapnet. Nisi de cōi
cōsensu partiuꝫ fuit vlti
ma ꝛ penultīa die ipoꝝ. xv.
dieꝝ p aliis. xv. diebꝫ ter
minus progat. Et vlt̄
pmuꝫ tm̄ ul' sm̄ progatū
nō possit alr̄ q sup dicit
progari. Et si i instro
cōpmissi de maiori tpr̄e di
ceret ul' progatio fieret
ante penultiaꝫ ul' dieꝫ vltaꝫ
pdcaꝫ nō valeat ipo iure
et cōpmissuꝫ. Nichil ut
daꝫ est fiat de nouo cōpro

missuꝫ i alios cōsanguineos
q pdcoꝝ si i pcedendo pos
sit de iure ꝛ de fcō cōgnosce
re examiar̄ ꝛ decide iura
cōpromictentiuꝫ alteꝛ bassa
et de iur̄ vnius partis to
llere ꝛ dare alti i magna
ul' parua qtitate put eis
videbr̄ ꝛ placebit. Et p
dca oīa sint ꝛ ec̄ intelli
gant specificata ꝛ de
clarata de verbo ad uibuꝫ
Et snie laudo ul' dicto
taliuꝫ Arbitroꝝ stetur
ac si ptes pdce i cōpmisso
cōtent p pactuꝫ ad iudicia
cōtēta i cōpmisso legitime
ac sollepniter cōpmixissent
et ab ipo nō possit aliqua
partiuꝫ ad penaꝫ. C. libr̄ d.
i quibꝫ cōdapnet ultra pe
naꝫ i cōpmisso cōtent Appe
llari pclamari supplica
ri ꝛ de nullitate Agi uel
opponi ul' petere qualibet
reduci ad Arbitriuꝫ boni
viri. Et q[?] pdca s de
tpr̄e cōpmissi locu hat in
cōpmisso iaꝫ fcīs pdenti
bus. vꝫ. post bapnimentu
feciuꝫ de pnti Statuto.

Potestas teneatur fa
cere . i. octo dies post aper
turam pntis statuti autem
Incipiat tpus antedictum
et pinde sit ac si qpmi
tum factum non fuisset tpre
bapnimenti | Et quoties
inter pdcos quictos verte
retur aliqua Cuulsqstio
ul causa teneatur dcus po
testas et quilibet ad iu
stitiam potius de ipa g
gnoscens eam tminare et
expedire sumarie et de plano
sine strepitu et figura iu
dicij | Et ad requisitum cuili
bet petentis teneatur potestas
vinculo iuramenti et pena . xxv libr . 26 .
d. cogere plurit et realiter omes
pdcos quictos et quoslibet
ipsorum | Et virum et uxorem inter
quos aliqua discordia ori
retur ad faciendum inter
se pacem p publica instra
facienda sup dca pace .
ita quod bene de iure valeat
| Saluo quod hoc non habeat locum in
exbapnitis comunis Spoleti .!~ Q

Maritus lucretur quar
tam partem dotis uxoris sue . 2

Int quictos debet sumarie pcedi .

. 24 .

Maritus lu

cretur quartam partem
dotis uxoris sue a quocu
que fuit data sine filia ul
filio ex ea habito ul habita
decedentis quotiensque dece
sserit postque eam duxerit
in uxorem ad domum suam ul sue
habitationis ul habitare assense
rit uxorem ad domum
suam ul sue habitationis ul
habitare accesserit cum eadem
absque aliqua deductione
funeralium sue uxoris . Et hoc
locum habeat in nuptis quam in
nubendis .!~ Quatenus Mu
lieres possint contrahere et testa
ri .!~

hit. Add. i. p. 15
Add. c. 24. i
fauorem ux.

Mulier aliqua

non possit contrahere vel
distrahere aut aliquam
donationem causa mortis ul inter
uiuos seu testamentum codi
cillos ul aliam ultimam volu
tatem facere in Ciuitate ul co
mitatu Spoleti seu alibi sin
pntia viri sui et propinquis et
filiorum maiorum xiiij . Annorum
si omnes pdcos habeat et habitent

107 v

i Ciuitatis Spoleti vel eius comitatu
¶ Et si aliquis predictorum deficeret
morte vel absentia vel quia ipsos
non haberet, loco talium deficien
tium morte vel absentia vel quia
alios non haberet predictos ipsa muli
er, sint et esse debeant presentes
duo proximiores consanguinei
ex paterna linea usque in tertium
gradum inclusiue si eos habet
alias unus ex eis. ¶ Et si non
habet saltem unum ex dicta li
nea sint et esse debeant duo
proximiores ex linea materna
vel unus si duo non supersunt.
usque in tertium gradum ut predictum
inclusiue set si aliter fecerit
non valeat nec teneat ipso
Jure. ¶ Si uero talis mulier
Citari fecerit predictos quo
rum presentia requiritur ut su
perius est dictum de mandato alicu
ius Judicis ciuitatis communis Spoleti perso
naliter vel ad domum habitatio
nis eorum si habitauerit in Ciuitate
vel districtu Spoleti seu ipsa mu
lier seu ipsius legitimus
pater, eius nomine notificaue
rit predictis quorum presentia re
quiritur ut predicitur se uelle
contrahere distrahere dona

¶ vid. i. ibis Add. c. 18 · 2 · c. 24

re testari codicillari vel
aliam ultimam condere volu
ntatem et cum quo vel quibus
contrahere vel distrahere velit
seu quid et cui donare velit
et cuius spetiei contractum vel
distractum et in qua die et
hora et in quo loco facere
velit. ¶ Et si predicti tales no
minati non venerint in aliquo
de terminis antedictis possit
tunc predicta mulier predicta fa
cere sic alias sibi per formam
Juris seu Statuti dicti communis
permictitur. ¶ Si uero aliquem
ex predictis dicta mulier non
habet in Ciuitate vel comitatu
Spoleti, seu si habet et non vene
rint in terminis supradictis eo
casu possit Mulier talis
in ultimo de predictis terminis
seu etiam infra tres dies postea
subsequentes predicta libere facere
ad libitum voluntatis
prout alias sibi liceret per formam
Juris seu Statuti dicti communis ¶ Et
quod predicta sint de personis quorum
presentia requiritur non habe
ant locum in Religiosis siue
feminis. ¶ Liceat tamen qui
libet Mulieri sine alicuius

// An uero absente marito
s[...] citato possit contrahere
et distrahere ipso contu
mace.

pntia ul' regsit i sua ulti
ma volutate de bois suis
ad pias cas relinquere usq
i summaz siue valorem . xxv .
lbr . d . Inclusiue . si filium ul
filios no hret al's usq i quar
taz partem bonor suor omnibus
relictis huiusmodi cumulatis .
¶ Item obligent et obligare se
possint sine pri Instro Muli
eres iste usq i . xxv . lbr den
sine pntia ul' requisition ali
cui pdcor . vz . qlibet mulier
que exerceat Artem seu miste
rium texendi seu vendendi
ul' alienandi panos ul' aliam
mercantiam / Panifaculaz / tric
cola et alie hijs similes i Inpsis
s . Artibz et misterijs occaxione
ipar Artium / siue misterior
ul' alicui eor et no aliis liceat
et Mulieribz gstituere pcur
et Actorem ad lites et causas
¶ Et ad requisites et notificates
de quibz sup fit mtio faciend
dam sic eis placuit . non
obstantes q pdci ul' aliq pdco
rum ad Actus huiusmodi requisi
ti seu pntes no eent . : ~ Q filie
femine supstite masculo no
succedant ab itestato et qua
liter tuc dotent . : ~

27 . ¶ Nulla filia neptis seu pneptis ul' abnept
alicui i script p'darum decur sub
cession tractaret i aliqua p
cuiuscuq sexus siue gradus exi
stat descendens a tali defun
cta psona plineaz femineaz
succedat ul' subcedere possit
ab itestato defuncto seu defu
ncte n i dca ei succession Audi
atur i Agendo ul' excipiendo
supstite alicui pdcar psonar
tale defunctar aliquo eius
filio legitio et nali seu aliquo
masculo legitio et nali grad
descendentes plineaz mas
culinaz legitimam et nalem ex
tali psona defuncta decur
sub pdca sbcession tractantes
et ipam subcessionem acceptantes
siue eam Acceptare volentes
Nec succedat ab itestato
decedenti supstite tali defu
ncto aliquo masculo eodem
gradu cu ipa mulier ul' sup
iore actinentes defuncte . p
ipam hereditates Acceptante
ul' Acceptare volentes . ¶ Et
si tenutam ul' possessionem de
bonis hereditarijs talis psone
defuncte seu aliquibz ul' aliq

¶ Cass totu
i . m Add . p's c . 49 .
Et i . Add . his . c
9 . Item vide i Add p's
c . 60 .

ipor bonor ul' aliq̃ eor ul' ali
cui eor parte, hr̃et ipam
tenutam siue possessionem reli
nquere ꝛ dimitte̅ teneatur
p̄dc̃o legitt̃o subcessori talis
psone defuncte ad ipius peti
tionem ꝛ terminum. Ita tn̄ quod ta
lis filia siue neptis ꝛ alia qua
libet. p̄. iferioris gradus
descendens ex masculo legi
timo ꝛ nãli defuncti p̄dc̃am
lineam masculinam ex ipsa
defuncta. p̄. decuius predicta
successiōn tractaretur si do
tate nō essent debeat decēto
dotari de bonis h̄editarij talis
psōn defuncte p̄ eius successio
nem p̄dc̃am, Considerata
conditiōn siue. p̄. ꝛ qualitate
et qntitate bonor h̄editatis
p̄dicte, ac et de eiusdem bonis
Alimẽtari debeat cū effectu
donec fuerit maritata et dotes
p̄dc̃as hũit cū effectu siue
donec Monasterium itrauerit.
Et quod p̄dc̃is successor ad ipam
dotandam ꝛ Alimẽtandam
teneatur ac cogi possit et
debeat cū effectu. Et p̄p̄di
ctis Alimẽtis ꝛ dotibus post
mortem talis defuncte psōn
et tp̄re ipius mortis ꝛ an
quam nubat oĩa p̄dc̃a bona h̄edi
taria vigore fictionis ꝛ aucto
ritatis p̄ntis Statuti tali mu
lieri obnoxia ꝛ obligata exi
stant. ¶ Ex testo nō ꝛ qua
libet alia vltiã volũtate talis
defuncte. p̄. succedant et
succedere possint. Et possit
eidem p̄dc̃e. p̄. ꝛ qlibet eor
et legata ꝛ fideicōmissa et
omne ꝛ quicquid i tali testo et
vltiã voluntate eis ul' alicui
eor relictum eet capere et
h̄re possit Et possit uxor teno
rem form̄ ipius testi seu vltie
voluntatis si alid' ei siue eis
Judicium nō obstat. Ita tn̄ quod
ipse mulier ꝛ qlibet eor quibus
ul' cui bona talis defuncte psōn
tale obuenirent ea sibi cōputet
et cōputare teneantur i ipis suis
dotibus. ¶ Si aliqua de p̄dc̃is
mulieribus dotata fuit ab ali
qua de p̄dc̃is psonis i eius vita
ul' p̄ ipius vltimam voluntate eo
casu talis mulier ipis doti
bus sit cōtẽta et etiam debeat
eē. ¶ Ita quod nichil vltra qn̄ti
tatem ipam i h̄editate ul'
h̄editatibus cuilibet dc̃ar
psonar petere valeat ul' h̄re
nisi s̄m expressam vltiam volũta
tem talium. p̄t. Et si post q̃ ali
a de p̄dc̃is psonis nupxerit

et vidua remansit.

et vidua remanserit possit ad
domu3 hereditat(is) talis defuncte
p(ro). redire ibi stare ac de illis
bonis hereditarij modo p(re)d(i)c(t)o
alimetari debeat don(ec) itez
maritetur vel monasteriu3
intret / dumodo fructus sue
dotis quos h(ab)ret vel alio(rum) suo
ru3 bono(rum) siqua tunc h(ab)ret
co(m)putant(ur) in alime(n)ta predi
cta. ¶ Et si aliqua ex p(re)d(i)c(t)is
p(er)sonis de cuius successione trac
taret(ur) in sua ultima volu(n)tat(e),
aliquid alicui de d(i)c(t)is mulieri
bus pro ea dotanda reliquerit
et postea an(tequam) decesserit
eam dotauit et no(n) reuocat(ur)
d(i)c(t)a sua ultima volu(n)tat(e) ex
part(e) decesserit d(i)c(tu)m relic
tu3 euanescat et sit nullu3
ip(s)o Jure et p(ro) no(n) f(a)c(t)o penitus
habeatur ¶ Insup(er) si super
p(re)d(i)c(t)is vel aliquo p(re)d(i)c(t)o(rum) vel eo(rum)
occaxion(e) oriret(ur) vel e(ss)et aliqua
q(ue)stio possit teneat(ur) et debe
at Ad Justitia3 q(ue)stio(n)es in
Curia Sp(eci)o de ip(s)is cognoscere
et p(ro)cede(re) sumarie et exequi
de plano sin(e) strepitu et figu
.28. ra Judicij .:~ De alime(n)tis pre
standis mulieri mo(r)tuo viro.

Mortuo uiro
Mulier remane(n)s vidua
h(ab)ere debeat Alime(n)ta (con)decentia
s(ecundu)m qualitate3 dotiu3 ubi mo
rari voluerit ab alio qui tenet
dotes vel ab illo qui (con)fexus
fuit dotes recepisse vel ab
heredib(us) eius mariti don(ec)
h(ab)eant dotes suas vel parati
fuerint hij qui tenent(ur) ad
restitutione3 ip(s)ius cu(m) effectu
reddere d(i)c(t)am dote3. Et
d(i)c(t)a Alime(n)ta in sorte3 seu
q(ua)ntitat(em) dotis nullatenus
co(m)putentur. ¶ Postq(uam) no(n)
mulier ad s(ecund)as nuptias co(n)
uolauerit petere no(n) possit
nec debeat Alime(n)t(a) eo p(re)textu
q(uod) dicat viru3 suu3 sibi
p(re)d(i)c(t)a legasse vel ip(s)am do
minam massariam suo(rum)
bono(rum) om(n)ium dimisisse
nisi (con)traria volu(n)tat(e) te
statoris seu decedentis
Appareret exp(re)sse .:~
.29. Qd Mercatores p(er)sonis
legitimis h(ab)eant(ur) ta(m) age(n)do
q(uam) defendendo .:~

ercator

quicumque fuit campsor habeatur pro .30.
persona legitima in agendo in iudicio uel
etiam in defendendo et contrahere
possit sine consensu paterno dummodo non possit vendere uel
obligare bona patris. Saluo quod
si filius qualibet mercantiam
publice exerceret tunc ex
contractu inito eodem tempore
quo cum patre habitaret ipse pater
etiam teneatur. Et id iuris sit in
omnibus aliis maioribus xviij annis
qui artem mercantie publice
exerceret non obstantibus quod ipsorum
aliquis non sit scriptus in numero
mercatorum uel campsorum mercantie
quam exercuit. Et consules mercatorum
siue campsorum teneantur
recipere ydoneos fideiussores
de omnibus mercatoribus et campsoribus
de obseruando omnia et singula
que promisit aliquam facere
occasione sue artis. Et potestas
primo mense sui regiminis
ad penam .C. librarum denariorum mutine
debeat predictis campsoribus et eis
mandare quod infra mensem faciant fieri
promissiones et fideiussiones predictas.
Post quod mandatum supradicti consules
uel eorum aliquis fuerint negligentes
in aliquibus de predictis

¶ Maiores xviij annis
artem exercentes possunt in iudicio
stare et se obligare.

¶ Artem mercantie habere
dicitur qui si non exerceat
mercantiam scriptus est
in matricula i. c. c. 33

in xxv libris denariorum pro quolibet
condempnetur.
Quod stetur
scripturis mercatorum usque in
quantitatem .C. s. in fauorem
ipsorum et qualiter credatur ipsis
in preiudicium aliorum.

cripturis

mercatorum et campsorum ciuitatis
Mutine super mercantia siue campsoria
publice exercitium cum eorum sacramento,
in eorum fauorem stetur et
credatur usque in quantitatem .C.
s. d. ac si de ipsis appareret
publicum instrumentum. Et quilibet iudex
ciuitatis uisis et ostensis dictis
scripturis procedat in cum summa
rie et sine strepitu et figura
iudicii. Siquis uero mercator
alterius iurisdictionis ab aliquo
mercatore de ciuitate uel
comitatu Mutine occasione mercantie
aliquam pecunie quantitatem
diceret se debere recipere
de qua appareret instrumentum
uel non. et mercator de ciuitate
uel comitatu Mutine diceret se velle
stare de solutione dicti debiti libro
Apotece mercatoris predicti

¶ Vide in i. Add. his c.
32 ubi disponitur de
40 sol.

forensis ipse mercator forensis
talem suum librum obstenderit
teneatur quo casu mercator
Spoletanus stare debeat ipsi
libro. ¶ Inter alios vero et non
eis, ex libris sive scripturis
mercatorum et campsorum Civitatis
Spoleti fiat plena probatio et ipsis
adhibeatur plena fides usque
in quantitatem. L. librarum denariorum dummo
do campsor vel mercator suo
iuramento asseverat ita esse, et etiam
dummodo talis scriptura sacramento
consulum sive capitaneorum mercato-
rum et campsorum debeat Approbari.
¶ Et mercatores et Campsores
teneantur et debeant ad petitionem
cuiuslibet petentis obstendere
libros rationum in quibus continen-
tur data et recepta per eos seu
ab eis, et dare copiam illis
ad quos pertinet scriptura
contenta in eorum codicibus sive
libris et non obstenderet unum
librum pro alio scilicet illum et illos
in quibus et in quo data et recep-
ta per eos vel eum illius Anni
seu temporis de quo Petrus pe-
tierit copiam sibi fieri. ¶ Et po-
testas et quilibet qui pro tempore fuerit
adius reddendum teneatur
et debeat se vigore (?) statuti

Iuramento et ad penam C. librarum denariorum pro quolibet
et cuius effectum ad requisitionem cui-
uslibet petentis cogere et constri-
ngere tales mercatores et
campsores seu ipsorum heredes re-
aliter et personaliter ad obstendendum
et producendum veros libros
et codices rationum ipsorum
mercatorum vel campsorum et facere
dari copiam de ipsis scriptu-
ris cuilibet petenti et ad quem
spectat ¶ Et de ipsis que appa-
reret in ipsis scripturis ha-
buisse et recepisse teneatur
et debeat facere preceptum de
solvendo et restituendo credi-
tori tamquam si ex publico Instrumento
legitime confecto appareret.
¶ Et constringat eos et quemlibet
eorum ad restituendum prout constri-
ngi debent debitores ad petitionem
creditorum ex forma publici Instrumenti
¶ Et si aliquis mercatorum vel
campsorum vel eius heredes negaret
se habere librum quem ab eo exhibe-
ri petierit in posterum tali suo
libro in suum favorem Nulla fi-
des detur in aliqua quantitate
¶ Et nichilominus habeant ipsi consu-
les seu Capitanei mercatorum
vel campsorum et si ipsi vel maior
pars ipsorum dixerint examina-
verint vel crediderint

110v

illuz tales mercatorez uel capso
rem uel eius heredes hr dictuz libr
um cogatur postea dictus
talis mercator uel capsor uel
eius heredes realiter et personaliter Arbitrio
officialis coram quo peteretur
ab aliquo exhiberi ad exhiben
duz dictuz libruz. Et predicta locuz
habeant in preteritis presentibus et futuris.

31. De questionibus que inter Mercato
res verterentur compromi
ttendis .:~

Adpetitionez
quilibet litigantis qui peteret
Teneatur potestas et quilibz
Judex coram quo questio ver
teretur mercatores socios uel
alios seu quoscumque alios Arti
fices cuiuscumque Artis cuiuscumque conditio
nis existant inter quos fuit
uel esset aliquod scretiuz lis uel
questio seu controuersia occasione
mercantie uel Artis seu heredi
tatis ipsorum seu alicuius ex eis,
cogere realiter et personaliter ad compro
mictenduz de Jure et de facto di
ctam questionem scretium litem
vel controuersiam uel brigaz et
dependentia et emergentia ab
eisdem in eorum consules uel Capitaneos
dummodo hoc petatur infra x. dies
continuos a die prime Citationis
facte super tali cum lite scretio siue
controuersia, in eorum Arbitros uel
Amicabiles compositores qui pre
dicta cognoscant et diffiniant
Amicabiliter et de plano sine
strepitu et figura Judicij qui
buslibet diebus et locis Alte et basse
prout eis videbitur. Et postquam
sic electi fuerint, cogantur reali
ter et personaliter ad recipiendum
dictuz compromissuz. Et postquam ip
sum receperint si non concordaue
rint infra octo dies de diffinitione
dicte litis et controuersijs uel scretij,
dicte partes infra tertiuz diez eligant
tertiuz. Et si partes non concorda
rent de tertio, tunc ipsi Arbitri
et Arbitratores infra alios tres
dies eligant tertiuz Alioquin
Consules seu Capitanei merca
torum et Capsorum et aliarum Artiuz
uel ipsorum maior pars eligant
tertiuz. Tertius uero sic electus
ad compromissuz recipiendum co
gatur ut de alijs dictuz est supra.
Et illaz auctoritatem et bayliaz
habeat quam habebat primi Arbi
tratores et quicquid laudatuz

quietum vel preceptum et diffini-
tum fuit per maiorem partem ip-
sorum Arbitrorum quelibet par-
tium teneatur Integraliter obser-
vare et eorum preceptis hobedire
et contra predicta vel aliquod predictorum
non possit aliquid dici vel oppo-
ni seu de nullitate Agi vel
excipi vel peteri quod reducatur
ad Arbitrium boni viri. Et
quilibet potestas ad Jus redde-
ndum Ad petitionem observantis
ipsum Laudum, et debentis aliquid
recipere ratione ipsius, debeat
ipsum observantem et petentem mit-
tere in possessionem bonorum partis
non observantis. Que si in-
missa pars non observans non obe-
diuit hijs qui Arbitri sententia tue
missus in possessionem possit illa bona
in solutum retinere et alijs Alie-
nare et eorum bonorum sit verus
dominus et possessor. Et Alienatio
que fieret ab ipso inobediente vel
de dictis bonis in tenutam datis vel
quorum possessionem pars observans fu-
erit ingressa post secretum di-
scordiam tam vel litem non valeat
ipso Jure et presumatur in frau-
dem facta et fictitia. Et si ante
fuisset facta Alienatio de eorum
bonorum et in ipsorum possessionem remansit
alienans eodem modo non vale-

at et fictitia presumatur. Et inter
ipsos non socios mercatores
vel eorum heredes fiat fides eorum
quo ad Invicem teneretur per li-
brum mercantie talium socio-
rum ac si esset publicum Instrumentum
Et ita possit per ipsam scripturam
dicti libri vnus alterum convenire
quemadmodum possit per publicum
Instrumentum Et ut finis sit litium
dicti Arbitratores teneantur et
debeant ad penam C. librarum denariorum
pro quolibet quam de facto et absque
aliquo processu faciat potestas per-
venire ad manus Camerarij
communis infra xv. dies postquam fuerint
requisiti ab aliqua parte ip-
sam questionem diffinire. Et
potestas et quilibet potestas ad Jus
reddendum faciat omnia supradicta
Integraliter observari absque alio
processu Inde fiendo summarie
de plano sine strepitu et figu-
ra Judicij. Et ab omni eo quod
per ipsum fieret dicta de causa
non possit Appellari et de nu-
llitate Agi vel opponi.

.32. De Contractibus fictitie factis.

Quicumque de Civitate vel comitatu supposito
fecerit Aliquam Alienationem

Vid. s. c. c. 31.

Nō. tanz ī quo tenuta data p. tm. et Alienari.

fictitia istra.

111v

cuiuscumque rei sub quocumque nomine aut titulo et postea ipsam rem alienatam possederit vel fructus perceperit saltem per tres annos continuos post dictam alienationem immediate sequentes talis alienatio et contractus fictus censeatur. Nisi talis alienans ipsam rem alienatam precario suis titulo conductionis aut quovis alio titulo post ipsum contractum alienationis tenuerit aut possederit nomine eius cui ipsam rem alienavit, dummodo de dictis precario conductione et aliis de quibus supra proxime dictum est vel alterum eorumdem constet per aliud instrumentum quam per instrumentum alienationis predicte.

33 Quod nullus minor .xx. annis possit se per aliquo obligare.

Minor viginti annis non possit se obligare vel contractum aliquem facere de suis bonis nisi cum presentia duorum consanguineorum ex parte patris si habet, alias duorum ex parte matris in utroque casu usque ad tertium gradum attinentium inclusive. Et si dictos consanguineos non habet cum presentia prioris bonitus bullectarum dictorum populi cuius sponte. Et qui contra predictam formam contraxerit cum minore ipsum induciendum ipsius minoris sacramento prestito per ipsum minorem vel alia sollempnitate servata vel non servata puniatur in .xxv. libr. d. vice qualibet et contractus sit nullius valoris et iuramentum inde prestitum habeatur ac si super re illicita fuisset et penam contractum non sequatur sui principalis. Et nullus officialis ex tali instrumento ius reddat contrahenti cum minore vel eius heredi seu ab ipso causam habenti et si redderet non teneat quod fieret. Et ipse officialis pene xxv. florenorum subiaceat sic predicte. Salvo quod predicta non vendicent sibi locum in maioribus xviii. annis artem mercantie pure exercentibus ut supra in alio capitulo huius voluminis est expressum. Et ultimis voluntatibus emancipationibus tutelis vel curis vel procurationibus. Et quod si dictus minor esset infirmus possit procuratorem constituere ad faciendum contractum

Alio capitulo iii. s. co. c. 29°.

coram dno Capitan sub forma pdca Et valeat et teneat id qd fiet qd dcam peur ac si p ipm minorem psonaliter fcm foret .: De instris

-34- executioni madandis.

Vid. i. i. p. 19 Add. c. 24.

Petens aliqd pactum conventionem pmixionem confexionem laudum snam vel pceptum Testum Codicillum legatum vel alium contractum cuiuscumque conditionis existat de quibus vel ipor aliquo Apparebit publicum Instrum vel ptocollum no viciatum no cancellatu no abolitum nec i aliqua parte sui subspectum executioni mandari ct illum vel illos qui ex dcis instris vel contractibus vel ipor aliquo fuerint obligati etia si non sint tales contrahentes stipulantes testantes vel promittentes / factis legitimationibus pdcam Ubi expediat Iudex coram quo fca fuit dicta petitio q totu verbo fieri possit absque alia petitione in scriptis porrigenda / papiat ipis debitoribus qui tres dies satisfaciant sic petenti de qntitate et re ctenta in pu instro vel ptocollo quod petitur executioni mandari vel interim opponant ct ipm instrum vel ptocollum exceptionem solutionis falsitatis quietationis vel usurarum vel aliam q videatur iud oio admittend . quas et qualibet pdcar possit opponere et no alias. Et si ipar Aliqua fuit opposita teneatur opponens ydonee satisdare dum opponet qipm pbabit ad penam x libr d. pqualibet exceptione sic opposita al' eius oppositio nullatenus Audiatur et sit pin ac si fca no foret i termino Assignato . Et post dcam satisdatam pbet ipam vel ipas i. octo dies a die oppositionis

i Antea numandos penam Infra. octo. dies. no. ad R. 3. c. c. 10.

modum pbandi quo uti voluit i pbando . Als si nichil oppos fuerit i dco termino

triuz dierum vel si opposuerit
et non satisdederit vel si satis
dederit et non probaverit, propterea
supradictum remaneat in suo robo
ris firmitate et habeatur
ac si diffinitive et omni iuris ordi
ne servato fuisset iudicatum cum
pronuntiatum et tamquam diffinitiva
sententia lata legitime habeatur
et executioni mandetur realiter
et personaliter in bonis talium debitorum ad
voluntatem Creditoris predicti.
Et pro dicto debito possit capi
constringi et carcerari quibus
libet diebus feriatis preterquam ex
ceptis in capitulo sequenti et pro expen
sis legitimis factis. Et si talis
debitor non comparuerit citatus
legitime secundum formam in statuto con
tentam tunc elapso termino
citationum vel citationis in qua
quarum extiterit contumax ponatur
in banno in communitate et re
contenta in libello petito exe
cutioni mandari cum termino
trium dierum si habitaverit in Civitate
et .V. dierum si habitaverit in comi
tatu .i. quem possit venire
ad suam purgandam contuma
ciam antedictam. Et si vene
rit refectis expensis et ydone
am prestiterit cautionem proce
datur ad assignationem termini
trium dierum et deinde ut sup
rius est narratum in omnibus et
per omnia procedatur. Et si non
non venerit tunc ad executionem
procedatur contra eum secundum quod proce
dendum esset contra illum cui fa
ctum esset preceptum et nichil
opposuisset in termino et in omnibus
et per omnia ut supra dictum est. Et
a tali processu precepto et omnibus
inde sequentibus vel depende
ntibus non possit Appellari vel
reclamari seu supplicari de
nullitate Agi vel opponi aliqua
ratione vel causa, et si fieret non
valeat ipso iure. Et officiales ad
mictentes tales Appellationes pe
titiones vel oppositiones in .xxv libris
denariorum vice qualibet condapnentur.
Et simili pene subiaceat
qui Appellaret Ageret vel oppo
neret contra predicta vel aliquod pre
dictorum .:~

39\. De debitoribus cogendis et quando carcerari possint et quando non .:~

Quilibet debitor
tam principalis quam fideiussor
postquam Apparebit legitime ipsum
debitorem esse, possit et debeat
ad petitionem creditoris cogi capi

constringi et detineri usque
ad satisfactionem condignam debiti et
expensarum Creditori fiendam
Et hoc tamen locum habet in debito
ribus qui post apturam presentis
Statuti contrahentibus et pro quibus
peteretur capi et aliqualiter detine
ri Alias pro debito contracto ante aptu
ram presentis Statuti nullus pos
sit predicta constringi capi et deti
neri et si secus fieret in statum
pristinum reducatur et non valeat
ipso iure, et si de tali debito
appareret Sententia confexio lau
dum et Contractus mutui uel
depositi uel aliud publicum instrumentum
Et qui contra fecerit tam officialis
quam qui fecerit ipsum capi co
gi uel detineri quam ille ad cuius
petitionem fieret, in xxv libris denariorum pro
quolibet condempnetur Et Idem
Iuris sit si in festo Natiuitatis
domini. Resurrectionis eiusdem
in festo Sancte Marie de Augusto et
quatuor diebus sequentibus festi
uitates predictas Aliquis cape
retur uel predicta constringeretur alias
non constrictus qui alias pro debito
posset capi et detineri aliquo
36. modo uel iure. Quod contra
exbapnimenta Sententiam seu
preceptum non possit opponi
exceptio salarii non soluti.

Quod contra exbapni

mentum Sententias uel preceptum
non possit opponi exceptio non
soluti salarii siue gabelle Camerario
comunis Spoleti siue in cassa gabelle
si in ipso exbapnimento Sententia
uel precepto fiat mentio quod sa
larium sit solutum et talis exce
ptio nullatenus admictatur
Et hoc tantummodo habeat
locum in exbapnimentis Sen
tentiis et preceptis a die ap
ture presentis Statuti retro
factis et non in posterum faci
endis. Quibus et cuilibet ip
sorum et etiam cuicumque Agenti
quilibet possit opponere ex
ceptionem non solutionis gabelle de re
seu quantitate pro qua Agitur
si gabella excedat quantitatem
x. soldorum uel abinde supra, quam
probare possit opponens per
Apodissam Camerarii Camere
gabelle sigillatam sigillo
dicti camerarii continentem qualiter
dominus talis contra quem opponitur
debitor sit gabelle in quantitate
predicta. Et potestas et quilibet
alius Iudex talem contra quem
opposita fuerit dicta exceptio et probata
non Audiat nisi dicta soluta.

Pot. oppon. exc. non solut. gab. uz. duorum den. pro libra ut. 3. c. c. 7.

gabella integre sub virtute p̃
stiti iuramti quotiens gt̃ fece
rit in aliquo p̃dcor̃ :~
37 Qualr Judices Civil Spo ad civilia
deputati possit suspectari ?

S i Actor vno coram
ex Judicibus Civilibus Spolet in
ad Civilia deputato qrimoniaz
pposuerit seu aliquez fecerit
evocari Reus possit simplici
bus talez Judicez coraz quo
fuerit evocat ul querimonia
facta coraz ipo suspectu dice
ul hre .i. ttiaz diez a die ci
tationis de ipo facte psona
liter ul ad domuz alicuiq no
suspecto die qua suspectaue
rit p̃muz teneat eliger
quem si Actor voluerit hre
suspectuz possit ipe Actor
aliuz eliger coram quo si
Reus recusaverit cari p̃
mus Jud no obstant q a reo
extiterit suspect reassumat
caz . et idem observet in nota
rys Spo ad Civilia deputat
qui suspectant ad scribenduz
in causis :~
38 De termino dando
hredi ad faciedu inuetariuz ?

C itat coraz
civa Spoletana si dixerit
se velle hredem ee cuz bnfi
cio Inventarij cui gt cuz tan
qu hredem Agatur aliciu
pstito Jur pprio ꝗ nulluz
de hreditat p̃dca fecerit
Jnventariuz et adit aditio
nis hreditatis no sit duoz
mis spatiuz elapxuz eidez
assignetur tminus . xv .
dierz ad faciendu inveta
riuz sup̃dcuz et adeo tmi
no in antea ul als in casib
p̃dcis ubi sibi no dz tminu
ad conficiendu Jnuetariu as
signari possit gveniri et
gt cuz tamqu ~~hre~~ gt hredez
pcedi exception ul allegation
inuetary no facti non obsta
nte :~
39 Qd potas et quilibet
alius off cois Spo faciat su
mariu Jus pauper hospital
novi d Stella et pr brois ipoz
no soluat colta ul gab.

H ospitale
novi de Stella pauper et
cuilibet pro ipo Agenti . dns
Potas Civitatis Spo et qui
libet ad iusticiaz constitutus

sumariu(m) Ius reddat (et) faci
at et tam mares q(ua)m feminas
qui tenerentur ad aliqua reli
cta u(e)l legata i(n) hospitali et
occupatores bonor(um) quor(um)cu(m)q(ue)
relictor(um) et que Relinqueren
tur In posteru(m) seu alio titulo
p(er)tinentiu(m) i(n) hospitali cogi
et (com)pellat sumarie sine stre
pitu et figura Iudicij et
absq(ue) aliquo p(ro)cessu Addan
du(m) (et) soluendu(m) Restituend(um)
et relapxandu(m) libere hospi
tali p(re)d(ic)to ip(s)a legata (et) relic
ta (et) alia quecu(m)q(ue) bona ad
ip(su)m p(er)tinentia mobilia (et) i(m)mo
bilia cuicu(m)q(ue) (con)dictonis exi(s)tat
Insup(er) quo de o(mn)ib(us) (et) sin
gulis bo(n)is ip(s)ius hospitalis
Legatis venditis donatis u(e)l
alio Iure seu tit(ul)o ip(s)i p(er)tinen(ti)
bus. no(n) soluat(ur) aliqua colle
cta u(e)l gabella. Nec aliquis
Officialis co(mun)is S(acri)p(ortu)s cogat
u(e)l (com)pellat reale(m) u(e)l p(er)so(na)l(e)(m) aliq
nos Laboratores coptimari
os (con)ductores u(e)l possexores
ip(s)or(um) bonor(um) ad soluendu(m) pro
ip(s)is aliqua(m) collecta(m) u(e)l ga
bella(m) u(e)l ad satisfactione(m) ali
qua(m) p(er)sdes(?) faciend(um) vi
nculo Iur(ame)nti (et) pena .y. lbr. deni(ariorum)

Idem d(e) hospitali co(mun)is. .v(idelicet). s(an)c(t)e Cecilias .ut. i(n)(fra) i(n) his. Add(itionibus) c(apitul)o .10. Idem et d(e) op(er)a s(an)c(t)e M(arie) .ut i(n)(fra) i(n) c(apitul)o .40. Et idem h(abe)t(ur) de alijs hospita lib(us) i(n) eo c(apitul)o .40.

quoties (con)trafecerit i(n) aliq(uo)
p(re)dictor(um) .:~ Qualit(er) fiat
sumariu(m) Ius Pupillis
hospitalib(us) Orfanis (et)
miserabilib(us) p(er)sonis .:~

.40. PVpillis or
fanis hospitalib(us) (et) mise
rabilib(us) p(er)sonis. Potestas et
quilibet alius officialis co(mun)is S(acri)p(ortu)s
reddat et faciat Ius sumariu(m)
et i(n) causis ip(s)ar(um) p(ro)cedi possit
d(e) plano sine strepitu (et) figura
Iudicij cap(itul)o aliq(uo) no(n) obsta(n)t(e) (et) q(ue)
(?) sine huiu(s)modi Arbitrio Iudi
cis cora(m) quo questio verteret(ur)
et declaratio(n)i fiende detur
plena fides . Qu(od) h(ab)entib(us)
bona Accatastata i(n) Co(mun)i
S(acri)p(ortu)s no(n) soluentib(us) p(ro) ip(s)is col
lectas no(n) reddat(ur) Ius nisi Iusti
tie (com)plementu(m) .:~

.41. Habens bona
Accatastata i(n) co(mun)i S(acri)p(ortu)s si de
ip(s)is (et) p(ro) ip(s)is no(n) soluerit da
tas i(n) collectas (et) alia factio(n)es
no(n) fecerit que soluende et

faciende sut ipi com i Ciuili
et criminalibz caus nullaten
Audiatur. Et officialis qui
qtrafecerit Audiendo aliquez
de pdcas exquo sibi qstiterit
dcas collectas vel factiones
no soluisse vel fecisse i. C. lbr
d. vice qualibet qdapnetur
Et qui patrocinium alicui
pstiterit qd debita com col
lecta 7 qsueta solui no solua
tur i. x. lbr den vice quali
bet puniatur. Et quotiens
eet qteptio itr aliquos de
solut collecte vz quis ipaz
ipaz soluere teneatur Quo
libet collectam de qua erit
questio Camo com psoluat
quaz demum Restituat ei qui
de Jur soluere no deberet et
aliam ad Introitum com
·42· mictere teneat. De fide
iubxoribz i depnibus
qseruandis.

Fideiubens vel se pro alio qstitu
ens principaliter vel paliqua
p se obligans vel qui fideiu
bxit vel debitores se costitu
rit vel se obligauit tpribz
retrobactis si satisfecerit vel
qdepnat fuit vel alia dicta
de ca molestat vel petierit
se libari a dca pmixion Te
neatur et debeat ille pquo se
obligauit fideiubxit vel se
principal qstituit, et eius he
des, ipuz talez se obligantez
et ipius hedez qseruare in
depne et etiaz sine dapnis,
et ab omni Judicio releuare
et de dca obligatione extrahe
et libare. Et si ille qui se pro
aliquo obligauit vel ei hedes
vel ei hed ipi de ca fuit citat
et modo aliquo molestat Ille
pquo se obligauit vel ipi hed
debeat ipuz fideiubxorez et
suos hedes defende 7 defe
ns inse suscipere sine aliqa
requisitione. Et sup pdcis
qpellat a Judict porto ad Jus
reddenduz i Auct ipi. summa
rie 7 de plano sine strepitu
et figura Judicij 7 sine so
lution salarij absqz libelli ob
latione 7 obseruato Juris ordine
vel no seruato et de dapnis
que quis sustinet occaxion
talis obligationis credatur
et stetur Juramento de nouo

Fideiubens pro con[dempnato] [servan]dum indempnis [com]pri[mendu]m.

prestando talis obligati vel eius
hered[es]. Insuper quicumque se obli-
gavit pro Com[uni] Spol[eti] tanquam fide-
iubxor teneatur indempnis pr[opri]um
cons[er]vare sine fuit sibi promissum conser-
vando pr[opri]um indemp[ne] sive non. Et
si Appareret quod aliquis ut sin-
dicus co[mmun]is promixerit aliquem indempn[em]
conservare ad eam obligationem et fide-
iubxione, sive appareat de in-
man[da]to sive non, habeatur proinde
ac si fuisset ad illum Actum spetia-
liter constitutus. Et potestas vin-
culo Iur[amen]ti et pena .C. lbr. d. pre-
dicta omnia et singula quemcumque pre-
tereuntes faciat Integraliter obser-
vari. Et contra in hoc cap[itul]o lau-
dant [sic] ipsi[us] pr[es]entibus [et] fut[uris]. :~
43 De Nullus recipiat Iura
Cessa ab aliquo forensi. :~

De Civitate

vel districtu Spol[eti]. Nullus possit
vel debeat recipere Iura et actiones
alicui debiti vel pecunie quantitatis
ab aliquo forense contra Civem
vel comitatensem Spol[eti]. Et si contra
fecerit non valeat ipso Iure. Et
nullus officialis co[mmun]is Spoleti
aliquam h[ab]eat talia Iura cessa
ius reddat aliquod super
ipsis. Et nullus valoris vel
momenti si secus fecerit cense-
atur. :~ 44 De salario reci-
piendo per Notarios de eorum
scripturis. :~

Pro scriptus

et labore scripturarum no-
tarii Civitatis et comitatus Spol[eti]
recipiant Illud salarium quod
est in eorum matricula decla-
ratum et non ultra ad penam
.C. s. d. in qua contrafaciens
vice qualibet puniatur. Et de
hoc stetur et credatur sacra-
mento denuntiantis et Accusan-
tis et habeat dimidiam partem
banni. Et si proponeretur ali-
qua questio vel querimonia contra
aliquem notarium qui vellet
excedere salarium ordinatum
pro aliquibus scripturis quas
fecisset. Potestas teneatur et
debeat vinculo Iuramenti et quilibet
eius Iudex Audire benigne
tales conquerentes et salarium
debitum declarare cum consilio
Capitan[eorum] Iudicum de Spoleto

115v

et cogere ipsum notarium ad re-
stituendum ipsam scripturam
pro dicto salario declarato. ·:~
·47· Quod Notarii Civitatis et comitatus
Assignent contractus officialibus gabelle.

Officialibus
Gabelle Civitatis Spoleti Notarii Civitatis vel comitatus
eiusdem et eorum quilibet te-
neantur et debeant vinculo
Iuramenti et pena. Ex libris de-
quotiens contraxerit omnes
et singulos contractus de qui-
bus erunt rogati infra octo di-
es postquam de ipsis et ipsorum
quolibet rogati extiterit
assignare. Et unusquisque
possit cum iuramento de novo pre-
stando Accusare contrafacie-
ntes et sibi credatur et
habeat dimidiam partem
banni et eius nomen in secreto
servetur. Et Iudex gabelle
infra xv. dies post apturam
presentis Statuti faciat quod
notarii Civitatis et de comi-
tatu Spoleti Iurent obser-
vare hoc capitulum prout

·46· in ipso continetur. ·:~
Quod protocolla notariorum premortuorum
committantur alicui fideli et
legali Notario in Matricula
Notariorum descripto. ·:~

Protocolla
notariorum premortuorum
committantur alicui fide- (vid. in p.is Add. c. 34.)
li et legali notario Civitatis
et comitatus Spoleti in matricula
notariorum scripto cum Consilio
Capitanei Iudicis et notarii dicte Ci-
vitatis et comitatus Spoleti. Si
defunctus alicui non delega-
verit protocolla predicta quod possit cui-
cumque notario descripto in dicta ma-
tricula relinquere et legare
Et notarius qui esset impeditus
scribere sua protocolla possit et
alii notario in ipsa matricula po-
sito delegare. Notarius vero
cui concessa fuerint dicta protocolla
ex ipsis possit Instrumentum extra-
here in formam publicam et nullus
alius notarius possit de predictis
protocollis tam premortuorum quam
viventium aliquod publicum
nisi facta sibi commissione predicta

et cum auctoritate iudiciali competentis extrahere ad penam xxv librarum denariorum quotiens contrafecerit. Nisi notarius qui scripxit protocollum esset absens a Civitate et comitatu Spoleti quo casu possit exinde extrahere Instrumentum sine iudicis auctoritate. ¶ Et si inveniantur in protocollis notariorum premortuorum non esse locus appositus ubi Instrumentum vel protocollum factum fuisset, vel stipulatum, vel in publicatis non possuisset nomen patris, vel se non nominasset de Civitate vel districtu Spoleti, vel in fine seu principio libri talium protocollorum non apposuisset publicatas manu sua vel reperirentur aliquae cedule scripte manu sua propria in ipsis libris immisse in quibus vel in parte aliqua esset. Anni domini testes dies. Et tales cedule et libri non publicati approbabuntur per Capitaneum iudicem et notarium, + excepto quod alie non sint publicate et publicati dentur dicta protocollis et scripturis plena fides et ipsis stetur ac si essent publica et legitima Instrumenta. Et processus facti pendentes et 47.

qui fient in posterum in vigore talium protocollorum vel scripturarum valeant et teneant ipsis defectibus vel ipsorum aliquo non obstantibus. Et predicta omnia et singula locum habeant in preteritis presentibus et futuris. ¶ Teneantur autem Notarij Civitatis et comitatus Spoleti et ipsorum quilibet vinculo Iuramenti et pena xxv librarum denariorum quotiens contrafecerint antequam stipulentur contractus vel rogati sint de aliquo Instrumento ipsum in substantia scribere secundum voluntatem contrahentium et postea ipsis contrahentibus legere et vulgarizare ad ipsorum Intelligentiam seriose et in protocollis apponant nomen loci ubi talis contractus vel Instrumentum fuit celebratus vel celebratum. Et ex qua incepe-rit mittere aliquod prothocollum ad quaternum statim vel in fine protocolli vel saltim in fine quaternii publicatas faciant sua manu secundum ponendo nomen suum proprium eius patris et quod est de Civitate Spoleti adhoc ut in posterum de premissis constet. Instrumentum non valeat aliter.

De facientibus debitum extra Civitatem Spoleti ex quo dampnum

¶ Forma tradita notarijs in rogatione contractuum Et ind. ... Add. ... 40.

116v

nisi teneretur aliquis Spo nius .:~

Quicunque fecerit aliquod debitum i aliquibus locis sive loco ex districtu vel comitatum Spo tu cuiusque occaxione aliqs Civis vel comitatensis Spo nius dapnum aliquod patteretur et Appareat quod ille debitum tale contraxerit non possit se tueri excepto debita quod minime teneatur ad dictum debitum cogatur per potestatem Civis Spo tu realiter et personaliter ad emendationem dicti dapni faciendam dapnum passo sumarie et de plano sine strepitu et figura iudicii .:~ Quod Contractus factus

48. per detemptum i Carceribus non valeat nisi servato ordine Juris .:~

Deteptus i compedibus sive in carceribus vel alias i palatio manu alicuius officialis comunis Spo non possit facere aliquem contractum obligationis vel liberationis cum alio nisi fieret coram potestate vel Judice Appellationis vel coram mandato coram uno ex officialibus ipsius et si aliter fieret non valeat ipso Jure nec ex eo reddatur alicui Jus pro aliquem officialem comunis Spo et hoc locum habeat i preteritis et futuris .:~ De

49. permixione fienda per statoribus equos et de extimationibus eorundem .:~

Volens locare Equos Mulos vel Ronzenos ad victuram teneatur et debeat ipsos equos mulos et Ronzenos et eorum quilibet facere extimari per extimatores ponendos per dominos Priores populi . i . mense post Introitum potestatis ad penam . x . librarum denariorum . pro quolibet contrafaciente et pro quolibet equo ronzeno vel mulo qui non esset dicto tempore extimatus . Et de tali extimatione manu notarii Camere debeat apparere . Et nichilominus ducens dictum equum ronzenum vel mulum non extimatum si casus eveniret mortis deteriorationis vel

periculi seu lesionis dicti equi
ronzeni vel muli ad extima
tionem aliquam persoluendam seu
faciendam nullatenus tenea
tur non obstante aliquo instru
mento sub quacumque forma verborum
tenoris dedito equo ronzeno vel
mulo et occaxione alicuius ipsorum
conductori. Et potestas in principio
sui regiminis hoc capitulum
faciat publice bapdiri per civitatem
ipsam. Et dicti domini Priores populi
qui tunc erunt officio elligant duos
extimatores infra xv. dies post
introitum domini potestatis et faciat
dictorum extimatorum electionem.

Insuper si aliqua permixio ali
cuius quantitatis facta fuit vel fie
ret in futurum inter aliquos de suprascripto
occaxione victure alicuius bestie
sub quacumque forma verborum appa
reret mutui depositi emptionis
vel alterius cuiuscumque contractus
instrumentum si de tali permixione non
fuit mota questio infra Annum
a die permixionis computandum tenea
tur et debeat dominus Potestas ad re
quisitionem Cuiuscumque petentis
facere talem permixionem
cassari et irritari. Et nichilominus
auctoritate presentis Statuti
cassa sit et irrita et nullius
valoris efficacie vel momenti

et ad probandum dictam permixi
onem factam occaxione victu
re sufficiat quod si probatur
quod ille cui facta fuit permixio
tunc temporis habebat ronzenum ad
victuram vel die precedenti precedenti
vel precedentibus infra xv. dies.

Et quicumque pro aliqua bestia
quam dat ad victuram reciperet
aliquam permixionem sub
qua fictione vel aliqua forma
verborum pro locationis et conduc
tionis dicte bestie vel ipsa bestia
reciperet ultra quantitatem supra. pro qua
libet die in x. libras denariorum vice
qualibet condapnetur. Et de si
mulatione et fictione dicti contra
ctus stetur probatione predicte.

Et si vero dicta bestia fuit eod
modo quo supra dictum est extimata
mortua vel deteriorata vel
aliquo periculo perdita culpa
Accipientis. tunc dominus potestas
talem Accipientem bestiam ad vi
cturam compellat satisfacere
conductori de ipsa extimatione
et victura infra decem dies
ad petitionem conductoris pre
dicti sumarie et de plano
sine strepitu et figura

90. Iudicij. De Relictis
ad pias causas factis per Nothos
Assignandis.

117v

Relicta om̄ia et singula legata in ope et pro ope Beate Marie virginis maioris Ecclesie supradicte facta, et que fient in posterum quilibet Notarius Civitatis et comitatus supradicti teneatur et debeat pena x. librarum denariorum pro quolibet et vice qualibet infra viij. dies post mortem testatoris immediate sequentes Operariis dicte ecclesie Assignare. Et dominus potestas vinculo Iuramenti teneatur et ad ad petitionem Operariorum dicte ecclesie vel alterius ipsorum cogat et constringat realiter et personaliter heredes et bonorum possessores defuncti ad solvendum et solutionem faciendum dicta Iudicia et legata dictis operariis pro ope et in ope dicte ecclesie sine strepitu et figura Iudicij absque salarij solutione et litis contestatione. Et si predicti heredes fuerint minores xviij Annis cogantur tutores vel curatores eorum et in bonis ipsorum ~~tenorem~~ minorum fiat executio ad voluntatem dictorum operariorum. Et idem teneatur facere et observare predictus dominus potestas in quibuslibet alijs legatis et relictis factis ad pias causas ad petitionem et requisitionem cuiuscumque petentis.

Quod quicumque habet Arborem vel sepem pendentem super possessionem alicuius debeat elevare.

Arborem vel sepem que penderet super possessionem alicuius. Ille cuius fuerit dicta Arbor vel sepis teneatur eam elevare ad petitionem illius super cuius possessionem pendet infra xv. dies postquam fuerit requisitus tantum quantum pendet de ipsa Arbore vel sepe super possessionem predictam. Et si non fecerit puniatur per Notarium dapnorum datorum in C. solidorum denariorum. Et nichilominus ille cuius fuerit dicta possessio ubi esset penderet dictam sepem et Arborem possit incidere et elevare in tantum quantum super eius possessionem pendeat ut est dictum sine aliqua pena. Et Idem Intelligatur de sepibus et Arboribus pendentibus super vias publicas vel vicinales que Inpedimentum aliquod prestarent transeuntibus per easdem. Et officiales super dapnis datis predicta faciat per quolibet observari pre

92. na decem lbr den. :~ De
Nuptiatione novi operis. :~

Si nuptiatum

fuit alicui novum opus non obsta
nte nuptiatione procedere possit in ope
procedere et hedificare datis primo
fideiussoribus vel fideiussore per
illum cui fuit nuptiatum de opere
destruendo si probatum fuit iniu
ste hedificare quos fideiusso
res vel fideiussorem quilibet potestas
ad ius reddendum teneatur infra
tertiam diem postquam petitum fuerit
recipere et ipsis receptis licentiam
hedificandi concedere postulanti
¶ Qui non nuptiavit alicui
novum opus iniuste vel qui in
iuste appareret hedificasse
in .x. lbr. d. vice qualibet condempnetur.
Et nichilominus iniuste quod
hedificavit destruat et in statum
pristinum reducat et ponat. :~

Solis autem verbis pro protesto
vel iactum lapilli fit
novi operis nuptiatio

93. Qualiter consors possit hedifi
care in muro communi et domum communis
claudatur inter eos. :~

Liceat cuilibet

habenti murum commune sive
parietem absque licentia alicuius
eius consortis murare et hedifi
care in ipso muro et pariete.
Et postquam sic hedificavit
vel muravit si eius consors
vel consortius vellet ponere in
ipso muro vel pariete aliquid
hedificium vel immictere ligna
vel aliquam utilitatem habere te
neatur et debeat prius expensas
restituere cum effectu alteri
consorti qui hedificari et mu
rari cepit dictum murum
vel partem sibi contingentem secundum
declarationem et extimationem factam
tempore facti muri seu alterius
hedificij vel postea fiendam
ad ipsius murantis vel hedi
ficantis petitionem per aliquem
magistrum vel partis servum vel
aliam ydoneam personam ponendam
Arbitrio domini Potestatis vel
alterius officialis eius super ipso. Et fa
cta dicta extimatione solvat con
sorti vel consortio partem expen
sarum sibi contingentem de
dictis expensis ubi esset in actu
habendi aliquam utilitatem de
ipso muro et hedificio facto
in terminum sibi assignatum ad fa
ciendum satisfactionem predictam
vel si non esset in actu recipiendi

aliquam utilitatem de dicto mu
ro et hedificio teneatur et debe
at dare bonos et ydoneos fide
iussores per publicum instrum
de restituendo illi qui fecit dictum
murum partem expensarum factarum
in ipso muro sibi contingentem
quandocumque voluerit in ipso et super ipso
muro hedificium aliquid facere
vel ligna immittere vel aliam
utilitatem habere pro illa parte
tamen satisfacere teneatur. Qui si
dictam cautionem vel satisfacti
onem non fecerit tamen ad hoc sibi sta
tuti per aliquem ex officialibus comunis
Spoleti facere recusaret in .xxv.
libr. d. condampnetur. Et nichilominus
faciat quod tenetur. In super
in ipso muro comuni nullus faciat
fenestram nec ructuram nisi de vo
luntate sui consortis per quam ledа
tur pars muri consortis predicti
ad penam supradictam. Ubi non inter
domos vicinorum vel consortium
non esset paries vel clusinum tene
atur et debeat potestas et quilibet
alius officialis Spoleti qui super hoc
extiterit requisitus ad petitionem
alicuius consortis seu vicini cogere
et constringere dictos vicinos et
consortes de plano et de facto sum
arie ad faciendum expensis comuni
bus dicta clusimina tam de
assidibus quam etiam de muro prout
expediens fuit ad penam cuilibet
contrafacienti usque in quantitatem .x. libr.
d. Quam penam de facto et sine
processu et platione summarie possit
aliquis contrafacienti exigere et ad manus
Camerarij faciat pervenire.

.94. Quod venditor teneatur
rem emptam et venditam emptori
defendere.

Venditor quilibet teneatur et debeat omnibus
suis sumptibus et expensis
quandocumque moveretur questio alicuj
emptori de re empta de dicta re
vendita eidem emptori defen
dere statim post factam notifi
cationem eidem de dicta lite contro
versia que moveretur. Et po
testas teneatur tali emptori
ut in depositis conservetur favor
em iuridicum exhibere. Et
pacta quecumque inita inter emptor
em et venditorem super defe
nsione rei vendite ipsa fa
ciat sumarie sine strepi
tu et figura iudicij inviola
biliter observari.

.99. De appellationibus Interponendis In causis
criminalibus & civilibus an sententiam R

Appellationis remedium.

¶ [illegible]

Appellati-
onis remedium inventum
est ut per ipsam illata grava-
mina et que non sunt iusto po-
nderata iudicio equo libra
mine reformentur. ¶ Ideo si quis
voluerit ab aliqua diffinitiva
sententia precepto vel interlocuto
ria vim diffinitive habenti post
quod preceptum vel interlocutoriam
non separatur ferri aliam diffi
nitivam sententiam, latis et factis
tam in civili quam in criminali
per aliquem potestatem civitatis
Spoleti vel aliquem ex suis iudi
cibus liceat a sententia diffi
nitiva interlocutoria vel precepto
predictis et ab eis vel
altero eorum appellare, et non
aliis interlocutoriis grava
minibus vel preceptis. Sed si quis a quo
libet alio potestate alicuius castri
districtus Spoleti vel eius iudice
vel notario officiali seu Capitaneo
alicuius Artis vel societatis baiulo
vel sindico alicuius universi
tatis vel ville seu quocumque
alio officiali a quocumque gra
vamine sententia diffinitiva

Addictio. vide in primis add. c. 26

interlocutoria vel precepto in
criminali sive civili genere
eorum latis vel datis facto vel illa
to appellare voluerit possit
vel sibi liceat ad dominum Ca
pitaneum vel iudicem appellationum
civitatis Spoleti in tempora ista,
et sub infrascripta forma, appellare
scilicet ut ipsa die late sententie di
ffinitive, facti precepti,
interlocutorie promulgate vel
illati gravaminis appellare
possit viva voce et sine scrip
tis, elapsa non ipsa die in scri
ptis statim et infra v. dies conti
nuos exinde proxime sequentes ab
ipsa die date et promulgate
interlocutorie sive illati gra
vaminis, late sententie diffini
tive vel facti precepti et non
scientie computandos, ipsa
die minime computata. ¶ In
qua quidem appellatione nullus
est expressio vel apostolorum petitio exi
gatur. non est postea contingit
ipsorum apostolorum petitio requiratur
¶ Et dictam appellationem ipse dominus
potestas iudex sive officialis quicumque
a quo appellaretur benigne

Salarium et officiales iudicis appellationum vide s. lib. i. c. 78

Audiat · n post ipaz Appellat
i ipius Appellant p iudicium
Appellat pendent i ipa lite que
stione ul' cn quaq innouet quo
modo / absq eo q sibi sup ipa Ap
pellat p Judic Appellat aliqua
fiat ihibitio / et si secus factum
fuerit ipo iure sit Irritum et
inane. ¶ Ipsam aut Appellat
teneat Appellans i ipos quinq
dies coram ipo Judic appellat
i publicaz formaz pducere et
eam dcus Jud' recipiat et admi
ctat / sb hac forma vz · si et
iqtum de Jure sit admictenda
et al'r non / Et deinde dcus Ap
pellator suam petitioez pducere
ac etiam exhibere teneat iquantum
quitat et Nullitatez simil' seu
alteraz causaz possit et sibi lice
at Intentare et vna itentata, sup
alia sit agendi ul' excipiendi
aditus eidz pclusus et totalr
denegetur vz · i · tres dies si appel
lat fuit a Snia diffinitiua
pcepto ul' Intlocutoria vim
diffinitiue hnt. al' die pxim
sequenti post porrectioez appel
lat pdicte coraz ipo Judic.
Et Bay ipetrare p faciendo
citari partez aduersaz / Qui
appellator si pmissa non obs
nauit ipo facto extunc p non appe
llat cessatur et reputetur

¶ Predictis uero ut pmictitur
ab Appellatore pdcto seruatis
pdcus Judex appellat parte
Appellat citari faciat et
requiri ad petitioez talis
Appellantis p publicaz Bay
cois ipo q intra pmaz diez
extunc pxim sequentez si ipa
pars appellata fuit ul' habi
tauerit i Ciuitate ipo ul' i · 3am
diez si eet i comitatu, coram
eo cpareat ad accipiendum
copiaz dce appellat et tm
ad opponendum ct et ad re
spondendum eid' petitioni
quicqd velit / Cum / sm
dco tmino venerit ipse
Jud' appellat statim faciat
dce petitionis copiaz, ad dcto
Appellatore ipius appellato
ris sumptibus exhibere. Et
ei det statuat et assignet
tm duorz diez extunc pxime
subsequentium si appellatum
a Snia diffinitiua pcepto
ul' Intlocutoria vim diffini
tiue hnt / Al' vnius diey
extunc pxim subsequentis ad
respondendum ipi petitioni
et opponendum tam ct ipsaz
petitioez q etiam ct ipaz Appe
llat quicqd velit. ¶ Ipa uo

III

parte appellata i dco tmino no co
parente dns Judex dicts parti
appellate statuz supdcuz tmi
statuat et assignet i ipsius
abntia. ¶ Et deinde si ipa pa
rs appellata i dco tmino co
ra dicto Judici cparuerit
et except9 qt pdca apposuit
siquidez declinatoriaz seu viz
et naturaz declinatoriar ha
bentes, teneatur ipe dns Judex
sub pena. x. lbr den. eas infra
duos dies extiic px sequetes
examinare & discute ac sup
eis sine sapients csilio pnu
ptiare put iustitia suadebit
¶ Ceterus no exc idez Judex
i Snia diffinitiua seu ultia
decisioe p eum i dca & sup dca
appellats ca pmulgand.
¶ Si uo dca pars Appellata
i dco tmino eidem ad appo
nendu & Respondendum
statuto no cparuerit vel nu
llaz de pdcis except9 declinato
riis apposuerit seu si i dco
tmino cparuit & aliqua de
pdcis except9 declinatoriis
apposuit, ~~seu i dco tmio~~
~~cparuit et~~ et scribit
vl ipse except9. i. dcos duos
dies ad ipas discutiendas
et decidendas stati no fue
rint tminate, teneatur
tam dns Appellator qt et
pars Appellata. i. quinqz di
es si appellatum fuit a snia
diffinitiua pcepto ul Interlo
cutoria vim diffinitiue
hnte als. i. tres dies extiic
px sequets coram ipo Jud
appellats oia acta & Jura qbz
i dca ca appellats uti voluit
pducere, Ita tn q nulla alia
acta ul Jura pducere valeat
qm ea que i pmo Judicio
actitata fuint & pducta. ¶
Saluo q si p pmuz Judicez
steterit quo minus recepit
pbatioes sibi oblats ul except9
ul articulos no admiserit,
que & qui si fuissent pbate
et pbati coram ipo, releuasset
pducetez eo casu possit & de
beat pbatioes admicte ut Juris
fuit, ¶ Quibz diebz elapsis
ad ulterioreз ul aliam
pductioem nullatenus admi
ctatur Sz ipe dns Judex ab

sed aliqua litis contestatione. infra x. dies si appellatum fuit a sententia diffinitiva precepto vel interlocutoria vim diffinitive habente alias infra v. dies continuos, post dictos quinque vel tres dies proxime subsequentes dictam causam discutiat et examinet et per suam sententiam determinet et decidat, ex actis et iuribus dumtaxat predictis in ipso primo iudicio actitatis ac productis et coram eo productis et per probationes de novo receptas tamen in casibus supradictis absque aliquo consilio sapientis prout iustitia sua debet. ¶ In qua sententia partem succumbentem in expensis legitimis ipsius cause parti obtinenti condempnet. ¶ Quibus quidem x. vel quinque diebus elapsis instantia dicte cause si infra ipsos quinque dies non fuerit decisa et per sententiam terminata intelligatur ipso iure perempta et appellatio ipsa extunc deserta penitus habeatur. ¶ Nisi de utriusque partis consensu ante lapsum dictorum x. vel v. dierum fuerit instantia predicta prorogata. ¶ Et nisi fuisset appellatum a sententia diffinitiva precepto vel interlocutoria vim diffinitive habente quo

casu si per Appellantem non steterit quo minus causa expedita fuerit et summopere nisus fuerit ipsam expediri non pereat instantia nec causa deseratur predicta. Sed infra alios x. dies causam expediat et determinet dictus iudex ¶ Et nichilominus in quolibet casu ubi negligens extiterit ipse iudex appellationis in C. libr. den. parvorum quamlibet causam non decisa in termino supradicto condempnetur et parti Appellanti ad omne suum interesse teneatur ac si sententia venisset ferenda per ipso in casu ubi instantia cause appellationis periat propter ipsius iudicis negligentiam seu tarditatem. ¶ Ceterum si utraque pars de consilio sapientis habendo consenserit eo casu dictus iudex appellationis dictam causam committere teneatur et illa facere que in casu huiusmodi per formam statuti dicti Comunis de hac materia loquentium requiruntur. Salvo quod pars contra quam consilium veniret sapientis non teneatur ad in dicto statuto contenta ¶ Et si dictus Appellans in dicta appellatione succubuit non possit amplius Appellare ab aliquo

actu qui post dictū consilium
p Judicem ipsius pncipalis cē
fuit sup eodem ul' arta idem
aquo ul' dequo siue cui' occa
xion dca appellatio fuit iter
posita p Appellatorem eūdem.
Et a tali Snia lata p Judicē
appellat sup dca cā appella
tion nō possit appellari nec
aliquod gsilium sapientis
peti. ¶ Preterea oia supdca
tpa supdcē appellat psequē
de diffiniēde discutiende
gnoscende ⁊ tminande sit
et cē Intelligant gtinua
exceptis dū taxat diebz solle
pnibz ⁊ feriatis ad honorem
dei Introductis sm formam
Juris cōis seu Statuti Cōis
Spo. Et illis diebz quibz
idem Judex appellat ad suū
solitum Bancum Juris ne
quaqꝫ ad Jus reddendum
sedisset. Ita tn qꝫ Intpositiōes
dcar appellat ⁊ cuiqꝫ car et
dcar petitionū ⁊ pnuptiatio
num fi valeant tam diebz
dominitis qꝫ diebz pdictis ⁊
alijs omibz ⁊ singulis feria
tis qui dies feriati i dcis ter
minis dcar Intpositionum
et pductionum gputētr et
currant p vtilibz ⁊ Judicis
quo ad ipas Intpositiones
et pductiones valeant
Jure aliquo qd i gtrarium loq
retur nō obstante. ¶ Possit
aut dcus Judex appellat sē
tentias et pcepta aquibus
fuit appellat gfirmarē et
Infirmarē Intotum ul' i par
tem et ipas ac pcessus quos
libet adnullarē ⁊ nullos ⁊ nul
lam pnuptiarē sic. s. vē
Et de causas sui motu tenea
tur idem Judex i Snia deno
tarē et quotiens gtingerit
pdcm Judicem aliq Sniam
ul' pceptum nullam pnupti
ari ⁊ declarari ul' Infringi
ul' Infirmari ex cā ineptitudi
nis ipius Snie ul' pcessus
ipius cāe pncipalis. Tenea
tur Potas ⁊ Judex mallioru ⁊
quilibet alius officialis qui ipam
Sniam tulisset ⁊ successor cuius

libet eorum per quem talis sententia
lata esset . i . x . dies a die promul
gationis talis sententie Iud. appellat.
in antea numerandos ipsa die non
computata siquidem ipsa inepti
tudo occurreret in processu ex
ipsius processus vitio ipsum pro
sum ex integro et denouo
recipere et reassumere ac usque
ad finem ipsius esse prosequi
Et deinde dictus dominus potestas seu
alius officialis teneatur super ipso no
uo et legitimo processu ex integro
iterum pronuptiare Et si ipsa
ineptitudo solum in ipsa sententia
ex eius vitio occurrisset Te
neatur idem potestas seu quilibet
alius officialis qui eam tulisset
infra dictum terminum x . dierum ex eisdem
actis et super eodem processu le
gitime iterum et denouo pronup
tiare et sententiare in quolibet dictorum
casuum super ipsa causa principali
secundum formam Statuti dicti comunis
Spoleti . Et predicta teneant
non obstante quod terminus per
forma Statutorum inductus
ad cognoscendum et pronuptiandum
super causis huiusmodi matteriarum
elapsus fuisset Et proinde

valeant et teneant ac si dictus
terminus minime cucurrisset
dummodo dictus processus fuit
infra dictum tempus debitum incoha
tus . Et si in reiterando
ipsum processum potestas vel alius
officialis qui ad predicta secundum formam
Statutorum de ipso matterio de
quo reiterare debuisset
processum vel condempnationem non curaret
ut in predictis non valeat igno
rantiam allegare teneatur
Iudex appellationum vinculo iuramenti
et pena L librarum denariorum infra octo dies
postquam pronuptiauit processum
seu sententiam nullum seu nullam
notificare officiali qui fecit
Insuper ubi contingat di
ctum Iudicem appellationum aliquam
sententiam confirmare in totum vel
in partem teneatur et debeat
primus Iudex et executor comunis
Spoleti ipsam sententiam vel eam super
qua Appellatio interposita esset
deserta exequi et executioni
mandare ad penam xxv librarum
denariorum Et de omni eo quod fecerit
pro executione predicta facienda
non possit sindicari nec
modo aliquo molestari :~

.96. De Salario soluendo in

Vide in Add.
17.

Causis Appellat. :~

Si ab aliq

diffinitiua $nia seu Inter
locutoria ul' pcepto que ul'
qd' vim $nie optineret
et postq ul' q nulla diffi
nitiua $nia pmulgari
spectaret ad Judic appellat
cois $po fuit p aliquem a
ppellat Et deide p ipsuz
Judic appellat fuit qfirm
ata tenceatur dcus Appella
tor soluere Cam Cam cois
$po p ipo coi sex den Cort
p qualibet libra sume pecu
narie siue ver extimations
rei i tali $nia ul' pcepto
qphense. Simo ab aliqua in
terlocutoria ul' aliquo graua
mine qd' diceret illatum
fuit p aliquem ad dcuz Jud
puocatum et ipe Appellato
succubuerit teneatur solu
dcus Appellator dco Cam
x. sold' d' dequibs quid qtita
tibs pecuniarijs i quolibet
dcoz casuuz i pecuia nuata
depoituz apud dcuz Cam fi
tiat quilibet Appellator. Nec

Vid' i Add' p. 15 c. 27.

nō dedcō depoito dcō Judic
appellat p Apodissam sigil
lo dci Cam sigillata fidez
facere teneatur tpre porre
ctions dict Appellat Alioqn
dca Appellatio exnuc desre
ta penitus sit habenda.
Et sup ea dcus Appellato
nullatenus audiatur et si ob
tinuerit redat eidez sala
riuz depoituz et tatūdez sol
uat pars q succubuit i app
pdca. :~ Inquo casu qdep
nat i p ul' i mbro uel
aliq qtitate qpens possit
et sibi liceat Appellare.

Qō cdepnat

i p ul' mutilatione mbroz
pure ul' subductioni a Potestate
Judic malliox ul' alio officiale
alicui castri cois $po nō possit
seu sibi liceat appellar seu de
nullitat age adicta qdepnati
one ul' banno qt ipum latas in
pmo se pntauit et astrinserit
corā Judic appellat astrict
steterit i eo loco i quo ipi Judici

L

placuit ad hoc q si i ca appe
llat succubat sm formã dce sñie
a qua Appellauit si possit exe
cutio qt ipiuz. Qr si uo gdep
nat fuit i alicui pecunie qn
titatis si gtumax fuit corã
offic qui ipiuz gdepnauit
et fideiuxores dederit corã
ipo tpre quo se excusauit
a pcessu cui vigore extiteit
gdepnat appellare no possit
a dcã appellat gdepnation
n de nullitate agere nisi pmo
qñtitate i ipa gdepnation
gtetam z quartuz plus de
derit ipi Judici Appellat
p coi recipienti z stip fide
iubxores ydoneos de soluedo
.99 si i ipa ca succubuit Qr si
i aliquo pdcõz Judex appellat
no obsruat forma pdcã
appellat recepit ul sup ea
pcesserit. i. v. lbr d. vice q
libet gdapnet. Qr Judex
.98 Appellat debeat ferre
Criminales Sñias in
Consilio populi. :

Judex appe

llationum quascuqz sñias
Criminales sup pcessib de
quib gnouit p appellatz ul al p
ncipale ubi p formam Sta
tut q de ipis possit gnoscere
pmicteret quoquomodo, te
neatur et debeat ferre in
palatio populi antedicti pe
na. xxv. lbr d. In quib quo
tiens gtrafecerit sundicat
tpre, gdepnet, et Sñia quã
alr tulerit absolutoria ab
llatoria l reuocatoria ali
cui gdepnationis a qua eet
appellat ul sup pcessu de
quo gnouisset no valeat
.99 neqz teneat ullo Jure. : Qr
Judex Appellat debeat fer
re Crĩales Sñias i Consi
lio populi. :

De Responsioe q fit no dz Appellanti

Potitus ad

ad Jus reddendum qui
cuqz sit i Ciuitate comitatu l
districtu Spo no possit n
debeat responder appellanti
a processib ipius ul sñia ipi
dicendo q no credit appellat

grauasse n̄ grauatū ēē ul
q̄ sit paratus reuocarē ul
similia verba dicēdo. Et
quelibet Appellantis coraʒ
Capitaneo ul Iud' appellatis
dimictat psequi litē caʒ
suam. Qui nō ḡt fecerit
respōdens ius dr̄ appella
nti i. x. ltr̄ d' vice qualʒ
ḡdapnetur. :~

60. Et si p Capitan ul Iud' Appellatis
cassaretur aliqua Snīa cri
minalis pp acta nō scripta
man̄ notr̄ ḡpetetis priuatur
ista pena qui ḡdepnatur
ptulit. :~

Si per dñz

Capitaneuz ul Iudic appe
llatis Infringeretur aliqua sen
tentia criminal' ul' cassaretur
seu adnullaretur ex eo q̄ p̄ma
acta ipius cause fuissent
scripta palium notarum q̄ p
notum dni potatis ul' offial'
qui snīam tulerit, ipē qui
tulit snīam ⁊ notrs scribens
ipa acta teneatur ḡtitatis co
dēpnationis illius Cam̄ cōs
soluerē integre cū effectu, i
qua ḡtitate pipuz Iudiceʒ
appellatis i ea Snīa i qua dcā
ccaxioē cassaretur ad nulla
retur ul' Infringetur ḡdep
natio absq̄ alio pcessu ex
inde faciendo ḡdapnetur.

61 Et quilibet ḡiunctus possit Appellarē p suo ḡiuncto
detepto absente ul' aliter
ipedito :~

Coniūctus

alicui cohacto ⁊ detepto, ab
senti ul' legitiē ipedito vsq̄
ītēiū gradum ḡsanguīitatis
ul' p̄mum affinitatis iclusi
ue, possit ⁊ sibi liceat p tali
sibi ḡiūcto si i Ciuilib; ul'
criminalib; quolibet gra
uaretur i eo casu i quo ipi
p̄ncipali licēt, appellarē de
nullitatis agē atq̄ reclamarē
Et quicqd fecerit super
ipa appellatis ⁊ nullitatis pe
titiom valeat ⁊ teneat ac
si … pipuz Actinentis
sibi, cohactum deteptum
ul' al's legitiē ipeditis faiz
foret. dūmodo ad oīa et
singula talis ḡiūctus appe

llans ul' denullitat' agens
teneat adque tenetur ille p quo
appellatur | vigore alicuius
Capituli Statuti. ∴
.62. Nullus offi debeat ipedire
officium Judicis Appellat.

Non debeat

ipedire seu aliqualr pturbare
aliquis offalis Ciuit Spo ul'
et comitat officium Judic ap
pellat Sz Statuta loquentia
de suo officio 7 ad officium
dni Judic spectantia teneat
et debeat obseruare sub virtu
te pstiti Jur et pena . C. lbr
d'. i quibz quotiens cotrafece
rit cdapnetur. ∴
.63. Q baiuli debeat deponere pignera
qn vaduit i comitatuz. ∴

Bauli 7 famu

li siue alii eorz qn vaduit
p comitatu man alicui offal'
pignera q Accepint alicuj de
ponant pximo comitano ille
cui sut pignera Accepta/et

Ꝯ offic bay vid. pte 5. li. 1. c. 44.

no recipiant aliquid ratione
ipoz pignerum ul' itineris
seu pigneratiois Et scandi
co ul' alio pp quod ab eo cui st
pignera i cam i quo teneatur
bay soluere sm form Statuti.
Saluo q si accipet pignera
p aliqua tenuta i strumtuz
cons dimictat penes pximuz
vicinu Sz ipa pignera die
quo redeunt ad Ciuit Cam cons
assignet ul' illi p quo ipa pi
gnera accepit ad penz . x .
lbr d' p quolz 7 vice qualibz
.64. qua excesserit cotfciz. ∴ De mo
tenedo p dnos priores pp. qn
Ciuis l'alius Spo molestatur
a religiosis l' ipe aliqd petet
ab eisdez. ∴

Si ad petiti

onem alicui Conuetus reli
giosoz ul' alicuius eccsiace p
traheretur adiudicium ex iurisdic
tione cons Spo aliqs Sponus ul'
debet aliqd recipe ab eisdez qd'
ei no daretur, teneantur 7 debeant
dni Priores ppli 7 q sup hec fu
erit regsiti pena xxv lbr d' p
quolibet 7 vinculo pstiti Jur
requirere ipos religiosos uel
eccsticos p qd no molestent

daiz ipo̾ ex deaz cuiaz ul' deu
ipi q̄ solue tenet̄ ul' ipaz q̄sti
onem de iur̄ i aliquē ꝯprmittat
Qꝫ si dn̄i religiosi ul' alia
ecc̄l̄stica p̄. p̄dca faceē rcu
saret nō soluat elimosina
quā hr̄e debet atq̄. Et facta
fide dn̄s dn̄is Priorib; le
gitiā apetent a religiosis
p̄dcis ipi petenti ꝛ Credito
ri de elimosina p̄dcā faciat
satisfieri itegre cū effcū. : ~

.64 De ꝯfexiōib; ꝛ ꝓmixiōib;
vi ul' metu factis de dotib;
Mulier̄. : ~

Quia non
decet ea que vi ul' metu
facta sunt debere subsi
stere. Ideo est puisum
Qꝫ omnes ꝛ singule ꝓmi
xiones ꝯfexiones ꝛ ultime
volūtates dotium alicui᷒
mulieris, que facte appa
rent vi ul' metu alicuius
ꝓmictentis confitentis
ul' ultima voluntat legā
ntis dotem aliquam, sint
Irrite atq̄ casse et nulli᷒
efficatie ul' momēti. Et
q̄ sint huiᵘmodi ꝓbari
possit et debeat p̄ publicā
vocem ꝛ famam maioris
p̄tis hoīum Contrate vn̄
sit ipi ꝯt hentes ul' testa
ntes si alia ꝓbatō legitiā
nō ad eēt. Et talis ꝓbatō
plegitiā hatur. Et hec lo
cū hāt i p̄ntib; p̄teritis ꝛ
futuris. : ~

Explicit liber Tertius de civilib;: Incipit liber quartus extraordinarior̄. : ~

Libros fa

ciendi Nullus est
finis cu plura sit
negotia q vocabu
la. Ideo ipa negotia put e
possibile gphendētes, Judi
ciorum pmissis Criminaluz
et Ciuiluz ordinibz exordi
narie quodamodo qdaz vti
lia, cu pattiz suis moribz
queque Ciuitas regulatur
pquem Ciuiuz statui gsu
litur et vtiliter puidetur
Per ipos dnos Statutarios
n imto submictunt. :~

1 De Assignation facienda te
xentiuz panos z stamegnas
i Ciuitate Spoleti . :~

Infra .xv.

dies post Introituz dni pote
statis faciat ipe dns pote
stas vocari vnu hoiez de
qualibet vay q gsignet cora
suo Milite siue sotio omes
Mares z Mulieres qui et
que sut gsueti texere stame
gnas vl alios panos de lana
canipa lino et de ipis ma
ribz z Mulieribz sic assign
atis fiat vnus liber et ipos
mares faciat miles dni pote
statis ad se vocare z venire
et ad mulieres vadat i aliq
loco honesto vl vnu de suis
notarijs mictat z ab eisdez ta
maribz q mulieribz exigat
Juramentum ac mādatu faciat q
gtinuo debeant texere oibz
petentibz bona fide z petētibz
minime renuere. Siquis
uo vl siqua renuptiauit in
xl. s. d. uice qualibet gdap
net. Et quilibet possit gt
facietez accusare et credatur
suo sacramto z pcipiat dimi
diam partez bapni. Tenea
tur etiz quilibet z quelibet
texens stamegnas p quolibet
centinario stamegnay cuz
pectini bonis z gsuetis vsqz ad
.vij. ligamina z ab inde i. acci
pere sexdeciz. s. d. A. vij. li
gamina ~~et ab inde i fra~~ vsqz
x. trigintā. s. d. Et a .x. vsqz ad
xij. xl. s. d. A xij vsqz ad
xiiij. xl. s den. A. xiij vsqz
ad xiiij. Lo. s d. A. xiiij vsqz
ad xv. ligamina tres libr
den. Et p quolibet brachio

IIII.

pani de lana cū bono pectin
amplo sex d. p quolibet ul' sca
sannich. xij. d. Et p quolibz
braccho panni de canipa
usqz ad x. ligamina. iiij. d.
abinde sup. vj. d. Pro quo
libet bachio pani de lino quo
rumqz ligaminū. viij. den.
Insup teneantur et debeant
dci textores dum recipi
ut lanam cū ordinanādi
ul' faciendi pannū Capi
manaz Acciaz canipe et lini
recipe ad pondus et nō alr
et ad pondus restituere
ne fraus aliquo comictatur
et siminus ecet i ponder te
neatur restituere duplū
valoris dce rei. Saluo q
a media libr. i. ad restitu
tionem minime teneatur
Maius aut ptiū nō possit
accipere aliquis ul' aliquo
ultra ptiū supdciū. Nec
archedeā seu ensenia cum
pacto ul' sine pacto directe
ul' publicū sub pena. C. s
d. p quolibet et qualibet uice
quam cotrafcū fuit. Et po
ssit cotrafacientez quilibet
denuptiar et Accār et ire
dentia teneatur et sacramētū

ipius faciat plenaz fidem
Et hoc capitulū faciat
dns Potās seruari pen. xxv.
lbr d. et vinculo Juramti.
Ut quilibet teneatur ad solu
tionem Gabelle.

Gabellam

totentam et ordinibus gabe
lle coīs. Sponti quilibet soluere
teneatur et integralr et sine
aliqua diminutione et ad solu
tionem ipius quilibet realr
et psonaliter possit cogi p duana
rios et quelibet offitiālez gabe
lle qui de pdictis extiterit
requisitus et qstiōes gabelle
de plano debeat diffinire et
sine strepitu et figura Judi
cij sumarie et defacto infra
tres dies. i. que tm cogntur
etiā ad soluend. Cetera si
istis et ordinibus gabelle q. nō
possint Intelligi ul' Interpreta
ri n ad lram. sic iacent. Et
nulla copia ipōz dari debeat
n apcessibus fcis et faciendis
occasiōe gabelle Appellari nec
de nullitate opponi agēdo ul'

excipiendo directe vel indire
cte aliquo quesito colore. Et
quilibet officialis teneatur ipsa ordi
namenta et instra emptionis gab.
observare pena .xxv. librarum den.
Et instra emptionum et venditi
onum factarum dedere gabella
3. valeant pleno iure. :~ De
mensuris in Camera Reti
nendis. :~

Mensuras
istas Iudex gabelle comunis sancti po.
qui pro tempore fuerit teneatur et debeat
pena .xxv. librarum d. et vinculo
iuramenti habere et tenere et ipsas
habeat et continuo retineat in Cam.
gabelle dicti comunis et expensis comunis
sancti po. videlicet cuppam et mediam
cuppam. Quartum et medium
quartum cuppe ferratas ex
parte superiori. Caldarellum
et Recentarium / Bruccham
Mediam et quartam bruccham
Pitictum / medium pitictum
Tertiarolum et foglectam
Marcos et pesones monetarum
iustas et sigillatas ad sigillum
Comunis sancti po. Et inde debeat de

scendere omnes mensure bladi — Vid. in 1. Add. fo. c. 34. et c. 37.
et vini sigillatas ad dictum
sigillum et pesonem monetarum
et omnia pondera macellariorum
et aliorum. Et qui mensura
verit vel ponderavit aliquid
causa vendendi non cum mensura
sigillata et iusta soluat
vice qualibet .x. libras d. Et — Iusta vid. in 1. Add. fo. c. 34.
quilibet possit contrafacientem
Accusare et denumptiare et habeat
dimidiam partem banni et
sibi cum uno teste credatur
Et nullus possit habere vel
retinere aliquem pesonem si
ve pondus monete nisi sit
adiustatum cum pondere sive
pesone Camere predicte. Et
non debeat habere aliquis nisi
unum pondus sive pesone
tantum. Insuper quilibet ponderaturus
bulsettas preciis et deauratis
bestiarum vel alia rerum flore
norum et alias monetas reci
pere ad dictum pondus sive
pesonem et pro illa quantitate
et valore qua et quo dantur
et recipiuntur a Camera comunis. Sub
pena .C. sol. d. pro quolibet.
Et quilibet possit Accusare

Floren. c. i. p. li. c. 72.

et hat dimidiaz partem
bapni p ut sup i cap quod
Incipit. Florenus i pma pa
rte hui voluminis ctine
4. tur :~ De modo mesura
ndi bladiu cu cuppa, media
cupp. seu alia mesura et q
retinens ipas debeat retine
sigillatas et Iustas .:~

Omnes et
singuli qui tenet Cuppaz
mediam cuppam ul aliam 9.
mesuram ad mesurandu
granum ordeum fabaz
ul aliud genus bladi ul
leguminis habeat et reti
neant ipas et qualibet
ipaz ad mesuraz novaz et no
aliam, bonas iustas et sigillatas
sigillo cois Spoleti necnon debito
modo ferratas. Et tam emptor
es q venditores teneantur
emere et vendere ad mesuram
novam i qua cphendr psar
iunta ad rasoraz tractaz ome
genus bladi seu leguminis
qd mesuraretur ad aliqua ex das
mesuris. Et quicuqz mesura
uerit aliquod genus bladi
ul leguminis debeat mesurare
ad rasoraz tractaz sine aliqua
psa et nullo demisso. Qui uo
ctrafecerit i pmissis ul aliquo
pmissoz i. C. B. den uice
qualibet cdapnetur et ipum
possit quilibet Accusare cui so
lum cu vno teste credatur
et hat dimidiam partem
bapni. Et hoc capitulum
faciat dns Potas quolibet
mse bapnizi et ctrafacientes
iquirere et reptos culpabiles
dca pena punire :~ Qd
furnarij et forna ad petitionem
cuilibet petentis panem
quoquant .:~

Furnarij

Fnt. Add. i Add. 2. 19. c. 11.

Furnarii teneantur
et debeant panem quoquere
et ipum mandare ad pe
tionem petentis et p ipoz
salario et mercede recipiat
sex den p qualibet cuppa
panis. Et teneantur etiam ipi
omes de ipoz familia non
calefacere furnum cu ossibus
aliuz. Et si pderetur uel

deterioratus ad furnum vel in
furno emendare teneatur fur
narius vel furnaria dicti furni.
Et quilibet de familia qui pa
nem admiserit vel deteriora
tus fuit, de ipsa amixione
et deterioratione credatur sine
aliquo sacramento. ¶ Insuper nu
llus furnarius vel furnaria
debeat retinere in domo ubi est
furnus canem pullos co
lumbos nec porcum et non possit
habere nisi unum furnum tantum. Et
quicumque acceperit ad captimum
furnum ad ipsum furnum quod
ad captimare acceperit ad captimum
furnum ad ipsum furnum quod accap 6.
timare accepit quoquat panem et
non in alio quod primitus retinet. /
¶ Qui vero vel qui contra predicta vel ali
quod predictorum fecerit in .C. solidis denariorum
vice qualibet condempnetur. ¶ Insu
per teneantur dicti furnarij et
quilibet ipsorum ad penam .x. solidorum denariorum
pro quolibet et vice qualibet qua
contra fecerit extivo tempore habere unam
tinam cum aqua ante ipsorum fu
rnos. Et ad dictam penam non re
tineant in domo in qua habent fur
num nisi tres fasciculos ligno
rum tantum et non prope ipsam domum
ad unam perticam ad penam proximam

supradictam. Et tempore exercitus
qui fieret pro comuni Spoleti pro quo
libet furno remaneat unus
furnarius ad dictum exercitum
nullatenus accedere tene
atur. Dominus Potestas vero in prin
cipio sui regiminis faciat
requiri furnarios et furn
arias Civitatis Spoleti et ab eis e
xigat iuramentum de observando
que in hoc capitulo continentur. Et
nichilominus tenorem huius
capituli per plateas publicas et consueta Ci
vitatis predicte banniri fa
ciat alta voce.

De modo tenendo per Molendinarios et quomodo granum et bladum ponderentur macinentur et referantur.

Molendinarius
quilibet in Civitate Spoleti macina
verit vel ad macinandum por
taverit ad Molendina dicte Ci
vitatis vel ad alia molendina
comitatus bladum aliquod de
dicta Civitate, teneatur et debe
at ipsum bladum facere
ponderare per ponderatorem
ponendum per dominos priores populi
ad ponderandum ipsum

bladum. Et gabella soluat(ur)
Com(un)i dequocu(m)q(ue) blado macina
ndo i(n) Ciui(tate) p(rout) solui(tur) ad
portam q(ua)n(do) macinat(ur) ext(ra)
Ciuitat(em) (et) ale(rius) no(n) pondere
tur et pondus restituatur
et fiat mo(do) iam solito.
Et ponderator sic positus
addictum pondus teneat(ur) po
nderare granum et omne
bladum quod ei portabit(ur)
ad ponderandum p(er) aliq(ue)m
ex molendinarijs antedi
ctis. Et scribat pondus
cuiuslibet salme districte et
sep(ar)ate ponendo nom(en) mole
ndinarij (et) d(omi)ni cui(us) e(st) bladu(m)
et postea sigillet saccu(m) i(n) q(u)o
est d(i)c(tu)m bladum sigillo ip(s)i(us)
ponderatoris. Et t(em)p(o)re quo
d(i)c(t)us molendinarius re
portau(er)it farinam de d(i)c(t)o
Quam reportare teneat(ur)
i(n) v. diem a die qua ip(su)m
bladum portauerit cop
utand(o) ip(s)i ponderatori et
eidem saccum cu(m) farina
bladi p(ri)mo ponderati, et
i(n) p(rese)ntia d(omi)ni bladi u(e)l eius
nu(n)ptij, t(un)c ponderato te
neattur teneatur (et) debeat
d(i)c(tu)m farinam ponderare

et pondus ip(s)ius scribe(re) iux(ta)
pondus quod p(ri)mo scripxit
de p(re)d(i)c(t)o blado. Et si minus
fuit pondus farine q(uam) bladi
antequ(am) recedat ip(s)e molendi
narius cogat(ur) restitue(re) d(omi)no
farine illud minus quod
reportau(er)it. Et nich(i)l(omin)us so
luat i(n) Cassecta co(mmun)is. xij. d.
p(ro) qualibet libra farine qua(m)
reportau(er)it minus, detracta
de d(i)c(t)o pondere tricesima
parte ponderis grani. Et
uicesima alt(er)ius bladi uel
leguminis (et) arrentratura
cuiuslibet cuppe media libra
Et si salma eet quinq(ue) cu
pp(ar)u(m) dequinq(ue) cuppis duas
libr. Insup(er) portanarij
portar(um) no(n) p(er)mictant aliq(ue)m
molendinarium cu(m) grano
blado u(e)l legumine exire
de Ciui(tate) Tu(er)t(o) nisi p(ri)mo saccu(m)
viderit sigillatu(m) sigillo
ponderatoris p(re)d(i)c(t)i nec ali
quem alium a(c)cuntem ad
macinandum granum bladu(m)
u(e)l legumen ad pe(nam). xl. s(olidorum).
d(enariorum) quotiens aliquis portina
rius (contra) fecerit i(n) p(re)d(i)c(t)is. et ad
hoc no(n) possit decipi habeant se
mper copiam sigilli p(o)ndera

Vid. r. 2 p. Add. c. 28.

toris pdicti. Et nichominus
dictus ponderator teneatur
et debea facere bullectam de qntitate
tate grani ul leguminis qd
portiretur i portari deberet
ext portam Ciuitatis pdcte. Et
portanarij recipiant de qntitate
gtenta i dca Bulla grani
ul leguminis pqualibet cu
ppa duos denarios i pqualz
cuppa altius bladi vnum d.
Et qn aliqua farina reitra
ret Ciuitatis si ipam deferens
no hnt bullectam siquam
hnt exthendi soluat pro
qualibet cuppa farine grani
ul leguminis quatuor den
et altius bladi duos d. Et No
lendinarius non qui gt fecerit
i pdcis ul aliquo pdcorum i. C.
s. d. uice qualibet gdapnetur
Ceterum possit molendina
rius et sibi liceat pmultu
ra cuilibet cuppe bladi de
triginta partibz vnam par
tem Accipere i no vltra ad
pnam pdcam. Et i moledino
retineant mesuras cu quibz
multura Accipiunt sigillatas
sigillo cois Spo. q sint de ferro
ul de ramine ligatas cum
catenis de ferro in molen
dinum i sint arte ad plus
quatuor digitorum i eas ad

culmum recipe debeat itaq
dce msure sit ad culmum
de. xxxta. partibz vna grani
et alio blado ul legumine
de. xxta. partibz vna. Saluo
q si cuppa grani valeret
vltra. xxxta. s. q de mino
ri mensura possint dni
priores cu gsilio populi
puider. Teneatur aut
quilibet molendinarius
ad petit cuilibet petentis
macinare granum bladum
ul legum. Et postq cum
bactitoria reactauit ma
cinam nisi pus macinauit
aliquod suum bladum ad mo
lendinum no mictat alien
um. Et i molendino reti ^ no
neat pullos columbos porcu
ul scrofam. Et die domi
nico nullus debeat macina
re. Et qui gt fecerit i pdi
ctis ul aliquo pdcorum i. xl.
s. d. uice qualibet gdapne
tur. Denique si aliquis mo
lendinarius gmiserit fra
udem malitiam seu falsi
tatem i macinando gra
num ul legumen ul i ipo
grano ul legumine ul fari
na i. xxv. lbr d. uice qlibet

condapnetur. Et de dicta malitia fraude vel falsitate stetur dicto dictarum panifficularum ponendarum in predictis quotiens fuerit expediens per ponderatorem qui fuerit pro tempore. ad petitionem domini ipsius bladi leguminis vel farine in mensura tamen postquam dictus molendinarius restitueret farinam Et de predictis omnibus et singulis possit quilibet talem molendinarium contrafacientem denumptiare et accusare et habeat tertiam partem banni Accusator. Et aliam tertiam partem dominus potestas Civitatis ipso et tertia sit comunis et sibi credatur cum Juramento denovo prestando preterquam in casu supra proximo. Et potestas predictus et quilibet alius ad iustitiam constitutus possit in predictis et super predictis et quolibet predictorum cognoscere et penas et banna ipsis molendinariis auferre et ab eis exigere de plano et sine strepitu et figura Judicij et defectu et sine aliquo processu et condempnatione fienda de ipsis, Arbitrio procedentis. Insuper molendinarij habentes molendina in aqua marubie non possint nec debeant gravari ad caregiandum aliquos lapides vel aliud pro aliquo laborerio Et tempore exercitus qui fieret per comune ipso de quolibet molendino Civitatis et comitatus ipso unus remaneat molendinarius qui gravari non possit nec debeat nec teneatur ire in dictum exercitum. ~ Quod Molendinarijs non detur potestaria prout hactenus consuevit. ~

7.

Potestarie

Molendinariorum nulli concedatur officium nec ad ipsam potestariam aliquis in posterum eligatur quoniam predictum officium ut experientia docuit ad noxiam tendit potius quam ad bonum. Et si in posterum aliqua electio fieret de aliquo ad ipsam potestariam non valeat ullo iure nec teneatur molendinarius aliquis in aliquo obedire. Et si talis electus Acceptaret dictum officium in .xxv. librarum denariorum condapnetur. ~ De Pretio

Vide .2. li. 1. c. 19.

8.

quod recipe debet molentes olivas et quomodo molere debeat ad petitionem cuilibet postulantis.

Olivarum retinentes molendinum in Civitate Senis et qui alias solitus est a duobus Annis citra olivas macinare teneatur et debeat ad requisitionem cuiuslibet petentis macinare pulpam et ossa olivarum et oleum ex ipsis extrahere et capere bene sollicite et pura fide omnibus ipsius hedificiis fuscii sumptibus et expensis. Et ad deprimendum pulpas olivarum habeant et retineant stangam quinque pedum ad pedem perticae longam et ad ossa stangam septem pedum ad pedem dictae perticae et parum los fiscelos ut actenus est servatum. Et cum dictis stanghis pulpam et ossa debito modo premat et ipsum totum oleum detractum ex pulpa et ossibus predictis et etiam ipsa ossa reddant et restituant et aquo preperint olivas predictas. Et pro suo labore possint percipere usque in .xv. denarios pro qualibet cuppa olivarum et non ultra et qui contrafecerit in aliquo de predictis in .x. libris denariorum vice qualibet condempnetur. Et quilibet possit talem contrafacientem accusare et sibi cum uno teste credatur et habeat dimidiam partem banpni. Et potestas ad penam xxv. librarum denariorum et vinculo iuramenti ad petitionem cuiuslibet petentis cogere realiter et personaliter tales retinentes molendina olivarum et consuetos macinare olivas et quelibet ipsorum ad faciendum contenta et penam contrafacientibus exigat de facto et sumarie absque aliquo processu exinde fiendo.

.9. Quod magistri pannorum novorum et veterum possint lavare pannos in Lavatorio.

Magistri lane et facientes fieri pannos in Civitate Senis possint lavare et lavari facere pannos in lavatorio Antiquo posito prope hospitale novum Civitatis predictae et curso aque qui consuevit venire ad lavatorium.

IIII.

venire adlauatorium antedi
ctum nō possit p aliquē uel
aliquos īpedire, quē si aliquis
īpediret ī .x. libr d. unicuique q
libet puniatur. Que penna
contrafaciente sumarie et
defacto absque processu ali
quo Auferatur. Dummodo
dicti magistri dicti lauato
rium eorum expensis omnibus
claudant et remundent. Et
nullus possit post predictos
pannos ī ipso loco lauare ad
dictam penam supius decla
10 . ratam .:~ Quod Ars pannorum
nouorum et veterum sit una .:~

Ars mercato
rium nouorum et veterum sit unā
et p una et de una arte ipi
mercatores habeantur et sit et
habeant tantum duos Capitaneos
et nō plures. Et ad predicta
īplendum et observandum
cogi possint p dominum potestatem
priores populi et alios offitiales
11 . Ciuitatis Spoleti .:~ Quod quilibet
vendens vinum adminu
tum ipsum vendat cum mensu
ris iustis et sigillatis sigillo
cōis Spoleti .:~

Uinum ve
ndens quilibet adminuti
ī Ciuitate et districtu Spoleti te
neatur habere et tenere mensuras | Vide add. ī Add. fus. c. 34.
sigillatas Sigillo cōis Spoleti
adequatas cum mensuris Cam
gabelle cōis Spoleti et eas habeat | Gabelle . ut s. eo. c. 3.
sup banca remboccatas apar
te supiori cum ipsis mensuris
vendat vinum et eas faciat
semp plenas absque aliqua
mensura Aque. Et bancam
reponat alatere hostij domus
ubi venditur vinum itaque
omnes p. possint videre quando
trahitur ipsum vinum. Saluo
quod si domus ī qua vendet vi
num habere duo hostia possit
unum aptum et ī alio retinere
bancam ut sibi placuerit. Item
super nullus possit vendere
vinum nō gabellatum fuit et
de una vegete tantum et nō
pluri uni et eodem tempore ve
ndat. Et iuret vendi
tor ad sancta dei euangelia
tempore quo sibi dabitur talis
licentia nō vendere vinum
vinum p alio et nō miscere
aquam cum vino quod vendit
Et talis teneatur vendens

vinum adminutum dare et
mesurare vinum ad illam m
suram ad quam quis voluerit
emere ad pitictum si pitictum
voluerit. Ad medium pitictum
foglectam et terzectam et sic de
omnibus aliis aliis mesuris prout
petitum fuit. Et omnes predictas
mesuras tempore quo vinum ven
det debeat retinere. ¶ Qui non
in predictis contrafecerit vel aliquo
predictorum in C. s. d. vice qua
libet condapnetur. Et contrafacie
ntem possit quilibet accusare
et habeat dimidiam partem
banni et sibi cum sacramento
et uno teste credatur et eius
nomen in secreto teneatur.
Et nichilominus dominus potestas ad pe
nam XXV libr. d. et vinculo
prestiti iuramenti teneatur quolibet
die adrimandum scrutandum
et discutiendum mictere super dicta
omnia et singula per illos qui vinum
vendunt vinum adminutum
integraliter observant quos
notarius antedictus invenerit
contrafacere de quo stetur iuramento
et relationi notarii supradicti
secundum formam presentis capitoli.

12. De scrutinio faciendo per
Militem potestatis de
Retinentibus belancias et
alia pondera minus iusta.

Miles seu
socius domini potestatis qui pro tempore
erit teneatur et debeat semel
adminus in edomata per civi
tatem et burgos ipsius ire ex a
re et videre belancias et ponde
ra si sint iusta et inquirere face
re contra omnes et singulos macella
rios et alios vendentes car
nes speciei et generis cuiuscumque lar
donem et alia victualia et
quamcumque aliam rem que ad
pondus vendere si in predictis vel
aliquo predictorum faciunt aliquid
contra formam alicuius capituli Statuti.
Et quem invenerit contrafaci
entem pena in statuto contenta
vice qualibet condapnetur. ¶ Insu
per perquirat et investigatorem
faciat dictus miles saltim
semel in edomata ut supra est
expressum. Et vendentes ali
quid ad pondus habeant et
teneant belancias suspensas
vel in manibus cum ipsis aliquid
ponderaverint ita. Alias quod alia
ca vel alia re ab ... distet

¶ No. Add. i. Add. 2. c. 34. i. c. 37.

¶ Circa h. no. c. 5. li. 2. c. 10. et li. 3. co. li. c. 3.

p unum palmum n aliqua
cordulam ul' aliud ligatu
habeat ul' ponat ex parte
belance i qua ponitur pon
dera set sint ipe belance
libere ad currendum aqua
libet parte ponderis rrey
ponderatf. Et qui Inuen ·14·
tus fuit gt facet i dcta pe
pena vice qualibz puiatf.
Et ad pdca faciendu
teneatur milex pdcis vi
nculo iur et pena xxv. lbr
d. i quibz quotiens negliges
fuit gdapnetf.:~ Q nullus

Et qui inuet[us] uid. i. Add. 2us. c. 34.

13. off cois Spo audeat, l psuma
petpe aliqui de comitatu qd
apportet ligna.:~

Nullus off

forensis ul' terrigena Ciuitis
Spoleti nec aliquis familia
ris ipius Audeat petpere
ul' rogare aliquē de villa ul'
comitatu Spo q Apportet
ul' deferat ey aliqua ligna
ul' paleas fenum ꝛ quecumqz
aliquid sine iusto ptio ul'
mercede n vadat ad aliquē
locum ad comedendum ul'
bibendum expensis alicuius ·14·
Ciuis Spo ul' comitatf ipius

Qui tn gtfecerit tam
papiens seu deferri faciēs
sibi ligna ꝛ alias res pdcas.
Comedēs ul' bibens, ul' ipa
deferēs, das comedē ul' bibē
ext forma pdcoz i. xxv lbr
den pquolibet ꝛ vice qualibz
gdapnetf.:~ Q lastre scan
dule tecti ul' lignam pedens
s. casalenuz ul' rē altius nō
puidicet dnō dce rey.:~

Nō gt Off. gmedēcs in comitatu supibz comitatuoz.

Lastre scan

dule sive lignam ptensij
sup tectum casalenum ul'
rem alterius nō puidicet
illi sup cui possexioēz se pte
ndit Immo officialis sup vijs
teneatur ipa ad requisit pe
tentis facere remouerisi
de iure ul' ex pscptiom. xl
Annoz quis huisset. Et
hoc locum hat i ptitis pnti
bus ꝛ futuris. Insup in
plateis vijs circibz casale
nis ꝛ senaytis cōibz alia
q centinaria pscriptiom
nō decurrat.:~ Q cōe ·14·
Spo debeat defendere bona
locata p ipuz cōe.:~

Vid. s. li. 2. c. 86.

130v

Xl

SI Comun
Spo ul' eius sindicus locauit ad coptimum alicui seu aliquibus de bonis rebus ul' possessionibus cois ul' altius teneatur dictum coe rem sibi locatam ab omnibus .p. et collegio defendere Itaque ipse Locationes possit libere rem locatam laborare et colere et ea fructus percipere quod si non fecerit teneatur Coe ad restitutionem pretii quod dedisset ipse locatarius pro rata temporis quo re locata uti non poterit seu frui Et potestas et dni Priores ppli et quilibet alius offitialis coīs .17.
.16. Spo teneatur vinculo iuramenti omnes locatarios et ipsorum quelibet expensis cois Spo defendere in dicto iure .:~ Quod omnia Clauata incepta in Ciuitate Spoleti compleantur usque ad exitum .:~

Clauata in
cepta in Ciuitate Spoleti compleantur donec exeant Ciuitatem. Et vicarius qui erit pro tempore faciat ipsa comple ri actari remundari et reparari expensis adiacentium ad requisitionem cuiuscumque petentis pena .xxv. libr. d. et vinculo prestiti iur .:~ Qualiter Captiui stantes in carceribus pertractentur .:~

CAptiui
qui sunt detempti et detinebuntur in posterum in Carceribus Ciuitatis Spoleti ultra modum debitum non grauentur et qui erunt infirmi sint ipsorum infirmitates pertractentur Et notarius Reformationum qui erit pro tempore teneatur pena .x. libr. d. et vinculo iuramenti bis in mense Accedere ad dictas carceres ac videre quomodo detempti in ipsis carceribus pertractentur Et signanter in aliquo per custodes carcerum ultra debitum ac modum hactenus consuetum. Et quod inuenerit dnis Prioribus ppli referat recta fide. Per quos si expedierit prouideatur captiuorum

grauaminibꝫ iā illatis
et inposterum inferēdis :~

18. Q[uod] catastuz Arroni et
Castrilacus et Collisportus
debeat poni i Cam̄ cois Spoleti

Catastuz

Arroni Castrilacus et
collis portus ponatur et
ee debeat i Cam̄ cois Spoleti
et potas teneatur ipsi facere
mitti et poni i Cam̄ p̄dcta.
Insuper hoies dcoꝝ loco
rum teneantur et debeant
collectas soluere sic alij C
nes Ciuitatis p̄dcte. Et ipsuz Ca
tastuz corrigatur ad modū
Ciuitatis p̄fate expensis ipoꝝ
si consilio ppli placuit et
hoies dcoꝝ locoꝝ tam No
biles q̄ alij quecūqꝫ possit
et debeant cogi et constringi
realr et p̄r ad soluendum
dctas collectas i ciu̅ Spoleti su
marie et deplano ac etiaz
de facto Arbitrio dn̄i
Potestatis :~ De salario da

19. ndo Mazafortis et alijs la
boratoribꝫ tm̄ i pecunia
nūata :~

Mazafortus

et alius quilibet laborator
nō petat n̄ recipiat p suo
labor et merced dicte ul p
obliquū aliquod salariuz
ul stipendiuz alr q̄ i pecuni
nūata et nō petat sibi dari
n̄ recipiat si daretur cibū
ul potum sꝫ ipo salario pe
cuniario sit contentus. Nec
aliquis de Ciuit̄ ul comitatu
Spoleti ul alius conducens
aliquem mazafortū ad ali
quod laboritiuz seu opus
rusticuz ul urbanū ipuz
conducat ul cū ipo paciscatur
de dando sibi p suo salario
et labore aliquez cibuz ul
potuz sꝫ tm̄ paciscatur cuz
eod sibi dare tantum p̄tiuz
nūatuz n̄ aliquid aliud ex
pacto ul gratis sibi tribuat
quoquo modo. Et quilibet
taliuz mazafortoꝝ et alioꝝ
laboratoꝝ qui fuit requisitus
teneatur et debeat p compete
nti salario Ianuar ipuz que
libet requirentis ad labor
anduz Accedere cū eodem
cū ferris et isteis necessarijs ad
dcum opus q̄ als sit assueti
deferre ad faciedū simile

opus. Et quilibet possit contra
facientes accusare et eidem cum
sacramento credatur et eidem de-
tur plena fides et eius nomen
in secreto servetur et dimi-
diam partem banni habeat
Accusator reliqua vero sit domini
potestatis. Et predicta non vendicent
sibi locum in mazafortis et
aliis laboratoribus qui gratis
aliquem ad faciendum opus
aliquod adiuvaret. Et etiam
in operibus messium et tritulatio-
nibus quorumcumque bladorum. Hoc
autem capitulum ut ad notitiam
omnium possit pervenire infra octo
dies post apturam presentis sta-
tuti in die fori per loca consueta
20 Civitatis Spoleti prius bapniatur. Quod
quicumque habet murum proprium inter
domum sui vicini ipsum actet
ita quod dapnum non inferat
suo vicino.

Murum pro

prium quicumque habuerit inter
domum sui vicini teneatur
et debeat si appareret dictum
murum minari ruinam facere
dictum murum actari ad re-
quisitionem dicti sui vicini
ita et taliter quod dicto suo vicino
seu alteri nullum possit dap-
num inferre. Et si aqua per
ipsum murum flueret in do-
mum sui vicini faciat et
curet ita quod ulterius dicto modo
non fluat et dapnum et nocu-
mentum non inferat domui con-
vicini. Ceterum officialis
Spoleti super viis virtute sui
presentis sacramenti et pena xxv librarum denariorum
ad requisitionem cuiuslibet petentis co-
gat realiter et personaliter dictum dominum mu-
ri ad faciendum ipsum actari
ut supra est expressum. 21 Quod
Iudices et Medici de Spoleto non
teneantur ire in cavalcatam.

Iudices et

Medici Civitatis Spoleti non
teneantur nec debeat ire in exe-
rcitum vel cavalcatam que
et quando fieret per comune Spoleti per se
nec per alium nec possit ad predicta cogi
per dictum potestatem vel alium officialem comunis Spoleti.
Quod aliqua domus vel turris . 22
non possit deguastari per collectam
vel condepnationem

Domus aliqua

sive turris in Civitate Spoleti deva-
stari destrui dirui vel disco-
periri non possit in totum vel in
partem per aliquo malleficio vel ex

cessu ul' aliqua i(m)positio(n)e collecte / (con)dep(n)atio(n)e / debito / ul' ex baprimeto. hostia no(n) extrahi possit (et) portari et res mobiles talis no(n) solue(n)tis usq(ue) ad (con)digna(m) satisfatione(m) (com)itatis qua(m) quis soluere teneret(ur) (et) siquis (contra) fecerit i(n) L. lib(ras) d(enariorum) vice qua libet (con)dap(n)net(ur). :~

23. Q(uod) Jus Laboratoris semp(er) sit saluu(m).

Laboratori

Cuilibet laboranti aliqua(m) possessio(n)em alicui(us) Jus suu(m) sit saluu(m) (et) partem suam' fructuu(m) recipiat ip(s)ius possexionis qua(m) laboraret s(ecundu)m (con)ventio(n)e(m) ul' s(ecundu)m (con)suetudinem (con)trate ubi d(i)c(t)a possexio e(ss)et sita no(n) obstant(e) venditio(n)e ul' alienatio(n)e largo sumpto vocabulo f(a)c(t)a p(er) d(omi)n(u)m possexio(n)is. Et qui (contra) formam p(re)s(en)tis capituli molestaret ul' inquietaret ip(su)m laboratorem i(n) parte sibi (con)tingente i(n) x. lib(ras) d(enariorum) vice qualib(et) (con)dap(n)net(ur). Et p(re)d(i)c(t)a faciat d(omi)n(u)s potestas observari vinculo Jur(amen)ti et pena. Centu(m) lib(rarum) den(ariorum). :~

24. Q(uod) hi(s) bona i(n) Civi(tate) S(u)p(radi)c(t)o (com)itatu (et) districtu ei(us). Faciant ip(s)a Accatastari infra t(er)minu(m) istu(m). :~

Post electio(n)e(m)

p(er) d(omi)nos Priores p(o)p(u)li faciendam sup(er) Catasto de quo d(i)c(tu)m est sup(ra) i(n) p(ri)ma parte hui(us) voluminis sit p(ro) aptura p(re)s(en)tis Statuti no(n) erit sup(er) ip(s)o Catasto nostis aliquis deputat(us) t(em)p(u)s istu(d) currat a die publicat(ionis) p(re)s(en)tium Statutor(um). Teneatur et debeat quilibet de Civitate (com)itatu ul' districtu S(u)p(radi)c(t)o ul' et aliu(n)de i(n)tres m(en)s(es) o(mn)ia (et) singula bona q(uae) h(abe)t et possidet i(n) Civi(tate) (com)itatu ul' districtu S(u)p(radi)c(t)o q(uae) i(n) catasto renouato no(n) sint accatastata et i(n) ip(s)o catasto (com)i de Jur(e) ven(ir)e accatastanda eam facere sibi scribi (et) accatastari. Et qui negligens fuerit ip(s)o Jur(e) medietat(is) d(i)c(t)or(um) bonor(um) no(n) accatastator(um) i(n) d(i)c(t)o catasto post lapsum t(er)mini p(re)d(i)c(t)i sit (et) censeat(ur) priuat(us) cui(us) medietatis di(mi)midia sit accusatoris (et) alia Co(mmun)is S(u)p(radi)c(t)i. Et cuilibet sit

Item i(n) p(ri)ma p(ar)te. v(idelicet) li(bro) i. c(apitulo) 22.

Nota (contra) no(n) h(ab)e(n)tes bo(n)a Accatastata i(n) catasto (com)(mun)is.

liatum Accatastari et habeat per plenam
et legitimam probationem eo quod in ipso
catasto bona que dicuntur accatastata
non esse ibidem accatastata reperiuntur
/ de quo stetur relationi
notarii dicti catasti vel alterius
cui per officiales coram quo
esset talis questio mandaretur
quod dictum catastum examinaret
si in eo dicta bona vel aliquod
predictorum reperiretur scripta. In-
super teneatur et debeat dominus
potestas vinculo iuramenti et pena
C. librarum denariorum quolibet mense decem
terminum mensibus et diversis diebus
fori binis tubis facere hoc
capitulum plocari publice et consueta
dicte Civitatis alta voce banniri.
Et de ganixione et relatione
dictorum bannimentorum faciat fieri
per aliquem ex suis notariis
publicum instrumentum in actis sue
curie redigendum. ~ Quod omnes

29 terrigene vel forenses solvant co-
llectas pro bonis et possessionibus quas
habent in Civitate comitatu vel
districtu Spoleti. ~

pro possessionibus quas habent in Civitate
comitatu vel districtu Spoleti.
Et laboratores cottimarii
et conductores ipsarum possessionum
et cuilibet ipsarum cogantur
de fructibus et cottimis pertinentibus
domino dicte rei collectas
et datias et alia facti-
ones impositas dominis ipsarum po-
ssessionum pro ipsis possessionibus solvere
in comuni seu alii collectori. Et
de hiis que solverint occa-
sione predicta non possit a do-
mino dicte possessionis vel ab a-
lio cui tenebatur cottimum
et fructus restituere molestari
sed ac si solvisset dicto tali ha-
beatur. Aut potestas Statuti et
a tali molestia, expensis comunis con-
servet indepnem. Et talis
ipsum molestans in C. librarum denariorum
vice qualibet condepnetur. Et
potestas faciat omnia et singula
predicta observari. pena C. librarum denariorum

26 et pena periurii. ~ Quod forenses
Accatastentur in eo catasto in quo
sunt accatastati homines loci in
quo habitant. ~

Omnes terrigene Forenses habitantes

Terrigene qui forenses tene-
antur solvere collectas et
datias et similiter omnes fac-
tiones impositas et imponendas

habitantes in comitatu
Spoleti undecumque sint se faci-
ant Accatastari in Catasto
loci in quo habitant sicut accata-

stati comitatensis alij ha
bitantes dicti loci / quod si non
fecerit / homines dicti loci ipsos
in catasto ponere faciant prout sunt
et omnes factiones et oneralia
ant quas et que subeunt
et faciunt homines dicti loci Et
ad predicta realia et personalia cogi
possint ¶ Qui si habitaverint
in Civitate pro possessionibus quas eme
rit seu habuerit / collectas
in Civitate solvere teneantur .·.

27 Qui habitaverint in Civitate Spoleti
a xv Annis citra et re
dierit ad habitandum in villa
tamquam comitatenses factiones
faciat in Comitatu .·.

Siquis de
villis comitatus vel distri
ctus Spoleti venerit ad ha
bitandum in Civitate a . xv . An
nis citra et redierit ad habi
tandum in aliqua villa cum
familia bestijs et alijs ma
saritijs vel habitaverit in villa
per unum mensem vel . xxx.ta dies
Anni / teneatur et debeat
datias et collectas solvere
et alias factiones facere rea
les et personales in ipsa villa ut alij

Vid. i. i. p.[15] Add. c. 42. r. 49.

de villa predicta et in ipsa se
faciat accatastari sub pena
xxv librarum denariorum in quibus contrafa
ciens denuptiatus vel accusatus
ab aliquo / vice qualibet con
dapnetur . Et nichilominus dicta
pena soluta / predicta omnia et sin
gula facere teneatur . Et si
reperiretur accatastatus a xv
Annis citra in Civitate de ipso
catasto elevetur et pro elevato
de ipso Catasto penitus habe
atur . Insuper siquis de
villis vel castris comitatus
et ibi Accatastatus / fuerit
ad habitandum ad aliquam
villam Nichilominus pro bonis proprijs
accatastatis in villa vel
vel castro de qua vel quo re
cedit collectam solvere tene
atur . Et si castrum ad
quod fuit ad habitandum
esset immune ab alijs factio
nibus . Nichilominus factiones
faciat reales et personales commissas
ac si in villa vel castro unde
recedit personaliter habitaret . Et pre
dicta teneatur Iudex gabelle
investigare et executioni man
dare Et quos invenerit
Accatastatos in Civitate / et

bitauint i comitatu ad castr
um redigi faciat comitat. :~
28 Q bona vxoris Accata
stentur cu bois mariti. :~

Bona cuilibz

vxoris Cuilibet obueniētia
ul' que sit vx quacuq de ca
usa ul' alteri obuenientias
cuicuq Accatastentur et exti
mentur i bonis mariti ul'
i bois illius cui obuenissent
Et detrahantur de catasto il
lius Cui erant primo Accata
29 stata. :~ Q no recipiatur
pedaguz venietibus cu bla
do grassia seu carbonibus :~

Pedagium

Aliquod non tollatur ve
nientibus cu salmis ul' sine
salmis Bladi ul' alteri grassie
seu carbonum ad Ciuitatem Spoleti et
occaxion rep salkay gcessay
aliau et gcedenday i posterus
no possint ipi deferentes
p dca ul' aliquod p dcoy ali
quatenus molestari Ordina
30 mentes gab sep saluis. :~ Q
cuilibet sit licitu facere
carbones i locis gsuetis.

Carbones

Sit Cuilibet licituz facere in
districtu seu comitatu Spoleti
i locis et p loca gsueta pque
et i quibus gsueuerunt fieri
Carbones p dicti. :~ Q pacta
31 et quetioes fca it Coe Spoleti et Nobi
les d'Clarignano p potestatez et
dnos pores pp. obseruetur. :~

Pacta quen

tiones et pmixioes facta
et hita Int Coe Spoleti ex vna
parte et nobiles de Clarigna
no ex altera parte Et omnia
alia ordinamta q Inueniu
tur facta de Castro Clari
gnani p ut scripta Apparet
i libris cois Spoleti p dnz pote
statez et Priores ppli Ciuitatis
Spoleti executioni mandentur
sub pena pstiti Iur et pena C.
libr d. quoties gtrafecerit ali
quis eorudem debeat i uio
labiliter obseruari. :~ Q bona
32 gdepnator et exbapnitoy
accaptuntur sandicus villay
et Castroy. :~

Bona gdepna

toy et exbapnitoy cois Spoleti
et gdepnadoy et exbapniendo
rum i postey Ciuitz comita

Incaptumentur p Camerarium
cois. no. i. c. c. 47.

tensium et forensium in coptimentur p Camerariu cois / Sandicus castrorum et villarum ubi posita sint dicta bona p optimo opetenti. Et ad p dicta. Sandici p dicti cogantur ad requisitionem ipius Camerarij p potestatem Cuius Ipso realiter et p. Arbitrio domini potestatis .:~

33 Q qui non habet viam unde vadat ad suam possessionem possit eam emere a proximiori .:~

Etiam non

habens vel Iter quo vel qua vadat ad suam possessionem / possit et sit licitum ipsam vel ipsum p possessionem sui vicini eidem magis adiacentem et sue possexioni ppinquam p pretio condecenti emere Et ille cui est possexio p quem petit ipsa via teneatur et debeat sibi vendere de possexione p dicta tantum quantum sufficiat p via recepto exinde iusto pretio / facta consideratione deteriorationis possessionis et valoris ipius p quam mictitur ipsa via secundum quod extimabitur p duos homines adiacentes unu

ab una parte et alium ab altera parte ponendos. Et ad petitionem petentis cogatur dominus possexionis p quam petitur via micti ad implendum p dicta / realiter et p. p dominum potestatem Cuius Ipso et Arbitrij volutate .:~

34 Q licieat monialibus istorum locorum lena et in Montelucco .:~

Liceat moni

alibus Monasterij Sancte Agnetis virginis / Sancte Margarite et Sancte Clare facere incidi ligna in Montelucco p earum necessitatibus absque pena ut comodius in earum paupertatibus valeant sustentari .:~

35 Q sit licitum monialibus Monasterij Sancte Clare de colptuso habere unam canellam Aque de Aqua Vallecchie .:~

Moniales

Sancte Clare de colptuso possint exhibere recipere tenere et habere unam canellam Aque parvulam de aquaductu Aque Vallecchie et ipsam ducere ad earum Monasterium libere et sine pena .:~

36 Q potestas teneatur cogere Sandicos Castrorum et villarum ad laborandum terras .:~

Si aliquis a
lius ul' comitatens Ciuitatis ul'
comitatus Spo[leti] gquereret[ur] p[ot]estati
ul' alicui offi[ci]ali d[i]c[t]i co[mun]is q[uod] non
i[n]venerit laboratorem qui sibi
laboraret suam possio[n]e[m] quam
h[ab]et i[n] aliqua villa ul' castro co
mitat[us] ul' district[us] Spo[le]tu[m]. tenea
tur d[omi]n[u]s Potas et quilibet alius
offi[ci]alis d[i]c[t]e Ciuitatis cogere [et]
coge[re] facere Bayulum Sindi
cum et ho[m]i[n]es d[i]c[t]e ville ul' castri
i[n] qua ul' quo d[i]c[t]a talis possexio
e[ss]et sita Ad laborandum s[ecundu]m
[con]suetudi[n]e[m] Contrate [et] qualita
t[em] possio[n]is p[re]d[i]c[t]e. Et pe[n]a[m] et
bapnum i[m]pone[re] xxv lbr d[enariorum] [con]t[ra]
facienti suo Arbitrio. Et
a tali bapno [et] pe[n]a q[ue] i[m]ponere
tur alicui, no[n] possit appellari
et de nullitat[e] ag[er]e ul' opponi
et ipsius Bapni medietas sit
co[mun]is [et] alia medietas d[omi]ni posse
37. xionis .:~ Q[uod] quilibet tam
de Ciui[tat]e q[uam] comitatu [et] distri
ctu Spo[le]tu[m] possit Apportare co
ram[en] [et] coria vndecu[m]q[ue] :

Extra Ciuitatem
Abundantia [et] copia
mentor[um] ... hatur possit abs[que] pe[n]a ta[m] Ciuis
q[uam] forens[is] libere apportar[e] labo
rar[e] [et] vender[e] Intra Ciui[tat]e[m] Spo[le]ti
o[mn]e coriu[m] [et] coramen cuiu[s]cu[m]q[ue] [et]
no[n] cuiu[s]cu[m]q[ue] no[n] obstantib[us] aliq[ui]b[us]
Statut[is] Co[mun]is ul' sp[eci]alium p[er]sona
rum fact[is] ul' i[n] poster[um] facien
38 dis .:~ Q[uod] potas [et] Judex
Appellat[ionum] teneat[ur] manu
tener[e] poss[essiones] eptas p[er] Co[mun]e Ca
ssie .:~

Possexiones
Emptas et q[ue] i[n] poster[um]
emetur p[er] co[mun]e Cassie s[ecundu]m
formam pacto[rum] hito[rum] i[n]ter
Comune Spo[le]ti [et] Comune Ca
ssie, Potas Judex Appellat[ionum]
et quilibet alius off[icialis] Co[mun]is
Spo[le]ti teneatur [et] debeat de
fender[e] [et] manutener[e]. Et si
i[n] ip[s]is poss[essionibus] o[mn]ib[us] daretur
aliq[ui]d dap[nu]m, ip[s]i[u]s quilib[et]
ipo[rum] faciat sumarie et
sine strepitu [et] figura Ju
dicij ad requisit[ionem] Sindici
et p[ro]curatoris co[mun]is Cassie
emendari. Et o[mn]ia ordina
menta se[u] decl[ar]a[tione]s poss[essionum] scrip
ta p[er] S[e]r Grifum olim
notar[iu]m reformatio[nu]m d[i]c[t]i
co[mun]is ul' alium notar[iu]m sit ra
ta [et] firma. Et p[er] o[mn]es et
singulos off[iciales] p[re]d[i]c[t]os obs[er]ue
tur, nec no[n] ip[s]a faciant
obs[er]uari. sub pe[n]a. C. lbr
den[ariorum]. ¶ Preterea nulla p[er]sona
Audeat ul' p[re]sumat recipe

ipas poss ul' ipar aliquam
ad coptimum p aliquem gtctu
nisi vno Anno tm Et qui
cumq vellet recipe coptimu
supdctum teneatur ꝛ debeat
facere dcum gtractu ꝛ pmi
xionem coram dno potat
ul' dnis Prioribus Spole
tanis et si aliter fieret
no valeat ipo iure Et po 40
testas ꝛ quilibet alius offi
ciales teneatur vocari facere
gtrafacietem ad petitioem
cuilibet petentis ad penam
et sub pena. C. libr. d' eius
vno teste credatur. Hoc spe
tiali' acto ꝛ reservato q per
hoc capitulum fiat piudiciu
ementibus ipar possionum fru
ctus i pteritum ꝛ p tpre futu
39 ro. Quod potas teneatur
dari facere ad petit cui
libet petentis fideiuxo
res de no offendendo.

A ꝛ sibi

Quicumq
dixerit se hre aliquem suspec
tum ne ipsum offendat et
petierit talem sibi suspectu
cogi addandum sibi fideiu
bxorem de no offendendo e
um / teneatur dns potestas
i octo dies postq fuit requi
situs cogere talem addandu
fideiubxorem de no offende
ndo pdcum qui dixerit eum
sibi suspectum ad penam i istro
cois Spoleti gtetam. Qum modo
visum fuit dno potati pdca
fi' debere. Inspecta gdiction
psonarum et fci qualitate ꝛc.

Quod palatium Reficiatur
i platea Sce Marie

Palatium cois
Spoleti reparetur ꝛ fiat
p ut olim ee gsuevit ꝛ ulta
q sit modo factum Altetur
et eleuetur p. xx. pedes et
i Angulo dci palatij versus
fontem dce platee fiat vna
Turris et ut pdca fiant
et executioi mandentur Te
neantur dni Priores ppli tpr
poratus ipor expendere et
expendi facere de hauere
et pecunia cois i opibus et
laborerijs dci palatij. C. flor
auri. Et si fuerint i pdcis
negligentes i. C. libr. den
p quolibet puniatur. Et hoc
locum no hat i pnti priora
tu. Quod Magistri ligna 41
minum ꝛ lapidum no grauen
tur p aliquos offi ad facien
dum aliquod opus.

L

135v

Vide. i. c. 44to de li.

Magistri li-
gnaminum vel lapidum quo-
tiens expedierit pro ipsis aliquid
si non quo venit et graveretur se-
cundum ipsarum Artium Capitaneum
Qui una cum dominis prioribus populi
deliberet per quos fieri debeat et
qui et quot Magistri predicti
erunt necessarij ad faciendum opus
quod sibi erit oportunum. Et sem-
per eisdem magistris salarium
competens et stipendium per dominos
priores populi antedictos ordi-
netur. Insuper qui voluit esse
in aliqua dictarum Artium non pos-
sit gravari modo aliquo per
alterius Artis Artifices cuius-
cumque. :~

42 Quod officiales habentes
Equum in officio teneantur dare le-
tamen fratribus minoribus de Spoleto.

Letamen et
fimus stabulorum domini potestatis
Judicis Appellationum et cuiuscumque
alterius officialis tenentis equum
sit et esse debeat fratrum minorum
de Spoleto. Et quilibet ipsorum offi-
cialium faciat ipsum dictis fratribus
quotiens voluerint et petierint
assignari et dari ad penam C.
librarum denariorum pro quolibet qui contrafecerit

Auferendam. Insuper nulla
persona emat vel gratis seu alio
modo recipiat letamen predi-
ctum et qui contrafecerit in x.
libris denariorum vice qualibet condempne-
tur. Et nichilominus dictum letamen
seu extimatio ipsius ipsorum fra-
trum Arbitrio facienda ip-
sis fratribus restituatur cum effec-
tu. :~

43 Quod laboratores civium
et comitatensium habentium possessiones ext(ra)
districtus Spoleti possint ad Civitatem Spoleti
venire. :~

Laboratores
et coptimarij possexionum
Spoletanorum Civium vel comi-
tatensium possint venire ad
Civitatem Spoleti et apportare fruc-
tus possexionum predictarum ad domum
quorum sunt possexiones predicte
etiam quandocumque eis placuerit
ad domum possessorum quas laborant
Et in ipsa Civitate comitatu
et districtu dictis occaxionibus
et qualibet ipsarum stare mora-
ri et redire non obstantibus ex
presalijs concessis vel concedendis
quorum occaxione in dictis civibus
in persona vel rebus non possit mole-
stari gravari vel detineri
et si contrarium fieret teneatur

et debeat dns potas pena C.
libr d. et vinculo pstiti iur
ad petitionez cuilibet conquerentis
facere relapsari et bona q
Accepta fuissent restitui
ac pena imponi9 facienti ut
44. sibi videbitur convenire. :~ De
scriptis et inventis i pluribus
artibus q i una. :~

Artifex q

reperiretur scriptus i pluribus a
rtibus vel Artiuz matriculis
eligat unam Artem expre
dictis quas velit et i alia non
45. gravetur. :~ De domo Me
retricibus Assignanda

Meretricibus

quarum usus sub dissimulati
one transit et ut maius pi
culuz evitetur. Per dnos
Priores ppli qui erunt de mensibus
Octubr et Novembr una do
mus Assignetur i Campaccini
no vel alibi ipsis dnis prioribus
videbitur convenire, Quaz si sa
tiant eorum tpre poratur vincu
lo iur et pena .xxv. libr d. pigliz
de qua domo pensionez solvant
Cam Spoleti meretrices. Et ipe

meretrices no debeant stare n
morari i alia domo vel loco ad
meretricanduz et postribula
nduz. Et siqua contra fecerit
i .x. libr d. vice qualibet condap
netur. et per civitatem et burgos Spoleti
fustigetur. Et nichilominus si alibi
fuit Inventa meretricari
46. possit libere verberari sine pena. :~ Certe h vid. lati. s. li. i. c. 9º.
Quod eligantur vessilliferi equituz
et peditiuz qn p coe Spoleti fit
exercitus vel alia cavalcata. :~

Quando p

Comune Spoleti fieret exercitus
vel aliqua cavalcata per dnos
priores ppli eligantur duo confalo
nerii quorum unus sit vessilli
fer militiuz et alter peditiu quibus
anteq de civitate Spoleti exeant assi
47. gnentur vessilla. :~ Quod Nullus
discedat a bactie sive schiera
nisi fuit deputatus. :~

A bactie sive

schiera ad qua quis fuit posit.
Nullus equos sive pedes quo
quo modo discedat vel ire p
sumat paliam viam quam
p illaz p quam vadunt ba

136v

deria ul' vessilla n̄ aliaant- 49
cedeř ul' post signū quod
ei dabitur remaneř ad pe-
nam Arbitrio potatis uel
Cap' dci exercit' ispecta qua
litat' negotij ɀ psone Inpo
nenda de fco ɀ sumarie exi
48 genda .·. De modo et ordine
tenedo p equites ɀ pedites ɀ quo
tpe ɀ signo se debeant ppar. .·.

Equites et

pedites qn̄cuqꝫ tuba pulsabi
tur ul' Campana tubecta 50
ul' aliquod aliud sonū ul'
signuꝫ ad deputandū ad
pmum sonū ul' signū se
pparet atqꝫ arment ad ꝫ
sint armati i platea fori
ul' ad palatuꝫ dni potatis
et vessilla eor sequant' ut
supius gtinet'. Siquis n̄o
gt fecerit Arbitrio dni po
testatis puniat'. Et hoc lo
cū hat Intus Ciuitatē. ɀ
Cum reditu n̄o exercitus ul'
Caualcat' equites et pedites
ordinat' vessilla sequat'
usqꝫ ad palatuꝫ dni potatis. 51
ul' locū ubi vessilla reponū
tur ad penam pxim supra

dictam et c. Quō equites ɀ
pedites debeat se reducere ad vessilla.

Ad vessilla

eor tam Equites qm̄ pedites
tpre alicu' Caualcate ul' exe
citus debeat se recolliger da
to sono Campane ul' Tube
ul' altius istrumti put et
sic eis mandatum fuerit
p Capitaneū ipoꝝ. Et qui
gt fecerit potestas seu Ca
pitaney Arbitrio puni
atur .·. Quod nullus audeat
tentoria seu tennas de exercitu
leuare .·.

Nullus aude

at ul' psumat tentoria seu
tennas leuare extendere uel
i eis ignē mictere de aliquo
exercitu sine licētia et expsso
mandato dni potatis ul' capi
taney exercit' antedicti nec
quoquo modo gridare uel
dicere ad casa ad casa ul' simi
lia. Et qui gt fecerit i x lbr
d' vice qualibet puniat' ɀ ab
inde sup ut i C lbr d' Arbi
trio dni potatis ul' alti' capi
taney exercit' supdci .·. Quod oes
pedites debeant portare cer
telleriū et Arma ista .·.

Pedites omnes et singuli qui erunt et ibunt in aliquem exercitum vel Caualcatam portet et habeat cervelleriam Tabulacciam sive pavesem lanceam trasferrium mannariam vel Balistam ad penam
42 xx. s. d. :~ Quod dns potestas et Capitaneus guerre possit banna et penas imponere sumarie et de plano contra inobedientes in exercitu vel alia Caualcata :~

Dominus potestas et Capitaneus guerre et eorum utrque possit penas et banna imponere que in ordinamentis guerre continebuntur vel ex forma presentis Statuti continetur contra inhobedientes imponere et de facto exigere summarie et deplano et ab eis in hoc appellari non possit vel contra ipsorum mandata et sententias contra ipsos inhobedientes latas de nullitate agere vel opponere Et in exercitu vel caualcata delinquens puniatur in duplo illius quod venire puniendus si in aliquo alio loco vel tempore de
43 liquisset :~ Quod Nullus possit facere caualcata sine licentia dni potestatis vel capitanei :~

Caualcatam aliquam sine licentia dni potestatis Capitanei Guerre vel dnorum Priorum populi ad penam C. librarum d. et a. et plus arbitrio dni potestatis et capitanei guerre vel dnorum priorum nullus facere possit :~
44 Quod tempore exercitus habeatur Marescalcus qui vadit in exercitu :~

Marescalcus habeatur per Comune qui continuo equitet cum exercitu et qui permaneat continuo cum ferris clauis et aliis opportunis rebus
44 necessariis pro equis :~ Quod Vazatorium piscarie repleatur et fiat nouum iuxta ipsum :~

Vaçatorium quod est prope piscariam repleatur et de eo fiat ~~et fieri debeat~~ platea usque ad dictam piscariam et fiat et fieri debeat expensis communis vazatorium nouum iuxta murum orti fratrum predicatorum et iuxta piscariam que vadit versus ecclesiam sancti Gregorii et quod sit

et ee debeat versus vazatoriu
vetus largu p duas ptitas ad
ptitaz cois Spo et fiat murus
novus versus dcam viam a
parte versus vazatoriu vet
Et ad pdcm teneatur viari
ius subcessor pximus pntis
viarij Jta q tpre ipius viarij
opleatur vinculo Juramti
96 et pena xxv libr d. Destra
tis Mactonandis i Civit.
Spoleti .i.

Propter de

corem Civitatis z utilita
tem cuiusq p. Mactonetur
Civitatis vie iste. vz. via magna
a fonte burghi iux hedes
Jacobutij Amalabordini, et
iux Atholictuz Bancaroni
et usq ad plateam fori et
strata ab Angulo domoru
filior Transarici usq ad
dcam plateam et quelibet
alia strata et via si volue
rint adiacetes. Et adiace
tos teneant z debeat solue
duas ptes omnz expensa pue
mentiuz p mactonation pdca
et tertia pars ipa expensar
solvatur p Comune pdcuz
Et quia para pdesset hoc

Capitulum ...der nisi cent
p quos executioni debite
mandaretur Voluerunt
et ordinaverunt pnomi
nati dni Statutarij q
ad dcuz opus sit faciedu
sint zee debeat suprastites
Johannictus Palmeri
cti de vayta ptengha
et Ranaldictus dni Pau
li de vayta frasci Qui te
neantur z debeant ad pe
naz. L libr d p quolibet
Acceptare dcuz offm Et
id dni Priores qui erunt
tpre aptur pntis Statu
ti .i. octo dies post ipam
apturaz teneant z debeat
ad penaz pdcaz z vinculo
Jur facere z curare q pdci
Johannictus z Ranaldict
ipuz offm Jurent z Acce
ptent. Insup ut pecu
nia p dco ope habeatur
et ut de facili pecunie tam
laudabile z utile opus non
remaneat i expletuz Or
dinaverunt z pviderunt Q
gabelle porte z musti expe
ndantur i z p dco opere
tm et ad dcuz opus exinde
totalr deputaverunt Adiu
nge. Q de Introitibus dce

gabelle nō debeat uel possit
ad aliuz usuz expendi nec
p alio ope dari uel expēdi 7
qui ɔtfecerit ī .C. lbr d. ɔdāp
netur. Teneantur aūt dicti
supstites Jurato dc̄o offi̇o
solliciti ec̄ 7 vigiles ad iue
menduz laciuz actuz p ma
etonib; facciendis p ip̄o ope
antedicto Et ita se habeāt
diligēter q an festuz Sc̄e
Marie de mēs Augusti pxim
ventur via magna ad cōs
ɔfinib; usq; ad dc̄aiz plateā
fori debeat totalr mactto
nari Et alia strata ab An
gulo domor filior Tran
serici usq; ad dc̄aiz plateā
p ut comode fi poterit sbce
ssiue Et pecuñia ibidez re
ptam quotiensc̄uq; nolue
rint dc̄i supstites debeāt
cassecta gabelle dc̄e porte
apiri 7 pecuñia ibidez repta
ip̄is supstitib; assignari. Et
michi dn̄i Priores. pp. vinculo
iuri 7 pēa xxv lbr d. p quolz
pecuñaz necc̄iaz p dc̄o ope et
quicqd expediens fuit dc̄is
supstitib; teneatur 7 debeāt
eis facē ɔsignari. Et addi
ctū opus facciendū quoties
requisiti fuint auxiliū ɔsili. 97.

uum 7 fauorez exhibē. Ce
ter Ceter ip̄i supstites po
ssint Jnt ip̄os Adiacentes
expēsas occurentes p ope ante
dicto ponē 7 distribuē p ut
eis vr̄ ɔuenirē Et ip̄is et
cuilibet ipor ip̄i Adiacētes
teneantur 7 debeāt p eosdem
ī omib; solut facciendis
et alijs neccijs et p dc̄o ope
opportunis effectualr hobe
dirē ad penz 7 sub pēa .x lbr
d. p quolibet ɔt faccient
et quotiens ɔtfecerit ī pdc̄is
Quam penz ad eor requi
sitoem dn̄s potas 7 quilibet
alius offi̇alis qui sup hoc
fuit requisit ab i hobedie
tes exigē 7 ip̄iz cogē ad
soluendū ɔtitatez obuenie
tem eidez dedc̄is expensis
arbitrio 7 declaratioe ipor
supstituz de fc̄o sumaie et
absq; alio pcessu uel Sn̄ia
et cū cohactiō reali 7 psli
p ut 7 sic eisdez vr̄ ɔue
nirē Et a tali cohactione
executioe 7 pene īpositione
et dc̄ar expensar ɔtributioē
nullus possit appellarē de
nullitatē agē uel opponē et
si ɔtfecerit ī .C. lbr d. uice
qualibet ɔdapnetur. Q nō

138v

vendatur aliqua Gabella ultra Annum non aliquae res seu possessio ultra triennium locari .:~

Aliqua gabella cois Spoleti ultra Annu vendi ul' credi seu aliqua res ul' possessio cois ult' triennium locari no possit n' debeat aliquo colore qsito directe ul' indirecte et qui aliter venderet crederet ul' locaret Emeret ul' reciperet ul' conduceret i. C. libr. d. vice qualibet condapnetur et contractus qui fieret ultra dictum tpus et tm ordinatum no valeat ul' teneat n' p ipum gt henti Jus aliquod Acquiratur. Et dni Priores ppli quorum tpre talis fiet contractus i. L. libr. d. p quolibet condapnetur et i p dictis no coe faciat vinculo Juramenti .:~

Bona stabilia cois no pot ult' triennium locari.

98. De Campana populi Reficienda .:~

Reficiatur Campana ppli ex metallo quod est i coi tanto supadito metallo qd Campana ppli pp colam metalli no minuatur set sit eiusdem ponderis q extit prima. Et dni priores ppli qui erut i officio poratus demps octubr et novembr pxim venturi vinculo Juramti i pena xxv libr. d. ipam campana faciant refici p vnu bonu et sollepnem magrum .:~

99. Qui no fuit Accatastatus i Coi nullum possit hre offitium i eodem .:~

Qui no fuit Accatastatus i Coi Civit Spo tpre electionis q fieret de ipo no possit assumi eligi ul' recipi ad aliquod offm poratus potestarie castrorum ul' alterius conditionis quodcumque sit aliud cu salario ul' sine Et quicq fecerit tam eligens nomians ul' assumens talem no accatastatum i ipe no Accatastatus Acceptans ipum offm ul' ipum exercens et ipor qualibet i. C. libr d. vice qualibet condapnetur. Et nominato electio assumptio et Acceptatio et quicquid p ipum i dicto offio ad quod eligeretur fieret no valeat [teneat] ullo Jure. Salvo qd hoc no Intelligatur i hijs

quorum parentes

quor parentes vel avi patri-
cent Accatastati in Catasto
predicto .:~ Quod qui non habet bona
60. Accatastata fiat sibi catastum
Extimatum . L . librarum

Non habens

ad Catastum aliquid in Comuni si
et possexiones non habet que sibi
possit Accatastari fiat sibi
Catastum et in Quinquagita
libris Accatastetur . Et hoc capi-
tulum precedens per Civitatem
in locis publicis et consuetis bap-
61. niatur .:~ Quod pedagium comunis
non vendatur .:~

Pedagium

Comunis ubicumque colligatur non
vendatur et si aliter fiet non vale-
at ipso iure . Et tam emens quam ve-
ndens in libris . L . denariorum condempnetur Et
Introitus cuiuslibet pedagij vel
passagij in Cassa grossa gabel-
62. le deveniat .:~ Quod tintores
pannorum lane in tinta non mi-
ctant tinerem de feccia vini
Nec faciant tintam cum pechris .:~

Tintor aliqui

panni lane non mictat in
tinta alicuius panni tinerem
de feccia alicuius vini Nec ali-
quis tintor aliquem pan-
num lini ipsius tingat cum
pechris vel ipsas in mictat in
tintura pena . x . librarum denariorum in qua
quilibet contrafaciens vice qua-
libet condempnetur Et ipsius possit
quilibet Accusare et habeat dimi-
diam partem banni cum sacramento
et uno teste credatur . Et po-
testas teneatur vinculo iuramenti et
pena . xxv . librarum denariorum mictere pro
Tintoribus pannorum lane et
lini et ab ipsorum quolibet exi-
gat iuramentum quod hoc capitulum
integraliter observabit .:~
Quod non teneantur Strate coperte
63. a platea fori usque ad fon- A
tem Macchabey .:~

Tenentes

Apotecas in Platea fori in-
fra usque ad fontem Maccabey
seu domini domorum ibidem exi-
stentium non possit tenere
viam seu stratam dicti loci

V

139v

i aliqua parte sui coptaz ul
camorcannis sestorys sine
frascebis ad penaz . x . lbr d
p quolibet p̄dcor . Et milex
dni potatis teneant quotz
mb inquirere de p̄dcis .:~ 64 . Q
fiat vna ul due valcherie
ad petitioēz Capitanī Artis
lane .:~

Unam uel

duas valcherias i Ciuitate
Spoleti ul alibi diūmo nō po
ssint fi ab ecc̄a sci Nicolay s
ad valcandum panos . faciant
fi pores ppli qn sup hoc p
Capitan Artis lane fuint
requisiti expēsis cois Spo . i
tin gretetes quibz feis icop
timetur p coē p̄dcuz . Et adp
dcā teneantur dni Priores pp
pēa . xxv lbr d . vinculo psti
ti .:~ 65 . Q i Ciuit Spo hatur
vnus tinctor forensis .

Tintores

duo ul vnus forensis habe
atur i Ciuit Spo i Arte tintu
re maiori ul i minori sit
sollepnes qui salarium reci
piant ab Arte lane Et ad ip
sum salarium Coē Spo contribu
at put i sic fuit i gsilio pp
declaratum . Quod Consi
lium p deliberatioē p̄dicta
dni Priores teneantur co
gregari ad Requisitionem
Capitan dicte Artis .:~
66 . De fornacchibz fiedis p coē
Spo p calcina danda domos
destructas reparare volen
bus .:~

Fornachie

due fiant i Monteluco per
Coē Spo p calcina q dari debe
at volentibz murare i repa
rari domos ratione guerrar
destructas i deguastatas ha
modo vz . p quolibet ptica muri
qua murare voluit i domibz
antedictis . xv . Cuppas calcis
cum bulla dnor pori i quatuo
sup bullectis qui erunt p ppre
Et recepta cautione aquirenti
qz daretur calcina de muran
do dcām domum p dcā qnti
tate quaz recipiet dcāz cal
cem . i . mb . Q si nō fecerit
p qualz cupp quā quam re
cepit Coī psoluat . x . s . d .

67. De Aqua Farabulli et Jonchete aducenda in Aqueductu Communis :~

Aqua Fara bulli et Jonchete et qlibet alia Aqua que comode micti poterit i Aqueductu Cois mictantur et derivetur i Aqueductum Aque Cortitioni. Et dni priores ppli qui erut p tpre vinculo Jurti ad requisitioem viarij faciat solui necessariaz pecuniaz pope ?? dicto Et viarius vinculo Jurti et pena xxv libr d. sit dilligens et sollicitus q hic gesta fiant executioni debite demandari :~

68. Qd dni Priores ppli teneantur pponere in Consilio de Silua Azani :~

Cum aq plu ribus sit Narratum ad utilitatem cedere Cois Spo si lignam silue Azani venderetur et ipsa reduceretur ad culturaz. Ideo provisum et ordinatum est Qd dni Priores ppli i. xv. dies post

apturaz putis Statuti pponant in Consilio ppli de venditione lignaminis dicte Silue et si redigi deberet i posteru ad culturaz. Et quicqd deliberatu fuit i dcto Consilio mandetur executioni debite cu effectu :~

69. Qd pacta pacis et quietationes inde sequute i Registro Camere Registrentur :~

Pacta pacis Jnita Jnter Jntrinsecos et etiam inter Coe Spo et certos alios ex una parte Et dnum Petrum dni Scellis et quosdam alios ex altera et Quietationes promissiones et alie obligationes ac Jnstra exinde sequute teneantur et debeant dni priores ppli qui erunt de mensibus octubris et Novembris vinculo Juramenti et pena xxv libr d. p quolibet i Registro Camere facere ad memoriaz ppetuaz registrari. Et dicta Jnstra valeat et teneat omni tpre no obstante q no fuissent registrata i registro gabelle seu gabella ex ipis no fuisset soluta seu no registrarentur et solueretur i posteru. Et nu

llus audeat vel presumat contra
pacta et instra predicta seu
aliquod predictorum aliquid di
cere allegare vel opponere
ad penam .L. librarum denariorum. Et quod
diceret vel opponeret non
70 valeat ipso iure. Quod Aqua
cursus faletti et cavallinarum
in Campo Cassianorum possint in
usum Campi roppori dirigatur.

Adiacentes

Aque que exit de fonte pu
sterule seu maior pars
ipsarum possit ipsam Aquam du
cere sine lesione dicti fontis
et ex ipsa Aqua quoddam lava
torium facere et ipsam Aquam
trahere ac immittere portis
rigandis ac etiam tempera
ndis. Et teneatur vicari
us qui pro tempore erit vinculo iuramenti
et pena .x. librarum denariorum ad petitionem
et requisitionem petentis cui
libet dictos adiacentes facere
congregari Et inter eos proponere
de lavatorio predicto Et quod
deliberatum fuerit per maiorem
partem ipsorum executioni
72 debite demandetur. Quod
habentes possessiones infra unum miliare prope
Civitatem debeat habere Ortos.

Quicumque

habuerit aliquam vineam seu
aliam possessionem infra unum miliare
prope Civitatem Spoleti teneatur
ad minus in una ex dictis pos
sexionibus ortum facere et habere
infra unum mensem a die publi
cationis presentis Statuti ac
ipsum retinere hoc Statuto du
rante ad penam .xl. solidorum denariorum pro
quolibet et quotiens inventus
fuerit ortum non habere. Et quili
bet possit contra facientes accusare
et sibi cum sacramento credatur
et habeat etiam partem banni alia
domino potestati reliqua sit communis
Et nichilominus dictus dominus potestas
vinculo iuramenti et pena .xxv. librarum
denariorum teneatur mittere unum ex suis
notariis ad perquirendum et vide
ndum si contenta in hoc capitulo
observantur. Et hoc capitu
lum infra octo dies post aperturam
presentis Statuti publice bap
73 niatur. Quod in qualibet
Contrata ubi sunt vinee fiat
una Bertesca pro custodia vi
nearum.

1412

Ad reqsitioēz

cuilibet petentis teneatur via
rius et quilibet alius offitialis sup
hoc requisitus pena xxv lbr d.
et vinculo iur. facti requiri
omes et singulos hntes vineas
i eodez guaitio ad faciendum
suis expensis coibus unam bertescaz
i qua expensis coibus stet unus
custos p custodia vinearum Et
possit dcās expensas īt eos po
nere et distribuere et ad soluēdū
ipsos cogere put sibi placuit
sumarie et de facto tam i rebus
q etiā i p̄. Teneatur aūt dcūs
custos qui ponetur i dcā bertes
ca denumptiare quos viderit
dapnuz dare i dcīs vineis vl
aliqua ipȃz et eius denumptiatio
ni credatur et detur plena fi
des et etiaz hat ptez bapni :~

74. Q ubicuqz p formaz Statuti
datur aliq pars bapni Accu
tori Intelligatur de accusatore
Spoletano :~

Ubicumqz

p formam alicui Capi
tuli Statuti. denumptians vl
Accusans recipe debet aliquaz
partem bapni Intelligatur
i denumptiatore vl accusatore
Spoletano et faciente facti
ones ples i Coi Spō et i ipo
tantūmodo locū hat :~

74. Q Cola Angelecti non
grauetur ad morandum
i palatio ppli si por extra
hatur :~

Si contingeit

Q Cola Anglecti vay pre
tenghe extrahatur por ppli. i.
triennium a publicatiōe pntis
Statuti numand nō teneatur
nec cogi possit ad murand
i palatio ppli vnacū alijs so
tijs sui tpre poratus dumo
do prius Iuramtuz denouo
pstetur q ab i firmitate qua
sustinet nō extitit libera
tus aliquo Statuto capi
tulo non obstante :~

76. Departitis perditis nō re
mictendis et pallucte i par
tito qlibet numeretur :~

Quotienscuqz

Int dnos Priores ppli q̄tuo
sup ppoitis quatuor sup bulle
ctis. Capitanis Artiū Cosiliariis

Recipe. uid. 5. li. i. c. 68.

Nō

Add. vid. s. l. c. 15.

consilij ppli seu quoscumq offi
dicte Civitatis tpre aliquod
partitu mitteret fm for 35
Statuti et illud no obtinere
tur seu pderet no possit
durante tpre dci poratus
q dcm partitu no vince
ret ultius remicti ul ad
partitum poni aliquo colore
quesito seu alia forma ver
borz si idem partitu cuz
pmo depdito eundez gsequat
effectuz q si secus fcm exti
terit no valeat qd fieret Et
quilibet dcoz dnoz qui ta
li partito iterato mictendo
iteresset seu aliquali gsentiret
i C. lbr d. vice qualibet co
dapnet. Insup i quolibet
ptito quod mitteret it pdi
ctos seu quoscuqz Consilio
Ambaz bussulaz palluctte
numerent alr no valeant
id qd vigore dci partiti obti
neret ul fieret Et notis
Reformationz si no fca pre
dca nuatione aliquid refor
maret ul scriberet i C. lbr
d. vice qualibet gdapnet
Et nichl suo offio sit p
uatus ad quod. i. quinqueniu

77. nullatenus reassumat. De
Vendembijs faciendis.

Vendemie
faciende i Civitate r comita
tu tpre deliberet pus i Consi
lio ppli quod Consiliuz tene
antur dni Priores ppli qui
erunt de mse Septembr facere
dco tpre Anno quolibet gre
gari pea xxv. lbr d. r vinculo
psti Jur. Et i eo pponere
de dcis vendebijs faciendis
Et fm qd deliberabit i gsilio
pdco delibatioez. i x. lbr d.
vice qualibet gdapnet. Et
gt facient possit quilibz accusare
et sibi cu uno teste credatur
Et hat dimidiaz parte bapni
Et ei accusatoris nom i secreto
seruet. — vid. i. Add. fo. cap. 39.

78. De Renouent ordinameta Gabelle.

Infra quindecim
dies post initium offitij do
minoz Poz ppli qui erunt de
msibus Octubr r Nouembr
Teneant et debeant ipsi
dni Priores vinculo Jur. et

pena . xxv libr d . pponet in
Consilio ppli de renouatōe
ordinamentorum gabellarum
Et quicquid tunc fuit delibera
tum et ordinamta q fieret
vigore dcē delibationis va
leant et teneant auctē pntis
Statuti ac si eent i hoc vo
.79. lumine declarata . De
Conducta Conestabilis
et famulorum dnorum porum et
mostra ipsorum et mō p eos
tenendo .

Conestabilis

dnorum Priorum et famuli ad
suam banderiam deputati
Cuius Conestabilis electio fi
debeat p Consilium populi
retinere debeat ordinem istum
vz q ipē Conestabilis et qui
libet eius famulus stare
debeat et et de die et
denocte ac continuam moram
trahere i palatio ppli re
sidentie ipōrum dnorum Et
quilibet habeat pancerem et
rotellam coratiam ul' corsi
ctum Cerbellerium spatam
Lanceam et cultellum itra
palatium pdcm . Et quotiens
placuerit dnis poribus seu bonis
hominibus pntis sup mostra te

neantur ipi et Conestabilis
tam de se q etiam de aliis fa
mulis mostram facere Et qui
libet famulus seu ipē Cone
stabilis qui tpre dcē mostre
punctaretur eo q eet absens a
Ciuitate Spoleti sine licentia dnorum
porum perdat pagam vnius
mensis et si eet in Ciuitate et non
ad eet ad mostram pdat pa
gam vnius diey . Et pun
ctatura facta de aliquo ipōrum
die ipius punctature pxime
debeat excusatio coram offi
cial' qui fecerint ipam pun
ctaturam et nō vltra , aqua
possit punctatus p ipos offici
ales absolui dca die tm et
nō alr nisi cum licentia do
minorum porum ul' duarum par
tium eorumdem Insup dcī
officiales sup mostra nō pos
sint dare n concedere aliquam
licentiam alicui dcōrum famu
lorum se absentandi a Ciuitate
Spoleti sine licentia et deliba
tione dnorum priorum Ipi
uero pores ul' due partes
ex eis tantummodo nō minori
numero possint dare licentiam ipis
famulis ul' alicui ipōrum se
absentandi a dicta eius

Ciuitate et eius comitatu p
ut eis videbitur conuenire. Et
si contingat aliquem mitti
per ipsos dominos priores cum aliqua
uel per aliqua Ambaxiata comunis
extra Ciuitatem infra quinque miliaria
nullum salarium debeat percipere
a Comuni. Et a quinque miliaribus
ultra usque in x. duos sol. den. Et
si a x. miliaribus ultra usque
in xv. duos sol. et sex den. Et a
xv ultra pro quolibet die quantum
cumque sit iter habeat tres sol.
den. ultra stipendium sibi
ordinarie constitutum. Et
non possit aliquis dictorum fa
mulorum mutari absque licen
tia dictorum dominorum priorum et bono
rum hominum priorum super mostra predicta
et quotiens aliquis dictorum fa
mulorum se absentauerit a Ciuitate
predicta prius factis tamen et cum licen
tia predicta scribatur per Canc
ellarium dies absentie atque re
ditus et etiam stipendium pro rata
temporis detrahatur. Ceterum
bullam solutionis stipendii
Conestabilis separata fiat ab
· 80 · illa famulorum eiusdem :~ De Assi
gnatione facienda per procuratorem
hospitalis sancte Crucis extra por
tam sancti petri de bonis ipsius hospi
talis · : ~

Domini Prio
res populi qui erunt tempore aper
ture presentis Statuti infra v. dierum
vinculo iuramenti et pena x. librarum den.
pro quolibet teneantur exigere
iuramentum a procuratore hospitalis sancte
Crucis extra portam sancti Petri
quod bona fide investigabunt
et perquirent bona possessiones et iura
hospitalis predicti infra xv. dies
in quos teneantur et debeant ipsi
procuratores vinculo iuramenti et pena xxv
librarum den. pro quolibet in Consilio populi
bona possessiones et iura predicta assigna
re et a quibus et per quos possidentur
uel per Cancellarium eorundem in ipso
consilio assignentur. Qua assig
natione facta teneantur domini priores
populi ad dictam petitionem ipsis procura
toribus ad recuperandum dicta bona
possessiones et iura auxilium et consilium
adhibere. Et nichilominus dicti procuratores
procurent ad posse recuperare bona
predicta. Et donec erunt recuperata
tempore cuiusque prioratus in dicto consilio
populi saltim semel facere noti
ficationem predictam. Et domini priores
populi ad petitionem predictam super dicta
assignatione et notificatione propo
sitam faciant in consilio populi

antedicto et executioni mandet
quod deliberatum extiterit in
eod'. ¶ Insuper dicti prior et
ipsorum uterque et quolibet anno
ad penam .L. librarum d' pro quolibet
teneantur reddere rationem
administrationis bonorum hos-
pitalis predictis Prioribus ante
dictis. Et de hoc qui predictum
prestabit sacramentum spetiale
.81. faciat sacramentum. ¶ Consti
tutiones et ordinamenta facta
contra hereticos in favorem offitij
Inquisitoris heretice pravita
tis debeant ab omnibus obs
ervari.

Omnes con
stitutiones papales et imperiales
ordinamenta provisiones et decre
ta facte et facta edite et edita
contra hereticos fautores et de
fensores et ipsorum complices et
quecumque privilegia concessa in fa
vorem offitij Inquisitoris he
retice pravitatis ac mandata
ta et sententias facta et latas fa
ciendi et faciendi per Inquisi 83
tores predictos occaxione dicti
offitij inquisitoris debeat ab o
mnibus et singulis offitialibus

Comunis Spoleti hominibus et personis
dicte Civitatis comitatus et
districtus Spoleti inviolabiliter
observari et sic corde ge
runt ita effectu que habent
ergam Sanctam Fidem cato
.82. licam operibus patefaciat. ¶
Si qua Capitula reperiuntur
in hoc volumine contra liber
tatem Ecclesie habeantur
pro non scripta.

Si in hoc vo
lumine presentium Statuti et
Brevis populi reperiretur aliqua
Statuta vel Capitula Statuti
que essent contra libertatem ecclesie seu
contra offitium inquisitoris here
tice pravitatis seu contra Iuris
dictionem Comunis Spoleti. Voluerunt
et Statuerunt predicti domini Sta
tutarij ipsa et quodlibet ipsorum de
tali materia loquentia fore
cassa et nulla et irrita et ex
nunc pro cassis nullis et irritis
reputari ac si in presenti volumi
ne non reperirentur scripta. ¶
Statuta huius voluminis
ac Brevis firmentur omnibus
alijs revocatis.

143v

Quia infinitas
atque contrarietas reperiuntur
in multis iuris articulis sed contra-
rietatem ac multorum simili-
tudinem statutorum in presenti vi-
gentium que confusionem ut plu-
rimum sponti Ciuibus inducebat
prefati domini statutarii reseca-
tes et in posterum abolentes
Statuerunt et ordinauerunt
quod omnia et singula Statuta
leges Municipales refor-
mationes prouisiones et
decreta Communis et populi Ciuitatis
Spoleti Retrofacta per que non
est alteri Jus quesitum sit
Irrita et nulla cassa et nullius
efficacie uel momenti et quod tantum
Statuta et Capitula Statuti
ordines ordinamenta et decre-
ta que in posterum legitime
fient per legibus Statutis et
ordinamentis Communis Spoleti
et populi Ciuitatis Spoleti debeant
haberi et teneri et inviolabiliter
obseruari ab omnibus ad pe-
nam et sub pena in dictis Sta-
tutis et ipsorum quolibet declara-
tis Ordinamentis Cabelle in
suo Robore duraturis quibus
per contra statuta nullatenus
derogetur.

Quod ista pacta pacis inserantur in hoc volumine

Quoniam ea que in ultimo dicuntur etc.

Capitula prime pacis.

In nomine sancte et indiuidue Trinitatis etc.

Capitula secunde pacis

In nomine sancte et Individue trinitatis.

Explicit liber quartus et ultimus Statutorum Comunis Spoleti. deo Gratias Amen.

Facta Edita Composita Ordinata et Firmata fuerunt supradicta Statuta et Statutorum et Brevis Capitula, per supradictos dominos Statutarios in principio huius voluminis singulariter nominatos. Mandantes ab omnibus et singulis perpetuo ut scripta sunt Inviolabiliter observari. Et scripta per me Angelum notarium Infrascriptum. Sub Anno domini Millesimo trecentesimo quatragesimo septimo tempore domini Clementis pape vj. Indictione xv. et die viij mensis Septembris.

Actum Spoleti in Palatio populi Residentie dominorum Priorum populi. presentibus providis Viris Magistro Mariano Magistri Francisci.

Palicto Colombarij. Ruge
rio Merlini. Petrutio Ange
licti. Andreutio francie
et Ser Mattheo Petri de
M Gualdo. Ser Masseo Com
cti. Ser Cittho magri Mar
ci. Et Cola Vannis Bolo
gnicti de Spo^to^ notarijs vname
cum Rogatis testibus ad ds
dnis Statutarijs de pdcis
omnibus et de Aptura huius
Statuti vocatis et Rogatis.

Ego Angelus Magri Petri
Donati de Spo^to^ Imperiali aucto
ritate Notarius et Iudex or
dinarius, et nunc notarius pdcti
Comune deputatus ad hoc
Statutum et Breue et ipsius
Capitula scribendum dema
ndato supdctorum dnorum Sta
tutariorum. Ea scripxi et
publicaui Rogatus et sigm
meum Apposui consuetum.:.

In nomine domini Amen: Quia nichil uidetur esse actum cum quid superest agendum:~

Incipiunt prime Additiones Statuti facti 1348. :—

In nomine domini Amen: Quia nichil videtur esse actum cum quid superest Agendum. Et non minus qui de nouo Inuenit comendandus est qui prius Statuta sollerti supplet corrigit et emendat. Igitur Aduertentes Statutarii isti quod in volumine Statutorum Comunis Spoleti non nulla Inueniebantur Capitula que correctionem aliquam Indigebant, et quedam reprehendebantur ibidem, contra ut perfecta existeret supplectionem Indigebant omnia, Ac etiam propter nouissimas nouitates occursas que antea potuerunt minime fore prouisa Necessario videbantur quod aliqua prouiderentur denouo que hactenus fuerant constituta. Quia erat quotiens quod noue Infirmitati noua preparentur anthitoda. Igitur Nobiles et Sapientes viri Johannes Lelli de Perusio honorabilis potestas Ciuitatis Spoleti Magister Franciscus Magistri Stephani. Magister Antonius Egidii. Polutius Mannozi. Cicchus Andreoni. Simonictus Petrii et Andreuctus Saladini Priores populi dicte Ciuitatis. et Bertuldus domini

Gentilis. Palictus Petrutij
Ehifijeti. Petrutius Cole
Bellante Bertuldi dni Ra
ynaldi. Dns Masseus Nu
ccarelli et Cola Petrutij
Pellicconi / Sex boni hoies
sup bono et pacifico statu ci
uitatis Spo^n^ positi et Electi. Ex
istentes congregati i sala
magna palatij ppli Spoleta
ni unanimiter et concorditer
nemine discordante istas
correctiones Addictioes et
nouas istorum Capitulorum
Constitutioes fecerunt Con
stituerunt ac etiam firma
uerunt et uoluerunt qd ple
gibus et Statutis dce Ciuitatis
Spoletensis i tacta usque quo
p Iurisdicti hntes fuerit
i mutata. Et pdca omia
et singula fecerunt constitu
erunt atque ordinauerunt
p Statu bono et pacifico
Ciuitatis pdce ex auctoritate et
Baylia eis concessa ac etiam
attributa ex gnali Arenga
Ciuitatis Spoleti Et omni modo
via Iure et forma quibus
potuerunt de Consilio Sa
pientum Virorum dni Joha
nnis dni Raynerij de Mo
nte Sci Sauini Iudicis et

Assexoris supdci dni potestatis
et dni Berardi Andreicti
dni Stephani Petrutij et
dni Massey Nuccarelli de
Spoleto / Iuris peritorum que
scripta apparent i alio uo
lumine manu Ser Angeli Ma
gistri Petri de Spoleto notarij
ad ea scribenda p supdcos
Statutarios et correptores
et eoe pdcorum legitie deputatos
Sub Annis dni Mcccxlviiij
tpre Sanctissimi i xpo patris et
dni nri / dni Clementis pp.
.1. sexti / Indictione pma. : ~ Addicto
C. 8. pmi libri sup delectio
ne dnorum potestatum et certorum aliorum
officialium : ~

Qui expediat

qd scdm mutationem et varie
tates tporum Statuta mute
ntur et varientur humana
Jo pdci dni potestas Priores et
Sex / Sup bono et pacifico sta
tu Ciuitatis Spoleti Volentes aliqd
Addere Modificare ac pp
mutationem tporum i melius
reformare Capitula Statuti
dce ciuitatis q loquuntur de electio

Addito fca. c. 8. pmi. libri.

C. P
ne dnor Prior / de electio
ne Capitan Artiuz de elec
tion quatuor de Bulla et
de election quatuor bonor
viror sup ppositis r ipsor
offio Statuerut vnanimi
ter r cocorditer Ordina
ntes q dni Priores ppli
Ciuis Spo sint sex singulis
duobs msis extrahendi mo
re solito de Cofanecto po
sito i domibs Epi Spor
Qui habeat p eor expesis
diebs singulis peor quolibs
x. s d. quor extrahendor
pmuz offm icohet i kls oc
tubr pxim ptiti / et postea
p ordinez quousqz eor nuus
i cofanecto positus totalr
sit extract. Et si prior
ipsor aliquis moriretr ita
q ipsor nus no eet ipletus
ul alicui ipsor longa eet
abntia ita q no poss como
de moraz trahere cuz eisde
ita q ipsor sex nuus iminu
tus eet q vice illius mor
tui ul abntis de dco Cofa
necto extrahatur vnus ul
plures sic casus actulerit
de i loco deficietuz sbstitut
de vay singlis. dixerunt
vnanimiter Statuent q
sm q ibidem pmus r secu
ndus p ordinez st signati
de vay illa / de qua mortuus
fuit siue abns Et quia no
nisi duo st positi i cofane
cto pdco pdco i loco defici
entiuz sbstituti de vay / si
ngulis dixerut vnanimit
Statuentes q si vlt dcos
duos d vay aliqui deficeent
anteq vnuisalr omes pora
tus qui st i dco cofanecto p
ordinez sit extracti Qr re
manentes libere valeant
excec offm porat ac si non
eent mortui ul abntes sic
i Statuti Caplo de quo sup
fit mtio gtinetr Et illi qui
st i dco cofanecto positi pro
porib r etia i loco deficien
tiuz ul abntiuz sbstituti qn
casus euenerit sint pores
ppli Spo et exceant r excel
valeat r teneat ac si aueris
et legitimis porib facta
forent Et quia satis vr
queniens q iminutis getib
offiales vtiqz minuantr. Sta
tuerut pdci q Capitr artiu
digi debeant r firmari pon
i mediocri nuo nui ei quis
Statuti Caplo de quo supius
fit metio gtinetr Et illi sit

Hec e Addito c. 10. pmi libri.

Artium Capitan per sex menses
Incipiend in kalendis mensis octubris
proxime preteriti et per predictos Sta
tutarios electi modo et ordine
prout patet in libro ser Nicolay
Cancellarij dicti comunis. Et sic
pro futuro tempore debeat observ
ari in omnibus et per omnia. // Sta
tuerunt etiam quod pro comodi
tate et maiori utilitate comunis
sint tres homines boni super
bullectis et tres super prepositis
et non plures Quia numerus omnium
ad predicta officia aptorum est non
temuitis minoratus et sint tres
per duobus Annis in supradictis
kalendis octubris Incipiendis super
prepositis et bullectis qui reperi
rentur In cofanecto predicto -3-
extrahendi sicut in Statuti ca
pitulo continetur. Et ubicumque
in aliquo Statuto mentio fiet
de quatuor de bullectis vel
quatuor de prepositis quod Intel
ligatur de dictis tribus ad
dicta officia deputatis vel po
stea deputandis. Ex quibus
tribus de bullecta et tribus
de prepositis duo ad minus
debeant Interesse qui duo in
-2- in agendis consentiant. :. Addi
tio C. 37. 1. li. de electione Capi
tanei partis Guelfe qualiter debeat
esse duo, unus Nobilis et alter popularis.

Additio. C. 11. 2. c. 12. primi libri.

Addiderunt

etiam Quod partis Guelfe
Capitanei duo sint unus
Nobilis et alius popularis duo
bus mensibus de cofanecto predicto
extrahendi quando Priores po
puli extrahuntur Quorum
officium primorum Incipiet in
supradictis kalendis et illi sint ca
pitanei partis Guelfe qui
in dicto cofanecto Invenientur
inmissi distincti per tempora sicuti
in eorum brevibus in cofanecto
positis continetur qui illa officia
habeant et Bayliam quam per eorum
statuta Curie predicte Invenien
tur concessa eisdem. :. Addictio
C. 43. 1. 3 dicti. 1. li. de electione
Consiliariorum et eorum officio et
potestate et de modis et forma in dicta
Addictione continetur. :.

Quia satis

noscitur esse equum quod de mi
nori numero hominum numerus consiliario
rum populi ut supra Igitur
statuerunt quod XXXVJ sint consilia
rij populi Spoletani. videlicet de qua
libet vayta tres et de consilio dicti
populi sint decem priores Capi
tanei Artium. tres de bullettis et
tres etiam de prepositis. Quod consili

// Igitur statuerunt quod XXXVJ. sint. consiliarij. populi. Spoletani.

um populi dcor. xxxvj. Priorum. Capitan. tenuz debu llectis et tenuz depositis. Illaz autem et Bayliaz habeant q p Statuta dce Cuitis consilio Inuenitur gcessa. In quo consilio debeat adminus due partes pdcor adesse et p duas ptes astantiuz qd deliberabitur obtineri. .:~

4 Addicto. C. 14. dci pmi libri de electione Cam Cam rei Notij q sufficiat ee etatis xxv Annor saltim. .:~

Addiderunt

Insuper Statutarij supdci in fine cap de electione Camerarij Cois eiusq notarij. 14. pmi libri Statuti cois pdci Modificant dcuz Capitulum in ea parte in qua dicitur Cam ee etatis saltim. xl. Annor. vz. q electores in dco Cap declarati possint et valeat eligere Cam eiusq notarium etatis saltim xxv Annor et pillo tpre quo eis videbitur no obstant q fuerit de eadem vay vel q fuerint i officio infra tempus adeo Statutum i hitum

alijs sollepnitatibus dci Statuti remanentibus semp saluis Et q salariuz huiusmodi notarij sit xxx.ta lbr d psex mss. .:~ Addictio. C. 14. dci pmi lib de electione Notarij Reformationum qualiter debeat offm p se ipsuz exercere .:~

Capitulo

.14. dci pmi libri de electione notarij reformationuz. Addentes Q dcus notus debeat p se dcum officiuz dco tpre exercere et de Cuitate no recedere nec aliqualiter absentare sine expssa licentia dnor prior qui tunc se inde absentare possit p tpre de quo litteraz huit a prioribus antedictis. Statuentes Insup q scriptius taliuz notarior tam pteritoruz q pntuz et futuror et cuilibet ipor q reperirent i libris reformationum ipor ipor et cuilibet eor adhibeatur plena fides. Non obstant si i dcis scriptius vel aliqua ipar no Inueniretur testes gscripti vel no inuenirentur i ea vel alia etiaz

scriptura de sollepnitatibus
omixionus relatis pulsatis et
impan ul' alijs dequibus i dictis
reformationibus fieret mentio
. 6. eorundem .:~ Addicto. C.
.17. dñi .1. li. loquitur de Regi
stro quod testa 7 alij contractus
no registrati tpr mortali
tatis valeant .:~

Consideratis

supradicti statutarij quod nō nulla
instrumenta testamenta 7 alie ultime volu
ntates pro eo quod nō fuerunt hacten'
registrata, essent nullius effi
cacie ul' momenti pp Cap. Sta
tuti .17. primi libri quod loqui
tur de Registro 7 de instrumentis .7.
testamentis 7 alijs scripturis Re
gistrandis i hoc evenisset
forsan sine culpa ul' neglige
ntia eorum ad quos dicta instrumenta
ul' testa spectabat 7 nō facie
ntes registrari Cuz notarius su
per Registro posit' sui pretiaz
nō haberet nec ad hunc potuit
aliquis cum esset etiaz morte ador
sus pro meliori utilitate dicti
cois deliberaverunt unanimi
ter statuentes quod instrumenta te
stamenta et alia ultime volu
ntates Registrentur secundum dictum

Capitulum Statuti .i. quatuor
mensibus postquam notarius ul' notarij porta
fuerint et dicti mor solito
ad registrum et ipsi ceperint
dictum officium exercere. Addidere
runt insuper dicto capitulo. quod
mortalitatis periculo multa
instrumenta et testamenta 7 ultime volun
tates venerit registranda ultra
modum petiti tpr quod unus notarius
per predictos quibus dictum capitulum
est concessum eligatur ul' plu
res prout eis videbitur expedire
Et quod dictus ul' dicti notarij tene
antur et Registrare omnia
et singula instrumenta de quibus
gabella solui nō debet secundum
ordinamenta gabelle, sine dicta
Apodissa gab .:~ Addicto. C.
2o. .1. li. de electione notariorum cu-
stodie 7 gab 7 C. 21. dñi li. de
electione gabellariorum 7 notariorum
possit huiusmodi per eos quibus
per C. supradicta est concessa .:~

De electione

notariorum Custodie 7 Gabelle
Capitulum 20. et Gabellario
rum portarum Cap. 21. primi libri
dicti statuti / Considera
ntes quia magna Copia no

tariorum dcē Civit. ac bono
rum hominum p gabellariis
portarum sufficientibus pp mo
rtalitatem depist adeo qd nu
merus eorundem i eisdem Ca
pitolis memorati no posset
de facili inveniri. Provide
rūt Qd electores hi fiat
et fi debeant p eos quibus per
Capitola supdca e gcessum
i nūo de quo electoribus hui
8 · videbitur gvenire. :~ Additio
C. 24. 1. li. de election sin
dicorum villarum z forma ibi
gtenta. :~

Ut sindicores

villarum maliciis obviet z et
villis et ruralibus psonis assit
possibilitas fiaendi sindi
cos, Additum est Cap. 24.
Stat. pmi libri de electione
Sindicorum villarum et eorum offio
Per supdcos dnos Statuta
rios Qd quilibet sindicus
cuilibet ville sindicatus co
mitatus Spoleti debeat eli
gi p tpre sex mss et si secus
fieret no valeat. Et elige
ntes pene xxv lbr d. sbiace

ant Int omes de villa qui
talem electioem fecerit. Et
quicumqz fuit i offio sindi
catus dco tpre sex msium
no possint ad dcum officium
resumi nisi vacaverit me
dietatis tpris qd p dcum Statu
tum vacare requiritur
Et q de denuptiis z accu
sis sind. vallariorum i dco
Cap. gtētorum In dapnis datis
adhibeatur plen fidex, si z in
qtitum pecu exdenuptia vl ac
cusa eorundem no trascen
dat qtitatis x lbr d. quod
si fecerit relinquatur dispo
sitioni Statutis loquentium
i Criminalibus z malliis
quo ad modum pcedendi su
per denuptiis z accusis. Et
cum dcis sindicis z vallariis
plena fidex adhibeatur cri
minalr ubi requiruntur pro
bationes luce clariores. Et
gtingeret aliquem agere Ci
viliter z peteret sibi a dcis
sindicis dapnum emenda
ri vl malefactorem assignari
Voluerunt dci Statutarii
qd tunc dcis sindicis z valla
riis adhibeatur plena fidex

qt eos quos Assignauerint
de eor villis Et talez assig
natuz pmalefcto posssit p dap
nuz passuz conueniri ademen
dationez dapni sibi illati vi
gor dce Assignationis sigti
tas no transcenderet. C. b. d.
Et abinde no sup debeat legi
time pbari extimatio dapni
put requirit i malleis In
alijs no duz capluz remane
9 at illibatuz. Addicto. C.
26. 1. li. de election sandi
cor Castror qd notificatio
fiat p hoies z no p bapnime
ntum. 1

Modificates

Insuper Statutarij supdcti
Cap. 26. Statut. dicti pmi li
bri de election Sandicor Ca
stror district Spo z pmixi
omibz faciendis p ipos. quia
vox preconia paucis inotesat
Idarco Statuerut z refor
mauerut qd qn requisitio
fieret p dnz potatez ul eius
Judicez de pdcis sandict Ca
stror debeat talis requisitio 10
fi p lras dni potatis qtinet
cam requisitionis. Et no fiat
dca requisitio p bapnimetuz
ne posssit ignorantiaz allegari
Et si dca ul aliquod essent
negligent i mictendo duz
sandicuz soluat noie pene
Coi Spo. L. lbr den puice
qualibet z pcaz eis i portaz i
sup dco cap. dco cau addeaz
qtitat. L. lbr d. Reducim.
Et q pcessus fact p pntez
dnz potatez z etiam Bandolu
Monaldi olim z tuc potatez
Ciuit Spo occasioe dci Cap
et qtentor i eo qt dca castra
sand z hoies ipor subquacuqz
forma ul qceptum verbor
sint exnuc Cassi Irriti nu
lliusqz efficacie ul momti
Et q nulla Snia posssit p
aliquem potatem ul aliquez
offialem dce Ciuit vigore
dcor pcessuuz ul alicuius
eor qtra pdca Castra San
dict z hoies ul aliq ipor
ferri dari ul pnuptiari.
Que Snie si ferrerent uel
darent sint nullius effica
cie ul momti nec posssit exequi
n executon qualibz manda. Cor
recto. 29. C. dci. 1. li. quod
loquitur de sandicis z peur

fratrum minorum qua dictum Capitulum cassatur etcetera.

Capitulum

.29. dicti primi libri statuti quod loquitur de sindicis et procuratoribus fratrum minorum de Spoleto eligendis Cassaverunt irritaverunt Nullius efficacie vel valoris esse voluerunt vel momenti. Additio .C. 43.

11 .

1. li. de electione bapnitorum.

Advertentes

Quod propter bapnitorum qui in Civitate Spoleti ante pestiferam mortalitatem proxime occursam eorum officium exercebant / Bapnitores qui remanserunt pro eorum officio exercendo sunt plurimum agravati et ubi in eo onus satis convenit quod conditores legum aliquo in ponantur levamen / Quod salarium dictorum bapnitorum qui remanserunt s. Vannicti Simonicti et Angeli Petruccipti / Statuerunt et .C. 43. dicti primi libri Statuti de eorum officio loquentis Addicti sit .12. et esse debeat inter salarium et pannos .lx. libr. d. pro quolibet ipsorum eorum singulis Annis. videlicet xxxviij. libr. pro salario et xxj. pro pannis et fodero ut in dicto capitulo continetur. Et quia predicti duo bapnitores pro ipsorum officio exercendo non sufficeret Communi Spoleti / Voluerunt quod provideatur per priores populi Spoleti quod alii bapnitores stipendiis dicti communis inveniantur qui una cum dictis duobus faciant et exercere valeant que ad bapnitorum officium spectant. Et si alii inveniri et haberi poterunt in posterum quod dicti duo illud salarium habeant pro quo conducti alii fuerint. Et si alii non conducerentur in posterum pro quolibet Anno supra declaratum salarium eis firmum remaneat donec futuris temporibus alii procurentur vel aliud per Commune Spoleti quolibet providebitur. Et donec ipsi duo soli dictum officium exercebunt. / Dictum autem salarium et quantitas solvatur eisdem sine aliqua retentione gabelle.

Additio. 900. dicti li. loquentis

de Arbitrio nō ɔcedēdo alicui offic. :~ · 13 ·

Quinquagesimo. C. dñ libri Statutorum loquentis de Arbitrio non ɔcedendo alicui offitiali, in fine eius. Addentes Statuentes et ordinantes qd quid possit ordinari ul' fieri p dnos priores ppli ul' Capitaneum Artium ul' ɔsilium ppli dce Civitatis, possit p eos et quelibet ipsorum ɔmicti seu remicti illi ul' illis psonis cui ul' quibus dcis dnis prioribus ul' Capitaneo ul' ɔsilio illa remictenda videbuntur qui possint pfecte oia facere sup eis que eis ɔmixa fuerint ut ipsimet dni Priores Capitan ul' Consilium potuissent ul' qd aliqui p eos ul' aliquem ipsorum electos habeat potestatem alios eligendi qui postea electi habeant potestatem Arbitrium et Baylia faciendi, id plenarie quod fieri poterat p eosdem priores et Capitan, ul' Consilium ppli, sup hijs ad que sunt electi eligentes eligendi habeant facultatem :~

Additio 73. dñ. 1. lib. de partiseriis et eorum officio :~

In fine Cap. 73. dñ primi libri Statutorum de de partiseriis et eorum offitio loquentis. Addiderunt qd si fuerint ad misurandum infra duo miliaria et misuraverint .x. modiolos ul' sup, qd debeat hre pro quolibet modiolo a qualibet parte .x. den. Et si ultra duo miliaria fuerit ad mensurandum tunc debeat hre ultra .xxx. den. p viatico, In dco Statuto eis ɔcesso, a qualibet parte. Et p misura et salario ipsorum .viij. d. p quolibet modiolo et qualibet parte. Et qn dni partiserij fuerint requisiti Ire ad misurandum debeant a die requisitionis infra tertiam diem ad dcam mesuram faciendam Accedere cum effectu dummodo nō teneantur ad penam in Statuto ɔtentis, In aliis suis partibus dictum capitulum Inviolabiliter observetur.

Additio. c. 100.

.14. Addictio. C. 100. 2. li. loquitur
de mactonarijs et qualiter fieri
debeant Mactones et ipsorum
forma. :~

Mactonarios

Cap. 100. Statuti predicti isti
us libri in principio ubi dicitur
Mactones fieri debere longitudi
nis duorum semissorum, Grossi
tudinis duorum digitorum et
Amplitudinis unius semis
sis pro quolibet. Addentes et
declarantes nisi per aliquam
personam adictis mactonarijs petere
ntur Mactones maioris vel
minoris mensure vel forme
quos facere possint sine pena
ad sensum et voluntatem cuiuscumque
.14. petentis. :~ Correctio. c. 84. 1.
li. loquitur quod Arengha ii. aliquid de
beret proponi Intersint numerus mille
hominum quod reducatur ad. 300.

Cuiusmodi aliquibus

Statutis comunis. Capitulis de numeris ho
minum in Arenghis dicti comunis
et populi debentium interesse men
tio habeatur propter mortalitatis
pestilentiam de presenti in dicta
Civitate occursam, homines
eiusdem Civitatis sunt non
modicum diminuti adeo quod obser
vantia dictorum Statutorum impossi
bilis est omnino. Ideo volentes
dicti Statutarij minori et
condecenti numero providere Statue
runt et ordinaverunt quod in Are
ngha qualibet congreganda
pro comunis Senensis sufficiat numerus. iii. C
hominum Civitatis Senensis. Et ubicumque
de maiori numero mentio haberetur
ad dictum numerum superius declara
tum Reducamus et valeant
et teneant que in hijs fierent
ac si per totum comune Senense facta fo
.16. rent. :~ Correctio. c. 3. 2. li.
de modo procedendi in criminalibus
quod corrigitur quod non habeat locum quo fe
cisset citari aliquem ex Juris
dictione comunis. :~

Tertium. Cap.

Statutis. li. 2. de modo prede
ndi in Criminalibus Corrige
ntes in ea parte dum dicitur
in dicto Cap. de forma Citationis
fienda cum cedula Quod hec
que ibi dicuntur habeat locum
in forma citationis fienda super

151v

quocu(m)q(ue) mallio vel expressiv Excepto si procederet(ur) contra aliquem qui fecisset aliquem citari extra iurisdictionem communis septimo ut in proximo libri sequenti Capitulo continet(ur). Et si procederet(ur) contra aliquem qui iurisdictionem communis predictam declinasset prout in .64. capitulo huius libri continet(ur) cum periculum posset afferre com si iustis duobus casibus cedule dimictant(ur) vel si procedulam citationes huiusmodi fieret. Set Citatio secunda in dictis casibus fiat quo fit prima. .:~ Additio seu declaratio. C. 7. 2. li. quod loquit(ur) de quarta parte minuenda propter confexionem quod dicit(ur) quod postquam semel se excusavit se denovo non admictat(ur) . :~

17

Declaramus

Insuper Capitulum .7. dicti secundi libri quod loquit(ur) de quarta parte minuenda propter confexionem. videlicet quod postquam se excusavit denuptiat(ur) Accusatus vel Inquisit(us) confitendo vel negando mallium non admictatur dem(um) dicitur ad se denovo excusandum super eodem mallio ad hoc ut non detur materia degerandi .:~ Modificatio. c. 9. secundi li. de hijs qui excipiunt(ur) a penis in qua declarat(ur) computatione fieri debere secundum Ius Canonicum . :~

18 19

Nonum Cap(itulum)

dicti .2. libri communis Modificant et declarantes loquens de hijs qui excipiunt(ur) a penis in fine dum loquitur quod currens equum si ipse primo ter gridaverit leva leva vel guarda guarda et offendens aliquem puniatur ac si manibus proprijs offendisset. Statuerunt et ordinaverunt quod si dicto casu evenerit quod offensus moriretur pena .v. librarum d. talis offendens subiaceat Et Insuper in priori parte .C. declaraverunt et voluerunt computationem gradus fieri debere secundum formam Juris Canonici .:~ Additio. C. 24. li. 2. loquit(ur) de homicidio qua Addit(ur) quod tempus duorum Annorum detemptionis sit admin(istrandum) .:~

Vigesimo q^a

eto. C°. dcti libri Statuti loqn
tis de homicidio qui ad finez
ubi dic et si dcum bapnu
solvere no poterit detine
atur i carceribz eo tpre quo
placuit ipi dno potati. Ad
dentes et statuentes q duo
rum Annoz tpis detepti
onis hui nullatenus debea
20. abreviari. :~ Addictio. 46.
. C. dcti. Bi. li. de Receptatio
ne exbapditoz q Addit du
modo sit, pena. V. lbr ul ab
i de sup. :~

Quinqgesio

sexto. C°. dcti libri de Rece
ptation exbapditorz loq
nt Qz exbapniti possint
i pune offendi Infine
ubi dic Alij no exbapditi
p malleys i pecunia possit
etiam offendi, sine pena,
citra mortez z mbri absci
sionez, dumodo pena dca bapni
21. sit. v. lbr d. l. ab i de. s. :~ Cor
rectio. C. 102. dcti. 2. li. qua p
tia cimatoz reducit ad maio
rez mercedem. :~

Capitulu z

102. dcti libri Stat de Ci
matoribz Corrigetes i eo
qd de ptio loquit. Statuet
q de bracchio panni fran
cisci Milanens seu flore
ntini ptio. 40. s. d. ul in
de sup possint Cimatores
Accipere sex den. Et siquis
voluit cimari facere dcos
pannos bis, possint Accipe
dci Cimatores duos d. plus
p quolibet bracchio. a. l. uo
s. usqz i 24. s. recipe debeat
den quatuor. a 24. s. i. d
tres salvis z reservatis alijs
22. i dco Statuto otet. :~ Correctio
. C. 119. dcti. 2. li. de pena dap
nuz dantis cu bestijs ad. v.
s. ubi lo. de. x. :~

Reduxerunt

Insup pena z otentaz i. C°.
119. dcti libri de pena dapnuz
dantis cu bestijs In pncipio
ubi dicit de pena. x. s. ad
penam. v. s. / Et ubi dicit
Inferius q sit licitu z cuiz

patienti dapnuz, ducere be
stias sibi dapnuz dant
et sine pa ipasretine, Ad
diderũt nisi ille cui sunt
bestie, laborator sive socius
Custos seu pastor dõruz
bestiaz voluĩt pignus dar
sufficiens p ipo dapno / Et
postea subsequẽter vbi dic
Et etiam verberar custo
dem taliuz bestiaz ul aliũ
Inuentum dapnuz dare
i dcis locis man vacua sin
pena, hoc substulerunt alijs
ptibus i dcõ capº Integris
23. remanent .:~ Modificatõ
C. 4. 3. li. de pẽa nõ pbantis
except qua Reducit ad. C.
sold. :~

Modificatões

Capluz. 4. libri tetij dcti
Statuti vbi dic Et nõ Pro
bans Exceptiõez. i. tm as
signatuz i. x. lbr d pqualz
et vice qualibet puniatur
dcaz .x. lbr pẽaz. ad. C. s.
24. pẽaz Reducentes .:~ Addictõ
C. 24. dcti. 3. li. loqnt q marit
lucret quãtã ptez dotis vx sue
qua disponit q i mulier lucret
q tm nõ transcendat .:~

Volẽtes aliq

securitẽ equalitatez et q i sũr
Statut est, ad vxores exten
dere, addiderũt. 24. dicti
libri posito sub. Rca. q Ma
ritus lucretur quartaz pa
rtem dotis i fine dci Cap
vz. q vxor hat de bõis ma
riti sine libis decedentis
ex ea, tm qñtuz e quarta pas
dotis mulieris pdce. Dum
odo dca quarta pars dce
Mulieris. C. lbr. d. qñtita
tez nõ transcendat Et
si transcenderet, . C. lbr
tm hre debeat dca vxor
Dixerũt et Statuentis q
siqd relictuz appz
amarito vxori ul ab vx
marito ul quocũqz relict
titulo i aliquez ipoz ab ipoz
aliquo pueniret q relictuz i
legatuz extenuet dcaz qñtitat
et i dca qñtitate ptinus qpu
tetur / nisi de volũtate testa
toris legarit ul Relinquen
tis ẽtruz appareret .:~ Declaratõ
25. 34. c. dci. 3. li. sb. Rca. de Instris
exeutiõi mandãdis q tolle q ẽt
testamẽt codicilluz l legatuz nõ
habet locuz. :~

Quia supra

Sed aduerte quia in hoc codice in scriptura dicti capituli 34 tertij libri nō reperiunt ista verba isto modo posita et facientia dictam obscuritatē et ambiguitatem.

cua st̄ ꝛ possent obscuritatē facilr̄ ꝛ nō leuē ambiguitatem adducē, verba illa vz. q̄ testamētū codicillū ul' legatum post que sequit̄ quas et qualibꝫ ipam sorta ꝛ q̄ceta i. C. 34. tertij libri Statuti sub Rca de sententijs executioni mandandis Tollimus cassam et penit̄ remouemꝫ.

26\. Addictō C. 44. dcī 3. li. sb Rca de Appellat interponendis q̄ certa fit declaratio ut ibi.

De salario

soluendo i causis Appellat. C. 46. dcī libri i ea parte ubi dic̄ salariū deponat̄. Addimus statuētes q̄ soluat̄ ibi et si obtinuerit eidem salarium depositum ꝛ tantudem soluat pars q̄ succubuit in

28\. Appellat̄ p̄dca. Addictō C. 60. 4. li. sb Rca de modo tenendo p molendinarios qua dispoit̄ q̄ siue bladū fuit ponderatū siue nō credat̄ dn̄o siue cernetria.

Addiderūt

Statutarij sup̄dcī C. 44. dcī libri sb. Rca. de Appellat̄ interponendis quasi circa principium post illa verba Et post qd̄ p̄ceptū ul' interlocutoriam sentiam et an illa v̄ba lat̄ ul' fact̄, h̄ si nulla diffinitiua spat̄. Et q2 alr̄ de Causis appellat̄ ē prius dispositioi Cap. i. penitus re

27\. linquerūt. Addictō. C. 46. dcī 3. li. de salario soluendo i caūs Appellat̄ q̄ cessat̄ depositum.

Sexto C.

4\. libri dcī Statuti posito sb Rca. de modo tenendo p molendinarios Addiderūt statuentes ꝛ ordinātes Qd siue fuit ponderatū siue nō bladū ul' legum ad macinandū portatū, q̄ debeat farina reportari ad mēs ad quam bladum ul' legumen fuit mēsuratū ꝛ si de farina qua fuit bladum ad macinandum portatum fuit, et Molendinarius dcūm

Bladuz ul' legum teneat illud
minus quod de farina fuit re
portatuz dño restituere dc̄a bla .30.
di. Et q credat de portatio
ne z reportatione mensure mac
natice et eo qd' minus fuerit
reportatuz dño bladi ul' frui
tu dc̄e farine z illud mi
qd' fuit reportatuz de faria
potās et quilibet offialis cōis spo
pont ad ius reddenduz possit
teneatur et debeat facere
restitui ad petitioez cuiusq3
petentis sumarie z deplano si
ne strepitu z figura iudi
cij et oblatione libelli dño da
.29. bladi. ~ Addictio. C. 30. l.
li. d' pena qmictentis malliuz q
eūd' pēe suiaceat q p̄stiterit Au
xiliuz qsiliuz fauorez l' patro
cinnuz. ~

Trigesimuz

C. pri libri dicti Statuti Salu
bri intellectu declarantes Sta
tuerunt Q quicūq3 p̄stiterit
ad aliquod malliuz qmictēdū
Auxiliuz qsiliuz fauorez ul' pa
trocinniuz puniatur i oibus z per
omnia tanta z tali pena q̄nta pu
niretur z puniendus veniret
tale malliuz qmictent. Et si
plures auxiliuz ul' fauorez pre
stiterint Quilibet puniatur
dc̄o modo. ~ Q Restitutio
nes dotiuz restitui possint
p restitui debent i poss p3
extimatioez Catasti. ~

Quia pp pestez

mortalitatis instantis, varie
et multe q̄stioes i Ciuit' z comitatu
spo et inter hoies ipius speran
tur oriri et maxie Circa re
stitutioes z sup restitutionibus
dotiuz z soluti legator codicil
llor et aliar vltimar volunta
tum. Et hoies dc̄e Ciuit' z co
mitat fuerit z sint grauati
multis oneribus z expensis pp
qd' difficile eēt i dc̄is cāibus
psoluedar pecuniar iuenire Id
circo prefati dni Statutarij ex
auctē eis qessa ab Arengha ge
nerali dc̄e Ciuit' sup factis ne
gotijs z vtilitatibus dc̄i cōis ac
statu z repatione eiusdez. Et
omni alio modo quo melius potu
erunt Ordinauerunt z refor
mauerunt Q i omibus z singulis
cāibus Restitutionis dotiuz Et
i quibus peteretur restitutio ali
cuius dotis restituende et
solutionis legator codicillor

et vltimaz volūtatꝫ. Illi qui
dcōs dotes ul' eaꝝ restitutiones
seu legata ⁊ vltīas volūtatꝫ pe
teret teneatꝫ ⁊ debeat recipe In
solutiōz de bōis ⁊ rebꝫ eoꝝ cōtra
quos hu° restitutō ⁊ solutio pe
teretꝫ de ipoꝝ possˢ eisdez Acca
tastatis ī Catasto cōis spō. vz.
de possˢ quas elegerit ille qui
soluēre tenetꝫ tātuz qtūz asce
ndit seu ascenderet ipā dox
ul' pars dotis q̄ restitui pete
retꝫ, legatū Codicillꝫ seu
vltima volūtas testantꝫ fm̄
extīatioēz reptaz ī libro ī Cata
sto illius qui ad hui° dotē obli
gatꝫ eēt seu dcā legata ⁊ codi
cillos reliquisset et ipās res
p extimatiōe recipe vsqꝫ ad q̄
titatꝫ qaurentꝫ cūz dotꝫ ul' pꝫꝫ
dotis petēda ul' legato ⁊ codi
cillis p̄dcās. Et q potās et
quilibz offˢ dcī cōis debentꝫ h
dotꝫ ⁊ relicta restituere ul' eoꝝ
hēduz p̄textu alicuī Instri do
talis vigore cui° petiua debe
retꝫ, nō possit nec debeat co
gere ul' cogi facere ad soluend
pecunie q̄titatꝫ ī hui°modi
Instrō ↄtentꝫ nisi dūtaxat
ad soluēduz ⁊ restituēduz eaz
ī bōis ⁊ rebꝫ īmobilibꝫ allibra
tis ipīs debitoribꝫ ī Catasto
cōis spō fm̄ extimatioēz reptꝫ

ī dcō Catasto p extimatꝫ usqꝫ
ī q̄titatꝫ qaurentꝫ cū q̄titatꝫ
ↄtentꝫ ī dcō Instro ul' ea seu
eius partꝫ q̄ restitui ul' solui
peteretꝫ. Et alr̄ petentes nō
Audiantꝫ n̄ Intelligantꝫ ul
lo modo. sub pena ⁊ ad penam
v. librāz d. eis alīa eoꝝ ↄfaci
entꝫ auferend' p eoꝝ sindi
catores. Et quilibet valeat
eē Accusator ⁊ habea tertiaz par
tem bapni aliquibꝫ gn̄alibꝫ
ul' spālibꝫ ī ↄtrariuz loquētibꝫ
nō obstantibꝫ. Et p̄dca lo
cuz hānt ī p̄sētis pntibꝫ et
futꝫ. Saluo q p̄dcā locū nō
sibi vendicent ī hijs quibꝫ
eēt lata sn̄ia. Et ī hijs ī qbꝫ
fuisset ea decisa sup huiu°
restitutiōibꝫ ⁊ solutiōibꝫ fa
ciendis.

31. Quale hereditas possit Apprehendi et quomodo modo et forma.

Ad ouiandū
ne in Ciuitate et comitatu
spōn Contentiones et scanda
la oriantꝫ p que Ciuitates
et oppida de facili ↄquassatꝫ
dnī Statutarij supdcā omi
modo via Iure ⁊ forma quibꝫ
melius potuerūt, Statuerūt
ordinauerūt ⁊ reformauerūt

Q Nullus deīceps Audeat
ul' p̄sumat p se ul' aliuz Intrar̄
ul' Apphendē tenutā ul' possez
bonoꝝ ⁊ reꝝ ul' hēditatis alicu
ius defuncti a klēn̄ mēs Maij
pximi pt̄iti citra ul' moriē
ntium ītutuꝝ / ul' que pipuz
defunctuz possiderent' tpr̄e
sue mortis, occaxione alicuius
Juris quod quis hr̄et ul' hr̄e
p̄tenderet ī ipis bonis reb ⁊
hēditatib, occaxione successiōis
extestō ul' ab Intestato n̄ ex aliq̄
alio Jur̄ ul' cā / sine expssa li
centia alicui' ex Judicibus
cur̄e Ciuit̄s Spoleti / Que lic̄
tia debeat appar̄e in scriptis
man̄ alicui' notarij alicui' dic̄oꝝ
officialiuz / sub pena . C . libr̄ d.
eidez de facto auferendaz p po
testatem Ciuit̄s Spō. ad petit'
cuiuslibz petent' ul' Accusantis
Et q̄ quilibz possit Accusare
et hr̄at quartaz parte bapni
Et q̄ dcīs potas dcāz peaz
de facto tali ḡtfacienti ad petit'
cuiuslibz accipere debeat sub
eadez pena eidez Auferenda
p Sindicatores / Et nichilo ta
lis ḡtfaciens ipō facto pdat et
pdere Intelligat' sine aliqua
s̄nia Omne Jus quod hr̄et ul'
hr̄e p̄tenderet ī ipis bonis reb
et hēditatib et talis tenuta
Accepta nō valeat / Et si nō

Inueniret' cui de Jur̄ talis
hēditas dari ul' deferri de
beat ipa hēditas ipō Jure
sine aliqua s̄nia sit Cois
Spō et ipi coī Intelligat' appli
cata . Et siquis ante p̄ns
ordinamēt' apphenderit
poss̄ p̄dcās, teneat' sub dcā pena
legitim̄ obstender̄ qualr̄ app
henderit ipaz poss̄ . ī . tm̄ ē
danduz p ipos off' ul' altiuz
ipoꝝ et licentiā ab eis obtinē.
Saluo Q p̄dcā nō In
telligantur nec vendicent
sibi locuz ī filijs ⁊ nepotib
vtriusqz sexus ex filio defun
cti siue hītauit cū defuncto
siue nō Et ī patre matre Auo
Auia fr̄e sorore viro ⁊ vx̄e cū
eodem cohabitantib tpr̄e
sue mortis nisi p ipuz defu
nctuz fuit aliter puisum
Quo casu p̄dcā sint ī eo
statu ī quo sunt alie . p.
vigore p̄ntis Cap . ut sup̄
dcāz ē / Et teneant' et debe
ant dcī Offiales facta uel
porrecta petitione coram
eis, facer̄ requiri ḡtdictores
si certi st' Et si ḡtdictor
certus nō ē facer̄ fi vnum
pclama ḡnāle cedula ḡtinent'
fbam petitiōis q̄ ī ponat' ho
stijs hītatiōs defuncti pquiri

Chony
1552

nia defuncti si aliquis ē cui
Interesit q debeat cparere
coram eis ad cdicenduz ipi pe
titioni ¶ Q d' pclama veniāt
ī notitiam vicinorꝝ / ¶ Et si aliqs
appareret cradictor, ul' nō cō
pareret, debeat sumarie simpli
citer ꝛ deplano sine strepitu ꝛ
figura Iudicij cgnoscere de iur.
partiuz et pcedere ꝛ diffinire
et dare ponere ꝛ mictere petē
tem ī tenutaz ꝛ possēz pdcam
ul' nō ¶ Et ipuz ī missuz ī po
ssexiōez tueri ul' ipaz tenutā
et poss revocare ꝛ illi dare
put viderit fore equū / ¶ Et
q oīs licentia Sñia pnuptia (et pceptuz)
tio et omis ī missio ī tenutā
et possēz bonorꝝ reruz ꝛ hēdi
tatis talis defuncti data
ul' fcā p dcōs offīales ul' alt'
um ipoꝝ hnti Ius ex testo.
ul' ab intestato valeat ꝛ tene
at / et q ab ipā nō possit
Appellari ñ cт̃ eā oppōi ñ
recursuz hēri ad aliquem
Iudicez ul' offīalem ul' aliaz
psonaz / ¶ Et siquis Appella
uerit ul' opposuerit ul' recu
rsuz hūit soluat noīe pe
ne . C . libr d' . ¶ Et eadem
penaz Incurrat Iudex uel
offīalis qui euz audi
uerit / ¶ Et nichꝰ talis appellatō

oppositio ul' recursus nō valeat
/ ¶ Et q ptās ad petit dcoꝝ offꝭ
ul' altius eoꝝ ꝛ cuicuiqꝫ peten
tis sine aliqua Iuris cgnitiōe
debeat sub dcā pēā, oēz licētiā
Sñiaz pnuptiat pceptuz
et ī missiōem datam ul' fcāz
p dcōs offīales ul' altius eoꝝ
que revocata nō ēent p eos
ul' altiuz eoꝝ / ratāz hēre et
taz executioni mandare / et
ī missiu ī possēz tueri . ¶ Et
q nullus sb dcā pēā audeat
ul' psumat ī pedire ipuz ī mi
ssuz ī possēz ⌊ nisi foret
ex parte dcoꝝ offꝭ ul' altius
eoꝝ . Nec ipuz ī missuz ī poss
xionez molestare ul' Inquietare
. dicto ul' fcō / ¶ Et ad plenaz
pbatiōem oīuz ꝛ singulorꝝ
supͣ ꝛ istoꝝ sufficiat pbatio
vnius testis deveritate cum
puͣ voce ꝛ fama p duos testes
nō obstantꝫ aliquo gñali ul'
spāli ī cт̃rīuz loquet et no
obstantibꝫ ferijs ī ductis et
ī ducendis ¶ Item q pdicti
offꝭ nō possint ñ debeant cōce
dere ul' dare poss seu licentiā
Intrandi possiōez bonorꝝ reꝝ
ul' hēditatis alicui defuncti
vigore dcī capꝭ / alicuj nō alli

¶ vid. s. li. 2 . c . 71
¶ et . ī . ifis Add. c . 7

brato i Catasto cois Spõ ul
aliqu. p. pncipalr no subiecte
Jurisdictioni cois Spõ nisi pmo
ydoneam cautionem recipiat
p dco co desoluendo datas et
collectas et alia onera iposita
et iponenda p coe Spõ pipis
bois rebz et heditate sub pena
C. libr d. Quas cautiones
not̃s camere teneat̃ gstr
i quodam libro qui denouo
fiat i quo dce cautiões scri
bant̃. Qui liber remane
at i Camera cois pdci. Si
uo pdci no Allibrati ul no
subiecti dcas Cautiones no
pstiterit et sua temeritate
ausi fuerit dcas poss intra
re ul res heditate occupare
sine pdca licetia possint tuc
ab unoquoqz offendi i aucre et
p pt occisionez et mbri absci
sionem et pt vulneris
sanguinolenti cu Armis se
rreis offensioez et ossis fracti
onem libe et ipune. Notarij ro
32. gati d aliqbz testis seu codi
cillis iqbz pcn aliqd gtineat̃
debeat pducer et dimicter cora
poribus.

Providerunt

Insup et ordinauerut et re
formauerut Quod omes et singli
Notarij qui Rogati fuerint
seu fuerint scriber seu scrpse
rint Aliqua Testa codicillos
ul ultimas volutates i quibz
gtineatur qd aliqua p. lega
uerit seu dimiserit aliquid
dari ul fi Coi Spõ et i quibz
gtinerent aliqua legata, sed
dco co. Et dci notarij ul eoz
subcessores ul hntes libros
et Rogationes dcoz notioz
teneant̃ et debeat dca testa
codicillos et ultias volutates
relicta et legata Apportare
pducer et dimicter ul Apportari
pduci et dimicti facer coraz
poribz ppli i mes. a die bap
dimeti. Et Apportates pro
ducentes et dimictetes huiusmo
di Testa relicta Codicillos
et libros i quibz pdca gtine
tur, habeat et hre debeant
quatuor d. p qualibet libra
eoz q gtineat̃ i dcas testis
codicillis et legatis. Et in
casu pdco Priores ppli qui
ptpre fuint absqz tribus
offialibz de Bulletta teneat̃
eadem die qua fuerit appo
tata facer tali apportanti
Apodissaz sub pena. x. libr
d. p quolibet. Et Camera
rius cois teneat̃ hita dca

Bulleta sub dicta pena. Et si
dicti Notarij et successores eorum
vel possessores dictorum librorum
negligentes fuerint quominus
Appareant producant et dimi
ctant pro se vel alium infra dictum
tempus. Cuilibet contrafacienti. C.
libr. d. per dominum potestatem Auffe
ratur. Cuius pene medietas sit
ipso facto ipsius potestatis. Alia uero
Comuni Spoleti applicetur. Et quod dictus
potestas super hijs habeat plenum
et liberum Arbitrium inuesti
gandi Inquirendi et veritatem
perquirendi et contrafacientes
puniendi de facto pena predicta et
quod de hijs que per executionem predictorum
fecerit sindicari non debeat
aliquo in contrarium loquente non
33. non obstante. :~ Quod fideicom
missarij in testamentis vel codicillis
non possint satisfacere lega
ta nisi sint presentes filij vel fratres
carnales testatorum. :~

Cum multi

quod commissarij electi fuerint in
testamentis vel codicillis ad exe
quenda multa legata relicta
per varios et diuersos testatores

ex quibus legantibus remanserunt
filij fratres et alie coniuncte persone diu
fideycommissarij ut plurimum
retardent intentiones et opiniones
dictorum testantium exequi et eas
facere et adimplere obmictunt
Et sic voluntates dictorum testan
tium minime adimplentur et equi
ta per abhorret. Predicti domini
Statutarij ideo prouiderunt or
dinauerunt et reformauerunt
quod in satisfationibus dictorum legato
rum debeant esse presentes filij vel
fratres carnales dictorum testatorum
si fuerint in etate legitima vel a
lij proximiores in gradu si
predicti et in etate legitima fuerint
Et quod dicti fideycommixarij
ad dicta relicta soluenda re
quirere debeant predictos scilicet
filios vel fratres in etate legitima
existentes vel alios proximio
res in gradu. Dictis filijs vel
fratribus in etate legitima non
existentibus ut dictum est ipsis
non requisitis vel altero eorum
ut supra specificatum est ipsa reli
cta solui non possint nec debe
ant ullo modo sub pena. C.
libr. d. Et hec deberentur valu
mus habere plenissimam firmitatem

I. Non obstant aliquo alio
spali ul' gnali statuto loquent
Et si no contingerit fidey co
missarios relictos i aliqua vl
tima volutat mori ul' mortu
os ee in totum ul' i parte q
tuc loco deficientium priores
ppli qui p tpre fuint tenea
ntur et debeant alios loco
deficientium elige Et ta
les sic electi Auctoritat
presentium Caplor hant illam
auctez quam habebat illi mor
tui i totum ul' i parte i tali
vltia volutat. Et i casu ul'
casibus p dcis ante electionez fcaz
ut dcaz e no posset aliquid
solui Ql si fcaus fieret vi
deatur de suo ppo erogasse.

34 Ql Artifices debeat i quacu
q3 Arte pstare exercitium et
no pstans puniatur i. x
libr.

Omnes et

singuli Artifices dce Ciuit
et ei districtus qui soliti sunt
Artem aliquam facere ul' exerce
Et omes i singule p solit
exerce aliq seruitia ul' misteria
continue teneatur i debeat eorum
Artem offm exercitium ul' mi
nisterium facere i opari Et vni
cuiq3 petenti copiam sue Artis
ul' misterij facere et nemini
offm sue Artis ul' ministe
rium ul' exercitium negare et
si dcus Artifex contrafaceret
p quolibet i qualibet vice in
x. libr d'. auferenda de
fco p potestatem i quelibet ali
um offiales ad petit cuiuscumq
conquerenti stetur dicto conqrelanti
cum Juramento i pbatione vnius testis
de veritate et Cassentur de ma
tricula Arti i qua scripti
ecent et puetur bnficijs i como
ditatibus dce Artis i p cassio
et puato exnunc hatur et
Intelligatur ipo fco. Et q Ca
pitanij illius Artis teneatur
i. xv. dies a die qua s. notum
fuit q talis Artifex contrafaciet
ul' contrafecerit ul' contrafecisset
ipum de matricula abolere
et deuare sub pena. x. libr d' si
contrafecerit. // Si uo dce alie
psone solite pstare exercitia ul'
misteria sup dca illa opari
noluerint i alicui p. petenti
subuenire recusarent puice
qualibet penam. xxv. libr den
Incurrat de fco p potestatem Au
ferend'. Et nichil dce ministrj

gpellant ad petit cuiusqz pe
tentis et i quolibet dcoz casuuz
vz q Artificex dcis coz Ar
tes no exceat z q sui Artis
Artificiuz negent petentibus
Et pdca alij coz misteriuz
no exceant ul recusent vt
dcuz e sufficiat dictuz illius
p. que pdca ul aliquod pdco
ruz aliquo modo sibi si pete
ret cu suo iur cu pbatione
vnius testis de veritate et
habeat pplena z legitia in
quolibet dcoz Casuuz .// Itez
cum multe qrele fiant per
Cives Spos z comitatens de su
perfluis grauaminibz eis
illatos p dcos Artificex et
alias p. vz. Molendinarios
et alias psonas dca exatia
et misteria pstant i eo ma
xime q p dicc qrita ultra de
bituz z solita ptia Accipiut
p ipoz Artificijs z misteijs
Dz hones dce Ciuits z comi
tatt substinee no possint
Statuerut io q omes z sin
guli Artificex dce Ciuits z
districtus z alie p. sua exatia
et misteria pstaties z facti
ones p dcis Artificijs opibz
misterijs z quolibet ipoz

deinceps Accipiant z Accipe
debeant p dcis Artificijs
misterijs et exatijs i quolz
casu tantuz qtuz Accipiebat
et accipere soliti erant aklis
mis Martij pximi ptiti vl
tra z antea z no plus vllo
modo. Et qui gt fecerit inc
qualibet. C. B. d'. pexz i cur
rat Que solui debeat i pe
cunia nuata z sine aliq exto
putation Apodissaz de fco
p potutem ul aliuz ei offict
auferend'. Et quilibet va
leat ee Accusator z habeat me
dietatez dca bapni Et i pre
dictis z quolibet pdcoz et
qtuz gsueuit Accipere
an dcas kln Martij phui
modi Artificex z misteria
facientes de ope ul misterio
de quo tractaret ul Accusa
retur aliquis pdcoz suffi
ciat dictuz Accusantis ul pl
debito soluetis p pdcas uel
aliquo pdcoz ut dcuz e cuz
coz ul altius coz iur z pba
tione vnius testis z hant
p plena z legitia pbatione
quolibet casuz pdcoz .:~

34. De ptijs Accipiendis p notos de testamtis .:~

Item cum multa

testa fiunt facta maxime
hijs tpribus p Cives et comita
tenses spos et alia pl̄s pquibus
nisi limitaretur qntitas Ac
cipiende p notarios depdi
ctis Illi adquos spectarent
dca testa nimium grava
rentur expensis / Provide
runt et reformaverunt Quod
p quolibet testo et restitu
tione testi i publicam formam
ascendent ad summam Mi
lle librarum d. et abinde supra per
notarios qficient et scribent
ul eorum successores seu libro
rum possessores ul aliorum p̄
ex dcis cā Accipe debeant
duos flor tm̄. a Mille libr
d. i͂ usque ad. V. libr. tres libr
d. a. V. libr. i. usque ad. ij.
libr. xxx͞ta. ß. ad ij. libr nō
i͂ xx. ß et nō ultra ullo mo
do. Que quidem testa p
dcos notarios ul illos qui
dca testa haberent a notariorum
pmortuorum hered petentibus
adquos spectant. i. xv dies
adie petitionis facte resti
tui i publicam formam debeat

facta tn̄ solutione pdca ul
ipius qsignatione ydonea sub
pena. C. libr d p quolibet qtra
faciente i quolibet dcorum casu
um auferend p potestatem di
cte Civitatis ul alterum eius offi
cialem Et quilibet valeat
ee accusator et habeat medieta
tem bapni Nō obstante aliq
lege ul Statuto dce cois p
pdicti maius salarium qcedente
ul alr loquente i pdcis. Que
quidem testa scripture ultima
rum voluntatum et oīa ptoco
lla notariorum pmortuorum ul — De ptocollis not̄ defunctorum qualiter debeat extrahi.
qui morirentur i futurum auctori
tate pntis cap publicanda
et transcribenda sit qmixa et
pqmixis habentur notario cui dca
ptocolla succederet ex testo ul
abintestato ul iure legati velu
ti p talem notarium pmortuum
ul qui moriretur. Et si pdcus
qui dco notario pmortuo ul qui
moriretur successisset ul succe
deret nō eet notarius ul qscriptus
i notariorum matricula qtincta
ita ptocolla Intelligantur qmi
xa publicanda et transcribenda
et p qmixis habeantur uni
ex istis notarijs que heres ul
heredes dci notarij pmortui
ul qui moriretur elegerit ul

tradere voluit publicanda et
transcribenda. Cuius salarij sup
dicti medietas sit dictorum heredis
vel heredum notariorum premortuorum
et alia medietas notariorum transcribentium
et publicantium. ¶ Que quidem
protocolla dicti heredes et quilibet
predictorum penes quem essent teneantur
tradere dicto notario sic electo ut
possit ea publicare. Et dictum
temporis subscripta predicta quorum nota
riorum nomina quibus possint dicta
prothocolla committi et tradi pu
blicanda ut dictum est sunt hec
Magister Petrus thomassicti. Dani
utius Bartholi. Magister Maxe
us Scagnoni. Taddeutius lupti
Villichinus Vamstratij. Ja
cobutius Bartholi. Angelus
Magistri Petri. Dominicus
Andreicti. Magister Johanes
Bartholicti. Cola Magistri Barto
li. Jacobutius Girardi. Ma
gister Antonius Egidij. et
Magister Nicola Magistri Pauli
Stephanus Simonicti. Maxe
us Conicti. Et nullus alius
notarius quam ex predictis et scriptis pre
sumat dicta protocolla publica
re vel transcribere sine dicta pena Et
tali scripture sic per alium quam ex
predictis publicate fides non ad

hibeatur. Possit autem quilibet
notarius Civis [illegible] transcribere et
publicare modo et ordine sup
36. dictis. ~ De scriptura testamentorum
factorum tempore mortalitatis produ
cendorum per homines coram domino As
sessore et testis aliis probationibus.

Cum in multis

propter occurrentes mortalitates
evenerit quod multi crediderint // Istud c[apitulum] non .03. quia eo non utimur.
condidisse perfectissime testamenta
ac post factum appareat propter vicinam
notariorum mortem qui rogati fu
erant dicta conscribere testamenta vel alias
ultimas voluntates vel alios quos
cumque contractus de iure habere roboris
firmitatem cum sepius videamus
preteritis temporibus quod aliqui mortis
timore perterriti aliqui manu propria
tradebant notarijs cedulas qua
liter volebant de bonis suis dispo
nere Et non nulli conscriptas tra
debant cedulas notarijs manu
alterius notarij, non dictis receptis
cedulis coram testibus in sufficienti
numero congregatis dictas cedulas lege
bant in quibus continebatur disposi
tio dictorum volentium testari vel
aliam ultimam voluntatem disponere

158 v

de bonis suis et sic post dictam
lecturam remanentes contenti non
dubitantes quin eorum dispositio
nes et ultime voluntates va
lerent. Eveniebat expost
facto quod cum in aliquibus cedulis
non invenirentur Annus domini, nomen
pontificis, et Indictio, vel
alia que requiruntur ad perfec
tionem publicarum scriptura
rum, testatores predicti vel
disponentes volentes de bonis suis
quacumque alia ultima voluntate
vel etiam quicumque alii contrahentes
inveniebantur delusi, non in actu tra
duci poterat quod voluerant
antedicti. Statuerunt et or
dinaverunt unanimiter ne
mine discordante Statutarii
supradicti Quod omnes et singule
persone de Civitate et comitatu spo
que habent cedulas sive alias
scripturas non publicatas nota
riorum scriptorum in matricula
sive non scriptorum premortuorum
a kalendis mensis Maii proximi preteriti
citra teneantur et debeant
eas Apportare coram domino As
sessore dominorum priorum vel alio
Judice per priores ad hoc depu
tato et aliis officialibus s. ma
gistro Petro thomassicti ho
nesti. Jacobutio Vecholi. Ma
gistro Antonio Egidii. et Cr

ristutio Magistri Bernardi
de Spoleto vel duobus cum Assessore
infra terminum vel terminos per eum
Assignandum vel Assignandos
Qui officiales simul unacum
supradicto Assessore vel dicto alio modo
teneantur et debeant omnes et sin
gulas scripturas dictorum notario
rum premortuorum eis Appor
tatas diligenter Inspicere
et subtili investigatione investi
gatas segregatim scripturas
cuiuslibet notarii premortui non
publicatas cum scripturis manu
eiusdem notarii publicatis compara
tionem et examinationem facere dili
genter. Et si invenerint
quaternos bastardellos sive
libros scriptos manu eiusdem notarii
in totum vel in partem non publicatos
protocolla quorumque sive in contracti
bus sive in ultimis voluntatibus
loquantur et habeant in se principa
liter vel prelata ad aliud su
pius Instrumentum diem locum et testes
in quo licet non dicat roga
tas ut fore et non aequalitas
talis contractum de iure requi
ritur. Quod eo dato procedant
cent publicatas vel in eis seu
aliquo eorum deficeret Mille
simum, nomen pontificis vel In
dictio vel aliqua alia sollempni
tas que ad perfectionem publice

· scripture exigeretur.

Add. 5

scripture exigeret contractus Au-
ctoritate presentis capituli. predicti
officiales vnacum predicto domino Asses-
sore vel alio predicto Iudice possint
concedere licentiam vni ex notariis
inscriptis prout inferius declaratur
Et illi tali notario cui dictam licen-
tiam concesserit teneantur de-
clarare   nomen pontificis
Indictionem et nomen notarii qui origi-
nale ipsa scripsit. Qui notarius
habita licentia et declaratione pre-
dictis tenentur et debeant dictas
scripturas registrare et omnia
in dicta scriptura sic registrata
apponere que per predictos fuerint de-
clarata. Et tali scripture sic
registrate cuiuscumque generis fuerint
detur et adhibeatur plena
fides et illius roboris obtine-
at firmitatem quam obtineret
si fuisset cum dictis sollempnitatibus
manu notarii premortui qui scri-
psit originaliter publicata.
// Si vero inuenerint Cedulas
seu quascumque alias scripturas
preter libros predictos quorumcumque
manu scriptas contractus subtili
Inuestigatione perquirant
dicti officiales simul cum dicto Asses-
sore vel dicto alio Iudice. Et
facta comparatione litterarum modo predicto
de illis cedulis dumtaxat pos-
sint concedere licentiam registr-
andi que habent in se scriptura manu
proprii illius notarii premortui per
quem dicitur rogatus. Que scri-
ptura manu talis notarii premor-
tui super tali cedula de qua con-
cesserint licentiam registrandi
saltem debeat continere diem locum
et testes in nullo licet non dicat
rogatos prout genus et qualitas
dicti talis contractus seu vltime
voluntatis de iure requirit.
Et tunc breuiter in expremendo
per predictos officiales Millesimum
nomen pontificis Indictionem et alia
et per notarium cui concesserit licen-
tiam modus in omnibus et per omnia ut
superius est expressum. // Et idem
est intelligatur et locum habeat in
cedulis contractuum et aliarum vlti-
marum voluntatum manu cuiuscumque
scriptis. Dummodo in eis Appare-
at manus notarii qui dicitur
rogatus dies et testes cum subscri-
ptione vel publicatione ipsius
notarii et dies / manus scrip-
toris huiusmodi cedularum. Que
cedule modo et ordine predictis
registrate valeant et firmitatem
obtineant superius declaratam
Et predicta prouisio et omnia et sin-
gula supradicta valeant et teneant
si et in quantum predicte scripture
pertineant et spectent ad subiectos

comunis Spoleti. In alijs vero non scribe
ent dicto comuni dispositioni ius
comunis per omnia relinquerunt. // Volu
erunt insuper dicti domini Statu
tarij Quod omnia et singula In
strumenta contractuum et ultimarum
voluntatum et cuiuslibet generis scrip
turarum de quibus fuit concessa
licentia registrandi modo et or
dine supradictis sive sint cedule
sive scripture non publicate
de quibus supra fit mentio Quod
postquam sic fuerit approbate
et concessa licentia registrandi
debeant registrari et scribi
in libris comunis Spoleti Qui libri
continuo remaneant in Camera
Comunis Spoleti ut possit fieri copia
de ipsis per manus fortasse precedentis ca
pituli prefatos notarios videlicet Dani
elem Bartholi. Tadeum lipsci
Colam Magistri Bartholi et
Maxeum Comitti. hoc modo
videlicet. Quilibet dictorum quatuor
notariorum debeat habere vnum
librum in quo ipse solus scribat
Et postquam predicte scripture uel
cedule facta comparitione et concessa
licentia predictis, vnus ex dictis
quatuor notarijs debeat
Accipere omnes scripturas non

publicatas de quibus fuit concessa
licentia registrandi scripturas et
rogatas modo predicto per aliquem
ex notarijs premortuis a XLta an
nis citra ut supra dictum est. Et ta
les scripturas in tali suo libro
cuiuslibet notarij premortui segre
gatim per se scribere Ita quod
scripture predicte vnius notarij
premortui non sint mixte cum
scripturis alterius notarij premor
tui Et sic successiue scri
bere debeat tales scripturas
et cedulas cuiuslibet notarij pre
mortui de quibus supra fit mentio
et sic et ordinatim et successi
ue faciat et scribat quilibet
ex dictis quatuor notarijs dicen
do in principio scripturarum cuius
notarij premortui. iste sunt scriptu
re rogate per talem notarium pre
mortuum firmate et autenticate
per dominum Assexorem uel alium Iudi
cem et officialem comunis Spoleti ad hoc specia
liter deputatum et postea apponere
teneatur in qualibet scriptura
sic confirmata ut supra dictum est
Si deest nullius notarius potest
Indictum uel aliquem eorum qui expe
diat hoc modo videlicet. hec est Copia

cuiusdam testi ul' codicilli sic
codicillus ul' tal' contract' put
est rogat' p talem notm fir
mat' et approbat' p dnz Asse
xorem et offitialem cois Spoleti
ad h' spaliter deputatos ex
eorz declaratione sub tali Mi
lleximo et Indict' et noz pon
tificas siue sit cedula siue
sit aliud Instruz. Cui' quidez
tenor talis est Et tunc ponat'
seriatiz put talis scptura
de qua ē fit mētio Jacet. Et
hijs scptuis sic registratis
adhibeat' illa fides q̄ adhibe
ret' publico et autentico istro
scripto man' talis notij pre
mortuj. Et possit dedcis li
bris sumi copia p notij de
putatuz et ī alio cap° notat'
sic poss' de publico libro ab
reuiaturaz talis notij pre
mortui Et teneant' illi ta
les ad quos spectant dict' scri
ptur' sic registrande solue'
Cam° gab. x. ß d'. p quolibet
Centinario q̄titat' content'
seu valoris rei content' ī dcis
scpturis sm̄ extimation Ca
tasti cois Spo. si ī dco catasto
repit'. Al' sm̄ extimat' fiedaz
mandato Judic' gabelle et dicta
gabella soluat' ante q̄ Regi
strent'. Alijs nō gabellis or
dinatis semp saluis con. Et
si aliquis ex predcis off' mo
ri contingerit ul' renuptiar'
offm. Tunc priores ppli aluz
loco eius elige'e teneant' et
valeant. Qui ni elect' ī ōib'
obtineat vices illius cuius
loco elect' ē Et de dcis libris
et scptuis sic registratis
possint sumi copie p notios
deputatos et electos ī pcedenti
Cap° sm̄ ipius Cap' formā
et ~~facer~~ modū et nō p alios :~

37. Quod certa testa et contract'
facti tpre pestilētie per
mulieres sine pntia consa
ntuneoz valeat nō ob
stant' statuto. 3. li. posito
sb Rca Qualr mulieres po
ssit contrahere et testari :~

Cum satis

expediat q̄ sm̄ varietat'
et mutatioēz tpoz humana mu
tent' et varientur Statuta / et
fuit alio tpre ordinatuz per
municipalem legem Ciuitatis
pdce Quod Mulier q̄ vellet
Contrahere ul' qualemcuq3 alia

dispositionem continet. Ut mariti
filii, pater et deficientibus hiis
vel absentibus vel ipsorum aliquo alii
qui contingunt deberet. In dicto
contractu vel cuicumque alteri ultime
voluntati ut seriosius et plenius
in dicto capitulo tertio libri sub rubrica
xxvj. Qualiter Mulieres po
ssint contrahere et testari. Et
eveniebat propter pestilentiam
currentem quod non visitabantur
Infirmi a quibuscumque consan
guineis vel coniunctis propter conta
gium quod currebat. Unde
necessarium occurrebat quod so
llepnitates dicti Statuti servari
non poterant mulieres volentes
testari vel de bonis suis proprius
ultimam dispositionem disponere vel
quocumque contractu vellent contrahere
cum non possent. Cum necesse
erat ut prestaret potestatem propter
contagionis timorem. In dicto. Igitur
unanimiter et concorditer Sta
tuerunt Ordinaverunt quod mulieres
quecumque ultimam voluntatem dispo
nentes vel quecumque contractum fa
cientes a kalendis Maij proximi pre 38
teriti citra predicti capituli sollepnitates
non servata sicut dispositiones
de Jure valeret aliter secundum dispo
sitionem precedentis capituli. Quod
Incipit Cum in multis. predicte

Mulierum quecumque ultime voluntates
vel contractus valeat non obstantibus
sollepnitatibus predictis capituli sic
obmissa et earum ultime dispositi
ones atque contractus possit in
publicam formam reduci secundum mo
dum et ordinem Capituli preceden
tis dictis ultime dispositiones
seu contractus ad subiectos Jurisdi
ctioni communis Spoleti spectarent.
In non subiectos non Jurisdicti
oni communis Spoleti dictum capitulum Statuti
xxvj. in omnibus suis partibus
remaneat illibatum. Re
formatio Infra morem lo
cationum et conductorum possessionum.

Quia plurime

locationes et conductiones posse || Istud capitulum non est ultra
ssionum et domorum Civium et
comitatensium communis Spoleti
reperiuntur retrohactis temporibus
forte facte per certis constitutis
inter partes salariis et mercede
de Coptimo seu parte. Statu
erunt predicti omni modo et via
quibus melius potuerunt Ordi
nantes quod locationes et conductiones
quarumcumque rerum factis temporibus
retrohactis ante kalendas mensis

Junij proximi precedentis quod si principaliter conducentes non viverent vel si heredes non supervixerent huiusmodi conducentis ad minus duo mares maiores .xvj. annorum apti ad laborandum vel tali conductioni satisfaciendum quod heredes talium conductorum possint a dicta conductione libere sine pena recedere infra mensem a die publicationis presentium ad eius vel eius heredem a quo conduxit seu conductio facta fuit notificandum decedendo. Non obstantibus solemnitatibus quibus dicti heredes successerunt ad quodcumque tempus conduxerint res predictas nisi hoc anno in dicta conductione remanserint laborando seminando vel in domibus sic conductis stando et habitando tunc eo presenti anno in dicta conductione debeant remanere et integre persolvere dicti anni salarium et mercedem competentem seu partem pro aliis vero annis possint infra dictum mensem renuntiare ut supradictum est. Et predicta vendicent sibi locum in heredibus mortuorum a kalendis maij proxime preteriti citra.

39 Quod errores cattastorum possint corrigi per officiales cattastorum una cum assessore dominorum priorum si adesset alias priore priorum.

Errores catasti

salubri remedio corrigere volentes statuerunt quod officiales qui pro tempore erunt super catasto vel alteri ipsorum possint et eis liceat simul unacum assessore dominorum priorum si adesset alias priore priorum qui pro tempore fuit quelibet errorem quem invenerint et eis visum fuit in dicto catasto corrigere et ad directum reducere ut iustius fuit. Et omnia que ad officium catasti et correctionem eiusdem pertinent facere. Et quod futuris temporibus de sex mensibus in sex menses priores qui pro tempore fuerint eligant officiales ad dictum catastum electione tamen per ipsos statutarios facta in suo robore permanente aliquo non obstante. // Vid. in c. li. 3. c. 46.

40 Quod quilibet notarius contractus prius scribat quam roget.

Ordinaverunt

et unanimiter statuerunt statutarii supradicti quod quilibet notarius civitatis et districtus sponte teneatur et debeat omnem contractum omnemque dispos- // Vid. in c. li. 3. c. 40.

tionem qua Inter nos celebra
tam quod ultimarum voluntatum
primitus et antequam dispositionem
vel contractum roget scribere
saltem et in quodam libro sive
bastardello suarum rogationum
Intitulato ponere sub3 alia ta
lis dispositionis seu contractus
et siquis contra fecerit puniatur
in .x. libr. d. de facto per potestatem
Auferend. et quilibet valeat
esse Accusator et habeat medieta
41 tem banni .:~ *Quod pro honore*
officii dominorum priorum sint quatuor
cerei et duo bancali .:~

Item et insuper

et teneantur domini priores populi qui
fuerint de mensibus decembris et Ianu
arii proximi futuris virtute
eorum prestiti Iuramenti et pena .x. libr.
d. pro quolibet si fecerit et habere pro
comuni quatuor Cereos cere pon
deris .x. libr. pro quolibet et duo
banchalia pro honore dicti comunis et
offitialium eius. Quorum cereorum
duo et unum banchale semper
sint penes cancellarium comunis
qui pro tempore fuerit qui dum necesse
fuerit ea tradere teneatur dominis
prioribus populi qui teneantur

sub dicto Iuramento et pena eodem
die ipsi cancellario restituere
conservanda. Alia vero duo ce
rea et banchale permaneat in
Camera dicti comunis apud Camerarium
ipsius Comunis ut dum fuerit
oportunum ea dictis prioribus tra
dat et dicto modo restituan
tur eidem Et postquam dicti ce
rea fuerint combusta et banca
lia destructa priores populi qui
pro tempore fuerint sub dicta pena
et Iuramento eo denovo
dicto modo fieri faciant
et servari .:~ *Quod relicta et*
42 *donationes facte alicui col*
legio seu conventicule secu
larium non valeat .:~

Cum omnis

Congregatio collegium hominum
quorumcumque et conventicula nisi
a Iure fuerit Approbata, sit
illicitum et illicita reputanda
Igitur predicti unanimiter Sta
tuentes nemine discordante
Ordinaverunt quod si aliquid
esset a Sex mensibus citra quocumque
relicti titulo translatum vel
relinqueretur vel donaretur vel

transferret quolibet iustu
a C. libr. sup. vel rei sine rerum
valentium a centum sold. s. alicui
congregationi collegio vel conven
ticule quorumcumque hominum layco
rum. Que congregatio colle
gium sive conventicula civit. non
esset approbata. Quod tale reli
ctum legatum seu donatio vel
ex quocumque titulo translato
non valeat ipso iure. Et nullus
iudex vel potestas ad ius redde
ndum predictos dictam congregati
ne collegio vel conventicula eorum
sindicis vel patris vel aliquem
predictorum vel eorum nomine audiat
vel ius reddat in predictis vel ali
quo predictorum. Si dicta relicta et
res donate vel quocumque titulo
in dictam congregationem collegium
vel conventiculam translata deve
nirent advenient ab intesta
to predictis relinquentibus legantibus
vel transmutantibus in predicta
collegia congregationes vel conve
ticulas supradictas. Et si ad elu
e ... hanc provisionem salu
brem predicta dictis congregati
onibus collegiis et conventiculis
eorum sindici vel patres vel
aliquis eorum nomine facerent
aliquem vel aliquos evocari

C.

extra civitatem comitatus Spoleti pro
relictis donationibus vel rebus
que quocumque titulo dicerentur
translate in congregationes
collegia vel conventiculas ante
dictas cogantur predicta de
dictis congregationibus collegiis
vel conventiculis per potestatem et eius
officiales qui a quocumque super hoc
fuerint requisiti realiter
et personaliter renuptiare cita
tionibus and dictis ita et talem
cum effectu quod dicti citati extra
civitatem dicti comitatus nullatenus mole
stentur. Et nichilominus penam C.
libr. de facto auferat supradictas
congregationibus collegiis et conve
ticulis antedictas. Sub pena C. libr.
auferend. potestati si supradictas
fuit negligens vel remissus.

43\. Quod nullus possit laborare
possessiones forensium sine licentia
priorum.

Quoniam in
multis temporibus Cives et comita
tenses Spoletini plus solito onerantur
propter multas possessiones et domos et
relictas personis non subiectis
dicto comitatui Spoleti. Ideo unani
miter et concorditer Statuerunt

162v

ordinates quod nulla persona Civitatis et comitatus Spoleti possit vel debeat laborare vel ad laboritium Ad coptimum vel ad censum aut pretium vel nomine pensionis seu quocumque alio colore quesito possessiones, domos vel terras relictas dimissas vel gessas quoquomodo alicui principaliter non subiecto iurisdictioni communis Spoleti a kalendis Maii proxime preteriti citra, sine licentia domini potestatis et dominorum priorum Civitatis predicte. Que licentia scribatur in libris communis Spoleti per cancellarium dicti communis sub pena et ad penam C. librarum denariorum. Auferendarum contrafacienti per potestatem vel eius vicarium de facto sine strepitu et figura Iudicii. Et in predictis quilibet valeat esse Accusator et habeat medietatem banni et pene predicte. Salvo quod si aliquis conduxerit ad laborandum vel ad pensionem ab aliquo, alio modo aliquam ex predictis possessionibus vel domibus quod tunc infra .x. mensis a die publicationis presentium debeat comparere coram dominis prioribus populi et in scriptis signari tales possessiones vel domum tradere et dare cancellario dicti communis vel alii officiali per priores deputato et nisi licentiam predictam modo predicto obtinuerit non possit nec sibi

liceat de cetero dictam possessionem laborare vel laborari facere vel in tali domo habitare sub dicta pena modo predicto Auferenda.

// Voluerunt insuper predicti domini Statutarii concorditer ordinantes quod quilibet sindicus cuiuslibet ville teneatur et debeat infra duos menses a die publicationis presentium comparere coram dominis prioribus populi dicte Civitatis et eis in scriptis tradere singnatas qualibet possessiones et domum existentes vel existentem in territorio sue ville relicta alicui principaliter non subiecto iurisdictioni communis Spoleti a kalendis maii citra sub pena et ad penam C. librarum denariorum de facto auferendam per potestatem potestatem vel eius vicarium si in predictis dictum sindicum invenerit negligentem. Et in predictis quilibet possit esse Accusator et habeat medietatem banni et pene predicte. Que quidem consignatio scribatur in libris communis per Cancellarium vel alium officialem per priores deputatum ut superius dictum est.

.44. Addictio super negotio septingentorum condempnatorum et de executionibus in bonis ipsorum.

Quia super

Negotio septingen
torum olim Ciuitatis Spo
Romane Ecclie condepnatorum
fuerint hactenus p Coe Spa
ponti et electi Sex boni homines
dicte Ciuitatis et eisdem Auctoritatis
attributa sup negotio sup
dicto et dependentibus ab eodem
Et pp mortalitatis pestile
ntiam ~~opportet~~ px accusatis
duo tm ex dictis Sex ~~possit adeo~~ plus
supsint adeo q necessario oppor
tet q aliqui alij vnacum dictis
duobus sint et pmanant ad pdcta
et fuerit p dictos sex de consilio
sapientis deputatorum alique col
lecte pdicto negotio inposite
et non dum Integraliter exacte Et
multi cessauerunt eas soluere.
Ideo Statutarij supdicti Sta
tuerunt puidere et ordinaue
runt q vnacum dictis duobus sex
remanentibus sint ad pdcta
Magr Franciscus magri
Stephani et Polutius mano
li Et ipsos ad pdcta elegerunt
et voluerunt q ipsi quatuor il
lam auctoritatem et bayliam ha
beant quam habebant illi Sex
Et q dicte collecte hactenus p
dictos sex Inposite p pdictos In
tegre exigantur et exigi debeant
ad petitionem et voluntatem dictorum
officialium et cuilibet eorum. Et pp po
testas et quilibet officialis vinculo
Iuramenti et pena C. librarum teneatur
et debeat ipsas exequi et executioni
mandari in p. rebus et bonis cui
dictorum .vij. et possessionibus bonorum dictorum
.vij. vel alicuius eorum ad petitionem et
requisitionem dictorum officialium vel alterius
eorum, et cogere et constringere colle
ctores huiusmodi collectarum et heredes
eorum ad restituendum et reassigna
ndum rationes collectarum huiusmo
di et libros et quantitates dictarum
collectarum qui collectores et heredes
eorum teneantur ad pdcta in octo
dies postquam fuerit petitum pena
C. librarum pro quolibet eisdem de
facto p potestatem Auferend. ~

·44· Quod pp habitationem in comitatu
non teneantur ad facta
ville . vz . ciues . ~

Ciues Spoletani

et eorum familie quorum parentes
sunt vel hactenus fuerunt Ciues
Spoletani possint et eis liceat habita
re in comitatu cum familia et
bestijs prout eis placuerit. Et non
obstante pdicta habitatione facta
et facienda ad factiones ali
quas ville nullatenus teneantur

Statuto aliquo non obstante. :~

46. Qd condepnatis in carceribus positis pro quolibet die quo fuint in carceribus excomputentur duo sold

Quicumque condepnatus comunis senensis pro aliquo maleficio vel maleficiis in aliqua pecunie quantitate occax condepnationis predicte in carceribus dicti comunis fuint detemptus vel carceratus. Voluerunt Statutarii predicti quod excomputetur tali condepnato duos solidos denariorum pro quolibet die quo sic in carceribus detinebitur. Dumodo Custos carceris dicti comunis eundem Carceratum extra carceres dicti comunis non detineat sine stare aut inde exire permictat. Et si contrafecerit pene x. librarum denariorum ipso facto Custos incurrat Et cuilibet liceat eum accusare et eius iuramento credatur cum uno teste. Ita tamen quod si aliquis qui sit detemptus in carceribus pro aliqua condepnatione pecuniaria esset Accatastatus in catasto comunis senensis a xxv. librarum supra tunc per curiam potestatis seu alium officialem Iurisdictionem habentem fiat executio in bonis eius usque ad valetiam suorum bonorum et in residuo dicte condepnationis fiat excomputatio duorum solidorum pro quolibet die qua carceratus fuerit. Si autem Accatastatus esset a xxv. librarum vel abinde infra. habeat locum provisio huius Capituli de excomputatione absque exactione fienda in bonis suis sic Accatastatis. :~

47. Qualiter puniantur Incendiarii et ignem immictentes in domo vel Cappanna. :~

Incendiarios qui crimina enormia nituntur committere pena debita puniendos. Voluerunt predicti domini Statutarii Ordinantes Qd quicumque Ignem inmiserit in aliquam domum habitatam per aliquem vel aliquam per aliquam et tunc eam combuxerit vel si per eum non steterit quominus ipsam combuxisset igne crementur ita quod penitus moriatur. Si vero casu fortuito qui et quam prudentibus Accadit Incendium oriri contingerit et propterea domus habitata combusta fuit in L. librarum denariorum vice qualibet condepnetur et plus Arbitrio Potestatis Considerata // Vide ... 133.

Iur sui qcentiaz qdictorum p.
qualitate et euetu casus pdicti.
¶ Si uo expposito domum habita
taz aliquis Igne qbuxerit in
v. lbr d vice qualibet qdap
netur. Quas si no soluit
i. x. dies adic lat Smie
nuandos manus dextra s.
abracchio amputet. ¶ Si uo
casu euenerit i. xxv. lbr d.
et plus Arbitrio potatis
qsiderata qualitate delicti
et p. Sin aut expposito Ca
ppanam tpre quo. p. hitauit
aliquis arserit igne ul Inmi
serit 7 pena no steterit quo
minus qbusta fuisset. i. v
lbr d vice qualibz qdapnet
Quas si no soluit. i. x. dies
adic lat Smie nuandos ma
nus dextra s. abracchio Am
putet. ¶ Si uo casu aliquis p
dcta qmixerit i Cappana hita
ta i. xxv. lbr d qdapnet. ¶ Si
uo i no hitata i. x. lbr d et
plus i scriptis et nolr casibz Ar
bitrio potatis qsiderata qua
litate delicti 7 p. ¶ Si uo pale
arum Nappale siue quid simi
le expposito i altius i Iuriam
aliquis Igne qbuxerit i xxv.
lbr d qdapnet vice qualibet.

si casu i. C. s d. qdapnetur.
Et i quolibet supdictoz casuum
qmictentes pdicti Malitia tene
ant dapnum passo/ome dap
num 7 Intee resarcire. De .48.
pena occidentis seu vulnera
tis equum ul aliaz bestiaz.

Equum siue

Roncenum quicuqz occiderit
qt volutatez dni cui fuerit
i. L. lbr d vice qlibet qdapne
tur. Et nichilo dapnum pas
so emedare Integralr teneat
¶ Si uo bestiaz bouinaz uel
Asininaz i Iuriose aliquis
Intremerit. i. x. lbr d qda
pnet 7 dapnum 7 Intee resar
ciat dno cui fuit. ¶ Si uo.
aliquis aliaz bestiaz i Iuriose
occiderit i. C. s d. vice
qualibet qdapnet 7 dapnu
emedet patienti ¶ Si uo
vulnerauit i Iuriose aliquaz
donum bestiaz i mediate dicte
pene vice qlibet qdapnet et
ad Intee dno teneatur. De .49.
familia Retinenda per
dnos priores.

Quia quos
amalo nō retrahit Amor
virtutis, retrahit aliqn̄ timor
pene. Cum retrobactis te
porib; potuit euidenter
Q; Spōni fuerunt paptes
et lassiui ꝑ quod hec Ciuitas
longiu's tꝑib; huit maluz
statum. Igitur ut dn̄i pores
ppli Spōni sit adeo famulis
suffulti ut possint qd absit
malignātib; ꝑturbādo sta
tum pacificuz Ciuitatis vtilit
obuiare Et siqui paptes
vellet proṗper ad ruptura
fremet timore dn̄oꝝ poꝝ et
coꝝ familie voletuz eoꝝ Co
natus virile inpugnare. Qua
re p̄dc̄i Statutarij vnanimi
ter Statuerūt p bono pacis
dc̄e Ciuitatis ꝛ Ciuiuz singuloꝝ
q̄ sint ꝛ ēē debeant ꝯtinua
tis tꝑib; Ciuitatis p̄dc̄e vnus
Conestabilis vl' plures conesta
biles p ut dn̄is porib; ꝛ qua
tuor ītīs videbit ꝛ placebit

Qui Conestabiles debat hr
l. pagas p se ipis ꝛ famulis
quos retinebūt i s̄ruituz
priorum .: ~ De Sala
.40. rio Barbetonsoꝝ .: ~

Ad hoc ut
nō recte inuē volentib; prc
stet malignandi ꝯtraxio et
extorsiōis materia. Vn̄ si nō
recte saperent deberet ab extor
sionib; p̄thitis corigi ac etiā
emendari. Igitur p̄dc̄i Statuerūt
Q; nullus Barbitonsor sit
tante audatie ꝛ temeritatis
q̄ vltra tres d' p̄uulos ab ali
.41. quo prasura barbe ꝛc̄ De Sala
rio recipiēdo p maresal
cos de ferris .: ~

Non ꝑsumat
aliquis Marescalcus seu
ferrator vltra tres ß de fer
ro equi magni Accipe et
vltra .xxx. d'. de ferro
.42. ronzeni .: ~ De Salario re
cipiendo p Marescal
cos de ferris .: ~

92\. Quorum qui habitaverunt in Civitate per decennium sepositi in capudinijs et custodiam faciens et habent catastum in Civitate et comitatu reducatur ad Civitatem per notos catastorum.

Si aliquis

qui habitavit continue per decennium
In Civitate Spoleti et habeat domum
sepositus et in Caputdecijs et fa
ciens Custodiam et alias facti
ones in dicta Civitate ut alij cives
habitatores dicte Civitatis et habent
aliquas possessiones accatastatas
sibi in Catasto Civium dicte
Civitatis et aliquas alias suas
possessiones in Catasto comitatensium
dicte Civitatis. Statuerunt quod
possessiones accatastate sibi in cata
sto comitatensium Addantur et
scribantur sibi in Catasto quod
habet in dicta Civitate per notarium depu
tatum super correptione Catasto
rum comunis Spoleti. Et per huiusmodi
notarium dicte possessiones cassentur de suo
catasto quod habet in catasto
Comitatensium .:~ De pena
Conciantium coria non in locis
deputatis .:~

93\.

Note.

Item vide in .i. in finis. Add. c. 13.

Quia putredo

coriorum bestiarum et carnis ip
sorum coriorum et Calzolariorum
ubi conciantur et raduntur ipsa
coria plerumque obest sanitati.
Et quia alia calanaria esse
consueverunt in Civitate Spoleti subbur
ghis ipsius que putredinem da
bant vicinis ipsorum Calana
riorum et omnibus transeuntibus iuxta
ipsa. Et quia calanaria que
fuerunt et sunt iuxta piscariam
comunis et iuxta muros ipsius comunis
sunt tot quod omnibus calzolarijs de
Spoleto sufficiunt ipsa calanaria
prope domos aliquas habitatum
non sunt. Statuerunt et ordina
verunt quod nulla persona Audeat
vel presumat in ipsa Civitate seu
burghis ipsius radere vel pelare
coria aliqua vel pelles preterquam
extra Civitatem et burghos. Nec etiam
possit Calanare alibi quam in
calanarijs supradictis sub pena et
ad penam .L. librarum denariorum pro qualibet et
qualibet vice. Et quilibet
possit contrafacientes accusare. Et
quod potestas vinculo iuramenti teneatur
de predictis facere diligentem inquisitionem
qualibet mense etc. .:~ Capitu
lo. 107. 2. libri de pena
macellariorum Addictio. i. 94.

Capitulo
107. sui libri Statutorum de Macel
larijs incipiente Macellarijs
Ciuitatis Spoleti et quicumque alij vo
lentes macellare etc. In ea parte
vbi dicit in ipso macello Non possit
nec debeat bestias aliquas occidere
uel discoriare sed aliunde Car
nes portare et deferre mortuas
discoriatas et Integras appli
catas capitibus bestiarum predictarum
exceptis Capretis etc. videlicet vbi
dicit applicatas Capitibus be
stiarum predictarum. Addiderunt
et pellibus et corijs earundem
dummodo tamen non teneantur deferre
in carnibus bouinis que diuise in
quatuor partibus veniunt corum
coria. Item et Carnes vitelli
et vitelline possint et eis liceat
et Integre deferre et non in
quatuor partes. Maxime
ex eo quod discernantur si sunt
Iuuenes seu veteres et quot
dentes teneat quilibet earum
earundem. Et in ea parte vbi
dicit Et dictas carnes Boui
nas et vitellinas debeant
facere et deferre ad dictum ma
cellum de mane ante tertias
etc. Additum huic videlicet quod debeat
deferri facere et possit totam
diem vsque ad vesperas et statim
vendere vsque ad completorium
et post dictam horam aliquas
carnes vendere non possit nisi
cum lumine. Nec non quod ipsi et
quilibet ipsorum pro exercendo Arte
ipsorum possit ire noctis tempore
a domibus ipsorum et cuiuslibet eorum
ad Apotecas et domos eorum et
cuiusque eorum et ipsos et quemlibet
excitare et proclamare pro dicta
eorum Arte exercenda dummodo tamen
cum lumine sine. Et predicta
suffragentur famulis et eos
Iuuantibus de dicta Arte si et
in quantum recto tramite accedant
ab eorum domibus ad Apote
cas et e conuerso. Diminuatur
etiam et detrahatur de dicto sta
tuto pena grauis apposita
in eo videlicet pro quolibet capite
decem librarum denariorum. Que pena
Modificantur Reducitur
ad penam et quantitatem Centum
Soldorum denariorum :~

99. De Confinibus Ville
Egij :~

Noctis tempore idem c. 5.
li. 2. c. 61.

Voluerunt

Insup ordinantes q confinia
ville egij sint a Cruticchia
Mortori usqz ad egiuz int
villaz pdcaz a Strata qua
Itur versus planamum
usqz ad fontem siccham
.96. Intus versus egiuz .:~ De
Scriptuis notarior pmor
tuor bancce sine causar
Ciuiliuz .:~

Cum iscriptuis

seu abreuiaturis tam Ac
tor qm etiaz alior Rogor
Notarior pmortuor multa
substantialia deficiat et ma
xime i Citatoib et gtuma
cijs / Et quia scdm gsuetu
dinem quis gtumax e cora
curia pgtumacia incitati
one siue an Citatioez po
nitr et poni gsueuit hec lra
vz .9. Ordinauerunt
q talibz scriptuis defici
entibz sbalit huiumoi et
gtumacijs cu dca .9. repetis
tn sollepnitatibz factis
et scriptis plenaria fides
adhibeatur aliquibz sollep
nitatibz huiumodi et alijs de
ficientibz no obstantibz et
valeat et teneat pleno Iure .:~
.97. Qualr Ciues debentes
hre a forensibz et hoibz
Castror nror possint
ipos gstringi facil .:~

Quoniam

i qualibet bona et magna
Ciuitate de gsuetudine
habeatr Qr Ciues Ciuitatis ipi
i Iustitia gfoueantr q dignu
censetr et gcgruu Et pqn Ci
ues ipi a forens n̄ no hoibus
Castror Ciuitatis eiusdez pecu
niar qtitates et alias certas
res recipe teneantr. Et pp
ferocitatē et asperitatez talium
homiz dcor castror qn gt eos
ageretr pdebito no posset
capi tenuta de bonis eor Et
si caperetr nulla tali creditori
resultaret vtilitas. Et etiā
pp eor acerbaz et prauaz seue
ritatez no curat sifraus de
huiumoi debitis gt eos pcess
Ideo Statuerunt et ordinaue
runt Qr ad petitioez Ciuis
cuiulibet Sindici dcos tales forens

166 v

necnon dños tales vel talez de Castro seu Castris quibuslibz despo qui quolibet obligati es sent vel eēt ad aliquid dicto tali Civi Spo vel eius hedi. Dns potas Spo et quilibz alius ad Jus reddendum poit subvi ctute pstiti Jur et pen. y. lbr d teneat et debeat coger et gstringē ipo et rebz put dco tali credi tori vel ei hed melius videbi tur et placebit sumarie et de plano sine strepitu et figura Judicij absqz libelli oblat lit gtestat salarij solut et or puis sollepnitat et subtilitat obmiss ad id observand et faciendum ad quod tenent vel obligati eēnt vel teneret vel obliga ti eēnt huiusmodi debitor seu debitores obligati p se vel spaliter psindict dcoz Ca strorum vel Castri seu univsit tat ipoz dumodo de debit huiusmodi costet publicu Instrum vel alr legitimo et fco legitio petssio gt tales vel tales debi tores. Qualiter procedi

·98· Contra hedes defuncti p debito.

Siquis asse rens se debitorem alicui defu ncti psonam vel gt hedem alicu ius agere voluit ad sibi debitum

// Con sencte ind sinora bil. stat s. li. i. c. ii. gt. distetuales pprotatibz Castroz et i. i. Add. fis c. q.

pcedat hoc ordine. vz. Q p mario iudict de cā gnoscentis faciat p bapnitorem cois Spolti. ad domum olz hitatiois talis defucte. p. si fuit iCivi sono tube pmisso publice et alta voce citari hedes dicte talis defu ncte. p. et siquis velit phe dibz respondere qd petit tal citari facientis gpareat cora Judice i. tm trium dieȝ tunc px fut ad respondend de Jur Actori pdco. // Si no i comitatu fiat citatio p Ba yulum vel bapnitorem sin tuba qua citat dcus Bay vel bapnitor notificet Sindico dcā loci si ad esset vel vicinis. pae. vel domi hi tatois. Et si aliquis i dco tmio no gparuerit mo pdco Acitata g tumacia p actorem fiat citatio p miptum cois de filtiz duobz usqz i tertium gradum gsanguini tatis talis defucte. p. pae. vel do mi coz solet hitatiois q ibi a tm trium dieȝ tunc px fut gpareat cora Judice ad respo dendu tali actori si ipi gsa nguineȝ sua crediderit itt esse. Si aut nesciret aliquis sit gsanguineus tal defuncte p. decul seu ignorata stet sacramto Actoris sibi delato p Judicem tunc fiat dca sic cita tio eodem modo quo pma. Quibz pactis et nemine legi

time gparent et gtumacia
Incusata fiat pclama p pco
nem cois ante sonitu banchij
Juris sono tube pmisso / Si est
aliqua p. que velit ee hres
ul respondere p heredibus tal
p. defuncte ul defendere bona
olim sua . i . tmn treum dierum
gpareat coram Judice ad res
pondendu tali Actori de iu
re Et dicto tmn elapso et
nemine gparente legitie 7 gtu
macia Incusata ad pet Acto
ris i . x . dies utiles subseqnt
Judex exhibita petit p Acto
rem i scriptis ul verbo i actis
redacta pcedat ad Inmissio
nem i possessione ex pmo decreto
bonorum olim dce p. defuncte p
qntitate seu re petita si egerit
pli. dupli mobilium 7 tripli
i mobilium psito Jur to q no
aio calupnie petit. Et ipnu
ptatione dce tenute unius mss
tmin Assignet dco hedi
ul heredibus et absentibus 7 igno
tis absque aliqua alia citatione
fienda ad recolligendu ipam
tenutam. // Et si aliquis i fra
tmn dm mss gparuerit 7 ydo
nee Actori satisdederit 7 ydo
nee Actori satisdederit, de
Judicio sisti 7 Judicatum solvedo
et eidem refecerit omes expensas
i dca causa fcas. dcam tenu
tam recuperet 7 ei Integro

i dca ea pcedat remanet I
pentoria citatione vigore cui
data fuit tenuta i eo statu
quo erat die facte citationis.
// Si no aliquis i dco tmino
unius mss legitie ut s. dum
est no gparuit 7 Actor fidem
fecerit Judici de debito per
publicu Instrum ul p testes
qua quod Judex sumarie et
de plano recipiant absque ali
qua citation tuc pcedatur
ad petit Actoris ad venditioem
dce tenute pmissis tribus bap
nimentis diversis diebus fcis
de ipa tenuta. In quibus tmi
nis plus offerenti vendatur si
obferet qd iustum ptium vr
Judici. Et si vendi no poterit
i dcis tminis Creditori In
solutum detur p qntitate debi
ta 7 retro pluri 7 expensis scdm
extimationem fiendam de dca tenu
ta cum Jurto p duos testes ex
gnicantis rei stabilis seu i
mobilis et si fuit i mobilis
p duos bonos hoies electos p
Judicem Que extimatio in
Actis cause Inseratur. // Si vero
creditor de debito fidem non
fecerit supdcam. tuc detur
tmin . x . dierum elapso mss
ad recolligendum tenutam
modo supdco Quo tmio elapso

predatur ut supius otinetur
Aut tenuta in utroque casu no
nisi semel possit recipari n
causa cognita et diffinita i
favorem rei. Si vero egerit
reali i Cap.o Statuti posito sub
Rca. Qualiter predatur ctra
Reum cotumacem p omnia
99 predatur. Qualiter femi
ne succedant vivanti ma
sculo ab intestato et capitu
lum 27. tertij libri. Rca.

Predicti do

mini Statutarij Ad
uertentes qd i successionib
de Jure com est sublata differe
ntia Masculorum et feminarum. .60.
Statuerunt qd i successionib ab
itestato Bonorum patris Matris
Aui Auie et proauie ab Auo ul
ab Auie et ceterorum descendium
ab Jntestato morientium i quib
forma Cap. Statuti positi sub
Rca Qd filie femine supsti
te masculo no succedant ab
Jntestato et qualiter tunc dotetur
filia neptis pneptis siue abne
ptis aliqd i(st)a. ar. p. prohibeatur
succedere. Jllud Capitulum
Jntotum cassantes et irritan
tes Seruetur Jus com Et in
dictis successionib sic admictatur

filie et neptes pneptes siue abne
ptes put Jus com disposuit.
Volentes p huiusmodi dispositione
et Seruetur et vendicet sibi lo
cum i omnib successionib a kln
mensis Maij px pteriti citra decu
rsis et que aduenerunt i bonis
et de bonis alicuius supdictarum p(er)s(onarum).
que bona detinerentur seu possi
derentur p aliquos no Subiectos
com et Jurisdictioni cois Spoleti
Et p quo ad oes Subiectos et
Subiectum com et Jurisdictioni cois
Spoleti predictum Capitulum dicti Statuti
positi sub Rca Qd filie femi
ne supstite masculo etc Jntel
ligatur esse et fuisse cassum a
kln mensis Maij px pteriti et ad oes
Casus citra. Qualiter mu
lier dotata a patre matre Auo
et qd no succedat ab itesta
to dotanti supstite mas
culo. Rca.

Nulla mulier

dotata a Patre Matre Auo
ul Auia seu fratre ul quocumque
alio possit succedere ab itesta
to, dotanti, supstite dotanti
masculo i eodem gradu seu ali
quo masculo q veniret ad successionem
veniret ab Jntestato, predicto dotanti.

61. De pena Currentis equum
diebus fori in locis prohibitis .! ~

Nullus presumat

Currere Equum diebus et locis
fori v3. diebus mercurij et
sabati In platea Sancte Marie
platea fori in Burgo sancti Gre
gorij vel aliquo ipsorum locorum
vel dierum Et quicumque currere
voluerit aliquem equum in locis
premissis et temporibus antequam moue
at equum currendo debeat
ire eques a loco a quo vult
mouere usque ad locum ad quem
currere vult aut mittere ita
quod quilibet possit euadere ca
sum fortuitum pena contrafacienti
in aliquo de predictis xxv librarum denariorum
Et nichilominus puniatur si aliquem
offenderet de offensionibus
secundum formam Statuti. Et quili
bet possit contrafacientem accusare
seu denuntiare et credatur cum
vno teste et habeat medietatem
pene que venerit in communi ex accusatione
predicta. Et nomina denuntian
tis et Accusantis teneatur penitus
In secreto .! ~

Deo gratias Amen .! ~

In nomine pr̃is et filij et Sp̃us sancti Amen . : ~ . Additiões &c . : ~

Cuz unuq̃dq;
durabile sit censendum
cum ex om̃bꝫ sui partibꝫ ꝯstat
et pfectum . Ideo isti dñi
Statutarij Advertentes
Qꝫ pp p̃teritaz mortali
tatem decursam Statuta
et ordinam̃ta Civit̃s Spolti
que tũc firmata fuerat
solerti studio Statuta ac
ordinam̃ta apparet aliq̃
supplectioñ correptioñ et
de novo statutioñ egebat
Cuz s̃m mutatiões tp̃oz Sta
tuta sepius opporteat imu
tari huãna . / Ideo sapie
tes viri dñs Berardus An
dreucti . dñs Jacobꝫ Cole . Ma
rianus leoncilli . Cicchus
Ferrantis . Jacobꝫ Gentelucti .
Nardus Petruccipti . Luca
rellus Lyeti . et Martore
llus Genoporis / Cives Spõni
ex auctẽ ꝛ Baylia ꝛ potãte eis
ꝯcessa ex electiõe de ipis fca
p Mag̃ficu ꝛ potẽtez Militez
dñz Braffaz Fernandi de
Beluisio Rectorẽ Spõni ducat̃
p scã Romana Ecc . gñalem
Et vigorẽ reformatiois gñal
Arengh̃e hõniz Civit̃s p̃dc̃e
Infrascripte Additiões corep
tiones et de novo ordinatões
fecerũt mõ ꝛ ordine Infra
scripte de voluntãte dñi Recto
ris sup̃dc̃i et p ipuz postea
Approbatas . Et mãdauerũt
p istos nostros publicari . : ~

.1. Qꝫ n̄ lõ . Statuti de potãte et eius offic̃io Intelligatur et de vic̃o : ~

Et p̃mo cuz
nõ nulla Statuta sint Sta
tutoꝝ Cap̃d . Civit̃s Spõ sint
tantũmodo de potãte dic̃te
Civit̃s loq̃ntia eiq; offic̃io ꝛ offia
libus ꝛ familia Admĩnis ꝯs
Nos Statutarij sup̃dc̃i Stat̃
p̃dc̃as q oĩa ꝛ singula sup̃dc̃a
hãnt locuz ꝛ Intelligantur

bꝫ i viro dñe Ciuit et eius offic eiusqꝫ officiales et familia ptꝫ in locis in quibꝫ fuit vel fuit alt expressum prius per dnm legatum vel dnm Rectorem dicte
2. prouincie :~ Quod offi dapnorum datorum hant de inuentis papiis in miliare Medietatem :~
ex miliar nichil.

Item Addimus

C. 28. primi lib. posito sb Rca de electione Custodium sup dapnis datis. Quod potas et vicarius Ciuit Spoleti teneatur vinculo pstiti Jur et pena xxv. librarum de suo salario singulis Edomatis mitte bis vnu ex notariis suis cum aliquibꝫ ex berouariis eius ad Inquirendum p dapnis datis in poss poxit vltra vnum miliare a Ciuitate Spo. Et qrdo p dapnis datis p dcis vsqꝫ ad quatuor miliaria a Ciuitate p dca inclusiue Attendant ñ qrant sed edomata p dcis dapnum datibꝫ ad Inueniend in locis in quibꝫ ptedenti Accesserit. edomata. Et sequerendo discurrat edomatis singulis ploca circum

Ex miliar nichil

area Ciuit Spo. Declarant Insup dcum cap Statuti ptinentis dapm dar in possorbꝫ positis vltra miliare p dcm Nullam partem bapni vel pene hat p dcis offi invento vel ei familia. Nec Cam coīs soluere teneatur et si Cam soluit videatur donasse de
suo :~ Addicto. Sca. C. 67. primi li. disponent de Jure salutie. 3.

Nota.

Item caplo

67. dcti primi lib. posit sb Rca de Jur salutie pstando p homines comitatus Quod dns vicarius Ciuit Spo p Sca Romana ecclia et dni nri / pores ppli Ciuit p dce qui erunt ptpre quolibet Anno demes Maij teneantur et debeat sb vinculo eorum pstiti Jur pstet mo et fore stens in dco cap. Et quod dcis vicarius teneatur procurare et deputare vnum ex suis notariis ad recipiendum dcum Juramentum et istum redu
4. cend. :~ Addicto. C. 86 1. li. posito sb Rca quod nō adhibeatur fides instris notariorum in matricula notariorum nō descriptorum. :~

169v

Ite Addim

C. 86. da pmi libri posito sub Rca Q nō ad hibeatur fides Instris notarior et Q daz Statut nō vendi cet sibi locum i testis quibus cūqz vltimis volūtatib et quibuscūqz Instris factis et Rogatis p Notros scptos i cōllo puratoz z aduocatoz Collegij ciuit gnalis Spo ducat factis z Rogatis per ipos a kl mss Maij Anni 1363 usqz ad kl mss decembris dā Anni :~ Q ad petit potatuz z ipoz hed fiat exeutō p potatez et alios offi. gt ḡdepnatos p eos

Declarantes

Statutarij supda. C. 19. da pmi libri de electione potestatuz Castroz cōitat et district Spo i illa parte vbi dicit et teneat potas Ciuit Spo sub pēa. 25. lbr d. ad petitiōez potatuz et Statuentis z ordinantes Q vicarius z potas Ciuit Spo z quilz coz offic a quo fuit petituz ad petitiōez potatuz ipoz Castroz qui pt fuerūt ul erunt p tpa teneat z debeat exequi et executiō mandar ḡdepnatas rite z recte datas i poss ḡdepnatos capi facet z detineri Nō obstante q pda sic potestates. tuc tpr nō cent i poss potatie pdct. Teneantur aut Vic z potas pda omnia et singula exequi z executiō mandar q i dco cap. 19. gtinent ad pet potat. Castroz pdcoz tam illi tpris q ptiti :~

De duplicato pene nō hūt locuz i hūte domuz ppaz l. ḡductaz i loco ḡmissi mally ppe vnaz ptiaz. :~

Ite Addimus

C. 18. fi libri. posito sub Rca quali pene deliquetib dupplicent p dupplicato pen nō hat locuz i locis Indro. c. ḡtētis i illis qui ḡmitteret Mallia qui hūt i dcis locis domuz ppam ul ḡductaz quā tpe ḡmissi mally hitaret ul i aliquo pdcoz locoz Apotecaz haberent :~

7 De pena inuadentis possessionem alicuius et tenutam per eam quomodo possederat.

Item Addimus

Capitulo 71. secundi libri posito sub rubrica de pena inuadentis tenutam uel possessionem alicuius rei pro aliquo possesse ut3 p eidem pene subiaceat ille qui occupauit uel inuaserit tenutam et possessionem alicuius rei pro aliquo possesse quoquomodo. C. 8.

Cidem c. 5. li. 3. c. 15. et i. Add. 1. c. 31.

Et non solum occupans possessionem alienam punitur sed et qui uendit rem quam non possidet et qui eam emit vt. 5. li. 2. c. 60.

De modo et faciendi mactones et de pena contrafacientium.

Item Addimus

Capitulo 100. dicti secundi libri posito sub rubrica de pena mactonariorum non facientium mactones forma ista. Quod cum nichil valeat lege uel cuiuscumque ordinis constitutio nisi per officiales iurisdictionem habentem fiant inuiolabiliter obseruari. Ordinantes quod vicarius et potestas cuiuslibet statuti teneantur et debeant vinculo prestiti iuramenti et sub pena 25. libr. d. de suo salario auferend. singulis mensibus quod nisi obseruantur dictum capitulum 100. firmari facere generalem inquisitionem et inuentos culpabiles in quantumcumque parte dicti capituli pena in dicto. C. contenta condampnare et punire. Et insuper teneantur vicarius et potestas predicta singulis mensibus vnum ex notarijs suis uel officialibus mittere ad fornaces mactonariorum predictorum et sollicite perscrutari si per dictos Mactonarios seruantur omnia et singula in dicto Capitulo comprehensa Et non seruantes secundum formam dictorum statutorum facere condempnari Sub dicta pena. Additio facta c. statuti. 27. 3. libri qualiter filie femine non succedant superstite masculo. 9

Item cum capitulum

27. 3. libri sub rubrica positum Quod filie femine superstite masculo non succedant per formam capituli correpto statuti quod est 3 in primis additionibus capitulo 49 et incipit predicti domini Statutarij Addentes quod in successionibus defunctorum contestatur sit Casus ferituz et sblatis minus clare. Volentes declarare correptis predictum ordinamus Statuimus et ordinamus

170v

Qd dcum. C. [illegible] iiij libri dicti Statuti sit in totu z in omib; z singulis suis partib; Cassu irritum z Cancellatu et p casso z irrito habeat z intelligatur atq pñte qtentu i declaratione z correptione pdca. vz. a kl. mß Maij Anni dñi 1348. citra :~

.10. Qd .C. 39. dcı 3. li. loqns de hospitalib; locu hat i hospitali sce Crucis. :~

Item Addiz

C. 39. dcı libri posito sb Rca Qd potas et quiz alius offic et cet hoc. vz. qd cap. pdcu et locuz hat i hospitali tois quod vocat hospital sce Crucis ex porta sci petri. i. oib; z pñti ut i. C. d' hospitali de stella intro hetur expsse.

.11. demo tenedo p furnaios z pena qtrafacientuz. :~

Itez Addim

C. 4. quarti libri posito sub Rca. Qd furnary etc. vz. qd dci furnarij z furnarie possit recipe p eoz salario z mercede p coptura panis. xij. d. p q̄lib; cuppa et no plus pena i dco. c. qtenta. Et qd dni vic z potas dce Ciuitatis vinculo Jur z pena. 25. lbr. d. mittere vnuz ex notarijs suis p delinquetib; i pdcis quolibet mß et ipos delinqntes punire vt i dco cap qtinet. et hat dictus offi duos s. p qualz libra eius qd deuenire fecerit i coi depdcas Et qd dci dni vicarius z potas paruere pposse vt furni Antiq dce Ciuitatis reperiant ita qd in eis panis quoquatur z circa hec puideat remedijs opportunis. :~

.12. Qd filie femine fiat sindicis p coe ad recuperandum dapna z qualis fictione statutis habeatur p premissis. :~

Quia scriptuz

est primo querite regnum dei et hec omnia Adicietur vobis non intellur bona semina spargit Agricultor solers n i anteam sentib; z fructib; mudz Et cu scriptura testatur i vos ipsi iudex z ognouiz ab experto qd peccates pssequatur maluz / deponenda sunt z ei peccatoz z scelerz onera ut quos psperitas et salubritas subsequatur. Igitur

. pdci dni Statutarij .

pdā dnī. Statutarij Adůtentes
qͣ ratiōe partialitatuz ⁊ pp va
ria ⁊ mltiplicia hodia īt Spo͞nos
hacten9 orta verbo fcō ope et
et ꝯsilio ꝯmunitꝫ Spoletana
Ciuitas dapnificata nō modi
cum fuit et Cum Spoꝫ ut pluⁱ
muz tali sꝫ fasce grauati vt
emundatis sordibꝫ peccatoꝝ pax
et vnitas q̄ longeuis tpribꝫ
fuit exul a Ciuitͤ pdcā facilꝫ
reuitatur. Vnanimiter Statu
imus Qꝫ fiat sindicꝫ ī ꝯsilio
ppli dcē Ciuitͭis Spo͞ ita ⁊ talr
qͣ de Jur valeat ad remictendū
vnicuiqꝫ Spo͞no ī coī ⁊ ī spē omne
dapnūz qͣ dcō coī ul' Intec̄e eue
nerit pp quod fcūm ⁊ gestum
et verbo seu ꝯsilio vn̄ coē pdi
ctuz dapnificatꝫ fuit quaimo
Sꝫ vigore pn̄tis Statutꝫ sit
remissa dapna huiꝰmōi ⁊ pro
remissis penitꝫ hantꝫ dūmō
hoc capluz nō sit ꝯt rescriptuz
dnī legati ī dcā Ciuitͭe pn̄ti.

13. Qꝫ forēsꝫ hōtātꝫ ī Ciuitͤ p
ꝙnquēniū nō debeāt gra
uari p oneribꝫ. plibꝫ.

Cuz propter

occurrentem mortalitatem
Ciuitͭis ⁊ loca sint depopulata
nō modicuz ⁊ materia dari
debeat forensibꝫ volentibꝫ
venire ad hītandūz ī Ciuitatꝫ
Spo͞ nō Claudend9 viaz pdcōz
Statutꝫ ⁊ pn̄ti lege firmaꝫ
Qꝫ quicūqꝫ forensꝫ volentꝫ
venire ad hītandū ī dcā Ciuitͤ
ul' ibi hītauint p quinquēniū
qͣ vsqꝫ ad dcūz quinquenium
ad quecūqꝫ plia onera mini
me teneātꝫ nec et ad realia
ppossꝫ ⁊ bōis p eos acqsitis po
stqꝫ ad dcāz Ciuitͤz ad hītan
dum aduenerit ul' et iniustu
ita tn̄ ut sic ē agrauaībꝫ re
leuatꝫ ita sit īmunis ab ho
noribꝫ Ciuitͭis Spo͞. Approbatꝫ
dcūz capluz q̄ ad onera plia
14. et quo ad alia reprobatū. De
duobꝫ Medicis ꝯducen
dis p coē vno fisico alio
cirugo.

Item statuerunt

et ordinauerunt Qꝫ p coē Spo͞
ꝯducantꝫ duo Medicī fisici suffi
cientꝫ ī medicina expti qui stet
et moraz trahant ī Ciuitͤ Spo͞
cum salario ꝯpetenti.

Qualr sindici villaꝝ
nō teneātꝫ de nuptiaꝝ ma
14. lesiaa n̄ vnī off.

Cū de delicto

171v

eidem hominibus sepius querendum non sit Statuimus et ordinamus Quod sindici villarum Civitatis Spoleti sufficiat denuptiare de mallefitiis et excessibus in dictis suis villis commissis dare et Assignare domino vicario per sanctam romanam ecclesiam Civitatis Spoleti suo iudici et officiali vel domino potestati Civitatis predicte vel eius iudici et si non Assignaret utrique altitrui ipsorum ad penam aliquam minime teneantur. Et si de eodem mallefitio per vicarium et potestatem vel eorum curiam procederetur sive per diversos officiales dicte Civitatis contra aliquem delinquentem contra latas sententias et de eodem mallefitio absoluta una pena utriusque vicarii et potestatis sententie Cancelle-
.17. nentur et Cancellari debeant auctoritate presentis Statuti Aliquo Statuto in contrarium loquenti non obstante, per Notarios Camere Civitatis Spoleti Et hoc locum habeat in presentibus preteritis et futuris. Dummodo hoc capitulum non preiudicet iurisdictioni Sancte Romane
.16. Ecclesie. : Quod notarius exordinarius habeat officium viarum fontium pontium et Aqueductium. :

Item pro com-

unis utilitate omnium. Statuimus Quod notarius exordinarius domini Vicarii et potestatis Spoleti habeant plenam iurisdictionem cognitionem ac potestatem super Aquis fontibus pontibus Aqueductibus et viis Civitatis Spoleti et comitatus Spoleti et omnem iurisdictionem potestatem et libertatem quam habet unus ex notariis Assexoris dominorum priorum ut continetur .xviii. Statuto dicte Civitatis posito sub Rubrica de electione Assexoris dominorum priorum iudicis gabelle et viarii et eius officio. Et predicti dominus vicarius et potestas predictos notarios teneantur et debeant facere sollempniter exerceri sub pena .xxv. librarum denariorum et presenti Statuto. : De modo et forma registrationis instrumentorum et quod sufficiat eo registrari. :

Notarii exordinarii officium reduce ... (marginal note, partly illegible) ... de officio notarii exordinarii.

Item considerat

Statutarius super dicta scandala et guerras occurrentes in presento in Civitate Spoleti et districtu ac etiam mortalitatem nuperrime imminentem in Civitate et districtu predictis et alia non nulla impedimenta per que Cives comitatenses et

Hoc capitulum non est Amplius necessarium.

districtuales dce Ciuitatis obmis
rit Instra otract testa 7 alias
vltimas voluntates 7 scriptur
as registrari facere i Regi
stro cois Spoleti dce Ciuitatis in
termino 7 iux formam cap. xvij. p
mi libri Statuti cois Spoleti Lo
quent de Instris testis et de
alijs scripturis Registrandis,
pro vtilitate ac comodo Ci
uium ac comitatens 7 distri
ctual ac cois Ciuitatis pdce Pro
uiderunt Statuerunt 7 ordi
nauerunt q omia 7 singula
Instra otractus testa 7 vltie
volutates 7 scriptur cuiusq
odictiois existant q hucusq
no eent Registrat et i Re
gistro dci cois posit iux formam
dicti. C. Stat tradit possit
et valeat Registrari ifra
tm iscriptum pinde ac si ts
dci cap. xvij no eet decursus
et qt ipa Instra otract testa
ment 7 alias vltimas volutates
et script postqm fuint regi
strat no possit aliquid obici
ul oppoi ocraxioe registrati
onis obmiss 7 no fact ac no
solut gabelle . i . tm i dicto
C. declaratu ul quocumq alio
cap. ul ordinamento dci cois
otineretur Et q obligatur duo
notarij de dca Ciuitate ul solum

vnus qui dca Instra 7 alias
vltias volutates 7 scripturas re
gistrent i registro dci cois
more solito cu salario opetenti
et q dca Instra testa 7 alie vl
time voluntat 7 script regi
strent 7 registrari valeant
i . tm sex mens px venturor
huiusmoi oputand, soluta ga
bella pus simplr et q solui
deberet con pdco si fuisset
registrat 7 gabella solut . i .
tm i dco cap 7 ordin dci
cois otent . Et ad hoc ut no
tarij 7 off dci cois qui p tpre
fuint ad registru facilius
valeat dictu off excel Ordinaq
Q ipi et quilibet ipor pcipiat
eor salariu a Camo casse ma
gne gabelle dci cois et etiam
Tartam pecuniam necciam
p dco registro faciend ad
requisit cuilibet notior pdcor
sub pena xxv lbr d qui fuit
negligens . Et q dci notarij
sup registro debeat morari
ocruus tpribs ad eor offm
exercendu i domo gabelle ma
gne cois pda sime iux eam
sub pena amissiois sui salarij
Et q omes 7 singuli notarij
qui hucusq fuerut addictu
offm Registri 7 heredes eor

tenean(tur) et debeat libros d(ict)a Re
gistri quos fecerit libe(re) (et) i(n)tegre
reassignar(e) i(n) Cam(er)a d(i)c(t)e gabelle
i(n) vnu(m) m(en)s(e) p(ro)x(imum) ventu(rum) sub p(e)na
xxv lib(rarum) d(enariorum) p(ro) quolibet. du(m)modo
de salario quod recipent per
Cam(er)am d(i)c(t)e gabelle satisfaciat
eisdem b(re)uita legitima Apodissa :~

18 Q(uod) testa(menta) (et) instra(menta) fc(t)a p(er) mu
lieres certo t(em)p(o)r(e) si(n)e (con)tra
(con)sanguineo(rum) valeant.

Aue.

maria.

Item adu(er)tentes

d(i)c(t)a Statutarij q(uod) t(em)p(o)r(e) p(ro)xim(e) mo(r)
talitatis no(n) possibile fuit de
facili Mulierib(us) volentib(us) Con
trahe(re) u(e)l de bo(n)is i(n)p(ar)te dispone(re)
sollepnitat(es) que requiruntur
ex forma Statut(i) xxvj ti(tuli) iij. li(bri)
Statuti d(i)c(t)i co(mmun)is. Ideo Statue
runt (et) ordinauerunt q(uod) testa(menta)
et alie vltime volu(n)tat(es) (con)tractus
et instra(menta) q(ui)cu(m)q(ue) fc(t)a p(er) mulier
es a k(a)l(endis) May Anni d(omi)ni M.
ccclxiij cit(r)a usq(ue) ad k(a)l(endis) nouembr(is)
subseq(ue)nt(es) valeat (et) teneat. No(n)
obstant(e) q(uod) i(n) eis no(n) interuene
rit sollepnitat(es) (con)tenta i(n) d(i)c(t)o C(apitulo)
xxvjto. et q(uo)d i(n) eo disponitur
no(n) obstant(e). In alijs no(n) t(em)p(or)ib(us)
et ante (et) post d(i)c(tu)m cap(itulu)m rema

19 ne(a)t i(n) sui roboris firmitat(e). De
clarant(es) insup(er) Addent(es) Q(uod)
vbi d(icitu)r in d(i)c(t)o C(apitulo) q(uod) debeant es(se)
duo p(ro)ximio(re)s (con)sang(uinei) ex pater
na u(e)l mat(er)na linea i(n)fra t(er)tiu(m)
gradu(m) q(uod) no(n) intelligant(ur) de
linea recta s(ed) de (con)sanguineis
ex parte p(at)ris u(e)l m(at)ris :~ Qual(ite)r
det(ur) fides instr(umen)tis (et) sc(r)ipt(is)
notario(rum) p(er)mortuo(rum) (et)
de forma su(m)endi illa :~

Quia propter

occurrent(em) mortalitat(em) p(ro)xi
mam euenerit Q(uod) notarij — Ch(ar)ta d(e) no(tariis) o(mn)i(um) ult(ima).
rogati de testam(en)t(is) vltimis
volu(n)tat(ibus) et alijs instr(umen)tis et
(con)tractibus ea i(n) cedulis et aliqua
i(n) libris seu quat(er)nis no(n) publi
cat(a) u(e)l i(n)titulatis ut plurimu(m)
posuerunt Et aliqui rogati
de testam(en)tis vltimis volunta
tib(us) (et) (con)tractib(us) alijs in cedulis
de eisde(m) (con)po(su)er(un)t (et) sc(ri)pt(is) manu
alio(rum) apponent(es) locu(m) (et) testes
manu p(ro)p(ri)a ip(s)o(rum) not(arios) rogato
ru(m) ut p(re)d(icitu)r de p(re)d(i)c(t)is Et aliqui
notarij talib(us) cedulis se subscri
bendo. Que testa(menta) vltime vo
lu(n)tat(es) (et) (con)tractus sic recepti nisi
prouideat(ur) salubriter nullius

essent efficacie vel valoris. Quod
si in scandalum non modicum
Civium et comitatensium ac contra volu
tatem talium per testamentum
disponentium vel aliter contrahen
tium penitus redundaret. Ideo
Statutarij supradicti unanimi
ter statuerunt providerunt et
ordinaverunt quod omnes et singu
le persone de Civitate comitatu et
districtu Spoleti qui habent cedu
las seu alias scripturas non
publicatas notariorum premortuorum
a kalendis mensis maij usque ad kalendas
mensis decembris dicti Anni tene
antur et debeant apportare et
assignare coram istis officialibus et
Approbatoribus ad hoc specia
liter deputatis .i. terminum sex mensium
a die inferius declarato incoha
ndorum / qui officiales teneantur et
debeant ipsas scripturas
diligenter inspicere et sollepni
ter investigare segregatim
scripturas cuiuslibet notarij premortui dili
genter facere comparationem Et
si invenerint quaternos sive
bastardellos sive libros sive
cedulas non publicatas protoco
llorum quorumcumque contractuum vel
ultimarum voluntatum que habe
antur in se principaliter relatis

ad aliud superius instrumentum vel
protocollum diem locum et testes
in numero sufficienti licet non dicat ro
gatus Quia tunc dato quod non essent
publicata ulterius in eis non apparet Mi
lleximum / nomen pontificis vel Indictionis
vel alia sollepnitas que ad perfectionem
publice scripture requiritur
predicti officiales auctoritate presentis capituli eas
valeant approbare et dare licentiam
Registrandi uni ex notarijs
istis Et illi notario declarare
Milleximum / Nomen pontificis
et Indictionis et nomen notarij qui ro
gatus dicitur. Qui notarius addatus
officialibus deputatis. videlicet Registri de
beat et teneatur predictas scriptu
ras sic approbatas registrare
et omnia in ipsis apponere que superius
predictos officiales fuerint declarata
Et similiter approbare valeat
predicti officiales concedere licentiam
Registrandi quascumque cedulas
et scripturas manu quorumcumque
scriptas in quibus manu notarij qui
dicitur rogatus continentur dies locus
et testes in numero sufficienti
licet Rogatus apparet / Dum
modo appareat in ipsis / manu
notarij qui dicitur Rogatus dies
locus et testes cum subscriptione vel
publicatione eiusdem notarij et
dies manus scriptoris talium

cedularum Et tales scripture
ut supra approbate et Registrate
plenam obtineant roboris fir-
mitatem ac ipsis fides adhibe-
atur quemadmodum si fuissent
cum dictis sollempnitatibus per dictos
officiales declarate manu propria notarii
premortui de ipsis rogati pu-
blicate et scripte. Et hec provi-
sio et omnia et singula suprascrip-
ta locum habeat si et in quantum
dicte scripture ad subiectos comunis
sub suo et in quibuscumque civitatibus terris
sitas personis et piis locis in non
subiectis non laycis secularibus re-
maneant dispositioni iuris comunis,
Que scripture Registrari debeant
per istos notarios ad hoc deputandos
vel alterum eorum in libris dicti comunis
Et dicti libri poni debeant in Camera
dicti Comunis ad hoc ut possit cuilibet
de ipsis cui spectent, Quilibet notarius
vel alius eorum debeat omnes scriptu-
ras unius notarii simul per ordi-
nem Registrare Ita quod scripture
unius notarii cum scripturis alterius
non sit mixte, et in principio Re-
gistrationis scripturarum cuiuslibet
notarii mortui per se debeat sic
scribere. Infrascripte sunt scriptu-
re Rogate per talem notarium premo-
rtuum firmate et Approbate et

Autenticate per officiales et Approbato-
res predictos ipsos nominando ad hoc
specialiter deputatos. Et postea
apponatur seriatim in qualibet
scriptura sic confirmata si decet
millesimum Indictionem nomen pontificis
vel aliquod eorundem ut supra decla-
ratum est. Et demum scribere
et dicere. Hec est Copia auctentica
testamenti si est testamentum vel codicilli si est
codicillus vel talis contractus prout
fuit rogatum per talem notarium
premortuum ipsum nominando fir-
mati et Approbati per officiales et Appro-
batores supradictos ad hec specialiter
deputatos ex eorum declaratione
sub tali millesimo Indictione ponti-
ficatu prout per dictos Appro-
batores fuit declaratum.
Cuius tenor talis est. Et tunc
seriatim tenorem ponere talis
scripture sic facte et talibus scrip-
turis sic registratis adhibea-
tur plena fides sicut publico
Instrumento manu notarii premortui
scripto. Cum insuper illi ad quos
dicte scripture spectat antequam
Registrentur teneantur solvere
in Camera gabelle dicti comunis .x. solidos
pro quolibet Centenario sicut
extimate erunt in dictis scripturis contentis
secundum receptas in catasto dicti Comunis

Et que in catasto non reperirentur secundum extimatores fiendam mandato iudicum et officialium gabelle dicti comunis et eisdem modis exigantur gabelle pro quibuscumque bonis et rebus inextimatis de quibus gabella deberetur comuni predicto. Declarantes quod dicta Approbatio fiat per dominos priores populi dicte Civitatis qui pro tempore fuerint una cum Iudicibus curie generalis vel altero ipsorum. Et registratio fiat per Cancellarium dicti comunis qui pro tempore fuerit una cum uno ex notariis dicte Civitatis deputando. Cuius notarii officium duret sex mensibus Incipiendo die xv^ta mensis Septembris futuri cum salario competenti a partibus persolvendo dictis approbatoribus et notariis. Et dicto approbatio dictorum scriptorum incohet dicto die xv^to Septembris. ~

20 Quod villa in qua est minor numerus quatuor quod addatur et pro addita habeatur proximiori villa vel quatuor. ~

Item statuimus

Vid. s. li. i. c. 29.

et ordinamus quod si aliqua villa esset in comitatu Ipso que non haberet quatuor focularia habitantes pro maiori parte Anni in ipsa villa Quod talis villa adiuncta sit et Intelligatur maiori ville propinquiori et ipsam unionem homines utriusque ville teneatur et debeant facere per publicum Instrumentum infra unum mensem post apertionem presentis Statuti et de ipsa unione per dictum Instrumentum facere fidem domino vicario dicte Civitatis sub pena x librarum denariorum pro quolibet foculari dictarum villarum que pena per dictum vicarium de facto eis auferatur. Et nichilominus predicta facere teneantur et ad predicta compellantur per dictum vicarium remediis opportunis. Et ville sic unite habeantur et sint pro una eadem villa in omnibus et per omnia. ~

21\. Qualiter Ars Notarie Interdici possit et modo et forma. ~

Item statuimus

et ordinamus pro Comodo et honore Collegii Notarie dicte Civitatis et ne durum defectu vel Ignorantia aliquorum de ipso Collegio ipsum Collegium recipere valeat detrimentum quod est non modicum singularum personarum Civitatis et districtus facientium per tales notarios Testamenta Instrumenta et alias contractus Instrumenta scripturas redudare videntur. Ideo provisum est Quod Capitaneus dicte

Artis cu(m) (con)silio quatuor de an
tiquioribus d(ic)ti Collegij possint
et valeat cu(m) volu(n)tat(e) (et) (con)sensu
d(omi)ni Rectoris ducat(us) u(e)l eius co(m)
missarij (et) no(n) al(ite)r d(ic)tam Artem
Intotum siue i(n) partem Inp(er)petuu(m)
u(e)l ad p(rese)ns ad(d)i(c)tis notarijs huiusmo(d)i
de quibus eis v(idebitu)r Int(er)dicere. postq(uam)
ip(s)i tales notarij u(e)l aliquo eor(um)
no(n) p(re)sumat d(ic)tam Artem quolibet
exercere . pena . C. lib(ra)r(um) d(enariorum). defecto p(ro)
vic(e) u(e)l potat(ur) d(ic)te Ciuit(at)is aufere
n(isi) p(ro) vice qualibet qua (con)trafecerit
i(n) p(re)d(ic)tis. Et ne Ignorantia ge
neret p(re)iudicium (con)tinentibus p(ro)
Nich(il) Infra s(crip)ta post p(ro)hibit(um)
p(re)d(ic)tam valeat p(ro)hibitio(n)e s(crip)ta
no(n) obstant(e). Item (quod) nullus
Notarius qui i(n) matricula notarior(um)
d(ic)ti collegij scriptus no(n) reperiat(ur)
possit Assumi (et) h(abe)re aliquod off(iciu)m
notariat(us) d(ic)te Ciuit(at)is cu(m) salario
Et si Assumeret(ur) u(e)l absumit(ur)
Acceptaret pe(na) . xxv . lib(ra)r(um) i(n)curat.
Et tam(en) d(ic)te Ciuit(at)is no(n) p(re)sumat
tali notario salarium aliquod p(er)solue(re)
cu(m)   sic p(ro) si (con)t(ra)fecerit
de suo p(ro)p(ri)o videat(ur) soluisse. Item
q(uod) i(n) d(ic)to collegio no(n) possit aliq(ui)s
recipi u(e)l i(n) eius matricula Ascri
bi nisi p(ri)us s(crip)ta diligenti examina
tione de sufficientia tal(is) notarij
p(er) Cap(itulu)m Iudicu(m) (et) notarior(um) d(ic)te

Ciuit(at)is et deliberatione obtenta i(n) (con)gre
gatione d(ic)ti collegij u(e)l duar(um) p(ar)
tium eiusdem pe(na) ta(m) recipient(i)
q(uam) scribenti (et) tali qui reciperetur
(contra) d(ic)tam for(mam) . x. lib(ra)r(um) d(enariorum). p(ro) quolibet
Et p(re)d(ic)ta no(n) vendicet sibi locu(m)
i(n) officialibus forensibus d(ic)te Ciuit(at)is pre *Cap(itulu)m, for(ma) recipiendi notarios i(n) matricula.*
sentibus (et) futuris. ∴ De pena
.22. retinentis pecudes i(n) villa
Beroyti . ∴

Item ordinamus

Quod i(n) villa Beroyti Nullus re
tineat aliquas bestias pecudinas
cu(m) teritorium d(ic)te ville sit satis ar
tum i(n) pascuis Cum et poss(essiones) d(ic)te ville
Omnes laborent(ur) n(on) possent reti
neri sine multor(um) i(n)comodo atq(ue)
dapno (et) qui (con)tra fecerit i(n)currat pena(m)
.200. s(olidorum). de s(ua) p(ro) d(ic)tam vic(em) Aufe
.23. rend(am) . ∴ Qual(ite)r comitati
ni hitant(es) ex(tra) villas tene
ant(ur) redire ad illam . ∴

Item statuimus

et ordinamus p(ro) bono (et) Como
do Ciuium (et) comitate(n)sium Ci
uitatis p(re)d(ic)te Quod omnes (et) singu
li comitatini d(ic)te Ciuit(at)is qui
no(n) appareret (et) eont(ra) legitt(im)o tiues
i(n)p(ri)us Ciuit(at)is effe(cti) qui venerint *Cap(itulu)m comitatinos hita(n)tes In Ciuitate.*

ad habitandum in Civitate predicta uel qui ad
habitandum extra comitatum dicte Civitatis
fuissent a .v. Annis citra, tenea-
ntur et debeant ire ad habitandum
et continuam moram trahendam cum
eorum familiis et rebus in comitatu Sponte
i. duos menses a die pontium Aperturi
Et quod ad predicta cogantur per dominum vic
dicte Civitatis remediis opportunis
ita et taliter quod dictorum Statutorum provisio
sortiatur effectum sub pena potestati
Judici et .C. libr. d. de suo salario ex
per Camerarium comunis retinendarum Et si
non redierit in dictum terminum per
dictum vic condempnetur in .L. libr. d.
pro qualibet Et nichilominus redire te-
neantur cum effectu Et quod ab
hodie in antea teneantur subire
omnia onera realia et personalia in comi-
tatu predicto in illis villis unde
venerunt uel in illa villa qua
ad habitandum accessit et
ibi se faciat Accatastari Et
de Catasto Civitatis predicte si ica
Accatastati reperirentur penitus
-24- elevari :~ De Stratis ma-
ctonandis et quomodo.

Item statuimus
et ordinamus quod Strate dicte
Civitatis vz. a porta veteri Sancti
Petri .i. usque ad domum filiorum
Porcii et Strata ab Arcu fori
usque ad domum filiorum Transii
Mactonentur et Actentur expensis
adiacentium dictarum Stratarum
Et quod similiter reactetur et repa-
retur Strata magna usque
ad fontem burgi Sancti Grego-
rii dicte Civitatis ubicumque deguastata
stata esset. Et quod adiacentes
dictarum Stratarum vz. quilibet
ante domum domum suam suis
expensis teneatur dictas Stratas
manutenere Actatas. Et dum
deguastari contingerit. i .x.
dies debeant reactari sub pena
100. s. d. Et quod vic et potestas te-
neantur predictas Inquirere et
contrafacientes cogere ad predicta
observandum et eos punire si
contrafecerit in predictis Et cuius
quod dicta offitii in comuni devenire
fecerit habeant duos s. pro libra
libr. Et quod Incipiatur dicta
Strata Mactonari ab Ar-
cu fori :~ Qualiter omnia
bona mulieris tempore contracti
matrimonii Intelligatur
in dotem si Specificata non
fuit :~ -25-

Item ad omnem

dubitationem tollendam ac obscuri
tatem que in Statutis dicte Civitatis
possent moveri loquentibus maxime de
gradibus consanguinitatis vel affinitatis
Declaramus quod in omnibus computatio
nibus graduum fiat et intelliga
tur secundum dispositionem Canonici · 28 ·
Iuris · ! ~ Quod valeat omnia bona
· 26 · mulieris tempore contracti matrimonij
intelligantur data in dotem si spe
cificata non fuit · ! ~

Item statuimus

et ordinamus quod si dos mulieris
viro dotata determinata non
esset, quod pretextu legis fictionem Inte
lligatur omnia bona et Iura ipsius
Mulieris que tempore Contracti
matrimonij ipsa habebat esse data
in eius dotem Et de ipsis Iudi
cetur tamquam de vera et specifica
dote Nulla facta extrinseca
· 27 · probatione · ! ~ De executione illorum
de Castro Petani et Cupi · ! ~

Et debet Acca-
tastari · ut · s ·
li · 4 · c · 28 ·

Item statuimus

et ordinamus quod homines Castri
Petani districtus Spoleti qui redire
voluerint ad habitandum dictum
Castrum quod propter guerras inhabita
tum et desertum extitit iam diu
est, Et factiones aliquas preterito
tempore Communi Spoleti non teneantur Nec
cogi possint ad · v · Annos postquam
redierint ab omnibus oneribus et grava
minibus nisi prout dicti communis · Additum et
decernentes de hominibus castri Cu
pi · ! ~ Quod bona Ecclesiastica empta
a secularibus Accatastentur in
eorum Catastis et cetera · ! ~

Item quia multis

Commune Spoleti reperiatur fraudari Et
multas possessiones et bona iam
emerant ab hospitalibus Ecclesiis
Spoletanis Et pretextu quod iam bona
hospitalium vel ecclesiarum quarumcumque
cum dictas possessiones et bona sibi Acca
tastari non faciunt dictum Commune
Statuatur deceptum · Statuimus
et ordinamus ut quicumque Ci
vis vel forensis Civitatis vel districtus
Civitatis predicte qui aliqua bona eme
ret vel emet in posterum vel alio
titulo haberet ab hospitalibus vel ecclesiis
supradictis sibi Accatastari faciat
dicta bona · in · duos menses a die quo
dictum Ordinamentum fuit publicatum
Et hec in possessionibus habitis vel alias emptis

In emendis uo. i. mss adiecepti
onis ul hitatois rei subpena. C. s.
Quaz penaz defacto Auferri faci
at Cap^s et Iudex gabelle qt faciet.
C Insuper statuimus q bona
aducta retrohactis tpribz et
etiaz q deveniret i fut i hospi
talia ul i quascuqz Ecclias
Dummodo ipa bona et poss possi
deant et detineant p hospita
lia et Ecclias supdcas eleue
tur de catasto Cois i quibz gsc
pta Inuenirent. Et i libro
ad hec al ordinato p notz
qui ipum librum orrigi
naliter composuit et scrip
xit describant et no p aliu.
Et hoc face teneat dcus
teneat notis ad petitioez cui
cuqz petentis :· ~ Q dectis fidex
27 scripturis notior facte ciuiliu et
registri no obst pphitoe Statuti.

Item supradicti

dni Statutarij Aduitent
q eet min ogruuz atqz graue
Q scripturis fas et
actitatis coram quibuscu
qz offic Ciuitatis Spoleti
i Ciuilibus Causis fidex
no adhibeatur et q dicte
scripture possent ipugnari
ex eo q scripte et fce sint per
notarios tpo nos qui ad eo offo
vacant habebat et fuerant
ad dcum officiuz nec tran
suera tpus put requireba
tur a Statuto dce Ciuitatis.
C Ideirco Statuerut et or
dinauerut q scripturis
fcis p notos Spoletanos
i Causis Ciuilibz agitatis
coram quacuqz offic quacuqz
iurisdict hnt no possit oppo
ni nec obici q tales scripture
no valeat eo q notarius eas
scripxit no poterat eligi ad di
ctuz officiuz q no transiue
ra tantum tpus quantum
requirebat ad dcm Statuto. ·
Dummodo electione dci notij
gstet. Et similr Statuerut
et vltime volutates et que
cuqz alie scripture que essent
registrate p notis ad Re
gistruz deputat valeat
ipa Registratio No obsta
nt q ipe notis ad ipuz
offm eligi no poterit eo q
no vacauerat ad dcm offic ul
alio p tpe qd ad dcm Statuto re
quirit. Et q q dcaz registra
tioez no possit aliqd obici l op
poni. Et pdcta Statuta alique Statut
cap i qnuz loqnt no obstant. :·~

30 De electione et Assignatione bay
faciendā per sindicos villarum et
ipsorum salario

I. tem ne contra
voluntatem bonum villarum qui te
nentur Bay Assignare Bay eliga
ntur vel sint. Ordinaverunt
presentes Statutarij quod illi sint
bay qui officialibus comunis Assignabuntur
per sindicum villarum Qui sindi
cus bay Assignare teneatur Qui
quidem sic assignati habeantur pro
vno quoque ipsorum tres flor. quo
libet sex mensibus pro salario Qui
sic assignati cogi debeant per
dictum Civitatis dictum bay officium exercere
cum salario competenti. :~ De pena

31 vendentis olera in platea
fori. :~

I. tem cum non
sit congruum quod vendentes olera
vel alias huiusmodi res cum adve
dendum eas in medietate platee
stent. Ideirco statuerunt
Quod Nullus pictaiolus possit
vel debeat stare ad vendendum
Olera vel Agrumina vel alia
alia poma vel hijs similia in
platea fori comunis Spoleti nisi in

loco vbi dicitur Piega iuxta pla
team fori predictam Et in loco
vbi dicitur logia Iuris
Antiqua dicti Comunis. Exceptis
apothecis Apotecas habentibus conductas
iuxta dictam plateam qui possint
ante eorum Apotecas vendere
et retinere dictas res / Con
trafacientes non puniantur
pro quolibet et vice qualibet in
.40. ß den. Et notarius
domini Vicarij singulis diebus
Inquirere per contrafacientibus te

32 neatur. :~ Qualiter scri
pturis mercatorum detur
fides vsque in .xl. ß tm. :~

I. tem cum sit
verisimile Quod scripturis
mercatorum Civitatis Spoleti
in eorum conscriptis codicibus
sive libris sint vere. Or vide in li. 3. c. 30.
dinaverunt Statutarij su
pradicti Quod scriptuis ipsorum Appro
batis per Capitaneos dicte ar
tis Credatur vsque in quantitate
xl ß Super quibus quilibet potius
ad Ius reddendum teneatur su

marie ad petit in catorum
ipsorum et hered eorum procedere et
executioni mandare aliquo non
obstante visis ipsorum scripturis. ~

33 Qualiter Tutatores tene
antur reddere rationem admi
nistrationis et reliqua : ~

Item assectantes

Quod Jura Civilia que in favor
em pupillorum et minorum quorum
tutores retroactis temporibus
extitissent aguminentur Sta
tuerunt Quod omnes et singuli qui
tutores retroactis temporibus ex
titissent et cuilibet ipsorum hered
teneantur et debeant ad petitionem
eorum qui fuissent minores
et in pupillari etate constituti
et cuilibet ipsorum seu eorum et cuil
libet eorum hered de gestis et
administratis per ipsos tutores
vel eorum aliquem ipsis dudum
pupillis et eorum et cuilibet
ipsorum hered plenarium re
ddere rationem et reliqua
ipsis quorum tutores fue
runt et heredibus ipsorum et
cuilibet eorum restituere
Et siqua bona stabilia

tunc ipsorum pupillorum vel alterius
eorum dicti tutores vel aliquis ipsorum vel
heredes eorum occupassent et
occupata tenerent que reperire
ntur in Inventario facto per
tutores ipsos debentes ipsorum pu
pillorum vel alicuius eorum Volu
mus quod ipsa bona stabilia re
vertantur ad ipsos tunc pupillos
et heredes eorum Quo Inven
tario viso possit Consul super
contra quo ageretur non vitiato
non suspecto dicti officii et quilibet
eorum dent et dare teneantur
ipsis tunc pupillis et heredibus ip
sorum licentiam Intrandi tenutam et
possessionem bonorum predictorum. Et ipsi tuto
res et quilibet eorum et hered ipsorum similiter
cogantur ad Renuntiandum ipsis
bonis sic occupatis. Et predicta fiant
et executioni mandentur sumarie
et de plano predictis officii et quelibet
eorum contra quo ageretur sine libello
oblatione litis contestatione et iuris sollep
nitate et ordine obmissis. Et dicti
officii teneantur predicta omnia observare
sub virtute prestiti iuramenti et pena .400
librarum d. : ~ Quod mensure omnes
et belancie debeant adiusta
ri per Judicem Gabelle : ~

177v

Itez cuz singuli

Artifices debeant relevari a grauaminibus no necessarijs n etiaz opportunis, Statuerunt Statutarij supradicti Quod belancie pondera et mesure Artificum Civitatis et comitatus supradicto debeant adiustari per Judicem gabelle et postea sigillari per positum per officialem predictum ad predicta pondera Mensuras et belancias sigillandum Et postea dictis belancijs et mesuris et ponderibus adiustatis ut predicitur et sigillatis sigillo Sancte matris ecclesie et Communis supradicto Nullus officialis possit vel valeat pro predictis ponderibus belancijs et mesuris vel occaxione eorum sigillatis aliqualiter molestari. Ideo et volumus observari in quocumque Artifice vendente vel ementi aliquid ad pondus vel mensuram. Et quod officialis gabelle predictus teneatur et debeat singulis sex mensibus revidere dictas belancias pondera et mensuras et readiustari facere si fuerint minus iusta. Et ideo et Intelligatur in passibus et mensuris mercatorum. Et ubi dictus officialis fuerit negligens quilibet officialis possit cognoscere, procedere et punire. Quo tempore et qualiter fieri debeant vendembie.

Itez quia qreduz

est et totis viribus Insistendum quod fructus qui recolliguntur sit bonus et perfectus ab experto viderimus temporibus retroactis quod vine quanto magis in vinea perseverant ex eis peiora redundant. Ideo Statuerunt quod vineaz sive pergulas habentes ex confinia vicinarum videlicet iuxta Correctioni ex maxrogij possit et sit licitum vendembiare et vendembiari facere post transactum medium mensis Septembris. Et postea cuilibet sit licitum vendembiare ubicumque post octo dies post dictum medium mensis Septembris Statuto aliquo vel ordinamento minime obstante. De modo ponderandi cum Statera belancijs et de ponderibus zaffaranis.

Itez statuimus

quod cuilibet ementi croceum seu zaffaranum in Civitate predicta liceat

Ab h. no. p. c. 3. 4 li.

36.

Al. dispo. 5 li. 4. 77.

Ipsum saffaramen ponderare
sua statera vel suis belancijs
iustis et adequatis et cum suis
marchis iustis et adequatis
requisita presentia seu licentia
emptoris gabelle saffaramis
et quod de dicto saffaramine emptor
de quantitate et ponderatione ipsius cre
datur et stetur per emptorem dicte
gabelle scriptura talis emptoris
cum iuramento de novo prestando Et
quod emptor dicte gabelle debeat
exigere gabellam sibi debitam
ab emptore sive emptoribus dicti
zaffaraminis et secundum dictum iu
ramentum prestandum. Salvo quod
Nullus forensis cuiuscumque condi
tionis existat audeat vel pre
sumat ponderare In Civitate Spoleti
eius comitatu fortie et distri
ctu zaffaramen seu crocum
pena et banno .x. librarum denariorum pro quolibet
37 et qualibet vice. De omnibus
ponderibus et mensuris et ipsorum Ade
quatione.

Item statuimus
et ordinamus Quod in Civitate Spo
leti sint et habeantur duo sta
teria cum duobus marchis equa
les et equalibus cum quibus vel
altera ipsorum debeant ponderari
omnes res de quibus solita est
solvi gabella pro ponderatione staterie
et una quarum dictarum stateriarum
cum uno ex dictis Marchis
sit et esse debeat continuo in Camera
penes Camerarium comunis qui pro tempore fuerit
et reliqua statera cum reliquo
ex dictis marchis sit et esse debe
at penes emptorem dicte gabelle
qui fuerit pro tempore Et quod Iudex
gabelle teneatur et debeat sin
gulis sex mensibus ipsas staterias
cum dictis marchis revidere
et eas cum eisdem adequare
ponderare et eas cum eisdem sagiare
et de eisdem sagium et seragimum
facere et quod in dicta Camera semper
sint et esse debeant quatuor pondera
divisa, cum quibus possit adequa
ri dicte staterie et cum eis pon
derari videlicet quartum centenari
um medium centenarium, unum
Centenarium et duo centena
ria. Et etiam statuimus quod
Camerarius comunis teneatur et debeat
habere duo pondera florenorum ponde
ris Comunis de Argento sigillo
sancte Matris Ecclesie quorum unum
det et tradat emptori floren

178 v

38. et Reliquum remaneat in Cam Comunis predicti .:~ Quod valet
flor positi sub sigillo renup
tiari non possint .:~

Item statuimus

et ordinamus quod emptor gabelle
ponderis flor / sive pondera
tor debeat flor iustos sibi ab
eo petitum fuit sigillare sig
illo assignando sibi per com Spo
et eligendo per ponderatorem
predictum Et quod floreni sic sigi
llati renuptiari non possint vel
debeant in aliqua solutione Et
quod dictus emptor et ponderator
possit recipere pro quolibet flor
sic sigillato medium den et
non ultra .:~ Quod emancipatio

39. et alii contractus facti tempore morta
litatis absque iud auctoritate
valeant .:~

Item cum secundum

mutationem temporum sit aliquando
optimum quod Statuta mutentur
et varientur humana . Et
cum tempore proxime mortalitatis de
curso in Civitate Spo a kalendis mensis
Maii Anni . 1363 . usque ad kalendas
Novembris Anni predicti fuit
quasi impossibile posse servari
que a iure com et Statutis dicte
Civitatis servanda fuerunt propter mi
norem Copiam Gentium Et
quod unusquisque verebatur et
timebat non modicum huc illuc
discurrere Statuerunt Ideo
Statutarii quod si paterfamili
as suam per se filium vel filiam
quam in potestate habet emancipasset
tempore supradicto parte aliqua notario
rum appareat publicum instrumentum
Cum notis publicis officium exe
rcebat quod iudicis auctoritas
non interfuit quod nichilominus dicta
emancipatio valeat Et
quilibet contractus ad cuius actum
Judicis auctoritatis fuit ne
cessaria vel etiam opportuna
Aliqua lege com vel Civitatis
Spo Statutis in aliquo non obstantibus .:~
Quod dominus Jacobus petri de
monte falcone et heredes eius
sint Cives Spoletini .:~ 40.

Item quoniam ceteris

Magnificant(ur) laudo Cives re
fulgentes scia (et) virtutib(us) Idcirco
sup(ra)d(i)c(t)i d(omi)ni Statutarij Statuer(unt)
et ordinaver(unt) Q(uod) Sapiens et
discret(us) vir d(omi)n(u)s Jacob(us) pieri
de Montefalcone Juris perit(us)
cu(m) suis posteris (et) descenden
tibus ab ip(s)o sit Civis Spoleta
nus (et) gaudeat o(mni)b(us) p(ri)vilegijs
i(n) quibus gaudent veri Cives

Sp(oleta)ni Et q(uod) bona e(ius) q(uae) h(abe)t i(n) comi
tatu Sp(ole)ti Sibi Accatastent(ur)
i(n) Catasto Civitatis d(i)c(t)e Civitatis
vayt(e) qua(m) ip(s)e elegerit et p(ro) ip(s)is
bonis solvat onera q(uae) solvunt
Cives Sp(oleta)ni. Du(m)modo hoc cap(itu)l(u)m
deliberet(ur) (et) obtineat(ur) i(n) (con)silio
p(o)p(u)li d(i)c(t)e Civitatis p(er) duas partes
d(i)c(t)i Consilij .: ~

Expliciunt Secunde Ad dictiones Deo gratias Amen .: ~

Amen

Hec Acta Edita et formata et ordinata fuerunt supradicta Statuta et ordinamenta per supradictos Cives ad hec ut supra deputatos et electos In plena concordia existentes In saletta superiori domus habitationis dominorum Priorum populi dicte Civitatis Et scripta et publicata per me Nicolaum Angelilli Geneporis de Spoleto notarium deputatum ad hec Et de ipsis Rogatum vnacum Ser Bertholino domini Francisci de Pergamo notario Cancellario comunis Spoleti, et Ser Angelo Magistri Petri de Spoleto Sub Anno domini . 1364 . Indictione ij tempore domini pape quinti et die xvj mensis Julij . Actum Spoleti in supradicto loco . presentibus Cicchi Smiralloni . Thomassutio Jacobi . Vannicto Magistri Angeli . et Cicchi Petrutij de Spoleto prioribus populi dicte Civitatis testibus ad predicta vocatis et Rogatis .

Deo gratias Amen : . :

Regule generales statutorum per Bal : ~

Statutum dictans quod jus commune in aliquo operetur vide per bal. in l. j. C. de sum. trin. et fi. cath. et per hor. in l. j. ad l. fal. Statutum quod procedit annullando non trahendo modum annullandi non facit actum ipso jure nullum sed debet peti ut annulletur per bal. in l. certi conditio C. si certum peta. non est novum Statutum trahitur ad jus commune non solum ne quis puniatur indebite ut l. ij. C. de nox. sed et ne quis privetur juris beneficio per bal. in l. ab executore C. quorum ap. non reci. Statutum in quo una ratio sola reddi potest illa habet expressa et intellecta per bal. in dicta l. prius. Statuta et leges probant licet non sit dicatur consil in eis quia appositio temporis non est de essentia legis ut statuti quia lex et statutum non recipiunt probationes in contrarium secundum bal. in prima const. C. qui incipit hec que necessario. Statutum quod dat certam formam testandi mulieribus et minoribus compatitur quod obmissa illa forma non oritur obligatio naturalis secundum bal. in l. fi. C. de jur. et fac. igno. Statutum per quod tolluntur ferie in honorem dei per bal. in l. quadraginta. C. de ferijs et hec per glo. illius l. Statutum removens exceptiones intelligitur removens jus commune per bal. in l. 2. C. de od. in d. in disputatione sua incipiente per utalia et c. in prima illius disputationis vide bal. in dicta l. cum que.

Statutum Civitatis nunquam impetratur contra res pii seu fam. fac. de arc. in l. si peculium . § sic de pecul. per bal. in l. ij. C. an. ser. ex suo fac. Statutum quod aliquis habeatur pro confesso intelligitur si dictum hoc videbitur Judici vnde dicit bar. quod super hoc est eloquendum. per bal. in l. j. C. ne ex delic. def. fac. Statutum ponens certa penam determinatam circha hoc. Judex non habet arbitrium limitandi per bal. in l. j. C. ex delic. def. Statutum si non facit mentionem doli in penis non debemus facere nos quia non debemus glosare statuta ut dicit bal. in l. pignus. C. de pig. act. Statutum non verisimile quod corrigat scripturam per bal. in l. si duo. C. per quas per. nob. acq. Statutum super quo actum sic ut vult vel illo sinistro examinando statutum non potest nisi obsurvetur statutum per bal. in l. j. C. de gh. ep. Statutum in statutis penalibus exorbitantibus a jure communi nulla fit extensio ut non instatur ff. de act. § item mixta per dy. in c. in argumentis de re jur. per bal. in l. ij. C. de patri. qui fil. dix. Statutum speciale quod statuta debeat servari ad literam facit ne fiat extensio ut l. 2. in fi. de his qui in testa dele. per bal. in l. ij. de pat. qui fi. dix. Statutum semper est referendum ad presumptum intellectum statuentium arg.

l. de eo q̄d de dm̄ it̄ viuū p bal. ī l. nulli
C. de ſēn. Statut̄ cōparat̄ pacto
et ꝯſuetudini p bal. ī l. ſi mat̄. C.
ne de ſtā. de ſuc. Statut̄ ī ſtatutis
ppli nō regrit̄ ōi motiuā ſ; pbabilis
et ꝯdigna. ut l. ſi priuatus q̄ ꝛ agbꝫ p bal. ī l. rpta
C. de pēi. ipa. of. Statut̄ pēa etiā p altari
p bal. ī l. 2. ſi ſenior. C. de ī fa. Statutū
Ciuis ē de Iur̄ ciuili. ſ; ſtatut̄ magiſtratuū ē
de Iur̄ ptorio ſ; bal. ī l. 1. C. de pau. Sta
tut̄ ſimplr̄ loquēs nō dꝫ diſtingui p Ius
cōe p bal. ī l. ſi. C. ī qui. ca. ī ī ītē reſt̄
nō eſt nc. Statut̄ pōt exceptōeꝫ tollē ut
C. de adul. l. q̄m Alexandruꝫ pt̄ exceptioneꝫ
Innocentie q̄ ē de Iure nāli p bal. ī l. cōtra
ī fi. Statutū quis locus ī ſpiat̄ ī ſtat̄ p
bal. ī l. cūctos pplos. Statut̄ loquēs de fidei
ſſorib; nō lat̄ locū ī eo q̄ ipō Iur̄ deſijt teneri
p bal. ī l. tam mādatori C. de nō nu. pe.
Statut̄ q̄ regrit acta ul' ſcriptura ī cētis
ꝯtrib; exorbitat a Iur̄ cōi p bal. ī l. ſine acp̄
acta. C. de trāſ.

Statut̄ laycoꝝ an ſit ſuadū ī caꝛ epi. p bal. ī l
q̄m. C. de ſacro. ſa. ec. ꝛ p bar. ī l. cūctos pplos.
Statut̄ q̄dam ē ī volumie ſtatut̄ ꝯ libtate ecc ꝛ
ī fine libri ē clā gnālis caſſās ꝛ Irritās ōe ſtatut̄ ꝯ
libtatē ecc. an ſtatuētes cuitent peāꝫ aut caſſa
ꝛ Irrita. bar. tenꝫ q̄ nō ꝛ Ind bal. ī dcā aut.
Statut̄ poſſūt facē collegia apprbata de his q̄
ptinet ad eoꝝ Iuriſdictōeꝫ ſ; bar. ī l. ꝑ iniqꝫ
C. de Iuriſdic. o. iu. ubi p bal. Statut̄ ſi
delinget ī ctū ſtatuētiū dꝫ ſuari ꝯſuetudo ꝛ
ſtat̄ nō Ius cōe p bal. ī l. 1. C. ubi ſena. ul
cla. Statut̄ q̄ nullus recipiat ī m̄ſ ult̄
dūos deū p libra nō fac̄ ī cadē ī exceptōeꝫ ſ; ꝯ
tinentes p bal. ī aut. ad hec. C. de uſris. Statut̄
q̄ exbānniti poſſit ī pune offendi nō ītelle
dare ptātē eis q̄ ſi ipōs poſſit īt ficē q̄ ipe
nō ē ī bāno ſui ipius. ſic ſiuus nō ē ī penlib;
ſui ipīꝰ p quo ff. de pecul. l. depoſiti. §. ſi cais
bal. ī l. 1. de ſuis fugi. Statut̄ de pſtan
dis uſuris ꝯ ius cōe nō valet n̄ ꝯſuetudo p bal.
ī l. an penult. C. de uſris.

Qui poſſit facē ſtatuta et de ualore eoꝝ:

Onſules mercatoꝝ poſſūt facē ſtatuta pe
nalia ī ſ; ipōs q̄ hn̄t mixtum ī periū p bal.
ī l. ceſſante. C. quo. ꝛ q̄n Iu. Statut̄
pmitēns uſras nō valꝫ p bal. ī l. cūctos
pplos. Statutoꝝ mām nō regrit̄ ī ca ind
p bal. ī l. cūctos pplos. Statut̄ an quis
expulſā ſi ꝯgregat̄ libi poſſit facē ſtatuta ind
p bal. ī l. cūctos pplos. Statut̄ an poſſit
hītare foreſēs. p bal. ī l. cūctos pplos ꝛ
an poſſit ī habilitare nō ſubditum vide
ibi p eum. Statut̄ an poſſit legitiare
ſpuriuꝫ. bal. tenꝫ q̄ nō. ī dcā l. cūctos pplos.
ſꝫ ꝑ ſuppoſito q̄ valeat an ī ſtitutio trahat̄
ad bona ex ēt m̄ ſtatuētiū poita vide ibi
p eum. Statut̄ q̄ filius fam. poſſit teſta
ri valꝫ ſ; m bal. ī l. cūctos pplos ꝛ an pōrri
gat̄ et teſtm̄ ad bona ex ēt m̄ ſtatuētium
vide ī. Statut̄ an liget exteruꝫ delique
tem ī loco ſtat̄. vid bal. ī dcā l. cūctos
pplos. Statut̄ an obliget ciuē ex ēt m̄
delīquētem. p bal. ī l. cūctos pplos.

Statuta circha denuptiatiōes malleficioꝝ:

Statutum q̄ ſindici teneāt̄ denuptiare mallia ꝯmi
ſſa ī ſuis tritorijs q̄dam malliuꝫ ē ꝯmiſſuꝫ ī ꝯfinio
duoꝝ tritorioꝝ quis ſindic̄ tenebit̄ denuptiare.
dic q̄ utq; p l. ſi nō. §. q̄ ſi ex mediano de his
q̄ dic ul' eſtu p bal. ī l. ij. C. ubi de cri. agi o;
ꝛ ī l. ſi plures ꝯ q̄d ī ſer. Statut̄ q̄ ſindicus
tenat̄ denuptiare mallia ī x. dies ꝛ ſi ſec̄ fecerit
puniat̄ ī certū cui dimidia applicet̄ accuſanti. accuſato
dic ſindicū nō denuptiaſſe ſindic̄ dic q̄ ſic cui ī cūbet
onus pbandi. bal. ī l. cū mlier ſo. ma. tenꝫ q̄ ſi
ndico. Statut̄ q̄ ſindic̄ teneat̄ dāpnādata p
teſtata p dños ī quartaꝫ diē aq̄ tpre ītelligat̄
iſta quarta dies q̄ a die pteſtatōis. ut. l. ſi q̄s
volete dene q̄. ge. p. bal. Statutū q̄ ſindic̄
tenat̄ denuptiare mallia. ſ. denuptiata piuris
paſſos paſſus ī iuriaꝫ fecit pteſtatōeꝫ q̄ denup
tiaret cēm Iniuriā fcāꝫ p pēāuꝫ an ſufficiat ī
ūba gnālia dic q̄ nō ſ;m bal. ī dcā. l. ſi q̄s nolete.
Statut̄ de damnis datis credat̄ dcō ſindici. ſindi
cus denuptiat falſum an debeat ſibi cēdi. Ja.
bu. de are. q̄ ſic. Ja. bu. q̄ nō ſi pbabitur flum.
ſꝫ ī dubio ſic p bal. ī l. 1. C. ſi adulibi.

Statuta circha concordiam et pacem habendam :~

Statutum quod concordia debeat fieri infra octo dies a die
incohati processus / an valeat facta illa die. bal. quod sic
in l. si. de tep. ap.

Statutum si per statutum est permixta concordia in criminalibus.
An ex inde concordia oriatur exceptio. non solum declina-
toria sed peremptoria. per bal. in l. transige. C.
de trans.

Statutum quod de maleficio commisso in diebus paschalibus non
possit fieri concordia. An intelligatur de maleficio commisso
in xv diebus. An solum in die paschali / hic. quod intelligatur
secundum communem usum loquendi per l. librorum. §. si tamen.
cassius. dl. iii. bal. in l. omnes. C. de feriis.

Statutum quod de percussione sanguinolenta non pos-
sit fieri concordia de aliis sic. quod si spinsi te itra
et lapis fregit tibi caput / quod possit fieri concordia.
per bal. in l. si. ad. l. aql. quia non sum illo la
pide usus tanquam instro et non fuit sanguinolenta
attento corpore animo meo.

Statutum si sanguis ex percussione exiverit non
valeat pax. si percutio aliquem pugno et cadit
in terram et exit sanguis tamen potest fieri pax. quia non
fui usus terra tanquam instro. per bal. in l. i. si servus
exte.

Statutum de quolibet crimine possit fieri concor-
dia excepto furto et homicidio in flo. An
potest fieri de robaria strate. per bal. in l. transige
de trans.

Statutum quod omnibus criminibus possit fieri concordia
preterquam de homicidio condempnatus et sic ex ficta
confessione an potest fieri pax. certe sic per bal.
in l. transige ubi dicit quod statutum intelligitur de vero
homicidio.

Statutum si per statutum est exhibita concordia in quibus-
dam casibus tamen si fiat concordia iudex ex officio
potest repellere accusatorem. bal. in l. transige

Statutum quod percussori possit fieri concordia numquid
ex isto statuto potest fieri concordia mandanti
per bal. in l. transige.

Statutum quod de furto non possit fieri concordia / potest
tamen fieri de robaria / quamvis sit delictum magis
quia verbis statuti est standum. quamvis glo. faciat
in contrarium in l. si. te. expilasse de furtis. et ibi per
bal.

Statutum quod si occisor in certum tempus habuit pacem
cum herede occisi soluta certa pena commit habet
de bapnio. modo ex pluribus heredibus interfecti unus fecit
pacem alii non. An iste interfector gaudeat beneficio statu-
ti. olo. et vosb de cremo tenuerunt quod non in l. i. §. de nuptia
et x. b. si non plures. de iten. in spe. Cy. dicit quod fuit de
statum contrarium si statutum loquitur in singulari numero. ar. l. si. ff.
ad treb. bar. in l. eadem. §. cato. dixit standum maiori
parti heredum ut si maior pars et dignior fecit pa-
cem debet haberi rata pro omnes alias non valet per l. si. C. qui-
bo. ce. poss. vel ar. l. in cognitionem. C. de nup. et l. indue.
Ad hoc facit quod no. in l. ubi decreto. et cur. da. ab his.
facit. c. cum omnes de consti. et l. i. et l. sic et si. quod qui-
fac. C. cum no. bal. aut renz. Si statutum loquitur probatione sin-
gularis numeri. quod sufficiat pax facta ab uno ex coe-
dibus q.

Statutum vel consuetudo de prestandis usuris contra ius coe
non valet non no. bal. in l. conditoribus de pac.

Statutum quod spurius patri succedat non valet / et ista
est communis oppinio secundum bal. in l. i. C. de iur. anu. de
quo per bar. in l. gallus. §. quidam recte de libe. et po.
et ibi per bal.

Statutum non potest facere potestas Civitatis licet proponat sua
bapnia de quo per bal. in. R. C. qui admittit ad
bo. pos. pos.

Statuta diversorum casuum per Bal :~

Statutum quod siquis bona sua non ponat in extimo
venniit confiscanda. an valeat. vide bal. in l. i. u-
bi ce fis.

Statutum quod omnes scolares debeant haberi pro originariis
civibus non tollit eis beneficium aut habita. per bar. in l.
iii. §. si emancipatus de contra. per bal. in l. ea lege. C.
de cond. ob. ca. et in aut habita.

Statutum quod feneratores qui veniunt ad Civitatem
tractentur pro civibus mutuando sub parvis usuris
puta pro duobus denariis florenum valet ut no. bal. in
aut et oio. C. ne uxor pro ma.

Statutum quod florentini habeantur pro perusinis qualiter
intelligatur. an secundum veritatem. an secundum fictionem sit
Cives. vide per bal. in l. sive possidentis. C. de
proba. et l. pignus. C. de pign. act.

Statutum quod qui fuit assexor hic non possit hinc
ad quinquennium. residere. An habeat locum si potestas
vult eum retinere tanquam consiliarius. vide Bal.

i. l. nemini C. de adno. diu. iudi.
Statut[um] lz determinate loquat[ur] tn effectualis [con]tra
pot aliqu[em] bapnu[m] facit magis duru[m] q[uod] i[n] stat[uto]
[con]tineat[ur] et pot statut[um] et est q[uod] si eid videbi
tur iusta ca[usa] h[ab]et refert. Bal. i[n] R[ubrica] C. qui ad
mit. ad bo. pos. pos.

Statuta co[n]ctium et p[ri]mo d[e] co[n]sensu auct[or]itate licentia et p[rese]ntia int[er]ueniend[is].

Statutum q[uod] minor no[n] possit [con]trahere sine [con]sensu duoru[m] p[ro]ximioru[m] [con]sanguineoru[m] ex parte p[at]ris, si s[unt]. et si no[n] s[unt] ad hibeant[ur] ex p[ar]te m[at]ris. An si ex parte p[at]ris no[n] e[st] n[isi] vnus debeat iste vnus cu[m] vno alio ex parte m[at]ris [con]sentire p[er] Bal. i[n] l. ...tione C. de nup. et Bar. i[n] l. secundum qu... ... del. i.

Statutum q[uod] mulier no[n] possit [con]trahere sin[e] [con]sensu duoru[m] suoru[m] [con]sanguineoru[m] h[abe]t locu[m] i[n] adit[ione] hereditatis q[uia] adeundo se obligat ut i[n] s[ecundum] de auc. cu. §. neq[ue] et p[er] Bar. i[n] l. cu[m] q[uoda]m lege circa p[ri]n. de acq[uiren]. her.

Statut[um] q[uod] filius no[n] possit se obligare sin[e] [con]sensu p[at]ris. Si rep[er]it[ur] aliud statut[um] q[uod] o[mn]es ee debeat [com]p[ro]mitt[er]e. An filius possit [com]p[ro]mitte[re] sin[e] [con]sensu p[at]ris. Bal. q[uod] sic i[n] l. fi. §. necessitat[em] de bo. q[ue] libe.

Statut[um] q[uod] minor no[n] possit se obligare sin[e] [con]sensu etc. An i[m]pediat si vult sua bona offerre eccl[esi]e sin[e] d[ic]to [con]sensu. Bal. q[uod] sic l. g[e]n[er]ali. de sacro. san. ec.

Statut[um] dic[it] q[uod] si filius no[n] possit [con]trahe[re] sin[e] exp[re]ssa licentia p[at]ris. An si filius vendidit m[...] rez et diu possedit sciente p[at]re et tacente, valeat alienatio. Bal. tenz q[uod] sic i[n] l. filius de pet. hereditatis.

Statut[um] si dic[it] q[uod] mulieres no[n] possit [con]trahe[re] sin[e] [con]sensu p[ro]pinquor[um] tal[is] [con]sensus no[n] est i[m]mediata ca[usa] transferend[i] d[omi]niu[m] s[ed] habili
tand[i] p[er] Bal. i[n] l. mr. tua. i[n] fi. de rey ven.

Statut[um] si dic[it] q[uod] filius no[n] possit se obligare sin[e] licentia p[at]ris et p[at]er et filius obligant i[n] eode[m] instr[ument]o. An eo ip[s]o videat[ur] data licentia. Bar. d[icit] q[uod] sic i[n] l. cu[m] pr. §. libtis. del. y.

Statut[um] q[uod] mulier no[n] possit vende[re] n[ec] testari sin[e] licentia [con]sanguineoru[m] et [con]sanguinei nolu[n]t. An mulier possit hoc face[re] cu[m] iud[icis] auct[oritat]e. Bar. dic[it] q[uod] sic i[n] l. si cu[m] dote. §. co. aut t[em]p[o]r[e]. s[ed] [contr]a p[er] Bal. i[n] R[ubrica] C. de [con]tra ben. ep. Adde i[n] i. y. q. p[ri]x.

Statut[um] q[uod] i[n] [con]t[ra]ctib[us] minoru[m] req[ui]rat[ur] [con]sens[us] p[ro]pinquoru[m] et cu[m] iur[amen]to renu[n]ciatio no[n] pot fier[i] Bal. i[n] l. y. C. de resti. ven. et Bar. i[n] l. si q[ui]s p[ro] eo de fideiusso.

Statut[um] q[uod] pupill[us] no[n] possit [con]trahe[re] sine [con]sensu p[ro]pinquoru[m] si p[ro]pinqui nolu[n]t [con]sentire coguntur p[er] iudicez si e[st] vtile pupillo p[er] Bal. i[n] l. i. C. de nup.

Statut[um] p[ro]hibet mulierez [con]trahe[re] sin[e] [con]sensu p[ro]pinquoru[m] intellig[itu]r etiaz p[ro]hibere ac[tion]ez con uentio[n]ez et ad libera[n]d[um] renu[n]ciatio[n]em simplex no[n] i[n]tellig[itu]r p[ro]hibita s[ecundu]m Bal. in R[ubrica] C. de pac. Item simplex [con]sensus no[n] est p[ro]hibitus s[ecundu]m eum ibi.

Statut[um] q[uod] mulieres et minores no[n] possit [con]trahe[re] sin[e] p[rese]ntia [con]sang[uineoru]m sic ad tolle[n]dam suspi tio[n]ez s[ecundu]m Bal. i[n] l. tra[n]sactio[n]e[m] C. de tra[n]sa.

Statut[um] q[uod] Alienatio minoris no[n] valeat sine decreto, no[n] obstante iur[amen]to. dic[it] p[er] Bal. i[n] aut[entica] sacram[en]ta.

Statut[um] q[uod] minor no[n] possit alienare n[isi] i[n]t[er]sit vnus [con]sang[uineus] qui sit bone fame si [con]sanguineus fuit fenerator an teneat [con]t[ra]c[tu]s si ip[s]e i[n]t[er]est. huic q[uod] sic Bal. q[uod] no[n] i[n] l. i[m]p[ro]bum fenus. C. de i[n]. fa.

Statut[um] q[uod] [con]t[ra]c[tu]s fac[tu]s cu[m] minore sin[e] auct[oritat]e tuto ris no[n] valeat etia[m] si iurauit. no[n] fac[it] va le[re] donatio[n]ez fact[a]z a minore cu[m] auct[oritat]e tuto ris et iur[amen]to i[n]t[er]ueniente. p[er] Bal. C. si ad[uersus] do na. l. i. q[uo]d no[n] p[ro]cedit p[uell]is remitte[n]tibus aliquid fr[atri]b[us].

Statut[um] q[uod] minor no[n] possit face[re] aliq[ua]m ven dictio[n]ez sin[e] [con]sensu [con]sang[uineorum] et si iurauit. An pot[er]it vendenti [con]sentire. Bal. q[uod] no[n] i[n] l. i. si ad[uersus] dona.

Statut q mulr ul minor nō possit ḡhere sin
ḡsensu pximior ḡsangt. siquidam i pximiori
gradu ē furiosus dz admitti sequēs i gradu
ydoneus. ut l. nisi ḡ de adul. xx. illius. l.
fac q statt semp recipit extēsioez i repe
titioez ydoneitatis. ii. l. ut gradatum de
mune. i hono. Quid ḡo si nullus ht ḡsan
guineū forte ē dandus curator. ut l. si filia
furiosi. ff. de sol. i uide. l. cū hic de acq
hr. i l. si nepos de ritu. nup. i l. cuz
dotez ḡ. si ḡluto. ff. so. ma. i l. antisa
nus de acq hr. dyo.

Statuta super gabellis per Bal.

Statutum de quolibet debito de quo fit
instrūz debeat solui gabella si fit de debito
ypodissa. An debeat solui gabella. p Bal.
i. l. i. de iur. calup.

Statutum q miserabiles p nō soluāt gabe
lla. de l'tis i fideiōs q dicant miserabiles. p
Bar. dic q ē stand arbitrio boni viri. p
Bal. i. l. i. C. qn impa. int pupi i vidu
am.

Statut q de quolibet debito soluatur gab
n dicat p que. An debeat solui p debitore
An p creditorez. certe ille q ht ḡmodū sen
tiat onus p bal. i l. C. de rebz cre.

Statut q gabella nō soluta irrit sit ḡct
si neutr ḡhentiū soluit i venditor possōez
trāstulit. An potit dicē ḡ. nulliū vēda
Bal. i. l. acceptaz. C. de vsris i i. l. cū mlre.
so. ma.

Statut q oibz ḡctibz soluat gab p̄eq
deponti. pone q deposuy pen te. cētuz pacto
apposito q vadas p me romaz. An de isto
pacto debeat solui gab. dic q nō q ma
gis ē i sfratico pmi ḡct q̄ nouis ḡct.
ita nō. Bal. i. l. C. de po.

Statut q siquis nō soluit gab nō audia
tur si soluit pen. iudō uid. i istantur ro
borat i ḡdepnatio sequit p Bal. i. l. p di
uersas. C. man.

Statut q si pelliparius vendit pellipario
pelles nō soluat gab. si aut alius soluat.
mō creditor pelliparii vendit pellipario
ex pacto. An debeat solui gab. p Bal. i.
l. i. C. si ser. ḡte.

Statut de quolibz ḡctu fco pusy soluatur
gab siqui pusini ne soluerēt gabellaz
ḡxert Assisy soluēe tn collata pusy An
debeat solui gab. p. l. ḡxisse. Bal. dic q sic
p mlta iura i l. multuz i test. C. sigs
alt ul sibi.

Statut q de ḡctibz soluat gab. An i spiciat
locus ḡct ul solutiois destinate q ad gab
p Bal. i. l. i. C. ubi conē. q. cer. lo. pmi.
i p dnz hon de puss i. l. i. ff. c.

Statut q de qlibz ḡctu soluat gab i fra
dies. x. Al ḡus sit nullus. si vendidi t
rez i neutr nrūz soluit gabellaz ego re
peto rem q tu nō soluisti. tu uis re
plicare q n ego solui. qd de iur. Bal. i. l.
cū mulr. so. ma.

Statut q de ḡctu debeat solui gab al nō
valeat certe valz et si nō soluat gab. sit
ob. exceptio sz. Bal. i. l. vniusās. C. de pa.
impa. de of. n statt dicēt q ḡct al ipo iur
nō valeat.

Statut q An porrectaz accusatioez debeat
solui gab. Al nō valeat. si nō soluat gab
ipo iur nō valz. q ista forā requit an fauy
p. Bal. i de. l. vniusās.

Statut q soluat decimū de cā nō dz solui
de illa i qua pōt obici exceptio litis finite p
Bal. C. de trās. l. frēs.

Statut de soluēdis gabellis d ḡctibz lz nō iclu
dant simplicez refutatioez icludit tn trā
sactioez p. Bal. i. l. si donatois. C. q me. ca.

Statut de soluēdis gab lz reus nolit oppo
nere defensioez statuti potit tn opponē
fideiussor p. Bal. i. l. si ea. q. C. de fidei i
mino.

Statut q nō valeat sniā n sit soluta gab
v den p libra qdaz fuit ḡdepnatus in icen
tiuz solui gab p quiqgita. An valeat sniā
p illis qnqgita p quibz solui Bal. dic q nō
i. l. i. C. si adūl. iudi. | lm fac l. cūe. c. i. solat
penl q. ii dr q si gab nō soluat. ḡct cessat i solutae uni nūmi cassat ḡct.

Statuta de dote per Bal.

Statutum quod vir debeat lucrari certam partem dotis. An debeat in illa parte computari relictum ei ab uxore. Bal. dic quod non, tantum per C. de in. vir. et ux. et de in off. te. l. quam. in prioribus.

Statutum disponens de lucranda dote. Quod si constet verus casus in statuto comprehensus ut habeat locum statutum. l. si non. §. de viro sa. ma. et per Bal. in l. i. C. de cond. ob causam.

Statutum quod vir debeat lucrari dotem. An intelligatur cum preiudicio filiorum primi matrimonii per Bal. in l. ea. quae legat. de cond. ob. ca.

Statutum si ex forma statuti mandatur executioni instrumentum dotis in privilegium dotis certe et cond. ob causam quod competit pro dote. quod est notandum secundum Bal. in l. i. in fi. de cond. ob ca.

Statutum quod vir lucretur etiam partem dotis si mulier est minor non datur ei restitutio contra statutum ut l. si sin. §. lucius de ami. tuto. et per Bal. in l. i. C. si adv. dot.

Statutum quod vir lucretur certam partem dotis, non habet locum si in sponsa decedente ante nubiles annos. licet decedat in domo sponsi. et supportavit onera ma. j. cit. 49 p.

Statutaria prescriptio.

An currat minoribus et rei publice. per Bal. in l. si mihi. ne de sta. de fuc. ubi dicit ipse quod vir. casus secundum glo. dicit quod ubi est speciale. in ne. dic curret secundum iure. restitutio dari quia l. fi. C. in quib. ca. in inte. resti. non est ne. non pertinet ad prescriptiones statutarias. tum quia non pertinent ad novas leges post illam post illam inductas ut patet in verbo vetera iura agio sensu. tum per tex. in C. constitutus ex in inte. restitutionem. quia statuta municipalia comperat pactis sic consuetudo. Bar. dicit quod minoribus currit si tractant de lucro captando secus si de damno vitando. Tu dic quod aut statutum specialiter facit mentionem de minore vel re publica. et tunc prescriptio currit secundum datur restitutio. ut C. de sen. adv. fit lates. li. x. aut non facit mentionem de minore vel re publica et tunc secundum in C. cum in minores ligetur per statuta locorum ligetur et per consuetudines municipales universales nisi nominatim minor vel res publica excipiatur. l. si fuc. §. lucius de admi. tu.

Statuta circa judicium et exceptionum.

Statutum quod post x annos non possit peti debitum et contumacia rei fuit facta missio ex primo decreto deinde processo fuit dimissus et cuiusvis sententia lapsu temporis denuo post x. annos obiectum exceptio. An possit per Bal. in l. consentaneum.

Statutum quod nulla exceptio possit opponi non excludit exceptionem in competentie judicis per Bal. in l. i. si non competenti judice vel cadiatur nulla habet jurisdictionem ut no. in cle. i. de sequestra. pos. secundum si habet jurisdictionem tunc statutum tolleret declinationem fori saltem non oppositam ut. C. de exc. l. fi. Bal.

Statutum quod exceptio non possit opponi in causa principali an potest opponi in causa appellationis vide Bal. in l. per hanc de temp. ap.

Statutum an contra statutum de exceptione instrumentorum possit excipi per Bal. in l. ab executore. C. quorum ap. non rec.

Statutum quod exceptio excommunicationis non possit opponi in foro seculari an valeat. Vide Bal. in l. placet de sacro. sa. ec. remittit ad no. in l. ex ea. ff. de postul.

Statutum an clericus conveniens laycum in foro seculari possit excipere contra statutum layci per Bal. in l. omni. C. de sacro san. ec.

Statutum loquens de excommunicatione simulationis non habet locum quando est exceptio simulationis quae habet in se substantiam ut l. expectet. C. si. c. pe. per Bal.

Statutum quod contra instrumentum confessionatum non possit obiici exceptio solutionis intelligitur concedendo primum solutum ut l. si non sortem. §. fi. de cond. ind. et l. ne rato et in c. debitores de jur. iur. Bal. in l. 2. C. de cond. in d.

Statutum removens exceptiones intelligitur removere ius commune per Bal. in l. i. C. de cond. in d.

Statutum quod non vult excipi simulationem non prohibet quin possit opponi de errore quia est species diversa per Bal. in l. cum probabis de proba.

Statutum an possit tollere exceptionem non nu. pe. per Bal. in l. si executionem de non nu. pe. quia quantum ad forum laycorum tenet in hoc quia transfert in debitorem onus probandi. quantum vero ad forum penitentie relinquitur conscientie sue.

Statutum quod non solventes collas non redditur ius. quidam agebat contra te tu excepisti quod non debet audiri quia non solvit collas quis debebit hoc probare tu an ipse. Bar. in l. hoc iure de uer. ob. tenet quod negans debeat probare quia — Non contra non solventes collectas.

illud solutre collas no debeat sibi si cu io no bt exc sua fundata nisi pbet secus si acciderit aliquē q no soluit ad vtilitatem eius q ille debz pbare se soluisse. p Bal. i. l. cum mulier so. ma. i xbiij columpna.

Statutum pot de exc. tolle p. l. Cum alexandrus de adul. pt q exc. i nocētie q e de iur nali p Bal. i. l. edita.

Statutu pmittes opponi exc. simulatois de q exc. itelligat vide Bal. i. l. si sub spe. C. de transactionibus.

Statuta de insinuatione per Bal:~

Statutum q si no fuit postulata insinuatio possit peti si cassato suffic q fiat pducto eo ra iudic absq eo q pars citet 7 ita prati catur sz dnz bon. de pus i. l. i. C. de lit. ptj dicit ipe cauz nalez i. l. pa. C. de id latio d qua plu. ar. 7 q no. i. l. C. faciend deuer. o. in gnuz fac. l. §. sic. oppz de exeu. tu. vid. Bal. i. l. ci q ad cuulia. C. d. ap. 7 i. l. si. §. illud de tep ap adde q notat ipe i. l. ouz. C. de testa. 7 an testator possit remitte istaz insinuatioz vide Bar. i. l. nemo pot. de l. 1. Bal. i de a. l. ouz. dic q suffic pduce testiu cora iudice aio insinuandi. lz iudex nichil pnuptiet ad h. C. de treb. l. p. i fine 7 de hoc dic se dixisse i lege illud d sacro. san. ec. 7 idez e i oibz i quibz suffic sola pducto ut cu pducitr instrz pacie vigor alicui stat. Ite tz q te pot snu te i sinuar l. si suus alicui alienus de hedis isti.

Statutum q donatioes debeat isinuari a kl maij vsqz ad kl nouembr al sint irrite donato fuit fca i fine mss iulij vtriuz tres mss qsequit sint gratuiti ita q possit isinuare i pncu sequetis maij p Bal. i. l. eos. §. p. de. ap.

Statutu q testa no insinuata i. sex mss no valeat. An valebit testuz elici no isinu atu i. deiz tpus Bar. q no. Bal. q sic i autētica. cassa.

Statutu q possit peti instruz cassari nisi fuit petitu isinuari i. tpus semestri no e necessario lit gtestato suffic sola postu latio 7 sine citat adusarij sz gsuet aduo catoz pusij. Bal. i. l. i. C. de lit. gtestat.

Statutum q possit peti cassato post sex mss n. sit petita isinuato an dz ee petita ita q lix sit gtestata. Bar. dat hac doctri nam i. l. ampli. 7 e rcha q aid petet agri tur audicdit ipeaz, pmo cui itellr petita qua litercqz sz no nisi plitis gtestatoez ul pequi pollens pmu pbat i. l. si cu petero de. uer. ob. 2m pbat i de a. l. ampli. 7 p. Bal. i autētica bza. C. ne fili p pre.

Statutum q donatio sino isinueret i. sex mss no valeat, certe valz si obstat exc. p Bal. i. l. vniusa de. pet. impr offi. q e verz n statutu vltra pcedat dicedo q ipo iur no valeat sz eu.

Statutum q isinuato debea isinuari i sta tps semestri An sufficiat sola pducto sin citatoe adusarij fac i arguilit gsic. l. si quado libel. priu eu sz Bal.

Statuta circa sententias per Bal:~

Statutum q valea snia in sollepnitate iuis obmissa An valeat dic p Bal. i. l. plitu. C. de sen vln dic q glosa de. l. inuit q no sz tu dic vale q nom sollep nitatis pot poni tuc p sollepnitate ordinis qnqz i ponit p substantialitate ut. ff. d inte. resti. l. dinus i pcaul.

Statutum q valeat snia i sbalitate ob missa. An valeat. Bal. i. l. platu. C. de sen. dic q istud statut e ipos si in telligat stcto mo qz sba gsistit i illo gdepno ub absoluo ul eqpolleti sine qbz vbis snia nichil sigficat 7 io po. est vale sz ut statut aliqd opet itelligi q valeat snia scpta 7 no lecta ul lata vnica voce 7 sique sptura. Ce. uz si no gstat de gsu i po e vale ut. l. no omissi e pe.

Statutu q no valeat snia collatalis n sit doctor suffic q sit doctor tpr snie ut no Bal. i. l. pcipim de ap.

Statutum q nõ valeat snia n soluta gab
vj den̄ qdam fuit michi ↄ̄cepnat̃ ĩ Cētuz
sol. gab p̄ qnq̄gita. an valeat. snia pro
illis quinquagita pgb; ē soluta. dic. Bal.
q nõ ĩ l. pa. C. si aduer. re. Judi.
Statutum q nõ valeat snia ↄ̄sului mca
tor nisi omes. q̃. ĩt sint indocti ↄ̄ ↄ̄sue
tudo ē q stet snie triũ suĩc. q̃. certe sta
tuto derogatur ↄ̄suetudiẽz p. Bal. ĩ l. Re
nõ nouãz de iudi.

Statuta circha Appellationes per Bal.

Statuto municipali an possit tolli ap
pellato vide Bal. ĩ l. fi. C. de sēt. ↄ Bar.
ĩ l. ambitiosa de decre abor fica ↄ Bal. in
dca l. fi. tenz q nõ qn̄ ē appellād ad
supiorez illud municipij ut ex̃ de Jur
c. venientes. Sz si talis ciuitas. ut Jud
app. ut nõ ĩ l. cũ sniãz C. de sen. te vali
stat. sz si ciuitas elegerit Judicẽ ↄ supiõ
ↄfirmaret nõ valet statut qz ad ipũz
supiorez ptineret saltũ q̃ appet ista
nõ possũt statuẽ de Juẽ supiois. ĩ q̃
p app stat val ↄ nõ pot appellari
ĩ ē fe nõ. et te app q al. cet ĩ. te cit
p tñ ab ista ↄ̄uẽs pma. tũ posit am
plius applri qz tres snie late sĩt vna
pma. alia pstatuit ↄ alia p supiore
ↄfirmant sniãz pma. ymo putat ñ
excipi posse de nullitate ñ agi ñ sua
executiõe. ut ĩ c. le. ut Jn cõtup. de
re. Judi.
Statuit an snia statut possit su
pplicari ↄ an trãseat ĩ re Judicatã vid
Bal. ĩ l. i. ꝗ. sibi q nõ de lata liber. co.
Statuti q a snia arbitri nõ liceat ap
pellar̃ vid p Bal. ĩ rubrica ubi ĩ l. ĩ.
de se pell̃ vbi querit ĩ an possit oppoñi
exc̃ doli ↄ tz q aud statuit dat laudo
validitatẽ ↄ te nõ pot excipi ar. glo.
ĩ l. ĩ ce el. p de mino. Aut nõ dat ei
validitatez ↄ tẽ nõ ē necesse applari
io possz quis app pseq piuã exc̃ nisi
partes fecissent pactũ q posset ap
pellar̃ ut ꝗ de ap.
et ibi p di fic l. nõ distiguemus ꝗ.

Sat quidaz de arb ↄ C. c. l. i.
Statutum an ab iniusto statuto possit
appellari p Bal. ĩ l. Judicibz C. de ap. ↄ
l. qsq. C. quor app nõ rece.
Statutũ subditor q nõ liceat appellare ad
dñz an valeat. p Bal. ĩ l. si appell. C. de
ap.
Statutũ q ab executiõe istr̃i dotal̃ nõ possit
applari certũ ē dz pbari de matrimõio Sz an
pleẽ p instrm ↄfectũ sup dote ↄ nõ sup matri
monio. vide p Bal. ĩ l. ab executiõe quor
appellatõ ũ rec.
Statutũ q vero ↄtumaci assignet tmi
ad morã purgandã an ĩ. illũ tm̃ possit
appellar̃ dic q sic q ē valde notãd̃ fm
Bal. ĩ l. ↄ̄squis. C. si pen appe.
Statut q nõ liceat applr̃e ad papa uel
ad ĩpatorez nõ valz. p Bal. ĩ l. si app. C.
de ap.
Statut nõ pot toller Jus app. p Bar. ĩ
l. ambitiosa de decre abor. fica ↄ Bal. ĩ
p ↄ̄stĩt C. Sz tps app modificar pot
ↄ pseqund p Bal. ĩ l. y. si q Jus. uel.
uti. pu.
Statut q ĩ cã app. l nullitatis nõ debeat
recipi si orriat de nouo p Bal. ĩ l. iuits.
C. de pe.

Statuta Judicialia per Bal.

Statutũ q missus ĩ possẽm lucret fruct.
An vigore dĩ statuti transferat. posso.
ĩ missuz Bal. q sic ĩ l. ↄ̄sentaneuz
Statut q cũ debeat ↄmicti ↄ̄silio sapi
entis ↄ debeã stari illi ↄ̄silio vide Bal
ĩ l. ex illo. C. de ap. ↄ ĩ l. p de rela.
Statut pu qual̃ pbet vid Bal ĩ ꝗ. h.
de cadu. tol.
Statutũ q potas possit ↄgnoscẽ a C.
libr̃ ĩ. ↄ Capitẽ a C libr̃ sup. agit
pett. hereditat̃ cui qualitas ignorat.
quis erit Judex vid Bal. ĩ l. liberũ
ꝗ. fi. de verb. dic. ma.
Statut pot ĩ ducẽ moũz atandi pter Jus
cõe p Bal ĩ l. i. C. quo ↄ qn̄ Jn.
Statut q stet ex̃ Judiciali ĩ forte testiũ
p Bal. ĩ l. quot. C. de Judi.
Statut q stet relatõi familie potatis
An sit stand relatõi vnĩ ut ↄ̄sueut

l. i. §. familie ibi et si brius fuits de vir ui. ar. An aut possit dictu familie rep bari z querit vid p Bal. i l. i. C. de re iudi.

Statuit q stetur sacramento accusatoris An possit repbari dictu illi vid p Bal. i l. i. C. de re iudi. vbi vr dice q sic vide et pau. i l. an ptor de iur iur.

Statuit An pduces statu correcto teneatur pena falsi. cete sic si no fac adcz. sm Bal. i l. i de iusti C. ppo.

Statuit no pot facere pdua tributa q n exprimat spez z quitatez tributi. p Bal. i l. neminez de sacro san. ecc.

Statuit q clericus declinas foru sicut pte etioez ciuis z ei no reddatur ius. An sit o libertatez ecc. vide Bal. i aut cassa.

Statuit q siquis declinauit iurisdictioez potestatis q re ficiens ei no teneatur n ix libe. siquis reficiat clicu declinatez foru nu deilominu debeat puniri ista pena. pte Bal. in aut cassa.

Statuit q simpr credeat qualr itelligatur vid Bar. i l. i. de vul. z pup. z l. i. §. si quis simp de v ob. z Bal. i l. iubem de App z i l. gallus. de leb z po.

Statuit q stetur pboni matrimonij fce coraz iudice seclari. vid p Bal. i l. quot de iudi.

Statuit q qlibz ca finiatur i duos ms. An possit finiri post. vide p Bal. i l. p pdcu i pncipio de iud.

Statuit q nullus ciuis possit trahi ad aliaz ciuitaz illus ciuis An possit quis trahi ad ciuitaz epi. vid p Bal. i aut. qua i pncia.

Statuit q ofitenti remictatur tercia pars pene si lite gtestado negauit z poea ofitetur no prest ei talis ofexio q statutu dz itelligi i pa resposioe. p Bal. i l. q negatez. C. ad l. Aql.

Statuit loques de pbaon simp no ht locuz i pba mixta sine oplexiua sm Ja bu z Bar. i l. cti qdo §. qm. ff. si c. pe z per Bal. i aut nouo iur. C. si c. pe.

Statuit q no teneat pcexus pe i pducto nari. An itelligatur de pe i rem. sua p Bal. i l. i. C. de Act z ob.

Statuit An testes i adulterio recipiatur in me no obstante quo An infames admictatur. sine pbando matrimoio sin quo no e adulteriu dic q no Bal. i aut. si dicat.

Statuit vbicunqz uult q pcedatur sm lite gte ibi possit recipi testes ad ppa rey memoriaz. Bal. i l. p. z aut. siquis i aliq. C. de testi.

Statuit si dicat q sufficiat qlibz pbe itelli de sollepni i legia p glo i l. de fid instr.

Statuit q ca debeat omicti osilio sapientis si ille obmictat An sit omictedo alti Bar dic q sic i l. i. §. si ples de exa. q statu loqtur i gne. qd pure no pot

Statuit q statim viso instro sin alia diminutioe reus ponatur i carcere donec satisfaciat. Dic Bar. q dz pbari q gfessato i tps qd datur ad soluedu ut dic Bal. i l. i. C. de gfen. p Bar. i l. aufert. §. q gfessatoez de iur fisc.

Statuit q nulla pena possit peti n itee pbetur An si inso p mictit aliquid puta re tradi vsqz ad certuz tps z si no fiat pmictant certu. noie itee quu z no dic instrm noie pen. An potuerit ista C. pen si intee alr no pbetur. p Bal. i l. cu allas C. de vsu. n. ut determinat q no q no. et quo noie nuncupet.

Statuit z osuetudo q missus i posse bonoz debitoris lucret fruct. noie z intee pp gtumacia debitoris valz ut i aut. de exi re. §. sino z p Bal. i l. acceptam C. de vsur.

Statuit q bapnit possit i mun offendi si petat se exmi de bapno z pen ista petitio accidatur i pun sit sm dy. p l. si cay. §. lz de lib. ca. z l. uj. §. si snus de acq. pos. secus app pen. ut l. qui a latronibz de testa. z Bar. legit p dom b no sim plicatur vbi dicit ibi pau. de app. aut accido ver si accidit ille qui sciuit ex bapnitu alr secus. s. si ignorauit bapnituz ee z app pendere q2 excusatur ede. b no aculpa. ut l. milex. §. fi. de adul. z hz vey plapsuz decenij si no excusaret cu iuris ignoratiaz allegaret. ut l. regla de iur z fac. ignorem itellige vey daz dy. si appellatio erat iusta secus si friuola ex ipius euidetia. na dic quo ad iudice p no i pedit executoez ut i cle. ai appellatur. de ap. ita q ad offendendu ar. l. amission. §. q deficiant recapi. dy. vide Bal. i l. i. C. q ano gpe iudi.

Statuit q gtumax ponatur i bapno i quo assignatur sibi tmin p iudice. viij dier i quos si no gparuerit heatur p gfexo. An possit iudex istu tmu abuiare l pragare Bal. lz q ne i aut iubem de iudi.

Statuit q p mictit bapnitu accidi si tu tuus fuit bapnitus Ad dic ms zqdaz euz vulnerauit tn no apparet vtru an bapnum ul post. An iste vulneras debeat absolui. q2 aliqua parte illi ms potuit licite fr. p Bal. i l. mrez tua. C. de pba.

Statuit q bapnitus het p gfexo ht locuz i ectatus i bapno secus i alijs p Bal. i l. si adusari. C. de fide istru.

Statuit q no redatur ius bapnito. An si depones e bapnitus z oia bona sua sunt gfiscata si depositari soluat ei sponte libenter. dic q no si scienter soluit. secus si ignorauit pbabilr. ar. l. fi. de tras. Bal. i l. si C. de po.

Statuit q si quis no soluit collaz ul no assignat res i extimo ipo iur. ds res deueniat ad coe. vsqz adqd coe possit agere. Bar. dic i l. pmissa de publica q vsqz ad dy z no ulr. Sz an i statut liget bapnituz dic q sic p Bal. i l. iij. §. si pp publi. pen.

Statuit si dic q bapnitus possit i pun offendi si vnus bapnitus accidit aliuz bapnituz z ommit dabano ille. An possit

S replicari sibi de bano suo. p Bal. i. l.
cu mulier sol. ma.
S Tatutu q bapnitus no audiatur nec agen
do n defendendo si bapnitus agit ct
aliu bapnitu. An possit excipi de bano
dic p. Bal. i. l. cu mlr sol ma. Ite an
exc bapni q no pot oppo a reo possit
oppoi a fideiussore dic p Bal. i. l. cum
mlr supdca.
S Tatutu q capiens bapnitu lucretur certu
q libz e hilis. ad id lucru rio si ipemet
capiens eet bapnitus debet hre lucru
de certu p Bal. i. l. 1. de pca ipa. of.
S Tatutu q bapnitus possit ipun offendi
An valeat p Bal. i. l. os si q ius. ul
vti. pu. an puniatur furas aliqua re
do bapnito dic ut ibi p eu.
S Tatutu si dic q bapnitus possit ipun
offendi mlr e bapnita no potit ipun
adulterari si maritus sit bapnitus p Bal.
i. l. os si q ius ul uti pu.
S Tatutu q bapnitus hat p q fexo quito an
i tlligatur q ipo iur. dic q sic q tu ad fa
ma. p q ta ad alia gdepnatoez requiritur
snia. s Bal. i. de a l. os.
S Tatutu si dic q bapnitus possit ipun of
fendi quida offendit bapnitu ingrederet
de hec mattio. reus no audiebat oper ad
h allandu. qpuit quida t tius dix q of
fensus erat bapnitus p dux bapniu et
fecit liquidari coram judice. An psit
illi reo. vid Bal. i. l. q uus. C. de tns.
S Tatutu si ex forma stat. exc bapni e exc
sua obligatois. te exc obstat cessiona
rio i cu lucratia. p Bal. i. l. qui stipeda.
C. de pu.
S Tatutu q bapnitus no q pes. i. cto diesting
ofea quietus debeat gdepnari pon q per
appllat qd hebit p bare appellas. dic p Bal.
i. l. ita demu. C. de pur.
S Tatutu q potas no possit vltio mes siu offi
aliqud exhe de bapno. An possit pnuptur
exhed. dic q sic successor mandabit
deu sua excucon. tn iteru hebit p bap
nito. ut no Bal. i. l. 1. C. si adu. lib.
S Tatutu q boa exitutio expulso debeant
q fiscari et eet nota debitor. mo debitor
cuida expulsi fuit cohactus pmicte q oi
postea relapxatus sequenti die solut reuso
expulso no potit repete. sm Bal. i. l. y.
q me ca. vbi cy. et vid sup h
S Tatutu q bapni possit ipun offedi. An occi
dens dicatur ministri legis. dic p Bal. i. l.
accusatois q me. ca. fac i glo. ibi. Iecz
ad q tale stat be pmicte q ipe fecat
ut no i l. cu fuu. de vi. vi ar s Bal.
i de a l. accusatois.
S Tatutu q potas i homicidiis hat arbitriu de
iur. de fco pcedi. an vigore isti arbitrii po
tit punire occidete bapnitu dic q no p l. q uus C.
de tns. Tatutu q homiada no possit e de q olib
qdo occid bapnitu puat inimicadia. An potit ee de
q olib. Bal. dic q no. i. l. decurionu. C. de ifa.

Statuta maleficiorum diversorum casuum per Bal. :.

S Tatutum q p vulnere quis gdempnetur i certu
qui si infra mes no soluit amputetur ei manus. gde
mpnatus appellauit. elapxo mse e snia qfirmata.
iste statu vult solue. An evadat ab amputatoe
man. dic p Bal. i. l. y. c. de vsur. rei judi.
S Tatutu q si filius comictat malliu pat tn atur
soluer gdepnatoez delima vide p Bal. i. l. sinaz.
C. de vsuis rei judi. pdc. i. l. siqua pena.
C. de his qui st ul ali iuris. lex cor. de vul.
pu. Ad p Bal. i. l. cu no solu. § nece
ssitate de bo q libe. aut exte. C. de coll.
S Tatutu q absns possit gdempnari capile valz.
snia si tn citetur absns. p Bal. i. l. 1. C. quo
qn ju.
S Tatutu q siquis accesserit ad ecc ul ad castru
armata manu puiatur pena capitis ul si q s ex
trasserit frumtu de tb. pon q e i via accede
d. An possit puniri. p. l. ai. te. C. de dom.
mt ui. Quid si aliqui testes pbat q in it
vsq ad media ptez vie. Alij vsq ad aliu
media. An debeant qungi. dic p Bal. i. l.
obseruare. C. quor ap. no rec.
S Tatutu q forensis offendes cives v ibi q
locor puniatur tali pena. An si ipe forensis re
piatur postea i teritor statuetis possit puniri
dic p Bal. i. l. cuctos pplos.
S Tatutu an delinques i exatu possit puniri
sm forma statuti. Bal. i. l. cuctos pplos dic q
sic s cynu. Bar.
S Tatutu q pene dupplicetur qd dupphcatur dic
p Bal. p simplic. i. l. q negatez. C. ad l. aql.
S Tatutu q peuties cu sanguie puiatur i certu
cu offenso tatudez si petatur. Quero an
ista peto possit fi iudicas offo mercenario
incidenter ita q no requratur q lit. Bar.
dic q no s pnc ppo qd ex l. municipali
ut h Bal. i. l. 1. C. de judi.
S Tatutu q siquis ivenitur declinasse fori ois po
ssit ipiu offendi quidam opposuit except
declinatoriu fori. tn no du fuit pnuptia
tu sup ista. An itez potit impun offedi.
Bal. dic q no i. l. siquis i suo. C. de i off. te.
S Tatutu q no pbac actones sua puniatur i certu
quidam accat i eod libello plures. no pbaui
de aliq. An puiatur pluribz penis. dy. disputa
uit dix q una pena tm. q ex quo unus
e libellus una e accato. p Bal. i. l. ordinarij. C.
de rey. ven.
S Tatutu i dannodato stetur iur accatois dic accu
satis aduiced q nullu damnu e datu. qd fietur.
certe judex deb judicare sm aspectu s oz i suma
ad. l. aql. p Bal. i. l. q negate. C. et.
S Tatutu q i cais damnor datoz sufficiat pb p
iur. An dnio possessio pbabitur p iur dic q sic
q q q i illa ca ctingit icluditur lit ob i cnus
sm Bal. i. l. 1. C. de reb cre. qd e notand.
S Tatutu q vtes instro i q e obligatus filius. fa. fin

consensu pris mādat ī penam. si filius ē obl
cū greco petēdo ab alio greco nō a filio nō ī adit
ī penā p Bal. ī l. co. C. q. amlus sic pc.

Statut reuelans ꝑmians reuelatores cri
minū. nō ītellig ꝑmiare socios ꝯplices
ul sequaces. q̄ tenet depone sup hoc gratis
ꝫ Bar. ī l. qui ulto depen. Bal. ī gl. qui. 1.
C. de gd obtū. cāe.

Statut q quicūq nō cepit malefcōrez puniat
ī cetuz, pōn q plures fuerūt qui nō ceput ma
lefcōrez. An solutie vni libet alios. reman
Bal. ad nō. ī l. si familia de jurēd o m z
ꝑeuz. ī l. ~~si familia~~ 1. de gd. fur.

Statut q pars bōx homiade applicet filijs īt
fecti. An mortuo filio īt fecti trāsmutat ad
hēdes. Bal. dic q sic ī aut. C. d act. z ob.

Statut q pr̄ teneat p delicto filij. An vale
at. glo. tenz q sic. ī R ppa. ītellig
de delicto ꝯmisso inꝯto statuētis.

Statut q ꝯmictēs ftūz pdat cāz. Titius pduc
ftūz Instez mutui sempnus adūsarij pdu
cit Instez ftūz solutiōis. quis istoz debet
pdere. dic q sniā ꝫ ferri p reo. q̄ ī pari
cā turpi ī ē p Bal. ī R de fid Instroz. nāz
criminalez obligat quis ex varijs figuris cāy
p Bal. ī R de exuo.

Statut q pr̄ teneat. soluē ꝯdēpnatōez filij.
An teneat soluē ꝯdēpnatā nepotis dic q nō
p Bal. ī l. si filius fu tiuus. C. ad mace.

Statut q si foresis offenderit ciuē puniatur
arbitrio judicis, post offensiōez foresis eff
at ciuis An puniat arbitrio judicis. dic
q sic p l. in delictis. §. si exneus. ff. de nox
p Bal. ī l. 1. C. An fiuus ex suo fco ꝑez in co
qui fac se cliai. q̄ mutato fori nō nocet
ex quo ē puēt de quo p Bal. ī dcā l. 1.

Statut q siquis pcussit aliquē sin sanguie
puniat ī x. si cūz sanguie puniat ī xx.ti
Accidit ē p pcussit cū sanguie nō
ē ptm pbatuz de sanguie. An simplici per
cussiōn debeat ꝯdēpnari vid p Bal. ī l. ij.
C. de pbate.

Statut q de dapnodato stet jur dapnifica
ti ē q ius coe de quo p Bal. ī l. cūz qui. in
ꝑn. de jur. jur.

Statut q accitus. teneat rēspōde accitori
pnse rēsuatis tn̄ sibi ītis ꝯpetēs dīc
exc ipē opport. cōs jud incōpetentē. An ad
mictat ad testes lite ꝯpedieā dic q sic sm
Bal. ī l. exceptt. de pba.

Statut q oēs qui nō st̄ rebelles ul ꝯfinati de
beat reūti ad Ciuitate sub certa pena. mo
titius nō vult reūti. qūo quis ē locus hui
malīj. An locus residentie ex an. ad
intra sm Bal. ī l. actor. de pbatio.

Statut q siquis nō solucit amputet ei
manū. An si dat fideiussor. libet. Bar. dic
dubito ī nemo pot. de re jure. p Bal. ī l.
1. sacēda coꝫ et ī p dnz hōn. p Bar. mele
q alibi ī l. ītē libatus. §. siquis sic dēsta
tui. z ī l. 1. de custo reo.

Statut q assignat terēiūz tm̄ ad rend
bndo ītis postxis si reo nō respondeat. nō possit
emēdar ītūz post, ꝫ ut ff d adul. accatur
p Bal. ī aut. ītā ꝯ. qbz. de nō nu. pe.

Tatut siquis pcussit aliquē ꝯdēpnet ī cētūz.
z si nō soluit infra x. dies amputet ei ma
nus ista nouatō que fit aut sine trāsit
ī rē judi. id nō pot mora purgari. p
Bal. ī l. accepta. C. de vsris.

Tatut q forma ꝯportet ꝯt deuctū ꝯsitche
tur. An ꝯsistandi sachus. Arg q sic
ī l. nā qd liquido d yem. l. p Bal.
ī l. cū ppomas de pan feno.

Tatut q nullus vadat ad occupād ecclaz
cū gentibz armigeris. quidāz cohadunauit
ātēt statuētis z nūc z occupauit
cōdā citorioz ecclaz An puniat ex
forā statut. Bal. q sic ī h C. de cunu.

Tatut q p homiadio puniat ī qngen
tis libr. z si nō soluit ī x. dies pu
niat ī capite. An sit crīen ca
pitale dic p Bar. ī l. ij. de pub judi.
Itē qd si ī pōit duas penas vnā capitale
alteā ciuile alt̄natiue. An sit capita
le. p eund ibid. Itē qd si dixit q puni
atur ī quarto pluri. An ista stat pa
teanet bapnito qui īteffēat aliquēz.
dic p Bal. ī l. cū mlr. sō. ma. z forā quāz
ꝫ q format Bal. ī l. fi. an fi. pn. de
vsris rey judi.

Tatut q sup teatē nō possit fi ꝯdē
pnatoria ī medicis adhibitis. pone q ē ā
pnatōr notoria. nūqd inde possit ꝯdēpna
re. Bal. q sic ī l. 1. ut q st. ad nō.

Tatut q doz delinquētis dbeat destrui
delinquēns hr ī turi ī sōciāz pte. nō de
struit turris. ꝫ mutat ī aliāz penam.
p Bal. ī l. z si senior. C. de jnfa.

Tatut q judex mallioꝝ possit de qlibz
delicto pcedē. ex offō z hēat arbitriū. Ac
bit. Alio stat cauet q malepagas possit
ī pune offendi. pone q fuit offensus.
judex volebat ī qrē ꝯt offendētē. An possit
dic q sic. ꝫ nō pot ī pōn pena sm Bal. ī
l. de curiēs. C. de ifa.

Tatut q de mallijs. nō possit cogsci p
vij mēs. Intellige siue malliuz sit ma
nifestuz siue occultū p Bal. ī l. fi. C. de
dolo.

Tatut q delinquēs puniat pena limitata.
si minor. dlinquat dolo. An judex pote
rit limitare pena. ī cēte nō p Bal. ī l. z.
si adū. delic.

Tatut q accusans ul denuptias det fideiub
sor de psequēdo accusatiō. si ꝯtrāz sit vbz q
nichil valeat accusatio p l. si tutor ī q
cū. ī rē re. nō ē ne. ꝫ Bal. ī l. ī aut.
si oms C. si ut se abhēdi. abs.

Tatut q de homiadio nō possit accusare p
mēs. An adultē poterit accusare p mēs de mote
pris dic Bal. q nō ī l. fi. C. ī qui ca ite
rest. nō ē ne.

Tatut q puit fugiētes de cāce nō ēludat
eos q fugierūt aūō redeūdi ut ī l. decre.
mili diui §. panonūz. l. si cito redierit.
Secus si nō reuterit z sic ītellē glo. ī l. z.
desfuis. fū et ad hec ff. de re mili. l. ij. §.

emanfor. z. l. qui cu bno. §. edictu germa
nicu pb fac. l. qui. ea. mente de fur. z d
qd z de l. si ita loquitur. q videntur contraria
sm Bal. i dca. l. i.

bladu no exportet

Statut q portantes bladu ex districtu pu
niatur certa pena. Aliqui st inventi recepti
an q ex districtu. An debeat puniri. tenz bal
q sic si fateat sm guy. ut. l. regredi de fiis
fug. sed si neget z fiunt capti. in limine
districtus. q nec te negare sufficiat. ar. l. qui
sn iam. C. de pen. C. de pba. l. sciant i. nl.
Indiciis ad pbatoez i dubitatis. tn dz i poni
minor pena q si portasset extra eum. ar. l. i.
§. fi. de exord. cri. Si aut i alio loco fuit
depheusus videat extitate p loci. fac. l. no
os. §. a barbaris de re mili. z i dubio absolue
tur ut. l. absentez. ff. de pen n pot peniter
fac. l. q si fugitivus. §. i. de edil. edic.
q qi preventus e. ut. l. siquis pea de iudi.
z d iur sis. l. edeo i pnc z §. id aut Bal.
i. l. regredi.

Statut loques p d figntia actu ex toto pfecti.
ut puta si quis exfrit no puniatur quis nisi
delicto consumato pena statuti ff exor. ut. l.
hodie. ff. de pen. Si aut loquitur p d fignta
utrumq tps. s. ta pteritu pfectu pfut. puta
si quis exheret te si ctu e q deprehensus
hebat aliq consumandi delictum. qd pot ce
certum. p ei torturaz vel itineris z actus
phiti z loci. dz puniri pena statuti nec
Iudex dz ee clementior. lege. fac. l. nemo
de sacri. paga. Si aut no e mo certum
te modranda e pena n pot penitere ut
z. p quo fac ar. ff. d. acq. re. do. l. i
Laqueuz fac ad pda. l. cedere. §. si bestie
ar. fur. ce. z l. siquis id qd §. d si duz
pponitur. d iur o. fn et qd no. ff. d usuf.
l. arboribus i glo. qd lup. exit silva no tn
exivit. Bal. i. l. regrendi.

Statutum q si aliquis absciderit alicui
mebrum absidatur sibi simile mebru. cer
te si aliquis absciderit digitu. siliz digitus
dz sibi abscindi ex equalitate rois lz digi
tus pprius no sit mbruz ut l. no st liberi
de sta. ho. fac. l. no nuq. ff. de treb. sz
Bar. et lz digitus mebru. lato vocabulo
no dicatur tn diminuto vocablo appellatu
mbrum. q no e aliquis digitus i manu q
no heat effcm puz ut experientia docet. Bal.
i aut ff nouo iur. C. de fiis fugi. vide
Bar. i. l. y. i fi. de pub. Iudi.

Statutu q p tertio furto quis suspendat no ht
locu i eo q fecit pla furta edez loco z tpre q
diminuat ut plura z q mes stat. i tendit
gravi puniere pp consuetudiez delinqnd i qua
consuet requirit tpris i tervallu. Ad h fac. ff. de
fur. l. eum. qui. §. id. q dr i glo. q map
ymo ur. z i. p Bar. Bal. i aut ff nouo
iur de fiis fugi.

Statut q vulnerans i platea puniatur pena
manus z p homicidio ex platea sit pena centu
quidaz vulneravit i platea z fugis ex platea
occidit. An possit puniri pena man. vr. q
sic. q absurduz e q pena minuatur eo q plus
deliqd. p hoc fac q no i. l. si ancilla. de iecl nup.
i glo q incipit ymo. q illd qd dz ee cu augum
tatois pene no dz ee cu diminutiois eld et

absurdum e h minora delicta minori puniatur
Bal. i. l. quecuq de fiis fugi.

Statut q de pcussione i domo sit pena man z de cica
ce. ccc lr libraz ne valeat concordia i ciatrice q si
i domo fuit cicatrix tollitur concordia pena manus
no pena. cc. libr cicatris q de duabus qualitatibus
una pot aboleri. ar. l. si dom de fun. ic pdi.
allat. l. no oms §. q desertori de re. milita. i glo.
z d his qui de re ul eff. l. si no §. si. p. i fi.
glo. Bal. i. l. quecuq. q no. q cotidian.

Statut q nullus vadat d nocte An coprehendatur femi
na i die q sic q mag deliquit. ar. l. i. de ven.
i spi. na mag mulier odit lucem qui male agit.
Bal. i. l. quecuq.

Statut q quis decapitetur ul suspendatur An sit
electo iudicis ul rei i Andr de py. dix q iud. ar.
l. ex fco. §. siquis de treb. Bal. tenz simplic. ele
ctioez ee rei. q utq pena e certa z purgat de
lictum z de hoc an sniaz i rogabitur. z si no ele
git te eliget Iudex ex potate data sibi p l. hodie
ff. de pen. z snia fertur no altnative cu debeat
sequi trahe executioez. ul. l. qui ulto ff. de
pen. qd altnativa snia no facit. Sile no i
l. una. §. exactis de rei vx. act p bal. i. l. qui
cuq de fiis fugi.

Statut q Iudex faciat extrahi oclm ul ampu
tari linguam i terpetretur put reus elegerit. naz
illa e mitior pena q sibi elegit vx minor. ut
i telligatur legis lator. aliquid misericordie inter
asperimas penas i miscuisset Bal. i. l. quecuq.

Statut qd dicat de amputatione manus si Iudex ht
punire puez ul senez pot dispesare no tn cogitur
n pot app. ar. ff. ad sil l. qui postumos in
rec lre. Bal. i dca. l. quecuq.

Statut q accidens accidatur no ht locu in eo
qui no dolo pcussit z mortuus e. et h e i terpetra
tio no dispensatio z a male i terpetratione appellatur
n appellatio sit spale i dca ut. ff. de ori
iur. l. y. §. pea. ne diutius z ista i terpetratio
e de iure nali. Bal. i dca. l. quecuq.

Statut q si homicida no possit solvere mi
lle decapitetur. An expectabr diu utru possit
solvere. Bal. tenz q no si tpre snie no pot uel
paruz post q hic e actus q no requirit moraz
tpris. Si. no i l. i. de his qui i di. et p Bar
i. l. fiius de hed instctu. dz q Iudex discuter
an possit acceisitis vicinis z amicis ut. l. y.
qn fis. ul pri. z dato discussor ut. l. y. de
bfis z fruc. ul fac qd no i. l. y. C. qn et
quibus quar pars. debe. l. x. p inetariu et
bonor z extimu eque negativa st affirmativa
pbr ut. ff. de pba. l. cu de lege. z i aut. de
hed z fal. §. si no ad st. Et ad qd no. in
l. iy. §. tutores q de sus. toto z cx. de of.
del. c. p. z g. Bal. i dca. l. quecuq

185 v

[S]tatuta circa ulti mas volũtates et p̃mo de filia nupta

[S]tatut q extantibꝫ masculis filia dotata non succedat. An dicat filia ee sua ctẽt nõ. ut nõ. Bar. i. l. i. § sacend de suo z legi z ind eu i. l. filio l'to § si rec del'. i. z p Bal. i. l. cuctos pplos.

[S]tatut q filia dotata nõ succedat / An excludi ab emphiteotesi. Bal. dic q nõ i aut si quas de sac san. ecc.

[S]tatut q filia dotat ee gteta illa dote qua pat uult ei relinqre. pr reliqt certã qntitate cũ onere. An teneat illud onus. Jaco. bu. q nõ ut uul' Bal. i. l. qm de imporibꝫ de i of. te.

[S]tatut q filia dotata a pre nõ succedat extate filio. pr dotans decessit instituto filio z pt̃ita filia. adiecta cl'a codicillari filii decessit sine liberis filia vult dẽe tm pris nullũ. qr fuit pt̃ita. An possit z si pot An cl'a codicillaris opet. p Bar. i. l. si. ad tertul'. Bal. uẽ gtrari i. l. si quis filiu C. de i of. te.

[S]tatut q fr possit repellere sororẽ a successioñ pris dotãdo eã gderẽ. An idez obtineat si decedat auus relicta nepte ex filio pdefunto z nepote ex alio filio pdefunto. Jac q sic p Cy. i. l. i. C. q sit lon. gsue. p Bal. i. l. saz i pn. C. de i of. te.

filia dotata. [S]tatut q filia dotata nõ succedat ab iestato extatibꝫ masculis s̃ ex testo meo qd sibi relinqt sic. Quid si resuat sibi jus succedendi tpr quo nubit. dic p Bal. i. l. fi. C. de pac.

[S]tatut q mulier nõ possit gthere sine gsensu duoꝝ gsangt ppinquoꝝ et cũ jur. et q potestas illi cuius teneat de fco gpellere recipiẽte adre nuptiand oia jura q uderet sibi quesita. qd et de jur coi ẽ. qn pfraudem st extorta ut ff de off psi. l. illicitas. i pn. Num quid hec etiã veꝝ qn filia renuptiat pri. puto q nõ. Nam pp nalez affectioez pluimu vr pri ee gcessu. ar. l. auretius § titius. teo. d lib l'. d adul. l. nec in ea § fi. Si aut nõ cũ pre s̃ cũ alijs remotioribꝫ gtht. qui plerũqꝫ malũ gsiluz capiut ppuellis. ut C. de nup. l. induc. § s̃ neqꝫ forte. tc hẽt locũ statt de gtcibꝫ et i distractibꝫ ut. l. menia. § i. so. ma. et qd nõ. i. l. ij. § gũz. ff. de gio in. tu. qr istud statt q inbecillitati mulieꝝ puidz. et ad renuptiatioes extend dz ut. ff. de noua. l. doli. § diuisũ. et nõ ff. de mino. l. si judex. z p Bar. i. l. mltꝝ § i. de acqr. hred. Bal. i. l. pactũ. C. de coll.

[S]tatut ul' gsuetudo q aliqs alienauit aliquã rẽ de bonis suis pximior possit retrahere oblato. Jte gsuetudo q mortuo aliquo exequtores hebeant oia bona mobilia s̃ hred i mobilia / mo si accidat q titius emat quedam fundũ sempronij que pximior pot retraher z nõ retraxit uiuente titio s̃ eo mortuo offert ptiũ. z retrahit mo exequtores uolut hre istud ptiũ. z hred titij uolut ptiũ loco fund quibꝫ debeat dari. Bal. tenz. q exequtoribꝫ ar. l. ij. § id qꝫ ff. de coll' bo. s̃m ja. de Are. et Cy. nam istud jus retrahend hẽt origine zcam iduinos om huimõi gsuetudo magis accedit gtũi q ultime volutati & et hoc jus gtus titius trasmisit in suos executores. z jus ad mobilia mobile reputat ut ff. de hred insti. l. ex fco § rex § tet. Bal. in l. ex demu. C. de coll'.

[S]tatuta ultiaꝝ uolũtatũ diuisorum casuum

[S]tatut q filia femia nõ succedat ab iestato An pt̃ita i te possit succedẽ ab iestato. p Bal. i. l. si emãcipati de col.

[S]tatut q filius fami. possit testari. An valeat / tenz Bal. q sic. s̃ an porrigatur testim ei ad bona ex tem statuetuz. vide p Bal. i. l. cuctos pplos.

[S]tatut q masculus excludat feminaz. An masculus si ẽ fr minor. excludat feminã. dic q nõ qr sublatus ẽ d medio s̃m Bal. i aut igressi de sac san. e.

[S]tatut q extantibꝫ masculis femina nõ succedat. Alio stat. cauet q soror nõ succedat extatibꝫ fribꝫ et gsangt tm. mo decedit unus fr relicto fre ex pre tm et relicta mater z soror ex utroqꝫ parte. utru frat possit succedere p Bal. i. l. si qs filiu de i of. te.

[S]tatut q fili debeat hẽe plima dimidiaz. z vx de bonis viri diam. An si impator gcessit alicui libam testi factioez. debeat iste obsuare statt i testando. Bal. dic q sic in l. sign z. t.

[S]tatut q fili hres nõ possit venire gt facta defucti pris. An tollat pp hoc bnficiũ inventarij dic glo. q nõ i. l. fi. § i gputatiorẽ. d jur. delb. Sz Cy. dic ibi gũz. Bal. salnat vertiqꝫ. i. l. cũ amre C. de rei ven.

[S]tatut ul' gsuetudo pt facẽ q quarta detrahat de certis rebꝫ casus ẽ i c. ranutius de testa. Bal. i. l. filiu. que hn. fi. hre.

[S]tatut dic q filia nõ succeda. Masculus impetrauit ut iponeret ei siletiũ. certe si tale statt nõ reputat i volumie statt impone silentiũ. Impetranti s̃ suo i repto impetto s̃m Bal. i. l. ij. C. si quis al uel pw

[S]tatut q nõ valeat pmissio minoꝝ. mo minor gsentiete testator pmictit de bonis testatoris pra succedit testatori An teneat ista pmissio. Bal. dic q sic. i. l. fi. C. de pac. qr. illius. l.

[S]tatut q mat nõ succedat extatibꝫ agnatis defuncti pon q extant agnati i aliqui cognati trasũsales. qui de jure coi succederent An dci cognati excludant p Bal. i. l. illaz. de coll.

[S]tatut q mulier nõ possit legare viro An valeat. tenz q sic et quid si mulier legauit rẽ q erat i tet. alterius. Bar q nõ pot. Bal q sic si ẽ s̃m teston ex tez statuetis pecum i. l. cuctos pplos.

[S]tatut dispones q ad pias cãs nõ possit legari nisi itueuientibꝫ. v. ul. vij. testibꝫ. nõ valet

p Bal. i. l. i. de lac. san. ecc. i iti.

Statut q mulier nõ possit testari sin gsen si ppinquorum An possit testari ad pias cãs sin isto gsensu. Bal. gsic i. l. gnali de sac. san. ecc.

Statut q spurius succedat An valeat. Bar. dic q nõ i. l. ij. de testa. i. l. gallus. § qdam recte p Bal. i. l. i. C. de iur. au. anu.

Statut q vir debeat lucrari certas ptes dotis An debeat gputari i illa parte relictũ sibi ab vx. Bal. dic i. l. qm i ptoribz de i of. te.

Statut dispones q mõtuo testator p singatur trãslata i hedez nõ tollit hed bñficium l. edicto de edic. diui. ad z tolli p Bal. i. l. ea lege de gd. ob. ca.

Statut q mulier nõ possit vendere ul testari sin aucte gsangt. si gsangt nolut. An potit hoc facere cũ Judicis aucte Bar. dic q sic i. l. si cũ dotez. § eo aut tpe. so. ma. p Bal. i. l. C. de ghend. emp.

Statut q excludit femias z masculos admictit An dicat odiosũ. dic p Bal. i. l. venia de in ius voc.

Statut q mulier nupta ex ciuitate nõ succedat abintestato nec ext°. z ipa tpe quo nubit refutat sibi Jus succeded. An possit p Bal. i. l. fi. C. de pac.

Statut q ingrediens mon nõ succedat. An possit refutare an igressum Jus succedendi Bal. i. l. fi. c. de pac.

Statut q si defunctus relinqt fres z sorores succedat ei fr vniusale. An si mr alit filiã possit repete apre. Cy z Bal. dic q sic i. l. alimeta. c. de ne. ge.

Statut q mulier nõ possit testari n pñtibz gnitis. nũqd sufficiat sibi dice uolo testari Bal. q sic in l. si qs. nolente de ne. ge.

Statut q existente psio nõ succedat auus maternus. An succedat auia dic q sic qz istud stat nõ e reale z id masculinuz nõ gapit femininũ. qz nõ dz extend. ar. l. si uõ. § de uiro. so. ma. Bal. i. l. quicũqz de suis fugi.

Statut q fr abitestato excludat sororem. saluo q debeat dotari. mõ pr fecit testm z dix ita filios meos hed instituo in eo qd eos tangit de iure. An includat filia. i. dic q sic. sz i qua parte An instituaria ul i ea q debet sibi de iur. coi. s. i virili. credo q i virili qz ad ius se retulit z sic itelligo de iure coi. tamqz digniori ut i stis de iur. nãli. § ij. z qz stat loqt ab intestato nõ ex testo ad h qd nõ. i. l. fres. C. de of. te. Bal. i. l. quicũqz supdca.

Statut q filia cũ masculo patri nõ succedat An succedat in emphiteotesi. tenz q aut statuts disponit pnr de forã succedendi i emphiteosi z tc nõ succedit sm Bar. ar. l. si duo ff. de acq. hre. et qd nõ Cy. i. l. fi. § i gputatione. de iur. delib. Aut opport debentis successi z tc aut emphiteotesis tã nsit cũ vniuersitate z idẽ. Aut e pa dispositõ. pse stans a iure hedetari diuisa. z tuc stat nichil loqt de hoc. ut. l. xbia gessimt. de u. sy. z id i cau pdo Bar. male dix. sz psilio pe recepit. Si aut tamqz phredi tc ordo succedendi i hedetate dat ordine succedendi in emphy. § ab intex. Exte° aut dic ut dixi plen i. l. libti libertaqz. C. de op. lib. z ibi vide.

Statut q p statut marchionis ul ducas venetorum ul Janue ul alter ?ilis dni deferatur heditas alicui e necciia. bo. pos. qz stat psidis pincie e ius ptoriuz. qd nõ defert hed de iur ciuili sz demu p bo. pos. Bal. i R qui admic. ad bo. pos. Ad cuz. i l. ceti. dos cogi.

Statut fieri z apoeribz vice z noie toti publz cũ psidis aucte. e Jus ciuile z ex eo possz heditas pro adiri Jure peti bo. po. ex illo titulo. ut ex. l. senatusqz gsulto. Bal. i R q admic. ad bona pos.

Statut ul lex succones deferens a ptore z ptor se offert z tamqz i fauorez gcurit qz ois successio dr ee fauor. ut i sc. d bo. pos. § quos aut. Bal. i pdca R.

Statut q pfert fres sorori. s. ex duobz fribz vnu repudiat totu accessit alteri fratri nõ sorori. Nam Jus coe qd lox de iure accere trahit se ad stat qd disponit de iure succedendi z qz pto accrescit portioni. pusationi uõ nich accrescat qz accrescere est hitus qui nõ pot fudari sup mera piuatioe. ut nõ i. l. ex fco § fi. si de uul. z pupi z p Bar. i. l. i. d acqr. he. Et id sorori nichil hnti nichil accresce pot et tantũ excluditur p vnu fres gtũ p multos. ar. l. vnice. z ibi p Bal. qn nõ pe. pa.

Statut q filij mercatorum nõ possit renunptiare penitz heditati decessit auus mercator deide filius ignorans de mote pris. cuius heditate nemo vult. Nuc qz vtz nepos p bo. pos. possit hre heditate aui. z dic q nõ sz erũt potius bona vacantia Bal. i l. qui se pris. C. vnde libi.

Statut q filius i potate possit heditate pris renunptiare. An deus filius moriens possit heditate nõ agnita transmictere. z dic q sic sintas lz sit i potetia ad nõ ee tñ opatur. intuz trãsmissioez. ut pz i hnte coheredez ex̃nea z i sbstitution vulgari. C. de iur. de lib. l. ij. si aut iste filius repudiat ipe iste nepos venit de iur ciuili. qz pdcu statut derogat legi. xij. tab z reducit filios ad Jus gentiu. quo iur. ac et iure diuino. nõ sit hed sinõ velit ut. vij. q. i. c. piculosũ. Et illud dcuz Apli. si filius g° hres itlle. q heditas filio defert. nõ tñ co mmuto. Accedat qd nõ i. l. necessarijs. de acqr. he. Bal. i. l. qui se pris. C. vn libi.

Statut faciens metioez de Agnatis ht locu i filio filij emancipati nato p emancipatioez z gtin noia agnatorum z si nõ gtinet ppriissime loqndo. tñ gtinet i fauoribz de larga i ipetratioe uocabli. Et id si statut dic q tc int agnatos debeat gprimicti hoc statut qz reputo fauorabili qz e odio litiu itroductuz ut ff. d fac. hre. l. fi. porrige ad nepotes ex filio emancipato. Bal. i. l. qui se pris.

Statut q fac metioez de nepote icludi nepote

conceptum post mortem aui ut ff. de cōdi. l.
Juriscōsult. ⁊ i st. c. p. pn. nec ei ẑ alio nō
sic p̄ue applicari pōt ⁊ cū quevit signtō rōis
quevit signtō dispositiois ut ff. de sup.
ul. l. labeo Bal. in dc̄a. l. qui se p̄tis

Statutum qd̄ itroducit successioēz ex bono ß
nō equo dicet odiosuz ut si sp stat
masculus excludat femina. Naz istud
statutum fcūz ē pp bonū pūi ⁊ cōsuād fa
miliarū ut. l. i. de neu i spe. ez nō ē equū
ut. l. max. uiteū de lib. p. quicqd̄ eīn ē
gt iustitiaz equitatis dr̄ odiosuz. Et
vide p Cy. i. l. i. C. adula. Bal. in l. ce
rti. vn̄ cogi.

Statutum i penis statutoꝝ nō hēt locū. lex
Jo qui cū telo q2 stat disponit d̄ actu
ßm effectū. ut nō i spe. de acu. §. i. et
q2 hec ē gnālis cōsuetudo nō indiget
pbatiōe. sic C. de iudi. l. rez. nō noua
Ad qd̄ nō Bar. i. l. fideyiub. ⁊ fidey ⁊ vide
plene p Bal. i. l. siquis nō dicat ⁊ apere
Bal. i. l. regressi de ßuis fugi.

Statutum ßm stat ⁊ cōsuetudiēz locoꝝ
furta ⁊ alia delicta puniri debēt i qbz
cōmissa st. ut. ff. de exor. cri. l. sacri
lary. §. qdam st. Bal. aut. ß nouo
iur. c. t.

Statutum iferioꝝ uīdēz supiorū nō limitat.
ar. C. de spor. l. y. ⁊ de iurd. o. iu. l.
fi. de cōsti pn. l. y. i fi. q2 nō possūt i po
nere legē supiori ut ex. de iur. iur. c.
uenietes. Bal. i aut. ß nouo iur. C. de
ßuis fugi.

Statutum offiales ⁊ magrat locoꝝ tenent
obßuare statuta ⁊ nō ius cōe. ar. l. qui nō
vno. §. qui pōt d̄. recessu. de re mili. Et
h ex eo q2 tenet iuncto iur. ⁊ q2 nō hnt
iurisdictiōez n̄ ßm forāz stat. Bal. i aut. sup dc̄a

Statutum q pat tenat assignare liniam
filio i uita sua. quid i mr̄e. dic q non
tenet ß stat i iure cōi. ar. l. qbz. i. R
ff. de legi. i gto ßsu. Sz quid si fit mētio
de fribz minoribz. An cōtineant sorores
scē Clare. dic q istud masculinū nō ē
de illo femeninuz q2 alio iur. uiuūt et
differūt i r̄a ⁊ i spe. Ad q nō. i cle. i. de
elec. ⁊ i cle. i. de regu. ⁊ i c. gnāli. de
elec. li vi. ⁊ p dy. i. l. i. de ii sy. ⁊ ibi
p Bar. p Cy. i. l. qcūqz. de ßuis fugi. Bal.
i dc̄a. l. quicūqz.

Statutum q punit abusiōez punit femina
sic ⁊ masculū. q2 i femina semp ē maior
abusio. Jdez si punit verū delictuz. ß si pu
nit p̄sutū mītius agit cū fēia. ut nō
i. l. ubi i glo. ff. de eden. ⁊ de adulē. l.
adulteriuz. cū icestu. Bal. i. l. quicūqz.

Statutum i statu hēt locū rō n̄alis ⁊ io nō
punit quis ad mōtē qui voluit delinquere.
Jtē nō dz eque puniri dolus ⁊ nō dolus ut
l. i. §. ß si clauā. ff. de sic. Jtē nō ē silitu
do occidi. te nō. ex pposito. At ego exp
posito occidar n̄a sn̄az mōtis pati non
possū n̄i ex pposito iudicatus sit p h. ff. de
sic. l. lege. q2 uicqz de pen. capitali ul cor
porali de sur tu. §. suspectus. Secus i pe
cuniarijs penis ut. C. de nox. l. si ßuus.
Bal. i. l. quicūqz.

Statutum ⁊ leges nō st̄ itelligede modaxce

ut nō glo i dampni. §. si id. q dam. i
fec q i cap. qui dz iudicare Bal. i. l. qcūqz.

Statutum gnāle ppli pōt viribz subditoꝝ
efficere secus cōpositiōes duoꝝ ez qcūt
omibz p̄sut p̄ferūt spalius pt. cōmons
ut. C. de li. aut res que ⁊ res pu p̄ferent
puate ut. ff. d̄ hē. isti. l. tē dny vbi de
h Bal. i. l. quicūqz.

Statutum i illo domicilio i quo fcūz ē nō
ē dispēsato ßm ius cōe. ßm Bal. i. l. i. qn̄
nō p̄te par.

Statutum oīs pen q statuit i furto ßm. l. mu
nicipale puta pena bullatiōis ul furcaꝝ
hēt mlto magis locū i sacrilegio q2 qd̄ plus
ē utiqz tūc ē. ut. l. cū fur. l. de mt iur.
Bal. i. l. ⁊ si nō du. C. de fur.

Statutum si i statut municipali fit mētio
de sacrilegio An itelligat stricte ßm ius
ciuile. An large ßm ius canoniciū. Rō
statuta ciuitatū st̄ de iur. ciuili ⁊ io debet
itelligi ßm ius ciuile a quo cōfirmatur
⁊ a q hnt auctez. ut. C. de nox. l. y.
Sz si eet cōstituto epi itelligeret ßm
ius canon. a quo depēdet. Ad qd̄ dicat
i sy i. l. si ciuic C. de suc. edic. p Bal.
i. l. 2. si nō du. C. de fur.

Statutum ⁊ cōsuetudo possūt iducere actiōez
pplarez. ut. ff. qd̄ cui nu. nō i. l. plan.
d̄ q p Bar. ff. de popu. Act i R. Bal. i
l. adūß. C. de fur.

Statutum uti metam nō debez excedere ut
nō Cy. i sili i. l. i. d̄ hē. isti. Bal. i
l. 2. C. d̄ fur.

Statutum ⁊ cōsuetudiēs q st̄ cōtra a p̄ncipe
nō excusāt a pena transgssores nec
valent Bal. i aut. nauigia C. d̄ fur.
⁊ hoc ar. i puis aut.

Statutum ille qui soluit pena metu sta
tuti penalis dr̄ fcīē iusto metu ßm
Bar. i. l. edicto. d̄ sol. ar. l. i. §. i. q a
re act. nō da. ⁊ ex q cā. ma. l. nec nō
§. i. ⁊ lz d̄bitō sustepisß i sc cāuz
fortuitū. tn̄ liberat q2 nō itellige
de isto cāu extraordinario. ß fcō debitoꝝ
orto. ut l. fistulas §. fruim d̄ghen.
emp. Bal. i. l. ftus qr ad fine. C. de fur.
ubi tractat et illa qr de debitoribz expulsoꝝ
q soluit cōi ul alijs verū possit expulsi
redeūtes repetere.

Statutum lz sit stricti iuris possūt trahi
ad cōntiam dūmo cāus ad que trahitur
nō sit iclusus i iur. cōi. pbr. optime
p. l. d̄ qbz ff. d̄ legi. fz ob Bal. i. l. siquis
ßuo. C. de fur.

Statutum id qd̄ ē spali rōe stat cōt ius cōe
trahit ad cāuz singlarez. si nō defic
rō i cāu sili ad h ff. d̄ no. o. nc. l. de popu
§. siquis riuos ⁊ qd̄ nō i. l. illud de sac
san. ecc. nec ob. l. qd̄ nō. ff. d̄ legi. q2
itelligit qn̄ nō cāo ē cad rō Bal. i. l.
siquis ßuo de fur.

Statutum q comitate sēs heant peniten
tensibz dispōit ßm Bar. i ueitate nō i
fictiōe. ut. ff. d̄ usuc. l. si q pemptor
⁊ hoc noz ciuitate sēs ponit n̄aliter
et ius ōrrigis nō pōt mutari nisi

187

phicioem ut. ff. ad mun. l. assumpto et C. de incol. l. fi. § et c. Sed tu dic quod duplex est ciuilitas. s. originaria et quo ad istam est ficto et ciuilitas in genere. et quo ad istam veritas quia predicatur de multis speciebus. et omnes species contenta sub genere expa na gnis mest enim secundum veritatem. ut C. de incol. l. ciues li. x°. Ad de isto verbo habeatur quod no in l. pris. et filii de nul sub. Bal. in l. aureorum. C. de iur. aur. anu.

Statutum quod caput familie teneatur mic tere in exercitu destrumto An mulier domum regens. puta vidua teneatur mic tere. videtur quod non quia ipsa non est princeps fami lie sed masculus ut. ff. de ui. sy. l. pnuptiato § familie. Item non potest appellari caput familie nisi abusiue quod abusio non cadit in statuto. Inquantum videtur quia est bona domina quo ad regimen. ut no in aut. hoc locum C. si se nup. mulier. et hoc est verum secundum Bal. in l. bona qui non pe. par.

Statutum quod accusatus de furto non comparens ponatur in bapnio furcarum An valeat. tenet quod sic ut no in aut de leno. § si qs aut. Sup verbo expellatur. secundum Bal. in aut sed nouo iur. de sHus fugi.

Statutum quod filii exbapnitorum expellantur de ciuitate An expellentur filie. dic quod non quia masculinum profertur catiue non demostra tiue et ista sunt diuisa. ut no in l. cum. ff. de pba. minor cum audacia est in muli eribus. ut l. quisquis ad l. Jul. ma. et sic non est psumenda eadem ro. Bal. in l. qui cumque de sHus fugi.

Statutum quod viri bapnitorum expellantur. nunquid omnes expellantur et vxores bapnitorum dic quod non quia adduci in ronabile non debet exte ndi. ut C. de sHus nup. l. fi. et ff. de gta. l. iij. § si emancipatus. Bal. in l. quicumque l.

Statutum quod fingit bapnitum confexum. non infamat quia lex fingit ex sola contu macia quia non descendit immediate ex causa famosa dequo per Bal. in l. et c. de fur.

Statutum quod primas capientes bapnitos. non comphendit officiales nisi aliud quod ex necessitate officii non nonatum expressum esset in statuto. ar. ff. ad sill. l. iij. § utrum. Bal. in l. amissionis de opis lib.

Statutum verba ubi cessat ratio cessat statuto ar. l. illa. C. de coll. ibi eo quod nullo casu et c. Item statuto non potest trahi ad casus preterm non decisos. nisi ad paritates et siles. Et ideo si dicet statutum quod pater excluderet matrem non tamen excluderet sororem bene tamen exclude ret auiam. quia venit pro matrem representando eam et fortior ro est in excludendo auiam. quam matrem. ut no Cy in l. i. C. q sit lon consue. Bal. in l. illam. C. de coll.

Statutum quod scolares debeant tractari pcuibus intelligere quo ad fauores non quo ad detrimenta. h no Bar. in l. iij. § si emancipatus. de gta. Bal. in l. si Ruffi nus. de testa. mili adute tamen quod loquitur in priuilegiis.

Statutum uenetorum cauetur quod omnia testa per

ut stant ita executioni mandentur quo An legi tima fit petratoe istud statutum intelligatur et restringatur videtur quod sic ar. ff. de ver. sin. l. ubis legis in secundum impetratoem et c. contrarium tenet ut eorum pbabilia testa quamquam non sint sollempni tate submissa tamen lege venetorum sunt executi oni madanda. ar. l. si seui. ff. de mili test. Ad quod dic Bal. se dictum in l. si non speciali C. de testa. Et hoc verum nisi elegerit testa ri secundum ius commune tamen stulte facit talis testato. quod imperitus se inuoluit in eo quod ignorat. ut no in sy. in aut. nouo iure C. si c. pe. Bal. in l. iudices. c. de test. mili.

Statutum quod arbitrium potati ne teneatur ob seruare legis sollempnitate in aliquo An possit seruare die feriata in hon dei. Bar dic quod sic in l. i. de test. mili. et in l. filius. ff. de dona. Bal. tenet contrarium. Nam testis deponens sine iuramento non deponit in foro. testis non facit aliquam fidem plenam nisi simple nam. ut no C. de testa. l. solam § cum non constet defectu non est locus arbitrio nisi tantum soluendo. ut ff. de mili. te. l. diuus. et ad hoc facit Lex theopompus in verbo Iurate de dot. pl. Et intel lige quod Bal dic. contra Bar. non in die feriata sed quod dic respectu arbitrii credere bonis viris et non Juratis. Bal in l. milites de mili. test.

Statutum quod concedit potestatibus pusinis plenum liberum et generale arbitrium non concedit quod po ssint statuere ius iniquum ut l. si pre de puil. ex. ff. man. l. creditor. § si et sic nisi concedit singulares personas ita multo minus conceditur ipsam rem publicam et jura stabi lia. quam non creditur rem publicam concessisse arbitrium concessisse ut. l. si peculium § sic ff. de pe cul. Dic tamen quod consuluit quod si consuetudo est. excarcerandi paupes captiuos certo tempore. quod possit per hoc arbitrium facere graciam tempore quia non ledit rem publicam. nam pena non irrogatur in dignato solam auctie contrarium Bal. in l. mili tes. C. de te. mili.

Statutum quod vulnerans aliquem in domo percussi amputetur ei manus. nunquid vulnerauit eum domo comunitate com. incidat in penam statuti dic quod non ar. ff. de exu. tu. l. si et milites verbo sed. coe qualitas. sed si est communis cum tertio tunc incidit in penam quia pe dr secundum quid dicitur ad h del. i. l. sui electoe. § cum fundus lz. Bal. in l. i. C. qui te. fa. pos. in pn. facit pla ar in contrarium. Sed quid si vulnerauit eum in domo communis alicuius fraternitatis tenet quod non incidat in penam stat. quia est communis ut vniuersis non ut singulis ut. l. sicut quod cuiusque vniuersitatis no. et l. in tantum. § vniuersitatis de. re. di. Bal. in eadem l. i.

Statutum non inducit publicatoem bonorum nisi nominatim hoc caueatur in statuto quia omnia statuta sunt leges punitorum Judicatorum quod est notandum. Et hoc casu non habet locum aut bona dampnatorum sed succe dit eis de iure com. ac si ab intestato succes sisset. § per liberos et parentes in infinitum et per agna tos et cognatos vsque ad decimum gradum. Bal. in l. si is qui C. q te fa. pos.

Statutum quod qui uolt vltimam voluntatem condere

In secreto no p manus tabellionis debant i ponat
in sacristia fratrum coram duobus testibus et c
beatus ppria sc(ri)ptura. al. no. An requiratur
tanta sollempnitas si voluit codicillari
i secreto / tenz q sic s(ecundu)m Ja. bu. s(ed) dic q
hoc no trahitur ad donatioem ca mortis.
q2 no e mere ultima voluntas z io notanda
e lra. i. l. hac consultissima qui te fa.
po. ubi merito posuit v(er)bum i codicillis
ut restingeretur s(e)c ad ultimam volutate sipli
citer Bal. in dca. l. hac consultissima.

Statutum qd sic assessores judices ordi
narios no concedit eis qbus sbale. s.
condepno z absoluo no debeant legere z uoce
pferre pse ipos. s(ed) Instlod s(e)ntia possint et
voce sola pferre. quecumqz legere eas ul
no q2 no requirit de scripti recitato. Ad
qd no. i. l. nec quicumqz. §. ubi decretu
de of pcon. fac de iudi. l. cum Jur. z
de son. ex prit recia. l. fi. z i. C. fi. de
re. Judi. v(ide) Bal. i. l. hac consul. qui te
fa. po.

Statutum pot i troducere ue(l) ciuilitate. ar.
l. gallus §. z qd si tm delib z po. z
C. de epi. z cli. l. deo nobis. Adqd
no. Bar. i. l. si maritus § lege. Jul. de
adul. z de usuc. l. is. qui p emptor. Bal.
i. l. si no spali. C. de testa.

Statutum qd fac mentioem de patria hr locu
i illis q dicatur de tali tra. ar. cum ipetib3
i. noie tre no solu regimen. z cetera de v. sy.
fac ex de postul. pla. li. 1. z de sen exco
c. si s(e)ntia. l. 2. p arch et C. de hrt.
aut suo dns. i. tra sua z cetera z qualr
quis dicatur de patria ul de tra iud per
Bal. i. l. si no spali & C. de testa.

Statutum q testes deponetes contra banitos
pbent 13 malam r(aci)oez dicti sui reddant.
no valz. q2 e contra Jus nale n exponatur
malam. i. no concludete. de necitate ue
risiliz tn. Nam licz p Jus ciuile non
possit tolli r(aci)o nalis. pot tn fingi z
psumi. cum Jus ciuile ex psumptioibz
sepe statuat contra ueritatem qua no pmidit
pbari ut C de no nu pe. l. i contractib3 z
l. fi. ar. tu. fac. l. ij. de usuf. ea. re.
q vsu. consul. Bal. i. l. si no spali infy.

Statutum qd punit tenentes vxor alterius.
comprehendit ignorantem n qu dissimu
lat ignorantiam ul cum aliquis voluit
eum certiorare noluit eum audire ul
facto no dimisit ea ut C de incest.
nup. l. qui contra na. ex psueratia pot
cognosci id fuisse indicatum. ar. ut. ff. de
re Judi. l. qqd calore z de adulteriis.
l. adulterium. cum i certu §. id polioni. n
rusticatas excusat in his q sunt c. sp(eci)e3
honestatis ut C. de Jnt. dic ma. l. i.
Bal. i. l. quecumqz. C de s(er)uis fugi.

Statutum q turbans aliquem i possessione resti
tuat possessionem z soluat x. An turbans
s(ed) no expellens turbatum teneatur ad x.
Ja. bu. q no. q2 statutum loquitur copula
tiue. ar. l. mancipia. in tex. cum glo. C.
de s(er)uis fugi. Bal. contra q teneatur ad x. late
i (inter)pretando statutum ul saltim pcedendo de sy.
ad sy. cum vis turbatiua quoque criminaliter
puniatur ut. ff. de act. et ob. l. s(er)uus
i orbz. ar. no. i. l. fi. de pua de. z posse
ssioem in pace dimictet ut l. p misteri
§. spes. de acq. poss et d(ixi) bel. l. i.
aurelio §. centu. in glo. q2 v(er)ba gro
ssa grosso mo i(n)telliguntur. ut l. si
cum an. nup. p Cy. Bal. i. l. mancipia.

Statutum q confitenti malluz remictatur media pars
pene, si semel quis negauit z p(ost)ea uult
confiteri no ht bnficium statutum q2 v(er)ba
statuti i(n)telliguntur de p(ri)ma. z i mediata
confessione. ut. ff. de u. sy. l. boues. §.
hoc s(er)mone z i C. i. qui ma. accu. pos.
i fi. et Intellige d(e) confessioe. p quam
Jud. s(ta)batur. in ea q fit mlit contra se
i alia. Et ideo e dic confitenti remic
tatur. qt e dice. siqs confiteatur q2 p
dem sic p Ablatiuum fit cdo. ut. l. atessa
de qd z de qui fac g(e)n(e)ri3. co(n)nis faccia
pp deficere. ut C. d qd i fi. p. Bal. i.
l. i. i fi. C. de furtis.

Statutum Imponens penam de liga uel
tractatu. si plures fecerunt ligam ul
tractatu z postea ex intuallo pcesserit
ad actu ad quem finalr tendebat puni
tur de utroqz pp diuisu titlm crimis.
z pp tpris i(n)tuallu ar. l. adusus. C.
de fur. z i p Bal.

Statutum qd punit potantes arma. Si
titius pcussit sr(at)um. cum armis An
punietur de delation z pcussion. dic
q no. q2 i statuto qd punit pcussioez
cum armis no consideratur arma pse
n pcussio pse s(ed) utrumqz siml. z sic
resultat vnicum crimen. tm. u. l.
illud §. fi. ad l. aql. Bal. i. l. adusus.
C. de furtis et ad qd dicit se dixisse
i l. quot v(er)bi se ul cla.

Statutum An damnati ex for(m)a statuti sint
i fames vr q no q2 oia statuta dicu(n)tur
ee puatoru Judicior z no pu(bli)corum.
ar. l. y. ff. de cens. s3 An damnatus
p inqsitioez sit i famis. Bar. old.
et Andr de py. tenet q sic. ff. de
pu. Judi. l. i fatoe Bal. i. l. et. C.
de fur. disting(ui)t

Statutum qd loquitur de fure ht locum i puti
z famoso expilatoris hereditatis pcede
ndo de silibz ad silia ymo ad maiora
seu de positiuo ad compatm p locum a ma
iori z io pena q est i posita furi ur
i poi z expilatori. p hio fac glo. i
l. de his. C. de fur. z ibi p Bal. fac

et. l. si te C. de i ta.

Tatut(um) si loquit(ur) impative dirigendo v(er)ba ad judices judex no(n) pot(est) i ponere alia pena(m). stat(utum) qua(m) obs(er)vare iuravit. Et ad q(uo)d no(n) i aut. s(upra) novo jur. Bal. i. l. meu(m). C. de fur.

Tatut(um) nu(m)q(ui)d jus co(mmun)e trahat ad se ma(teriam) f(a)c(t)i stat(utum) dic(i)t q(uod) no(n) q(uia) minor e(st) ficto. q(uia) ... veritas f(a)c(i)t. l. iij. §. h(a)ec v(er)ba de ne. ge. fac. l. tal(is) scriptura de l. i. Bal. i. l. si quis s(u)o. C. de fur. Quid e(r)go an dispo(si)to i cau ficto trahat(ur) ad casu(m) ver(um)? dic q(uod) no(n) i C. stat(uta) civi(tatis) de dec. l(ibr)o vi i novella. // Ite(m) scias q(uod) si co(n)stituto exteditur no(n) trahit(ur) ad casus ve(r)tes. ut l. ab anastasio. C. man. sta(tu)s si declarat s(ecundu)m t(er)minis no(n) mutatis. n(ec) additis vel tractis ut no(n) i. C. co(n)stitutio de regula. li. vj. Bal. i dea l. s(upra) s(u)o.

Tatut(um) q(uod) pater teneat(ur) p(ro) filio (et) nepote. no(n) i tellig(itu)r de nepote trasv(er)sali de quo p(er) dy. i g(lossa) xdij. q(uo)d i cip diliget de spurijs. s(ecundu)m eu(m). Bal i. l. si aute. C. de suc. edic.

Tatut(um) q(uod) c(on)trac(tus) c(on)promiciat(ur) int(er) p(ro)pinquos (et) affines no(n) i cludit viru(m) (et) ux(orem). ar. l. i. in vir. ux(or) s(ecundu)m Bal. ibi.

Tatut(um) q(uod) nullus eligat off(icia)lem aliq(ue)m sibi c(on)iunctu(m) usq(ue) ad t(er)tiu(m) gradu(m) vel no(n) eligat(ur) rector qui h(abe)at ibi p(ro)pinquu(m) vel adfine(m) usq(ue) ad tale(m) gradum vel si i emphiteotesi forte vel i alio c(on)tractu c(on)tra q(uod) no(n) i telligimus. nu(m)q(ui)d s(ecundu)m c(on)putatio(ne)m juris cano(nici) vel s(ecundu)m jus civile. dic q(uod) s(ecundu)m c(on)putatio(ne)m juris civilis ut. l. om(n)es de justi. (et) iur. (et) et c(on)tractus s(un)t i ducti (et) formati. ab eod. ut. l. ex h(oc) jur. de iusti. (et) iure. debe(n)t enim i(n)terpretari v(er)ba stat(uti) s(ecundu)m jus civile. ut. l. ut gradatim. §. (et) si lege de munc. (et) ho. (et) et c(on)tractu(m). ut ff. p(ro) so. l. c(on)tractus. (et) si e(st) p(er) l. ij. §. appellatio eu(m) sili. Computatio e(nim) juris cano(nici) i spali cau. s(cilicet) m(at)rimonij e(st) i ducta vel i alijs stand(um) e(st) leg(i) et g(e)n(er)ali jur(i). ar. ff. de judi. l. cu(m) p(re)tor s(ecundu)m Nic. de mac. Bal. i. l. si aute de suc. edic.

Tatut(um) q(uod) extantib(us) agnatis defuncti usq(ue) ad quartu(m) gradu(m). no(n) possit m(ate)r succede(re) i tellig(itu)r gradus s(ecundu)m lege(m) q(uia) (com)putat gradus s(ecundu)m jus canonicu(m). Et Ja. bu. disputa(n)do (et) i quod(am) s(uo) (con)silio dix(it) q(uod) v(er)a diffinitio(ne)m gradui(um) n(atura)les significatio(ne)m v(er)bor(um) no(n) potuit jus cano(nicum) simp(li)c(ite)r (et) g(e)n(er)ali i mutare. ar. l. i. (et) ij. ff. de usuf. ea re. q(uae) usu (con)su. q(uia) talis diviso. supp(osi)ta arismetrice q(uae) e(st) s(cienti)a n(atura)lis. Et p(er) ista possu(n)t determina(r)i m(u)lte sil(ibu)s q(uaestio)nes. Bal. i. l. si aute. edic.

Tatut(um) q(uod) c(on)putatio graduu(m) debeat fi(eri) s(ecundu)m jus cano(nicum). ay. Bal(dus) q(uia) stat(utum) pot(est) fingere et c(on)t(ra) veritate(m) ne du(m) se ip(s)u(m) exponere s(ed) si hoc no(n) d(icer)et acced(er)et jus civile tex(tus) e(st) n(atura)lis. (et) s(ecundu)m xxxv. q. v. c. ad sede(m). Bal. i dea. l. si aute i fi(ne).

Tatut(um) q(uod) mulier no(n) possit c(on)trahere sine (con)sensu p(ro)ximior(um) p(ro)pinquo(rum) no(n) i cludit maritum. (et) id(eo) si no(n) h(abe)t p(ro)pinquos s(er)vabit(ur) jus co(mmun)e cu(m) stat(utum) s(er)vari no(n) possit. Bal. i. l. i. C. de vir (et) ux.

Tatut(um) q(uod) dic(it) sine (con)sensu p(ro)pinquor(um) si no(n) h(abe)t n(on) vero(rum) requirit(ur) (con)sensus illius ar. l. no(n) e(st). s(ecundu)m liberis d(e) u(ulgari) (et) py. (et) ar. l. pactum q(uo)d mes erat d(e).

Tatut(um) q(uod) uxor no(n) sine (con)sensu viri aliquid facere si ipsa vult s(uu)m viru(m) i stituere. (con)cludit q(uod) vir renu(n)ciet juri (con)sentie(n)do q(uo)d pot(est) cu(m) sit introductu(m) i favore(m) viri ar. no(n). i. l. ij. C. de testi. Et tandem. ad cautela(m) (con)sentiat ut ff. de manu vindi. l. si pat(er) i fi(ne) ut s(er)vetur defacto observet(ur) tenor stat(uti). ar. l. quida(m) cum filium de v(er)bo ob. No(ta) ob. l. i. i fi(ne) deinde tu. q(uia) ibi loquit(ur) in aut. q(uae) exit(ur) favor t(er)tij i . minor(is). et id(eo) no(n) pot(est) ei tutor renu(n)ciare i cau aut n(ost)ro v(er)o fe(ci)t statut(um) favore viri. ar. l. cu(m) pr(inceps). §. lib. de l(egatis) ij. Bal. i dea. l. i.

Tatut(um) q(uod) si mulier c(on)trat s(ecund)as nuptias (et) de utroq(ue) m(at)rimo(n)io filios h(ab)uit teneat(ur) relinquere filijs utriusq(ue) m(at)rim(onii) equale h(ab)et. locu(m) et in vidua l(icet) videat(ur) q(uod) ipsa ad stat(utum) no(n) teneat(ur) cu(m) dos s(olu)to m(at)rimo(n)io e(ss)e no(n) possit (et) te(n)e dos no(n) e(st). ar. l. fi. §. sicut. C. de don. an. nup. (et) p(ro) hoc e(st) l. i. ff. de v(er)b. vir. (et) ux. (et) ff. de postul. l. ij. §. i. Et q(uod) vidua teneat(ur) p(ro)bat(ur). n(am) d(ic)itur dos e(ss)e et q(uo)d dote(m) recuperavit soluto m(at)rimo(n)io. ut. l. fi. C. dea vitri vidi. (et) ff. p(ro) so. l. si pat(er) us p(ro) filia et C. de coll. l. filie (et) ita sol(e)t co(mmun)is usus loq(ue)nd(i). Bal. i. l. marit(us). C. de v(er)b. vir (et) ux.

Tatut(um) q(uod) marit(us) debeat lucrari qua(n)tam p(ar)tem dotis in illa quarta no(n) c(on)putat(ur) relictu(m) ei ab ux(ore). q(uia) lucru(m) q(uo)d p(er)cipit(ur) ex for(ma) statuti magis p(er)cipit(ur) ex p(ro)videntia viri qui sibi de dote p(ro)spexit ut ff. de p(ro)ba. l. si pactu(m). q(uam) ex p(ro)videntia ux(oris). ce(n)s(e)t(ur) s(un)t s(e)parate (et) div(er)so t(em)p(or)e nascu(n)t(ur). (et) id(eo) una no(n) evellit(ur) de corpore alt(er)ius sic dic(itu)r i m(ateri)a dua(rum) quarta(rum) / ut. C. ad l. fal. l. q(uod) p(ro)p(ter). Et hac parte tenuerunt Nic. de mac. (et) fre. de s(e)nalis et Bal. l(icet) c(on)t(ra)riu(m) tenuit. Jac. de Ar. Ray. (et) Bar. (et) eor(um) sequaces i. l. si cu(m) dote §. si pat(er). so. ma. Bal. i aut. p(reterea). C. de v(er)b. vir (et) ux.

Tatut(um) q(uod) vir lucret(ur) certa(m) parte(m) dotis. An filius qui lucrat(ur) h(ab)eat illa(m) parte(m) p(er)petua ita q(uod) no(n) (con)ferat cu(m) fr(atr)ib(us). Bar. tene(t) q(uod) no(n). q(uia) hoc lucru(m) e(st) adventitiu(m). ut C. de bo. q(uae) lib. l. i. C. de coll. l. fi. C. de v(er)b. vir (et) ux. Aut. p(reterea). fac. l. si q(uo)d ego d(e) duo re. (et) de stip. s(er)vo. l. Jtem si al(ia)s. Tu dic s(ecundu)m Bal. q(uod) aut dos e(st) data p(at)re aut viro. aut utriq(ue). p(ri)mo cau lucru(m) e(st) co(mmun)e omniu(m) hered(um). 2o cau solus marit(us) lucrat(ur) totu(m). 3o cau

Sempronii Amarathi
et heredum futurorum eius.

utrique lucratur pro virili et sic virilis parte filii
dividitur et coheredes tenentur tamen q. exclusive q. semper
marito acquiratur lucrum. ar. l. in te §. cum
inter. de pac. do. quia vir est causa finalis et immediata
huius lucri et proxima causa spectatur ar. l.
§. si plures §. i. in arrogato. de mul. et pup. et
C. de usuf. l. fi. in fi. vnd Cy. in l. fi. C.
fa. her. et glo. tangit in l. dotem. de castre.
pec. Bal. in aut. ex testo C. de coll.

¶ Statutum quod pater teneatur pro filio, intellige esse tacitum
fideiussorem ipsius filii delinquentis quia pro eo
tenetur si reperiret ab eo vel reputat sibi in
partem eius. ar. l. cum filius in prin. de l.
o. et de lib. cau. l. generaliter §. fi. Bal. in dicta aut.
ex testo. c.

¶ Statutum quod licet filie non renuntiaverint
tamen debeat dotari et amplius petere non possint. Si puella non vult nubere et vult succedere
et castitatem servare. si tantum assignetur
sibi quantum nomine dotis debetur ei prestari nichil
amplius petere potest. unde non cogitur nubere.
sed cogitur contenta tali portione in quo aliquis statu
ut velit permanere, et ratio est quia statutum
providisse dicta quantitate ut l. i. de l. ii. generaliter ea
habita filia debet esse contenta. ar. l. qui nolebant
ff. de heredibus insti. et de fidei com. li. l. thayo.
§. i. pro hoc facit quia si aliud statutum intelligeretur. si preparaset ad nubendum esset contra
bonos mores et non valeret iuxta no. in c.
statutum. de here. in novella. Bal. in l. pactum
C. de coll.

189v

189v

190r

In nomine sancte et individue trinitatis patris et filii et spiritus sancti Amen :.

Tabula Capitulorum dicti Statuti :.

Assessor dominorum potestatis . li . c . 18
Aqueductus . li . 1 . c . 17 . li . 2 . c . 91 . li . 4 . c . 63 .
Advocatus comunis . li . 1 . c . 31 .
Appellationes . li . 3 . c . 99 . 96 . 97 – 61 . ad primus add. c . 16 . c . 27
Artes li . 1 . c . 69 . 66 . li . 4 . c . 44 . i add . c . 3
Ambaxiatores . li . 1 . c . 79 .
Arengha populi . li . 1 . c . 84 . ad . p. c . 14 .
Adulterium . l. qui li 2 c 47 .
Admirationes . li 2 c 42
Arma . li . 2 . c 49 .
Aucupatores columbarum li 2 . c 87
Aque . li 1 . c 128 . li 2 c . 92 . 93 . li 4 c 70 .
Artiali . li 3 . c 10 .
Actores . li 3 . c 22 .
Arbores li 3 . c 91
Accusatores . li . 1 . c 68 li 4 c 74
Accuse . li 2 . c 21 .
Arenghatores li 1 . c 13
Apodissa .
Adunantie . li 2 c 79 – 139
Arbitrium . non concedendum li 1 c
Advocati . li 3 c 24
Alienantes non subiectis lib 2 . c 99
Acie . li 4 c
Annavemia [illegible] li . 2 . c . 86

Baiuli .
Banitores .
Berruarii .
Baractarie .
Banimenta .
Blassemantes deum . li . 2 . c . 19 .
Barba . li . 2 . c . 89 .
Barbitonsores
Bullette cancellarie . li . 1 . c . 4 – 17 .
Banum in maltiis . li . 2 . c . 3 .
Banum in civilibus . li . 3 . c . 34 .
Beneficium pacis . li . 2 . c . 6 .
Beneficium confex . li . 2 . c . 7 .
Beneficium solutionis . i. e . li . 2 . c . 8 .

Bona comunis . li . 4 . c . 97 . li . 1 . c .
Bannitus receptatus . li . 2 . c . 96 .

Clavata civitatis . li . 4 . c . 16 .
Carbones . li . 4 . c . 29 . – 30 .
Coptimatores bonorum comunis li . 4 . c . 3 .
Cassianorum possessiones . li . 4 . c . 38 .
Castra
Conestabilis potestatis . li . 4 . c . 79 .
Coniurationes . li . 2 . c . 128 .
Custodes . li . 1 . c . 76 .
Currentes equum . ad p . c . 16 .
Confinia ville egii ad p . 94 .
Cives habitantes in villis . li . c . c . 132 .
Catastum . li . 4 . c . 24 .
Citationes . li . 3 . c . 1 .
Capitanei artium . li . 1 c . 10 . – 19 . li . 2 c . 91 . – 14
Capitanei partis guelfe . li . 1 . c . 37 .
Cap. et iud. app . li . 1 . c . 2 . – 4 . 78 . c . 96 .
Consilium populi . li . 1 . c . ~~14~~ 13 .
Camerarius comunis . li . 1 . c . 4 . 44 .
Cancellarius . li . 1 . c . 14 . c . 44 . c . 96 .
Custodes secreti . li . 1 . c . 28 .
Custodes carceris comunis . li . 1 . c . 21 .
Confinati . li . 2 . c . 46 .
Cerei offerendi . li . 1 . c . 14 .
Condennati lib . 1 . c . 68 16 . li . 2 . c . 96 . li . 4 . c . 32 .
Condennatio . li . 1 . c 13 . – 2 c . 8 .
Capudiciae li . c . 74
Campana comunis . li . 1 . c . 79 . li . 2 . c . 61 . li . 4 . c . 18 .
Comitatum . li . 2 . c . 14 . li . 3 . c . 2
Cappella palatii . li . 1 . c . 82 .
Census sive focaticum . li . 1 . c . 90 .

Captiui z carcerati. li. i. c. 92. li. 3. 48. li. 4. 17.
Copie malliorum mictende foren(sibus). li. i. c. 8. li. 2. c. i.
Carcer cois. li. 2. c. 90.
Collecte z custodie. li. 2. c. 91. li. 4. c. 24. li. 1. c. 24.
Credentie cois. li. 2. c. 44.
Citationi in ad. fis. c. 20. — 23.
Cursus aque. li. 2. c. 92.
Cimatores. li. 2. c. 102.
Carnes i tecte. li. 2. c. 108.
Carnes sicce. li. 3. c. 109
Canes. li. 2. c. 127
Capre. li. 2. c. 128. — 147
Canipa
Contumacia. li. 3. c. 2.
Cause criminales. li.
Civiles cause. li. 3. c. 3.
Creditores. li. 3. c. 16.
Confexioes. li. 3. c. 14
Consilium sapientis. li. 3. c. 20.
Consanguinei. li. 3. c. 24
Conpmissum. li. 3. c.
Consortes viciani. li. 3. c. 93.
Congregatioes. li. 2. c. 139

Domicelli potestatis. li. i. c. 9.
Disstrictuales. li. i. c. 81.
Defensio rei i malltys. li. 2. c. 3.
Duplicatio penarum. li. 2. c. 18.
Dons frui. li. 2. c. 32.
Defensioes istanti. li. i. c. 44.
Dies festiuitatum. li. 2. c. 92—116.
Damnadata. li. i. c. 24.

Debita. li. 3. c. 47.

Diuisioes. li. 3. c. 23.
Debitores. li. 3. c. 34.
Defensio rei vendite. li. 3. c. 94.
Dotes. li. 3. c. 69.
Domus. li. 2. c. 79. li. 4. c. 22.
Depositary pignorum. li. i. c. 44.
Deliberatioes cois li. i. c. 47.
Declinatis iurisdictioez cois. li. 2. c. 64.
Dona sponsarum. li. 2. c. 80.
Decretum iudicis i contractibus. li. 3. c. 22.
Domus vicinorum sine e clausa. li. 3. c. 93.

Expense cois li. i. c. 14 — 16.
Elimosine cois. li. i. c. 14. — 84 — 94.
Exbanniti. li. i. c. 68. li. 2. c. 46: 48. li. 4. c. 32.
Ecclesia Sancte M. li. i. c. 77. li. 2. c. 44. li. 3. c. 90.
Excepti a penis. li. 2. cap. 9
Expense litium. li. 3. c. 21
Emancipationes. li. 3. c. 22
Equum. li. 2. c. 9.
Executio ducorum f. li. 1. c. 4.
Exceptioes. li. 3. c. 4 — 9.

Falcarij li. 2. c. 37. 38.
Furtum. l. 2. c. 40.
Fontes cois. li. 1. c. 18. — 27. li. 2. c. 106
Festum Sancte Marie d'Augusto. li. 1. c. 60.

M. d.

Fortellitia cois li. 1. c. 63. li 2. c. 139.
Florenus. li. 1. c. 72.
Focatica castrorum li. 1. c. 19 – 90 –
Filii fa. li 2. c. 13 – li 3 c. 8.
Forenses. li. 2. c. 39 – 38. li. 3. c. 11.
Fideiussores ? talibus li. 2. c. 3. – 49 li 3 c. 42.
Funera. li. 2. c. 78 – 81 –
Fornaces. li. 2. c. 94.
Ferie. li. 3. c. 9.
Fictitii contractus. li 3. c. 31 – 32
Fornarii. li. 4 c. 9. ad ? c. 11
Fures minores. li. 4. c. 42.
Filie femine. li. 2 c. 38. ad. p. c. 29.
Fautores. li. 2. 38. ad p c 29
Fideicommissarii
Fossatum facientes li. 2. c. 129.
Festivitates celebrande. li 2. c. 92.
Feriatos dies. li. 3. ? c. 9.

Gabelle cois li. 4. c. 2 – 97 – 98.
Gabellarii. li. 1. c. 91.
Gualdarii. li. 1. c. ? 20.
Gabella grossa. li. 1. c.
Grassia. li 2 c 63. 64. li 4. c 39.
Gabella ? ? li. 3. c. 36.
Gradus computatio. li.

Homicide. li. 2. c. 24. 24. 26. 27. 44
Hospitalia li. 2. c. 62. li. 3. c. 39. li 4. c. 8.
Habitans ? ? p x an. in primis addit. c. 52 ? statutis addit. c. 13

Hostia dotis li 4. c. 22.
Heredes. li 3 c. 38.
Heretici. li. 4. c. 81.

Infames. li. 4. c. 68 li 2 c. 38.
Iudices potestatis li. 1. c. 3 – 6 – 2 – 16. li 3. c. 12.
Iudex gabelle. li. 1. c. 18.
Iuramentum calu. li. 1. c. 67.
Iudex app. li. 1. c. 278
Insultus li 2 c 33.
Instrumenta exequenda. li 3 c. 10 – 34.
Iudicia divisoria. li 3 c 23.
Inventarium. li 3. c 78
Iudex ? li. 1. c. 97 li 3 c 37. 22.
Incendiarii. li 2 c 133 ? in primis additis c. 47
Instantia iudicii. li 3 c 4.
Interrogatores li 1 c 10.
Ingomoramentum li 2 c 97
Inhibentes li 2. c 101

Legitima li 2 cap 34. 39 li 2 c 24
Lignamina. li
Ludus taxillorum li 2 c 84
Lanifices li 3 c 9 – 10.
Laboratores li 2 cap 101 li 3 c 133 li 4 c 43 – 23.
Littere destinate li 1 c 47 – 83.
Legati
Litigiosarum rerum. li. 2. c. 60.
Letamen off. li 4. c. 42.
Labores. li. 4. c. 43.

Minores li. 1. c. 10 – 86. li. 2. c. 9 – 12 – 13 li 3. c. 33 – c. 22.
Magistri lignaminum li. 4. c. 41. li 3 c. 93.

Mostra offi li 1 c 48 — 32 — 63
Milex p. li 1 c 1 — 4.
Magr gramatice. li 1 c 23.
Medici li 4 c 21
Malefia li 1 c 24 c 20
Massarij li 1 c 42
Moneta li 1 c 22
Mitigatio penar li 2 c 6 — 7 — 8.
Minores li 2 c 12 — 13 li 3 c 8 — 29.
Mulieres li 2 c 12 — 77. li 3 c 26 27 28
Mactonanaij li 2 c 100
Mos Arron. li 2 c 104.
Macellaij li 2 c 207 — 208 —
Monslucus li 2 c 13
Mastus li 3 c 24.
Mercatores. li 3 c 29 — 31.
Mensure li 4 c 3 — 11 — 12
Molendinaij li 4 c 6 — 7
Magaforti li 4 c 19
Meretrices li 4 c 44.
Marescala li 4 c 44
Maledicentibus no prest pax ul ofex li 2 c 6.

Nuntiatio nom opis. li 3 c 92
Notes li 1 c 14. li 3 c 12. li 1 c 38 — 17
Notij sy recfor. li 1 c
Notij ex li 1 c 1 li 2 c
Notij malifior li 1 c 1 — 90
Notij dam. da. li 1 c 1 c 4 — 28.
Notarius ope sce li 3 c 30 li 1 c 34
Nundine li 1 c 64
Notij pu li 1 c 86. — 97 — li 3 c 44
Negantes offi ul papetua. li 2 c 20
Nobiles li 2 c 22 — 33 — 70
Nox

Notij gabelle li 1 c 16

Officialis li 1 c 14 — 90 — 91 — 92 — 93 — 96 — 97 — 98 — 99 — 80
Operaijs li 1 c 13
Ocasores. li 2 c 26.
Offici aues li 2 c 104
Orfani li 3 c 4
Orti li 4 c 72
Offense li 2 c 43 — 44 — 46.
Ornamenta li 2 c 77.
Offendi times li 4 c 39.

Potestates. li 1 c 2 — 28 — 91 — 92 — 93 — 94
Populus li 1 c 6. — 7 — 63 — 66.
Priores li 1 c 8 — 9 — 46 — 47 — 48 — 48 — 89 — 90
Partita li 1 c 13 — 62. li 4 c 76.
Pax li 1 c 69 li 2 c 6 et 7 et 136
Partiserij li 1 c 73.
Partialitas li 2 c 31
Peracsiois li zpulles li 2 c 41 — 42 — 43
Proditores li 2 c 94
Possessio li 2 c 60 — 66. — 70
Peri. li 2 c 82
Porta. li 2 c 83.
Piggacaroli. li 2 c 69 — 88.
Putredo. li 2 c 90 — 94 — 160.
Pisces li 2 c 111 — 144
Pupilli. li 3 c 40.
Pars guelfa li 1 de iphe c 1 — 237
Protocolla li 3 c 46
pontadlam sup mag pu. s. amauema
penarum mitigatio li 2 c 6 7 8

p

Pondera li. 4 c. 3 – 12
Piscaria li. 4 c. 44.
Pedagium coīs. li. 4 c. 61.
Peraides
Proposite li. 1 c. 12
Pper cōsilij li. 1 c.
Processus criminales li. 1 c. 18 li. 2 c. 3 – 11.
Platee li. 1 cap. 18
Pena off. nō exp. ī sta li. 1 c. 44
Petitiões off. ī sind. li. 1 c. 46.
Petens. li. 1 c. 18.
Petēs dbi. 23. so. li. 2 c. 84.
Procurd li. 2 c. 116. li. 3 c. 13 – 14
Preturus. li. 3 c. 6.
Prodigi. li. 3 c. 22.
Potates castroꝝ li. 1 c. 19 – 39
Publicatio pcessꝰ li. 2 c. 3.
Palatiū. li. 4 c. 4

Quatuō sup bullis li. 1 c. 11.
Quatuor sup ppositis li. 1 c. 12
Quartū plus pp nō so. ī tz li. 2 c. 23

Remissor libroꝝ li. 1 c. 44.
Repsalie li. 1 c. 71.
Rebelles li. 2.
Rumpēs cācerꝫ li. 2 c. 40
Rosto li. 2 c. 93.
Relicta ad pnas cōs. li. 3 c. 40

Sindicatꝰ li. 1 c. 1 – 40 – 49
Sindici li. 1 c. 24. li. 2 c. 132. li. 4 c. 36.
Sindici castroꝝ li. 1 c. 26
Supprestes adiūctꝰ li. 1 c. 27.
Sindicꝰ coīs li. 1 c. 31.
Smic li. 2 c. 9.
Sodomita li. 2 c. 48.
Salariū ꝫ aulib. li. 3 c. 7 – 36.
Sepes li. 3 c. 41.
Strate li. 4 c. 46 – 63.
Silua Arcam
Statuta pstanda li. 1 c. 24 – 81
Suspītes mostre li. 1 c. 32.
Salariū potatis li. 2 c. 60. ī gto.
Suspecti ꝛ fugi. li. 3 c. 11.

Tutores li. 3 c. 22.
Tormēta li. 4 c. 10
Testes li. 2 c. 3. – 11. – 12 – 14. 19 – li. 3 c. 10 – 19.
Tumultus li. 1 c. 70. – 83 – li. 2 c. 28. – 141 – 144.
Tractatꝰ
Turbatores statꝰ
Termini poss. li. 2 c. 74 – 24.
Textitores li. 4 c. 1.
Turres
Taxaptio expēn li. 3 c. 21.

v Viarius li. 1. c. 18. li. 2. c. 96.
Victualia li. 1. c. 61.
Vindemie li. 4. c. 77
Ville. li. 1. c. 81 — 83.
Vindicta li. 2. c. 29 — 44.
Verba iniuriosa li. 2. c. 67. 67.
Vie pub. li. 1. c. 18 li. 2. c. 8. — 94 — 96
Uxores li. 4. c. 28
Victure eiusmodi li. 3. c. 49
Vie pie li. 4. c. 33. li. 2. c. 99 — 96
Valcherie li. 4. c. 64.
Vicarij castr li. 1. c. 19
Ultroes li. 2. c. 44.
Vicarius Ecclie li. ad
Vassallus li. 2. c. 113
Vexillifer li. 4. c. 46.
Via non pot occupari li. 4. c. 14 et li. 2. c. 86

Bonifatius eps Servus servorum dei. Dilectis filijs populo et Comuni Civitatis nre Spoletan. Salutem et aplicam
benedictionem. Sincere devotionis affectus quem ad nos et romanam geritis eccam matrem et dominam vestram merito promeretur
ut vos specialibus favoribus et gratijs prosequamur. Vestris igitur in hac parte supplicationibus inclinati vobis
presentium tenore concedimus, ut de sex mensibus in sex menses possitis nominare seu eligere tres probos viros nobis et Romane
ecclesie fideles atque devotos quorum unus assumi debeat in potestatem Civitatis nre Spoletan. et quequidem nominato seu
electio nobis et successori nro Romano Pontifici seu Rectori provincie Ducatus Spoletani qui pro tempore fuerint per vos debeat presentari.
Et ex quibus quidem tribus viris unus per nos vel successorem aut rectorem predictos infra unius mensis spatium a die presentationis
huiusmodi computandum in potestatem dicte Civitatis assumi et deputari debeat cum familia et salario per vos ordinatis seu etiam
ordinandis. Et qui quidem potestas in dicta Civitate ac eius districtu habeat merum et mistum imperium ac plenam iuri
sdictionem in temporalibus et de quibusvis causis cognoscere ac in eis procedere et iudicare secundum ordinationes ac statuta dicte Civitatis
iam edita et in posterum edenda legitime teneatur. Quod si forsan ex negligentia vel alia quavis causa infra dicti mensis spatium post
presentationem huiusmodi per vos ut premittitur faciendam contingeret nos vel successorem aut rectorem predictos unum ex tribus
viris predictis per vos nominandis seu eligendis non assumi et ut premittitur in potestatem dicte Civitatis deputari, elapso dicto mense
ex ea vice ille ex dictis tribus viris quem vos volueritis per illud semestre tempus sit et esse censeatur verus potestas Civitatis predicte.
Ceterum quia sicut exhibita nobis vestra petitio continebat in dicta Civitate antiquitus esse consueverat unus iudex appellationum
qui Capitaneus vocabatur ad quem Cives et incole ac habitatores Civitatis ac districtus predictorum a potestate et alijs officialibus Civi
tatis eiusdem appellare ac ab Arbitris et Arbitratoribus recursum habere poterant. Nos vestris devotis supplicationibus favorabiliter an
nuentes volumus quod in Civitate predicta de cetero sit unus iudex appellationum qui Capitaneus nuncupetur et ad quem Cives et incole
ac habitatores predicti a quibuscumque gravaminibus eis per potestatem et alios officiales dicte Civitatis inferendis et ab ipsorum sententijs appella
re ac ab arbitris et arbitratoribus et eorum arbitrijs seu sententijs recursum habere possint. Qui quidem iudex secundum formam de
potestate predicte Civitatis superius annotatam per vos nominari seu eligi et per nos vel successorem aut rectorem predictos debeat ad huiusmodi
officium assumi et etiam deputari. etiam cum familia et salario per vos ordinandis. Et insuper vobis presentium tenore concedimus quod nul
lus de Civitate vel districtu predictis in premissis causis Civilibus vel criminalibus extra curiam predicti potestatis trahi possit, seu etiam conveniri quodque
ceteri officiales predicte civitatis contentiosam iurisdictionem nequaquam habentes per vos seu per consilium Civitatis eiusdem aut per viros seu
dicti consilij commissarios ad hoc deputandos eligi et assumi possint et debeant ad tempus de quo vobis videbitur et cum salarijs per vos ordi
nandis seu etiam declarandis. dummodo tamen sint persone fideles ac nobis et Romane ecclesie non suspecte. Nulli ergo omnino hominum liceat
hanc paginam nre concessionis et voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attemptare pre
sumpserit indignationem omnipotentis dei et Beatorum Petri et Pauli aplorum eius se noverit incursurum. Dat. Rome apud
Sanctum Petrum .iiij. Idus Junij. Pontificatus nri. Anno primo

Ja. de Fr.